

ACADEMIA ROMÂNĂ

DIN VIEAȚA POPORULUI ROMÂN

CULEGERI ȘI STUDII

XII.

CÂNTECE DE ȚARĂ

ADUNATE

DE

TUDOR PAMFILE.

ȘEDINȚA DELA 19 MAI 1910

BUCUREȘTI

1913

LIBRĂRIILE SOCEC & Comp., C. SFETEȘA ȘI LIBRĂRIA NAȚIONALĂ

LEIPZIG

OTTO HARRASSOWITS

VIENA

GEROLD & Comp.

DIN VIEAȚA POPORULUI ROMÂN

I. <i>Hora din Cartal</i> , de Pompiliu Pârvescu, 1908 . . .	L. 3.—
II. <i>Cimiliturile românești</i> , de T. Pamfile, 1908	» 1.—
III. <i>Poezii populare din Maramureș</i> , de Tit Bud, 1908 . . .	» 1.—
IV. <i>Cântece și urături</i> , de Al. Vasiliu, 1909.	» 5.—
V. <i>Din literatura populară</i> , de N. Păsculescu, 1909. . .	» 6.—
VI. <i>Jocuri de copii</i> , de T. Pamfile, 1909	» 1.—
VII. <i>Sărbătorile poporului</i> , de C. Rădulescu-Codin și D. Mihalache, 1910.	» 1.—
VIII. <i>Industria casnică la Români</i> , de T. Pamfile. Premiul «Neuschotz» din 1909, 1910	» 10.—
IX. <i>Hore și chiuituri din Bucovina</i> , de S. Fl. Marian, 1911. . .	» 2.—
X. <i>Legende, tradiții și amintiri istorice</i> , de C. Rădulescu- Codin, 1910	» 1.50
XI. <i>Sărbătorile de vară la Români</i> , de T. Pamfile, 1911. . .	» 2.—
XII. <i>Cântece de țară</i> , adunate de T. Pamfile, 1913 . . .	» 4.—
XIII. <i>Boli și leacuri</i> , la oameni, vite și păsări, adunate de T. Pamfile, 1911	» 1.—

ACADEMIA ROMÂNĂ

ȘEDINȚA SECȚIUNII LITERARE

dela 19 Maiu 1910.

Președința d-lui *I. C. Negruțzi*.

Dela d-l *A. Bârseanu* se primește următorul raport despre culegerea de *Cântece de țară*, prezentată spre publicare de d-l Tudor Pamfile :

«Colecțiunea aceasta de cântece populare cuprinde 48 Cântece bătrânești cu diferite variante, 1.217 Doine cu variante și 500 Strigături ; cu totul (împreună cu variantele) 2.033 bucăți ¹⁾. Partea cea mai mare a cântecelor este adunată din comuna Țepu și din împrejurime, iar restul din celelalte părți ale Moldovei, din Muntenia, din Dobrogea și câteva din Ardeal.

«Incepută la anul 1903, colecțiunea d-lui T. Pamfile ne arată stadiul de față din evoluțiunea poeziei noastre populare, cu conceptele vieții moderne aplicate chiar și la povestirile din trecut, cu graiul împestrițat ici-coleă cu neologisme de multe ori stâlcite, cu aceea dislocare a creațiunilor Muzei populare dintr'un ținut într'altul, care a trebuit să se producă în urma comunicației atât de înlesnite în zilele noastre.

«In fruntea colecțiunii se află o introducere de XXII pagine, intitulată «Cevă despre cântecele de țară», în care colectantul vorbește despre nașterea și propagarea poeziei populare în general și apoi arată cum s'a făcut culegerea și împărțirea materialului cuprins în lucrarea sa.

«Partea cea mai mare din cele 48 *Cântece bătrânești* din colecțiunea de față sunt variante ale baladelor populare cunoscute din alte colecțiuni. Astfel întâlnim piesele : Meșterul Manole (p. 19), Corbea (p. 24) (cu 3 variante), Păun (s'a scos) («Năluca» din col. V. Alecsandri), Voicu (p. 35) («Holera» în col. Alecsandri și Teodorescu), Stanciu (p. 37), «feciorul Bravului» (seamănă în câtvă

1) Numerotația cântecelor din manuscris, schimbându-se la tipărire, colectantul a făcut trimiterile în textul raportului, între paranteze. Totdeauna a adus în note subliniare și unele lămuriri trebuincioase.

cu Voichița din col. Tocilescu), Codreanu și Mocanu (p. 40), Marcu (p. 42) («Marcu Viteazul», col. Teodorescu), Catincuța Gendrului (p. 48) (în variantă «Ilincuța Badiului»; seamănă cu «Chira» din col. Jarnik-Bârseanu și cu «Ilincuța Sandului» din col. Teodorescu), Căpitan Gheorghită (p. 52) («Gheorghelaș» din col. Teodorescu), Ștefan Vodă (p. 63) (de acelaș cuprins cu «Ștefăniță Vodă» din col. Alecsandri), Todiran (p. 66) (seamănă cu «Vălean» din Ardeal), Codreanu (p. 70) (episodul cu Domnul Iliș și cu preotul, din «Codreanu», col. V. Alecsandri), Șandru (p. 73), («Bălaurul» din col. Alecsandri), Vulcan (cu varianta «Tănislav» (p. 74); prima este *identică* (s'a scos) cu cea din col. Alecsandri; a doua o variantă a pieselor «Stanislav» și «Tanislau» din col. Teodorescu și Tocilescu, Miorița (p. 79) (fragment), Micu haiducul (p. 79) (seamănă cu «Ștefan Vodă» din col. Teodorescu), Badiu și Niculcea (p. 81) («Badiu» în col. Teodorescu), Donici (p. 83) (fragment «Doncilă»), Tudor și Vochița (p. 83) («Tudorel» din col. Teodorescu), Costea (p. 85) (seamănă cu «Dolca» din col. Alecsandri și cu «Fulga» și «Gealip Costea» din col. Teodorescu), Păunaș (p. 87) («Nevasta fugită» din col. M. Pompiu; «Nevasta cu prunc mic», col. S. Fl. Marian; «Nevasta rătăcită», col. Teodorescu), Iovița (p. 89) (col. Tocilescu), Popovici și Savina (p. 91) («Păunașul codrilor» din col. Alecsandri), Doncilă (p. 93), Barbu (p. 96) (începutul e o horă din col. Alecsandri).

«Sunt însă și piese mai puțin cunoscute, ca: Voinicos străin (p. 33) (în Ardeal se cântă ca colind; variantele sunt mai mult doine), Căpitanu (p. 38) (haiduc mai nou; calcă pe Dediță dela Piatra și pe un popă. Aici întâlnim versul: «Faceți, fraților, *careu*»¹⁾, (Vers 46). Nedea Voinicul (p. 39) (fragment; un hoț, pe care-l ascunde Dina Constandina), Lina (p. 43) (fragment; bărbatul Linei e dus «Cu sare domnească în Țara ungurească»), Gheorghită Zătreanu (p. 43) (un voinic, care petrece cu Dobrița și scapă pe surata acesteia dela Turci; povestire frumoasă, dar prea pe larg), Căpitanul Caragață (s'a scos; vezi *nota* de sub p. 48) (jefuește pe Grecul Ene; nu pare populară), Chira (p. 54) (o fată care moare mireasă), Călina-Mălina (p. 55) (se face călugăriță, dar în cele din urmă primește pe Vasile Uță), Busuioc (p. 61) (un haiduc; se luptă cu potera; aici aflăm versul nu prea popular: «Bune măsuri (de apărare) își luă») (vers 83), Dragoș (p. 67) (un haiduc, cel din urmă din

¹⁾ Cuvântul s'a păstrat în regulamentele infanteriei noastre până prin 1908.

părțile noastre, cum îl numește colectantul), Pribeagul (p. 70) (cântecul unui înstrăinat), Ghișor (p. 73) (fragment ; feciorul fermecat de o muiere), Bătrâna (p. 74) (e mai mult doină ; feciorul dus la marină, «pe corabe»), Ion (p. 77) (se cântă și ca colind vânătoresc), Săiu (p. 77) (pârcălabul de Bârlad pedepsit pentru asupriri), Coste (p. 86) (un haiduc ; pare cam artificială), Copilul român (p. 90) (se luptă cu Tătarii și-i învinge), Calul împărătesc (p. 93) (fragment dintr'o poveste), Pârlici (p. 95) (un hoț, vândut de Strătica crășmărița).

«Cum vedem, cele mai multe sunt cântece din viața haiducilor, unele numai fragmente, câteva nu tocmai de origine, sau cel puțin nu tocmai în formă populară. Așa d. e. nu pare popular nici cântecul haiducesc «Voicul» (No. 47), în care întâlnim versurile :

Luna-i blândă și-i răcoare...
Că mai am vreo șapte frați,
Toți cu dinții de aramă,
Șapte frați făcuți de-o mamă.

«Iar la sfârșit :

Frunză verde păr mistreț,
Cântă'n luncă Voiculeț ;
Hâng îi ține un arțar,
Un plop mare ș'un stejar,
C'au scăpat de greu ș'amar. (S'a scos.)

«Tot astfel nu pare populară nici bucata Păun (No. 5), în care voinicul se prăpădește, sau cel puțin cade în boală grea, fiindcă sărută o floare ; pe când în «Năluca» din col. Alecsandri voinicul se prăpădește, fiindcă bea din apa descântată de babă, fără să sufle în fața apei. Dar întreagă expunerea ideilor în această bucată pare meșteșugită.

«In ceea ce privește amestecul conceptelor celor nouă cu lucrurile petrecute în vechime și împestrițarea graiului bătrânesc cu cuvinte nouă, citez numai următoarele versuri :

«1) Din «Corbea» (varianta 1 din Popești, jud. R.-Sărat, care, de altfel, e cu mult mai clară ca bucata primă) (p. 26):

De o grindă aninată,
Ca să-i fie lui *amantă*“... (Vers. 98—9.)

Ștefan Vodă ce făcea ?
Ordin la oștire da... (Vers. 141—2.)

Haine *noi* îi aducea... (Vers. 208.)

Dară tu, om *delicat*... (Vezi *nota* 3, p. 29.)

«2) Din «Stanciu» (p. 59) (No. 20), care cuprinde și câteva expresii triviale :

Comandantul nu-l iertă,
Spânzurat îl *condamnă*... (Urmau după vers. 103; vezi
nota de sub p. 61.)

«3) In «Ștefan Vodă» (p. 63), auzită dela Moș Gheorghe Burlui, cum ne spune colectantul :

De pe cum eră nuntașul,
Așa-mi croiă *paltonașul*... (Vezi nota de sub p. 64.)
Danțul cu ele scotea... (Vezi acest cuvânt în glosar.)

«4) In «Doncilă» (p. 93). (Inceputul, versurile 1—6, dintr'un colind făcut de dieci e de prisos) : (Vezi nota de sub p. 93.)

La *cafenea*¹⁾ ajungea,
Unde hărapul trăgea... (Vezi nota de sub p. 94.)

«5) In «Pârlici» (p. 95) :

Strătico, *amanta* mea... (Vers. 12.)
Crâșmele le *controlă*... (Vers. 61, înlocuit cu *cercetă*.)
Arestul, care-l aveți,
Par'că-s niște coteneți... (Vers. 50—1.)
Alt *amant* la mine-am prins... (Vers 79.)

deși este vorba în această bucată de Turci, de poteră și de ciocoi.

«In schimb însă aflăm și expresii frumoase și arhaice, ca d. e. în Gheorghită Zătreanu (p. 43) :

Și *fusem* jurate
Și *fusem* legate,
Să fim tot surate,
Surate ș'un sânge,
Până ce ne-om stânga. (Vers. 183—7.)
Și zicând cuvântul,
Lepădă *armântul*... (Vers 380—1.)

în loc de «armele».

«Cu un cuvânt, cântecele bătrânești din colecția d-lui T. Pamfile, deși unele sunt numai variante ale altor cântece cunoscute, iar altele sunt redată numai fragmentar, totuș sunt o contribuire destul de folositoare pentru cunoașterea chipului, cum poporul nostru își amintește faptele trecutului și cum prețuește pe eroii săi.

1) Se știe cât de cercetată e *cafeneaua* în satele dobrogene.

«Partea cea mai de preț a colecției, despre care e vorba, mi se par a fi *Doinile* și *Strigăturile*, cari și formează aproape $\frac{3}{4}$ a manuscrisului d-lui T. Pamfile. Pe acestea colectantul le împarte, după analogia colecției Jarnik-Bârseanu, în capitolele : Dragoste, Dor și jale, Muștrări și blesteme, Haiducești, Ostășești, Felurite ; iară Strigăturile în : Strigături glumețe și Strigături mușcătoare : *a*) în ciuda fetelor și nevestelor, *b*) în ciuda feciorilor și bărbaților, *c*) felurite.

«Aceste cântece și rostiri versificate ne arată sentimentele omului din popor în toate relațiile vieții : bune sau rele, vesele sau triste, cu reflexiile lui aci duioase și gingașe, aci aspre și mușcătoare.

«Negreșit că aici efectele vieții moderne se reflectează și mai viu ca în cântecele bătrânești și citirea acestor cântece ne face să ne convingem că vieța țaranului nostru și cu ea modul lui de judecată și de exprimare trece printr'o schimbare însemnată, ale cărei urmări nu le putem prevedea pe deplin.

«Așa, de pildă, flăcăul îndrăgostit cântă :

Cât e Tecuciul de lat,
Numai la un colț mi-i drag,
La colțul dela *șușă*,
C'acolo-i dragostea mea ¹⁾ (pag. 171, No. 2).

«Iar fata se întreabă :

Cui să dau patru parale,
Să taie părul din vale
Și răchita din cărare,
Să vie badea călare,
Cu rachiu, cu demâncare,
Cu basmă de *portocale*
Ș'o litră de *scorțișoare* ! (pag. 171, No. 5, variantă,) (p. 111, No. 4, variantă.)

«Alt flăcău se adresează :

— Copilă dela oraș ~
Cu *fâstu* cu *valonaș*. . . (pag. 175, No. 18 ²⁾)

1) Versurile acestea, cari încheie un cântec scos, urmau după :

Cât e Tecuciul de mare,
Dragoste c'a mea nu are :
Dragoste cu'nvârlituri,
Junghiuri pe la 'ncheieturi !

2) Cântecul s'a scos. Cuprindeă și vorba *hazoasă*.

«Iar într'un dialog se zice :

M'a făcut maica frumoasă,
Să iubesc *notar de plasă*.
— Mai bine un *ofițir*,
Că-ți face rochii de fir;
La capătul firului

Scrisu-i chipul dumnealui (pag. 178, No. 30). (In-
ceputul acestui cântec, în *nota* 1, p. 115.)

«Intr'o altă bucată (pag. 180, No. 40) se amintește întreagă
primăria dintr'un sat :

Cărărușă la izvor,
Bătută de-un *perceptor* . .
Cărărușă la pârlaz,
Bătută de-un *primăraș* ;
Frunză verde iarbă mare,
Notărușu-i în cărare. (S'a scos.)

«O fată-și plânge iubitul dus la miliție astfel :

Dar de geaba l-am cătat,
Pe neica nu l-am aflat,
Căci de mult l-a '*ncocintrat*
Și 'n armată l-a luat ;
L-a luat la *meliție*
Și eu am rămas pustie... (pag. 191, No. 10.variantă ¹).

«De altfel și ostașul depărtat de iubita sa exclamă :

Frunză verde lemn de brad,
De când m'a '*ncocintrat*,
Am lăsat puicuța'n sat
Fără grijă, nici bănat. . . (pag. 419, No. 12) (pag.
261, No. 12.)

1) Inceputul acestui cântec, în *nota* de sub p. 123 ; el urmează astfel :

Fire-ar Neamțul blăstămat,
Că pe neica l-a luat ;
Nu-l lăsă în sat cu mine
Și-l pornește'n țări streine,
Țări streine și departe,
In neagra streinătate,
Căci n'am avut de el parte !
Parte bună și noroc.
Să stau cu el la un loc,
Să-mi potolesc al meu foc !
(Jud. R.-Sărat.)

«In altă bucată ostaşul spune iubitei sale, care-l roagă s'o ducă cu dânsul :

Dac'ai fi o floriceă,
Te-aş pune'n piept la mantă,
Aş face *serviciu* cu ea. . .
Iar de-ai fi o florică,
Te-aş pune'n piept la tunică. . .
Dac'ai fi un bobocel,
Eu te-aş pune la *capel*,
Aş face-*armată* cu el ! (pag. 260, No. 5), (pag. 165,
No. 5.)

«Un flăcău depărtat de acasă exclamă, cu totul stăpânit de împrejurările de astăzi :

Trenule, n'ai aveà parte
De şurupurile toate
Şi de şina de sub roate,
Că m'ai lipsit de *amante* ! (pag. 340, No. 3). (Vezi
nota 2, p. 211.)

«Iar altul spune drăguţei necredincioase, cu toată proza vieţii moderne :

Ş'am să-ţi fac *proces verbal*,
Să mergem la *tribunal*. . . (pag. 403, No. 3¹).

«Natural că în asemenea împrejurări, într'o doină ostăşească vom întâlni versurile :

— Mă rog, domnu' căpitane,
Căpitane,

1) De altfel cântecul nu-i lipsit de frumuseţe :

— Lelişoară smedioară,
Pe mulţi ai băgat în boală !
Şi m'ai băgat şi pe mine
Şi m'ai adus la ruşine
Şi-am să-ţi fac *proces verbal*,
Să mergem la *tribunal*.

— Măi bădiţă, măi bădie,
Ce-mi tot dai pricină mie,
Tu n'ai nici o mărturie !
Geaba mergi la prăvălie,
Geaba dai bani pe hârtie !

Ba am mărturie bună,
Că ne-a văzut sfânta lună,
Şi ne-au văzut stelele,
Că ne iubiam serile !

(Tg.-Ocna.)

Ghinărare,
Comandantul de plutoane:
 Două vaci și cu vițele,
 Amândouă fie-a tele,
 Numai fă voile mele:
 Dă *ordin de liberare!*
 Un grăsun
 Pentru Crăciun,
 Numai dă *ordinul* bun! ¹⁾ (pag. 408, No. 81).

«Noroc că față de această năvală a ideilor și a cuvintelor aduse din toate părțile de viața modernă, aflăm încă în multe piese din colecția, ce ne stă în față, «limba veche și înțeleaptă», care tâlmăcește simțiri nemeșteșugite și plăsmuiri în adevăr poetice. Cu deosebire între doinele haiducești (p. 263), sunt câteva de toată frumusețea. Așa d. e. sunt piesele: 2 (p. 263), 14 (p. 266), 50 (p. 273), (în formă de romanță), 55 (p. 274), 56 (p. 276) și altele. Dintre celelalte amintesc, de pildă, No. 29 dela pag. 252 (p. 159, No. 28), (deși aflăm versurile: «Eu cer un pahar de vin,—ea mi'ntinde *chilul* plin»), No. 21 dela pag. 351 (p. 217) (în care e vorbă de «tren» și de «șine»), No. 9 dela pag. 376 (p. 233) (din viața păstorilor), No. 15 dela pag. 378 (p. 234), («Cât e omul tinerel,—dorul se primblă cu el.»), No. 22 dela pag. 380 (p. 236), No. 5 dela pag. 394 (p. 245, No. 4); iar dintre cele ostașești No. 20 dela pag. 451 (p. 278, No. 16), și No. 70 (amintiri din luptele dela Plevna).

«Ce privește cântecele ostașești, observăm că multe din cântecele din Ardeal și din Bucovina au trecut și în Regat, deși împrejurările de aici se deosebesc în multe privințe de cele de peste munți. Astfel la pag. 468 (No. 78) întâlnim cunoscutul cântec:

Luminate Impărate,
 Stai pe loc și nu te bate...

«La pag. 445 (p. 276) (No. 5, variantă) nu mai puțin cunoscutul:

Foaie verde siminoc,
 Dare-ar Dumnezeu un foc,

1) Cântecul s'a scos. Rugămintea e a ibovnicei lui Ghiță, care-i dus la bătaie:

Și de-ar ști Leana să știe,
 S'ar face *sol* cu *solie*
 Și-ar merge la bătaie...

ca să se roage ca mai sus.

Să ardă Braşovul tot,
Să rămâie numai parii,
Să se'nţepe ghinărarii,
Ghinărarii,
Căpitanii
Şi cei de ne-au scris pe noi!

«În Ardeal sfârşitul acestui cântec este :

Ghinărarii şi maiorii,
Care cătănesc feciorii.

«Iar în bucata 33 (p. 281, No. 28) şi în variantă, auzite la Târgul-
Ocna, se blestemă «Neamţul», întocmai ca şi în Ardeal, zicându-se :

Neamţule, . . . credinţa
Şi ţi-ar fi pierit samânta !
Cât is pruncii mitei,
Neamţul nu cată la ei ;
Dacă pruncii se ridică,
Neamţul la măsură-i strigă
Şi-i descălţă de opinci
Şi mi-i duce de pe-aici.

«Că în adevăr avem a face cu un cântec importat de peste
Munţi, ne putem convinge din versurile cu cari se încheie cealaltă
variantă :

I-ai descălţat de opinci,
I-ai încălţat cu *ciupici*.
Şi mi i-ai dus de pe-aici !¹⁾

«Câteva din bucăţile' introduse între doine, având cuprins de
balade sau de romane, poate că se potriviau mai bine între cânte-
cele bătrâneşti, deşi în poezia populară de multe ori genurile poetice
se confundă unul cu altul. Astfel sunt : piesa 39 dela pag. 209
(p. 133, No. 38), care seamănă cu balada «Cucul şi turturica» din col.
V. Alecsandri şi cu «Mierla şi Sturzul» din col. Teodorescu ; No.
57 şi variantele dela pag. 214—216 (p. 136, No. 55), identice cu «Bru-
mărelul» din aceleaşi colecţiuni ; No. 30, pag. 231 (p. 146, No. 28)
(Fata care jură că n'are alt draguş), No. 19, pag. 249 (p. 158, No. 18)
(«Mariţă, Mariţă, tânără fetiţă»), No. 37, pag. 356 (p. 220, No. 36)
(«Vino, Chiro, vino...»), No. 1, pag. 409 (p. 254) şi varianta, pag.
410 şi 411 (p. 255) (Mândra părăsită).

«Pe lângă piesele populare s'au strecurat şi câteva cari par
îscodite anume, ca d. e. No. 41 dela pag. 459 (s'a scos.) : «Foaie

1) Cuvântul *ciupici* sau *ciupici* se aude prin jud. Tecuciu.

verde de-arnăut,—Rusul Prutul l-a trecut» și No. 69 dela pag. 465 («Ștefane, Măria Ta!...»); iar bucata 17 din «Doinel haiducești» (p. 267) este cunoscută poezie a lui V. Alecsandri, scrisă în formă populară :

In pădurea dela Strungă
Sunt voinici cu pușca lungă...

«De asemenea este natural ca în această mare culegere să se fi introdus și piese cunoscute din colecțiile anterioare, sau într-o formă identică, sau cu schimbări de tot neînsemnare. Așa d. e. doina haiducească 8 (pag. 426) (p. 265) este identică cu doina 41 din colecția lui Alecsandri ; iar No. 31 dela pag. 433 (p. 269) e o variantă a doinei L din aceeași colecție.

«În rezumat, colecția «Cântece de țară», cu toate că are și unele scăderi, în parte aproape inevitabile, este o lucrare de valoare, care merită să fie ajutată spre a putea vedea lumina zilei.

«Îmi ieau deci libertatea a propune să se tipărească din partea Academiei sau în colecțiunea : «Din viața poporului român», sau, având în vedere mărimea lucrării—ca publicație separată, pe lângă următoarele condițiuni :

«1. Colectantul să omită bucățile identice cuprinse în colecțiile anterioare și pe acelea a căror origine pare dubie.

«2. Să delăture expresiile triviale, înlocuindu-le cu puncte.

«3. Să facă la tot cazul glosarul luat în vedere, fără care multe expresiuni ar rămâne neînțelese.

«Totodată, pornind dela această colecțiune și în vederea schimbărilor, la cari este supusă, mai cu seamă astăzi, viața sufletească a poporului nostru, îmi ieau îndrăzneala a supune aprețierii onor. Secțiuni literare întrebarea, dacă n'ar fi timpul să se facă din partea Academiei o cercetare sistematică a manifestărilor acestei vieți, adunându-se după regiuni, din toate ținuturile locuite de Români, prin folcloriști din partea locului, recunoscuți ca competenți, tot ceea ce formează patrimoniul sufletesc al poporului nostru și ce ar putea interesa atât pe omul de știință, cât și pe artist.

«Numai astfel, adunând ce mai este și asemănând cu ce avem adunat până acum, cred că s'ar putea mântui de pieire particularitățile caracteristice ale poporului nostru, cari nu au fost nivelate încă de influența timpului și am putea ajunge la o cunoaștere deplină a sufletului poporului nostru.»

D-l N. *Quintescu* este de părere că nu ar fi bine să se publice colecția așa cum se prezentă, adică plină de cântece duse la țară dela orașe, căci asemenea cântece nu reflectează nici adevărata simțire, nici adevărata limbă a țăranilor. Crede că ar trebui alese și publicate numai cântecele adevărat populare și cari au o valoare prin frumusețea lor.

D-l Al. *Philippide* zice că poeziile populare pot fi adunate și publicate din două puncte de vedere: sau numai pentru frumusețea lor apreciată în mod subiectiv și deci arbitrar de cel care le adună și alege pe cele cari i se par mai frumoase; sau din punct de vedere al stării sufletului și a limbii poporului la un anume moment. Științific este numai acest al doilea mod de procedare. Colecția d-lui Pamfile arată starea actuală a poporului din Țepu și a limbii lui, cu năvala din vremea noastră de idei și de cuvinte nouă duse la sat dela oraș. Ar fi deci bine ca Academia să publice colecția, așa cum se prezentă.

D-l I. *Bianu* amintește că Academia a publicat o culegere de tot avutul poetic al unui sat, anume culegerea făcută de învățătorul Al. Vasiliu din satul Tătăruși din județul Suceava. Acel sat este depărtat de orașe și ferit de căile mari de comunicare, și din această cauză în poeziile culese de Vasiliu nu se simte aproape de loc influența contemporană a orașelor. La Țepu această influență este puternică, cum se vede din culegerea d-lui Pamfile. D-lui Bianu i se pare că ar fi practic a se face și în poezia populară distincția care se face în produsele industriei casnice dela sate: a se alege acele produse cari nu sunt transformate de influența venită în anii din urmă dela orașe, să se înlătore ceeace este evident produs sau modificat sub acțiunea acestei influențe, care schimbă, putem zice — strică, spiritul vechiu al poporului. Crede ca culegerea d-lui Pamfile să se publice cu această restricțiune, precum și cu înlăturarea poeziilor publicate în alte colecții și cu a celor pătrunse la sate din poeziile poezilor dela orașe.

D-l N. *Quintescu*, revenind, zice că d-l Philippide are dreptate în principiu, dar nici principiile nu trebuiesc întinse până în pânzele albe. Altfel, voind a păstra prin colecțiunea de poezii populare, întreprinsă de Academie după inițiativa Secțiunii literare, nu facem decât a consemna produsele banale și cu totul prozaice și uneori indecente ale populațiunii târgovețe, care nu poate avea pretențiunea

să reprezente poezia poporală în adevărata ei ființă și expresiune. Prin urmare să se elimineze din colecțiunea intrată ceea ce nu este rostit și conceput în spiritul poporului, așa cum reiese el din poezia tradițională, care datează din vremurile de mai nainte.

— Secțiunea decide a se tipări colecția d-lui Pamfile, după ce va fi supusă la revizuirea indicată de d-l I. Bianu.

Cevă despre cântecele de țară.

1. Învrăurirea lumii din afară asupra omului se traduce întotdeauna prin felurite *pozițiuni* pe cari le iea sistemul nervos.

Când e frig, omul se «strânge», se «șgriburește» sau «tremură»; când căldura-i prea mare, se «întinde», se «moaie», se «lenește», legătura trupului se slabește și omul nu-și mai poate avea stăpânire deplină asupra sa. Aceasta e *pozițiunea*, *rasunetul* sau *raspunsul* firii omenеști la pomenitele fenomene atmosferice.

O supărare îl «deprimă» pe om, «il doboară», îl «copleșește», și dacă nu este îndestul de voinic ca să îndure, *îzbucnește*: « of! nu mai pot, nu mai pot! », oftează nefericitul de o clipă sau de vreme mai lungă.

Și *îzbucnirea* sa se întâmplă să i-o audă și alții; dar aceleași pricini aduc aceleași urmări. Deci izbucnirile vor fi la fel. Aceasta nu doar pentru că oamenii împrumută unii dela alții *exprimarea efectelor*, pe care, de altfel, în clipa fatală, memoria nici nu mai are nevoie și nici vreme să o cheme, ci pentru că acele exprimări se fac pe căi comune tuturor oamenilor.

Pentru acest cuvânt, «of», care se mai poate scrie și «offf..», reprezentând o expirație lungă, întocmai ca și «ah», «uf», etc., se găsește în toate graiurile, la toate popoarele. Un «op», un «ot», cari au pe *o*, începutul expirației, nu pot exista ca atare, deoarece *p* și *t* închid repede acea expirație care, întâi de toate, are nevoie de a fi lungă.

Un «ha», «fu», sau altele, iarăș nu pot fi ca atare, nu le pot înlocui.

Această *îzbucnire* sau *ușurare* este un *act reflex*.

Tot lumea din afară ca panoramă, precum și diferitele legături dintre elementele ce constituiesc lumea, învrăurind asupra simțului omenesc, dau naștere *reflexiilor* personale, pe cari trebuie să le

socotim tot ca *acte reflexe*; de obicei, acestea au un *fond* comun pentru toți oamenii și numai în formă se pot deosebi mai mult sau mai puțin. Răsăritul soarelui tuturor ne place, nenorocirea altuia pe toți ne înduioșează, ca pildă.

Și o alta: Cu toții vedem meșteri lucrând fierul. Acest metal însă, pentru a putea dobândi forma dorită, trebuie lucrat cât e fierbinte: «fierarul să-și bată fierul cât e cald». Cu înțeles figurativ, această observație se întrebuițează când e vorba de oportunitatea unei acțiuni. «Nu lăsa treaba de azi pe mâni», zicem cu toții, nu fiindcă am auzit aceasta unii dela alții, ci fiind că așa simțim cu toții, fiindcă acelaș nerv răsfrânge la fel lucrurile și raporturile dintre lucruri. Vom zice la fel și cu toții: «bate fierul pân' e cald», sau «bate fierul cât e cald», în două chipuri apropiate și exact cu acelaș înțeles, încă odată, nu fiindcă astfel am auzit dela părinți, sau dela cei ce ne inconjoară, ci fiindcă așa ne poruncesc simțurile; și nu fiindcă Latinul zicea: «Oportet ferrum tundere dum rubet», sau francezul: «Il faut battre le fer pendant qu'il est chaud».

Aceasta este *spontaneitatea* care explică acele izbitoare asemănări în literatura populară, pe cari, oricât am cercetat-o sub raportul împrumutului sau al migrațiunii, rămânem de prea multe ori fără rezultat.

Fondul, ca să poată fi reținut mai ușor de memorie, trebuie să îndeplinească două condițiuni de seamă:

Să corespundă realității, care este de obicei pretutindeni și aceeaș, și:

Să aibă în exprimare o intonațiune ritmică, muzicală, adică silabele accentuate și neaccentuate să se urmeze după o rândueală anumită. Referitor la acest punct, cu toții știm că mai lesne se poate memoră o bucată în versuri decât una în proză.

«Bate fierul pân' e cald» și «bate fierul până e cald» reprezintă aceeaș idee, însă forma cu mai multă putere de viață o are «bate fierul pân' e cald», care reprezintă ca fond un *adevăr*, iar ca formă un *vers*.

Când reprezentarea unui adevăr este prea lungă, ea se descompune în două sau mai multe versuri, de acelaș fel sau de feluri deosebite. În

Ajunge-o măciucă
La un car de oale,

sunt două versuri; în

Cine poate,
Oase roade,
Cine nu, nici carne moale,

sunt patru versuri, din cari unul :

Cine nu, nici

n'a putut fi supus rimei, acea înlesnire ce și-o crează memoria și care constă din asonanța vocalei sau grupului de vocale accentuat din cele din urmă cuvinte ale versurilor.

Exemple :

Dintr'o lume mare, largă,
Mi-am ales o puică dragă.

Lungește-i, Doamne boala,
Până s'a coace poama.

De-ar fi lumea de hârtie,
Aș aprinde-o la mânăie.

Intre două
Nu te plouă ;
Dar cu una,
Totdeauna.

Am vorbit dară despre acea înrâurire exterioară, despre actele reflexe conduse din creier la limbă și exprimate în forme ritmice, cari nu-s altceva decât niște *cântece* reduse la câteva versuri.

2. Făcând statistica cântecelor știute de mai mulți Români capabili de a ști, vom găsi între diferitele feluri de cântece niște proporțiuni ; făcând aceeaș statistică într'o colecție care nu s'a oprit la un anumit soi de cântece, pentru aceleași feluri vom găsi aceleași proporții.

Cele mai multe, pentru noi Românii, vor fi acele cântece scurte de câte două și, de cele mai multe ori, de câte patru versuri, pe cari ne-am obișnuit a le numi *chiuituri* sau *strigate în joc*, după prilejul în care se aud, sau *satirice*, *pișcatoare*, *de luare în răs* sau *de veselie*, după cuprins.

Pretutîndeni sunt fete, da ; dintre cari unele leneșe, da ; deci :

Omu 'n lume, multe vede ;
La o casă șapte fete ;
Cânele moare de sete ;

Sau :

Omu 'n lume, multe vede :
La o casă patru fete
Și fântâna sub perete :
Cânele moare de sete !

S'ar putea boteza aceste roștiri: *zicale*, etc., dar ele sunt mai ales niște scurte *cântece* născute din niște observații; și cum observațiile se pot face în acelaș timp, în mai multe locuri, concretizarea lor se va putea face în acelaș timp. *Intreg poporul le creează și deci autorul lor e întreg poporul.*

Iată deci pentru ce susținem că autorul cântecelor noastre populare e *întreg poporul*, adică acea sumă de Români trăitori dela Tisa până la Nistru și din țărmul Dunării până 'n fundul Maramureșului; acelor Români li se cere însă să aibă acelaș vocabular și aceeaș sintaxă.

Deci prin *cântece populare*, sau dacă ni se îngăduie, prin *cele mai populare dintre cântecele populare*, înțeleg acele versificații alcătuite *deodată* de către acei: unul la sută, la mie, la zece mii, din cei ce trăesc cele zece, o sută, o mie de regiuni mai de seamă ale românismului cu acelaș graiu.

Mai puțin populare sunt acele cântece izvorite *deodată* prin cei: unul la o sută de mii, din pomenitele regiuni; și așa mai departe.

Odată aceste cântece cu viață, urmează progresul în calitate, care constă mai ales în desăvârșirea formei, când un cântec popular umblând din gură în gură, se trunchează sau se întregește într'o regiune; paralel se obțin aceleași forme și în alte regiuni.

Acestea din urmă sunt *tot populare* și autorul lor este *iarăș poporul*.

Din totalitatea cântecelor, închipuindu-ne că le scoatem pe acestea, ne rămân celelalte, cari vor zugrăvi felurite situațiuni, împrejurări sau accidente mai rari; acestea sunt mai mult localnice, menite să trăească și să piară în acele locuri în cari s'au născut. Ele sunt alcătuite de unul, — un fecior, dar mai ales o fată, cu un sânge mai aprins. Acesta sau aceasta închipuindu-și că trebuie să fie *cineva* care a scornit cântecele populare, alcătuește și el sau ea câte un cântec, fie din nevoia de a-și *cânta* sau *plânge* situația sa proprie pe care în graba inconștientă n'o găsește zugrăvită în altă parte, fie pentru a se fâli, pentru a se putea numi *izvoditor*, adică «autor». —dacă se poate întrebuița acest termen.

Răposata mea mărușă, Paraschiva lui Iancu Mareș, din Negriștești, jud. Tecuciu, una din cele două ficeș ale ei, Maria, măritată în Țepu cu Neculai al lui Ioniță Rugină, și unul din feciorii ei, orbul Mihalache, sunt vestiți prin părțile noastre pentru aplecarea ce-o aveau și-o au în a memoră și mai ales în a alcătui din nou cântece.

Căci e un suflet, o patimă și jos în popor și «sus» la cei culți, și ca atare, dacă m'ar întrebă cineva : «Je ce unii din popor alcătuiesc cântece ?», i-aș răspunde tot cu o întrebare : «dar oare de ce avem așa de multe și mărunte reviste literare și de ce acestea cuprind un Țoian de literatură și altul de vorbărie ce sună din coadă?»

Acum să vedem cum se alcătuiesc cântecele. Să umblăm în taină și să surprindem. Iată unul :

La 5 Mai 1905, tlăcăul Alexandru al lui Ion al lui Mihai Popa din satul meu, pleacă la coasă în jud. Covurlui, în com. Plăcinta, aproape de Pechea, la un proprietar, Ioan Lascăr. Pe acolo îl apucă dorul ibovnicei lui, Catinca lui Pavăl Ferțu, tot din Țepu ; și ca să și-l potolească, îi trimite un răvaș alcătuit numai din cântece, Din acesta, iată câteva părți :

Draga mea,
Ieri intrând pe o porțiță ,
Intâlni o porumbiță ;
Porumbița îmi spuneă :
— Catinca nu te-a uită !
Dă, Doamne, să fie-așa !

Și :

I uică dragă,
Nu am stare
La mâncare,
Nici hodină la culcare,
Pentru dorul dumitale!

Și :

*«Draga mea, sa nu-ți paie lucru de glumă vorbele cari ți le spun,
și tu la inimă să le pui, caci din inima mea au ieșit :»*

Și ca sfârșit la scrisoare,
Ți-aș mai da o sărutare.
Să-mi trimiți și tu scrisoare ;
Pe scrisoare,
Mândră floare. .

Și pe întreg răvașul, nici o îndreptare nu se vede.

Iată un altul, un ostaș, Căprarul C. Gh. Ciobanu din côm. Silișteanța, jud. Suceava. Despre dânsul, d-l V. Savel din București ne comunică următoarele : «Când îmi făceam stagiul de plutonier, Căprarul Ciobanu îmi dă într-o zi programul de dimineață, cum eră obiceiul, și pe cealaltă văd începutul acestui răvaș în versuri. Când a sunat ruperea, l-am întrebat de unde sunt versurile din dosul programului. Mi-a răspuns *c'a început o scrisoare iubitei, dar n'a avut timp s'o ispravească*. Spunându-i s'o urmeze, a doua zi nu mi-a mai dat programul, deoarece ce eră acelaș ca în ziua precedentă, însă mi-a dat cu sfilă răvașul compus din patru cantece», din cari cel de-al doilea urmează :

Foaie verde de mohor,
De mine de ți-a fi dor,
Să te sui în foișor.
Să-ți faci ochișorii roată,
Să te uiți în lumea toată,
Că pe mine mă-i vedeă
Pe șesul paltinilor,

Purtând dorul fetelor;
Că de când am mai crescut,
Tot cu fete am trăit.
Iar peste doi ani de zile,
De-biu veni acas' la tine,
Să mă ții, puicuță, bine,
C'am trăit bine cu tine !

Iată și pe un al treilea, pe Mihalache I. Mareș, *abordând*, nu un cântec ușor, nu o doină ori o strigătură, ci genul baladei, aproape străin împrejurărilor de azi.

În vara anului 1904, la aria proprietarului I. Giurgea din satul lui, se întâmplă un accident mortal: o fată străină de loc e apucată de valul batozei.

Cântecul alcătuit de acel neștiutor de carte urmează :

Când soarele răsăriră,
S'a dus Lina la mașină.
Toate locul și-l găsiră,
Numai Lina n'a găsit,
Pe batoză s'a suit.
Când mașina se porniră,
De hrănit se apucară,
Nici doi snopi nu deslegară
Și valul o apucară.
Mașinistrul o văzură
Și mașina o opriră;
Nici un om nu mai lucrară,
Toți la Lina se strănseră.
Boierul cum auzi,
La vizitiu porunci :

— Pune caii la trăsură
Și să mergem la mașină,
Că mi s'a 'ntâmplat o crimă.
La mașină că porniră,
Drept la Lina c'o trăsură;
În trăsură că o puse
Și la spital că o duse...
— Oprește caii, cucoane,
Să scriu la maica o carte,
În neagra străinătate,
Să-i spun că m'am logodit
Și mire-i negrul pământ;
Pe mine m'au cununat
Vreo două scânduri de brad...
Maică-sa cum auziră,

Straiele că le strânsură
 Și la Lina că plecară.
 Și Lina cum a văzut-o,
 De trei ori a leșinat
 Și-apoi viața că și-a dat.
 Boierul dac' a văzut,

Mozica i-a poruncit ;
 La țințirim o porniă,
 Că așa i-a fost soartă !
 „Ale, dragă copilă !“
 Așa mozica-i cântă,
 Toată lumea suspină !

Și în chipul acesta, în fiecare colț al neamului nostru ieri s'au alcătuit, azi se alcătuiesc și mâni se vor alcătui cântece de acestea și de alt soi, potrivite stărilor sufletești ca fond și stării graiului ca formă, — un graiu, se înțelege, tot mai necurat și poate cu un cuprins tot mai prefăcut, după înrăurirea timpurilor nouă.

Aceste producții sunt mai mult sau mai puțin literare, până la zero și sub zero; dintre ele unele circulă sub întâia lor formă în care au fost turnate, altele cu alte forme.

Poetul, sau ca să nu ne bănuiească nimeni că avem idei preconcepute, *alcătuitorul cântecelor populare* le alcătuiește pentru un timp, pentru o împrejurare, în care se află sau și-o închipue. și apoi le da drumul.

Este o clacă; fete, feciori și însurați așezați ca un zid la prășit popușoi. O fată mai deschisă trage cu coada ochilor și i se pare «lucru necurat» între vecinul și vecina ei din dreapta și începe :

Frunză verde trei surcele,
 Frunză trei surcele,
 Nu-ți mai strică ochii, lele,
 Ochii, ochii, lele,
 Frunză verde alămioară,
 Verde alămioară,
 C'ai să te pomenești chioară,
 Te pomenești chioară !

Și dacă «cest cântec place și altora, el rămâne; dacă nu, «o fată cântă odată» și atât. Dacă place, vecinul, și vecina mai ales, îl *prinde*, îl ține minte, și-l spune cu alt prilej, la o șezătoare, la un ropot de brâu, la un cules de vie, la o cumetrie, ș. a. Dacă are părți mai cioturoase, le schimbă și urma i-o netezește.

E nimerit, cred, să pomenesesc aici și pe marele nostru Eminescu; poetul, ca un iubitor al literaturii populare, culege cântece și scrie :

Alei, neică, alei dragă !
 Cine vrea să ne 'nțeleagă,
 Vază frunza cea pribeagă

Că-i ca viața noastră 'ntreagă!
 Depărtarea toată strica.
 De ne-alegem cu ni nică;
 Viața trece, frunza pică.

Iar mai jos, ca un om cu un suflet al lui, ca un om ca oricare altul, *își adaugă* varianta sa proprie:

Alei, Veronică dragă,
 Uite frunza cea pribeagă,
 E ca viața noastră 'ntreagă!
 Alei, dulce Veronică,
 Depărtarea rău ne strică,
 Nu ne-alegem cu nimica;
 Viața trece, frunza pică!

Un cântec, cu cât are mai multe variante, cu atât ne arată mai mult că-i ȳesut pe un motiv mai general, mai naȳional. *Aceste cȳntece*, încă odată, *sunt cele mai populare* și, în cercetările estetice sau etnice, acestea trebuesc analizate; celelalte, partea cea mare, deși sunt *tot populare*, prin faptul că trăesc pe întinderi mai mici și au caractere particulare sau izolate, le numim **cȳntece de țară**, după locul lor de viețuire.

3. Știm cum se împart de obicei produȳțiile literare: *proză* și *poezie*; știm apoi că avem și *proză poetică* și *poezie în proză*; că poezia e de atȳtea și atȳtea feluri și că fiecare din aceste feluri, unindu-se prin liniuȳe câte două, trei sau mai multe, dau naștere altor specii; și așă mai departe, când, ne mai pricepȳndu-ne unde să mai așezăm cutare bucată, o trecem ca încheiere la *varia*!

Clasificările, în orice materie, se fac mai mult dintr'un punct de vedere practic și nu logic, mai mult de ochi decât de adevăr.

O deosebire se face între animale, plante și minerale, cu desulă greutate, cu toate că fiecare din aceste regnuri au însușiri aproape veșnic aceleași; cum dară se vor puteă stabili deosebirile între felurile produȳții literare, originale și populare, cari întruchipează fiecare un suflet; și cum s'ar puteă clasifica sufletele, adevă sentimentele?

Câte colecȳiuni de poezie populară au apȳrut până acum, fiecare și-a avut o împărȳire proprie a materialului cuprins în ele; dintre toate însă, cea mai practica mi s'a pȳrut împărȳirea din colecȳiunea d-lor *Dr. Ioan Urban Jarnik și Andreiu Bȳrseanu, Doine și strigaturȳ din Ardeal*, pe care am luat-o și eu, cu mici deosebiri.

Având în vedere mulțimea lor, am pus *cântecele batrânești* în frunte, iar unele din subîmpărțiri, cari mi s'au părut mai înrudite, le-am cuprins într'o singură specie. Cu toate acestea, să nu se creadă că fiecare cântec stă în chip desăvârșit la locul lui, căci un cântec poate sta foarte bine și în mai multe locuri, după subiectul ce se zugrăvește și mai ales după interpretarea acestei zugrăviri, în întregime, în parte, și mergând astfel până chiar la înțonarea unui singur cuvânt.

4. Am pomenit mai înainte chipul cum un cântec trece dintr'o memorie într'alta, dintr'o gură într'alta, cu prilejul adunărilor de tineri la muncă (clăci boierești și pe la proprietari cu mai mult pământ), la clăcile de lucru casnic (*șezalori* sau *furcarii*), la jocurile mărunte unde se *striga* sau se *chinie* în zilele de horă (sărbători), nunți, cumetrii și lăsături de sec, în cârciumi la băutură, pe la gospodarii cu crame, pe drumuri când mai ales se întorc dela câmp, cu prilejul cărăușiei, plutăriei, ș. a.

Toate acestea petrecându-se în cuprinsul unor anumite regiuni, între indivizii acelei regiuni, ar zădărnici orice amestec străin mai pronunțat, în cântece. Într'un cerc oricât de larg, aceeaș avere literară rămâne neschimbată; cântecele de munte ar rămâne ca atare, cele de deal asemenea, cele de șes la fel.

Frământările omenești însă aduc cu ele frământări în toate și prin urmare și în cântece, căci oriunde ar fi omul, el nu se desbracă niciodată de complexul ființei sale, ci caută să fie acelaș.

Întretărirea sau amestecarea cântecelor se face sub formă de împrumut și are drept cauze mai de seamă pe următoarele :

Oastea care chiamă pe tinerii regiunilor de recrutare din ținuturi îndepărtate într'altele. Acești tineri, sfioși la început, neorientați în părțile unde au ajuns, se privesc mai întâiu ca străini. Cu încetul însă, împrejurările comune precum și difetitele mărturisiri ce-și fac, îi apropie pe unii de alții și-i înfrățesc; atunci «fiecare își dă drumul», după cum îi îndeamnă firea și, în această extensiune sufletească, vedem mai ales prilejurile când se cântă. Mehedințeanul cântă, Putneanul și Dorohoiianul ascultă; cântă apoi cei din urmă și ascultă cel dintâiu, iar după ce și «cea din urmă pâne s'a dus, măi, s'a dus!», pleacă fiecare pe la vetrele lor. Acolo, unul între ai lui are pomenitele prilejuri când își va aduce aminte și de zilele petrecute în oaste, cu toate cele grele și rele, dar *mai ales* cu toate cele bune ale lor, cu cutare și cutare, cu «cântecele pe car-

le spuneă unul din cutare sat...; straşnice cântece mai spuneă, măi vere, Sâmbăta sara când nu erau teorii, când domnul sergent ne strângeă împrejurul lui Trâncan scripcarul şi-al lui Trică cel meşter din cobză !»

De-l îndeamnă unii să cânte, el porneşte şi alţii ascultă, şi dintre toţi unul îi fură cântecul, şi dela acesta altul,

— *Munca* ce împrăştie oamenii; acei «Bucovineni» ce-şi părăsesc căminurile spre a scoborî vara pe lanurile Moldovei, acei cio-bani ardeleni cari ajung până catre Dunăre, din cari mulţi stăpănesc statornic Ialomiţa, Brăila şi Dobrogea; acei «veterani» cu toţi ai lor, cari s'au împământenit în Tulcea şi Constanţa.

Fiecare din aceştia se strămută cu tot ce au, văzute şi nevăzute; mai târziu îşi arată printre altele şi averea lor sufletească, pe care niciodată n'o pot feri de împrumuturi.

— *Tiparul* cel atât de binefăcător şi cel atât de primejdios câte odată. Avem colecţii bune şi rele, unele scumpe şi neaccesibile, altele mai mărunte, mai ieftine, cari se împrăştie pe la iarmaroace şi pe cari ţăranii, feciorii, le cumpără; pe această cale, amestecarea cântecelor se face într'o măsură însemnata.

Am avut ¹ revista de folclor *Şezătoarea* din Fălţiceni şi avem pe *Ion Creangă* din Bârlad, cari au cules şi culeg din toate părţile şi împrăştie iarăş în toate părţile. O spun fiindcă ştiu: aceste reviste se cetesc de cei ce le primesc, în mare parte învăţători şi preoţi, dar le cetesc mai ales cei ce nu le primesc, cei prin a căror mână trec până să ajungă la adresa lor. Un abonat ne cerea din 12 numere *şaple*, pe cari nu le primise, dar peste puţin ne vestiă că le descoperise prin sat: unul la notar, altul la jandarm, altul scăpat din mână de vătăjelul ce le împărţiă şi altul uitat chiar acasă pe masă, de către însuş factorul poştal.

Cântecele ce fiecare număr cuprinde, se cetesc şi se învaţă de cei cari ştiu ceti. Dacă revista nimereşte la cel ce n'o plăteşte, apoi de multe ori aceste cântece se întoarnă din nou la redacţie prin colaboratorul care din nebagare de seamă mi le trimite spre publicare. Primesc prin urmare cântece din Suceava drept cântece din Dolj şi pe cari «Ion Creangă» le publicase cu o lună mai înainte.

Avem apoi reviste cu rubrici de folclor, potrivit unui program

1. Când se alcătuiau aceste rânduri, *Şezătoarea* d-lui Artur Gorovei îşi suspendase apariţia; astăzi ea urmează în coli şi volume nelegate de anumite perioade de vrenic.

sau din lipsa materialului, avem reviste populare enciclopedice, avem chiar gazete de cel mai aprins politicianism, cari, pe timpul secetei de vară și al secetelor de vacanțe parlamentare, își umplu coloanele cu cântece extrase din alte părți sau chiar inedite.

Toți acești factori ai publicisticii duc și aduc dintr'o parte într'alta, de peste munți și peste munți, de peste Prut și peste Prut, de peste ocean chiar și peste îndepărtatul ocean, spre a le amesteca aceste cântece mai întâiu și spre a le da în urmă pradă prefacerilor.

Aceste prefaceri, aceste strămutări, aceste înstrăinări constituiesc o primejdie pentru caracterul regional al cântecelor, dar ea nu se poate înlătura cu nici un preț. Astăzi suntem ajunși pe acea treaptă de scară, de unde prea cu greu putem cunoaște colțișorul de pământ, patria unui cântec; de aceea, dacă am fi pe deplin încredințați de cinstea celor cari culeg, poate nici nu i-am mai sili sau ruga să însemne sub cântece numele celui ce i l-a spus și locul culegerii.

În această culegere de cantece, m'am mărginit numai la arătarea locului.

5. Vin la punctul cel mai greu de discutat, căci trebuie să facem o cumpănire între greutatea materiale mai ales ce le întâmpinăm cu culegerea și publicarea cântecelor de țară și între foloasele ce le putem avea dela aceste cântece. Cu acest prilej, trebuie să pipăim din nou dictonul lui V. Alecsandri: «Românul este poet sau nu?»

Dar mai întâiu, ce înseamnă «a fi poet?»

Răposatul B. P. Hasdeu, scriind despre Eminescu, a dat o minunată definiție poeziei: «Poezia este o căsătorie a realității cu idealul în sufletul poetului, în acele momente când poetul e poet, — poetul fie el cât de mare, nu e poet întotdeauna, — în acele momente prin urmare, în cari el este mai el, mai însuș, mai individual ca oricând».

Prin urmare, pentru a ști dacă cineva este poet într'o clipă, trebuie să-i cunoaștem idealul și realitatea care îl stăpânesc sau îl atâță.

Cercetarea acestor domenii nu se poate face decât de o minte, și mai ales de către un suflet pătrunzător, de acel care are marea aptitudine de a se putea substitui feluritelor stări sufletești prin cari poate n'a trecut niciodată, în mijlocul unei realități care nu l-a privit și adesea nu-l privește.

În asemenea împrejurări ferice, acel cercetător își poate face

cel mult o convingere pe care n'ar putea-o împărtăși decât cu greu altora, cari, și ei la rândul lor, trebuie să aibă acele înclinări de a se putea substitui la citatele împrejurări spre a înțelege. Cu alte cuvinte, cu greu se va găsi unul care să vorbească din convingere și un altul care să asculte și să fie convins.

Până acum, în critica noastră, poezia populara s'a judecat dintr'un punct de vedere de cele mai multe ori greșit. S'a luat cuvântul *poet*, *poezie* sau *arta* în înțelesul cel mai strict al lor și s'a întrebat: «Poporul român se poate socoti *poet* și cântecele lui se pot socoti *poezii*?». Și prin «poporul român» nu s'a înțeles, ceea ce cu alte prilejuri se înțelege; prin aceste vorbe s'a zugrăvit *poporul român dela țara*, acea parte care ocupă locul întâiu ca număr și locul al doilea ca cultură.

Dacă și noi am înțelege prin *popor român* pe cealaltă parte, pătura mai cultă, capul care poartă trupul, și am întreba: «Este acest popor român poet?» Ce ni s'ar răspunde?

Poporul, acest autor anonim, cântă bine sau rău, dar *cântă*; culegătorii de cântece culeg bine sau rau, dar *culeg* și mai ales *publică*. Nimeni din popor nu-și poate reclama acest furt de proprietate; nimeni nu poate reclama mai ales *momentul* furtului.

Poeții noștri chemați, când încep să-și scoată volumele, aleg ce-i bun sau ce li se pare bun, tot ce are o valoare literară, iar restul, *încercările*, acel material de ucenicie, îl aruncă în foc sau îl închid în sertare. Numai ceea ce dau ei zic ca-i al lor și nimic altceva. Se întâmplă chiar ca mai târziu să-și scoată din catastivul operelor lor chiar lucrări întinse, cari nu le mai plac. Poporul însă, poate face el acest lucru? Nu. Tot ce culegătorii culeg, se strânge la un loc și se dă sub eticheta de «literatură populară».

Vine apoi critica și judecă pe poeții adevărați; lasă la o parte încercările tinereței, lasă la o parte amurgul carierei literare și păstrează numai bărbăția; și în această vârstă, e de ajuns să găsească numai câteva bucați puternice, spre a consacra autorului lor titlul de glorie.

Acelaș critic, și de cele mai multe ori altul, vine de cercează și poezia populară, deschizând cutare colecție voluminoasă, sau cutare revistă de folclor. Și cetește și cetește până obosește, și când să arunce cartea din mâni, dă de aceste versuri, la cari se oprește:

Și-și resfiră penele
Ca mândra sprâncenele.

Atunci, cu o dulce ușurare, exclamă: «A, iată ceva frumos, prea frumos, dar păcat de acest grăunte de aur aruncat într'o mocirlă din care cu greu îl poți scoate!»

După un alt răstimp mai află câteva versuri:

Frunză verde trei alune,
Cine n'are dor pe lume,
Imprumute dela mine,
Că eu am și-mi mai rămâne!

«A, și aceste versuri sunt frumoase; iată o adevărată strofa, care ar face cinste oricărui poet (păcat că *alune* nu rimează cu *lume* și *mine* cu *ramâne*, dar oricum, parcă nu se bagă de seamă); dar oricum, păcat de acest graunte de aur aruncat într'o mocirlă din care cu anevoie îl poți scoate».

Și tot astfel, înaintând mereu cu cercetarea, află că și mocirla-i mare, dar, dacă-i sincer și poate fi sincer, și firicelele de aur sunt multe.

La sfârșit, se înțelege, e practic lucru să se uite puținul inneat și să rămână ținută în minte numai masa, din care se vor trage concluziunile.

Iar dacă și noi vom face la fel, nu dintr'un spirit recalcitrant, nu ca o răsbunare, ci urmând același sistem, și dacă am adună toate inaculaturile dela introducerea tiparului în țara noastră, dacă apoi vom confiscă toate manuscrisele răposăților, bătrânilor și mai ales tinerilor noștri, dacă toate acestea le vom pune într'un sac, dacă le vom amesteca bine și dacă la urmă vom scoate bucată cu bucată și le vom cotă, câte mii vom trebui să cetim, până ce vom da de; cine știe ce variantă a «Luceafărului»?

Așa este!

S'a publicat bun și rău din literatura populară; s'a publicat pentru a pune în mână învățaților noștri felurighi materialul de studiu. Unul caută poezie, artă; altul se interesează de sintaxă; altul studiază dialectologia; unul urmărește dragostea; altul patriotismul, alții altele. Și culegătorii au stat cu urechile deschise și au răspuns tuturor. Dar când a venit artistul, cel ce caută arta, a nimerit tocmai la movila altuia, și atunci, vai!

Aceasta n'ar însemna că de acum încolo să nu se culeaga toate cântecele cari cu voie sau fără voie se vor întâlni; dimpotriva, culegătorii trebuie să-și închipue *a priori* ca tot ce-i cântec popular

prezentă un interes și deci să-l copieze și să-l dea tiparului; să nu se teamă de critica artei, care nu-i decât un capitol din marele studiu care îmbrățișează acest gen de producție populară.

Ilustrațiunile acestui capitol le vor face numai anumite cântece cari sunt și cari trebuiesc alese; aceasta să se știe de cei ce nu vor să-și piardă munca în zadar; și cu acest prilej vor scuti literatura populară de o știrbire adusă prestigiului ei.

6. În popor, aceea ce numim noi *poezie*, se chiamă *cântec*, dela verbul *a cânta*. Din înțelesurile vorbei *cântec*, două sunt mai de seamă:

Cântec înseamnă *melodie*, *arie*; un brâu e un cântec, o *mărunțica* e un cântec. Acestea se mai numesc și *cănuări*. «Ei, lăutare, ia zi-mi un *cântec* din scripcă, să-mi mai aduc și eu aminte de odată!...» Sau:

«Ia fă-mi ici o cântare, să te cinstesc c'o oacă, două!»

Cântec mai înseamnă și *libretul*, cuvintele sau versurile cari se cântă într'un fel sau altul.

«Frumoase *cântece* mai știă cutare!» înseamnă că acela știă să cânte frumos, adică aveă *glas*, *viers* (pron. pop.: *ghiers* și *yers*) și că vorbele ce alcătuiau cântecele erau frumoase.

Mai toate cântecele, dacă nu toate, se cântă, atunci când ele se produc dintr'o necesitate. Când le vom cere cuivă spre a le culege, acela nu ni le cântă; când însă acela cântă spre a-și potoli un sentiment, le cântă, adică recitează versurile însoțite de o melodie.

Cu care? C'o melodie oarecare, căci dacă se găsesc cântece cu neputință de a le număra, melodii se găsesc mai puține.

În popor este vorba a *dârlăi*, care înseamnă atât cât a *fredona*. Cine nu poate cânta, cine însă știe cuvintele unui cântec, «când îi vine gust» începe să dârlăască, să cânte după cum îl duce mintea.

Dintre toate cântecele, cele bătrânești se dârlăesc, de cele mai multe ori, recitându-se unison și repede câte 10-20 de versuri și tocmai celui din urmă, care încheie un period, i se dă o întorsătură muzicală oarecare. Aceste dârlăituri, deși sunt cântece, nu sunt melodii.

Un alt gen de cântece sunt chiuiturile sau strigătele în joc, cari se rostesc tot însoțite de o dârlăitură.

Pentru restul cântecelor numai, rămân melodiile propriu zise, cari se încrucișează între ele în toate chipurile și singurele piedici cari fac să nu se cânte orice cântec pe orice melodie, sunt refrenurile și cele două feluri de construcție ale cântecelor populare.

Idea greșită care a prins rădăcină, că fiecare cântec are o melodie, se datorește acelor culegători, cari au prins cutare melodie însoțită de cutari versuri pe cari le-au dat publicității ca nedesluite. În chipul acesta au trecut prin școli, de unde le-am învățat și noi. Cine va observa însă la țară, va vedea că lucrul nu stă tocmai așa.

Pentru acest cuvânt, această colecție nu are ca adaos melodii populare, cu toate că întocmitorul ei are un mare număr de acestea.

În genere, între frumuseța cântecelor populare și între cea a melodiilor, există un raport constant, după regiuni; de altfel aceasta face parte din gustul estetic îndeobște. La munte, unde munca-i mai puțină, unde energia se consumă într-o măsură mai mică, găsim portul mai frumos, jocul mai frumos, cântecele și muzica mai alese. Mai puțin la dealuri și încă mai puțin la șesuri, unde agricultura absoarbe cu totul pe Român.

7. Cine nu recunoaște că vremurile de prefacere se năpustesc cu furie, ca un potop, sapând, darâmând și ducând la vale complexul domeniu al celor ce *sunt* și înlocuindu-l cu cel ce *pare* că trebuie să fie!

Industria casnică pierde nepriijinită de cei în drept, neajutată de cei nedumeriți; se duce, ca pildă, năframa cusută cu multă trudă și ducându-se, iea cu dânsa și cântecul ei; se duce furca, se duce și cântecul ei.

Codrul s'a dus de mult și și-a lăsat locul brazdelor de arătură; cu el s'au dus frunza și umbra și paserile cântătoare cu toată taina lor; cu ele s'au dus și cântecele codrului și se tot duc. A mai rămas grădina cu pomii și florile, dar și acestea se duc, căci le năpădesc paserile de curte, cari nu mai au unde ciuguli colțul de iarbă, le năpădesc caprele sau porcii cari nu mai au unde să râme. S'a dus omida, s'au dus fluturii, se duc, prin urmare, paserile și cu ele și cântecele lor!

Se duce dragostea curată, acea putere plâsmuitoare de fericire, căci greutatea vieții se măresc. Astăzi «oul este mai cuminte decât găina» și feciorul e om cuminte. El știe prețul pe falcie, pogon sau hectar precum și rostul capetelor de vita. Frumusețea se pleacă înaintea averii. Frumusețea se duce și cântecul frumuseței pierе. Răvașele de dragoste nu se vor mai trimite de acum înainte

Nici pe lună, nici pe soare,
Nici pe vânturi călătoare,

ci le va duce prozaicul factor poștal, le va scrie cel ce știe scrie, în schimbul unui rachiuș; ele vor fi bine închise în plicuri unse cu galbănuș de ou și timbrate cu banul scump. La destinație, va veni un alt străin adesea ca să-l cetească, să-l talmăcească și să-și iea plata.

Intr'o vreme, fata zicea ibovnicului ei :

Nu-mi trimete, bade, dor
Pe buzele tuturor;
Trimete-mi mai puțin, te,
Dar vin mătaie cu el !;

Azi nu se mai poate ! Și nu mai poate porni feciorul, pentru că sara-i prea trudit de muncă, prea-s multe streji prin sate și prea mulți jandarmi cari păzesc rândueala. Feciorul va sta dar acasă și va întreba pe tatăl său, iar acesta-i va răspunde :

— Mai ai de muncă, băiete, mai stai, să-mi plătesc din datoriile, și apoi *ne-om* gândi și la tine ; *ți-om* găsi *noi* o fată bună, din oameni și cu *avere* !

Înainte vreme, omul se socotea așa cum trebuia să fie, cum îi era scris, și altfel nu putea să se schimbe. Astăzi, nu. Din opincă, poate orișicine să se facă vlădică, și trebuie să se facă ; trebuie să trăească mai bine, căci oricine care nu e țaran, e mai fericit. Leafa-i dulce, portul târgului e mai frumos ; vorba târgovețului e mai « fameloasă », « padicatu' » și « valcu' » mai altfel ca hora și ca sârba. Și, se 'nțelege,

Barca pe valuri saltă ușor,
Inima-mi bate cuprinsă de-amor

sună mai altfel decât cântecele noastre de țară.

Cine n'a avut prilej să cunoască vieța de târg, de mahală adică ?

Dar câte nu-s pricinile ! În fața prezentului, trecutul își desgoleşte aparentele-i slăbiciuni zicând ca Barbu Lăutarul :

Eu mă duc, mă prăpădesc,
Ca un cântec bătrânesc !

Cântecul de țară slăbește și se apropie de moarte, dar sfârșitul lui se poate amâna ; boala lui se poate vindeca chiar, dar pentru a-l putea mântui, trebuiesc luate măsuri de către toți și de odată ; trebuiește o desmetecire obșrească, lucru peste putință !

Stăm la căpătâiul bolnavului și cecece mai putem face, o să-l înmormântăm cu toată cuviința.

Pentru a putea păstra viitorimii oglinda turburată chiar a

trecutului, trebuie să ne dăm osteneala să culegem bunul și răul care îl mai avem, ca să-l putem ști odată. Atunci ne vom bucura poate, că am scăpat de unele juguri tiranice și vom privi mormanele de graiu și simțire ale celor ce au fost, măcar cu o curiozitate de om străin. Mai mult însă ne vine a crede că le vom privi ca o rămășiță sfântă, pe care vom îmbrățișa-o cu toată durerea celui ce se căște în ceasul al unsprezecelea !

8. Cântecelce ce urmează,¹ după cum se vede, sunt culese aproape toate dintr'o singură comună. Prin urmare, din câte comune avem în țară și peste brazdele politice, cam atâtea colecții am putea avea, culegând numai ceea ce ne iese în cale, în câteva drumuri și nu pornind de mai înainte cu scopul de a le scociori în cele mai tăcute unghere.

A face din acele probabile mij de colecții un *corpus*, ni se pare a visă un vis mareț pe care nu ni-l putem închipui a avea.

Vom putea avea un corpus de cele mai răspândite cântece, scoase din colecțiile cu caracter regional sau general, dar un corpus complet nu se poate.

• Și într'un caz, și 'ntr'altul însă, vom trebui sau să avem colecții, sau să întreprindem culegerea cântecelor.

Avem oare destule cântece strânse, ca să ne putem mulțumi cu ele ?

Nu !

Pentru Maramureș avem colecția *Țiplea* și *Bud*.

Pentru Bucovina nu ne-ajungea vechea colecție *Marian*, unde versul popular a fost îndreptat ; lipsa o șterge acum mănunchiul nou, postum, «Hore și chiuituri».

Pentru Banat, avem colecția *Hodoș* și ne mai trebuie ;

Pentru Ardeal avem colecțiile *Jarnik-Bârseanu*, *Bibicescu*, *Onișor* și foarte multe altele mai mici ;

Pentru Basarabia nu ne putem mulțumi cu micul mănunchiu *Madan* ;

Pentru Moldova de sus avem colecțiile *Sevast* și *Vasilin* (pe *Canianu* trebuie să-l ocolim) ; Din Muntenia avem pe *Rădulescu-Codin* (Muscel) și altele mai mărunte (*Mateescu*, *Tuțescu*, *Făgețel*, ș.a.).

Dar Moldova de mijloc și de jos, Dobrogea, răsăritul și apusul

1. Dacă ar fi rămas, firește, și cele scoase, după chilăzuința Onoratei Academii.

Murteniei, Oltenia precum și întregul țărâm dunărean nu sunt în chip deosebit reprezentate, cu toate că colecțiile *G. Dem. Teodorescu* și *Tocilescu* au materialuri de prin acele părți, iar revistele *Șezătoarea* și *Ion Creanga* culeg și au cules din toate părțile.

Acestea sunt socotințele cari mă îndreptățesc să îndreptez către Onor. *Academic Română* aceasta colecție de cântece de țară, strânsă în marea ei parte din satul meu Țepu, jud. Tecuciu, începând din 1903.

Catre mine mi-am făcut datoria aproape pe deplin ; și fiindcă nu mi-e cu putință să mi-o fac singur și față de știința românească, mă îndrept către acea parte unde bat vânturi prielnice și curate.

Bârlad, 1 Februarie 1910.

I. BĂTRÂNEȘTI.

1. Meșterul Manole.

Negru Vodă sta,
Sta și se chitiă :
— De-a da Dumnezeu,
Chiar pe gândul meu,
5 Eu o să pornesc.
Și-o să poruncesc,
Poruncă domnească,
Treaba să pornească
Și să se zidească
10 Sfântă manastire
Pentru pomenire,
Chip de pomenire
Pentru 'nchinaciune.
Negru Vodă sta,
15 Sta și se chitiă
Și se tot gândiă
Că tot ce cătă,
El tot nu află :
Meșter după gând
20 Și după cuvânt.
Și el și-a găsit
De-un meșter Manole,
Meșter de zidit
Și de planuit
25 Și la început
Și la isprăvit ;
De nu i-a plăcea,
Un ban să nu-i dea ;
De n'a isprăvit,
30 Capul ~~giurui~~ ;
Să-l taie și mâni,
Să le dea la câni. o
Și el mai avea
Doispre'ce zidari

35 Și nouă pietrari,
Nouă meșteri mari
Cu Manole, zece,
Care mi-i întrece.
Pe Argeș în jos,
40 Pe un mal frumos,
Negru Vodă trece
Cu tovarași zece,
Și cudoisprezece,
Și ei tot mergeau
45 Și tot plănuiau
Și nu mai aflau
Loc de manastire
Și de pomenire,
Chip de pomenire
50 Pentru închinaciune.
Iata, cum mergeau
Și cum tot zoriau
Pe cale, cărare,
Pe drumul cel mare,
55 Ei ~~mî-ș~~ ajungeau
Mândru flacăuaș,
La oi strungăraș.
Oile-mi păziă,
Din fluier doiniă
60 Și nu ~~bindisiă~~.
Negru Vodă sta
Și se tot chitiă,
Din gură ziceă :
Mândru flacăuaș,
65 La oi strungăraș !
Pe unde-ai trecut,
Nu ai fost văzut
De-un zid învechit

Și nemântuit ?
 70 De vei fi văzut
 Și vei da cuvânt,
 Eu am *juruit*
 Trei sute de oi
 Și-o sută de miei
 75 Și doi ciobănei.
 — Doamne, Negru Vodă !
 Pe unde-am trecut
 Cu turma păscând,
 Spun drept c'am văzut
 80 Un zid învechit,
 Un zid părăsit
 Și neisprăvit,
 Foarte mucezit ;
 Și că mi-i de turmă,
 85 Că nu-i dau de urmă,
 Că v'aș arătă
 Și v'aș îndreptă.
 Vodă ce-mi zicea ?
 — I-hai ! strungăraș,
 90 Mândru flăcăuș,
 Puiu de Românaș !
 De ți-a pieri una,
 Ție ți-oiu da două ;
 Și de piere două,
 95 Ți-oiu da la loc nouă !
 Foaie artăraș,
 Mândru flăcăuș
 La oi strungăraș,
 Turma și-a lăsat,
 100 Turma și-a uitat
 Și mi s'a luat
 Tot cu Negru Vodă,
 Cu nouă zidari,
 Doispře'ce pietrari,
 105 Nouă calfe mari
 Și Manole zece,
 Care mi-i întrece.
 Pe Argeș în jos,
 Pe un mal frumos
 110 Ei au nimerit
 La loc de *grindăiș*,
 La verde desiș,
 Și ei au aflat
 De-un zid învechit
 115 Și nemântuit,

Foarte învechit,
 Foarte mucezit.
 Negru Vodă sta
 Și se bucură
 120 Și se tot chitiă
 Și se tot gândiă.
 Iacă ce zicea :
 — Doispře'ce pietrari,
 Nouă meșteri mari,
 125 Nouă calfe mari
 Și Manole zece,
 Care vă întrece,
 Voi vă apucați
 Și să vă legați,
 130 Aici să-mi durați,
 Chiar din temelie
 Pân' la *săvârșie*,
 Mândră mănăstire,
 Chip de pomenire
 135 Pentru 'nchinăciune.
 Da voi ca să știți
 Și să vă siliți :
 Altă mănăstire
 Să nu fie 'n lume,
 140 Mândră și frumoasă,
 'Naltă și *chipoasă* :
 Să se mire Domnii,
 Domnii și împărații.
 Manole stătea
 145 Și se socotiă,
 Planuri că socotea
 Și nu zăbovia,
 Lucrul că porniă,
 Șferile 'ntindea,
 150 Locul măsură
 Și se apucă,
 Zidul că porniă,
 Zidul că suia
 Și se ridică.
 155 Foaie de lăleă,
 Geaba se 'ntreacă,
 Geaba tot zoriă
 Din zori până'n noapte
 Cu sudori de moarte,
 160 Că orice lucră,
 Ziua ce zidiă,
 Noaptea se surpă.

Zi întâia aşă,
 A doua aşă,
 165 A treia aşă
 Pân'la săptămâna.
 Meşterii siliau
 Şi mereu lucrau,
 Da' Manole sta,
 170 El nu mai lucră,
 Ci mereu gândia
 Şi se chibzuia.
 Şi mi se culcă,
 Dar cum se culcă,
 175 El, *mări*, visă
 Visul *aievea*.
 Şi de se sculă,
 El aşă ziceă ;
 — Voi, nouă zidari,
 180 Nouă meşteri mari
 Şi cu doisprece,
 Care nu mă 'ntrece,
 Voi nu mai lucraţi
 Şi mă ascultaţi :
 185 De când m'am culcat,
 Iată ce-am visat :
 Se făcea, făcea,
 Şi se arăta
Ciohodar nemţesc
 190 Pe zidul domnesc.
 El că tot strigă
 Şi tot cuvântă :
 «Geaba tot lucraţi
 «Şi vă supăraţi,
 195 «Că n'ăţi isprăvi
 «Pân'ce n'ăţi zidi
 «Chiar în temelie
 «Tânără şi vie,
 «De-o dalbă soţie !»
 200 Deci voi, meşteri mari,
 Calfe şi zidari,
 Voi dacă voiţi
 Ca să isprăviţi
 Ceastă mănăstire,
 205 Chip de pomenire,
 Voi făgăduiţi
 Şi vă *juruiţi*
 Pe pâne, pe sare,
 Pe sfinte icoane

210 Şi pe zilişoare ;
 Acas' de vă duceţi,
 Nevestei nu spuneţi
 Şi mâni dimineaţă,
 Pe rouă, pe ceaţă,
 215 Care s'a sili
 La zid de-a veni,
 Pe ca voiu zidi.
 Foaie de mărari,
 Doispre'ce zidari,
 220 Nouă calfe mari,
 Ei mi-au *juruit*,
 Dar nu s'au ținut.
 Acasă de-a mers,
 Nevestei a spus
 225 Că, ce-a fi să fie,
 La zid să nu vie
 Şi să se trezească
 De va să trăească !
 Floare şi-o lalăă,
 230 Ziua că zoriă,
 Meşterii lucră,
 Da' Manole sta,
 Nici că mai lucră,
 Ci mi se rugă
 235 Şi se tot uită,
 Drumul cercetă.
 Iată că zăriă :
 Cinevă veniă
 Şi veniă, veniă
 240 Şi mi-şi aduceă
 Prânz de *măncătura*,
 Vin de băutură.
 Şi veniă, veniă
 Şi mi-o desluşiă :
 245 Soţioara lui,
 Nevestica lui,
 Floarea câmpului.
 Cât el o vedeă,
 Inima-i plângeă,
 250 Milă că-i veniă
 Şi se închină
 Şi mi se rugă
 Cu lacrimi de foc,
 S'o'ntoarne din loc.
 255 — Dă, Doamne, pe lume
 O ploaie cu spume,

Cum n'a mai văzut
Om de pe pământ.
Mândra a vedea
260 Și s'a'nspăimântă,
Doar de-a zăbovi
Alta de-a veni,
In zid de-oiu zidi!
Dumnezeu că va,
265 Ruga-i ascultă,
Ploaie că dădea.
Și dete de-o ploaie,
Ploaie cu *puhoie*
Și facu pâraie
270 Și umplu șivoaie.
Apele creșteă'
Și mereu plouă
Și mereu *turnă* !
Dar ea, vai de ea !
275 Nici ca se 'nturnă,
Nici se 'nspăimântă,
Că mereu veniă
Și la drum zoriă.
Manole-o vedea
280 Și mi se'ngrijiă
Și se 'nspăimântă,
Groază că-i eră
Și se tot rugă :
— Dă, doamne, un vânt,
285 Un vânt pe pământ,
Copaci să răsoarne,
Mândra sa mi-o'ntoarne.
Doar a zăbovi,
Nu s'a *prileji*,
290 In zid de-a zidi.
Domnu-l ascultă,
Vântul ca porniă
Și suflă, suflă,
Munții răsturnă,
295 Copaci răsturnă
Și ea, vai de ea,
Pe drum tot zoriă
Și s'apropiă !
Manole-o vedea,
300 El mereu oftă
Și iar se rugă :
— Dă, doamne, pe lume,
Intuneric mare

Cum nu s'a văzut
305 Pe acest pământ.
Nevestica mea,
Inimioara mea,
Doar' s'a 'nspăimântă
Și s'a 'mpiedecă,
310 Bucate-a vârsă
Și s'a 'nturnă !
Doamne, Dumnezeu,
Fă pe gândul meu,
In gând ca să-i deie,
315 Să se ducă'n lume
După bou balan
Că-i pierdut de-un an ;
Și tot l-a cătă
Și nu l-a află ;
320 Doar' s'a zăbovi
Și s'a *prileji*
Alta ca să vie,
S'o zidim de vie
Chiar în temelie.
325 Domnu-l ascultă.
Intunec da,
Cum nu s'a văzut
Pe aist pământ.
Și ea tot veniă
330 Și veniă, veniă
Și se 'mpiedecă
Și iar se sculă,
La drum purcedeă,
Bucate vârsă,
335 Apoi se 'nturnă
Și apoi plecă
După bou balan
Că-i pierduț de-un an.
Și dacă află,
340 Măcelar cătă
Și-l măcelăriă ;
Și dacă-l gătiă,
Bucate-l făcătă ;
Și dacă gătiă,
345 Cu grabă plecă
Și la drum zoriă,
Și veniă, veniă,
Iată că sosiă !
Iar bietul Manole,
350 Meșterul Manole

Mi se gándurá,
 Mi se 'ntunecá
 Și cu graiu graiá :
 — Doispre'ce pietrari,
 355 Nouă meșteri mari,
 Luați de-o zidiți,
 Sa nu mi-o trudiți.
 S'o zidiți de vie
 Chiar în temelie.
 360 Meșterii râdeau
 Și cu ea glumiau
 Și-apoi mi-o luau,
 Pe zid mi-o puneau,
 În zid o zidiau.
 365 Dar ea, vai de ea,
 Ea nu mai râdea
 Ci cu graiu grăiá :
 Doispre'ce pietrari,
 Nouă meșteri mari !
 370 De a fi cu glumă,
 Gluma nu vi-i bună !
 Manole-auziá,
 Din gură oftá,
 Nimic nu ziceá.
 375 Zidul se suiá
 Și se ridicá
 Dela gleznișoare,
 Pân' la pulpișoare ;
 Dela pulpișoare,
 380 Pân' la țâțășoare ;
 Dela țâțășoare,
 Pân' la ochișori.
 Meșterii zoriau
 Și mi-o învăliau,
 385 Cu lucrul grăbiau.
 Și tot s'auziá,
 Și se deslușiá :
 —Manole, Manole;
 Soțiorul meu,
 390 Dulcișorul meu,
 Zidul că mă strânge,
 Țițișoara-mi strânge,
 Lăptișoru-mi curge,
 Copilașu-mi plânge,
 395 Trupușoru-mi frânge !
 Manole-auziá,
 Cu oftat oftá,

Cu gura gra'á:
 Taci, mândruța mei,
 400 Ca Dumnezeu vrea
 La el sa te ica,
 Și noi sa gătim
 Și sa isprăvim
 Ceastă mânăstire
 405 Pentru 'nchinaciune.
 Copilașul meu,
 Cine l-a laptá ?
 Zânele-or vedeá
 Și l-or alăptá !
 410 — Cine l-a scăldá ?
 Ploaia c'a plouá
 Și mi l-a scăldá !
 — Cin' l-a legăná ?
 Vântul a suflá
 415 Și l-a legăná,
 Dulce legănare,
 Pân' s'a face mare !
 Meșterii zoriá,
 Lucrul le mergeá ;
 420 Iată, isprăviá,
 Bine le păreá.
 Cu opt telegari,
 Cu opt harmasari,
 Trăsură domnească,
 425 Ceată 'mpărătească
 Și cu Negru Vodă
 Și boierii țării,
 Trec la mânăstire
 Ca să se închine.
 430 Iată c'ajungeau
 Și ei de-mi vedeau,
 Mult se minunau.
 Luna ca stătea,
 Soarele mergeá !
 435 Foaie și-o lăleá,
 Negru Vodă sta,
 Sta, și se uitá
 Și se minună
 Și din graiu grăiá :
 440 — Doispre'ce pietrari,
 Nouă meșteri mari
 Și Manole zece,
 Care vă întrece,
 Voi că v'ați silit

- 445 Și m'ați mulțămît.
Eu v'oiu da averi,
V'oiu face boieri :
Să-mi spuneți cu drept,
Cu mâna la piept,
450 Dacă v'apucați
Alta să durați,
Altă mănăstire
Pentru 'nchinăciune,
Mult mai *strălucioasă*
455 Și mult mai frumoasă ?
Foaie de măcriș,
Sus pe-acoperiș,
Manole stătea,
Nimic nu zicea.
460 Dar cei meșteri mari,
Calfe și zidari,
Ei că se 'ngânfau
Și-așa răspundeau :
— Doamne Negru Vodă,
465 Noi că ne legăm
Și ne apucăm
Alta să durăm,
Altă mănăstire
Pentru pomenire,
470 Mult mai strălucioasă
Și mai *arătoasă*
Și mult mai frumoasă !
Foaie și-o lală,
Negru Vodă sta
475 Sta și se chitiă,
Apoi poruncă,
Scările luă
Și că mi-i lăsa
Sus pe-acoperiș
- 480 Vântul să mi-i bată,
Ploaia să-i răsbată,
Foamea să-i mânânce,
Setea să-i usuce,
Să nu mai trăească
485 Și să pomenească
De-altă mănăstire
Pentru pomenire
Așa arătoasă,
Mândră și frumoasă !
490 Maeștrii cei mari,
Calfe și zidari,
Ei dacă vedeau,
Aripi își făceau,
Aripi aripioare
495 Din scânduri ușoare
Și se încercau,
Ca șoimii sburau,
Dar unde picau,
Stâncă se faceau.
500. Dar bietul Manole,
Meșterul Manole,
Aripi și-a făcut,
Cum s'a priceput,
Dar unde-a picat,
505. Dumnezeu a dat
De-o mândră fântână,
Cu apă puțină,
Cu slove săpate,
Cu slove din carte !
510. Să se pomenească,
Boieri-dumneavoastră ;
Dacă nu eră,
N'aveam ce cântă ! ¹.

2. Corbea.

- Foaie verde și-un măcriș,
In temnița lui Opriș
Sede-mi Corbișor închis
Cu cincizeci de vinovați,
5 Odată cu el băgați
Pentru ani și pentru zile
- Cât Dumnezeu i-a mai ține!
Și-apoi mama lui Corbea
De trei zile că-mi venia
10 Pe cale lungă și grea
Tot cu ouă roșioare
Făcute de trei fecioare:

1. Cânteculele cari n'au însemnat izvorul culegerii. sunt din com. Țepu, jud. Tecuciu.

Unu-l da portarului,
Unu-l da *grosarului*,
15 Unul pentru drag Corbea.
Corbea mult o aşteptă
Şi-amărit o ascultă:
— D'alei, Corbeo, fătul meu,
De eşti viu, să te jelesc, ¹
20 Deeşti mort, să prăznuesc ²
Cu trei dascali şi trei popi,
Să te văd ieşit din gropi;
Cu trei popi şi trei fecioare,
Să te văd ieşit la soare!
25 Dară drag de-alei, Corbea,
Mă-sei ce-îmi răspundeă?
— Alei, măiculiţa mea,
Babă slabă şi de treabă
Şi cu vorba de ispravă!
30 N'am murit, să mă jeleşti
Şi nici să mă pomeneshi
Cu trei dascali şi trei popi,
Sa mă vezi ieşit din gropi;
Cu trei popi şi trei fecioare,
35 Să mă vezi ieşit la soare!
De-am intrat tânăr copil,
Am ajuns mai mult bătrân,
Că la păr s'încărunţit,
De picioare îngenunchiat,
40 De spinare 'ngheboşat,
Zilele mi s'au scurtat!
Baba sta şi ascultă
Şi Corbea 'ncă-i mai ziceă:
— Ş'apoi, măiculiţa mea,
45 Eu te-aş mai rugă ceva:
De mă vrei scăpat cu zile,
Află vorbe dela mine:
Par'acasă să te duci,
Nouă sate să-mi ridici,
50 Grajd de piatră să-mi descui
Şi pe Murgu să-mi aduci.
Mări. baba ce-mi făceă?
Ce-mi făceă, ce-mi socotiă?
Nouă sate ridică,

55 Grajd de piatră descuiă,
Pe Murgu că mi-l luă
Şi pe drum că se porniă,
Tot la târg, la iarmaroc,
Ca să-i fie de noroc!
60 Şi mergeă pedrum, mergeă,
Murgu'n loc se frământă,
Murgu-a spaimă necheză,
Pământ se cutremură,
Văile se tulbură',
65 Boieri mari din ochi priviă',
Şi prea mult se minună',
Către bab' aşă grăiă':
— Babă slabă şi de treabă,
Şi cu vorba de ispravă,
70 Nuţi-i Murgu deschimbare,
Să-ţi dau bani, să-ţi dau pa-
rale,
Să-ţi dau altul pentru el?
— Nu mi-i Murgu de *schimbala*
Ci mi-i Murg de dăruelă;
75 Dărui-ţi-l-oiu şi ţie,
De mi-i da pe Corbea mie;
Dărui-l-oiu, dar l-oiu face,
Cui mi-a da pe Corbea'n
coace.
Dar boierul cin'eră?
80 *Ştefan Voia* că-mi era,
Tinerel făr'de mustaţă,
Când se 'nvaţ' a strânge în
braţa;
Tinerel şi înflorit,
De trei zile logodit
85 Cu fata din *Carpină*,
Adusă din Slatina!
. Dară ba bace-mi grăiă?
Tinerel şi înflorit,
De trei zile logodit
90 Cu fata din *Carpină*,
Adusă din Slatina,
Tăiată de doi Mocani,
Adusă de doi juncani;

1. De eşti viu, să te jelesc, adică să plâng nenorocirea în care ai căzut.

2. De eşti mort, să prăznuesc, adică să-ţi port (fac, ridic) pomenile (praznicele) pentru pomenirea sufletului tău.

- Și la coadă-i ascuțită
 95 Și la cap îi ținută
 Și la coadă-i afumată
 Și la țință-i impietrită,
 Pentru'un Ștefan pregătită!
 Alelei, Ștefane, mări!
 100 De ți-i teamă de Corbea,
 Tu la vorba nu mai sta;
 Iea-ți tu calul, da-mi pe-
 al tău
 Și te du cu Dumnezeu.
 Leagă-ți bine porțile,
 105 Trănește-ți zăvoarele
 Și încuietorile,
 Întărește-ți ușile
 Cu fiarele plugului
 Că-s spaima pământului.
 110 Ștefan Voda 'ncălecă
 Și cu Murgu ca plecă,
 Dară luna nu treceă,
 Corbea'n lume că ieșă
 Și la maică-sa veniă,
 115 Pe Murgu că nu-l găsiă,
 Cal străin că pregătiă;
 Pune chinga muiereste
 Și pornește voinicește
 Căle lungă să-i ajungă,
 120 Cât să stai, să nu găudești,
 Tot la curțile domnești.
- Cine ești, de unde ești,
 Și-acuma la noi ce vii?
 Ia-s de colo, din câmpii;
 125 Insurat, m'am insurat,
 Și nevastă mi-am luat,
 Pe fata din Carpina
 Adusa din Slatina;
 Taiată de doi Mocani,
 130 Adusă de doi juncani.
 Dă-mi tu straițele tele,
 Să ma fudulesc cu ele!
 Ștefan Vodă i le da
 Și la el ca se uită!
 135 — Și mai dă-mi și Murgu
 tău,
 Să mă fudulesc și eu!
 Vodă'n grabă i le da
 Și, mări, la el priviă.
 Dară Corbea ce-mi făcea?
 140 Iși puneă sprinceana roată,
 Să cuprindă lumea toată.
 Rămăi, Voda, sănătos
 Ca un trandafir frumos,
 Că n'ai săgeată să'ntinzi
 145 Și nici cal ca să mă prinzi!
 Du-te, Corbeo, sănătos,
 Ca un trandafir frumos,
 Că n'am săgeată să'ntind
 Și nici cal ca să te prind!

Varianta 1.

- Foaie verde și-un macriș,
 La temnița lui Opriș,
 Unde șade Corbea'nchis
 Noua ani și jumătate
 5 Și noua zile de vară,
 Alte trei de primăvară!
 Corbea zace la 'nchisoare
 De trei ani lipsit de soare.
 Astăzi fuse Sămbătă
 10 Și mâne Duminiță,
 Învierea Domnului.
 Maică-sa la el veniă,
 Ouă, pască-i aduceă,
 Pe ușă voie n'aveă,
- 15 Că ceașul n'o lăsă.
 La fereastra se ducă
 Și pe Corbea mi-l vedeă
 Și din gură-l întrebă:
 — Aleo, Corbeo, dragul
 meu,
 20 Ce te viaieți așa greu?
 Dar Corbea cum mi-o
 vedeă,
 Fearele le sguduia,
 La fereastra că veniă.
 Iar maică-sa-l întrebă:
 25 — Spune, maica, de ești viu,
 În fire ca să te țiu:

Vodă, 'mbrăcat ca un
[Domn¹,
Și n'avea minte de om,
El pe dată poruncă,
175 Drumul lui Corbea că da.
Dară Corbea ce făcea?
De Murgu s'apropiă,
Mâna 'n coamă că-i puneă,
Pe spinare-l neteziă
180 Și pe el se aruncă,
Doi pinteni că îi dădea;
Iară Murgu că porniă
Și cu Corbea că fugeă,
Toată curtea ocoliă
185 Apoi Corbea se opriă
Și la Vodă se ducea
Și din gură îi zicea:
—Ștefane, Măria Ta,
Iată-ți murgul domolit,
190 Cum e bun de călărit,
Dar încă nu-i biruit.
Mă vede 'mbrăcat hoștește,
Nusuntimbrăcat domnește.
Dă-mi, Doamne, hainele
[tele,
195 Să'nvețe Murgu cu ele;
Mai dă-mi și armele tele,
Să se dea Murgu cu ele!
Iar de ai teamă și bănat
Că mă gândesc la scăpat,
200 Îndoește-ți strejile,
Zăvorește-ți porțile
Cu fiarele plugului,
Puterea pământului.
Vodă 'mbrăcat ca un
[Domn,
205 Și n'avea parte de om!
Îndată poruncă da,
Cererea-i îndeplină,
Haine noi² îi aduceă,

Armele că i le da.
210 Corbea vesel se 'mbracă
Și pe loc iarăș porniă
Și fugeă și iar fugeă,
Toată curtea ocoliă,
Ba odată, ba de două,
215 Ba de trei și pân' la nouă.
Dar când fu al noulea,
De mă-sa s'apropiă,
Mâna 'n brâu că i-o 'nfigea
Și pe cal o aruncă.
220 Iar când fu al zecilea,
Pe Murgu mi-l îndreptă
Unde zid mai nalt eră,
Dincolo de zid săriă,
Peste străji și peste ziduri,
225 Peste porți și peste șanturi
Și afar' când se vedeă,
Înainte nu-mi mergeă.
Înapoi că se 'ntorceă,
Către Vod' așa zicea:
230 —Rămâi, Doamne, sănătos!
La bună mână ți-am fost,
Vrednic de mine n'ai fost.
Iară Vodă că-i zicea:
—Du-te, Corbeo, sănătos!
235 La bună mână mi-ai fost,
Vrednic de tine n'am fost!
Dară Vodă tremură
Și din gură-așa-i zicea:
—Du-te, Corbișor, cu bine,
240 Ai iertare dela mine;
Eu am vrut să-ți ieau Murgu
Și apoi și sufletu'. . .³
Apoi Corbea că-mi plecă,
- Cu maică-sa îmi vorbiă!
245 Vod'a spus că m'a iertat,
Dar eu de loc n'am uitat
Cea pustie de broșcoaică
Și cea hoată de șerpoaică!

1. Nu-i o repetiție în „Vodă 'mbrăcat ca un Domn”, căci Domnul de odinioară pe care unii din bătrânii noștri l-au văzut, nu se îmbracă altfel ca lumea cealaltă. Numai la anumite ceremonii, îmbrăcămintea sa eră alta, „ca de Domn”.

2. Noi sinonim perfect cu nouă.

3. Urmază două versuri în graiu stricat:

Dară tu, om delicat,
Pe deget că m'ai purtat.

- Aşa poate-*am* fost ursit.
 250 Ce rău, oare, eu să-i fac,
 Ca să-i pot veni de *hac*!
 Să-i fur, oare, pe Doamnă?
 El se 'nsoara, iea pe-alta!
 Să îi ard palatele?
 255 El îşi face altele!
 Dar dacă-i fur coconu',
 Coconu' cu leagănu;
 O să-i sece sufletu'!
 Sta, pân' bine se 'noptă
 260 Şi la palat că veniă,
 Înăuntru îmi intră,
 Sama bine o ştiă;
 Străjile toate dormiă',
 Nimenea că nu-l vedeă.
 265 El la leagan se ducea,
 Pruncul frumuşel dormiă.
 Iară Corbea mi-l luă,
 Şi 'eu el afar' ieşiă
 Şi la poartă se ducea,
 270 Pe poartă mi-l întindea

- Şi cu cuie-l pironiă;
 Apoi afară ieşiă.
 Când ziuă că se făcea
 Şi Vodă se deşteptă,
 275 'El de obicei avăa,
 Mana 'n leagăn că puneă,
 Coconaşul mângăia.
 El îndată se sculă,
 La leagan că se ducea
 280 Şi în leagăn caută;
 Leagănu' gol îl găsiă.
 Cată ici, cată coleă,
 Coconaş nicăirea!
 La fereastră se ducea,
 285 Ochii 'n poartă aruncă.
 Zidul se cutremură,
 Palatul se învârtiă,
 Coconu 'n poartă vedeă
 Şi din gură aşă zicea:
 290 —Asta-i fapta lui Corbea!
 Din Popeşti. jud. R.-Sărat.

Variantă 2.

- Frunză verde de măcriş,
 În temniţa lui Oprîş,
 Unde şade Corbea 'nchis
 Cu cincizeci de vinovaţi,
 5 Tot odată sunt băgaţi.
 Dară maiă lui Corbea,
 De trei zile că-mi veniă
 Cu trei oua roşioare,
 Boite de trei fecioare:
 10 Unu-l da portarului
 Şi u grosarului,
 Unu 'n mână mi-l ţinea
 Şi la Corbea că-l ducea.
 Acolo cum năvăliă,
 15 Din guri' aşă-i graiă:
 Alei, Corbea, dragul meu!
 De eşti viu, să te jelesc,
 De eşti mort, să te prânzesc!
 —Alei, măicuţa mea,

- 20 Babă slabă şi de treaba
 Cu cuvântul de ispravă!
 Nu-s nici viu, să mă jeleşti,
 1 Da' nici mort, să mă prân-
 zeşti.
 Am intrat tânăr copil,
 25 Şi-acuma-s mai mult bătrân!
 Mustăţile coatele?
 Şi barba genuchile!
 Măre-acasa să te duci,
 3 Şapte sate să-mi ridici,
 30 Grajd de piatră să-mi desfaci
 Şi pe Roşu să-mi aduci.
 Mări, maiă ce-mi făcea?
 Şapte sate ridică,
 Grajd de piatră descuiă,
 35 Tot la Roşu se ducea,
 Binişor mi-l deslegă,
 În oraş eu el plecă,

1. Vezi No. 2. v. 19-20.

2. Adecă: „Mustăţile *mi-ajung* coatele”.

Spuma cu mâna-i luă.
 El, mari, când năcheză,
 40 Munții se cutremurau,
 Boierimărică mi o'ntrebau:
 —Babă slaba și de treabă
 Cu cuvântul de ispravă!
 Nu ți-i Roșu de vânzare,
 45 Sa-ți dau galbeni și parale?
 —Nu mi-i Roșu de vândut,
 Mi-i Roșu de daruit;
 Mi-i Roșu de dăruelă,
 Să-mi scot pe Corbea afara!
 50 —Hai săctiri, babo, de-aici!
 De când Corbea mi-a hoțit,
 Negustori au sarăcit,
 Saracii s'a 'mbogațit!
 Mari, baba ce facea?
 55 La temniță c'ajungea,
 Ștefan Voda mi-o zăria,
 Binisor ca mi-o 'ntrebă:
 Babă slaba și de treabă,
 Cu cuvântul de ispravă!
 60 Nu ți-i Roșul de schimbat,
 Sa-ți dau doi cri de 'mparat,
 Unul iute ca focu',
 Altul negru ca corbū?
 Nu mi-i Roșu de schim-
 bare,
 65 Mi-i Rosu de dăruire;
 Tu să mi dai pe Corbea mie.
 Pe Corbea l am logodit
 Cu fața din *Carpina*,

Adusă din Slatină;
 Adusa de doi Mocani.
 70 Și trasă de doi juncani.
 Și la vârf îi ascuțita
 Și la cap dî țintuită.
 —De ți-i frica de Corbea,
 Tu la vorbă nu mai sta:
 75 Leagă-ți bine porțile,
 Întărești zidurile
 Cu fiarele, plugului,
 Tăria pământu-ui.
 Corbea toate le-auziă,
 80. El afara că ieșă
 Și pe Roșu că 'nchingă,
 Voinicește 'ncălecă
 Și la Ștefan se ducea
 Și din gur' așă-i graia:
 85 Ștefan, Maria Ta,
 Na-ți străele haiducești
 Și sa-mi dai haine domnești.
 Ștefan Voda se prindea,
 Străie e cu ele schimbă.
 90. Corbea iar încalecă
 Și cu ma-sa că plecă,
 Din nori nu se mai vedeă.
 Ștefan-Voda' așă grăia:
 Du-te, Corbeo, sănatos,
 95 Cătu-i țara 'n sus și 'n jos;
 Bine 'n marea mi-ai căzut:
 Ai fost vrednic și-ai scăpat!
 Comunic. de d-l G. Cuatu-
 cerna din Zebil, jud. Tulcea.

Varianta 3.

Foaie verde de macriș,
 La temnița lui Opriș,
 Unde șede Corbea 'nchis,
 Și nu este de demult:
 5 De trei ori, mări, câte noua,
 Șa fii douazeci și șapte¹
 În Sâmbata ouălor,
 În ziua creștinilor,
 Maica lui Corbea se duce
 10 Cu trei ouă roșioare,

Cu trei cornuri de prescură,
 Cu trei lumanari de ceara.
 Dă una portarului,
 Una tempicerului
 15 Și una lui Corbea duce
 Și din gură așă-i zice:
 Oleo, Corbeo, Corbeuaș,
 Dragul mamei flacauaș!
 De ești viu, m'oiu veselî,
 20 Dacă ești mort, te-oiu jeli,

1. Sic. Șa fii de atunci 27 de ani.

- Cu pomeni te-oiu pomeni!
— Nici sunt mort și nici
sunt viu,
Numai sufletul mi-l țiiu.
Căci undeavol de șerpoaică,
25 Ea, măicuță, a fătat
În poala căftanului,
Gura buzduganului.
Puii cu ce mi-i hrăniă ?
Tot cu carne din Corbea!
30 Puii cu ce-i adăpă?
Tot cu sânge din Corbea!
Oleo, măicuțița mea!
De-ai făcut vreun bine 'n
lume,
Fă-ți pomană și cu mine!
35 La Ștefan Vodă te duci
Și din gur' așa să-i zici :
«Oleo, Doamne, Ștefan
Vodă !
«Ce ții pe Corbea închis
«Și așa nevinovat
40 «În temniță l-ai băgat !
«Că lui vremea i-a venit,
«Timpul de căsătorit!»
Babșca de maică-sa
Pe Corbea mi-l ascultă,
45 La Ștefan Vodă mergea
Și din gură așa-i zicea :
—Oleo, Doamne, Ștefan
Vodă !
Ce ții pe Corbea închis
Și așa nevinovat
50 În temniță l-ai băgat ?
Că lui vremea i-a venit,
Timpul de căsătorit !
Ștefan Vodă-i răspun-
[deă :
Babă slabă, fii de treabă !
55 Cu cuvânt îți dau răspuns,
Lui Corbea că i-a venit
Timpul de căsătorit
- Și eu lui că i-am găsit,
Î-am găsit logodnică
60 Pe fata din Slatină,
Jupâneasa *Carpină*,
Tăiată din Câmpină ;
Tăiată de doi Mocani,
Adusă de doi juncani ;
65 La rădăcină-i pârliță
Și la vârș îi ascuțiță,
Tot pentru Corbea gătită.
Măicuțița lui Corbea,
Vreme multă nu pierdea
70 La Corbea mi se ducea
Și din gur' așa-i grăia :
— D'alei, Corbeo, dragul
mamei,
Domnul Ștefan ți-a găsit
Doamnă bună de iubit !
75 Jupâneasa *Carpină*,
Adusă din Slatină,
Tăiată din Câmpină ;
Tăiată de doi Mocani,
Adusă de doi juncani ;
80 La rădăcină-i pârliță
Și la vârș îi ascuțiță,
Tot pentru tine gătită !
— Maică, măicuțița mea,
Jupâneasa *Carpină*,
85 Adusă din Slatină,
Nu e logodnica mea
Ci-i țeapă ; *părdalnică*
Și vrea să mă vâre 'n ea !
Maică, măicuțița mea,
90 De-ai făcut cumvâ vreun
bine,
Fă-ți pomană și cu mine :
Tu, măicuță, să te duci,
La răscruce 'ntre cei nuci,
Să ieai sapă și lopată.
95 Sapi fruntea pământului,
Dai de ușa grajdului,
Dai de grajdul Roșului...

3. Radu lui Anghel din Greci.

Foaie verde de cireși;
Radu lui Anghel din Greci

Și cu Țucă din Bolești,
Căprar Ioan Dămieniști,

- 5 Hoți ca ei nu mai găsești!
Fură bani călugărești
Și mi-i duce 'n București!
Frunză verde și-afra-
[measă,
La fagul cu frunza deasă,
10 Șade Radu ca 'ntr'o casă.
Frunză verde și-o laleă,
'N-haiducie că plecă,
Potera că mi-l urmă.
Dară Radu ce-mi făcea?
15 Intr'o casă că intră,
Sus în pod că se suiă,
Potera-l încunjură,
Focurile că 'ncepeau,
Și plășile că săriau.
20 Dară Radu ce făcea?
Jos, mări, că îmi săriă,
Drumul la plaiu că-mi luă;
Focuri după el că da
Dar de el nu se lipiă.
25 Dar un hoț de dorobanț
Măna 'n buzunar băgă,
Un sfântșor că scoteă,

- Jumătate că-l tăia
Și 'n carabină-l băgă,
30 După Radu că trăgea,
Frumușel că mi-l lovia
Drept în furca pieptului,
In casa sufletului,
Unde-i pas voinicului.
35 El, mări, jos că cădea¹,
Potera-l încunjură.
Foaie verde și-o laleă,
Așa din gură grăia:
Lăsați-mă puținel,
40 Să mai cânt un cânticel,
De când eram mititel:
«Frunză verde măr mustos,
Eu pe lume cât am fost,
Frunză verde mătustat,
45 Dela săraci n'am luat,
Pe creștini i-ain miluit,
Fetițe-am căsătorit!»
Foaie verde-a macului,
La tulpina fagului,
50. Carabina Radului!
Din jud. Dâmbovița.

4. Voinicos străin.

- Frunză de pelin,
Și de rosmalin,
Voinicos străin
Ca măr dulce 'n drum!
5 Câți călători trec
Mi-l *sburatăcesc*;
Ramurile-mi curge,
Tulpioara-mi plânge
Cu lacrimi de sânge.
10 —Taci, tulpină, taci,
Că tot tu le faci
Și tot tu le tragi!
Nu e vina ta
Și-i a celuiia
15 Care te-a sădit
Și te-a *prosădit*
Și nu te-a 'ngrădit

- Cu pari, cu nuiiele,
Mărăcini prin ele.
20 Frunză de pelin
Și de rosmarin,
Voinicos străin,
Străin și bogat,
Intră noaptea 'n sat
25 De toți câni lătrat.
Înainte lui,
Tot *meschioare* 'ntinse,
Făcioare-aprinse
Și trei nevestele
30 Și trei surățele:
Una mi-i Mocancă,
Una Delureancă
Și-alta e Câmpeancă.
Strigă a Mocancă:

1. Poate să fie:

El, mări, jos că-mi cădea.

35 —Vin, voinice, vin,
La oile tale,
Că sunt fătatoare ;
La margini de drum,
Tufă de alun.
40 Strigă Delureanca :
Vin, voinice, vin,
La viile tale :
S'au copt,
S'au răscopt,
45 S'a scuturat tot. | Vine mierla neagră
Și iea coarda 'ntreagă
Și-o ciugule toată.
Vine-o coarbă <i>negru</i>
50 Și iea cornu 'ntregu
Și-l ciugule tot.
Strigă a Câmpencă :
—Vin voinice, vin,
La <i>grăiele</i> tale.
55 S'au copt, s'au răscopt,
Se scutură tot ! ¹
<div style="text-align: right;">Din Dâmbovița.</div> |
|--|---|

Variantă-fragment 1

Frunzuliță de pelin,
Sărmanu-i omul străin
Ca mărul dulce la drum!
Câți or trece 'n el asvârle | 5 Și crângile i le frânge,
Frunzele dintr'însul plânge,
Iar tulpina varsă sânge!
<div style="text-align: right;">Din Negrilești ².</div> |
|---|--|

Varianta 2.

Voinicel străin,
Străin și bogat,
Unde poposește,
El gazdă găsește,
5 Tot cu mese pline,
Cu bucate bune,
Cu pahare pline.
Voinicel străin, | Străin și sărac,
10 Unde poposește,
Gazdă nu găsește,
Mâne lângă gard,
Nelăut și nespălat,
Nebăut și nemâncat
15 Și de nimeni întrebat ! |
|---|--|

Varianta 3.

Foaie lin, pelin,
Voinicel străin
Ca prunul la drum.
Cine pe drum trece,
5 Prunele-i culege,
Ramura i-o frânge,
Pleacă și se duce
Și-l lasă de plânge
Cu lacrimi de sânge.
10 Foaie și-un dudau,
Mult îi rău și-i rău,
Și pe lume-i greu | Străin singurel !
Nimeni nu-l jelește,
15 Nici nu-l miluește.
Nimenea nu-l chiamă,
Nici nu-l bagă 'n seamă.
Foaie trei aglice,
Zice lumea, zice,
20 Că-i bine pe lume !
Pe omul cel rău,
Ducă-l Dumnezeu
Pe unde-am fost eu.
Cel de-a zice bine, |
|---|---|

1. Vezi raportul.

2. Când nu se înseamnă județul, să se înțeleagă jud. Tecuciu.

25 Ducă-l ca pe mine,
Să vadă, să știe

Omu 'n pribegie ! ¹.

După cum se vede, aceste variante sunt mai mult niște doine.

5. Voicu.

Foaie verde avrămeasă,
Pe ulița armenească
Este-o șatră țigănească.
Ciocănește, bocănește,
5 Voicu calu-și potcovește.
Pe drumușor a plecat.
Pe la mijlocel de cale,
S'a 'ntâlnit c'o băbușoară.
—Bună cale, Voicule!
10 —Mulțumesc, mătușa *mă!*
Mătușică, draga mē,
Da bine-ți știu numelē!
Bine, bine, Voiculē,
Că-s trimeas' de Dumnezeu,
15 Ca să-ți *ieu* sufletul tău
Și sam' am să-mi dau cu el!
—Mătușică, draga mē,
Na-ți calul cu armelē
Și nu-mi scutură zilelē;
20 Na-ți galbeni și irlilici,
Nu-mi scurtă viața pe-aici.

Ingădăue puținel,
Ca să scriu un răvășel,
Să-l trimăt la maica mē,
25 Să-mi vândă moșiile.
Voicu moșii și-a găsit
Intre Nistru și 'ntre Prut :
Trei coțișori de pământ,
Că atât mi-au trebuit.
30 Să-mi tragă clopotelē,
Să răsune vailē,
Să-mi vină surorilē,
Casă-mi vină, să mă plângă;
Să mă plângă cea mai mare,
35 Cu păr galbăn pe spinare;
Cum plângă cea mijlocie,
Cu lacrămile 'n călcăie;
Cum bocește cea mai mică,
Frunza se despică !
40 Soră-mea și maica-mea,
Mai cu *oft* ibovnică !

Comunic. de d-l I. V. Nestor din com. Praja, jud. Tutova.

Varianta 1.

Foaie verde avrămeasă,
Pe ulița armenească,
Este-o șatră țigănească,
Ciocănește, bocănește
5 Ghiță calu-și potcovește,
De grea cale se pornește.
Ghiță calu-și potcoviă,
Șeava pe el că puneă
Și pe șea încălecă,
10 Șușaua 'n jos că plecă,
Cu Ciuma că se 'ntâlniă
Și din gură că-i ziceă :

—Bună ziua, Ciumă, fa !
—Mulțămesc, voiniculeă!
15 —Cete uiiți, Ciumă, la mine,
Ori vrei să mă ieai cu tine?
Iar Ciuma îi răspundeă:
—Chiar așa, Voiniculeă!
Io-s trimeas' de Dumnezeu,
20 Ca să-ți ieau sufletul tău!
Iar Ghiță ei ce-i ziceă?
—Iea-ți calul și armele,
Numai lasă-mi zilele,

1. După acest cântec se suprimă *Păun*, pentru care vezi raportul.

25 Că mi-s dragi fetele,
Când le răsar țâțele,
Țâțele ca merele,

Miros' ca gutuele!
—Nu-s cerute armele!
Ci-s cerute zilele!

Varianta 2.

Dragul mamei flăcăuș,
Dragul mamei Vălenaș,
Nu te duce la *Diiă*,¹
C'a venit, maică, Ciuma
5 Și ți-a pierit puicuța.
Și-apoi dragă, vai de mine,
M'oiu face și fără tine!²
—Măcar, maică, de te-i face,
Să vād puica de mai zace!
10 —Dragul mamei, dar Ciumă,
Nu știe ce-i dragosteă,
Trimeasă-i de Dumnezeu,
Ca să iea și bun și rău!
Vălenaș nu ascultă,
15 El calul și-l potcoviă,
Tare bine-l închingă,
Merinde 'n dāsagi puneă
Și pe el încălecă,
În grea cale purcedeă.
20 Foaie verde și-o lală,
Când la *Diia* ajungeă,
Iaca și Ciuma sosiă
Cu sacul și cu coasă.
—Buna ziua, măi voinice!
25 Ce cauți, babo, pe-aice?
—*Io*is Ciuma, dragul meu,
Și-s trimeas' de Dumnezeu,
Ca să strâng și bun și rău,
Să iea și sufletul tău!
30 Mă rog ție, babă slabă,
Nu umblă așa cu grabă,
Mai cu puțină zăbavă;
Lasă-mă până 'n *Diiă*,
Ca să mi mai vād puicuța!
35 —Geaba te mai duci la *Diiă*,
Că 'n *Diia*-i numai pustia,

C'a rămas la zece casă
Tot o babă viermănoasă,
Și-aceea tot strig' așa:
40 «Cum nu mai vine Ciumă,
Să-mi ridice viața mea!»
Na-ți *carboave* și parale,
Nu-mi scurtă viața pe cale;
Na-ți parale, irmilici,
45 Nu-mi scurtă viața pe-aici,
Și mai na și găbenași,
Ai milă de Vălenaș!
Na-ți calul cu armelē,
Cu toate merindelē,
50 Cu toate podoabelē
Numai lasă-mi zilelē,
Că mi-s dragi copilelē!
Nu-mi *trebe* paralele,
Nici calul cu armele,
55 Cu toate podoabele.
De ți-a fost dragă viață,
Ce-ai căutat tu la *Diiă*;
N'ai auzit că-i Ciumă?
Iaca sacul și coasa!
60 Eusunt Ciuma, dragul meu,
Trimisă de Dumnezeu,
Ca să iea și bun și rău,
Să iea bătrân și flăcău,
Să iea și sufletul tău!
65 —Ia stăi, Ciumo, 'n dru-
mul tău,
Ca să scriu *de-un* răvășel,
Să-l trimit în satul meu,
Să-l trimit la maică-mea,
Să mă plângă, săracă,
70 Că i-a pierit *nădejdea*³.
Răvășelul că s'a scris,

1. *Dii*, Vidin.

2. M'oiu face = m'oiu pomeni, oiū rămâneă, expresie foarte des în-
trebuințată.

3. Se zice: „Băiatul mamei băiat; el e *nădejdea* (sprijinul) bătrânc-
țelor mele!”

Vălenaş ochii a 'nchis,
Da Ciumă, bat-o pustia,
A plecat la baba 'n Diia,
75 Pus-a sacul la spinare
Şi coasa la subşioară
Şi-a luat-o pe ponoară.

Am cântat cântec deplin,
C'am ştiut c'o să beau vin ;
80 Ia, umpleţi un păharaş,
Pomană lui Vălenaş !

Buciumeni.

Varianta 3.

Dragul mamei Vâlculeă,
Nu te duce la Himă,
Că iar s'a scornit Ciumă.
Vâlcu că nu ascultă,
5 Calul că-şi încălecă
Şi spre Hima apucă.
Când la jumătat' de cale,
Iată şi Ciuma 'n cărare!
Bună ziua Vâlcule !
10 Mulţămescu-ţi *Ciumule* !
Ce caţi, Ciumule, pe-aici ?
—Cat voinici de seama ta,
Ca să le scurtez viaţă.
Şi-s trimis de Dumnezeu,
15 Ca să ieau şi bun şi rău,
Să ieau şi sufletul tău!
Mări, Vâlcu ce-mi ziceă?
N'aţi *carboave* şi parale,

Nu-mi scurtă viaţa'n cărare;
20 Na-ţi galbeni şi irmilici,
Nu-mi scurtă viaţa pe-aici;
Na-ţi calul şi armele,
Cu toate podoabele.
Iară Ciumul ce-mi ziceă ?
25 —Nu ieau galbeni, nici pa-
rale,
Nici calul cu armele,
Cu toate podoabele,
Că-s trimis de Dumnezeu
Ca să ieau sufletul tău !
30 —Ia staţi, cărauşi, pe cale,
Şi daţi-mi o călămare,
Să-i fac maicăi o scrisoare,
Că nu mă ma 'ntorc din
cale ! ¹

Comunic. de d-l Mihail Brateş din com. Pupezeni, jud. Tutova.

6. Stanciu.

Frunzuliţa bradului,
Trei feciori de-ai Bravului
Stau în casă tot la masă,
Alţii codrii tot măsoară,
5 Pe ciocoi că-i împresoară.
Trei feciori de-ai Bra-
vului,
Sunt feciorii codrului,
Iar alţi trei stau la *ocine*
10 Prăpădiţi pentru vecie.
Trei feciori în codrul verde,
Acolo nimeni nu-i vede.
Frunză verde lăcrămioară,
Dar mai au şi-o surioară,

15 Surioara Vochiţă,
Insură-m'aş eu cu ea !
Din feciori de-ai Bravului,
Unu-i omul dracului :
Stanciu, puilul de pădure,
20 Cu hanger şi cu secure.
—D'alei frate, frăţioare,
Nu ştiu-aud ori mi se pare:
Nu ştiu vântul vâjăeste,
Ori potera se iveşte !
25 Bine vorba nu sfârşia,
Frate-*so* că s'aprindeă,
Puştile că le 'ncarcă ;
Impuşcă şi Vochiţă,

1. Că nu mai mă întorc din cale.

Potera că mi-o culcă,
 30 Jos ca iarba la pământ,
 Puștile răsună 'n vânt!
 S'au luptat cât s'au luptat,
 Trei polcovnici căpitani,
 Trei fricoși și trei dușmani.
 35 —D'alei, Stanciule, părinte,
 Ia, cu noi să fii cuminte.

Bine vorba nu sfârșia,
 La pământ mi-i așterneă.
 Iară Stanciu ce-mi grăia?
 40 Mergeți de pe astă lume,
 Și să duceți al meu nume;
 Să-l duceți la cei tâlhari,
 Cari ne-au robît *an'ari!*

7. Căpitanu.

Foaie verde solz de pește,
 Unde Oltul se cotește,
 Voinici cail potcovește,
 Cu potcoave de argint,
 5 Rabdă bine la nisip;
 Potcoave de sârmă groasă,
 Rabdă și pulberea deasă.
 Frunză verde mărăcine
 Haideți, fraților, cu mine,
 10 Că știu seama 'n codru bine.
 S'o tulum, colea, pe jos
 La copacul scorbuos,
 Să mergem ca să stăm jos;
 Să stăm jos, să tănuim,
 15 De seară ca să izbim
 La Dediță dela Piatra,
 Unde-a găzduit armata.
 Frunză verde și-o laleă,
 Căpitanu ce-mi făcă?
 20 La Dediță că-mi mergeă,
 Doar ziua bună că-i da,
 Mai frumos îi mulțumiă;
 Dar ce fel de mulțumit?
 Nu putea de 'nmărmurit!
 25 Frunză verde și-o laleă,
 Dar Dediță ce-mi zică?
 - La mine la ce-ați venit?
 Ori tare mi-ați sărăcit,
 Ori tare m'am 'bogătit!
 30 Frunză verde și-o lalcă,
 Căpitanul auziă,
 Mai tare se mânia:
 Atunci două palme-i da.
 Căpitanu ce-mi făcă?
 35 Cheile că le luă,
 Lada cu bani descuiă,

Banii toți că i-i luă,
 In dăsași că mi-i puneă
 Și la vale că plecă
 40 Și Dediță blestemă.
 Dar nici valea nu treceă,
 Potera că mi-l sosiă.
 Foaie verde și-o laleă,
 Căpitanul ce-mi făcă?
 45 Dingraiu, mări că-mi grăia:
 Faceți, fraților, *careu*,
 De-mi scăpați sufletul meu!
 Păziți cu fruntea senină!
 De-o parte nu văd lumină;
 50 Nu dați în coajă de lemn
 Și dați în carne de om!
 Foaie verde și-o laleă,
 Căpitanu ce-mi făcă?
 Potera mi-o biruiă,
 55 Inainte că plecă,
 La un popă nimeriă,
 Bună ziua că îi da,
 Mai frumos îi mulțumiă;
 Dar ce fel de mulțumit?
 60 Nu putea de 'ncremenit!
 Caută niște parale,
 Că-mi mor voinicii de
 foame!
 Căpitanul că zică,
 Popa că mi-l ascultă,
 65 Măna 'n buzunar băgă,
 Cheile că le scoteă,
 Lada că mi-o descuiă,
 Banii din ladă scoteă,
 Căpitanului că-i da,
 70 In dăsași că mi-i puneă
 Și la vale că plecă.

Dară popa ce zicea?
—Mai căutați pe-o poliță
Și-mi mai luați vreo sălbiță;

75 Mai căutați cu temeiul,
Că mai este-un putineiu,
Dobânda banilor mei!
Din Dâmbovița.

8. Nedea Voinicul.

Știe lumea și țara
Unde-i gazda lui Nedea:
Tot la Dina Costandina,
Ibovnica lui Nedea,
5 Lui Nedea, lui Voinic',
Lui Nedea hoțomanu'!
Și nu-i hoț pentru calici,
Și-i hoț pentru venetici;
Și nu-i hoț pentru sărmani,
10 Și-i hoț pentru *turcomani*;
Și nu fură dela noi,
Și fură dela ciocoi.

Foaie verde popușoi,
Măre, *statul*¹ dela noi
15 Vede plângere 'n ciocoi,
C'au rămas ca vai de ei!
El, mări, s'a 'ngrijorat,
Șapte potiri s'au *gatat*,
După Nedea s'au luat,
20 Toți codrii i-au împănat,
Pe Nedea nu l-au aflat.

Potera cată prin țara,
Nedea bea la pivnicioară,
Cu plosca de-o vedrișoară,
25 Cu vin vechiu cam *marmagiu*,

Cules toamna cam târziu,
Tot la Dina Costandina
Ibovnica lui Nedea,
Ibovnică de demult,

30 Cu dor și cu crezământ.
Dar potera ce făcea?

Dacă vedeă și vedeă,
Tot de Dina întrebă:
Tot de Dina Costandina,
35 Ibovnica lui Nedea.

Foaie verde și-o lală,
Mări, Dina că-mi află,

Tare mult se îngrijă;
Drept la Nedea că mergea
40 Și din gură că-i zicea:
—Ihai! Nedeo, dragul meu!
Tu bei și te veselești,
De potera nu gândești.

Vine-mi potera cântând,
45 Tot de Dina întrebând;
Tot de Dina Costandina,
Ibovnica lui Nedea.

Dară Nedea ce-mi făcea?
Armele și le 'ncingeă,

50 Paloș în mână luă
Și din gură cuvântă:
—Ihai! Dină Costandină,
Ibovnică de demult,
Cu dor și cu crezământ!

55 Unu-i Nedea Voinic'!
Am scăpat eu de mamă,
Am să scap și de astă.
Ieși afară, nu te teme,
Nu fii minte de muiere!

60 Dina la poartă ieșiă
Și potera *cât-coleă*.
Căpitanul poterii
Și chiar domnul Moldovii!

Alei Dină Costandină,
65 Ibovnica lui Nedea,
Ibovnică de demult
Cu dor și cu crezământ!
Scoate pe Nedea afară,
C'avem vorbe de tocmeală;

70 De-i în casă, zi-i să iasă!
Nu-i în casă ca să iasă;
Nedea de voi a aflat,
S'a văzut înstrâmtorat,
Cu paloșul s'a tăiat

75 Și chiar mâni o să-l *comând*,

1. Poate: *domnul*, vornicul (= vornicelul), etc.

Că-s ibovnică de mult,
Cu dor și cu crezământ!
De nu-mi credeți cuvântul,
Hai să v'arăt mormântul!
80 Foaie verde bob năut,

Mormântul că l-au văzut,
Dar pe Dina n'au crezut;
Tărnăcoape c'au luat
Și-au săpat cât au săpat,
* 85 Dar de Nedeia n'au aflat...

9. Codreanu și Mocanul.

Dar acușa în de seară,
Bea Codreanu 'n pivni-
cioară
Cu ploscuța mititeă
De cinci vedre și-o oacă,
5 *Tuma* 'n fund se răsuflă!
Afară când îmi ieșîă,
Iaca un Mocan treceă,
C'un cal pag alătură.
Codreanu mi se puneă
10 Și din gură mi-l strigă :
—Măi tu frate, măi Mocane,
Nu ți-i pagul de vânzare,
Ori ¹ ți-i de preschimbare ?
Să-ți dau călușei de-ai mei,
15 Să-ți dau unul, să-ți dau doi,
Să-ți dau patruzeci și doi,
Toți vestiți și toți de soi,
Herghelia laudată,
Ce-o cunoaște țara toată !
20 Dar Mocan cum ascultă,
Și din gură-i răspundeă :
—Măi voinice Moldovene,
Măi tu frate, măi Codrene!
Nu mi-i calul de schimbare
25 Și nu mi-i nici de vânzare!
Ba, gândindu-mă mai bine,
Ți l-oiu vinde pentru tine ;
Și mi-i prețul lui cam mare
Și tu n'ai multe parale !
30 Iar Codreanu c'ascultă
Și la dânsul că strigă :
—Măi, tu stăi, măi tu,
Mocane,
Nu-ți fie graba prea mare !
la'nțoarce-te înapoi,
35 Să ne tocmim amândoi !

Mocanul că se'nțorceă,
In ogradă că intră
La tocmeală se puneă
Zi de vară până'n seară.
40 Dar Codreanu ce-mi fă-
[ceă :
De chimir se deslegă.
Dar Mocanul ce făceă ?
Gluga jos că și-o puneă
Și cu galbeni și-o umpleă,
45 Mocan nu se mulțămîă.
Dar Codreanu ce-mi ziceă ?
—Măi Mocane, măi *avane*,
Datu-ți-am și ți-oiu mai da,
Pagul vreu a-ți încercă ;
50 Să-ți încalec pe pagu'
Ca să-i văd și umbletù'.
Codrean pagu'ncălecă,
Dar Mocanul ce-mi făceă ?
Porțile că deschideă,
55 Codrean afară ieșîă,
Pe pagu-l înfierbântă,
Peste ziduri că-mi săriă.
Mocan rămâneă, plîngeă !
Dar pe urmă ce-mi făceă ?
60 Inapoi că se'nțorceă,
Grajd de piatră descuiă,
Mama pagului luă,
Pe dânsa încălecă,
După Codrean se luă ;
65 Pe Codrean mai să-l ajungă,
Cale mare, cale lungă.
Și din gură că strigă :
— Olioleo, nu fii așa !
Implinește-ți cuvântù',
70 Stăi de-mi plătește pagu';
Că mi-i pagul boieresc

Și m'apucă să-l plătesc.
 Dar Codreanu ce-mi zicea?
 Măi Mocane, măi avane,
 75 Intoarce-te înapoi,
 Să fim frați buni amândoi.
 Mocan rămâneă, plângeă,
 Dar pe urmă ce-mi făcea?
 După Codrean se luă,
 80 Cale mare, cale lungă,
 Pe Codrean sta să-l ajungă,
 Iar dacă mi-l ajungea,
 La dânsul din graiu grăia:
 —Măitufrate, măi Codrene,
 85 Hoțomane Moldovene,
 Stăi de-mi plătește pagu'
 Și'mplinește-ți cuvântu',
 Că mi-i pagul boieresc
 Și m'apucă să-l plătesc;
 90 Frică mi-i să n'o pățesc.
 Dar Codreanu ce-mi făcea?
 El din gură îi strigă?
 —Măi Mocane, măi avane,
 Intoarce-te înapoi,
 95 Să fim frați buni amândoi,
 Io-s voinic, tu ești bătrân,
 Ți-or rămâne toți pe drum.
 Azi e azi și mâni în zori,
 Te-or jeli cei trei feciori,
 100 Iară mâni pe vremea asta,
 Mi te-a jăli și nevasta!
 Te-or jăli neamurile
 Impănând pădurile.
 Mocan rămâneă, plângeă,
 105 Dar pe urmă ce făcea?
 După Codrean iar plecă,
 Cale mare, cale lungă,
 Pe Codrean stă să-l ajungă
 Și mi-l lasă să s'ascunză
 110 Și'n pădure să s'afunză.
 Dar Codreanu ce făcea?
 Intr'o poiană ajungea
 Și pe iarbă se culcă.
 Puse mâna'n chimeraș
 115 Și *mi-si* scoate-un fluieraș.
 Și cântă, mări, cântă,
 Poiana că răsună

Și Mocanul ascultă!
 Și cinstiă, mări, cinstea,
 120 Ploscuța cea mititea
 De cinci vedre și o ocă.
 Trupul i se'ngreună,
 Somnul că mi-l cuprindeă,
 Plosca căpătăiu puneă,
 125 Și-adormiă'n poiană-așă!
 Dar Mocanul, daravanul,
 Pe Codrean că mi-l cătă,
 De găsit că mi-l găsiă,
 Mâna pe el că puneă,
 130 Binișor că mi-l legă,
 Pe căluț că-l așeză,
 Și'napoi drum că-și făcea,
 În *tropea* drumului,
 La târgul *divanului*,
 135 Tocma'n târgul dela *Eși*,
 Unde-i Vodă Ilieș.
 Și nu-i Vodă, și'mparat
 Mare, cum nu s'a aflat!
 Împăratul de-l vedeă,
 140 Pe divan îl aduceă,
 L'aduceă și-l așeză,
 Până somnul că-și făcea.
 Când Codrean că se sculă,
 Împăratul porunciă,
 145 De spălat că-i aduceă,
 Un ciubuc îi aprindeă
 Și cafeaua'n ceașcă-i da.
 Mocanul față s'affă.
 Incepu 'mpăratu-așă,
 150 Cu graiu aspru-a cuvântă,
 Pe Mocan mi-l cercetă.
 Din gură mi-l cercetă,
 Din palme că-mi-l umflă,
 Până când mi-l mistuiă,
 155 Pe Codrean mi-l sloboziă.
 Iar Codreanu că-mi strigă:
 Să trăești, Maria Ta!
 Mâna pe pag că puneă,
 Din fuga încălecă
 160 Și plecă, unde plecă!
 Tocma'n târg la Chișineu,
 De pe unde sunt și eu!

10. Marcu.

Drumul Țarigradului,
 Pe drumul Tabanului,
 La casele Marcului,
 Marcului, viteazului,
 5 Turcului Bolinilui,
 Iaca Turcul că veniă,
 Rămășag mare puneă,
 Trei zile și trei nopți bea.
 Care, dragă, s'a' mbătă,
 10 Capul, dragă, -i s'a tăia!
 Iar măicuța Marcului,
 Ibovnica Turcului,
 Păharul că mi-l luă,
 De vin mi-l jumătăția,
 15 Cu miere că mi-l umpleă,
 Turcului că-l rânduia.
 Păhăruțul Turcului
 Cu cătran că-l cătrăniă,
 Tot la Marcu-l rânduia.
 20 Trei zile și trei nopți bea,
 Până Marcu se 'mbătă.
 Dară maica Marcului,
 Din graiu zise Turcului:
 —Turcule, Bolinile,
 25 Rămășag de cap de om,
 Rămășagul să mi-l lași.
 Singurică se sculă,
 Paloșu'n mână că-i da,
 Turcu la Marcu plecă,
 30 Dară Marcu ce-mi făcea?
 Numai din ochi *mi-ș* clipiă,
 Turcul înapoi se da,
 Sluga Marcului veniă,
 Cofele jos le puneă,
 35 La ușă se repeziă,
Verișă că le puneă,
 La fereastră se ducea
 Și din gură le strigă:
 Stăi, Turcule, nu tăia,
 40 Foc la ușă că ți-oiu da;
 Să nu fiu cu pagubă.
 Că Marcu de când m'a luat,
Hac nici acū nu mi-a dat;
 Hercul dacă l-oiu luă,

45 Eu pe tine te-oiu lăsa,
 Ca să-ți faci tu voia ta!
 Iar în casă curi intră,
 La icoane că trăgeă,
 La icoane se'nchină
 50 Și din gură că ziceă:
 — Iartă-mi, Doamne, pă-
 [catu'
 De-oiu îndrăzni la Marcu,
 De i-oiu da câteva palme.
 Că de nouă ani de zile
 55 M'a ținut el tare bine.
 Vinul, apa i-am băut,
 Sarea, pânea i-am mâncat,
 Nici o palmă nu mi-a dat.
 Când așa dacă sfârșiă,
 60 Trei palme când îi trăgeă,
 Marcu nici de fel simțiă.
 Inima că îi plângeă,
 Se făcea a suspină;
 Sluga pe gând nu mai sta,
 65 Cu dinții mi-l apucă,
 Marcu'n picioare săriă,
 Mâna pe paloș puneă
 Și pe Turc când mi-l umflă,
 Bucățele mi-l făcea.
 70 Sluga la ușă stătea,
 Pe maică-sa mi-o *spuneă*;
 Și Marcu cum ascultă,
 De *cosiță* mi-o luă
 Și din gur'o judecă,
 75 Și din palme mi-o ciopliă:
 Alei, măicuțița mea,
 De ți-ar fi fost de așa,
 De-ți trebuia de-un bărbat,
 Eu te luam după cap,
 80 Te purtam din sat în sat
 Până-ți găsi ai de-un bărbat!
Steajar verde că bătea,
 De steajăr că mi-o legă
 Și foc dedesubt că-i da,
 85 Cenușă că mi-o făcea
 Și pe vânt c'o asvârliă
 Și din gur'o blăstămă:

— Ce-a alege vântul,
Să mănânce și pământul.
90 Dar boieri de nu vă place,
Ascultați-mă cu pace;

Mai dați un pahar de vin,
Să vă cânt unul mai bun,
Că eu mi-s cu cântecul
95 Ca și lupul cu crângul!

11. Lina.

Foaie barbă nouă,
La munții cu rouă,
Este-o casă nouă,
Cu ferești în soare,
5 Cu stâlpii de ceară.
Soarele ardeă,
Stâlpii se topiă',
Vântul c'aburiă,
Stâlpii se sleiă'.
10 Este-o fată Lină
Și-o maică bătrână.
Lina tot ședeă,
Nici că mai lucră,
La apă mergeă,
15 Voinic o'ntrebă :
— Leliță din Breb,
Tot stau să te 'ntreb :
Ai bărbat, ori n'ai ?
Dacă n'ai bărbat,
20 Să mă pun argat.
Ce fel de argat să-ți fiu ?
Numa'n brațe să te țiiu :
Ziua să te argătesc,
Noaptea să te drăgostesc.
25 Voinice, voinice,
Nu mă întrebă,
Că te-oiu blăstămă ;
Nu mă ispiți,

Că te-oiu *măscari* !
30 Bărbat c'am avut
Și l-am prăpădit.
Eu mi l-am trimis
Cu sare domnească
'N-țara ungurească,
35 Să se prăpădească.
Și eu că i-am spus,
Când el mi s'a dus :
Numele să-i vie,
Trupul să-i rămăie.
40 Și el mi-a trimis
Răvășel prin soare,
C'are să se 'nsoare ;
Răvășel pe lun',
Să merg să-l cunun.
45 Voinicu-mi ziceă :
— Lină, dragă Lină,
Nu mai fii nebună
Și mergi de-l cunună.
—Nu l-oiu cunună
50 Și l-oiu blăstămă :
«Fine, finișor,
«Să te'nșori de nouă ori
«Și să faci nouă feciori
«Și la urm'o copiliță
55 «Să-ți care-apă la temniță!»

12. Gheorghică Zătreanu.

Foaie trei agude,
Pe picior de munte,
Pe dealuri mărunte
Cu păduri cărunte,
5 De ani mii și sute,
Pe deal și pe vale
Plimbă, mi se plimbă
Um om c'o leliță,
Un domn c'o domniță,

10 Din oameni de *viță*.
Și ei mi se plimbă
Pe doi cai voinici,
De nu sunt pe-aici ;
Pe doi cai de munte,
15 *D'ei* țințați în frunte
Și cu pete'n frunte.
Unu-i cal *bugean*,
Unu-i *degiughean*

- Al mai *ortoman*,
 20 Cumpărat de-un an
 Dela un *itean*,
 Fără nici un ban.
 In mijloc de plai,
 Verde, tot să stai
 25 Ca'n mijloc de rai.
 Este-mi *de-o bolțița*,
 Făcută de viță
 De-un *pui de leliță*,
 Frumos la *pețița*
 30 Pe nume Gheorghită,
 Gheorghită Zătrean,
 Fecior de Mocan,
 Puiu de Moldovean,
 Pripășit de-un an
 35 De dor și alean.
 Și el de-mi aveă
 De-o zână *tretina*,
 De-o puică *dulcie*
 Ca poama de vie,
 40 Tănără copilă,
 Frumoasă mezină,
 Floare de grădină,
 De pus la inimă.
 Și ea se chemă
 45 Și ea se strigă :
 Mezina Dobrița
 Dela Ialomița,
 Fată de frunțăș
 Dela Călărași.
 50 Și ea mi-a lăsat
 Fetele din sat
 Și s'a depărtat
 De mamă, de tată,
 De frați, de surori,
 55 De eră jurată !
 A lăsat mamă plângând,
 A lăsat tată jelind,
 Frate gemând
 Și suțată suspinând,
 60 Pe gură pară ieșind.
 In mijloc de plaiu,
 Vere, tot să stai
- Ca'n mijloc de raiu,
 La umbră de viță,
 65 Sub neagră bolțiță,
 Ei descălecau,
 Pagii sloboziau ;
 De ospăț le da
 Ovăz dela șes,
 70 Fânațuri de munte,
 Din poieni tăcute,
 De vânturi bătute,
 De nimeni păscute.
 Și ei mi se da
 75 Sub neagra bolțiță
 Făcută din viță
 De-l¹ voinic Gheorghită,
 Fecior de *leliță*.
 Și nici măi gândiă,
 80 Ci mâna-și băgă
 In ăl buzunar,
 Scoase-un amănar
 Și un *creminar*.
 De cremenii izbiă,
 85 Scânteii răsăriă',
 Iasca-mi aprindeă,
 Foc de-mi ațâță,
 Lemne mi-și trântiă,
 De te îngroziă!
 90 Și cine vedeă,
 Cruce își făceă !
 Para se 'nălță,
 Lozbele săriă',
 Lemnele-mi ardeă',
 95 Jar că ramâneă,
 Groază te-apucă !
 Iar, mărl, Zătreanu,
 Feciorel bălan,
 Puiu de Moldovan,
 100 De parte se da,
 In dăsagi cătă,
 Cătă și nu prea,
 De-un purcel află,
 De-un purcel *grijit*,
 105 Grijit, curățit,
 De ospăț gătit !

1. De-l = de ăl = de cel.

- Și mi-l *ciopăția*,
 Și mi-l înfingeă,
 Pe jar îl puneă,
 110 Carnea sfârâia
 Și se ruminiă.
 Friptă de-mi eră,
 Zătrean de-mi vedeă,
 Câtă și nu prea,
 115 Și scoase de-o pită
 Coaptă, rumenită,
 De ospăț gătită.
 Și el mai câtă
 Prin neagra bolțiță,
 120 Prin desiș de viță,
 Găsi de-o ploscută,
 Nu așa micuță,
 Și ¹ mări, de-o vedriță.
 Marama 'ntindeă,
 125 Masa pregătiă
 Și se ospătă,
 Din pită rupeă,
 Din purcel mușcă,
 Vin din ploscă bea.
 130 Și, mări, de ce bea,
 De ce să mai bea!
 Fața 'nveseliă,
 Cheful că veniă,
 Corași că făcea
 135 Și-odată ziceă:
 —Hai, dragă fetiță,
 Draguță Dobriță,
 Floare de crăiță,
 Bună de domniță,
 140 De când te-am luat,
 Tu nu mi-ai cântat;
 De când te-am adus,
 Cântec nu mi-ai spus,
 Viersul ți-ai ascuns
 145 Și n'am ascultat
 Cântec desmierdat
 Dela voi din sat.
 Acuși mi-a venit,
 Haz de chefuit,
 150 Coraj de cântat,

- Mai mult de-ascultat!
 Ia-mi cântă de-un cântec,
 De-un cântec de-a' tale,
 De-un cântec de jale,
 155 Să stea om pe cale
 Și apa din vale!
 Fetița Dobrița
 Dela lalomița,
 De mi-și pricepeă,
 160 Sta și se gândiă,
 Viersul de-l dregeă,
 Cântec începeă,
 Cântec de-mi cântă;
 Un cântec de jale,
 165 De sta om pe cale.
 Apele săltau,
 Valuri ascultau,
 Codrul răsună,
 Frunza *șoșotiă*:
 170 Cântec de-aeveă:
 «Foaie de bujor,
 Mult mi-i dor, mi-i dor,
 De frate, de sor',
 De maică, de taică,
 175 De surata mea,
 Vai de viața mea!
 Legă-te-aș cu ea,
 Toată viața mea!
 Să trăim surori
 180 Ca și două flori.
 Două lămurită
 Tot dintr-o crânguță..
 Și fusem jurate
 Și fusem legate
 185 Să fim tot surate,
 Surate și-un sânge,
 Până ce ne-om stănge.
 Foaie de *alice*,
 Inimioara-mi plânge,
 190 Cugetul îmi zice
 Că făcui păcat,
 Păcat neiertat,
 De m'am lepădat
 Și m'am depărtat,

1. Și = ci.

2. De sigur *aglice*, nume de plantă, necunoscut prin jud. Tecuciu.

195 Surat'am lăsat !
 De ea-am fost jurat » !
 Mezina Dobrița
 Dela Ialomîța
 Cântecul curmă,
 200 Din ochi lăcrămă
 Și se tot gândia
 Și se frământă
 Și tot ascultă,
 I se năzăria.
 205 Cai din bățatură,
 Din tain stătură,
 Urechi că ciuliră,
 Capul sus săltau
 Și tot necheziau.
 210 Zătorean de vedeă,
 Dobrinei ziceă :
 Dobriță, Dobriță,
 Dalbă copiliță,
 Tânără fetiță,
 215 Bună de domniță,
 Au tu ce-ai zărit,
 Sau s'a năzărit,
 Cântec de-ai sfârșit ?
 Ori eu ți-am căzut,
 220 Dobrițo, urît ?
 Io-ți dau cuvântu',
 Spune-ți cântecū',
 Și spune-ți păsu' ;
 Spune-ți păsul tău,
 225 Ca să-l știi și eu.
 — Bădiță, bădiță,
 Bădiță Gheorghită,
 Fecioraș bălan,
 Fecior de Mocan,
 230 Ce-mi ești drag de-un an !
 Cântec n'am sfârșit,
 Nici nu mi-ai căzut
 Leliței urît,
 Ci am auzit,
 235 Sau mi s'a părut
 Tot la Stânca-mare,
 La apus de soare,
 Glas de fată mare ;
 Și-un glas răgușit,
 240 Glasul unui Turc,
 Și-un nechez de murg.

Zătorean bănuia,
 Tăcere dădea,
 Urechi ațintia
 245 Și tot ascultă ;
 Iată c'auzia
 Și nu'nțelegea
 Vorba aeevă :
 —Turcilor haini,
 250 Turcilor păgâni,
 Vouă mă închin
 Cu glas și suspin,
 Să nu mă luați
 Și să nu mă dați,
 255 Și să nu mă duci
 Unde-s numai Turci
 Și capete mici
 De Turci Buzbuzuci !
 Voiniceii mei,
 260 Voinici feciorei,
 Nu mai ascultau,
 Nici mai ospătau,
 Nici masă strângeau,
 Pe cai s'aruncau,
 265 Fără frâu și șea,
 Căii îndemnă :
 Deă, Murgule, deă,
 Câinii v'ar mânca !
 Și căluții pagi
 270 Fug ca niște draci ;
 Dealul părea șes,
 Codrul drum frumos ;
 Tot la Stânca-mare,
 La apus de soare.
 275 Ei din mers mi-și stau,
 Urechi le lungiau,
 Ochii înrotiau,
 Și zăriau, zăriau,
 Și vedeau, vedeau
 280 Ce mi-și cautau :
 Din mijloc de crâng,
 Din dos de colnic,
 Doi Turci se ridic,
 De mijloc mi-și strâng
 285 Și tot mi-și sărut
 De-o dalbă fetiță,
 Dalbă copiliță,
 Floare de crăiță

Dela Ialomiță,
 290 Tot din Călărași,
 Fată de fruntaș,
 De boierănaș.
 De mijloc mi-o strâng,
 Pe cal mi-o ridic,
 295 Nimica nu-i zic.
 Voiniceii mei,
 Voinici feciorei,
 Ei de mi-și vedeă,
 Mila-i cuprindeă,
 300 Ochi-și lăcrămau,
 Pintenii le dădeau,
 Păgânii sosiau.
 Și de mi-i sosiau,
 Din drum îi opriau,
 305 *Samasalâc* dau ;
 Dar Turcii stăteau,
 Nici nu mulțâmiau,
 Cuvânt nu rostiau,
 Vorbă nu scoteau,
 310 Ci-mi încremeniau,
 Cu ciubucu 'n gură,
 Cu frâul pe mână.
 Mezină Dobră,
 Voinică de ea,
 315 La ochi se ștergeă,
 Bine se uită,
 Vedeă și vedeă,
 Vedeă aeveă
 In tânăra fată,
 320 Vedeă pe surata
 Slabă și uscată ;
 Uscată de chin,
 Slabă de suspin.
 Și de mi-și vedeă,
 325 De mi-o cunoșteă,
 Nimic nu ziceă,
 Numai doar fierbeă
 De-a o răsbună.
 Lâng' un Turc se da,
 330 Bine că-i veniă,
 Paloșul scoteă
 Și mi-s izbândiă:
 Un cap doboră,
 Capul mi-și pică,
 335 Trup se prăvăliă ;

Trupușor de Turc,
 Cât eră de lung,
 Pică jos sub murg.
 Iar, mări, Zătrean,
 340 Fecior de Mocan,
 El de mi-și vedeă,
 Bine nu-i păreă,
 Din gură ziceă :
 — Leleo, draga mea,
 345 Oprește armă,
 Nu-mi fă voie rea,
 Că pe legea mea,
 De n'ai ascultă,
 Capul ți-oiu tăiă.
 350 Dobra de-auziă,
 Nu se 'mpotriviă,
 De-o parte se da,
 Sora-și deslegă
 Și mi-o mângăiă
 355 Și-o tot întrebă,
 Iar, mări, Zătrean,
 Voinic Moldovan,
 Turcului grăiă :
 — Turcule hain,
 360 Străin și păgân,
 Tu, mări-ai picat
 In negru păcat,
 In țar'ai intrat,
 Sora mi-ai furat
 365 Și mi v'ați *gatat*
 Pentru Țarigrad.
 Dumnezeu a vrut
 Și v'am *găbuit*
 Și-ai văzut acuș
 370 Un cap sub tăiuș
 Și-a trece și-al tău,
 Dacă ești om rău.
 De te ții curat
 Și fără păcat,
 375 Să te dai legat,
 Că noi ne-om luptă
 Luptă cu dreptate,
 Fără strâmbătate,
 Cum scrie la carte.
 380 Și zicând cuvântul,
 Lepădă *armântul*,
 Brațele 'ntindeă,

Pe Turc cuprindeă
 Și îl apucă,
 385 Și vânt că-i făceă.
 Și Turcul voinic
 Nu-i păseă nimic.
 Și el s'apucă,
 La trânta dreaptă,
 390 C'asă Domnul vrea
 Și cu Precesta.
 Bine s'apucă,
 Bine că-i veniă,
 Brațele 'ncordă,
 395 Pe Zătrean loviă,
 Cât ce mi-și puteă.
 Zătrean de vedeă,
 Nu se sinchisă;
 Cruce că-și făceă,
 400 Brațele 'ncordă,
 Bine s'anină
 Și se tot luptă.
 Soarele luciă
 Și ei se luptă';
 405 Soarele apune,
 Zătrean mi-l răpune.
 Bine că-i veniă
 Și se *opintă*
 Și când mi-l izbiă,
 410 *Tarnă* mi-l făceă,
 De nu mai suflă!

Zătrean de vedeă,
 Paloșul scoteă,
 Capu-i râteză,
 415 C'asă Domnul vra!
 Groapă că-i făceă
 Și mi-l îngropă,
 C'asă-i datină!
 Foaie trei crăiță,
 420 Sub neagra bolțiță,
 Făcută din viță,
 De-l voinic Gheorghită,
 Fecior de leliță,
 Masă mare-mi este,
 425 Masă ca 'n poveste,
 Dar cine-mi cinstește?
 Tot Gheorghe Zătrean,
 Fecior Moldovan
 Cu dalba Dobrița
 430 Dela Ialomița,
 Cu dalba surată
 Dela Turci luată,
 De moarte scăpată!
 V'am cântat cântec de-
 plin,
 435 Să ziceți, boieri, amin.
 Eu mă'nchin cu sănătate,
 Să vă facă Domnul parte,
 Și la mic, ca și la mare
 Și la slab, ca și la tare! ¹.

13. Catineuța Gendrulesei.

Foicica bobului,
 La curțile Geandrului,
 Gendruleasa cea frumoasă
 Mi-are-o fată prea frumoasă,

5 Catinca că mi-o chemă,
 Hârtie că-i trimeteă,
 Ca s'o deie Turcilor,
 Turcilor, Enicerilor

1. Se scoate cântecul care urmă, *Căpitanul Caragață*, care deși popular în fond, este zugrăvit într'un graiu cam artificial. Într'însul cetim versurile:

... Și streini și lăcomăși
 Și *hiclenii* poterași...

... Care fură și jăchește...

... Că și tu zile-ai *hrachit*...

Pentru *scripcă*, găsim forma *scripică*.

10 Ea cofele și-a luat,
 Cofele ca florile,
 Cobilița ca crăița,
 Și la apă c'a plecat,
 Pe ochi negri s'a spălat,
 15 Ochi pe Dunăre-a runcat
 Și mi-a văzut de-un caic
 Cu postav verde'nvălit,
 Dinăuntru șicuit.
 Dar într'ânsul cine șade ?
 20 Tot Turcii, Enicerii.
 Pe Catinca vin s'o iea
 Și lui Pașa vin s'o dea.
 Dar și ea când i- văzut,
 La mă-sa a alergat.
 —Ascunde-mă, măiculiță
 25 In sandâc ori în chivniță,
 Că vin Turcii să mă iea
 Și la Pașa să mă dea.
 Maică-sa cheie-a luat,
 Sandâcul mi-a descuiat
 30 Și'n sandâc mi-a încuiat ;
 Sapa'n mână mi-a luat,
 Loc de groapă mi-a săpat.
 Dar în groapă ce mi-a pus ?
 Tot chituci și butuci
 35 Și cheia lăcatului,
 La capul mormântului.
 Iaca groapa a sfârșit
 Și Turcii că mi-au sosit.
 —Gendruleasa cea fru-
 moasă,
 40 Cu ochii de puică-aleasă,
 Scoate fata cât de grabă,
 Să ne căutăm de treabă,
 Că țitele ți-om tăia,
 Cu sare le-om presăra
 45 Și fata tot ți-om lua.
 —Turcilor, Enicerilor,

Comunicat de d-l G. Coatucerna din Zebil, jud. Tulcea.

Catincuța mi-a murit
 Și-am îngropato'n grădină,
 50 In grădină, la fereastră,
 Ca să-mi vie doru'n casă.
 Inapoi că i-a'nturnat.
 Bine vorba n'au sfârșit
 Și iar alții mi-au venit.
 Gendruleasa cea fru-
 moasă,
 55 Cu ochii de puică-aleasă,
 Catincuța ce-ai făcut-o,
 De aici de-ai mistuit-o ?
 Dar ei însă n'au crezut,
 Sapa'n mână c'au luat
 60 Și mormântul l-au săpat.
 Inăuntru ce-au aflat ?
 Tot chitucii și butucii
 Și cheia lăcatului,
 Lăcatul sandâcului.
 65 Sândâcul l-au descuiat,
 Pe Catinca mi-au luat
 Și pe mă-sa mi-au lăsat.
 In caic că mi-o puneau
 Și la Pașa mi-o duceau.
 70 Cum pe Dunăre mergeau,
 Cum la mijloc ajungeau,
 Ea din gurășă grăia :
 —Turcilor, Enicerilor,
 Deslegați-mi mânele,
 75 Ca să-mi dreg sprincenele
 Și-apoi să'mbrac cămașă,
 Ca să mă placă Pașa.
 Când Turcii o deslegă',
 Ea din gură-așă grăia :
 80 —Masă bună racilor,
 Așternutul broaștelor,
 Căpătăiul peștilor.
 Și'n Dunăre s'aruncă
 Și cu zile se'necă.

Varianta 1.

...Iară Turcii cum sosiau,
 Ei de Badiu întrebau ;
 De Badiu dacă aflau,

5 Ei în casă năvăliau,
 Pe Badiu nu mi-l aflau,
 Pe Băduleas'o'ntrebau :

—Băduleasă, cea frumoasă,
Cu ochii de jupâneasă,
Cu fața de curv'aleasă,
10 Unde-i Badiu?—Nu-i a-
casă!

—Da'Ilinca cea frumoasă,
Ilincuța ochi frumoși?
—Să fiți cu toți sănătoși,
Că Ilinca mi-a murit
15 Și o băgai în pământ,
Călea jos lângă fereastră,
Să vie miros în casă.

Dar un Turc mai mititel,
Parc'a fost cu dracu'n el,
20 El poruncă că mi-a dat,
Târnacoape mi-a luat,
S'a apucat de săpat,
Și-a săpat, mări-a săpat
De izvor până ce-a dat;
25 De Ilinca n'a aflat.

Foarte mult s'a supărat,
La Băduleas' a 'lgerat
Și din gură a'ntrebat:
Jupâneasă Băduleasă,
30 Unde ții pe Ilincă,
Că dacă noi vom afla,
Capul țarnă ți l-om da.

Băduleasa se'ngroziă,
Adevăr tot nu spuneă.
35 Iară Turcii de vedeau
Că să afle nu puteau,
Pe Băduleas'o prindeau,
O prindeau și mi-o legau,
Cuțitaș tăios scoteau,
40 Țițele mi-i scrijeliau,
Tot brazde roșii făceau,
Cu sare le *presară*'
Să spuie de Ilincă.

Iar Băduleasa-mi strigă:
45 Turcilor, păgânilor,
Turcilor, căpcânilor,
Ilinca-i în cămăruța,
Incuiață'ntr'o lădiță,
Învălită'n băsmăluță.

50 Turcii, mari, cum auziau,
Foarte că se bucurau,
În cămăruță intrau,

De lădiță că dădeau,
Căpacul mi-l ridicau,
55 Băsmăluța o săltau,
De Ilinca Turcii dau,
Foarte mult se minunau,
Cu toții se grămădiau,
Cu toții mi-o'mbrățișau,
60 Cu foc mare-o sărutau.
Iar Turcul mai tinerel,
Care-avea pe dracu'n el,
El în brațe mi-o luă,
În rădvan că mi-o puneă,
65 Biciu cailor că le da,
Drumul la mare luă.

La mare dac'ajungea,
În corăbii o puneă
Si la Aga că pornia,
70 La Aga, stăpânul lor
Și stăpânul Turcilor.
Tare mult ei nu mână,
Și Ilinca cuvântă:

Turcilor, stăpânilor,
75 Turcilor, frunțașilor,
Deslegați-mi pe dreaptă,
Să-mi netezesc păr cu ea!

Turcii că se bucură',
Pe dreapta i-o deslegă',
80 Și mult timp nu mai treceă,
Ilinca iar cuvântă:

—Turcilor, stăpânilor,
Turcilor, frunțașilor,
Ascultați-mi ruga mea;
85 Deslegați-mi pe stângă,
S'acoper țîța cu ea.

Turcii nici că bănuia',
Pe stînga i-o sloboziă'
Și slobodă rămâneă,
90 Dară Turcii se'ngrijia',
Tot din ochi o petreceă'.
Dar Ilinca frumușica,
Mult mai mult nu-mi mai

[plângeă,
Cu voie se prefăcea,
95 Numai cu gândul gândia
Și din gând oftat scoteă,
Turcii nu mai bănuia',
Ilincăi biră-i pareă,

Ea din gură că zicea :
 100 —Decât cadâna Turcilor,
 Mai bine hrana peștilor
 Și *cottonul* racilor!
 Și bine nu isprăvia,
 În mare se asvârliă,
 105 Tot afund că se lasă !
 Turcii mult se îngroziră
 De ce ochii le văzură,
 Dar mai mult se întristă',
 Tg. Ocna, jud. Bacău.

Știind ce mi-i așteptă.
 110 La gânduri nu mai stăteau,
 Lancea 'n mare o băgau,
 Pe Ilinca o scoteau,
 În corăbii o puneau
 Și la Aga că mergeu.
 115 Iară Aga ce-mi făcea ?
 Pe mână el o puneă,
 Cu vin roș că o stropiă,
 Fața ei înruminiă.

Variantă 2.

Sus pe culmea dealului,
 La hanul Munteanului,
 Iese, mări, la fântână,
 Ileana cu chip de zână,
 5 Pieptănată cu cărare
 Și'mbrăcată ca o floare,
 Cu cercei de ghiociei,
 Cu mărgele mărunțele,
 C'o salbă de galbeni moi,
 10 Dar de unde ? Dela noi ?
 Din țara străinului,
 La malul Vidinului,
 Unde-i Turcul cel bogat,
 Cum de-atunci nu s'a aflat.
 15 — Frunză verde mură
 dulce,
 Fa Ileano, nu te duce,
 Că de vale, pe la cruce,
 Pusu-s'au să te pândească,
 Slugărima boierească.
 20 — Maică, măicuța mea,
 Doară asta ți-i vorbă ?
 — Draga mamei, nu te
 duce,
 Că te-a prinde și te-a duce,
 La casa bogatului,
 25 La casa păcatului.
 Bine vorba nu sfârșiă,
 Că Ileana se ducea,
 Și cântă, mări, cântă :
 «Frunză verde iarbă rară,
 30 Una-i Ileana în țară,

Că-i fata Munteanului
 De pe culmea dealului».
 Și cântă, și tot cântă,
 Dar de vale c'auziă
 35 Cum slugile șuieră' :
 — Tu, fata Munteanului,
 De pe culmea dealului,
 Ia mai stăi din cea cântare,
 Că ne trebue-ascultare,
 40 Că stăpânul nostru mare,
 Din țara străinului,
 La malul Vidinului,
 Ne-a trimis pe noi solie
 Să te cerem de soție !
 45 Așa slugile vorbiă',
 Dar Ileana răspundeă :
 Turcilor, păgânilor,
 Turcilor, hainilor,
 Cine v'a 'ndreptat pe drum,
 50 Facă-se tot praf și fum ;
 Cine v'a mânat pe cale,
 Moară-i sufletul de jale.
 Dară Turcul răspundeă :
 —Las', Ileană, blăstămi,
 55 Că ne-așteaptă stăpânii
 Și te-așteaptă și pe tine,
 Cu făclii și mese pline.
 Iar Ileana răspundeă :
 — Ardă-vă durerea mea !
 60 Dară vorba nu sfârșiă,
 Că slugile o legă',
 O legau, o ferecau,

Un berbec de gustare
 Și-o mieoară de frigare
 45 Pân' la vremea de mâncare.
 Cu-atât nu se mulțămia;
 El din gură mai zicea:
 Moș-Radule, barbă rară,
 Eu ți-s nepoțel de vară!
 50 Ia, să-mi dai de cheltu-
 eală:
 Să-mi dai o mie de lei,
 Să duc la copiii mei.
 Dar Mocanul ce zicea?
 —Alej, Gheorghe Gheor-
 ghilaș,
 55 Mult ești tânăr și gingaș,
 Eu te știu că ești vrăjmaș.
 Eu zic *țau* pe legea mea,
 N'am nici o *frântă* pară;
 N'am nimica la bordeiu:
 60 Num'o mătă și-un coteiu
 Și un vâlătuc de teiu
 Și-un căpetel de curmeiu.
 Nici acele nu-s a' mele,
 C'a tors soacră-mea pe ele!
 65 Eu parale n'am avut,
 Tot fete am măritat
 Și nepoți am înșurat,
 Tot avere mi le-am dat.
 De rele și de nevoi,
 70 Mă pusei cioban la oi;
 De rele și de belele,
 Mă pusei cioban la ele.
 Mă pusei vătav pe stâne,
 Vașmocan din Căminat,
 75 Dela podul cel brahat!
 Gheorghita nici că-l cre-
 dea,
 După ușa că se da,
 În cenușă că cătă¹,
 Irmilicii numără,
 80 Irmilici tot câte cinci,
 De cari nu sunt pe-aici.
 Nici cu-atât nu se lăsă,
 Pe moș-Radu întrebă:
 —Moș-Radule, barbă sură,

85 N'ai pe cinevă la stână,
 Că să nu mai fac pricină?
 Moș-Radu îmi răspun-
 deă:
 —Alej Gheorghe, Gheor-
 ghilaș,
 Cu drag sărută-mi-te-aș!
 90 Mult ești tânăr și gingaș,
 Dar eu știu că-mi ești
 vrăjmaș!
 Am pe unul Macovei,
 Care *mituie* la oi;
 Mi-a dat vreo cinci lei
 95 arvuna,
 Să strângă mițe și lână.
 Nici Ispasul n'a venit,
 La mițuit a ieșit,
 Oile mi-au *rebegit*,
 Mieii mi s'au prăpădit!
 100 Gheorghilaș cum auziă,
 Mustăcioara mi-i radeă,
 Că pe-acela el cătă.
 De pe cal descălecă,
 Calul că și-l priponiă,
 105 Stâna că mi-o ocoliă,
 Pe Macovei mi-l zăriă;
 De-l zăriă, el îi ziceă:
 —Foaie verde lenn de tei,
 ...tu-ți legea Macovei,
 110 Cin'te-a scos în ochii mei?
 Au pacate grele-a' mele,
 Au zile sfârșite-a' *tele*!
 Macovei cum auziă,
 Ochii spre stân' aruncă,
 115 Pe Gheorghilaș mi-l zăriă,
 Când mițuitul gătiă,
 Dar una ~~mai~~ rămâneă,
 Și făcea ce mi-ș puteă,
 Și pe-aceea o tundeă,
 120 Spre stână iarăș ochiă,
 Pe Gheorghilaș iar zăriă,
~~Foarfece din mână~~ scăpă,
 Căciula din cap săriă,
 Brăul sus se ridică.
 125 Și sama dacă-și dădea,

1. Poate fi: În cenușă că-mi cătă.

Tot pe *brânci* mi se puneă,
 După *crînta* s'ascundeă ;
 Da'n zadar goana-i eră,
 Că Gheorghilă mi-l sosia,
 130 După crîntă se dădeă,
 De *țuluc* il apucă,
 Jos la pămînt îl trîntia,
 Pe scaun se așeză
 Și din gură-l judecă :
 135 — Căimăcane Macovei,
 Știi tu, neică, ori nu știi,
 Când erai vataș de plaiu ?
 Eră birul trei parale,
 Tu-mi luai zece parale ;
 140 Eu de frica birului,
 Trecui malul Oltului ;
 Nici cu-atât nu te lăsaî,
 De *pe* mine te luai
 Și pe mine mă prindeai
 145 Și mă legai cot la cot
 Și mă treceai peste Olt.
 Când mă plecăm să beau
 apă,
 Mă plesniai cu cisma 'n
 ceafă,
 Fărămam dinții de piatră
 150 Și beam apă turburată,
 Cu sânge amestecată.
 Nici cu-atât nu te lăsaî :
 Răs de nevastă-ți făceai,
 În brațe mi-o cuprindeai,
 155 În gura mi-o sărutai,
 Inimioara mi-o stricai !
 Iară bietul Macovei,
 El de moarte se 'ngroziă
 Și din gură ce ziceă ?
 160 Ce ziceă, cum se rugă ?
 — Alei, Gheorghe, Gheorghilăș,

Mult ești tânăr și gingaș,
 Cu drag sărută-mi-te-aș.
 Na-ți calul cu armele,
 165 Pușca cu pistoalele,
 Numai lasă-mi zilele,
 Că mi-s dragi copilele.
 Eu calul nu ți-oiu luă,
 Zilele ți le-oiu curmă.
 170 Macovei se tot rugă :
 Na-ți cărdul cu oile,
 Numai lasă-mi zilele,
 Că mi-s dragi copilele,
 Și-or umpleă potecile
 175 Și de mine-or rămâneă.
 Pe față nedesmierdate,
 Pe obraji nesărutate
 Și pe papuc necălcate !
 Gheorghilăș dac'auziă,
 180 Mai tare se 'ntunecă,
 Mai tare să supără
 Și paloșul mi-l scoteă
 Și capul i-l rateză,
 Șapte grămezi mi-l făceă
 185 Și mi-l scoteă prin poteci
 Și-l puneă prin *prepeleci*.
 — Haideți, haideți la păs-
 tramă,
 Pastramă de căimăcan
 Oca veche trei de-un ban !
 190 Se vinde pastramă tare !
 Și eu zic, boieri, amin !
 Poftind un pahar de vin,
 Că mă'nchin cu cântecul
 Ca și lupul cu crîngul ;
 195 Cât trăeste, *liboveste*,
 Pușcasul mi-l doborăște,
 Dă *jarca* și se plătește,
 Și acumă zic amin,
 C'am cântat cântec deplin !

Pentru vers. 164-8, vezi No. 5, vers. 18-9 ; Varianta 1 dela No. 3, vers. 22-4 ; Varianta 2 dela No. 5, vers. 48-51 și Varianta 3 dela No. 5, vers. 22-4.

15. Chira.

Frunză verde măr molid,
 Joi Chira s'a logodit,
 Vineri mi s'a'mbolnăvit,

Sâmbătă că mi-a zăcut,
 5 Duminică mi-a murit.
 După ce s'a *savârșit*,

Conocasi au venit,
 Mă-sa 'nainte-a ieșit,
 Cu păr galben despletit
 10 Și din gură le-a vorbit;
 Dragii mamei îngerași,
 Că voi sunteți îngerași

Și nu sunteți conocași!
 Luați calul mirelui
 15 Și-l purtați din sat în sat,
 Că Chira a răposat;
 Și-l purtați din casă'n casă,
 Că chira-i moarta mireasă!

16. Călina-Mălina.

Foaie de-alunică,
 Cine se *mânica*
 Și se *întunica* -
 Joi de dimineață
 5 Pe rouă, pe ceață?
 Călina, Mălina,
 Frumoasă copilă,
 Tânără *meșina*.
 Ea se mânecă
 10 Cu roua'n picioare,
 Cu bruma'n spinare,
 Și se 'ncălță 'nalt
 Și se 'ncingeă lat.
 Și ea mi-a plecat
 15 În târg la Bârlad,
 La cel popă Vlad,
 Sa se spovedească,
 Să mărturisească,
 Că ea s'a *iertat*
 20 De trup de bărbat
 Și ea s'a lipsit
 De trup de voinic.
 Se mărturisiă,
 Se cuminică,
 25 Se împărtășiă,
 Iertare află.
 Și cum mi-o iertă,
 Ce gânduri luă?
 De drum se gătiă
 30 La codrii Ghinghii,
 Ai Măgdălii
 Și ai Șovirgii.
 Acol'-ajungeă,
 Imi *descalcă*,
 35 Chilie dură,

Chilie de piatră,
 Cu slovă săpată,
 Slovă lătinească,
 Slovă 'mpărătească;
 40 Tot slove săpate,
 Cu vorbe din carte.
 Gând bun își luă,
 Gând dumnezeesc,
 Gând calugăresc.
 45 Straie că-și cerniă,
 Se calugăriă
 Și ea se vestiă:
 Maic' călugăriță,
 Albă la *peșița*
 50 Ca o lebediță,
 Neagră la străiță,
 De soiu și de *vița*.
 Iată, mare, ia!
 Că se auziă
 55 De o veste rea
 Și mi se vestiă
 Din *iad* la Bacău(?):
 Cine s'a află,
 Cinc-a cuteză
 60 S'aducă rasă,
 Rasă, coroană
 Dela Călină
 Călugăriță!
 Și el se găsiă
 65 De-un Vasile Uță,
 Lumea mea drăguță!
 Lepadă strai domnești,
 Imbracă calugărești!
 El încălecă
 70 Pe-un cal porumbac,

La coadă *cudalb*,
 Cu țință la cap,
 La un picior pag.
 Și se mânecă
 75 Și se 'ntunecă
 Și el se 'ndreptă
 La codrii Ghinghii
 Și-ai Măgdălinii
 Și ai Șovergii.
 80 Și el îmi mergea
 Și el îmi călca
 Locuri neumblate,
 De pustietate,
 Și 'ntr'o dimineată,
 85 Cam pe fum și ceață,
 El că nimeriă
De-o chilie 'naltă,
 Chilie de piatră,
 Cu slovă săpată,
 90 Slovă lătinească,
 Slovă 'mpărătească,
 Tot slove săpate
 Cu vorbe din carte.
 El descălecă
 95 La poartă băteă,
 Din gură strigă :
 —Călină, Mălină,
 Tânără copilă,
 Frumoasă mezină,
 100 Frumoas' ca o zină,
 Mă seci la inimă !
 Ea că auziă,
 Afară ieșiă
 Și de mi-l vedeă,
 105 Ea mi-l cunoșteă,
 Lacrămi izvoră,
 Inima-i oftă,
 Din gură ziceă :
 —Tu de unde ești?
 110 Tu mi te vestești,
 Vasilică Uță,
 Lumea mea drăguță !
 Cu cal porumbac,
 La coadă *cudalb*,
 115 Cu țință la cap,
 La picioare pag,
 Lelițăi ești drag.

Vasilică Uță,
 Lumea mea drăguță !
 120 El că îndrăznia
 Și el îmi cerea
 După voia sa :
 Un loc de divan
 Și iarbă de cal.
 125 Ea mi-l ascultă,
 Il înțelgeă,
 Din gură-i ziceă :
 —Vasilică Uță,
 Lumea mea drăguță !
 130 Cu cal porumbac,
 Cu țință la cap,
 La picioare pag,
 Lelițicăi drag !
 Eu, mări, ți-oiu da
 135 Iarbă pentru cal,
 Cât a fi pe deal,
 Iar loc de divan,
 Afară pe prispă !
 —Călină, Mălină,
 140 Tânără copilă,
 Frumoasă mezină,
 Mă seci la inimă !
 Eu m'oiu duce, duce,
 Lupi să mă mânânce!
 145 Păcatele mele,
 Samă-i da de ele !
 Afară pe prispă,
 Căinii m'or lătră,
 Eu m'oiu apăra,
 150 Somnul mi-oiu strică,
 Ploaia a ploaia,
 Streșina-a *pică*
 Și-a fi vai de ea,
 De *hodina* mea !
 155 Maica auziă
 Și se 'nduioșiă
 Și iar îmi ziceă :
 —Voinice, *pusnice*,
 Stăi și nu te duce,
 160 Că de mas ți-oiu da
 De pe prispă'n tindă !
 Uță ce-mi ziceă ?
 — În tindă pe grindă,
 Cocoș a cântă

165 Și m'a deșteptă,
 Somnul mi-a strică.
 Și eu tot m'oiu duce,
 Lupi să mă mânânce,
 Păcatele mele,
 170 Dai seamă de ele!
 Maica auziă,
 Bine nu-i păreă,
 Iar se'nduioșă
 Și iar ii ziceă:
 175 —Voinice, pusnice,
 Stăi și nu te duce,
 Că alt loc ți-oiu da:
 Din tindă pe vatră!
 —Puricii mă latră! (?)
 180 Și de dus m'oiu duce,
 Lupi să mă mânânce,

Păcatele mele,
 Samă-i da de ele!
 Călugăriță
 185 Iar se 'nduioșă,
 Milă-i se făcă,
 Cu lacrimi grăiă:
 — Voinice pusnice,
 Stai și nu te duce,
 190 Că de mas ți-oiu da
Așternutul meu
 După dorul tău;
 Țițișoara mea
 După voia ta;
 195 De pe vatră'n pat,
 Din pat la picioare,
 Sub umbră de soc
 S'avem loc de joc.

Variantă.

Călină, Mălină,
 Floare din grădină,
 Tânără copilă,
 Tânără mezină,
 5 Boierii din Iași
 Pe dânsa-s pismași,
 Că ea s'a lipsit
 De dor, de iubit,
 S'a călugărit,
 10 S'a mărturisit,
 S'a împărtășit
 Chiar la popa Vlad,
 În târg la Bârlad.
 Și-apoi s'a vestit
 15 Și s'a auzit,
 Domnul c'a vorbit:
 — Mări, cine-ar fi,
 Cine s'ar găsi
 Mie să-mi aducă
 20 Straiul și rasă,
 Călugăriță?
 Că lui i s'a da
 Doamnă și domnie,
 Răsplată să-i fie.
 25 Cine s'a găsit
 Și s'a învoit?

Vasilică Uță,
 Lumea mea draguța!
 Și el ce-mi făcă?
 30 Iute 'ncălecă
 Pe-un cal porumbac,
 La coadă cudalb
 Și țințeș la cap.
 Da' el că plecă
 35 Și cum el mergeă,
 Chilie zăriă:
 Chilie de piatră,
 Cu slovă săpată;
 Chilie de parte,
 40 Cu slovă din carte;
 Chilia dar unde-i?
 La codrii Ghinghii
 Ai Ghenghelinii,
 La Șoverjâii.
 45 Și *descălecă*,
 La poartă bateă
 Din gură strigă:
 — Tu, călugăriță,
 Maică Căliniță!
 50 Ea că auziă,
 Afară ieșiă,
 Dar el răspundeă:

S'un voinic pribeag,
 N'am unde să trag,
 55 Un' să poposesc,
 Gazdă să gălesc.
 Eu de dus, m'aş duce
 În cea padurice,
 Lup să mă mânânce ;
 60 Lupii şi *croncanii*,
 C'asă vor duşmanii;
 Păcatele mele,
 Dai seamă de ele!
 Ea cum auziă,
 65 Lacrimi *podidiă*,
 Din gură ziceă :
 — Voinicel frumos,
 Scump şi drăgostos!
 Haide la maică,
 70 Că de mas ți-oiu da
 La chilia mea :
 Pe prispă afară,
 Că-i noapte de vară,
 Cu capul pe prag
 75 Şi-i dormi cu drag,
 Iar el răspundeă :
 Afară de-oiu sta,
 Câinii m'or latră,
 La ei oiu strigă ;
 80 Nu m'oïu hodini,
 Nu m'ei mulţămî,
 Pomană n'a fi.
 Şi de dus m'aş duce
 În cea pădurice,
 85 Lup să mă mânânce;
 Lupii şi *croncanii*,
 C'asă vor duşmanii;
 Păcatele mele,
 Dai samă de ele !
 90 Maica ascultă
 Şi din nou grăiă :
 — Voinicel frumos,
 Scump şi drăgostos,
 Haide de pe prispă,
 95 De pe prispă 'n tindă,
 Cu capul la grindă.
 Iar el răspundeă :
 — Ba, Călină, ba,
 În tindă n'oïu sta,

100 Că de-oïu sta în tindă,
 Colo sus pe grindă
 Cocoşu-a cântă
 Şi m'a deşteptă ;
 Nu m'oïu *hodini*,
 105 Nu m'ei mulţămî,
 Pomană n'a fi.
 Iar de dus m'aş duce
 În cea pădurice,
 Lup să mă mânânce ;
 110 Lupii şi *croncanii*,
 C'asă vor duşmanii ;
 Păcatele mele
 Dă-ţi seamă de ele !
 Maica Călină,
 115 La el ascultă
 Şi-aşă ca-i grăiă :
 — Voinicel frumos,
 Ascultă coleă,
 Că de mas ți-oïu da,
 120 Din tindă, în casă,
 C'acolo nu-ţi pasă,
 În casă pe vatră,
 Cu capul pe-o piatră.
 Iar el ascultă
 125 Şi-aşă că-i grăiă :
 — Ba, Călină, ba,
 Pe vatră n'oïu sta,
 Purici m'or mîncă,
 Eu m'oïu scărpină ;
 130 Nu m'oïu hodini,
 Nu m'ei mulţămî,
 Pomană n'a fi.
 Şi de dus m'aş duce
 În cea pădurice,
 135 Lup să mă mânânce ;
 Lupii şi *croncanii*,
 C'asă vor duşmanii ;
 Păcatele mele,
 Dă-ţi samă de ele!
 140 Maica ascultă
 Şi-aşă-i răspundeă :
 Voinice, voinice,
 Lasă, nu te duce,
 Că de mas ți-oïu da,
 145 Unde-ţi stă mintea :
 De pe vatră, 'n pat,

Că ești om curat,
 Și-apoi, mândră floare,
 Om sta *de-a-picioare*,
 150 Cu capul pe moale !
 Uță răspundeă :
 Ba, Calino, ba,
 Nici așa n'oiu vrea ;
 Tu, când te 'nvălești,
 155 Ai să mă trezești.
 Nu n'oiu hodini,
 Nu m'ei mulțămi,
 Pomană n'a fi !
 Iar de dus m'aș duce
 160 Prin cea pădurice,
 Lup să mă mănânce ;
 Lupii și croncanii,
 C'asă vor dușmanii ;
 Păcatele mele,
 165 Samă-i da de ele !
 Maică Căliniță,
 Negrileşti

Scumpă garofiță,
 Eu mi te-am cătat
 Tot din sat în sat,
 170 Până te-am aflat,
 Și din schit în schit,
 Până te-am găsit !
 — Vasilică Uța,
 Lumea mea drăguță !
 175 Voinicel frumos,
 Seump și drăgostos,
 Stăi și nu porni,
 Că te-oiu îngriji,
 Că de mas ți-oiu da,
 180 Cum ți-i vrerea ta :
 Ici în grădiniță,
 Și-ai dormi cu bine
 Alături de mine.
 Lângă pieptul meu,
 185 După dorul tău !

17. Iancu Jianu.

...mi-ți legea, podar !
 Trage podul să trec Oltul,
 Trage podul măi la mine,
 Să nu pun un glonte 'n
 [tine ;
 5 Trage podul să trec Oltul,
 Să trec la alt' gospodar,
 Că mi-i putred de bogat
 Și eu sunt haiduc sărac.
 Nu-s babă cu cârpă 'n cap,
 10 Și-s haiduc cu *comănac* :
 Șapte poteri n'au ce-mi fac ;
 Șapte *Olji* de peste Olt

Și plaiul Craiovii tot !
 Foaie verde măr dom-
 [nesc,
 15 De-aș sta să mă *caciulesc*,
 La ce, naiba, haiducesc ?
 Decât c'o pară la pod,
 Mai bine cu murgu 'n not,
 Că știe murgu-a 'nnotă,
 20 Nici scărița n'a udă,
 Nici scară, nici *pocladă*,
 Săruta-ți-aș guriță,
 Sara și dimineată,
 Seacă la hoți inimă !¹

18. Stanciu.

Frunză verde-a bobului,
 Lată-i frunza plopului,
 Dar mai lat' a teiului !
 Prin postul Săm-Pie-
 [trului

5 La crișmuța Sandului,
 Bea Niță-a' Șelarului
 Cu Ghiță-a' Ploscarului,
 Nepoței de-ai Bratului,
 Feciorei de-ai Stanciului !

1. Versurile 22-24, par străine de cântec.

10 Foaie verde și-o laleă,
 Dar ei beau și veseliau,
 De poteră nici gândiau.
 Și 'ncă mai eră ună :
Savăi, soră-sa Voică,
 15 Care le ținea pază
 Și le purtă lor grijă.
 Foiliță *samalare*,
 Cât mi ți-i ziua de mare,
 Se plimbă pe *bat* călare :
 20 Vedeă, rânduneaua sboară,
 Dă cu flinta și-o omoară.
 Și nu mi-o lăsă să moară
 Și mi-o sprijiniă în poală
 Și mi-o puneă 'n *cosicioară*,
 25 Fugeă potera să moară !
 La frații ei că mergeă
 Și din gură le zicea :
 Oleleo, fraților mei,
 Iar voi beți și veseliți,
 30 De poteră nici gândiți.
Iote potera coleă,
 V'a prinde și v'a legă !
 Iară Stanciu ce-mi ziceă ?
 Uite, curva mâne-sa,
 35 Las' să vie, *hal'* o'n cruce,
 Cum a *vine*-așă s'a duce !
 Las' să vie, lasă, lasă,
 Că mi-i pușculița dreasă :
 Ies afară și torn *leasa*,
 40 De poteră nici că-mi pasă !
 Nici vorba nu-mi is-
 prăviă,
 Potera că mi-ș sosită.
 Cine-mi eră căpitan ?
 Tot Stoian Bulibașă !
 45 De când s'a bulibășit,
 Satele s'au pustiit,
 Neveste mi-a văduvit,
 Fete mari mi-a 'mbătrânit,
 El din gură ce ziceă ?
 50 — Dă-te, Stanciule, legat,
 C'asă poruncă mi-a dat
 Să te ducem *nestricat*
 Și de gloante fărâmat.

Iar Stanciu, mări, ce
 ziceă,
 55 Ca om vrednic ce-mi eră ?
 — mâni-ta !
 De ce să mă dau legat ?
 Cu mă-ta nu m'am culcat ?
 Cu sorță nu am umblat
 60 Și eu nu sunt vinovat,
 Măcar c'un *gătej* din gard.
 Căpitan Bulibașă
 Porunca că mi-o cetiă
 Și pe Stanciu mi-l legă
 65 Cu alți cinci alătura,
 La *oprea* mi-i dădeă.
 Peste noapte se treziă
 Iară Stanciu ce-mi ziceă ?
 — Oleleo, fraților mei,
 70 Astă noapte-am mânecat,
 Spurcat vis am mai visat :
 Pistoalele mele
 Cele frumușele,
 Le vedeam fur' de oțele,
 75 S'au scurtat zilele mele !
 Pușca mea cea frumușă,
 O visai fără cureă,
 S'a scurtat și viața mea !
 Șapte corbi într'un *ciolpan*,
 80 Și nu-s corbi într'un
 ciolpan,
 Și-s boierii de divan !
 La divan când se duceă,
 Toți boieri-l întrebă' :
 — Alei, vere Stanciule,
 85 Ia, să spui adevărat,
 Câți boieri mari ai tăiat ?
 Cucoane câte-ai stricat ?
 Dară Stanciu răspundeă :
 — Domnilor, boierilor,
 90 Nici un boier n'am tăiat,
 Nici cocoane n'am stricat,
 Dar să spun adevărat :
 De când în codri-am intrat,
 Venetici mi-ant spăi-
 mântat,
 95 Averile le-am luat

Și le-am dat la cei săraci
 Să-și cumpere boi și vaci;
 Cu vaca și-a *comândă*,
 Cu boșori'-a ară,
 100 Multă poman' oi u aveă.
 Foaie verde și-o lalēă,
 Toți boierii se 'ndură',
 Se 'ndurau și mi-l iertau ¹.
 Foaie verde măciēs,
 105 Pe Stanciu mi-l duc la *Esi*,
 La Eși, la dealul cel mare.
 Intr'o zi de sărbătoare,
 Li găsesc spânzurătoare.
 Și-alta zis-am și-o lalēă,
 110 Pe Stanciu mi-l spânzură.
 Care pe drum cum treceă,
 Pe Stanciu mi-l pomeniă,
 Vezi No. 6.
 Pentru vers. 1-13, urmează:

Pe Stanciu mi-l văicăără:
 —Oî, sărace Stanciule,
 115 Stanciule, viteazule,
 Te-au legat femeile,
 Ți-au *pus cap* femeile!
 Chica ta cea gălbioară,
 Cum o bate vânt de varaș,
 120 Fața ta cer alba, grasă,
 A rămas de soare arsă;
 Ochii tăi cei mângâioși,
 Cum șed ei de cioare scoși!
 Bietul frate-tău Bălan
 125 Tăiă boieri în divan;
 Săracul bietul Ioviță,
 Tăiă boieri pe uliță,
 Țipă fiu din măiculiță!

Variantă.

Foaie verde trei aglici,
 Geme codrul de haiduci,
 La tot fagul câte cinci.
 Foaie verde artăraș,
 5 Căpitane Mateiaș,
 Mută crișma, crișmăraș,
 Dela umbra nucilor,
 Din calea haiducilor;
 Că mâne mă 'ntorc din sus;
 10 Să nu zici ca nu ți-am spus!
 Eră Radu Comandantul,
 Haiduc peste ceilalți.
 În crișmă el când intră,
 Trei zile că nu ieșiă.
 15 De strejer pe cine-aveă?
 Băsești, jud. Fălciu. Pentru vers 27-30, vezi No. 17, vers 10-3.

Pe sora lui, Voichiță.
 Sedeă 'n armă razămata,
 Bîț-o Dumnezeu, s'o bată,
 Parcă-i o căteă turbată.
 20 Ea la Radu că priviă,
 El sta și mîncă și bea,
 De poteră nu gîndiă,
 Iar din gură ce-mi grăiă?
 Sorii lui ce-i mai ziceă?
 25 Ia de bea și de mînîncă,
 De poteră nu mi-i frică,
 Că-s voinic cu *comănac*,
 Cu șapte poteri mă bat,
 Cu ostirea jumătate,
 30 Cu Craiov' a treia parte...

19. Busuioc.

Foaie verde castravete,
 Sub poală de codru verde,

O zare de foc se vede,
 Mititel și potolit,

1. Se suprimă apoi două versuri cari arată că Domnul nu se îndură, ci îl osîndiă la spânzurătoare. Vezi raportul.

- 5 De mulți voinici ocolit.
Nu știu-'s zece, ori cinci-
spre'ce,
Ori peste-o sută mai trece.
Imprejurul focului
Stau haiduci de-ai codrului.
10 Iar haiducul Busuioc
Șede 'n cot pe lângă foc
Și mănâncă porumb copt.
Printrefrunză, printretei,
Zării ochii lui Matei,
15 Căpitanul poterei,
Cu giubea de *chebenea*,
Mâna'n brâu că mi-o puneă,
Scoase mic un pistolăș
Pistolăș cam ruginit,
20 De-o lună neslobozit.
Nici la ochiu nu-l mai
puneă,
Numai mâna *ardică*,
In Busuioc sloboziă,
Tocma'n piept că mi-l izbiă.
25 Nimica nu folosiă,
Numai pielea vinețiă ;
Eră *dres* de maică-sa !
Iar haiducul Busuioc,
In picioare se sculă,
30 Fraților le cuvântă :
—«Bate vântul cu zăpadă,
Busuioc trage la gazdă,
La Anuța ci'ș nărița,
Are pivnița de piatră,
35 Ține vinul rece, ghiață ;
Când îl bei de dimineată,
Zău, te curăța de greață !
Acolo, mări, ajungeă,
In prvniță îmi intră
40 Și din gură îi ziceă :
—Hai, Aniță crișmăriță,
Astă noapte n'am dormit,
Nici la noapte n'am să dorm.
Șapte poteri m'au gonit,
45 Șapte *Olți* de peste Olt

- Și ținutul Vrancei tot
Și Craiova peste tot.¹
In crișmuță cum intră,
Imi bea vinul cu vadră
50 Și rachiul cu ocă,
Ca un vrednic ce eră.
Mult mai mult nu zăboviă,
Potera că mi-și sosiă,
Căpitan cine eră ?
55 Tot Matei Bulibașă².
Căpitanul ce-mi ziceă ?
Hai, Anișo, crișmărișo,
N'ai văzut pe Busuioc,
Că l-am scăpat dintr'un foc ?
60 Ne-a lăsat făr' de noroc.
Hei, Anișo, crișmărișo,
Ia, spune poterei drept,
Că ți-oiu da măciuca 'n
piept.
Dar Anișo ce-mi ziceă ?
65 —Da' eu de unde să-l văd ?
La masă cu el nu șed !
Nici vorbă nu mântuiă,
Căpitan Bulibașă²,
De cosiță mi-o luă,
70 Jos la pământ o trântiă,
Cu măciuca 'n piept îi da,
Sărăcuț de maică-sa !
Anuța că-mi răsufflă :
—Căpitan Bulibașă,
75 Mâncă-te-ar pușcăriă,
In lume ce-a fi mai grea !
Nu mai da cu măciucă !
Iote Busuioc coleă,
Imi bea vinul cu vadră
80 Și rachiul cu ocă.
Busuioc dac' auziă,
Multă vreme nu pierdeă,
Bune măsură își luă³,
Afară el că ieșiă,
85 Poteră'n boale băgă,
Singur el cu palmele.
In brâu cu șapte pistoale,

1. Pentru versurile 44-47 vezi No. 17 versurile 11-13.

2. Se suprimă câte un vers indecent.

3. Versul nu pare astfel popular. Se zice însă : „își trage măsură“,
își face socotenă.

- Și cu *durda* de-a spinare.
 Mâna'n brâu că o puneă,
 90 Scoase-un mic de pistolaș,
 Pistolaș cam ruginit,
 De-o lună neslobozit,
 Prin poteră sloboziă,
Iote-o sută oboră.
 95 Potera ce-mi rămâneă,
 La Busuioc *îndraziă* ;
 Busuioc se mânia,
 Puneă mâna pe durdă,
 Pe durdă, pe nebună !
 100 Turnă *prav* cu *chivară*,
 Gloanțele cu mânecă,
 Prin poteră sloboziă,
 Nici unul nu rămâneă;
 Ba unul, *iote-l* coleă,
 105 Căpitan Bulibașă,
 Mâncă-l-ar pușcăriă
 Și'n lume ce-a fi ma grea !
 El din gură tot strigă :
 —Săriți voi, sătenilor,
 110 Cu securi și cu topoară,
 Că Busuioc mă omoară!
 Dar Busuioc ce-mi ziceă?
 —Căpitane Bulibașă,
 Mânca-te-ar pușcăriă,
 115 Și'n lume ce-a fi mai greă!
 Căpitanu-l măguliă :
 —Hai, sărace Busuiocăce,
 Șapte poteri n'au ce-ți face,
 Șapte Olți de peste Olt,

- 120 Și ținutul Vrancei tot.
 Busuioc nu-i răspundeă,
 De cât bun rămas îi da
 Și din gur' așa-i ziceă :
 —Alelei, Matei, Matei,
 125 Căpitanul poterei,
 Să mai vii cu poteră,
 Sa mai stai naintea mea,
 Că ți s'a scurtă viață.
 Busuioc de se gândiă,
 130 Drumușorul apucă
 La Neculache Boghean,
 Bogat eră, *sirecan*.
 În casă dacă intră,
 Bună ziua îi dădea
 135 Și din gură apoi ziceă:
 Oi sărace Neculache,
 Sa-mi dai bani de cheltu-
 eală,
 Și haine de primineală.
 Că ți-oiu plăi la tocmeală:
 140 Are *Chira* socoteală !
 Neculache nici gândiă,
 În chimnița îmi intră,
 Galbeni cu pumnul luă,
 Chimirul că i-l umpleă.
 145 Busuioc nici mai stătea,
 Lui Boghean îi mulțămiă,
 Drumușorul apucă,
 Supărat de nimenea,
 Ca un voinic ce eră !

20. Ștefan Vodă.

- Azi îmi este Sâmbătă,
 Mâni îmi e Duminecă,
 Logodește-se domn tânăr.
 Mireasă de unde-o iea ?
 5 Ia, din târg din Do-
 brogeă,
 Dela *Letinul* bogat,
Savai cânele spurcat
 Și de lege lepădat.
 De cununat mi-l cunună,

- 10 Mi-l cunună Ștefan Vodă,
 Ștefan-Voda la Crăești
 Domn tânăr din București.
 Ocheana'n mână luă,
 Spre București se uită
 15 Și vedeă, mări, vedeă,
 Ștefan-Vodă că porniă,
 Iaca, vere, că sosită !
 Și cum, mări, ajungeă,
 Plosca în mână luă,

- 20 Neamurile le poftiă,
Patruzeci de flăcăieși,
Toți din târgul dela Eji;
Patruzeci de fete mari,
Fete de *boierași* mari,
- 25 Tot perechi că le făcă,
La *socrul-mic* că le porniă,
Nunta mai iute mergeă,
Tot în târg, în Dobrogeă,
La Letinul cel bogat,
- 30 Săvai cănele spurcat.
Iar Letinul cel bogat,
Ocheana'n mână luă
Și, mări, că se uită
În drumul Tăhanului,
- 35 Drumul Țarigradului,
Pe schelea 'mpăratului,
Și cum, vere, se uită,
Vedeă și se'nspăimântă,
Vedeă că nunta sosiă.
- 40 Și el, mări, ce făcă?
Șapte buți la șir puneă
Și pe buți așa scriă:
«Cine-mi este mirelè,
«Mirelè, ginerelè,
- 45 «Să mi-și saie buțilè;
«Buțile nu le-a sări,
«Lui a *bună* nu i-a fi,
«Da' nici lui, nici nunului,
«Nici la toți nuntașii lui!»
- 50 Nunta, mări, ajungeă,
Dar mirele ce-mi făcă?
La butoaie se uită,
Slova socru-său cetiă
Și vedeă, și nu puteă,
- 55 Lacrimile-l podidiă.
Ștefan Vodă, că-i nun mare
Și cu grija în spinare,
El din gură îmi ziceă:
Fine, nu te 'nspăimântă,
- 60 Că naș-*to*-ți poartă grija
Și toată cheltueală.
Și cum, mări, îmi ziceă,
Calul că mi-l închingă,
Chinga bine o strängeă,
- 65 Buțile că le săriă,
Paloș din teacă scoteă,
Cercuri la buți le tăiă,
Doagele se desfăceau,
Nuntașii cai adăpau.
- 70 *Nunta* 'nainte mergeă,
La Letinul cel bogat,
Săvai cănele spurcat
Și de lege lepădat!
Dar Letinul ce-mi făcă?
- 75 Pe ocheană se uită
Și vedeă, mări, vedeă,
Cum nunta că mi-și veniă;
Și de vedeă și vedeă,
El pe cale așeză
- 80 Șapte *topuri* de postav
Și pe ele mi-și scriă:
«Cine mi-i ginerilè,
«Mirelè, ginerilè,
«Să-mi saie topurilè;
- 85 «Topurile n'a sări,
«Lui a bună nu i-a fi,
«Dar nici lui, nici nunului,
«Și la toți nuntașii lui!»
Nunta, mări, ajungeă
- 90 Și mirele cum vedeă,
Și mirele cum cetiă,
Lacrămi că mi-l podidiă,
Nici o putere n'aveă,
Ci săltă umerilè
- 95 Ca șoimul aripelè
Când bate vânturilè!
Nunul, mări, că cetiă
Și din gură că ziceă:
—Fine, nu te 'nspăimântă,
- 100 Că naș-*to* ți poartă grija
Și toată cheltueală!
Și cum, mări, cum ziceă,
Calul că mi-l închingă,
Pinteni calului că da,
- 105 Topurile le săriă.
Și-apoi, mări, ce făcă?
De croit se apucă:
De pe cum eră nuntașul,
Așa-i croiă paltonașul¹

1. Pomenire *din vechi* pentru un „palton femeiesc“ (Vezi T. Pamfile, *Industria casnică la Români*, p. 362. Nu pot ști dacă și la țară bărbații au purtat paltoane, ca să văd în aceasta o influență a târgului.

- 110 De cum eră nuntășița,
Așa-mi croiă *malotița*.
Și nunta că mi-o porniă
Tot la târg la Dobrogea,
De Letin s'apropiă.
- 115 Dar Letinul cel bogat,
Săvai cănele spurcat
Și de lege lepădat,
Pe ocheană se uia,
Nuntă mare că vedeă
- 120 Și vedeă că mi-și sosia.
Dar Letinul ce-mi făcea ?
Porțile că le 'ncuiă
Cu fiarele plugului,
Puterea pământului ¹.
- 125 Și pe porți așa scriă :
«Cine-mi este mirelè,
«Mirele, ginerelè,
«Ca să-mi saie porțile ;
«Porțile nu mi-a sări,
- 130 «Lui a bună nu i-a fi,
«Da' nici lui, nici nunului
«Și la toți nuntașii lui!»
Mirele pe porți cetia,
Lacrămile-l podidia
- 135 Și din umeri el îmi da,
Ca șoimul aripelè,
Când îl bat vânturilè
Pe din toate părțilè.
Nunul, mări, că vedeă,
- 140 Milă mare-l cuprindea
Și din gură că-mi zicea:
—Taci, fine, nu te 'ntristă,
Că nașul poartă grija
Și toată cheltueală.
- 145 Și cum, mare, cuvântă,
Calu'n'chingă mi-lstrângea,
Porțile că le săria,
Porțile le descuiă,
Nunta mare că intră,
- 150 Tocmai sub cerdac trăgea,
Horă mare se făcea
Și mai mare se 'ntindea
Și mai tare se 'ntindea.

- Iar Letinul cel spurcat,
155 Săvai cănele turbat
Și de lege lepădat,
Șapte fete mi-a avut,
Tot un *stat* și un *purtat*,
Tot un ochiu, tot o sprin-
ceană,
- 160 Tot un *faideș* la *mereană*.
El de mână le luă,
Danțul cu ele scotea,
Iar Letinul tot strigă :
Cine-mi este mirelè,
- 165 Mirelè, ginerelè,
Să-și cunoască mireasă,
S'o ducă la maică-să.
Mirele nici nu clintia,
El din umeri tot săltă.
- 170 Ștefan Vodă pricepea,
Mâna 'n buzunar băga,
Galbeni cu mâna scotea
Și-i scotea, și-i tot svârliă
Și din gura tot strigă :
- 175 —Cine-mi este mireasă,
Mireasă și *sotnică*,
Ca să strângă risipă,
Risipa și avereă !
Cam o sabie turbată,
- 180 Care taie cap de fată,
Care-mi este logodită
Și-a fi mirelui ursită.
Dar mireasa, sotnică,
La sabie se uită,
- 185 Inimioara-i sfârâia,
Jos la pământ se plecă
Și risipa adună.
Ștefan Vod' o cunoșteă,
Dar la ea nu se uită,
- 190 Ca nun mare ce eră.
Mirele de mi-o vedeă,
Pe ochi negri-o sărută,
In rădvan o așeză.
Ștefan Vodă de vedeă,
- 195 Către Letin se 'ntorcea,

1 Pentru vers. 123-4 vezi No. 2 vers. 108-9; varianta 1 dela acelaș, vers. 202-3; var. 2, vers. 77-8.

Şapte palme că-i trăgeà,
De nacazul ce-l aveà.
Nunta 'napoi se 'nturnà,

Iar Letinul rămâneà.
200 Eu vă zic, boieri, amin,
C'am cântat cântec deplin!

La sfârşit, rostitorul adaugă: — «Când om mai sta aşà de clacă, am să-ţi fac o *potrogaie* din douăsprezece cântări, şi când le-i ceti feţelor boiereşti, să le spul: „Aist cântec îi izvodit de moş Gheorghe Burluiu, din Tăpul-de-sus, care ştie şi toaca din cer!».

21. Todiran.

Foaie verde leuştean,
Colea'n vale pe *teşean*,
La poarta lui Todiran,
Ce mi-şi zace, mări, de-un
an,
5 Creşte-un măr şi-un calapăr,
Creşte, creşte, colţ găteşte,
Mugureşte, mugureşte,
Frunza creşte, frunza creşte,
Şi 'nfloreşte şi 'nfloreşte,
10 Toader zace şi boleşte.
Şi tot zace, nu se scoala,
Şi mi-şi zace de grea boală.
De-mi trage, mări, să moară!
Cântă cucul, se roteşte,

15 Todiran mi se găteşte,
Către maică-sa grăeşte:
—Maică, maică, maicadulce,
Ţar'n' are să ma mânânce!
Plăteşte la clopotari,
20 Sa tragă clopote mari;
Plăteşte la *uşânici*,
Să tragă clopote mici,
Că mă duc, maică, de-aici!
Să le tragă cu *punoi*,
25 Că merg, maică, dela voi,
Sa răsune vâile,
Să s'adune mândrele,
Că le las, saracele!

Variantă 1.

Foaie verde leuştean,
La poarta lui Todiran,
Creşte-un mac şi un *bultan*.
Macul creşte şi 'nfloreşte,
5 Todiran zace, *boleşte*.
Şi nu-i boala trupului,
Şi-i boala amarului,
Căci de boala cazi, te scoli,
De amaruri zaci şi mori.
10 —Frunză verde trei lalele,
Na-ţi, maicuţă, trei parale
Şi te du la vrajitoare
Şi-mi vrăjeşte boalele,
Şi-mi găceşte leacur'le!
15 —Dragul mamei Todiran!
De trei zile te vrajesc,
Nici boalele nu-ţi găcesc,
Nici leacul nu-ţi nimeresc.
Negrileşti.

— Na-ţi, măicuţ',-un găl-
banaş
20 Şi te du la mănăstire
Şi-mi trage clopotele,
Sa răsune vailè,
Să se mire-amantelè,
Sa-şi rupă inimilè!
25 Când erà la miez de
noapte,
Todiran trăgeà de moarte;
Când coleà prin ziuşoară,
Todiran trăgeà să moară,
Todiran pe mesişoară;
30 Când soarele răsărià,
Todiran din cas' ieşià,
La biserică pornià,
Dar nimeni nu-l mai bocià:
Numai biata maică-sa!

Varanta 2.

- Foaie verde trei *smincele*,
 Pintre lună, printre stele,
 Uite curva de muier,
 Cum îmi umblă *haturile*,
 5 Culegând buruienile.
 Și le-a fiert în trei ulcele,
 Trei ulcele părăsite,
 Cu buruieni otrăvite,
 Pentru Ghițișor gătite.
 10 Ghițișor când a gustat,
 De trei ori a sughițat,
 De nouă ori a oftat,
 La maică-sa a plecat
 Și la poartă a strigat:
 15 —Așterne, maică, 'n *crivat*,
 Voinești, jud. Iași.

- Șapte curve m'au mâncat.
 —Dragul mamei, ce-ai că-
 tat?
 —Maică, ele m'au chemat
 Și mi-au dau zăhar pisat.
 20 Când eră prin cântători,
 Ghițișor vărsă sudori;
 Când eră la miez de noapte,
 Ghițișor trăgea de moarte;
 Când s'a făcut ziușoară,
 25 Ghițișor în pânzișoară;
 Când soarele răsăriă,
 Pe Ghițișor mi-l porniă,
 Șapte clopote trăgeau,
 Șapte popi că-l prohodiau!

22. Dragoș.

- Foaie verde samalare,
 Ici în vale, mai de vale,
 Se plimbă Dragoș călare,
 De poteră habar n'are;
 5 Cu căciula *mocănească*,
 Cu sariță *turcănească*,
 Nimenea să nu-l cunoască;
 Cu cămeșă toat' o floare,
 Cusută de-o fată mare
 10 Și spălată'n lăcrămioare,
 Uscată la țâțșoare,
 Cu foc dela inimioară.
 Murgul sta, murgul nu
 vrea,
 15 Dragoș la dânsul grăiă:
 —Hai, murgule, 'n pas mai
 tare,
 S'ajungem la sat cu soare,
 Să-ți dau fân culăcrămioare,
 Și apă din *strecătoare*.
 20 Murgul sta și sforăiă,
 Dragoș la dânsul grăiă:

- Dea, dea, dea, murgule,
 dea,
 Nu mă 'ntârziă,
 Carnea-ți s'a strică,
 Câinii te-or mănca!
 25 Dar murgul stătea
 Și mai mult nu vrea.
 Vedeă ce vedeă,
 Simțîi el cevă!
 Dragoș pricepea
 30 Că murgul nu vrea;
 'Nainte se da,
 El descălecă,
 Poteca luă,
 Sărac întâlniă:
 35 —Bună ziua, *brea*!
 —Mulțăm', baciulea!
 —Unde mergi, sărace?
 —Cat un om, moș-*bace*!
 Pe un hoțoman,
 40 Dragoș căpitan,
 Căpitan de hoți,
 Stăpân de netoți!

Cântătorul adaugă;

«Pe urmă, Dragoș a fost rugat să-i spună dacă nu știe el pe unde-i haiducul Dragoș. Dragoș îi răspunse: «Eu sunt», iar săracul care se folosisese de multe ori de ajutorința haiducului, îi dădu știri despre poteră și apoi se despărțiră».

Tot despre Dragoș, am mai aflat și următoarele frânturi de cântece:

Foaie verde iasomie,
 Dragoș pleacă'n haiducie,
 45 Cu trei frățiori de-ai lui,
 Toți voinici de-ai codrului:
 Unu-l chiamă Mănăilă,
 Care poartă armă'n mână,
 Ce la poteră dărâamă;
 50 Unu-l chiamă Castravete,
 Umblă cu gloanțele'n bete;
 Unu-l chiamă Ivan Spânul,
 Care le arată drumul,
 Dă cu pușca ca cu tunul!

*

55 Foaie verde salbă moale,
 Peste deal, în ceea vale,
 Se plimbă Dragoș călare,
 Cu cămeșă albă floare,
 Cusută de-o față mare.
 60 Din țigară trăgea pale,
 De poteră habar n'are;
 Din țigară fum trăgând,
 Și cu murgul lui grăind:
 Murgule, să mă porți lin,
 65 Să strâng bani câte puțin;
 Să strâng zece miișoare,
 Ca să dau la surioare.

Foaie verde măr mașcat,
 Murgul meu m'a ascultat,
 70 Și tot lin că m'a purtat,
 Părăluțe-am cășligat,
 De băut și de mâncat,
 Cum și straie de purtat
 Și săraci de ajutat!

*

75 Frunză verde mătustat,
 Om cu arma n'am stricat,
 Tot de voie bani mi-a dat,
 Num' un câne de Jidan
 Spune c'am 'pușcat un cal.

*

80 Foie verde solz de pești,
 Iar în sat la Țigănești,
 Cu tovarăși te pârlești,
 Frați de-ai mei că m'au
 vândut,
 Poterei m'au dăruit!

*

85 Foaie verde mătustat,
 Om cu arma n'am stricat,
 Și-am să fac ce mi-a fi dat!
 Măi Ioane Mănăilă,
 Dă-te, frate, lângă mine,
 90 Pușca ta nu bate bine,
 Să nu pici mort lângă mine.
 Și iar verde mătustat,
 Poteră m'a'ncunjurat,
 Căpitanul m'a 'ntrebat:
 95 —Te dai tu, Dragoș, legat
 Decât de armă stricat?
 Eu tot stam și mă gândiam:
 De legat tot oi scâpă,
 Dar arma-ți curmă viață!

100 Și-am zis verde iederă,
 Pe Dragoș că mi-l legă,
 În trăsură mi-l puneă,
 La *privința* mi-l ducea,
 Știe Dragoș ce făcea!
 105 Numai trei zile ședeă
 Și arestul mi-l spârgea;
 El afară se vedeă,
 Lui Mănăilă vorbiă:
 —Măi Ioane Mănăilă,
 110 Tu nu ești frate cu mine:
 Nici călare, nici pe jos,
 Ia, un voinic ticălos!
 Rămăi, frate, sănătos,
 Eu înfund pădurele,
 115 Că ies, frate, murele!

*

Foaie verde și-o lakeă,
 Dragoș pe Murgu mergeă
 Și pe el se aruncă
 Și din gur' așa-i ziceă:
 120 —Murgule, să mă porți lin,
 Să fac puncte de arin
 Și să trec la moș Mărin,
 Să dau cep și să beu vin,
 Ca să mă mai scap de chin!

*

125 Foaie verde și-o sulfină,
 Dragoș doarme n'tr'o gră-
 dină,

Cu pușca pusă pe-o mână.
 Făcându-i potera silă,
 Trage cu dânsa din milă;
 130 Dându-i potera lui pace,
 Dragoș nimic nu le face!

*

Foaie verde alămăe,
 'N-Matca la Ion Ilie
 Ședea Dragoș cu chirie.
 135 Ștăpânul că mi-l vindeă.
 Poterei mi-l dăruia
 Și acolo mi-l prindeă
 Și Haznaș că mi-l legă,
 Potera că mi-l păzia,
 140 Nici măcar apă nu-i da.
 Iară Dragoș ce zicea?
 Căpitane Haznașe,
 Dă-mi apă, mă rog ție!
 Haznaș că mi-l ascultă
 145 Cum Dragoș apă cerea,
 Revolverul mi-l scotea,
 Spre Dragoș că-l îndreptă,
 Din el foc că slobozia,
 Pe Dragoș că îl lovia,
 150 O falcă că i-o rupea.
 Dragoș din cap că dădea,
 Lui Haznaș că-i mulțămia.
 Foaie verde *bold* de spine,
 Mi-l ucise ca pe-un câne.
 155 Foaie verde lemn dubit,
 Dragoșe, viteaz vestit,
 Zilele ți le-a sfârșit!

*

—Foaie verde și-o lală,
 Căpitane, dumncată,
 160 Când ai afla c'oiu scăpă,
 Să nu trudești potera,
 Că mă știi naintea ta,
 C'am să-mi răsbun inimă,

Pentru v. 85—6 vezi mai înalte v. 75—6.

Pentru v. 120 vezi mai sus v. 64.

Sunt și multe localizări. Feciorul lui Ion Mănăilă, din satul meu, știa o întreagă epopee, zugrăvind vicața tatălui său, ucigaș, și pe cea a lui Costache Dragoș, tovarășul lui Mănăilă, cel din urmă haiduc național al părților noastre. Dragoș a fost ucis mișelește. Mănăilă îmi spunea în vara lui 1909 la penitenciarul din Tg.-Ocna, că mai are de căpătat un „*decret*” și trage nădejde să vină în Țepu, înainte de încheierea celor doi ani de osândă pe cari-i mai are de făcut.

Singurel cu dumneata!
 165 —Foaie verde avrămeasă,
 Mănăilă să trăască,
 Cu Dragoș să se'nâlnească,
 Să s'apuce să hoțească!

*

—Foaie verde și-o lală,
 170 Căpitane Haznașă,
 Mai încet cu potera,
 Să-mi văd surioara mea,
 Să-mi răcoresc inimă!

*

Samoilă și cu Cincu
 175 Vine ca să-și vadă câmpul,
 Că li-i câmpul prea bogat,
 Cu păduri încunjurat
 Și cu poiene 'nverzite
 De Mănăilă știute!

180 —Foaie verde trei castane,
 Mă rog, cucoane Antoane,¹
 Dă-ne puține parale!

Iară Cincu l-auzia,
 Zece poli că-i dăruia,
 185 Lui Dragoș i-i întindea
 Și Dragoș se mulțămia!

*

Foaie verde de năgară,
 A intrat Dragoș în țară,
 Cu sabia la subțioară,
 190 Bate, pradă, nu omoară.

*

Ici în vale la pârâu
 Două fete spală grâu;
 Dragoș le 'ntrebă mereu.
 Una mi-o strângea de mână,
 195 Alta mi-a sărută 'n gură.
 Și iar verde fir de linte,
 La fântâna dela munte,
 Două fete spală linte,
 Dragoș le scotea din minte!

1. Anton Cincu, tatăl fraților Nestor, Teodor și Nicolae Cincu, este cel ce a lăsat să se zidească spitalul comunal din Tecuciu.

23. Pribeagul.

Foaie de năut,
 Minte ce-am avut,
 Minte ce-am purtat,
 N'aş fi apucat,
 5 A mă fi 'nsurat;
 Mintea mea cea bună,
 Dete de minciună;
 Mintea mea cea slabă,
 Dete de *zurbava*!
 10 Mintea mea cea proastă,
 Dete de pedeapsă;
 Mintea mea cea rea,
 N'aş mai apucă
 A mai cuvântă,
 15 Dete de beleă!
 Că-mi lăsaî casă,
 Casa, nevastă,
 Soţioara mea!
 Sărmana de ea,
 20 Mult mă mai muştră,
 Mult mă învăţă,
 Dar cu mintea mea,
 Imi lăsaî casă,
 Casa, nevastă,
 25 Copilaşii mei,
 Copii mărunţei,

Mult îs mărunţei,
 Mult îs golăşei,
 Sărmanii dn ei!
 30 Mult mi-i dor, mi-i dor,
 D'el mai mititel,
 Fecior, feciorel,
 Mic şi sprintenel.
 De când am plecat,
 35 Mă-sa l-a 'nţercat!
 Mult mă 'nchin, mă 'nchin,
 Mă 'nchin şi suspin,
 Mă 'nchin, Doamne sfânt,
 Ține-i pe pământ,
 40 Dă-le pâne, sare,
 Pân' s'or face mare,
 Săracii de ei,
 Copilaşii mei,
 Copii mărunţei!
 45 Eu mă stâng departe
 În străinătate,
 Că minte-am avut
 Şi n'am cunoscut!
 Mintea mea cea bună
 50 Dete de minciună;
 Mintea mea cea proastă
 Dete de pedeapsă!

24. Codreanu.

Măi Codrene, măi Co-
 drene,
 Te cunoşti după sprincene,
 Că eşti făcător de rele!
 Ia spune, Domniei mele:
 5 În țară cât ai hoţit,
 Câţi boieri ai sărăcit,
 Câţi creştini ai omorît
 Şi cucoane-ai văduvit?
 Domnule, Măria Ta,
 10 Eu mă jur pe Preceastă
 Şi pe tinereţea mea:
 În țară cât am hoţit,
 Zău, sărac n'am omorît,
 Sărace n'am văduvit;

15 Dar *io*-ţi spun adevărat,
 Cum ți-am fost, Doamne,
 jurat:
 Sărac dacă întâlniam,
 Buzduganul ascundeam,
 Măna 'n buzunar băgam
 20 Şi de cheltueală-i dam,
 Pomană cu el făceam.
 Da' bogat dacă 'ntâlniam,
 Buzduganul mi-l scoteam,
 Frumos mi-l *buzdugănim*
 25 Şi frumos mi-l judecam;
 Nici cu una nu-l lăsam:
Teşchereaua i-o luam,
 De straie mi-l desbrăcam,

«Mergi sănătos» îi ziceam.
 30 Și-apoi, Doamne, mi-l
 lăsam,
 Drumul codrului luam!
 —Oleleo, vere Codrene,
 Spus-ai tu bune și rele,
 Spus-ai drepte cuvintele,
 35 Tot mai rău zilelor *tele*.
 Foaie verde și-un bujor,
 La mănăstire 'n pridvor,
 Sta Codreanu frățior
 Cu butucul de picior.
 40 Părinte, sfinția ta,
 Mă rog ce ți-ai cuvântă:
 Din tinerețele mele,
 Am *fapt* tot cu *hapca* rele;
 Din tinerețele crude,
 45 Pierdui părinți, pierdui
 rude,
 Și-apucaî drum rătăcit
 Și 'n codrul cel înfrunzit,
 Codreanș s'a haiducit,
 Tot de lume a fugit.
 50 Și-acu, Doamne, părințele,
 Dadui de pacoste grele,
 De sfârșit zilelor mele!
 Poteră m'a 'ncunjurat
 Ca pe-un mare vinovat,
 55 Ștefan Vodă m'a legat
 Și frumos m'a judecat,
 Din gură mi-a cuvântat:
 «Mai Codrene, Codre-
 nèle,
 «Mult ai *fapt* bune și rele,
 60 «S'au scurtat zilele *tele*;
 «Mult ai *fapt* rele și bune,
 «Maimultrele decât bune!»
 Foaie verde și-o lală,
 Părinte, sfinția ta,
 65 Acum, ce m'aș mai rugă:
 Sloboade-mi-o pe dreaptă,
 Ca să fac cruce cu ea,

Să mă ierte Precistă,
 C'așă este datină,
 70 Ca să mor în legea mea,
 Că-s Moldovean creștinat
 Și nu-s Turc *împăgănat*.
 Alta zis-am și-o lală,
 Popa milă că-și făcă,
 75 Pe dreapta i-o deslegă
 Sa-și făcă cruce cu ea.
 Dar Doamne sfinte și bun,
 Mult îi Codreanș nebun!
 El cruce că și-a făcut,
 80 Icoane c'a sărutat,
 Buzdugan doar a luat,
 Butucul l-a farămat,
 Streaja mi-a buzducănit
 Și sfântului i-a grăit:
 85 Iartă-mă, zău, părințele,
 Că-s scumpe zilele mele;
 De ce să mă săvârșesc,
 Când am zile sa trăesc!
 Alta, alta și-o lală,
 90 Codrean roibu-și suieră,
 Roibu 'n fugă că veniă,
 Codrean roibu 'ncălecă,
 La Vodă că se ducea
 Și la poartă că bătea,
 95 Rămas bun că mi-și luă.
 Domnule, Măria Ta,
 Cât stă cioara 'n colivie
 Și hoțul la sihăstrie!
 Rămâi, Doamne, sănătos,
 100 Ca un măr putregaios,
 Dacă n'ai fost bucuros
 Să mă ai de vreun folos.

 Eu mă'nchin cu cântecul
 Ca Codreanu cu roibul.
 105 Și roibul cu umbletul,
 Cât ține codrul frumos,
 Cât mi-i roibul voinicos,
 Și Codreanu sănătos!

Variantă.

Foaie verde măcieși,
 Pe Codrean mi-l duc la Eși

La Domnul, la Ilieș.
 Iară Domnul Ilieș,

5 De Codrean cum auzià,
 Trupu-i se cutremură,
 Pază bună își puneà,
 Porțile le descuià,
 Înainte îi ieșià
 10 Și din gur' așa-i ziceà :
 —Alei tu, mărè, Codrene,
 Te cunosc după sprincene,
 Că ești făcător de rele !
 De vrei să scapi de legat,
 15 Spune-mi tu adevărat :
 Câți creștini tu ai stricat ?
 —Alei, Doamne Ilieș,
 Eu îmi pun mâna la piept,
 Că-mi știu sufletelul drept
 20 Și-o să-ți spun adevărat,
 Că eu creștini n'am stricat,
 N'am stricat nevinovat.
 Eu unde vedeam săracul,
 Ascundeam bine baltagul
 25 Și-i dam bani de cheltueală
 Și straie de primeneală.
 Pe bogat dacă 'ntâlniam,
 Mâna 'n pungă i-o băgam,
 Jumatate-o deșertam.
 30 Dacă-l vedeam cu doi cai,
 Unu-i dam, unu-i luam.
 Iar de mă 'ntâlniam c'un
 Grec,
 Mâna pe baltag puneam,
 Capățina-i râtezam
 35 Și la corbi o juruiam.
 Cel Grec mândru *coronat*,
 Ce ținea cu Vodă sfat,
 La față se aprindeà
 Și din gur' așa ziceà :
 40 —Alei Doamne Ilieș,
 Fire-ai, Doamne, pe dom-
 nie,
 Că ți-i dată numai ție ;
 Pe Codrean nu mi-l iertà,
 Că foc târgului ți-a da
 45 Și pe Doamna ți-a furà.
 Domnul că se 'nspai-
 mântà,
 Semn calăului faceà.
 Iar Codreanu, priceputul,

Priceputul și pățitul,
 50 Semnul Domnului vedeà
 Și din gur' așa-mi grăià :
 Fire-ai, Doamne, pe
 domnie,
 Că ți-i dată numai ție,
 Dacă vrei să nu mor eu,
 55 Ascultă ce-ți grăesc eu,
 Că-i păcat de Dumnezeu,
 Ca să mor ne'mpărtășit
 Și cu trupul *negrijit*;
 Lasă-mă la slujba mare,
 60 Slujba lui popa Macare !
 Domnul cum îl auzià,
 Semn la gardă că faceà,
 Garda iute mi-l luà
 Și la altar mi-l duceà.
 65 Iar Codrean în gândul seu,
 Ziceà: «Bun îi Dumnezeu!»
 Frunză verde de mohor,
 La biserică 'n pridvor,
 Stă Codreanu frățior
 70 Cu butucul de picior.
 Popa slujbele-i cetià
 Și de moarte-l pregătià.
 Dar Codreanu tot ziceà:
 Părinte, sfintia ta,
 75 Deslegă-mi-o pe dreaptă,
 Ca să-mi fac cruce cu ea
 Și să mor ca un creștin,
 Nu ca un ghiaur păgân !
 Popa milă că-și faceà,
 80 Pe dreapta i-o deslegă,
 Să-și facă cruce cu ea.
 Iar Codrean în gândul sau,
 Ziceà: «Bun îi Dumnezeu!»
 Trei cruci sfinte că faceà,
 85 Mâna'n chimiraș băgà,
 Paloșu'n mână luà,
 De butuc îl repezià,
 Butucu'n două crăpă,
 De trei ori în sus sărià
 90 Și din gură chiuià,
 Icoanele jos pică',
 Codrean din gură ziceà :
 Alei, tâlhari păgâni,
 Cum o să vă dau la câni !

- 95 Că de asta sunteți buni !
Cum zicea, se repezia,
Potera ¹ măcelăria
Și la Domn că se ducea
Și din gur' așa zicea :
100 —Aleii, Doamne Ilișș,
La descuie ușile,
Deschide ferestrele,
Să ne vedem fețele,
Să ne-ascultăm vorbele.
105 Slugile cum auziau,
Porțile că le 'ncuiau,
Pe Codreanu mi-l prindea';
Codrean, odată răcniă :
—Aleii, Murgul meu cel
mic
110 Aleii Murgul cel voinic !
Unde iești tu, puile,
Ca să-mi scapi tu zilele ?
Murgul din grajd auzia
Și odată necheză,
115 Și odată se smânciă,
Lanțurile le rupeă
Comunic. de d-l I. V. Nistor, Praja, jud. Tutova.

- Și la stăpân că veniă.
Codreanș cum îl vedeă,
Din inimă c'a oftat,
120 Lacrămile că i-a dat
Și pe ochi l-a desmierdat :
—Aleii, Murgul meu cel
mic,
Aleii, Murgul meu voinic,
Mai poți tu la bătrânețe
125 Ce puteai la tinerețe ?
—Uite coama, sui pe mine
Și de-acum te ține bine.
Murgu sare zidu'n loc,
Scapă pe Codrean de foc.
130 El spre codru că plecă
Și din gură că zicea :
Rămai, Doamne, sănătos,
Ca un mar putregăios!
Și pe cel Grec coronat,
135 Să mi-l dai mie în sfat !
Eu mă'nchin cu cântecul
Ca Murgul cu umbletul !

25. Șandru.

- Verde foaia bobului,
Pe malul Siretului,
La casele Șindrului,
Zace-un voinicel de boală ;
5 Nu-i boală dela 'mnezeu :
Boala-i de balăurel.
De trei zile tot se luptă,
Se luptă mereu cu el.
N'are frate, n'are sora,
20 Să-i aducă apă 'n oală.
Și se luptă și-i zicea :
Comunic. de Ion al lui Tănase Gogă. Dautcia, jud. Tulcea.
- Balaure, Balaure,
Fiara sălbatecă !
Lasă-mă, nu mă mîncă,
15 Că-i păcat de trupul meu,
Petrecut printr'un inel.
Șandru cum îl auzia,
El din casa îmi ieșiă,
Pe balaur că-l loviă,
20 Il loviă, îl omoră,
Pe voinic că mi-l scăpă !

26. Ghițișor.

- Foaie verde trei smicele,
Tinerețe ca a' mele,
Petrecute fără vreme,
5 Fără gust, fără plăcere,
Fără nici o mîngăiere !
Pentru-o hoată de muiere !

1. Credem că nu *potera*, ci *strejile*.

<p>Se plimbă <i>pământurile</i>
 Și adună floricele
 Și le face mănunchèle
 10 Și le bagă'n sân la piele
 Și le fierbe'n trei ulcele,
 Trei ulcele-acoperite,
 Pentru Ghițișor gătite.
 Dar Ghițișor când veniă,
 15 Frumos masa i-o puneă;
 Și Ghițișor când gustă,
 Bucatele nu-i plăcă;</p> | <p>De trei ori îmi leșină
 Și din gur' așa-mi ziceă :
 20 —Așterne-mi, măicuță, 'n
 pat,
 Că hoața m'a ofticat.
 Și-am sa zac de boală rău,
 Și nu-i dela Dumnezeu
 Și mi-i dela o muiere,
 25 Învățăta tot în rele;
 Pentru fete tinerele,
 Duc nevoi și simt durere !</p> |
|--|---|
- Comunic. de Ion al lui Tănase Gogă, Dautcia, jud. Tulcea.
 Vezi No. 21.

27. Bătrâna.

<p>Foaie verde trei gutui,
 Colo'n valea Lupului
 Și la umbra nukului,
 Fântâna haiducului,
 5 La mănăstire 'n Vaslui,
 La casele Fătului,
 Foaie verde și-o șopârlă,
 Colo, pe din deal de gârlă
 Imi șede-o babă bătrână
 10 Cu caierul alb de lână.
 Ea din fus că sfârâia
 Și din ochi că lăcrămă
 Și din gură blăstămă
 Și pe apă c'o'ntrebă :
 15 Apă, apă curgătoare,</p> | <p>Tu prin multe locuri treci,
 Poate, multe lucruri vezi.
 Nu cumv'-ai văzut,
 Pe unde-ai trecut
 20 Pe un făt-frumos
 Frumos, mlădios ?
 Ba eu am văzut
 Pe unde-am trecut,
 În <i>corabe</i> neagră
 25 Neagră și smolită,
 Un tânăr frumos,
 Frumos, mlădios;
 El într'insa că ședeă
 Și scrisoare că-mi scriă
 30 Și da maicaî de cetiă...¹</p> |
|--|---|
- Comunic. de Ion al lui Tănase Gogă, Dautcia, jud. Tulcea.

28. Tănislav.

<p>Sus pe luciul Dunării,
 Imi umblă un <i>dalair</i>,
 Dalair alaiu făcând,
 De Tănislav întrebând :
 5 Jos pe malul Dunării,
 Pe la prundișul apii,
 Măicuța lui Tănislav
 Imi spală paloșile,
 Paloș și pistoalele,</p> | <p>10 Mai scurt anteriele.
 Pe ea Turcii o 'ntrebau :
 Babă slabă, inama noas-
 tră,
 N'ai văzut pe Tănislav ?
 —De li-ți câtă de vr'un rău,
 15 Dumnezeu să vă dea rău;
 De li-ți câtă de vr'un bine,
 Dumnezeu vă deie bine.</p> |
|--|--|

1. Se suprimă apoi cântecul *Vulcan*, pentru care vezi raportul.

Iote Tânislav coleă,
 La cea gârlă ciorogârlă,
 20 La salcia cea plecată,
 Și pe Dunăre lăsată !
 El doarme într'un caic,
 Intr'un caic poleit,
 Cu postav verde 'nvălit,
 25 Cu pistoale la picioare,
 Cu pușca la căpătăiu !
 Turcii, mări, cum au-

Pe baba o mulțamiau,
Drumul spre caic luau,
30 C'o slugă se întâlneau,
Cu sluga lui Tănislav,
Dragomir copil de Sârb,
Ce din gur' așa zicea:
— Turcilor, Spahiilor,
35 Luați-vă după mine,
Să-l vedeți la față bine,
In cel caic priponit,
Cu postav verde 'nvălit.

După dânsul se luau,
40 Pe Tânislav mi-l vedeau
Și la dânsul năvăliau ;
Și cum vântul mi-l batea,
Păru'n sus se ridică.
Turcii, mări, cum vedeă',
Groază mare-i apucă,
45 Tot la fugă mi-o luă' ;
Un' puteau se ascundeă',
Iar Dragomir cuvântă :
— Turcilor, Spahiilor,
Ce fugiți ca curvele

50 Și nu stați ca voinicul ?
Da' voi, mie, ce mi-ți da,
Să vi-l dau, mări, legat,
Legat și'n butuci bagat,
Cum se poate ferecat ?
55 Turcilor, Spahiilor,
Așterneți mantalele,
Și numărați galbenii !

60 Iar Turcii cum auziau,
Măntălele așterneau,
Galbenii că numărau
Și lui Dragomir îi dau.
Dragomir băiet de Sârb,

El banii că mi-i luă,
La Tănislav se ducea,
65 Paloş de pe piept luă,
La *Ovrei* că se ducea
Şi zălog că mi-l puneă,
Şapte ocă că luă,
Şapte ocă de mătasă
70 Să facă funie-aleasă,
Impletită 'n cinci şi'n şasă.
Frânghia că mi-o luă,
La Tănislav se 'ntorcea,
Şi el, mări, cum dormiă,
75 Dragomir bine-l legă
Şi bine mi-l cetluiă,
În mâna Turcilor l-da,
Să facă cu el ce-or vra.

Turcii, mări, cum îl vedeau,

80 Ei la sfat că se puneau :
Unii vorbiau să-l împuște,
Alții sfătuiau să-l taie
Și să-l frigă în tigaie.

85 El din gur' aşă zicea :
— Turcilor, Spahiilor,
Din voi toţi câţi aţi vorbit,
Nimenea nu mi-a plăcut :
Iaca eu vă dau cuvânt :
90 Dunărea l-a *haranit*,
El Dunărea s'o hrănească,
Dunărea să-l *chirdosească*.

95 Iar voi de-acea plecați,
Piatră la moară cătați,
Între *spete* să-i legați,
Drumu'n Dunăre să-i dați.

100 Turcii dacă auziau,
Pistră de moară cătau,
Intre spete i-o legau,
Drumu'n Dunăre-i dădeau;
Tocma'n fundul Dunării,
In răcoreala apii.

105 Tănislav când se treziă,
Şi-odată când se buşia,
În faţa apei ieşia !

Iată fata Cheaşcului,
Nume-a cojocarului,
Că la Dunăre venià,

- Cofele pentru-a spălă.
- 110 Tânislav că mi-o vedeă
Și din gură că-i strigă :
—Fetișoara Cheașcului,
Nume-al cojocarului,
Lasă cofele la dracul
115 Și cobilița la altul
Și te du la tata Cheașcu !
Nici vorba nu mântuiă,
Fata *fugulita* da,
De departe că strigă :
120 Alei tată Cheașcule,
Lasă acul la dracul
Și degetarul la altul,
Fugi la vadul Dunării
Și scapă pe Tânislav,
125 Că Turcii s'au apucat,
Piatră 'n spete i-au legat
În apă l-au aruncat ;
Dela dalbe cântători,
Până la mijit de zori,
130 Trupul lui vărsă sudori.
Cheașcu, mări, cum au-
ziă,
Tot o fugă mi-o țineă,
La Dunăre ajungeă,
Sama prin valuri luă,
135 Numai părul mi-l zăriă.
Vără mâna, îl prindeă,
În fața ape' l scoteă,
Funiile le tăiă,
În caic îl asvârliă,
140 Caicul la mal mână.
Tânislav cum răsflă,
El din gura cuvântă :
Alei tată Cheașcule,
145 Ia ada vâsla la mine!
Ca să trag odată bine !
Vâsla în mână luă,
De vreo două ori trăgeă
Și la mal îmi ajungeă,
Caicul mi-l priponiă,
150 Fuga la oraș plecă ;
La Ovreiul cel bogat
Gasi paloș atârnat.
El din cuiu că îl luă
Și din gură cuvântă :
- 155 — Oi, sărace paloșel,
Eu de când mi te-am luat,
În sânge nu te-am *cruntat*.
Apoi iar, mări, plecă,
Luă ulița dealungul
160 Și crișmuțele dearândul.
Pe Dragomir l-a găsit,
Cu vedrița plină, *rasa*,
Cu trei curve stând la înasă.
Pe Tânislav de-a văzut,
165 Dragomir a 'ncremenit.
Tânislav mi-l judecă :
—Dragomir, copil de Sârb,
La mine ce n'ai avut,
De pe mine m'ai legat
170 Și-apoi Turcilor m'ai dat ?
Și cum, mări, cuvântă,
Paloșul în mâni luă,
Din picioare mi-l tăiă,
Mi-l ciopliă, mi-l *ciocârțiă*,
175 Puțintel suflet lăsă,
Numai de se chinuiă !
Iar în sfânta Vinereă,
Turcii bea la cafenea.
Iară Boliman-Paşă,
180 În gândul lui ce-i veniă ?
Mâna pe *ocean* puneă
Și pe drum mi se uită,
Pe Tânislav mi-l vedeă ;
El din gur' aşă ziceă :
185 — Turcilor, Spahiilor,
Voi toți beți și veseliți,
De Tânislav nu gândiți,
Că Tânislav îi coleă
Și-a' să vie 'n cafenea,
190 Pân la unul ne-a tăiă !
Iar un Turc din cafenea,
Frate-al Bolimanului :
— Poate-a fi un frate-al lui,
Că Tânislav s'a 'necat,
195 Sus pe Dunăre la vad.
Bine vorba nu sfârșiă,
Că Tânislav îi sosiă
Și din gur' aşă-mi ziceă :
Nu-i ziceă *salamanlâc*,
200 Turcii nu ziceau nimic,
Ci cum la el se uită,

Aşa dracu-i *cremeniă*.
 Care cu luleaua 'n gură,
 Care cu cafeaoa 'n mână.
 El în Turci se repeziă,
 205 Ca un vânt cam *viforat*
 Intr'un pom mândru 'n-
 [florat ;
 Cum îi pică florile,
 Le picau *cealmalele*.
 Negrileşti.

210 Şi pe toţi mi-i căsăpiă,
 Nici unul nu rămâneă.
 Apoi la Cheaşcu mergeă,
 Mâna că i-o sărută,
 Fata nevastă-i luă,
 215 Nuntă mare că-i făcea.
 V'am cântat cântec de-
 plin,
 Să ziceţi, boieri, amin !

29. Ion

La curtea lui Radu Vodă,
 Multă lume-i *de-adunată*,
 Stau boieri tot de-ai Mol-
 [dovii
 Şi-mi judecă pe Ion.
 5 — Măi Ioanc, fătul nostru,
 Ce ți-i murgul asudat ?
 De-asudat în apă dat ?
 Te-au gonit ori ai gonit ?
 Nu m'au gonit *si-am*
 [gonit,
 10 Am gonit de-o ciută lină,
 Ciută lină fără splină,
 De pe malul Prutului,
 Până 'n malul Oltului ;
 Când în Olt, a dat înôt,
 15 Eu cu murgul după ea,

Până 'n scara murgului
 Şi'n spata voinicului.
 Nu mi-l credeţi, boieri
 mari,
 Cătaţi-l în buzunari,
 20 Buzunare sub paftale (?)
 Cătaţi-l în degeţele
 Şi luaţi-i din inele ;
 De-un inel şi *de-o* batistă,
 Că-mi are *de-o* ibovnică.
 25 Calea de trei săptămâni,
 El mi-o face în trei zile :
 Una dus, una venit
 Şi-una la ea de iubit.
 Sănătate, boieri mari,
 30 Să trăiţi la mulţi ani !¹

Comunic. de d-l G. Coatucerna din Zebil, jud. Tulcea ; se cântă şi
 ca colind, cu refrenul : *Cunună de viorele !*

30. Sâiu, pârcălabul de Bârlad.

Frunză verde măcieş,
 Lungu-i drumul până la Eş,
 Lungu-i drumul, lungă-i
 [ţara,
 Ba mai este şi-o carare.
 5 Foileaua şi-o lală,
 Dar pe drum cine-mi
 [mergeă ?
 Mergeă haita de Tătari,

De Tătari, capete mari,
 Şi cântau şi chiuiau,
 10 Văile că răsunau,
 Lumea că se 'nspăimântă
 Şi din graiu se întrebă :
 —D'alei, frate, ce mai este,
 De vin Tătari făr' de veste,
 15 Pe cai negri, ne'nstrunaţi,
 De picioare *pintenăţi*,

1. Expresie cu acelaş înţeles ca şi «a prinde de veste».

Iară trupul Sâiului,
Dus-a apa Prutului,
Dusu-l-a, l-a dus în mare,
Cărnicești, jud. Iași.

110 Unde și-azi hodină are.
Ce-a fost Sâiu părcălab,
Dela târg dela Barlad !

31. Miorița.

...—Oiță, *laița*,
Cu lâna *plavița*,
De trei zile 'ncoace,
Gura nu-ți mai tace !
5 Ori iarba nu-ți place,
Gura de nu-ți tace ?
Oiță bârsană,
Ori ești năzdrăvană ?
Io-s mic fără mamă ;
10 De ești năzdrăvană,
Suie pe-o *corhana*
Și mi-i da o taină,
Taină ca de mamă,
Fie bună, rea,
15 A ști inimă !
—Stăpâne, stăpâne,
Stăpânașii ¹ tăi,
Cu toți s'au vorbit,
La apus de soare
20 Ca să te omoare.

—Oiță bârsană,
Cum ești năzdrăvană,
Ia să-mi dai o taină,
Taină ca de mamă:
25 De m'or omori,
Tu să nu mă 'ngropi,
De lătura stânii,
Unde urlă câinii,
Ci tu să mă 'ngropi,
30 În strunga de oi,
Unde-i joc de miei ;
Iar la cap să-mi pui,
Fluieraș de soc
Să cânte cu foc ;
35 Vântul a suflă,
Fluieru-a cântă,
Miei s'or jucă,
Oile m'or plânge,
Cu lacrimi de sânge !

32. Micu haiducul.

După ce sar' a' nsărat,
S'au strâns boierii la sfat.
Dar de cine sfătuiau ?
Tot de Micu Haiducul.
5 Surioara Micului,
Ibovnica Domnului,
Ea vin în pahar turnă
Și da la boieri de bea ;
Și tot bea pân' se 'mbătă'
10 Și de vorbă s'apucă'.
Dar de cine îmi vorbiă' ?
Tot de Micul Haiducul ;
Mâni în răsărit de soare
Fac boierii vânătoare

15 După paseri gălbioare,
Pe Micu să mi-l omoare.
Surioara Micului,
Micului Haiducului,
Ea cum, măre, auziă,
20 Pahar din mână scăpă,
Domnul Ștefan o vedeă
Și din gură că-i ziceă :
—Florică floare-albastră,
Din toată țara aleasă !
25 De când la mine slujești,
Acest semn n'ai mai făcut ;
Spune-mi mie ce-ai pățit ?
Surioara Micului,

1. *Ciobănașii*, nota raportorului.

- Ibovnica Domnului,
 30 Ca și focul se 'nroșiă
 Și nimic nu răspundeă ;
 Paharul de jos luă,
 Cu pestelca îl ștergeă,
 Vin într'însul că turnă
 35 Și da la boieri de bea.
 Dete unul, dete două,
 Dete patruzeci și nouă.
 Boierii se îmbătau
 Și cu toții se culcau.
 40 Floricica floare-albastră,
 Din toată țara aleasă,
 Ibovnica domnului,
 Surioara Micului,
 Micului, Haiducului,
 45 Ea din *palat*¹ că fugeă,
 Săriă deal, săriă vâlceă,
 Până 'n munții Crinului,
 Pân' la fagul Micului,
 Micului Haiducului.
 50 Acolo cum ajungeă,
 O floare¹ din fag rupeă,
 În gură că mi-o puneă
 Și-mi prinse a șueră,
 A strigă și-a flueră,
 55 Haiducii se deșteptă';
 Micu sta și ascultă,
 Viersul că-l înțelegeă,
 Repede spre fagi fugiă
 Și din gură îi ziceă :
 60 —Florică, floare-albastră,
 Din toată țara aleasă,
 Mă mir ce greu te-a ajuns:
 Au banii i-ai isprăvit,
 Au haine ai *ponosit*,
 65 Ori boierii te-au bătut.
 Surioara Micului,
 Micului, Haiducului,
 Ea din gură că-mi ziceă :
 —Nici haine n'am *ponosit*,
 70 Nici banii n'am isprăvit,
 Nici boierii m'au bătut ;
 Și nu-i greu de capul meu,

- Da-i greu de sufletul tău,
 Că acuma pe 'nsărat,
 75 S'au strâns boierii la sfat ;
 Și ei, mări, ce-au vorbit ?
 Mâni, la răsărit de soare,
 Ca să facă vânătoare,
 După pasări gălbioare,
 80 Pe tine să te omoare !
 Dară Micu Haiduc',
 El din gură ce-mi ziceă ?
 —Las' să facă după plac,
 Că *io-s peliță* de drac !
 85 Și cum, mări, el ziceă,
 El pe cal încălecă
 Și poteca mi-o luă,
 Ciobănaș îmi întâlniă
 Și din gură îi ziceă :
 90 —Măi ciobane, măi Mc-
 cane,
 Na-ți calul cu armele,
 Pușca cu pistoalele,
 Dășagii cu galbenii ;
 Dă-mi turma cu oile,
 95 Ca să-mi fac nevoile.
 Cum ciobanul îmi
 schimbă,
 Fluier din mână luă
 Și din fluier că cântă,
 Încât oile jucau
 100 Și pietrile îmi săltau.
 Iară potera-mi veniă :
 Tot boieri și ciocoieși,
 Tot din târgul dela *Eji*,
 Căpitanul poterii
 105 Era Domnul Moldovii.
 Bună ziua, măi Mocane !
 —Mulțamesc, Domnu' .
 Ștefane !
 —De ce ești trist, măi
 Mocane ?
 —Eu te rog, Domnu'
 Ștefane,
 110 Să-ți împrăștii potera,
 Ca să nu-mi calce turmă,

1. De sigur : *curte*.

1. *Frunză*, nota raportorului.

Că de-mi calc' un mielișor,
Eu slujesc un anișor.
115 Ștefan Vodă se 'ndură,
Potera împrăștiă,
Iar el sta și ispitia :
—Măi ciobane, eu te'n-
treb:
Tot păscându-ți turma ta,
120 N'ai văzut pe cinevă,
Călare pe-un cal bălan
Și'n mână c'un buzdugan?
Să trăești, Măria Ta,

Până suflet ți-oiu lua !
125 Eu sunt Micu Haiducă',
Cumnatul Măriei Tale,
Și ți-o spun în gura mare:
Cât am fost în haiducie,
Ai fost și tu în domnie ;
130 Dacă eu m'am ciobănit,
Zilele ți le-ai sfârșit !
Cum zicea, se repezia,
Paloș din mână-i lua
Și capul i-l reteză !

33. Badiu și Neculcea.

Sus pe luciul Dunării,
La scursorile mării,
Strașnic vine de-un caic
Cu postav roș învălit.
5 Dar cine vine în el ?
Toți Turcii dela Turcia,
Brăileni dela Braila,
Mustafa din Babadă,
Și cu Constantin pașă,
10 Cu mustața ca racul,
Catatura ca dracul.
Unde da, unde nu da,
Tot de Badiu întrebă,
Până când îl nimeria.
15 Pe Bădeasă o 'ntrebă :
Bună ziua, Băduleasă,
Cu *statul* de jupâneasă,
Unde-i Badiu? Nu-i în casă?
De-i în casă, zi-i să iasă,
20 De-i în târg la carne grasă,
Trimite să vie-acasă ;
De-i la vie, zi-i să vie ;
De-i în cramă, mergi și-l
chiamă.
Nu-î la vie ca să vie,
25 Nici în târg la carne grasă:
Badiu meu doarme în casă.
Turcii, mări, cum auziau,
Ei în casă năvăliau
Și pe Badiu mi-l legau,
30 Mi-l legau, mi-l ferecau,

La *duhoarea* focului,
La *piciorul* hornului,
Unde-i *pas* voinicului.
Și pe Badiu mi-l băteau
35 Cu vârful *gârbacului*,
Pe fața obrazului.
Apoi în beciu se băgau,
Butoaiele desfundau,
Se puneau și chefuiau ;
40 Imi beau vinul cu vatra,
Și rachiul cu ocă,
Până, mări, se'mbătă'.
Dară Badiu ce-mi zicea ?
Băduleasă cea frumoasă,
45 Cu statul de jupâneasă,
Cu ochii de curv' aleasă,
Tu să îmi ieai cofele,
Cofele ca florile
Și cofița ca crâița
50 Și să mergi la Dunăre.
Și cine te-a întrebă,
Tu să le răspunzi așa :
Că te duci ca să iai apă,
Turcii să nu te priceapă ;
55 Mergi la frate-meu Niculcea
Și îi spune păsul meu.
Băduleasa ascultă,
Cofele că îmi lua,
Cofele ca florile,
60 Cobilița ca crâița,
Și ea, mări, se ducea

- La cumnat-so Neculcea.
 Dar Niculcea ce-mi facea?
 Bea vin și se veselă
 65 In pivnița racoroasă
 C'o suta cincizeci de vasa.
 Dar el, mări, ce-mi zicea?
 Alelei, cumnata mea!
 De când mă-ta te-a făcut,
 70 Sperioasa n'ai venit!
 Baduleasa ce-mi zicea?
 Sperioasă cum n'oiu fi,
 Dacă de cum a 'nserat,
 Rea oaste m'a 'ncunjurat:
 75 Toți Turcii dela Turcia,
 Braileni dela Brăila,
 Mustafă din Babadă
 Și cu Constantin pașă;
 Cu mustața ca racu',
 80 Cătătura cî dracu'!
 Cumnată, cumnata mea,
 Intoarce-te înapoi;
 Eu oiu veni mai de-apoi.
 Eu, mari, cand oiu veni,
 85 Oiu cătă și-oiu chiui
 Și Turcii de te-o 'ntrebă,
 Să știi seama cum ți-i da:
 Ca-i căpitan de cirezi,
 Și-am vândut cirezile
 90 Ca să beau dobânzile!
 Baduleasa-mi ascultă,
 Inapoi se înturnă
 Și Turcii că o 'ntrebă':
 —Baduleasă, prea frumoasă,
 95 Cu ochii de jupâneasă,
 Ce voinic vine la noi,
 Chiuind par'ca-i la oi?
 E-un capitan de cirezi:
 A vândut cirezile
 100 Și-acum bea dobânzile.
 Neculcea tot chiuiă
 Și spre Turci veniă, veniă,
- El chefos se prefacă
 Și din gura îmi zicea:
 105 —Scoateți vîncudoua oale,
 Ca nici capul nu mă doare.
 Turcii iar la chef pornia,
 Dar Niculcea mi-și zicea:
 Turcilor, Spahiilor,
 110 Ia, dați-mi un pahărel,
 Să dau și istui mișel!
 Pahar în mână luă
 Și când, mari, se 'ntindea
 Și când, mări, se plecă,
 115 Funiile le tăia
 Și din gur' așa-mi zicea:
 Oi, sarace, Badiule,
 Te-au legat femeile!
 Badiu iute se sculă
 120 Și din gură mi-și zicea:
 Alei, frate Neculcea!
 Ce-a scăpă, frate, de mine,
 Să nu scape viu de tine.
 Și cum mari, îmi zicea,
 125 În Turci mi se repezia
 Și taiă, mări, taiă;
 Care de Badiu scăpă,
 Neculcea mi-l *propia*,
 Nici unul nu ramâneă!
 130 Imi băgă trupurile,
 De-umpleă *supaturile*
 Și-mi taiă *capurile* ¹
 Și-mi umpleă pădurile.
 Apoi foc casei îmi da,
 135 Lumea toată îmi strigă:
 Oi, sarace Badiule,
 Cum îți arde casele,
 Podul cu slaninile!
 Iara Badiu îmi zicea:
 140 —Las' să arda, . . . ².
 Că cele-am pus lângă drum,
 Și nule am pus mai departe,
 Ca să am de ele parte!

1. Capuri — capete, se folosesc deopotrivă.

2. Sudalmă.

Variantă (fragment).

Bună ziua Băduleasă,
 Cu statul de jupâneasă,
 Cu ochii de curv'aleasa.
 Unde-i Badiu?—Nu-i acasă.
 5 Mi s'a dus în deal la vie!
 Pe Badeasa n'o credeà,
 Turcii în casa intrau,
 Cu toți în pod se suiau,
 Pe Badiu mi-l căutau.

10 Băduleasa ce făcea?
 Scara dela pod luà,
 Și afară că ieșia,
 Lacat la ușă 'ncuia
 Și foc la casa puneà;
 15 Apoi din gură grăia:
 —Sariți ca cătanele
 Mi-ard cu tot casele,
 Podul cu slăninile!

34. Donici.

Pe sub parul cel rotat
 Este-un pat mare'nchingat,
 Zace Donici, zace greu,
 Pazească-mi-l Dumnezeu!
 5 Și de mult zace, măi frate!
 —Noua ani și jumătate
 Și noua zile de vara,
 Noua zi' de primăvara,
 De când șade mort afară.
 10 Pentru dânsul n'a fost vara,
 Primăvara primăvara,

Ci tot numai viaț' amara!
 Toata lumea l-a uitat,
 Numai sora Ancuță,
 15 Ancuță ibovnică,
 —D'alei soră surioară,
 Mută-mi perna la picioare,
 Să mă vadă sfântul soare;
 Să mă vadă sfânta luna,
 20 Să-mi para ziua mai bună;
 Să mă vada stelele,
 Cari-mi știe zilele!

35. Tudor și Vochița.

Foaie verde și-o lală,
 N'avu maica ce lucră,
 Miercurea și Vinerea,
 Când bea' Turci'n cafea,
 5 Pe Tudor îl însură,
 Când mustața-i înfieră.
 Frumoasă nevastă-i da:
 Fata unui Turc bogat,
 Nepoțica de 'mpărat,
 10 Pe Vochița cea frumoasă,
 Pe Vochița cea aleasă!
 Iară Turcii, *sălnici*
 Purtau pizmă Vochiții,
 Ca de mandră ce eră,
 15 Mi-o chemă și Vochița,
 Muriu Turcii după ea!
 Dar cu Tudor ce faceau?

La greu *haraciu* mi-l pu-
 neau:
 Tot pe lun' o pungă plină
 20 Și suta pe săptămână;
 Și pe ani burdof de bani!
 Și-a cătat și tot le-a dat,
 De haraciu tot n'a scăpat;
 Nici haraciul nu-i plătit,
 25 Nici cu Turcii *paciniit*!
 Dăra Tudor tot aveà,
 Și aveà, mări, aveà,
 Șapte mori pe sub pământ,
 Cari măcinau argint,
 30 Cu morar, cu *merticar*,
 Fete ce carau la car.
 Și-a cătat și tot le-a dat,
 De haraciu tot n'a scăpat;

- 120

Iar Voichița se jură
Că n'are pe nimeni.
125 Dar soacră-sa n'o credeă,
Și la ea că se răstiă:
—In beciu ți l-oiu arătă!
In beciu ele se duceă',
Iară Tudorel dormiă,
130 Vochița-l *sămaluiă*
Și din gur' așa-i grăiă:
Mult îi nalt și subțirel,
Seamănă cu Tudorel!
Bine vorba nu sfârșiă,
135 Ș'reangu 'n gât îi asvârliă,
Pe Tudor îl spânzură.
Iar maică-sa ce făceă?
După ce mi-l omoră,
Afară că îmi ieșiă.
140 Iar mocanii tot strigă':
Hai, cucoane, Tudorē,
Hai, da-ne simbriile,
Și-ți primește turmelē.
Iar mă-sa le răspundeă:
Negrileşti.

145 —Pe Tudor nu l-am văzut,
Nici de el n'am auzit;
De nouă zile de vară
Și nouă de primăvară.
Iar mocanii ce ziceă'?
150 —Cătă-l c'a fi undevă;
Poate-i în *pinmîta, bat*,
Că-i calul de gard legat!
Bine vorba n'ascultă,
Și în beciu se repeziă,
155 Pe Tudor mi-l cunoșteă
Și ștreangul că i-l scoteă,
Să se 'ncerce a-l învia.
Și maica se spânzură,
Iar Vochița mi-l bocia,
160 Valea toată răsună.
Pe urmă se spânzură,
Ca să cunoască satul,
Cum se șterge păcatul;
Să se afle 'n Țarigrad
165 Și la pașa Abdulah!

38. Costea.

Azi e Luni și mâni e Marți,
S'a dus Costea la Gulați,
Să iea sare la mioare;
Tărățe la *plecatoare*,
5 Bolovani pentru cărlani
Și ițari la cei ciobani
Și ciobote la scutari.
Ceața, ceață, neguriță
Și-i o turmă de oița!
10 A scos Costea oile,
Ca să pască văile
Și-a umplut poienile
Și toate vâlcelele
Cu ciobanii dela oi
15 Și vreo câțiva ciobănei.
Ce s'aude 'n depărtare?
Strigă Costea 'n gura mare,
Ca să strângă oile,
De prin toate văile,
20 Să le-adune, să le strângă,

Și să i le-aducă'n strungă.
Ciobanii cum auziau,
Vaile că împănau,
Oile că le strângeau
25 Și la stâna că plecau,
Câte unul, câte doi,
Ca mocanii dela oi.
Ei în strungă le mânau
Și pe toate le mulgeau,
30 Nici una nu rămâneă,
Dară lapte nu ieșiă!
Nu ieșiă lapte 'n măsură,
Nici cașul la uscătură,
Nici urda la frecătură.
35 Iară Costea ce ziceă?
—Nu știu: Fulga mi-a fugit,
Ori Dolca mi-a *geluit*.
Mi-a luat *mânzarile*
Și mi-a lăsat *siărpele*;
40 N'a luat numai o oaie,

- Ca s'o puie, s'o despoaie,
 Și-a lăsat numai mînzări.
 Ca sunt bune de frigări.
 Costea'n stîna cî intră,
 45 Toți mocanii cî fugeă',
 Cîte unul, cîte doi,
 C'asă-s meșterii la oi;
 Numai unul rămînea
 Și sfat bun lui Costea da,
 50 Un strungar, un *ceunar*,
 Numai unul s'a aflat
 Mult îi negru și-afumat
 De bătaia fumului,
 De coada ceaunului.
 55 Nu-s' cum, dracul, cî ședeà
 Cam pe-o *vîna*, cam pe-o
vîna
 Și sfat bun lui Costea da,
 Iaca, mări, ce zică:
 Alei, Costeo, ce ai tu,
 60 Ca ești frate cu dracul!
 Nu-i vina *mocanilor*,
 Nu-i vina *strungarilor*,
 Nu-i vina *scutarilor*
 Și nu i vină *de departe*,
 65 Ci îi vina Dolcâi, frate!
 Că Dolca, cîtea bătrîna,
 A mîncat, s'a sîturat,
 După stîna s'a culcat,
 Sama de oi n'a luat.
 70 Iară Costea ce ziceà,
 Costea, mari, ce făcè?
 Pe-o movila se suia,
 Negrilești.

- Din degete șuieră,
 Și toți cîinii mi-i strîngeà.
 75 Chiu! odată, mocanește,
 Chiu! odată haiducește;
 Și cîinii ca auziau
 Și la dînsul cî veniau,
 Cîte unul, cîte doi,
 80 C'asă vin cîinii la oi.
 Iară Costea ce-mi făcè?
 Pe toți cîinii mi-i *ferià*
 Și pe Dolca mi-o prindeà,
 După ceafa mi o luà,
 85 Cu *ballagiu*-o *ballagià*
 Și frumos o judecà;
 Se faceà a o scăpà,
 După dînsa se luà.
 Iar Dolca cum se vedeà
 90 Scăpată dela beleà,
 Ca și vîntul se pornià,
 Prin toate dumbrăvilè,
 Prin toate poienilè,
 Pân' ce oilc-a gasit,
 95 La ceardacul parasit,
 Oile iarbă pascînd
 Iar pe Fulga oi frigînd:
 Una aveà în frigare
 Și vreo zece în căldare.
 100 Cum vedeà, se repezià,
 Pe Fulga mi-l sfîșià,
 Oile cî le luà
 Și la stîna le-aduceà;
 Așa seamă Dolca-și da!

37. Coste.

- Foaie verde și-un bujor,
 Coste, frate Costișor,
 Coste-i var al lupului,
 Nepoțel al ursului,
 5 Frate bun al codrului,
 Tata bun saracului,
 Din țara munteanului!
 Foaie verde leuștear,
 Vine Coste de pe deal

- 10 Călare pe-un negru cal,
 Din țigară fum tragînd,
 Buzduganu'n sus săltînd;
 Buzduganul arătă,
 Ciocoi se 'nspaimîntă',
 15 Pe rîi frica-i cuprindeà.
 Pe cari Coste îi gasia,
 El de gât mi-i apucà
 Și frumos mi-i judecà.

De *turloaie*-l apucă,
 20 Și de câni se apără,
 Până, vere, nu suflă.
 Iar dacă nu mai suflă,
 El de murg ca mi-l legă,
 Și în codru mi-l ducea
 25 Unde Coste stapâniă,
 Un lemn la vârf ascuțî
 Și-acolo îl înfîngă
 Și-l lăsă și-l tot lăsă,
 Până corbii ca veniau
 30 Și din stîrv se ospătau!
 Foaie verde popușoiu,
 Nu eră Coste ciocoiu,
 Nu-mi eră nici *Grecoțiu*,
 Ci-mi eră om ca și noi,
 35 Nu cu unul, nu cu doi,
 Ci vreo cincisprezece, mări!
 El nu faceă strîmbatate,
 Ci tăceă numai dreptate.
 Pe ciocoi îi omoră,
 40 Pe saraci îi miluiă;
 Eră frate robului,
 Și dușman ciocoiului.
 Pe rob el că-l miluiă,
 Miluiă cu ce puteă;
 45 Pe ciocoiu de mi-l prindeă,
 Zilele i le sfârșîă.
 Când baiet se ridică,

La un ciocoieș slujîă,
 Dară plată ce-mi luă?
 50 Nu-mi luă mai nimică,
 Ba luă, dar ce luă?
 Mi-l băteă de-î omoră!
 Când flăcău s'a ridicat,
 Și de ciocoi a scapat,
 55 El în codru a intrat.
 Pe cioco u de mi-l prindeă,
 De averi îl jupuîă
 Și pe sarac miluiă,
 De mi se ducea vestea,
 60 De ce-mi tot faceă Costeă,
 În cea țară românească,
 Ba și cea ardelenescă!
 Foaie verde și-o aluna,
 Are Coste casa buna,
 65 Are casă 'n codru mare,
 Că eră frate mai mare.
 Și iar verde și-o lalcă,
 El în codru ca traiă,
 Unde el stapîn eră.
 70 Pe ciocoi îi omoră,
 Și pe Greci îi prapadiă,
 De mi se ducea vesteă:
 Coste, văr al lupului,
 Neptel al ursului,
 75 Frate bun al codrului
 Și tat' al săracului!

38. Păunaș.

Pe sub deal, pe sub pă-
 dure,
 Se duce-o nevestă 'n lume,
 Izgonită de barbat,
 Cu pruncul ne'ncreștinat! ¹
 5 Pruncul plînge, maica zice:
 —Taci, fiule, nu mai plînge,
 Ca te-aud hoții din lume,
 Și la sat dac' om ajunge,

Te-oiu scaldă în lapte dulce.
 10 Bine vorba nu-mi sfașîă,
 Păunașu ca-mi ieșîă,
 Și din gur' așă-i zicea:
 —Hai cu neica 'n haiducie,
 Ce-oiu câștigă sa-ți dau ție;
 15 De-oiu câștigă mii de lei,
 Cu toții să fie-ai tăi,
 Să-ți faci salba și cercei!

1. Se scot trei versuri cari par străine de cântec:

Of, Doamne, tare-i păcat,
 De femeia cu bărbat
 Ce-și face amurizat!

- Dar pruncul ce să-l fac,
 20 Că nu-i nici încreștinat
 Și-s gonită de bărbat?
 —Mărio, de pruncul tău
 Ingrijește Dumnezeu;
 Fă-i leagăn și pune-l sus!
 Ploaia din cer l-a plouă
 Negrilești.
- 25 Și pe el că l-a scăldă,
 Vântul că l-a legănă,
 Zânele pe-aici or trece
 Și la el că s'or întrece
 Și din gură l-a 'ndopă
 30 Și cu ap' l-a adăpă!

Variantă (fragment) 1.

- Hai Mărină 'n haiducie,
 Ce-om câșligă ți-oiu da ție;
 De-om câșligă mii de lei,
 Cu toții să fie ai tăi,
- 5 Să-ți faci salbe și cercei;
 De-om câșligă boi și vaci,
 Cu dâșii tu să te 'mbraci!

Variantă (fragment) 2.

- Foaie verde rug de mure,
 Pe sub deal, pe sub pădure,
 Se duce-o nevestă 'n lume,
 Izgonită de bărbat,
 5 C'a avut amurizat!
 Slobozia, jud. Ialomița.
- Pruncul plânge, mă-sa-i zice:
 —Taci, puiule, nu mai
 plânge,
 Că acasă de te-oiu duce,
 Te-oiu scăldă în lapte dulce!

Variantă 3.

- Pe cel deal, pe cea pădure,
 Se duce-o nevestă 'n lume,
 Cu prunșorul pe mână,
 10 Cu pruncul ne'ncreștinat,
 5 'Creștinat și lepădat,
 De trei zile ne'nfașat,
 De vreo lună nescăldat;
 Ea se roaga n gura mare:
 Tg.-Ogna.
- De-ar da Dumnezeu ra-
 coare,
 10 Să miroase tot a floare,
 Cât ține pădurea mare;
 Să-mi faci, Doamne, ari-
 pioare,
 Să mai ies la lumea mare,
 Să dau plodului mâncare!

Variantă 4.

- Foaie verde rug de mure,
 Pe sub deal, pe sub pădure,
 Se duce-o nevestă 'n lume,
 Horopsita de bărbat,
 5 Cu pruncul ne'ncreștinat.
 Doamne, tare-a fi păcat,
 Că-i de-o lună nescăldat!
 Dar pe la mijloc de luncă,
- 10 Incepù pruncul să plângă:
 —Taci cu mama, nu mai
 plânge,
 Că ne-aud hoții din luncă!
 Nici vorba n'au isprăvit
 Și hoții au și sosit
 Și din gură i-au grăit:
 15 —Oi, săracă nevestică,

Hai cu noi în haiducie,
Ce-om câșligă ți-om da ție;
De-om câșligă mii de lei,
Juruți să fie-ai tăi.
20 Dar pruncului ce i-oju
face ?

- Să-l legam de o gârneață:
Gârneața s'a scutură,
Pruncul ți l-a legăna;
25 Ploile când or plouă,
Pruncul tău ți l-a scaldă!

39. Ioviță.

'N-munții Chilimbarului,
La chilia lui Novac
Lui Novac, Baba-Novac,
Înăuntru 'n chiliuță,
5 Mândra masă stă întinsă.
La dânsa cine ședeă?
Ședeă bătrânul Novac,
Ce băgă boieri în sac,
Și cu fiu-său Iovan,
10 Taie boieri în divan,
Și cu fiu-său Ioviță,
Taie boieri pe uliță.
Dară fiu-său Ioviță,
Nici nu bea, nici nu mănacă,
15 Numai cheful lor strică.
Și tot sta și se gândiă,
Nimeni seama nu-i luă,
Numai bătrânul Novac,
Că-i de piept cam *greșanat*,
20 De spinare cocoșat,
Par'că-i dracul pe uscat.
Pe Ioviță mi-l vedeă
Și lui seama i-o luă
Și din gură că-i ziceă:
25 Măi Ioviță, dragul tatei,
Nici nu bei, nici nu mânânci,
Numai chefuri mândre
strici.
Ieși afară, mâni frângând,
Intri'n casă chef stricând;
30 Ori straiete-ai ponosit,
Ori galbeni ai isprăvit,
Ori cal bun că ți-a *statut*,
Ori ți-i vremea de 'nsurat,
De gândul te-a 'mpresurat?
35 Spune, taic', adevărat!
Iar Ioviță răspundeă,

Răspuns taică-său că da:
—Taică, tăculiță draga,
Eu straiete n'am ponosit,
40 Nici galbeni n'am isprăvit,
Nici calul nu mi-a stătut;
Cătu-i Prutul de cotit,
De trei ori l-am ocolit,
Ibovnică mi-am găsit,
45 Chiar pe fata Turcului,
Nepoțica Rusului,
Că-i fată de Turc bogat,
Nepoțică de 'mpărat,
Mințile mi le-a furat!
50 Iară Novac ce-mi ziceă?
- Taci tu, tată, mai Ioviță,
Nu te, dragă, supără,
Du te, tată, și ți-o iea!
Tot în sfânta Vinerea,
55 Când beau Turci 'ncafeneă.
Intră, tată, la cămară,
De-ți dă fața cu *ghileala*,
Și te 'mbracă muiereste,
Te rade pe cap turcește!
60 Iar Ioviță ce-mi faceă?
Pe tat'-său cum auziă,
Cu ghileală că se da,
Muereste se 'mbracă
Și la grajd că alergă
65 Și murgul că-l *înselă*
Și pe el se asvârliă,
Tot o fugă că duceă,
Pân' la casa Turcului,
Turcului, *Cadriului*.
70 Acolo cum ajungeă,
El pe fată mi-o zăriă;
Se plimbă prin grădinite
Cu cincizeci de robulițe,

- Cu cincizeci de veri *primari*,
 75 Tot feciori de solimani.
 Cu nepoți și nepoțele,
 Lasă raze (?) ca și ele!
 Și pe el cum îl zăria,
 De foc mare s'aprindea,
 80 Floricele adună,
 Buchețele le faccă
 Și la gard dacă venia,
 Lui Iovița i le da.
 Iovița se pricepea,
 85 Mâna 'n *colan* îi puneă,
 Și pe murg o aruncă,
 Pinteni calului că da,
 Spre chilia lui Novac,
 Lui Novac, Baba-Novac;
 90 Dar o roabă ca vedeă,
 Și fugi la cafenea,
 Vestea Turcului s'o dea.
 Iar Turcul cum auzia,
 Da cafeaua la dracul
 95 Și ciubucul la altul;
 Iute 'n grajd ca alergă
 Și pe șarga alegă,
 Ca-i cu coama cam sburlita,
 De picioare răsucita,
 100 Și *sburlateca* la fuga.
 El pe ea încălecă,
 Fără frâu și fără șea
 Și fugea în goana lungă,
 Pe Iovița să-l ajunga.
 105 Iara Novac ce facea?
 Cu ochiana se uită,
 Pe Iovița îl vedeă,
 Cum Turcul îl ajungea;
- Cârja 'n mână că-și lua,
 110 Și cu ea, mări, plecă,
 Înainte le ieșia,
 Lui cuscru-sau îi zicea:
 Ho, ho, ho!, cuscre *cadriu*,
 Ce sperii pe fiii tăi,
 115 Fiii tăi, copiii mei?
 Tinerii fac vrăjbele,
 Bătrânii fac pacile;
 Noi, cuscre, să ne'npacam,
 Și dintr'un pahar să bem!
 120 Iar Turcul îi răspundeă:
 —Călugare, piaza rea,
 Cin' te-a scos în calea mea!
 Ori păcate grele —a mele,
 Ori zile sfârșite-a *tele*.
 125 Iar Novac se mânia
 Și la el se repezia,
 De pe cal ca îl trântia,
 Cu carja-l *blagoslov*ia,
 Până Turcul nu suflă.
 130 Și apoi se apucă,
 Cu țărâna-l învalia,
 Bună pace că facea!
 Și pe șarga mi-o lua,
 Lui Ioviț-o aduceă,
 135 La chilie ajungea!
 Iara fata Turcului,
 Turcului, cadriului,
 Pe Novac îl întrebă,
 De-i fost pace ori ba:
 140 Noră, nora, fata mea,
 Cu tat-to, m'am întălnit,
 Bună pace am făcut,
 Până 'n verdele pământ!

40. Copilul român.

- La cele trei movilițe
 Sunt înfipte trei sulite:
 A lui Din, a lui Costin
 Și-a Copilului român
 5 —Biserica din Sahastru
 Au făcut-o grajd de cai;
 Icoanele cele mari,
 Le-au făcut *corlați* de cai,
- Iar cele mai mititele,
 10 Mi le-au făcut scăunele,
 De stau Mărzacii pe ele
 A zis Copilul român:
 —Nu mi-i ciudă de alta,
 Cât de Maica Precisiă,
 15 Lăcrămeaza, sârmană!
 Du-te frate, numai tu,

Tot prin steaguri și șirea-
guri.
De-i vedeă că sunt o mie,
Nu'nai bine ți-ajung ție ;
20 Dacă or fi vreo cinsprezece,
Veste nouă ne trimete.
—Nu-s o mie, două, trei,
Da' sunt câmpuri innegrite,
De Tătari acoperite.
25 Sta pe loc și se miră,
Ruș'nea îl cuprindeă,
Înapoi nu se 'ntorcea,
Ci 'nainte că pornia ;
Trei cruci mari că își făcea
30 Și 'n Tătari ca s'aruncă.
Pe-unde mergeă drum făcea,
Și tăia, mări, tăia,
Negrileşti.

Tăia mii nesocotite
Cu Tătari împodobite (?).
35 Și trei zile că tăia,
Nici unul nu ramâneă.
Înapoi că se 'utorcea
Și cu frații se 'ntâlnea
Și din gură ca zicea :
40 —Dumnezeu cel bun ne
ține
Și pe voi ca și pe mine ;
Ce-am văzut, ce s'a 'ntâm-
plat,
Ochii mi s'au turburat,
Trupu'n mine s'a 'ncordat,
45 Sabia mi s'a 'ngroșat,
De sânge roș, încheat !

41. Popovici și Savina.

Foaie verde și-o lală,
Popovici când se 'nsură,
Pe Savina o luă,
Cu socrii ca se 'mpacă,
5 La socri ca sa o ducă
Pe iarna de nouă ori,
Ca-s mai multe sârbători,
Și pe veri de două ori,
Că-s mai multe lucrători.
10 Iată, mări, Popovici,
Care poarta *bernevigi*,
Cu cracii de zece coți,
Cari ne-am mirat noi toți,
Cu *turii* de doisprezece,
15 Se fac douazeci și doi,
Care ne am mirat și noi.
Și-am zis verde și-o lală,
Popovici ce îmi făcea ?
Aminte își aducă,
20 De vremea care eră,
S'o ducă la soacră-sa.
—Alelei, Savina mea,
Ia, apucă-te să-mi faci,
Să-mi faci mie doi colaci,
25 Doi colaci tot din doi saci,

Pentru doi cumnați burlaci.
O *pupașă* dintr'o merță
Și-un covrig dintr'un *mentic*,
Pentr'un cumnațel mai mic.
30 Iar Savina ce făcea ?
Poalele 'n brâu își puneă,
Mânci albe *sufleă*,
De frământat s'apuca,
Și făcea cum îi zicea.
35 Împletitul ispraviă,
În cuptor îl asvârliă,
Și-l lasă până coceă.
Din cuptor ca mi-l scotea,
În *dasaga* mi-l puneă,
40 Ca să-l ducă maică-sa.
Popovici ce mai făcea ?
Învălhă pușca 'n mantă,
Ca să n'o vadă lumeă,
Pe Savina mi-o luă
45 Și 'n *socrie* ca plecă.
Merge, merge, cât mergeă,
Și în codru ajungeă,
Și urât i se faceă
Și Savinei îi zicea :
50 Savină, Savina mea,

Eu de când mi te-am luat,
 Un cântec nu mi-ai cântat.
 Ia începe a cântă!
 Cânt' un cântec bătrânesc,
 55 Și cu glasul muieresc,
 Că de-acela eu doresc.
 —Ba, Popovici, n'oiu cântă,
 Că eu dac' oiu cuvântă,
 Hoții că s'or deșteptă,
 60 *De pe* noi ca s'or luă;
 Pe mine m'a auzi,
 Păunașul codrului.
 Și la mine c'a veni,
 Pe tine te-a omori.
 65 Cântă, neică, nu tăceă,
 Te lasa 'n nădejdea mea!
 Iar Savina ascultă,
 Și glasul că și-l *dregeă*,
 Și 'ncepeă, mări-a cântă;
 70 Codrii că îmi răsună',
 Păunăș că se treziă
 Și la cârșii că veniă,
 Cu Popovici se 'ntrebă:
 Ce mi-ai luat nevastă?
 75 Când eram de șapte ani,
 Intr'o cămeșă dormiam;
 Eu de șapte, ea de șapte,
 Ca porumbii ne iubiam!
 —Ba eu știu că este-a mea,
 80 Că mi-a dat-o soacră-mea,
 Să fac cu dânsa ce-oiu vrea,
 Ca omul cu femeia!
 Dar Păunu ce-mi ziceă?
 —La lupta să ne luptăm,
 85 Și cine a dovedi,
 Acela bărbat i-a fi!
 In sabii să ne tăiem,
 Ori la brațe ne luăm?
 —Hai la luptă,
 90 Că-i mai dreaptă,
 Și-i de Dumnezeu lăsată!
 Ei la luptă se luau;
Decuseară până 'n cină,
 Trupul lor n'aveă hodină.
 95 Dela cină, până 'n zori,
 Trupul lor varsă sudori.

Dar Popovici ce făcea?
 Bernevigii deslegă,
 Pe Savina încercă.
 100 Dar femeia poale lungi,
 Poale lungi și minte scurtă,
 Și de minte neajunsă,
 Către Popovici priviă,
 Tăceă mută și s'uită.
 105 Popovici iar că-i grăia:
 Savină, drăguța mea,
 Ia, leagă tu *bărnețul*,
 Că ma *mânca* păgânul!
 Ba eu nu ți l-oiu legă,
 110 Că cine a dovedi,
 Tot bărbat al meu va fi!
 Popovici se mânia,
 Cu dinții se repeziă,
 Birnevigii ridică,
 115 Și-odată se opintiă,
 Pe Păun mi-l doboră
 Și capul i-l reteză,
 Și grămadă mi-l făcea,
 La Savina se 'ntorceă:
 120 —Savină, lele Savină,
 De azi nu mai vezi lumina!
 Cum ziccă, se repeziă,
 Și capul mi-l râteză,
 Cu Păun făcea grămadă,
 125 Cu Savina făcea vârș.
 Dară semn ce îmi luă?
 Luă *coada* și urechea,
 Și la socru-seu plecă.
 Și mergeă, cât mai mergeă
 130 Și la socri ajungeă.
 Bună ziua că le da
 Și la masa se punea.
 Nimeni sania nu luă,
 Numai biată soacră-sa.
 135 De Savina întrebă:
 Unde este Savina?
 Popovici că răspundeă:
 —Savina-i în poieniță,
 Face vârș la o căpiță;
 140 Dacă nu crezi că-i așa,
 Na coadă și urechea!

42. Calul împărătesc.

Ci-c'a fost un împărat,
 Mare, mândru, luminat,
 Și ave'a un cal frumos,
 Cu păr negru, *stralucios*.
 5 Când încălecă pe el,
 Se simțîa mai tinerel;
 Când pe el încălecă,
 Lumea toată se miră,
 Înainte îi ieșîa,
 10 «Să trăești!», așa-i strigă.
 El la slugi că porunciă:
 De cal bine să 'ngrijiți
 Și ca ochii să-l păziți,
 Că de nu l-ăți 'ngrijiți,
 15 Vai și-amar de voi va fi;
 Unde stau picioarele,
 V'or sta căpăținele!...

Împărate, luminate,
 Fă cu paloșul dreptate;
 20 Noi fugarul l-am pierdut.
 În vârtejul vîntului,
 La capul pămîntului.
 Împăratul ce zicea?
 Nouă ani nu vă opriți,
 25 Nouă nu vă hodiniți;
 Pîn' ce calul l-ați găsi,
 Vai și-amar de voi 'a fi!
 Iară cine l-a găsi,
 A lui bună parte-a fi:
 30 Dăruită lui să-i fie
 Jumătate 'mpărăție,
 De nevastă 'mpărăteasă
 Mândră, mândră și aleasă!...

43. Doncilă.

Ce pricină minunată,
 Nepricepută delumea toată,
 Ca așa, nouă ne scrie
 Pe la domni și 'mpărăție;
 5 Pe la domni, pe la 'mpărați
 Și la cinc-s mai bogați! ¹
 În oraș la Boligrad,
 Nimerit-a, poposit-a,
 Și din lume a picat,
 10 Un harap negru, buzat,
 Doamne, tare-i *spaimăntat*!
 Gros e cât un poloboc,
 Și barbi-i cât grapă,
 Cu o gură cât o șură
 15 Și un nas cât un *dubas*.
 Cu ochii cât talgerul,
 Cu capul cât ciubarul.
 Și cum, mări, a picat,
 La domnie a plecat;
 20 Domnia s'a 'nspăimăntat
 Ș ce-a cerut, ea i-a dat.

De toat' casa, vaca grasă
 Și-un cuptor de pită caldă
 Și un bute de vin
 25 Sa-i fie cheful deplin;
 Ș pe sar' o fată mare,
 Să nu-i fie supărare.
 Câte fete 'n Boligrad,
 Toate rîndul și-au făcut
 30 Și Ilinca c'a venit,
 Surioara lui Doncilă,
 A lui Doncilă bolnav,
 Și veniă, și cum veniă,
 Ea de masă se gătiă,
 35 Măneci albe suflecă,
 Pâne albă frămăntă,
 Harapului ca să dea!
 Ea din sâtă că *satiă*,
 Din ochi negri lăcrămă.
 40 Iar Doncilă mi-o vedcă,
 Ș din gură cuvîntă:
 Soră, soră Ilincă,

1) Versurile 1-6 sunt începutul unor urații și se rostesc singure drept cântece de stea sau pe lângă cântecele de stea.

Tu din sână că sâtezi,
 Din ochi negri lăcrămezi;
 45 Poate ție ți-s urît,
 Pe mine te-ai năcăjit :
 Ni la cap, ni la picioare,
 Ni la umbră, ni la soare,
 Mutându-mi perinioare !
 50 Mie nu mi s'a urît,
 Mutându-ți pernișoară,
 Ni la cap, ni la picioare,
 Ni la umbră, ni la soare,
 Dar eu, frate, am pățit,
 55 Lucru ne mai auzit.
 În oraș la Boligrad,
 Uite, frate, ce-a picat :
 Un harap negru buzat,
 Și mănânca, *secețește*
 60 Și bea de nu se trezește
 Și fete mari ca poștește.
 Azi îi un, mină îi alta,
 Păr' veni și rîndul meu,
 Frate, ce-oiu să mă fac eu!
 65 Iar Doncilă ce-i zicea ?
 —Sora, nu te supără,
 Că de harap te-oiu scapă.
 Intra, sorc, 'n grajd de piatră
 Și scoate pe roibu 'ndată ;
 70 Mergi la iasla roibului,
 Roibului, nebunului,
 Care eu mi l-am crescut
 Cu pâne de nouă ani,
 Uscată în buzunari ;
 75 De capastru sa-l apuci
 Și la mine sa l aduci.
 Ilinca mi se lăsă,
 Pâne nu mai framantă,
 Harapului ca sa dea,
 80 Și la grajd că se duceă,
 Și la iesle că mergeă,
 Pe io'bu' ca mi-l scoteă,
 Lui Doncilă-l aduceă.
 Iar Doncilă ce zicea ?
 85 —Intră, soro, la camară,
 Și alege-un buzdugan

Nici prea mare, nici prea
 mic,
 Numai bun pentr'un voinic:
 De-o sută cincizeci de-ocă.
 90 Ea'n cămară ca mergeă,
 Buzduganul ca să-l iea,
 Dar dânsa nu mi-l puteă,
 Nici de jos a-l ridică.
 Lui Doncilă îi spuneă,
 95 Iar Doncilă ce-i zicea ?
 Ia îndreaptă-i coada'n
 coace,
 Știe Doncilă ce-a face !
 Și cu degetu-l luă,
 Și în târg îl asvârlia,
 100 Pe suliță *sprijiniă*
 Și pe cal încalecă.
 Iară roibul necheză,
Domnia ca auziă,
 Și cu toți' așă vorbiă':
 105 —I-auzi, Doncilă trăește,
 De harap ne mântuește!
 El în târg că îmi plecă,
 Și roibul ca necheză ;
 Iară Doncilă oftă
 110 Și cu murgul lui graiă :
 Hai, hai, hai, murgule
 hai,
 Hîide la dreptate,
 Sa fac în cetate,
 C'asa eu gandesc,
 115 Lucru-i creștinesc,
 Lucru-i voinicesc !
 Iar Doncilă greugemând,
 In suliță sprijinind,
 In lumina lumânărilor,
 120 In umbra dughenelor,
 La cafeneă¹ ajungea,
 Unde harapul trageă
 Și lui Harap îi zicea :
 Mai cumnate, harapě,
 125 Masa de mult s'a gatit,
 Vinul ți s'a *ratacil*,
 Bucatele s'au răcit

1) De sigur: *han*, deși cuvânt foarte cunoscut.

Și soră-mea ți-a venit.
 Harapul cum auziă,
 130 El pe cal încălecă,
 Tainul ca să și-l iea.
 Iar Doncilă ce facea?
 Alaturea se trăgea,
 Până scară, lângă scară,
 135 Și dârlog, lângă dârlog,
 Până bine îi veniă,
 Cu paloșul mi-l izbiă
 'N *linguricea* pieptului,
 În casa sufletului,
 140 Unde-i *pas* voinicului.
 Și capul i-l reteză,
 După cal mi-l prăvăliă
 Și cu carnea zid faceă,
 Sângele de mi-l *ieziă*.
 145 El oiașul că scăpă
 Negrilești.

Și cu el pe sora-sa.
 El acasa îmi mergeă,
 Vestea soră-sei spuneă
 Și din gură îi ziceă :
 150 Alei, soră, Ilinco,
 Hai soră, mă priminește
 Și de moarte mă gătește,
 Și-mi fa straie trupului,
 După frunza codrului!
 155 Soră-sa îl priminiă,
 Straie 'n grabă că-i făcea,
 Cum Doncilă îi spuneă!
 Doncilă, Doncilă,
 Om cu mare milă!
 160 El pe pat ca se 'ntindeă,
 Lumânarea-și aprindeă,
 Cu lumea că se iertă,
 Apoi sufletu-și dădea!

44. Pârlici.

Foai verde clocotici,
 Sârmanul, bietul Pârlici,
 S'a dus, neică, de pe-aici!
 Și s'a dus la sâmanat
 5 Intr'a lor că s'a bagat (?)
 Intr'o crișmă mi-a intrat,
 Șapte lei că mi-a luat,
 Cararea c'a apucat,
 La Strâtica a plecat.
 10 El în ușa că bateă
 Și din gur' așa-i strigă:
 Strâtico, *amanta* mea!
 Deschide, ma rog, ușă,
 Că io-s voinicul Pârlici,
 15 Care te-a scăpat de Turci:
 Deschide ușă, Strâtică,
 Și să-mi fii de ibovnică.
 Iar Stratica auziă,
 Drumul la ușă dădea,
 20 Și Pârlici ca îmi intră,
 La masă drept că trăgeă,
 La chefuit se puneă,

Cu Stratica se iubiă,
 Până, vere, ameziă
 25 De vin și de Strâtică.
 El pe pat că se puneă
 Și îndata adormiă.
 Iar hoata de Strâtică,
 La potea-l dâruiă;
 30 Potera-l încunjură,
 Unul drept la el intră
 Și din gur' așa ziceă:
 Dă-te, tu, Pârlici legat,
 Ori stăi de armă 'mpușcat!
 35 Iara el răspuns le-a dat:
 —Eu mă dau, vouă legat,
 Nu stau de armă 'mpușcat.
 Iar potera de-auziă,
 Mâna pe el că puneă
 40 Și cu lanțuri mi-l lega. ¹
 —Măi Pârlici, cât ai hoțit,
 Cu banii ce mi-ai facut?
 —Cu banii, cât am furat,
 Eu straie mi-am cumparat

1) Se suprimă patru versuri de influență nouă, unde i vorba de „procuror” [căpitan .

- 45 Și mâncare mi-am luat ;
Iar ce mi-a mai prisosit,
Cu mândrele le-am băut;
Le-am băut cu mândrele
Pe la toate crișmele ¹,
50 *Arestul* ² care-l aveți,
Parcă-s niște coteneți,
Coteneți de pe la vii,
Până'n Paști rămân pustii.
Procurorul de-auziă,
55 El bine mi-l încuiă,
El acolo mi-l lăsă.
Iară Pârlici ce făcă?
Arestul că mi-l spârgeă
Și de-acolo că scăpă
60 Și apoi iara plecă,
Crișmele de cerceiă
Partea lui că și-o luă,
Cărarea că apucă,
La Strătica că plecă.
65 El la ușă că bateă
Și din gur' așă strigă :
Stratică, amanta mea,
Dechide, mă rog, ușă,
Că io-s voinicul Pârlici,
70 Și-am venit din nou pe-aici,
Pentru mijloc, vezi No. 23, vers. 85—108.
- Am venit să ne iubim
Și de cc-a fost să vorbim.
Strătica de auziă,
Ea tare se spăimântă,
75 Ușa ea n'o descuiă
Și din gură că vorbiă :
Ba eu nudesui, Pârlici,
Că de când te-ai dus de-aici,
Altamant la mine-am prins.
80 Iar Pârlici de auziă,
Fierea 'ntr'insul că plesniă,
In ușă că se izbiă,
Ușa 'n două despică,
La Strătica că intră,
85 De beregar' o luă
Și frumos o judecă.
Apoi paloșul scoteă,
Și capul îi reteză ;
La altele că plecă,
90 Cu ele că se iubiă,
Până banii mântuiă.
Apoi în casă intră,
Pe ciocoi mi-i prăpădiă,
De parale-i curățiă
95 Și cântă și-aleluia ! ³

45. Barbu.

- Foaie verde baraboi,
Ce cați, Barbule, la noi,
Ori nu-s fete 'n sat la voi?
—Fete-s multe, da's mă-
runte ;
5 Nu-s fete de seama mea,
Ca să-mi petrec eu lumea !
Barbule, Bârbutule,
Să-ți iei drumul de-acoleă,
Nu-s fete de seama ta !
10 Ș. Barbu se supără,
Și-acasă că se ducă,
La grea boală că pică ;
Mă-a-l la și-l pieptănă,
Vezi sfârșiturile dela No. 21 și variantele.
- Cu cămeșă-l priminiă,
15 Cu cămeșă de bumbac,
Cu gulerul porumbac,
Cum este la fete drag,
Cu izmene de fuior,
Încrețite pe picior.
20 Cântă cucul sus pe moara,
Barbu trage ca să moară.
Cântă cucul sus pe cruce,
Pe Barbu la groapă-l duce ;
Cântă cucul se 'nrotește,
25 Pe Barbu mi-l prohodește
Și măicuța mi-l jelește !

1) Se suprimă un vers.

2) De sigur: *grosul, temnița*.3) Se suprimă *Voicu*, compunere nouă și artificială.

II. DOINE

A. DRĂGOSTE

1. Puterea dragostii.

1.

Foică liliac,
Mare-i satul, eu nu'ncap,
Singur mă mir ce-i mai
fac !

Cămeșă nu i-o îmbrac,
Nici paharul nu i-l beau,
Nici averea nu i-o ieau !
(Tigănași, jud. Iași.)

2.

Foaie verde *avrameasca*,
Dumnezeu să te ferească
De dragostea femeiască,
Că îți dă *sgâlțituri*,
Junghiuri pe la 'ncheieturi
Și boală cu *lovituri*.

Că dragostea femeiască
Te bagă 'n *boală cănească*,
Te scoate în primăvară
Galben ca turta de ceară !
(Popești, jud. R.-Sărat.)

3.

Pentru tine, fa Ileană,
S'a uscat iarba 'n poiană :
N'am cosit o buruiănă.

Când eră să trag cu coasa,
Eu mă trăgeam cu fru-
moasa ;

Când ca să strâng brazdele,
Mă trăgeam cu mândrele !

(Jud. Argeș.)

4.

Foaie verde mă'r sălcui,
Rostul dragostii să-l știu,
Am umblat și-am întrebat
Patru mândre dintr'un sat
Și-un duhovnic *lepădat*.
Dar în locul rostului,
Rostului iubitului,
Prinsei boala dorului,
Patima oftatului !

(Mușetești, jud. Argeș.)

5.

De s'ar face dealul șes
Și pădurea drum de mers,
Să văd de unde-am purces !

Zis-am *leana* alior,
Am purces depărțior,
Că m'așteapt'un puișor
Ca un crin, ca un bujor,
Cu gura friptă de dor ;
Și m'așteapt' o puiculiță,
Ca un crin, ca o crăiță,
Cu gura de lămâiță !

13.

Lumea 'ndrugă că-s calic,
Mândra strigă că-s voinic;
Lumea-mi zice că-s puchinos,
Mândra-mi zice că-s fru-
mos;

Lumea-mi strigă 'n gura
mare

Că sunt om de lepădare,
Dar nici mândra nu se lasă:
Că sunt om de ținut casă!

14.

Lasă-mă, Catrino, zău,
Să bag mâna'n sânul tău,
Că nu m'ai lăsat odată
Și-am zăcut o vară toată
Și-o iarnă pe jumătate!

15.

Mândru-i firul de mohor,
Blăstămat am fost să mor,
Nici de moarte, nici de
boală,

Din care omul se scoală,
Făr' numai de dragostè,
Când te-apucă te și ie!

16.

Ce mi-i oare dragosteă?
O beleă și-o boală grea,
Dacă ți prinde inimă,
Că te bat gândurile,
Că vântul pădurile
Și te mână'n voia lor
Și te fierb în chin și'n dor!

17.

Foileana și-o cicoară,
Cine iubește s'omoară,
Că s'omoară n' trup cu
zile
Și nu are nici un bine;

Ce mânâncă nu-i prieste
Și ce bea nu-i folosește
Și izbândă, poate, nu-i,
Dacă-și pierde puica lui!
(Pentru vers. 6—7, vezi aici
no. 9, vers. 4—5.)

18.

Frunză verde trei masline,
Doamne, tare-mi pare bine
Când e mândrul lângă
mine;

Foaie verde de areu,
Doamne sfinte, tare-i rau,
Când nu văd pe dragul
(Negrileşti.) meu!

19.

De-a vrea puica, de n'a
vrea,
De seară mă duc la ea,
Ostenit cum oiu puteă;
Ostenit și plin de frig,
Cum e omul dela plug;
Ostenit și plin de apă,
Cum e omul dela sapa!

20

Frunză verde de cicore,
De ciudă omul nu moare,
Și moare de boală grea,
Nu-i boală ca dragostea;
Și moare de dor și jele,
Vai de păcatele mele,
Că-s ursit în doruri grele!
(Negrileşti.)

21.

Frunză verde de urzica,
Cine-a zice, las' să zică,
Că dragostea nu-i nimică,
La inimă nu te strică!
Zis-am altă foaie verde,
Numai cine știe, crede!
(Negrileşti.)

22.

Foaie verde baraboiu,
 Ano, Ano, Lugoșano, ¹
 Fetele din sat' la noi,
 Ano, Ano, Lugoșano,
 Face-s'ar turme de oi
 Și pe mine-un *păcurar*,
 Că știu *rândul* la șitar;
 La șitar și la găleată
 Și la fete câte-odată! ²

23.

Plângeți ochi și lăcră-
 mați,
 Că voi sunteți vinovați,
 Că ce vedeți nu lăsați
 Și ce iubiți nu luați,
 Numai cătați și'nșelați!
 (Buciumeni.)

24.

Frunză verde sălcioară,
 Măruică, Mărioară,
 Cu rochița roșioară,
 Cu *peșița* foc și pară,
 Ochii tăi mă bag în boală,

Sprincenile mă omoară,
 Măruică, Mărioară!

(Țigănași, jud. Iași.—Pentru
 vers. 5—6, vezi aici no. 12,
 vers. 12—13.)

25.

De-ar fi dealul de mohor,
 L-aș aprinde la un dor,
 Să-mi fac cale de picior,
 Să mă duc pân' la odor;
 Și să saie-o scânteioară,
 Ca să afle 'ntreaga țară!

26.

Foaie verde ismă creață,
 Femeia care-i *iubeață*,
 Se scoală de dimineață,
 Și iea 'n poală grăunțe
 De găini ca să vază
 Și strigă găinele,
 S'audă vecinele.
 — *Țăr, țăr, țăr*, pestrițo, țăr.
 Și tu oaie de-aici *băr*;
 S'audă și-al ei amant,
 Că bărbatul i-a plecat.
 Prinde una de picior
 Și mi-o pune la cuptor,
 Pentru dragul ei amor! ³

1. Refren.

2. Se suprimă apoi un cântec influențat care începe de altfel frum os

Bat'o Dumnezeu, s'o bată,
 Măriuța sprincenată:
 N'a dormit o noapte toată,
 Și tot umblă pe la poartă:
 Nu-i nici *bată*, nici turbată,
 Și-i de Ghiț' amurizată,
 După Ghiță din Bârlad...

3. *Amor*=ibovnic, dor și dragoste. Iată un cântec ce-l punem aici:

Și-am zis verde alior,
 De-ar da Dumnezeu să mor.
 Ca să mai scap de amor,
 Că amorul dacă-l faci,
 Mai mult de-a dorului zaci;
 Zaci de-o boală și te scoli,
 Dar de amor zaci și mori!

Pentru vers. 4-5, vezi aici no. 30, vers 4-5; pentru vers 6-7, idem, no.
 7, vers 1-2.

Să vie ca să prânzească
 Și cu ea să se iubească !
 (Negrilești.)

27.

Foaie verde și-o năgară,
 Bate vântu'n astă seară,
 Focu 'n mine arde pară;
 Focul arde, eu m'aprind,
 Ba de dragoste m'aprind;
 Le las pe toate și fug;
 Eu tot fug, vântul mă
 bate

Și mai tare mă răsbate;
 Și tot fug pân' mă opresc,
 Pân' pe mândra mi-o 'n-
 tâlnesc.

Pe loc, cum m'a sărutat,
 Și focul m'a mai lăsat !

28.

Foaie verde măr mustos,
 Drag mi-a fost omul
 frumos !

Drag mi-a fost și drag
 îmi este,

Inima mi se topește;
 Drag îmi este, drag mi-a fi,
 Până moartea m'a găsi !

29.

Ș'apoi verde rosmarin,
 Nu știu ce-am că tot
 suspin :

Când o văd trecând în jos,
 Ma simt par'că friguros;
 Când o văd trecând la vale,
 Mă apucă par'c'o jale;
 Și mă apucă parc'un dor,
Bolitul flăcăilor !

30.

Foaie verde măr roșcat,

Dela of, dela oftat,
 Grea durere-am căpatat;
 Că dragostea dac' o faci,
 Mai mult de-a dorului
 tragi.

Dragostea-i înșelătoare,
 Ca o viespe mușcătoare.
 Dragostele iute vin
 Și te umple de venin,
 De nu pot, să lecuească,
 Doftori din țara grecească !

31.

Foaie verde și-o laleă,
 Maică, măicuța mea,
 Învață-m'a descântă
 Și 'nvață-mă cum să fac,
 S'aduc pe cine mi-i drag;
 Să-mi aduc ibovnică,
 Că nu mai pot fără ea !
 Mă usuc de pe picioare,
 Ca un *muc* de lumânare;
 Eu mă mir cum mai trăesc
 Și cum nu mă prăpădesc !

32.

Foaie verde liliac,
 La grădina cu cerdac,
 Crește-un trandafir și-un
 mac;
 Maica spune că-i de leac,
 Ca să mi-l pună la cap,
 Să vina cine mi-i drag.¹

33.

Mult îmi place, mult
 mi-i dor,
 Dragă-i floarea de bujoi,
 Chipul roș de bujorel,
 Și flăcăul tinerel;
 Bujorel dela dumbravă,
 Flăcău mândru de ispravă !

1. 34 Se suprimă apoi un cântec.

34.

Nu mi-i frică de puică,
Frică mi-i de boala mea,
Că m'a legă cu vorbă,
Și-mi prăpădesc cărare!

35.

Foaie verde lozioară,
Lelițică bălăioară,
Cu rochița roșioară,
Cu pestelca foc și pară,
Ai băgat voinici în boală;
Pe câți bagă nu se scoală!¹
(Vezi no. 24.)

36.

Foaie verde puii de nuc,
Geaba beu, *geaba* mănânc,
Că n'am cu cin' să mă
culc.
Ce mănânc nu-mi folo-
sește
Și ce beau nu-mi prea
priește,
Că nimeni nu mă iubește!
(Pentru vers 4-5, vezi no. 17,
vers 6-7.)

37.

Zace Ghiță de lingoare,
Puica după dânsul moare!
Zaci, voinice, ori te scoală,
Ori să-mi dai și mie boală,
Să zăcem pe prisp' afară,
Să ne vad' un colț de țară,
Să ne vadă mic și mare,
Că eu mi te-am iubit tare;
Să ne privească lumea,
Că ne 'mpărțim dragoste!

Varianta 1.

Frunză verde clocotici,
Plină-i lunca de voinici,
La tot fagul, patru, cinci.

Iar la fagul din cărare,
Zace Ghiță de lingoare,
Cu Ilinca la picioare.
—Taci, Ilincă, nu oftă,
Că Ghițisor s'a 'ndreptă
Și tot pe tin' te-a lua!

Varianta 2.

Frunză verde clocotici,
Plină-i lunca de voinici,
La tot fagul, patru, cinci;
Dar la fagul din cărare,
Zace unul de *lungoare*;
Nu știu, zace, ori se
face,
Că gurița nu-i mai tace!
(Popești, jud. R.-Sărat.)

Varianta 3.

Foaie verde lozioară,
La Ploesti, în mărgioară,
La casa cu streșioară,
La căsuța *tulpițică*,
Cu streșina *plecățică*,
Zace-un voinic de se strică;
Și-mi zace pe prisp' afara
Și-l păzește-o domnișoară,
'Două lumânări de ceară²;
Lumânarea se topește,
Domnișoara mi-l bocește
Și din gură îmi grăește...

Varianta 4.

Foaie verde clocotici,
Plină-i lunca de voinici,
La tot fagul, patru, cinci;
Iar la fagul din cărare,
Este-un voinicel mai mare
Și cu mândra la spinare.
Zaci, puiule, ori te scoală,
Ori îmi dai și mie boală!
—Mândră, de m'oiu în-
dreptă,
Tot pe tine te-oiu lua.

1. Se suprimă apoi un cântec.

2. [Cu] două lumânări de ceară [ca să nu moară].

Iar, mândră, dac'oiu muri,
Și tu te-i căsători.

Celui care-a fi al tău,
Tu să-i pui numele meu.
Și când l-ai strigă pe nume,
Să-ți piară dorul de mine!

(Comunicat de d-l I. V. Nistor,
Praja, jud. Tutova.)

Varianta 5.

Foaie verde lozioară,
La Ploești, la mărgioară,
La casa cu trestioară,
Zace-un voinicel de boală,
Nici nu zace, nici să scoală.
Mi-l păzește-o fată mare,
C'o lumânare de ceară.

Zaci, voinice, orite scoală,
Ori îmi dă și mie boală,
Să zacem pe prisp'afară,
Să ne vedem ori și care.

Tu pe-un pat și eu pe-
un pat,
Pe două scânduri de brad,
Să ne treacă os prin os
Și viermii pe prispă jos!

38.

Dela noi
Și pân'la voi,
Numai stele
Și *rubele*;
Nu-s nici stele,
Nici rubele,
Ci-s chiar dragostele mele!

39.

Bate vântul țaricel,
Prin vânt zboar' un po-
rumbel;
Porumbel cu pana sură,
Tot zboară prin bătătură;
Nu-i porumb cu porumbiță,
Ci-i dragostea de bădiță!

40.

Foaie verde pătrânjel,

Vai de mine, sărmănel,
Că de-o vară zac într'una,
Pe nimica n'am pus mâna.
Mi-a trecut *leriul* de geaba:
Nici la plug și nici la sapă
Nu m'am dus și nu mă duc,
Că de boală mă usuc;
Și n'am leac, că-i boală grea,
Boală nu-i ca dragoste!

41.

Frunză verde foi de
hrean,
Am zăcut și mai zăceam,
Că măicuța nu te scoate
Decât numai dela moarte,
La altă boală nu poate.

Când te-apucă dragoste,
Nici să te gândești la ea;
Ba te fierbe fără apă,
Cu mai mare greu te-adapă.
Mă sculăi din boală grea,
C'am văzut pe mândra mea!

42.

Măndre, măndre crinișor,
Am fost bolnav de-un pi-
cior;

Doftorii m'au căutat,
Că mulți doftori am aflat;
Cu leacuri, în multe boale,
Omul poate să se scoale,
Numai una îi mai rea,
Dragoste! *părdalnică*!

Nu-i doftor, ca leac să-ți
deie,
Boala din trup să ți-o ieie.

Leac n'am azi și n'am
nici mâni,
N'oiu aveă nici săptămâni.
Chemai popa ca să-mi
cânte,

Vrăjitoarea să-mi descânte,
Dar de geaba-i, boala-i grea,
Și nimenea nu mi-o iea.

Haide puică, blăstămato,
Și mi-o iea, că tu mi-ai
dat-o!

43.

Rău de omul zăpăcit,
Rău de omul îndrăgit;
Nevestele-l zăpăcesc,
Fetele mi-l chinuesc!

44.

Frunză verde iarbă grasă,
Nici n'apuc să ies din casă,
C'o fetiță mă 'ntâlnesc,
Mă strigă să mă opresc,
Și eu stau s'o ocărăsc!
Dar nu știu cum dânsa
face,
Că'ntr'o clipă mă preface,
Că nu mai pot să pornesc,
De ea să mă deslipesc!

45.

De când, mândro, te-am
văzut,
O *leșpede* mi-a căzut,
Și acum m'am *dulmacat*,
Din ce boală m'am sculat.
Că din Eși la București,
Nu mai simți că mai tră-
ești!

46.

Tot m'aș duce, duce-m'aș,
Tot la vale pe *hogăș*,
C'am văzut un călăraș,
Să-l ajung și sa mi-l rog
Despre bădița vreo știre,
Și știe de-a lui venire.

47.

Zaci de boală mult o lună,
De dragoste-o săptămână;
Boalele te țin în pat,
Dragostea, nu s'a *aflat*!

48

Foaie verde bob mărunt,
Cine, lele, te-a făcut?
Cine te-a ținut în poală,
Moară-i trupușoru'n boală,
Că de tine am *bolit*,
Și tot nu m'am otrăvit!

49.

Toate, toate au sfârșitul,
Fără doară ca iubitul;
Toate, toate, toate sboară,
Dar iubitul te omoară.

50.

Și-apoi și-apoi dragostea,
M'a vârit în boală grea.
Și m'am dus la maică-mea,
De boală ca ca să-mi des-
cântec,
Mama 'ncepe ca să-mi
cântec;
Și m'am dus la la mândra'n
zori,
Ca să-mi descântec cu flori
Leacuri de tămăduit,
Ea mai rău m'a 'mbolnăvit!

51.

Lelea cu făptura ei,
M'a băgat în năbădăi;
Cu ochii și cu sprincene,
M'a băgat în friguri grele
Și n'am să mai ies din ele!

52.

Frunză verde plop și teiu,
Acu-i dragostea'n temei,
Că și lunca frunze are,—
Acu-i dragostea mai tare!

53.

Cine zace tot se scoala,
Fără omul dintr'o boala;

Dintr'o boală, boală grea,
Când boala i-i dragosteă!

54.

Frunză verde mătrăgună,
La ce ți-i inima bună!
Că inima, dragă vere,
Ce'n ochi vede, toate cere;
Că din inimă, așa,
Ți se trage dragosteă!

55.

Lecuirea mea tu-mi ești,
Și tot tu, puică,-mi plătești!

56.

Las și plugul la arat,
Pentru'un fleac de sărutat;
Las și boii amândoi
Și mă'ntorc tocmai de-apoi!
Înjug boii și pornesc,
La puica iar mă gândesc;
Dau o brazdă, alta dau
Și pe urmă iar mai stau,
Că nu-i vreme de arat
Pe câmpul cu florile
În satul cu mândrele!

57.

Nene, mustăcioara ta,
Mi-a venit cu boală grea;
Ochii și sprincenele
Îmi pornesc durerile.

Dimineăta și *sub-seara*,
Cătu-i ziua cea de vară,
Când te văd, mă'mbolnă-
vlesc,

Ochii tăi mă prăpădesc!

58.

Merg la hoiă, 'n horă merg,
O fetiță să-mi aleg,

Nu-mi aleg, nici nu culeg,
Că nici una nu-i cum vreu,
Cum ar vrea și Dumnezeu,
Fără una subțirică;

Toți o vreu, o vreu

și eu,

C'asă vrea și Dumnezeu!

Când una mi-i dragă mie,
Facă lumea orice știe!

Când mie mi-i una dragă,
Lumea n'are ce să-mi facă!

59.

Frunză verde mărăcine,
Mărule, mă suiu în tine,
Din tine mere să fur
Și să mă uit împrejur,
Să văd mândra ce-mi mai
face,

Pe pragul casei că-mi zace.

Două mere de i-oiu da,

Ea s'a însănoșă;

Două mere dela tine,

Mândra iar s'a face bine!

60.

Dac'a fi, bade, și-a fi,
Și noi nu ne-om întâlni,
Eu la tine c'oiu veni,
Pe sub mărul cel rotat,
Unde ieri m'ai așteptat;
După piersicul *stufos*,
Unde-i mohorul frumos,
Unde-i pălămida-seacă,
Dorul din *coș* să-mi mai
treacă!¹

61.

Geaba, lele, te prefaci,
Că tu dragoste nu faci;
D'apoi dragostea deprinsă,

1. Se suprimă după acesta un cântec.

Toată viața stă aprinsă ;
Zici că dragostea-ai sfârșit
Și noi ieri ne-am îndrăgit!

62.

Cine mi-a păcătuit ?
Tu, dragă, că m'ai *smomit* ;
Tu cu ochisorii tăi,
M'ai băgat în *năbădai*,
Iar cu gura și obrazul,
Mi-ai făcut, leleo, necazul!

63.

Bar'o focul dragosteă,
Cum nu se gândește ea !
Cum sufletul nu-i mai
moare,
Că mă dor cele picioare,
Că mă face să pornesc,
Peste câmpi să-mi întâlnesc
Lecușorul care taie
Durerea și mi-o *ostoaie* !

64.

Frunză verde poamă rea,
Na-ți, bădiță, salba mea ;
Și-ți mai dau și broboadă,
Numai lasă-mi inimă.
Multe salbe-am să găsesc,
Dar ca tine nu 'ntâlnesc !

65.

Bădița îi fărâmacat,
De-o *lelițana* di sat,
Că lelița-i vrăjitoare
Și mare descântătoare ;
Bădița îi descântat
Cu nouă fiare din sat,
Cu apă din trei fântâni,
Luata iar cu trei mâni,
Că *bolmoaje* multe știe,
Ibovnicul ca să vie ;
Cu *țârnă* dela mormânt,
Că-l face să deie 'n vânt,
Nici să creadă că-i pământ !

66.

Pustii-te-ai, pustii,
Drumule, și n'ai mai fi,
Că drumul mă tot desparte
Și de dragoste n'am parte.
Dac'ar fi gard de nuiete,
L-aș face de lămurèle,
Lămurèle puțințele,
Să trec iute peste ele !

67.

M'am dus pe la vrăjitoare
Să-mi găcescă ce mă doare ;
Toate-mi spun că leacuri
n'au,
De-asta pe la tine dau !

68.

Floare mândră de cicoare,
Sufletelul rău mă doare ;
M'a durut, m'am descântat
Și cu apă m'am scădat,
Și cu apă ne 'ncepută,
Și cu aghiazmă stătută.
Foileana trandafir,
C'am scăpat, eu mult mă
mir !

Ajutat-a Dumnezeu,
Să fie norocul meu ;
Leacul mi l-am căpătat
Dela puicuța din sat ;
Nici în apă, nici în boz,
Nici în frunză de rogoz ;
Numai cu frunză de tei
Și cu descântecul ei !

69.

Frunză verde alămioară,
Dragă Mărioară,
Nu te mai uită la mine!
Dragă Mărioară,
Că mi-i fric' acum de tine,
Ochii tăi mă bagă'n boale,

Sa ştii şi tu durerea !

70.

Se gânde' la măritat.

făcut,

Să-mi fie tot el bărbat!

71.

De-aş fi pasere frumoasă !

72.

La cea casă cu cerdac,

mac!

73.

—Peste Prut la ibovnica!

Varianta 1.

mică!

Muscând-o de bărbiuță

Variantă 2.

Un' te duci tu, Ionică,

Oltu-i mare, *șeica*-i mică !
 Și tu te 'neci, Ionică !
 —Măcar, țațo, să mă 'nec,
 La ibovnică eu trec ;
 Măcar de m'aș înecă,
 Să nu-mi vād ibovnică
 Pe brațele altuiă, ¹
 Sărutând-o pe obraz,
 Să-mi facă mie năcaz ;
 Sărutând-o sub bărbie,
 Să-mi facă mie mânie.
 N'am *tesac* la mâna mea,
 Pe-amândoi i-aș înjunghia,
 Și mai aște cinevă,
 Că cu dânsul mă 'nșelă !
 (Cosmesti.)

Frunză verde fân cosit,
Bată-l focul de urit,
Mă mir cum m'a 'nimerit!
M'a băgat în sân la piele
Și m'a strâns, m'a strâns
cu jele;
M'a băgat la *suptori*,
Și m'a strâns cu nădușeli.
Și credeam c'a fi atât,
Cu pustiul de urit!

Mândruțiță dela munte,
Spune-mi mie trei cuvinte;
Mândruțiță, mândra mea,
Dacă nu m'ei cuvântă,
Să nu crezi că te-oi uita!
Dau s'aud, dar n'am pe
cine,
Chipul tău îngând îmi vine;
Toate-aș face, Doamne, -aș
face,
Tu mă năcăjești și pace!

Cu descântec și bolmoajă,
Nu prinde dragoste *coarja*.

Că cine umblă cu rău,
Nu-i ajută Dumnezeu;
Și cine-mi umblă cu bine,
Dumnezeu mai tare-l ține.
Tu, leleo, m'ai *bolmojit*,
Și noi tot că ne-am iubit!

Nu știu dacă am noroc,
Am noroc, ori n'am de loc,
Astfel geaba mai trăesc,
Geaba fetele iubesc
Și neveste amărăsc!
Fetele se trag la mine,
Nevestele dau de bine!

Mândro, mândrulița mea,
Nu te mai uită așa,
Că-ți văd ochisorii tăi,
Ochii tăi poartă scântei,
Ca doi diavoli mărunței!

79.
Ochișorii nu ți-s teferi,
Că m'au ars ca doi luceferi;
Gura ta mă arde-așă,
Cum mă arde și luna;
Sprincenele mă topesc,
Obrajii mă *potopesc*!

Cum nu sunt sărac pe
lume,
C'aș intră argat la tine,
Te-aș sluji cum se slujește,
Te-aș iubi cum se iubește.
Te-aș iubi ca pe-o stăpână,
Pân' ce-am pune 'n cap
cunună!

Vara trece, iarna vine,
Aş iubî şi n'am pe cine;

1. Se suprimă 2 versuri influențate.

Vara trece nevăzută,
Că-s lăsat de-a mea iubită.

Frunză verde tiriplic,
Frică mi-i să nu mă stric,
Din cap și până 'n picioare,
Ca și omul care moare;
Ca mortul ce putrezește,
Ca omul ce nu iubește!

82.

De când m'am îndrăgostit,
Nu mai știu de-s ostenit,
Nici de masă, nici de somn,
Dar nu-s nici în oameni om!

83.

Frunzuliță și-o lală,
Nici o boală nu e grea.
Ca dorul și dragoste! .
Rele-s, Doamne, frigur'le,
Mai rele-s dragostile,
Frigurile te beșică
Dragostile te ușucă;
De friguri zaci și te scoli,
De dragoste zaci și mori.
Că dragostea-i lucru mare,
Te face să mori de foame,
Că n'ai poftă de mâncare,
Nici odihnă la culcare.

Și iar verde samulastră,
Dumnezeu să te ferească!
Te bagă 'n boală cănească,
Te usucă ca pe iască!

(Comunic. de d-l Mihalache,
Goleștii-Badei, jud. Muscel.
Pentru vers. 16-17, vezi aici
no. 2.)

84.

Părinte, sfințit tu,
Nu-mi cet' mie pravilă,
Că nu e mare greședă,
Dacă îmi sărut dragă.
Protopopu-i protopop
Și 'ncă are șapte-opt;
Și Vlădica că-i vlădică,

Și tot are-o ibovnică,
Dară eu să n'am nimică?

(Comunic. de d-l I. E. Torouțiu, Poeni, Bucovina.)

85.

Frunza verde măr mus-
tos,

Drag mi-a fost omul frumos
Și călare și pe jos!

Drag mi-a fost și drag mi-a fi,
Până 'n ceasul ce-oiu muri.

Trece dragostea prin apă,
Nu i-i frică că se 'neacă;
Trece uritul prin sec,
Și tot strigă: «mor! mă
'nec!»

De urit mă duc de-acasă,
Și uritul nu mă lasă;
De urit mă duc în lume,
Și uritul după mine!

Fugi, uritul, din prag,
Să vie cine mi-i drag!

Da-mi-ar, cine ce mi-ar
da,

Ca să mă scap de beleă;
De mi-ar da un ban de lut,
Ca să mă scap de urit!

(Comunic. de d-l L. Mreje-
riu, Zorleni jud. Tutova.)

86.

În mijlocul codrului,
Șade patul cucului,
Dar în pat cine-i culcat?
Badea slab și supărat.

Dar la capu-i cine șede?
Puiculița, până verde,
Din ochi negri cuvântând
Și din gură lăcrămând:

—Ori mori, bade, ori te
scoală,

Ori îmi dă și mie boală,
Că tu zaci în pat să mori,
Și mie-mi vin pețitori.

—Dacă și tu te mărită,

Nu şedeà inimă friptă!
—Cum focul m'oiu mărită,
Dacă ştiu eu boala ta!

(Comunic. de d-l I. E. Torouţiu, Solca, Bucovina.)

87.

Lele, nu mă îndemnă,
Să pornim iar dragosteă,
Că te-oiu arde şi te-oiu frige,
Când în braţe mi te-oiu
strânge.

Şi te-oiu face, zău, te-oiu
face,
Să nu te mai poţi desface,
Puiculiţă, puica mea!

(Ţigăneşti.)

88.

Bolnav sunt, mândruţo fa,
Bolnav sunt de-o boala grea;
Nu ştiu care-i pricină,
De nu mă pot îndreptă.
Fetele din toată ţara
Umbă 'ncolo şi încoace;
Ele sufletul ţi-l coace;
Cată toate parc'a zice:
«Vîn încoace, mări voi-
nice!»

89.

Dragostea de fată mare,
Ca fasolea din căldare,
Când îi pui un pumn de
sare,
De n'are nici o gustare!
Iar dragostea de nevastă,
Ca garoafa din fereastră:

Când bate vântul din jos,
Umple casa de mijros!

(Negrileşti.)

90.

Foicică, foi de fag,
Măi bădiţă şi-al meu drag,
Bolnavă-s şi am să zac,
Bolnavă-s şi nu am leac!
Bolnavă-s şi n'am crezare,
Şi n'am leacuri de 'ndrep-
tare;

Nu poate să-mi lecuească,
Inima să-mi potolească,
Doftori din ţara nemţească,
Nu-s doftori, leacul să-mi
deie,

Boala din trup să mi-o iee!
(Jud. Mehedinţi.)

91.

Frunză verde nucă seacă,
Ia vezi mintea mea cea
seacă,
Peste multe văi aleargă!
Ia vezi mintea mea cea
proastă,
Face capului pedeapsă.
Pedepsi-m'ar Cel-de-sus,
Că n'am minte într'ajuns.

De-ar fi minte şi cap
bun,
N'aş umblă ca un nebun;
De-ar fi minte într'ajuns,
N'aş umblă noaptea pe-as-
cuns!

(Hănţeşti.)

2. Lauda ibovnicului şi a ibovnicei.

I.

Când mă vezi, mă vezi
călare,
De când soarele răsare,
Când pe deal şi când pe vale!

Şi nu-i vina calului,
Cum nu-i vina dealului,
Şi mi-i vina cui a pus,
Casa mândrei tocmai sus! ¹

1. Se suprimă apoi un cântec.

2.

Și-am zis verde ismă creață,
Am o mândră cam isteată,
Totdeauna-mi dă povată,
Să nu-i fac cu ochiu'n față,
Că e lumea tare hoată.
Zică lumea tot ce-o vrea,
Dragostea e 'n mâna mea!
(Mușetești, jud. Argeș.)

3.

Floricea, floare albastră,
Ce-ai crescut în calea noastră,
Așa naltă, subțireă,
Potrivă de seama mea?
Și la stat și la *purtat*,
Și la mers *din* ^a legănat,
La inimă m'ai secăt!

4.

N'am cui da două parale,
Să taie plopul din vale
Și răchita din cărare,
Să mă uit în Haimanale,
Să văd pe badea călare,
Cu *taclitul* pus la șale,
Cu trei rânduri de pistoale,
Cu calul numai sudoare!

Variantă.

Cui să dau patru parale,
Să taie părul din vale
Și răchita din cărare,
Să vie badea călare,
Cu rachi, cu demâncare,
Cu basmă de portocale
Ș'o litră de scorțișoare!

5.

Ține, Doamne, luna 'n
ceață,
Să mă satur de dulceață,

Să mă dau cu puica'n viață.
Ține, Doamne, luna sus,
Să-mi sărut puica cu gust!

6.

Alta zis-am de-un bujor,
M'a 'ntrebat un domnișor:
—Spune, puică blăstămată,
De ești fată ori nevestă,
Ori zână din cer lăsată!
—Nu sunt fată, nici nevestă,
Nici zână din cer lăsată,
Ci-s de maica blăstămată,
Să fiu floare de pe mare,
Cine mă sărută, moare!
Spune, dragă domnișor,
Insurat ești, ori fecior?
Nu-s fecior, nici însurat,
Ci sunt de Domnul lăsat,
Că sunt Brumariul cel

mare,

Mă las noaptea pe răcoare,
Mă ridic în *prânzul* mare,
Iau mirosul florilor,
Și dragostea fetelor!

7.

Foaie verde burungic,
Am un drag de ibovnic,
Frumos ca un *ușanic*
Și ca bradul, om voinic!
Foaie verde popalnic,
Când îl văd ziua prin crâng,
Numai gem și numai plâng.
Foaie verde floare albă,
Geaba, puiculiță dragă,
Geaba gemi, geaba oftezi,
Geaba plângi și te 'ntristezi,
Că tu badiului nu crezi.
Tu oftezi de focul meu,
Iar eu pier de focul tău!

8.

Cât mi-ți-i lumea de largă,

2. Poate :

Și la mers *lin*, legănat.

Nu-i ca puica mea cea dragă;
 Cât e lumea de întoarsă,
 Nu-i ca puica mai frumoasă.
 Multe fete-s pe pământ,
 Da' ca mândra mea nu sunt.
 Cum e luna printre stele,
 Aşa-i mândra printre ele.
 Multe stele-s luminoase,
 Da' ca luna nu-s frumoase;
 Multe stele-'s frumuşele,
 Dar ca luna nu-i nici una;
 Lele, guriţa mătale,
 Neica după tine moare,
 Că n'ai pereche sub soare !

(Cosmeşti.)

9.

Foileană foaie 'nvoaltă,
 La *budăul* cel de piatră,
 Facdragoste-un *făt* şi-o fată.

Măi Gheorghe, de-amu-
 rizar,

Ochii tăi m'au fărâncat;
 Pentru ochii tăi, băiete,
 M'aş bate c'un sat de fete;
 Pentru ochii cari-mi place,
 Singură samă mi-aş face.

Dar flăcău-o mângâia :
 —Taci, puică, nu zice-aşa,
 C'om face cum om putea,
 Amândoi că ne-om lua :
 Şi-om face, cum s'a găsi,
 Şi tot amândoi om fi !

10.

Nu ştiu, soarele răsare,
 Or mi-i bădiţa călare;
 Şi se suie tot mai sus,
 Bădiţa pe deal s'a dus.
 Sfântul soare stă'n răscruce,
 Şi bădiţa tot se duce;
 Sfântul soare că-misfînteşte,
 Bădiţa nu se zăreşte !

11.

Frunzuliţă măcieş,
 Măi bădiţă Gheorghieş,
 N'ai văzut pe la Buzău,
 Bade, pe mândruţul meu ?

L-am văzut, nul-am văzut,
 Poate nu l-am cunoscut !
 —Măi bădiţă Gheorghieş,
 Lungu-i drumul pân' la Eşi;
 Mi te jur pe Dumnezeu,
 N'ai văzut pe bade-al meu ?
 —Ci de mândri, lemea-i
 plină,

Stele'n noaptea cea senină.
 —Multe-or fi şi-or tot mai fi,
 Şi multe-or mai izvorî,
 Dar ca badea n'or mai fi :
 Chipeş, mare, întrupat,
 Chipul lui să-l sorbi
 de-odată

Şi să rămâi blăstămată :
 Şi să-l sorbi de două ori
 Şi să mori de nouă ori !¹

12.

Foaie verde trei alune,
 Spune, mândruliţo, spune,
 Spune cine te-a făcut,
 Să merg să-l plâng în
 mormânt !

Te-a făcut în arginţel,
 Te iubeşte-un voinicel;
 Te-a făcut tot în argint,
 De te iubeşte-un voinic;
 Să-mi dea voie să-l sărut,
 Să-l sărut odată bine,
 Să-l trimet pe ceea lume,
 Să trăesc şi eu cu tine,
 Măcar vreo doi ani de zile,
 Că mi-ai fript inima'n mine !

13.

Lele, soră 'naltă,
 Ia mai cânt'o dată,

1. Se suprimă apoi un cântec.

Cum cântai ast'vară,
Pe sub sălcioară,
Pe din jos de moară !

14.

Foaie verde poamnă neagră,
Dintr'o lume-așă de largă,
M'am ales c'o puică dragă.
De dragă îmi eră dragă,
C'o purtă cu *făstă* albă,
Și la cap c'o *târmă* neagră
Și cu *burmuș* de cel bun,
Să umblu ca un nebun.

15.

Foaie verde trei grămate,
Mersei calea jumătate,
Potcoavele-aū picat toate !
Nu-i vina căluțului,
Nici a potcovarului,
Și-i vina mândruței mele,
C'a pus casa'n dealuri grele,
De nu poți merge prin ele.

Alta zis-am iarbă moale,
Dă-te, puică, mai la vale,
Să te sărut de călare !¹

(Negrilești.)

16.

Frunza verde puiu de nuc,
Toate fetele se duc,
Pe sub luncă în pădure,
Să culeagă fragi și mure.

Mândro, spune, dum-
neată,

Mai fragă ca gura ta,
Se mai află undevă ?
Mure dulci ca ochii tăi,
Ai mai văzut pe la noi ?

17.

Zis-am leana și-un du-
dău,

Șapte mori is pe pârau,
Eu eram acela, zău !²
Toate macină la grâu,
Numai una la secară,
Eu eram acel de-aseară !

Acolo, omul urît,
La morișcă n'are rând,
Iară omul cel frumos,
Cum ajunge toarna 'n coș,
—Stăi, Române, nu turnă,
Până nu m'ei sarută,
Că din vamă n'oiu luă,
Și'ncă ți-oiu mai da ceva.

Variantă.

Foaie verde și-un dudău,
Câte mori-s pe pârau,
La toate-am măcinat eu ;
La morișca cea din jos
Și 'nvelită cu rogoz,
Mă suii să torn în coș,
Morărița mă dă jos !

Stăi, bădică, nu turnă,
Până nu m'ei sărută,
Și pe urmă ți-ai turnă,
Făină bună ți-oiu da,
Și nici vamă n'oiu luă.

Sărmanul omul frumos,
Cum ajunge, toarnă'n coș ;
Vai de omul cel urît,
Nici la moară n'are rând !

18.

Dintr'o lume mare, largă,
Căpătai și eu o dragă ;
Dintr'un sat frumos și larg,
Căpătat-a puica drag.

Frunză verde alior,
Ea bujor și eu bujor ;
Frunză verde aluniță,
Ea porumb, eu porumbiță,
Cari-și grăesc din guriță ;
Eu porumb, ea porumbea,
Se 'nțeleg cu inimă

1. Se suprimă apoi un cântec.
2. Refren.

I-aş rupe cobiliţă,
Cobiliţa ca crăiţa,
Cofelè ca florilè ! ¹

(Pentru vers. 6-9, vezi No.
15, vers. 11-4.)

26.

Cine te-a făcut pe tine,
Tudoriţo, nene,
Par'că m'a 'ntrebat pe mine,
Tudoriţo, nene ! ²
Trupul tău cel subţirel,
Par'că-i tras printr'un inel,
Şi mi-i drag de mititel ;
Şi obrajii rumeiori,
Să-i săruţi până ce mori !

27.

Frunză verde iarbă mare,
Are mă-sa fată mare ;
Când se duce 'n şezătoare
Şi se pune pe saltea
Chiara dinaintea mea,
Şi când, frate, mă priveşte,
Inima în mine creşte.
Nu ştiu ce are la ochi,
Cum mă uit, mă şi deochi ;
Nu ştiu ce are la gură,
Cum vorbeşte, mintea-mi
fură,
Şi de dau ca să vorbesc,
Tot la vorbe încălesc
Şi pe loc mă ameţesc !

De-i pun mâna la mijloc,
Inima-mi arde cu foc !

28.

Rămâi, nene, sănătos,
Crinişorul meu frumos !
—Du-te, mândro, sănă-
toasă,
Scânteioara mea frumoasă !

29.

Frunză verde crin aprins,
Ce mai ibovnic am prins !
Mi l-am prins din întâm-
plare,
Să vedem ce minte are.
De-a avea o minte bună,
L-a culcă lelea pe mână ;
De-a avea o minte rea,
Să-l despart de mâna mea ! ³

30.

Iartă-mi, Doamne, din
păcate,
C'am făcut rele de toate
Pe 'ntunec şi pe noapte !
Iartă-mi, Doamne, din gre-
şele,
C'am făcut destule rele
Şi pe lună şi pe stele
Şi pe 'ntunerèce rele !

1. Urmează un cântec care începe astfel :

Foaie verde fir de linte,
Ilenută dela munte,
Nu-ţi mai pune flori pe frunte,
Că ţi-or ieşi vorbe multe.
—Las' să iasă, că nu-mi pasă,
M'a făcut maica frumoasă...

2. Refren.

3. Se suprimă apoi un cântec care începeă astfel :

Foaie verde de arţar,
Am iubit un pădurar,
Ieşiă sara din *lăstari*
Cu ciubote şi itari...

31.

Cine mi te-a scos nainte,
 Acela nu-i om cuminte;
 Când te văd, mă *uluesc*
 Și spre tine că pornesc.
 De-s plecat la plug, m'o-
 presc;
 De-s cu sacii pentru moară,
 Ochii tăi mă și omoară;
 Sărbătoarea ostenesc,
 Pân' ce dau și te 'ntâlnesc!

32.

Am plecat, plecat, călare,
 Când îi soare și nu-i soare,
 Ș-am ajuns târziu în sat,
 Tocmai când s'a înnoptat!
 Când luna mi-a răsărit,
 Ibovnica mi-am găsit,
 Și-am plecat când a sfîșit;
 Bată-l spuza de iubit,
 Că rău m'a mai bolnăvit!

33.

Frunză verde de trifoiu,
 Badea vine pe la noi,
 De două-trei ori pe noapte,
 Mă mir badea *cum* poate!
 Dac' aș fi dintre feciori,
 Aș veni de nouă ori;
 Aș veni și n'aș plecă,
 Pără nu m'aș sătură,
 Pără n'ar ieși lună;
 Și când luna mi-ar ieși,
 Dela lună aș fugi.
 Cu mândra încet mă duc,
 Colo supt *umbra* de nuc;
 Nucul, cu frunzele lui,
 Ține parte dorului;
 Nucul, cu frunzele late,
 Are suflet de dreptate.
 De puterea frigului,
 Pică frunza nukului,
 Văd *cuibarul* cucului,

Tocmai sus într'o *cracana*,
 Și cucu-i fugit de iarnă.
 Iar mai jos lângă tulpină,
 Văd cuibarul din grădina;
 Văd cuibarul și nu-l văd,
 Cu mândra eu unde șad;
 Unde șezui cu mândră,
 Nu se cunoaște urmă! ¹

34.

Foileana măcieș,
 Mai bădiță Gheorghieș,
 Dragul lelii, mult ești, măi,
 Ca nici unul din flăcăi!
 Nici prea nalt, nici prea
 subțire,
 Și-ai băgat dragostea 'n
 mine!

35.

Frunză verde lemn cânesc,
 Mulți în sat mă dușmănesc,
 Că la mine nenea vine;
 Vine că n'are la cine!

36.

Alămioară rourată,
 Mândruleana mea-i bogată:
 N'are boi și n'are vaci,
 Că avere poți s'o faci;
 N'are bani, n'are pământ,
 Are gură și cuvânt;
 Doi luceferi și sprincene,
 Când îi vezi îți pică lene;
 Când te ard, te și topești,
 Pare-ți că îmbătrânești;
 Ș'apoi, place-mi avereă,
 Care-o are mândra mea!

37.

Multe, leleo, am văzut,
 Ca tine n'am pomenit.
 Nici la fire, nici la *viers*
 Și nici n'am mai aflat mers

1. Un cântec ce urmă, se suprimă.

Mândru, moale ca și-al tău,
N'a mai lăsat Dumnezeu !

38.

Frunză verde cum am
spus,
Am fost și'n țara de sus;
Frunză verde măr mustos,
Umblat-am țara de jos,
Și-am umblat și-aș mai um-
blă,
N'am dat¹ mândră ca a mea!
Câte țări-s pe pământ,
Mândre ca tine nu sunt :
Ca 'n țara moldovenească,
Nu-i nici țara armenească,
Și ferit de Dumnezeu,
Nu mai ești ca satul meu!
Satul meu cu mândrele,
Câmpul și cu florile !

39.

Frunză verde de gutuie,
Badea dealul că mi-l suie ;
Suie dealul, cântă tare,
Seamăn badea nu mai are ;
Merge mândru, cântă bine.
Că badea-i pornit la mine!
Măi bădiță, bădișor,
Suie dealu 'n cetișor !

40.

Foaie verde iarbă rea,
Invățată-i mândra mea,
Că cetește inimă
Și pe nour și pe noapte
Ca și omul cel cu carte ;
Și pe ger ca și pe soare,
Mândra mea știe scrisoare,
De merge pân' la hotare !

41.

Frunză verde urzicuță,
Puiculiță, puiculiță,

Cine ne-a 'ntâlnit pe noi,
I-sărut ochii amândoi ;
Cine ne-a deschis porțița,
Sărută-i neica gurița ;
Cine mi-a deschis ușa ?
Fara numai mândra mea !

42.

Cine² 'n vârful dealului ?
Bădiță cu murgul lui.
Din harapnic tot pocnește,
Că bădița mă vestește
Să-l aștept pe lângă casă.
Cu *sflichiul* de ibrișin,
Să 'ncepem să ne iubim ;
Cu coada de salbă-moale,
Gând nu-i vine să se scoale!

43.

Foaie verde poamă albă,
Dintr'atâta lume largă
Mi-am ales o puică draga,
I-am dat drumul să-șialeagă,
Sau ochi negri, sau căprii,
Sau albaștri ca ai mei !

44.

Mi-a fost drag' o porum-
bița
Care mă strigă «bădiță!» ;
Am iubit o turtureă,
Care mă strigă «bădeă!»
Care-a fi mai frumoșică:
Porumbea ori turturică ?
Porumbița te ciupește,
Turturea' te ciugulește !

45.

Măi băiete, băiețel,
Nalt mai ești și subțirel,
Că săruți pe nevăzute
Și șoptești pe ne-auzite ;
Frunză verde foi de fag,
Și de asta îmi ești drag !

1. N'am dat *de-o* mândră ca a mea.

2. Cine-i în vârful dealului.

46.

Draga mea, dragă fetică,
Te-am lăsat odată mică.
Eu eram mai ca și tine,
Lasă că și acuma-i bine,
Că inima-i tot cu mine !

47.

Frunză verde măr turcesc,
La nimica nu gândesc,
Că-s flăcău, flăcău traesc!
Fetele de crișmariță,
Mă chiamă pe la porțiță,
Iar fata de preoteasă,
Vine de mă iea de-acasă.
Tu te duci că nu te 'nduri,
Că la popă sunt prescuri ;
Mai n'ai vrea, dar n'ai ce-i
face,
Că fata de popă-ți place !

48.

Cine te-a văzut odată,
Ține minte viața toată ;
Că nici eu nu te-oiu uita,
În toată vieța mea !
Că numele maică-mii,
Este-aleasa inimii !

49.

N'oiu muri eu pân' la
vară,
Când *frunzește* codrul iară.
Când flăcării de prin sate,
Pleac' cu fetele toate,
Pleacă'n crâng pela răcoare,
Unde-i floare lângă floare;
Că 'ntre ele-i mândra mea,
Mândră, cum se poartă ea!

50.

Lelițică de pe punte,
Tudin lumești cam multe ;
Câți flăcăi și câte fete,
Câte câduri, câte cete,

Toate mi le-ai petrecut,
Spune neicăi, de-ai văzut
Ochi frumoși și gură plină,
Ca așeară în grădină ?

51.

Măi bădiță, bădieș,
Dragul lelei Gheorghieș,
Frunză verde foi de pur,
Te-aș lua dar nu mă'ndur,
Că-mi tot zice măicuța,
Dar inima nu-mi prea vrea,
Măicuța tot cicălește,
Dalgrata-mi bolborăsește,
Dragostea s'o las nu-mi
vine,
Că-i dragoste dela tine
Și-are 'n mine multe vine;
Are-o vână din tulpină
Și alta din rădăcină,
Care-mi ține sufletul,
Care-mi ține inima,
Cu lacăte de aramă,
Și-o curea cu cataramă
Și cu *clenciul* de argint,
Că nu-i alta pe pământ !

52.

Toți de dorul fetelor,
Bate drumu'n *childa* lor ;
Dar la mine, drăguță,
Bate drumu'n *childa* mea!

53.

Flăcăușul care-mi place,
Trecu anul de când zace ;
Bădița care mi-i drag,
M'a zărit odată 'n prag.
Frunză verde de vetrice,
Rău i-a fost la *lingurice* ;
Frunză verde alămioară,
Rău i-a fost la inimioară ;
Mi-i frică de blăstămat,
De astă nu l-am lăsat !

Frunză verde, frunza mea,
Dacă nu mă vrea badeă,
Nu mi-i ciudă, grijă rea ;
Eu ca el găsesc o sută,
Că *flacaim*e îi multă ;

Frunzi verde alămioară,
Copiliță bălaioară,
De ce ești tu subțirică?
Că m'a strâns un bădi-
țică!
—Și frumoasă, de ce ești?
—Ca să stai să mă privești!

63.

D'apoi țața cu brățare
Are multe, măi, și are,
Un coș plin cu popușoi,
Gura și buzele moi!

64.

Las', dragă, descântecul
Și-mi începe cântecul;
Decât să mă ții la tine
Cu descânțete pe mine,
Mai bine m'ai fărmață
Cu toată făptura ta!

65.

Cărărușă lungă 'n jos,
Ești fudul că ești frumos;
Da' eu nu m'oiu fuduli,
C'incăș'mai frumoas'-oiu fi!
(Comunic. de d-l D. Dan,
Prichielean, Bucovina.)

66.

Pe pădure rară 'n jos,
Trece badea cel frumos,
Cu căruța Radului,
Cu caii 'mpăratului;
Când pășia pana-i *clatiă*,
Ochi și gura îi râdeă,
Și sprincenele-amândouă,
Pe mine mă bagă 'n boală!

(Comunic. de d-l D. Dan,
Straja, Bucovina.)

67.

Foaie verde de susaiu,
Coboară mândra pe plaiu,
O cunosc numai pe graiu,
Că i-i graiul subțirel,
Moare neica după el!

(Comunic. de d-l H. N. Țapu,
Novaci, jud. Gorj.)

68.

Cântă cucul și rotește
Ca mândra când se gătește

Și-și respiră penele
Ca mândra sprincenele!
(Idem.)

69.

Foaie verde de spânac,
Doamne, la ce m'ai lăsat,
Băiat tânăr și sărac,
Să fiu fetelor pe plac!
(Idem.)

70.

Foaie verde de trei boji,
Am o amantă la Gorj,
Una 'n Gorj, una la Dolj,
Una icea, una 'n Cârcea,
Și-unala Râmnicul Vâlcea.
A din Cârcea-i crâsmă-
reasă,

Poartă *cârpă* de mătăasă
Și cu flori de fir aleasă.
Și-a din Vâlcea-i nevastă,
Cu cămașa subțireă,
Se văd țițele prin ea,
Țițe mici cu *boldurele*,
Mușcar'-ar neica din ele,
Ca din doi faguri de miere!

(Comunic. de d-l P. Ștefă-
nescu, Dobromir, jud. Con-
stanța.)

71.

Floricea leuștean,
Când eram copil *durlan*,
Bună probă sămănam.
Câte fete 'n sat la noi,
Le faceam turma de oi
Și le duceam dinapoi
Și le mânam la zîvoi;
Le făceam turmă și cârd
Și le sărutam pe rând.

Elelei, pe când eram
Copil tânăr și durlan,
Multă dragoste făceam,
Dar de când m'am *ridicat*,
Multă dragoste-am stricat!
Lăsaî copile de soiu,

Luăi *durna* din gunoiu ;
Lăsăi copile de viță
Și-am ales o rămășiță !

72.

Foaie verde de legume,
Trei ibomnice-am pe lume,
Una 'n deal ca un pahar,
Una 'n vale ca o floare,
Una la ulița mare
Cu gurița de migdale ;
Ibovnica cea din deal
Cu gurița de zahar ;
Ibovnica cea din vale
Cu gura de portocale.
Cea din capul satului
Mi-i *punerea* capului.

73.

M'a 'ndrăgit nevestele,
Că le iubesc fetele !
Și-am zis leana, arțaraș,
Mi-a venit ungând vrăjmaș,
Ibovnica să mi-o las !
Nu știu, lesne-i de lăsat,

Dar mi-i greu de căpătat !
(Pădureni, jud. Putna.)

74.

Am iubit și-am să iubesc,
Măcar să mă săvârșesc ;
Moară lumea de năcaz,
De dragoste nu mă las ;
Moară lumea de mânie,
C'am să iubesc pe vecie !

75.

Foicică de dudău,
Bine mai eră flăcău,
Că umblam unde voiam ;
Ce gândiam și izbândiam,
Grijă mare nu duceam !
Frunză verde și-o laleă,
Bine eră și nici prea,
Că umblam tot *lătura*
Pe la casa altui !

Floricea matostat,
Trăesc bine și 'nsurat :
Nu umblu noaptea prin sat
Pentru'un fleac de sărutat !
(Hănțești.)

3. Dragoste nehotărîtă.

1.

Foaie verde alămăie,
La *Es*, la Mitropolie,
Este-un logofăt de scrie ;
Și când scrie, te mângăie ;
Când cetește, te slăvește !
(Țigănași, jud. Iași.)

2.

De trei zile mă gândesc,
Pe care să mai iubesc !
Aș iubi pe ori și care,
Dar mi-i gândul tot la *tale* !

Foaie verde și-o laleă,
N'am, Leano, pe unde da,
Să nu-ți mai văd casa ta,
Casa și bătătură,
Cu-alean în inima mea !
Unde-ți văd căsuța ta,
Plânge inimioara mea,
Că te-a iubit neica 'n ea !
Unde-ți văd păreții tăi,
Lăcrămează ochii mei,
Că te-au iubit, neică, ei !

(Mușetești, jud. Argeș.)

3.

Fa Marițo, ia mai stăi,
Să-ți sărut obrazii tăi,
Ca doi crini, ca doi bujori.

Fa Marițo, unde-ai mas,
De ai semne pe obraz?
—Ia, am mas într'ogrădină,
Și m'a mâncat o albină.
—Fa Marițo, tu mă minți,
Că albina n'are dinți;
Și albina are-un cioc,
Și te mușcă de un loc!

Fa Marițo, Mărioară,
Ochii tăi mă bagă'n boală,
Sprincenile mă omoară,
Fa Marițo, Mărioară!

(Hănțești.)

4.

Foaie verde mărăcine,
Dealule, face-te-ai tine(?)
Să se fac'un drum prin tine,
Pân' la deal, la mănăstire,
Să văd cărduri de copile,
Să văd și amanta mea,
Pe brațele altuiă,
Sărutându-i guriță,
Deschizându-i polcuță!

(Pentru sfârșit, vezi No. 73
și variantele, p. 107-8.)

5.

Badea 'nalt și sprincenat,
Frumos ești, cum nu iu-
bești?

—Am iubit într'a mea viață,
O drăguță de nevastă!...

6.

Copiliță făr' de minte,
Zi mă-tii să te mărite!

Insoara te dumneata,
Că și eu m'oiu mărită
Tot în sat cu dumneată!

Straie albe oi u purtă,
Tot în ciuda dumneată!
(Negrițești.)

7.

S'a dus neicala plimbare,
S'a 'ntâlnit c'o fată mare:
Bună ziua, fată mare!

Mulțămesc, flăcău călare!
—N'ai guriță de gustare?

Eu guriță n'am de dat,
Am avut-o și am dat
La un nalt și sprincenat
Și cu semne de vărsat,
La inimă m'a secăt.

O dădui azi dimineată,
La unul fără mustață!

8.

Foaie verde și-o laleă,
De 'nsurat m'aș însură,
Nici urită n'aș lua;
Nici urită, nici frumoasă,
Numai ca să ție casă;
Nici frumoasă, nici urită,
Numai să fie plăcută;
Nici frumoasă, nici prea
bună,

Că ți-o iea altul din mână!
Nici săracă, nici bogată,
Numai mie ca să-mi placă;
Nici bogată nu-mi preavine,
Să poruncească la mine;
Mai bine una săracă,
Ce i-oiu spune «fă»!, să facă
Și din gură ca să tacă!

9.

Foaie verde tiriolic,
Ce cați, leleo, prin colnic
Cu papucii lip!, lip!, lip!,
Răsucind la burungic?

Cat o vacă și-un vițel
Și-un drag de ibovnicel;

Cat o vacă și-un mânzat,
Și-un drag de amurizat !¹

10.

Și-aș bea apă din ulcior,
Ca din gura lui Ion,
 Hai ! hai !
Sărută-mă, Neculai !
 Și-aș bea apă din ulcică,
Ca din gura lui Costică,
 Hai ! hai !
Sărută-mă, Neculai !
Și-aș bea apă din cofetă,
Ca din gura lui Gheorghită,
 Hai ! hai !
Sărută-mă, Neculai !

11.

La grădina cu doi peri,
O drăguță cu doi veri ;
La grădina cu doi nuci,
O cadână cu doi Turci ;
La grădina cu doi brazi,
O drăguță cu doi frați ;
La grădina cu doi ploi,
O drăguță cu doi popi ;
La grădina c'un cireș,
Cinci fete pe-un flăcăieș !

12.

Și-am zis verde alunică,
 Ionică, Ionică,
Dă și badi'-o florică !
 Ba eu, bade, nu ți-oiu da,
Că eu floare n'am de dat,
Că-s vădană, n'am bărbat,
C'astă vară n'a plouat.
Cu bani de pe sărutat,

Am plătit de le-am udat;
Cu banii de pe iubit,
Am plătit de le-am plivit !

Variantă.

Câte flori pe iaz în sus,
Toate cu Niță le-am pus.
Foaie verde viorele,
Dă lui Ghiță floricele !
—Ba eu flori nu am de dat,
C'am plătit de le-am udat
Cu bani de pe sărutat ;
Și-am plătit de răsădit
Cu banii de pe iubit !

13.

Când eram la mama fată,
Știam floarea cum se poartă ;
Și-o purtam tot cam pe
 frunte
Și iubiam flăcăi de munte !
(Țigănași, jud. Iași.)

14.

Trandafir moldovenesc,
Te-aș iubi dar nu 'ndrăz-
 nesc ;
Trandafir cu floarea 'n
 drum,
Te-aș iubi și nu știu cum !

15.

Și-am zis verde și-un lipan,
Uite-al dracului Oltean,
Cum își trage coasa 'n deal
Și cosește leuștean !
Leuștean, cine te-a pus ?

1. Se suprimă o variantă care începe astfel :

Foaie verde de artari,
Ce cați, puică, prin lăstari ?
—Cat o vacă și-un vițel
Și-un drag de ibovnicel,
Colea : 'nalt și frumușel,
Cu mustața gălbioară
Și cu fața rumeoară...

Marița care s'a dus,
N'a lăsat nici un răspuns,
Nici guriță de ajuns,
Trupușor de desmierdat,
Ochișori de sărutat !

16.

Foaie verde matustat,
Drag mi-i omul însurat,
Dar mai drag flăcău 'n sat,
Că 'nsuratul are casă
Și de mine nu-i prea pasă;
Dar flăcăul ne'nsurat,
Nu-i prea de femei stricat;
N'are casă, n'are masă,
Decât eu, ibovnică,
Nu mai are pe altă.

Când dragostea-l bagă'n
boale,
Dă cămeșă din schimbare ²
Și ciobota din picioare.

17.

La umbră de liliac,
Șede Ghiță răzămat
Și-i cată Marița 'n cap.
Las' să-i cate, nu-i păcat,
Că i-a fost amurizat;
Las' să-i cate, nu-i mânia,
C'a lua-o de soție !

Variantă.

La părul cel retezat,
Șede Ionel culcat
Și-i cată Ileana 'n cap.
Las' să-i cate, nu-i păcat,
Că i-a fost amurizat;
Las' să-i cate, nu-i mânia,
C'a luă-o de soție !

18.

Foaie verde trei lalele,
Câte mândre tinerele,

Cât am bani, toate-sa' mele;
Eu banii i-am cheltuit
Și mândrele n'am urit
Și n'am unde să 'mprumut !

19.

Foaie verde solz de pește,
Noaptea rău mă mai mun-
cește,
Grija la două neveste !
Una 'n sat, una acasă;
Cea din sat, nu-i cu bănat,
Demâncare că mi-a dat,
Și mi-a dat de săturat,
Vin din ploscă mi-a turnat.
Cea din casă-i inimoasă,
Par'că-i o *curmă* de coasă !

20.

Bată-l focul de iubit !
Cine focul, l-a scornit !
Am iubit vreo șase fete
Și-alta mă trage de bete !

21.

Frunză verde busuioc,
Mi-a cătat maica 'n ghioc
Și mi-a spus că mă mărit
C'un flăcău nepomenit :
Voinic, frumos la statură
Și viclean la *calatură*,
Cu mustața gălbioară,
Cu sprinceana deșioară !

22.

Murgule, murguțul meu,
Da-ți-ar zile Dumnezeu,
Să mă duci ca 'n vânt ușor,
C'arde sufletul de dor;
Să mă porți pe cărăruice,
Să privesc la cele puice;
Murgule, să nu ai teamă,
Când drăguțele mă chiamă !

1. Poate :

Dă cămeșă din spinare.

23.

La ibovnica de mult,
Mergeam, dragă, s'o sărut;
Mă'ntâlnii cu tine 'ndrum,
Tu frumoasă și eu bun,
Te-ai lăsa și nu ma 'ndur;
Ne-am iubi și nu putem,
Ne-am lua, nu ne 'ndurăm,
Mai mare păcat avem!

(Voinești, jud. Iași.)

24.

Mie-mi place o leliță,
Că-i fata de crismărită;
Ea se poartă cu *scumpete*,
Nici se uită l'alte fete;
Am s'o las, că mai am una,
Și-i frumoasă ca și luna;
Se gătește tot cu flori,
Și mă bagă în fiori!

25.

Mama tot mă ocărăște,
Că cu tine mă zărește,
Și-apoi nu-i de ocărit,
Când măicuța mi-a dat
gură,
Și eu las pe-alții de-o fură?
Măiculița mi-a dat sân,
Eu îl dau la care vin,
Dar numai tu vii la mine
Și eu te-am sărutat bine.
—Bodaproste de-una, de-
alta,
Să ai pe lumea cealaltă!

26.

Foaie verde foi de nuc,
După dascăli mă usuc;
După dascăl nu mă duc,
Că dascălu-i ticălos,
Trage clopot, bate toaca
Și tu paști pe vale vaca;

Umbă ziua prin pomene,
Noaptea umbă prin poiene!

Rău ca dascalul nu este,
Că petrece cu neveste!

27.

M'am dus doar pentru cei
ochi,
Să-mi mai caute cei popi¹;
Popii somnu-au blăstamat,
M'au lăsat de-am tot umblat
Pe unde s'a înămplat
Și par' c'a fost sorocit,
La toate am nemerit;
Numai la puicuța mea,
Am găsit pe-altul cu ea!

28.

Cine plânge și jelește,
Acela se prăpădește.
Eu n'am plâns, nici n'am
jelit
Și nici nu m'am prăpădit.
De plâns îi când dragul
pleacă,
Altele plâng de se 'neacă
Și durerea să le treacă.
Par'c'ar fi unul în sat,
Numai care le-a lăsat.
Da'-s o spuză de voinici,
Unii mari, alții mai mici.
De-i strigă, unul îți vine,
De-i chemă, s doi lângă
tine.

Dragu-i drag, că-i viața
bună,
Cine plânge, e-o nebună!

29.

Frunză verde măr *sălcat*,
Din flăcâii de prin sat,
Mulți îmi plac și mulți nu-i
vreu,
Cu voia lui Dumnezeu,

1. In pron. pop.: *pochi*.

Fără unul mai *ochiș*,
Că-i fecior de puiu *nehiș*,
Ca-i feciorul de ceauș!

30.

Tot mă cere, maică, cere,
Tot mă cere-un cojocar.
După cojocar n'oiu merge:
Tot împunge și străpunge,
Ce-i trebui', nu mai ajunge.

Tot mă cere, maică, cere,
Tot mă cere-un dascălaș.
După dascălaș n'oiu merge:
Iea colivi dela calici
Și colaci dela săraci;
Vine vremea de culcat,
El se duce la tocat.

Tot mă cere, maică, cere,
Tot mă cere-un plugăraș.
După plugăraș oiu merge:
Ziua «hăi!» și noaptea
«hăi!»,

Cu punga plină de lei!

(Comunic. de d-l L. Mrejeru, Bucovina.)

31.

Foaie verde păltinel,
La umbră de stejărel,
Se umbrește-un voinicel
Cu cojoc de berbecel,
Cu cușmă groasă de miel,
Dă-mă, maică, după el.
—Da' eu, maică, nu te-oiu

da,

C'acela-i voiniț Jian.
Câte fete sunt pe Jii,
Toate-au rămas cu copii

Și te-a 'nșelă și pe tine
Și-om mai păți vre o rușine.
Și iubește câte-un an,
Și te lasă cu alean!

Varianta 1.

Sub poale de colnicel,
S'a ivit un voinicel,
Cu *poturi*, cu cojocel,
Cu cușmă creată de miel,
Dă-mă, maică, după el!
—Draga maicăi, nu te duce,
C'aista-i Iancu Jianul,
Iubește fete cu anul;
Câte fete-au fost pe Jii,
Toate-au rămas cu copii,
Dar o copilă ca tine
Să rămâi ca nime'n lume!

(Comunic. de d-l S. Floare, Bârlad.)

Varianta 2.

Frunză verde alior,
Colca 'n vale la izvor,
Hodihnește-un voinicel,
Cu cojoc de berbecel,
Cu cușmă creată de miel,
Dă-mă, maică, după el!

Eu pe tine nu te-oiu da,
Că-i feciorul de mocan
Și iubește câte-un an
Și te-a lăsa și pe tine
Și nouă ni-i de rușine!

32.

Una 'naltă, bujorată,
Dă guriți peste poartă;
Dă guriță și pornește
Și tot dă la alți nădejde.

4. Indemnuri la dragoste.

1.

Frunză verde foi, trifoi,
Puică, cum să facem noi,

Să ne iubim amândoi?
—Iea pușca și doi copoi,
Scoboară 'n vale 'n zăvoi,
Că viu și eu cu doi boi.

Până boii pasc la iarbă,
Noi să ne vedem de treabă;
Până boii pasc la fân,
Noi să ne strângem la sân !

(Comunic. de d-l Șt. St. Tu-
țescu, Catanele, jud. Dolj.)

2.

La vale, țațo, la vale,
C'a făcut mazerea floare
Și fasolea *pastăcioare*.

Hai, țațo, la *haragit*,
Amândoi să hărăgim,
Amândoi să ne iubim ;
Cu hărăgii de mărar,
Ca să viu și eu mai rar !

(Meria, jud. Covurluiu.)

3.

Mărioară dela moară,
De ce ți-i gura amară,
Ca sudoarea cea de vară ?
—Mi-i amară că-ți vădană ;
Și-s vădană de an iarnă
Și am inimă vicleană.

De venin mereu o 'ncarc
Și n'am cui să mă descarc !

(Comunic. de Păr. I. C. Bel-
die, Jorăști, jud. Covurluiu.)

4.

Cât îi vara de frumoasă,
Nu pusei mâna pe coasă,
Cătu-i umbra numai groasă
Și pivnița răcoroasă
Și nevăstuica frumoasă.
Of, lelițo, doar odată,
Să leși ușa mai căscată,
Perdeaua mai ridicată,
Să viu și eu *căciodata*
Să te văd cum ești culcată !
Dar de-i fi culcată bine,
Să mă dau pe lângă tine,
Să mă joc cu țițele,
Ca cu gutuițele !

(Comunic. de d-l C. Mărgări-
tescu, jud. Roman.)

5.

Foaie verde de trei fire,
Pe când iubiam la copile,
Eram copilaș în fire;
Dar acuma la neveste,
Mi-a dat barba fără veste,
Mustacioara se lungește !

(Jud. R.-Sărat.)

6.

Foaie verde salbă moale,
Coboară, Leano, de vale,
Că mi-a sosit trenu'n gară
Și nu mi-i mult de aseară,
De când stau pe cheltueală?
Și l-am luat cu socoteală.

Frunză verde trei lămâi,
Spune, Leano, vii, nu vii,
Și de tren să nu rămâi ;
Să nu mă faci să te aștept
Și trenul ca să nu-l pierd !

(Jud. Argeș.)

7.

Foaie verde și-o lală,
Când treci pe la poarta mea,
Lasă-mi gură 'ntr'o basmă,
Că nu-i lăsa de geabă,
Că ți-oiu cumpără ceva :
O cordea de catifea
Cu gălbănașii în ea !

(Idem.)

8.

Foaie verde salbă moale,
Trécui asară călare,
Pe la poarta dumatăle.
Te zării la lumânare
Și îiă de burungic ;
Sfârcul țâței l-am văzut,
Am leșinat și-am căzut !

(Idem.)

9.

Foaie verde mărgărint,
Priceputo la iubit,

Mai ceartă juratul dor
 Și-mi dă guriță 'n dator¹.
 Că dator de-oiu rămâneă,
 Oiu face cum oiu puteă,
 M'oiu căzni și m'oiu trudi,
 Cu dobândă ți-oiu plăti,
 Cu dobândă sută 'n sută,
 Na-ți gurița și-o sărută;
 Sărută-mi-o, n'o muștră,
 Să nu simța cinevă!

(Idem.)

10.

De vrei să ai ibomnică,
 Să fie mai ochesică,
 Să nu fie bălănică.
 Ibomnica bălănică
 Ți-aduce găina friptă
 Și cu azmă învălită:
 Iea, băiete, și mănâncă
 Și-al doilea bea și țiucă
 Și-al treilea mai sărută!

(Idem.)

11.

Măi băiete, măi Vasile,
 Mută-ți casa lângă mine,
 Să ne dăm a trăi bine,
 Să fac un copil ca tine,
 Să-l botez la mănăstire,
 Să-i pun numele Vasile,
 Să-mi treacă de dor de tine!

(Idem.)

Variantă 1.

Foaie verde baraboi,
 Măi Marando, măi²,
 Cum nu vrea Domnul cu
 noi.

Măi Mărando, măi,
 Să ne luăm amândoi
 Măcar vreo două, trei zile,
 Să faci un băiet cu mine,

Să-i pui numele Vasile,
 Vasile numele meu,
 Să știi că te-am iubit eu.
 Și de-i merge 'n ceea lume,
 Să strigi băietul pe nume:
 —Dragul măicuții, Vasile!
 Și când ai zice Vasile,
 Să te-ajungă dor de mine!
 (Negrileşti.)

Variantă 2.

Foaie verde trei masline,
 Măi bădiță, măi Vasile,
 Dă-te 'n dragoste cu mine
 Măcar vreo două, trei zile,
 Să fac un băiet cu tine,
 Să-l botez la mănăstire,
 Să-i pun numele Vasile.

Cînd mi-a fi mai dor de
 tine:

Viu la mama, măi Vasile,
 Să-mi treacă de dor de tine
 Măcar vreo două, trei zile!
 (Comunic. de d-l Gh. Buhuș,
 Ghermănești, jud. Fălciu.)

12.

Foaie verde samulastră,
 Mă roagă vecina noastră,
 Să dau vacile pe coastă,
 S'o fac nevastă din fată.
 Eu, de rugăminte ei,
 Vacile că le detei
 Și-i făcu pe poșta ei!

(Comunic. de d-l St. St. Tu-
 țescu, Catanele, jud. Dolj.)

13.

Foaie verde peliniță,
 Ieși puicută la portiță,
 Te strigă Ghiță din frunză.
 Din frunză de liliac,
 Că ți-i pușorul drag!

1. Datorie.

2. Refren.

3. Se suprimă apoi un cântec influențat.

14.

Foaie verde de aclaz,
 Mai Ioane, măi viteaz,
 Fa-ți grădină cu pârlaz;
 Grădină cu cotituri,
 Bună de tăvălituri.
 În grădină, fă-ți fântână,
 Fântâna cu apă dulce,
 Cine-a bea nu se mai duce;
 Fântâna cu apă rece,
 Cine bea de dor îi trece!

15.

Foaie verde trei lălele,
 Hai Anico la cișmele,
 Să culegem floricele,
 Să le facem mănuchele,
 Să le legăm cu cordèle,
 Să le dăm măicuții tale,
 Sa te gătească cu ele!

Variantă.

Foaie verde trei smicele,
 Hai puicuța la cișmele,
 Să culegem floricele;
 Floricele frumușele,
 Sa le facem mănuchele,
 Sa mergem la București,
 Unde-s curțile domnești!

Foaie verde floare-aleasă,
 Să le-asvârlim pe fereastră
 La Vodă și la *Vodeasă*,
 Din toată țara aleasă,
 Floare mândră, 'mpără-
 tească!

Domnul Carol să trăească,
 Șapte țări să stăpânească;
 Șapte țări și-o 'mpărăție,
 Că ne-a scăpat de robie;
 De robia Turcului,
 De mâna Muscalului,
 De darea 'mpăratului,
 Drumul Țarigradului! ¹

1. Se suprimă apoi un cântec.

16.

Foaie verde trei masline,
 Hai Marișo, hai cu mine,
 Dacă vrei să trăești bine;
 Dacă nu te 'ncrezi în mine,
 Nu te las cu viața 'n tine!

17.

Zis-am și-o crăiță,
 Leliță, leliță,
 Leliță Brăiță,
 Mai ieși la uliță!
 Alta de grădine,
 Mult mă mir de tine,
 Că pământ de tine,
 Că inimă ai,
 Cu mine ce vrei?
 Și ce stai, ce stai,
 Vorbă de nu-mi dai?
 Vorba ta cea moale
 O să mă omoare
 De viu, pe picioare;
 Vorba ta mieroasă,
 M'a aprins la oasa
 Și nu mă mai lasă,
 Să-mi caut de casă!

18.

Frunzuliță mure, mure,
 Și-mi trec trei fete 'n pădure;
 Frunzuliță trei smicele,
 Trec trei băieți după ele.
 Băieții când le-ajungeau,
 Din gură că le ziceau:
 —Bun ajuns, voi fetelor!
 —Mulțumim, băieților!
 —Fete, brăciri v'am luă,
 Dară ni-i că nu ne-ți da!
 —Noi, băieți, brăciri v'am
 da,
 Dar ni-i că nu ne-ți luă!
 —Noi, fetelor, v'am luă,
 D'avem câte-o mumă rea,
 N'ați putea trăi cu ea!
 —Frunzuliță pelini,
 Ba noi, băieți, c'om trăi;

Am aflat de-o buruiănă,
Burueana grânelor
Și-om da-o bătrânelor.
Sâmbătă că ne-om *gâtă*,
Duminică la popă
Câte doi ne-om cunună,
Luni, buruieni om săpă,
Marția, soacrelor le-om da
Și Miercuri le-om îngropă!
[Bumbești, jud. Gorj.]

19.

Foaie verde trei masline,
Ascultă, lele, la mine :
Fă-mă argătel la tine ;
De-i vedeă că-ți merge rău,
Să-ți cați altu'n locul meu;
De-i vedeă că-ți merge bine,
Să mă lipești lângă tine !

20.

Foaie verde alămâie,
D'aulică, țațo,
Dragă, dragă Nastasie,
D'aulică, țațo,¹
Ce-ai dat casa cu chirie
Și cămeșă 'n visterie,
Iar bărbatul slugă mie!
Și iar verde de mălai,
Da' gurița, cui o dai?
—Lui bădiță Neculai!
—Ia, leliță Nastasie,
Dă-mi-o mie cu chirie
Până la Sântă-Mărie,
Pân' s'a coace poama 'n
vie,
Să plătesc la leturghie
Și-apoi tot a mea să fie !

21.

Draga mea și-a cui te ține,
Lasă-mă 'n *strate* la tine,
Că nu mai pot, vai de
mine !

Draga mea și-a cui te
are,
Lasă-mă 'n *stratele* tale,
Că nu mai pot de picioare.
(Novaci, jud. Gorj.)

22.

Hai puică să ne luăm
Și să nu ne mai lăsăm ;
C'odată ne-am mai jurat,
Și tot, puică, ne-am lăsat.
Dar acum de ne-om jură,
Știu că nu ne-om mai lăsa!
(Idem)

23.

—Fată dela munte,
Cu steluța 'n frunte,
Ce nu treci pe punte ?
Ce nu treci pârâu
La bădița tău ?
—D'apoi eu aș trece,
Dar mi-i apa rece
Și aștept de-a fi,
Până s'a 'ncălzi.
Dar mi-i cam *temica*,
Că noaptea m'apucă!
(Țigănași, jud. Iași.)

24.

Dela noi dumbrava 'n
jos,
Este-un locușor frumos,
Numai sălcii și rogoz ;
Sălcioare de umbră,
Rogozu-i de așternut,
Să stai, badeo, la iubit.
Pe de-o parte te umbrești,
Pe de alta te pârlești !

25.

Mult îi mult de când
ne-am pus,
Ciobănașul s'a ascuns ;

26.

27.

Iancu dealul scoboră
Și gurița-i sărută !

28.

Plouaia că mă plouă,
 Streșioara-mi curge,
 Giubelușa-mi strică !
 Nu mi-i de giubeă,
 Mi-i de fermeneă,
 C'am dat bani pe ea !
 Și nu-i de astă,
 Dar vai, inimă,
 În min' se despică,
 Leliță Săftică !
 —Zău, nu pot, bădică,
 Că mie mi-i frică,
 Că sunt singurică !
 —Dar de ce ți-i frică,
 Leliță Săftică ?
 Tu mă știi pe mine
 Ce mi se cuvine,
 Că am un păcat
 După sărutat !
 —De-i așa, ori nu-i,
 Ușa ți-o descuiu,
 Iar ție ți-o spui :
 Să te porți cuminte
 Ca și mai nainte !

Variantă.

Foaie peliniță,
Leliță Săftiță,
Ia ieși la porțiță,
Că-i destul de-aseară
Și de-alaltaseară, |
De când stau afară !
Streșina îmi *pica*,
Giubelușa-mi strică ;
Nu mi-i de giubeă,
Mi-i de fermeneă,
C'am dat bani pe ea !
Nici de fermeneă,
Mi-i de viața mea,
Că mă 'mbolnăvesc
Și mă prăpădesc!
—Bădiță, bădiță,
Bade Ioniță,
Du-te 'n grădiniță,
Sub umbră de viță,
Că ți-am așternut

Frunză de agud,
Iar la cap ți-am pus
Frunză de pe sus!
(Negrileşti.)

29.

Măi bădiță, om sucit,
Șezi la noi dac' ai venit,
Că ți-oiu da ce-ai mai avut:
Ochii și sprincenele,
Să-ți *ostaoaie* grijele!

30.

La stejarul retezat,
Vino, dragă, vino,
Acolo te-am așteptat,
Vino, draga, vino! ¹
La stejar la rădăcină,
Așternui o rogojină
Și la cap de căpătaiu,
Așternui frunză de teiu;
La stejarul din cărare,
Acolo dragostea moare!

31.

Hai măndro să ne iubim,
C'amândoi ne potrivim
La vorbă și la statură
Și la ochi ca și la gură;
Tu n'ai tată, eu n'am mama,
Amândoi suntem de-o
 samă;
Tu n'ai frați, eu n'am
 surori,
Noi suntem ca două flori;
Două flori dintr'o tulpină,
Două raze de-o lumină.
Amândoi zăcem de-o boală:
Tu boboc și eu boboc,
Amândoi ardem în foc;
Tu *beldim* și eu beldim,
La luat să ne gândim!

32.

Măndro, adă guriță!
S'o sărute neicuță!
—Măndrule, adă-ți față!
S'o sărute mândra ta!

33.

Foaie verde și-o sulfină,
Lele, lele Constantină,
Cum nu dă naiba în tine
Și la ușa cui te ține,
Pân' nu te-i iubi cu mine,
Măcar vreo două, trei zile,
Pân'a mișcă pruncu 'n tine.
Să mi-l dai să-l botez eu,
Și să-i pun numele meu,
Ca să nu mă uiți, eu vreau!
(Vezi no.11, p. 128.)

34.

Foaie verde alior,
Măi puiule, puișor,
Să-mi mai dai un gălbior,
Să-mi mai fac un finișor
Și să-i pun numele tău!
De te-i duce dela mine,
Și m'ajunge un dor de tine,
Să-i zic finului pe nume,
Să-mi treacă dorul de tine!
(Vezi no. de mai sus.)

35.

Foaie verde și-o laleă,
Oi, sârmana mândra mea,
Cum imi *ține* cărareă!
Cărarea dela fântână,
Ca să dea bădiții gură;
Gura ei îi ca de faguri,
Cum o guști nu te mai sa-
 turi.

Iese sara la portiță
Și mă strigă «măi bădiță,

Vino ca să-ți dau guriță!»
 Foaie vorde și-o lală,
 Oiu face-o nevasta mea,
 Ca să țiiu casă cu ea!
 Să țin casă, s'o iubesc,
 De ea nu mă despărțesc!

36.

Foaie verde măr mustos,
 Ia poftim, Marițo, jos,
 Ca să-ți dau un pol frumos.

Pol frumos și ferecat
 Și pe multe și pe lat.
 Eu, drag', am descălecat,
 Să-mi dai ochi de sărutat
 Și mijloc de 'mbrățișat!

37.

Foaie verde iarbă grasă,
 Anico, frumoasă,
 Ia vezi Ghiță cel viclean,
 Anico, frumoasă,¹
 Și-a făcut cerdac în deal
 Și l-a vărut cu var
 Și-a tras brăie cu catran,
 Pe dinuntru cu zahar!
 Și-am zis verde și-o a-lună,
 Și-o fântână 'n bătătură
 Pentru Ilinca cea bună!

38.

—Copiliță mică,
 Haide-mi ibovnică,
 Că te-oiu sărută
 Și eu mult ți-oiu da,
 Până ne-om lua!
 —Bădișoruleă,
 Nu m'ei sărută,
 Măcar de-i crăpă;
 Nu m'ei sărută
 Fără vrerea mea.
 Pentru Dumneata,

Eu n'aș zice ba,
 Ci de maică-ta,
 Că-i femeie rea
 Și ea m'a certă
 Că nu te-oiu spală;
 Și ea m'a cârti,
 Că n'oiu îngriji.
 Iar de m'ai iubi,
 Eu că m'oiu preface
 Tot în ce îmi place:
 Trestie de baltă
 Să te duci la altă.
 —Eu în ciuda ta,
 Tot nu m'oiu lăsa!
 Cum îți spun, oiu spune,
 Ciobănaș m'oiu pune,
 Ciobănaș la oi
 Și-om fi amândoi;
 Oile le-oiu paște
 Și mi te-oiu cunoaște;
 Trestie-oiu tăia,
 Fluier mi-oiu făcea,
 Și tot n'ai scăpa
 De cel sărutat!
 —Măcar de-i crăpă,
 Nu m'ei sărută,
 Că eu m'oiu preface
 Tot în ce îmi place,
 Oicoană mare
 Pusă la 'nchinare,
 Sfințită pe an
 La zi de Iordan!
 —Află, dragă, bine,
 Cum mă uit la tine;
 N'ai de mine pace,
 Că eu m'oiu preface
 Chiar în dascălaș,
 În sfântul locaș
 Și m'oiu închină
 Și te-oiu sărută!²
 (Negrițești.)

39.

—Foaie verde foaie lată,

1. Refren.

2. Se suprimă apoi un cântec de compoziție prea nouă.

Când am mai plecat odată,
Ne suiam încet la deal,
Să trecem în cel Ardeal.
Dela Foca, câmpu-i gol,
Și-i vremea tinerilor!

Ba eu, bade, m'aș gândi,
Ș'apoi nici nu m'aș chiti,
Ca să las căsuța mea,
Că maica m'ar blăstămă!

40.

—Frunză verde foi de nuc,
Face-m'aș, leliță, cuc;
Cum vine primăvară,
Aș începe a cântă
Pe lângă căsuța ta!
—Frunză verde și-o nuiă,
Bade, de-aș fi turtureă,
Aș cântă cântarea mea,
Cu tine alături!
Aș lăsa gândurile,
Prin toate pădurile;
Le-aș lăsa, toate le-aș da,
Fără numai inimă,
S'o ieau cu mine să stea!

41.

Puiculiță, draga mea,
Lasă, nu te supără;
În loc să ai bucurie
Că ești fată de *fetie*,
Un odor, scumpete mare,
Ca tine cu căutare!
Cine n'ar dori să fie
Ibovnică numai mie!

42.

Rochie cu *halbarale*,
Cine se scoboară 'n vale
Și cântă din flueraș?
Mândru-i badea ciobănaș!
Badea lasă oile
'N-pădurea cu florile;
Lasă turma cea de oi
În tufărișul de tei
Și le lasă, le tot lasă

Și vine la noi acasă
Să-mi aducă lapte dulce,
Să-mi aducă urdă, caș,
Drăguțul meu ciobănaș!

43.

Badeo, 'ntoarce-te 'napoi,
Să ne iubim amândoi,
Ca soarele și cu luna,
Cât om trăi totdeauna;
Ca soarele cu pământul,
Dar să nu-ți calci jură-
mântul!

44.

Mândro, nu te mai *codi*,
Și 'n prag nu te mai gândi!
Stai în prag că nu ți-s drag!
De ți-s drag, hai pe murgu',
Să se ridice colbă';
Pe murguțul pintenog,
Care lasă 'n urmă foc;
Pintenog de trei picioare,
De pe-un deal pe altul sare.
Și-am sări pe dealul meu,
De-und' se vede satul tău,
Și-am trăi în casa mea,
Că-i mândră ca și a ta,
Și cu brâul ca pârâul,
Și 'nvălită și 'nflorită
Tot cu flori și cu bujori,
Cu covor de lăcrămioare,
Țesute de fată mare!

45.

La vale de țințirim,
Numai noi locul ni-l știm;
Dela vii în spre Hănțești,
Tot să stai și să privești.
Și 'n dumbravă și 'n pădure,
Sunt cășune, suntși mure,
Numai n'are cin' s'adune;
Haide, țațo, la cășune!

46.

Iarba-i mare pe la vii,

Badeo, spune ce nu vîi ?
 Vin' așă prin *cîntători*,
 Să mă ieai de subsiori,
 Să ne punem printre flori,
 Să șoptim, cum se șoptește,
 Cum inima poruncește ;
 Să te 'ntreb și să mă 'ntrebi,
 Să n'avem grijă de trebi,
 Că n'ai casă, nici copii,
 Că iarba-i mare prin vîi !

47.

Badeo, eu mi te-aș lăsa,
 Să te duci tu la altă,
 Dac'aș ști, badeo, că iei,
 Cercelul dintre cercei,
 Floricica dintre flori,
 Cu care să mi te 'nsori.
 Dar de asta nu mă lasă
 Inima să-mi pleci din casă,
 Să te duci la sluta sluții,
 La *boancă* și muta mutii,
 Care să te rușineze
 Și să te învenineze!

48.

Foaie verde de-aluneă,
Hăis, Plăvane, hăis și *cea*!
 Bădițo, nu mai da *cea*,
 Și dă hăis și vin la mine,
 Că îmi sunt buzele pline
 Și de miere și de dor,
 Să le sugi dulceața lor.
 Boulenii nu mi-i bate,
 Că așă e cu dreptate :
 Să te-abăți pe la drăguța,
 Să-i sârui măcar gurița !

49.

Frunză verde busuioc,
 Ce tot zici că n'ai noroc !
 Eu îți dau averea mea,
 Tu dă-mi bunătatea ta.
 Pentru dânsa-mi vînd doi
 boi,
 Că i-om face amîndoi !

50.

Dacă-i vorba de iubit,
 Badeo, noi ne-am potrivit:
 Noi suntem pereche bună,
 Ca doi porumbei de-o lună,
 De-o lună și-o săptămână,
 Să ne fie voie bună.

Mâna unde-oiu pune eu,
 Mila pune Dumnezeu ;
 Iar unde-i pune tu mâna,
 Nouă să ne-ajute luna ;
 Să ne-ajute stelele,
 Să ne țină zilele !

51.

De mă lași să vin de-
 seară,
 Îți aduc un măr și-o pară;
 De mă lași să stau mai mult,
 Îți aduc pâne cu unt ;
 De mă faci drăguțul tău,
 Îți dau sufletelul meu !

52.

Mândro, mândruleana
 mea,
 Cum nu vrei și dumneata,
 Să te ieau la mine-acasă,
 Ca să fii și tu mireasă,
 Cum n'a fost și nici n'a fi,
 Cum nici nu s'a pomeni !
 Și eu mire și bărbat,
 Cum nici nu s'a mai aflat !

53.

Bade Ghiță, bade floare,
 Vin la noi la șezătoare,
 Că dragostea de neveste
 Te apucă fără veste.
 Nu cred c'am păcătuit,
 Bade, de te-am îndrăgit !

54.

Foaie verde trei surcele,
 Cată-mă, bade, la piele,

La piele, la țâțșoare,
Unde capul nu te doare;
Când jeleşti, te mântueşti;
Iar când inima te doare,
Par'că-ţi vine mai răcoare !

55.

Colea 'n vale peste deal,
Trece-o fată şi-un pândar;
Pândarul mergea râzând,
Fata 'n urma lui plângând:
— Eu nu-s floare de cireşi,
Să mă iubeşti, să mă leşi;
Eu sunt floare de cicoare,
Cine mă iubeşte, moare !
(Voinеşti, jud. Iaşi.)

Variantă 1.

Foaie verde peliniţă,
Ici în vale 'n grădiniţă,
Mi se plimb' o copiliţă,
Cu părul lăsat pe țâță,
Cam pe-o țâță, cam pe
spate,
Inimioara mi se bate.
Şi se bate cu putere
De frumoasa ei vedere!
— Spune-mi, dragă copiliţă,
Eşti tu fată, ori nevastă,
Ori eşti fată de 'mpărat,
Sau vreun vis ce am visat ?
— Nu sunt fată de 'mpărat,
Nici vreun vis ce ai visat,
Ci sunt floare de pe mare,
Câţi m'orsărută, toţi moare !

Variantă 2.

Foaie verde peliniţă,
Ici 'n vale 'n grădiniţă,
Mi se plânge-o copiliţă
Cu părul lăsat pe țâță.
Copiliţa suspină.
Şi mi-o 'ntreab' un dom-
nişor :
— Ce suspini aşă cu dor ?
Cum focul n'oiu suspină,

Că m'a blăstamat maică,
Şi mă strânge rochiţă !
— Taci, dragă, nu suspină,
Că ți-oiu drege rochiţă ;
Ți-oiu duce-o la croitor,
Să ți-o faci pe trupuşor.

Altă zis-am de-un bujor,
Mi-o 'ntrebă cel domnişor:

Spune, puică blăstămată,
De eşti fată, ori nevastă,
Ori zână din cer lăsată:

Nu sunt fată, nici nevastă,
Nici zână din cer lăsată,
Ci-s de maica blăstămată,
Să fiu floare de pe mare,
Cine mă sărută, moare.

Spune, draga domnişor,
Însurat eşti ori fecior ?

Şi răspunde domnişor :

— Nu-s fecior, nici însurat,
Ci sunt de Domnul lăsat,
Că sunt *Brumariul* cel
mare,

Mă las noaptea pe răcoare,
Mă ridic în prânzul mare;
Ieau mirosul florilor
Şi dragostea fetelor !

Variantă 3.

Foaie verde peliniţă,
Ici în vale 'n grădiniţă,
Mi se plimb' o copiliţă,
Cu părul lăsat pe țâță,
Cam pe țâță, cam pe spate,
Inimioara mi se bate.

Ici în colţ la merişor,
Mi-o întreab' un domnişor:

Tu eşti fată, ori nevastă,
Ori fată de preoteasă ?

Nu sunt fată, nici ne-
vastă,

Nici fată de preoteasă,
Ci sunt floare de pe mare,
Cine m'a sărută, moare.

Ş'apoi şapte meri dom-
neşti,

Dumitale cine-mi ești ?
—Eu sunt brumariul cel
mare,
Mă lăs noaptea pe răcoare,
Ma ridic în prânzul mare,
Ieau mirosul florilor
Și dragostea fetelor !

56.

Foaie verde avrămeasă,
Treci în țar' ardelenescă,
Treci munții cu codrii toți,
Treci, bădița, cât mai poți !
Lasă-ți casa, câmpul tău,
Cu mine n'ai s'o duci rău,
Ca am stână, turme multe
Și pe vale și pe munte
Și trăim fără de jale,
Din Oituz și pân' la vale
Cu turme și cu parale !

57.

Tu strain și eu străină,
Fără casa și grădină ;
Tu voinic ca un perete,
N'avem boi și acarete ;
Eu voinică, frumușică,
N'avem lipsa de nimică,
Sa trăim, că-i viața mică !

58.

Foaie verde alămâie,
Păsărică *câmpie*,
Spune puiului să vie.
Și să vie pe la vie,
Nimea 'n lume să nu-l știe;
Și să vie prin livadă,
Nimea 'n lume să nu-l vadă !

Variantă.

Păsăruică stânjinie,
Spune puiului să vie,
Și să vie tot prin vie,
Nimea 'n lume să nu-l știe;
Și să vie prin livadă,
Nimea 'n lume să nu-l vadă ;

Și să vie mai de grabă,
Cât mi-i inimioara caldă,
Ca dacă mi s'a răci,
A veni, nu l-oiu primi ;
L'aș primi, n'oiu îndrazni,
De frica bărbatului
Și de răul satului !

59.

Frunză verde bob de vară,
Ia ieși, mândro, pân' afară,
Ca să-ți spun o vorbă dulce,
Că de n'ai ieși, m'oiu duce;
Ori te-aștept pân' mai de-
apoi,
Când, drăguță, duce-m'oi,
Și om plânge amândoi.
Eu te-oiu plange tot pe tine,
Că tare-am trăit noi bine ;
Tu m'ei plânge, plânge-
m'ei,

C'am fost ca doi porumbei;
Eu frumos și tu frumoasă,
Eu chipos și tu chipoasă;
Și-ai să plângi tu mai cu foc,
Că tu ești făr' de noroc,
Că bădița ți s'a dus
Pe valea apei în sus,
Pe malul pâraului,
Din pricina răului,
Numărând pașii pe cale
Și plângând cu mare jale;
Numărând pașii la dus,
Că lucrul rău a fost pus,
Că 'ntre noi e-amestecată
Și-o femeie blăstămată :
Dragostea noastră-i *legată* !

60.

Mă vecine, vin la mine,
Că-ți dau pâne cu masline!
—Ba eu, lele, n'oi veni,
Cât cu viaț'oiu viețui,
Că străinu-i tot străin,
Dă-i și pâne, dă-i și vin !
—Măi vecine, măi vecine,

Că-s bolnavă și-am să mor!
—Măcar dac'ai și muri,
La tine nu m'oiu porni,
Că străinu-i tot străin,
De-ți dă inima din sân!

61.

Maica mea te-a descântat,
Că-s flăcău neînvățat,
Să mă înveți sărutul drept
Și cum să te strâng la piept,
Că de asta-mi ești deprinsă
Și ți-i inima aprinsă!

62.

Bădiță cu contoman,
Ia să-mi dai un gologan,
Ca să-mi cumpăr doftorie,
Dragostea iar să ne vie!

63.

Țațo, eu te iert cu bine,
Să mă lași să viu la tine;
Când la tine mă abat,
Parcă-s de griji scuturat;
Când la tine mă pornesc,
Parcă mai întineresc!

64.

Ieși, leliță, până'n prag,
Să mi te privesc cu drag;
Ieși pe prispă la porțiță,
Să sărut a ta guriță;
Te lasă pâ'n' la pârau,
Să cunoști pe Dumnezeu!

65.

Măi *nicuta*, mai *subseara*,
Ne 'ntâlnim pe vale iară,
Ca să-ți spun o *tăinicie*
Și nimeni să nu mai știe.

Măi *nicuță moldovan*,
Să n'ai la tine suman

Și nici boandă, nici cojoc,
Ca să te 'ncălesc cu foc!

66.

—Ce tot cați pe la porțiță,
Bădiță, bădiță? ¹

—Ia pustia de guriță,
Leliță, leliță! ²

Ce nu mi te-ai priceput?
Ba eu știu dela 'nceput,
La guriță nu gândi,
Că 'n porțiță n'ai primi.
Că de-aici și pâ'n' la tine,
Se răcește mult și bine!

67.

Crânguliță crânguleană,
Vai, sârmana mândruleană,
Lasă-ți graiul frunzelor,
Că-mi mai bagi în suflet dor,
Ci te 'ndoae și te pleacă,
Doru 'n sufletel să-mi
treacă!

68.

Cucule, nu mai umblă,
Că mierlița nu te vrea;
Nu te vrea nici pupază!
Când n'ai treabă, vin la
mine,
Ca să mă iubesc cu tine,
Că de-o samă n'am cu cine!

69.

Badeo, pune-te pe cale,
Și purcede 'ncoa, la vale,
Să-ți descânt, să-ți lecuesc,
Boala să-ți tămăduesc,
Cu ierburi dela pădure,
Cu *țarnă* dela mormânt,
Cu mătânii la pământ!

70.

Foaie verde cimbrisor,

Vin la tața, puișor,
Să-ți pun mâna'n sânșor,
Ca să-ți mai treacă de dor.
Luminează-ți mințile
Și uită-ți cuvintele;
Luminează-ți inima,
Că fusei dușmanca ta.
Să pornim mai înainte
Ale noastre dulci cuvinte,
Rămase neisprăvite!

71.

Foaie verde poamă albă,
Toți Bucureștii mă 'ntreabă
De ce port cămeșa neagră.
Las' s'o port, c'așa mi-i
dragă,
Că mi-i nevasta beteagă.
Și mi-i beteagă de-o mână,
N'a spălat cămeși de-o lună,
De-o lună, de-o săptămână
Și umblă pe câmp nebună,
Cu tulpănel pus pe-o mână!
—Ad' cămeșa s'o spăl eu,
Cu apă dela Buzeu,
Cu săpun din sânul meu!

72.

Foaie verde romăniță,
Bădiță, Bădiță,¹
Ce treci seara pe uliță,
Bădiță, bădiță,
Pe uliță la porțiță
Și tușești în *childa* mea?
Că dacă, badeo, m'ai vrea,
M'ai cere la maică-mea,
Cu *staroste*, cu peșit,
C'așa noi am pomenit;
Să dai *pusti*, să dai pistoale,
Cotu 'ntreg să mi se scoale.
Puștile de-i slobozi,
Cotu 'ntreg s'a 'nveseli
Și flăcâii s'or scârbi!

73.

Măriucă, de pe prag.
Ce te uiți așa cu drag?
Par'că nu-ș'ce 'n gând îți
vine,
De tot cați galeș la mine!
Măriucă, tu începe,
Că bădica s'a pricepe;
Dacă cauți ibovnic,
Eu ți-s omul cel voinic;
La sărutul la ureche,
Eu mă prind că n'am pe-
reche!

74.

Frunză verde lemn uscat,
Argat de m'aș fi băgat,
Aș munci cât aș putea,
Aș iubi pe cine-aș vrea,
Aș trăi cu dumneată!
(Vezi pg. 130, no. 19)

75.

Frunză verde ghiocel,
Flăcăuș mai mărunțel!
Dacă ești flăcău deștept,
Chiamă-ți mândra lângă
piept,
Și-o 'nvață sărutul drept.
S'a 'ntâmplă ce s'a 'ntâmplă,
De-asta nu mai cuvântă!
Oiu veni, când oiu veni,
Și când oiu mai isprăvi;
Oiu veni când oiu putea,
Că mai am pe altele!

76.

Vin la mine mai de
vreme,
Să te culc pe puf de pene;
Vin la mine mai de grabă,
Că îți ai o mare treabă;
Vin la mine, te grăbește,

Că inima te dorește ;
Vin la mine, te-aș ruga,
Dacă stă 'n puterea ta !

77.

Frunzi verde peliniță,
Am văzut o puiculiță,
Puiculiță pană sură,
Mătură prin bătătură ;
Mătură și scutură,
Că-i pentru venirea mea.
Maturat-a și sub nuc,
La ea vrere-aș să mă duc ;
Maturat-a și sub măr,
Să nu s'afle-un fir de păr !

78.

Leică cu sprinceana lată,
De-i fi bună și 'nțeleaptă,
Ca să lași ușa *crapata*
Și fereastra ridicată,
Ca să văd cum șezi culcată.
Dac'ăi fi culcată bine,
Oiu să mă culc lângă tine,
Cu mâna la țitișoară,
Să te 'ntreb de gurișoară;
Iar de-i fi culcată rău,
Să-mi caut de drumul meu !

Varianta 1.

Foaie verde nucă seacă,
Lelițică dragă,
De-ai fi bună și 'nțeleaptă,
Lelițică dragă ¹,
Ai lăsa ușa crăpată
Și fereastra ridicată,
Să viu și eu câte-odată !

Varianta 2.

Nu ți-am spus, mândro,
odată,
Să lași ușa descuiată
Și fereastra destupată,

Să mai vin la tine-odată,
Să te văd cum ești culcată ?
Dac'ăi fi culcată bine,
Să mă trag pe lângă tine ;
Dac'ăi fi culcată rău,
Să-mi cat drumulețul meu,
Să mă vadă tatăl tău,
Să mă 'ntrebe ce cat eu.
Și să-i spui, că apă rece,
Vezi rușinea cum se trece !
(Comunic. de d-l P. Danilescu, Dumbăer, Vidin).

79.

Du-te, lele-acasă bine,
Lasă fata lângă mine ;
Când stelele-or răsări,
Eu cu fata oiu veni !
(Comunic. de d-l V. Ungurean, Bucovina).

80.

Ilinco cu părul creț,
Vin la Bița să te 'nvaț,
Că ești fată de județ,
Să te 'nvăț a strânge 'n brața
Ș'a sărută cu dulceată.
Foaie verde păpădie,
Dragostea, cine mi-o știe,
Plătește cât o moșie !

81.

Măi băiete, băiețele,
Dacă ai gust și plăcere,
Să mă ai tu de muiere,
Vin la părinți de mă cere.
Mama vrea, tata nu vrea,
Tu la dâșii nu cătă,
Peste noapte m'ai fură,
Să mă duci la casa ta,
Să mă ai de nevastă
Și mă-i pune pe saltea,
Să-mi dai pâne cu cafea !

82.

Când treci, bade, pe la
noi,
Nu te mai uită 'napoi,
Să-ți văd fețișoara ta :
Fața ta trandafirie,
Dă-mi-o, bade, numai mie!

83.

Frunză verde cimbrisor,
Vin la tața, puisor,
Vin, pe brațe să te-adorm,
Sa-ți pun mâna 'n sânisor,
Ca să-ți mai treacă de dor.
Na la tața mere dulci,
Tot aminte să-ți aduci,
De-ale noastre dulci cu-
vinte
Ce-au rămas neisprăvite !
(Comunic. de d-l I. Nistor,
Praja, jud. Tutova.)

Variantă.

Verde, verde cîmșor,
Vin la tața, puisor,
Vin, în brațe să te-adorm,
Să-ți pun mâna 'n sânisor,
Ca să-ți mai treacă de dor!
Na la tața mere dulci,
Unde-i sta să le mănânci,
Tot aminte să-ți aduci,

De-ale noastre vorbe dulci;
Sa-ți aduci, aduci aminte
De-ale noastre dulci cu-
vinte,
Ce-au rămas neisprăvite !

84.

Lasă, puică, drumul tău
Și hai unde-oiu zice eu ;
Lasă-ți, puică, calea ta
Și-ți *tocmește* inimă,
Că mi-i inima pustie !
Și gândul de pribegie !

85.

Hai, cumătră, 'n deal la
vie,
Ca să mă tăinuiesc ție :
Două vorbe să-ți grăesc,
Inima să-mi răcoresc ;
Hai, „întinde cu pasu”,
Că ne vede cumnatu’ !

86.

Leliță cârciumăreasă,
Fă-ți pomană și mă lasă,
Ca să mân cu tine 'n casă,
C'afară plouă de varsă
Și mă udă pe cămașă.
(Buciumeni.)

5. Dragoste cu piedici.

1.

Foaie verde ruguleț,
'Ndeamnă, 'ndeamnă,
murguleț,
La mândra cu părul creț,
Că i-am dat un frânculeț,

Că de mândră, n'are preț, ¹
Și mi-o cearcă un județ !
(Țigănași, jud. Iași).

2.

Frunză verdeși-un mălai,

1. Că de mândră *ce-i*, n'are preț.

Lasă-mă 'ncet, Neculai!
Nu-mi trimite prea mult
dor,

Prin gura lui Nicușor;
Trimete-mi mai puțin, te!
Dar vin *matale* cu el!

(Comunic. de Păr. I. C. Bel-
die, Jorăști, jud. Covurluiu.)

Variantă.

Și-am zis verde și-un
bujor,
Lasă, bade, 'nțetșor;
Nu-mi trimite-așa mult
dor,

Pe buzele tuturor;
Trimete-mi mai puțin, te!
Dar vin *măta* cu el!

3.

Drag mi-i a trăi pe lume,
Frică mi-i că mor ca mâne;
Drag mi-i a trăi mai mult,
Frică mi-i că mor curând.

Pentru tine ard în foc
Și tu zici că n'am noroc.

De-ar fi lumea de hârtie,
S'ar aprinde 'ntr'o mână;
Dar așa e ca de piatră,
Nu s'aprinde-așa îndată!

(Comunic. de d-l M. Lupescu,
Zorleni, jud. Tutova.)

Variantă.

Drag mi-i a trăi pe lume,
Frică mi-i că mor ca mâne
Și rămân toate de mine!
Vine moartea într'o noapte
Și te desparte de toate
Și te duce 'n cimitire
Și toarnă lut peste tine.
Pământul cu iarbă verde,
Trece mândra nu mă vede;
Numai cerul mă mai plânge,

Cu lacrimi roșii de sânge;
Păsările mă mângâie,
Și copacii mă tângâie.

4.

—Aseară am venit la tine,
Alexandro, hăi,
Tu n'ai vrut să ieși la mine,
Alexandro, hăi! ¹

—Badeo, maica m'a simțit,
M'a pus maica la cusut,
N'ar avea loc în pământ,
Nici tângâie la mormânt
Și nici vin de prohodit!

5.

—Foaie verde și-o lăleă,
Mândră, mândruleana mea,
Ce mă tot porți cu vorbă,
De-mi fac calea de geabă?

—Foaie verde de lămâi,
Neică al meu, drept să-ți
spui,

Că asară nu putui,
Dar mâne seară să vii,
Să-ți dau stânga căpătâi,
Cu dreapta să mă mângâi!

(Comunic. de d. H. N. Țapu,
Novaci, jud. Gorj.)

6.

Sărman cuculeț de dos,
Cum mai cântă de frumos!
Eu cu mândra n'am folos!
C'o iubesc o vară bine
Și-acum rămase de mine.
De iubit, mândro, iubii,
De tot omul ne-om feri,
De iubit să mă iubești,
De lume să nu gândești!
(Mușetești, jud. Argeș.)

7.

Foaie verde bob năut,

Mi-a *vint* ordin să mă duc,
 Dară eu când oiu plecă,
 Mândra cui o rămâneă?
 Ce guriț' a sărută,
 Mai dulce decât a mea?
 Și aștept ordin să plec,
 Acuma când îmi petrec;
 Eu de plecat aș plecă,
 Dar mă 'ntreabă inimă:
 Mândra cui a rămâneă?
 Să rămâe cui a vrea,
 Numai să vadă de ea,
 Pân' o veni neicuță.

Mă plânge și părinții,
 Mai tare mândruțele
 Pe toate ulițele
 Și blastămă trenur'le:
 —Trenule, nebulule,
 Arză-ți focul roatele
 Și toate șurupur'le,
 C'ai lăsat mândruțele
 Blăstămându-și zilele!

Foaie verde trei grănite,
 Mi-ai luat dragostea din
 brațe
 Și-o-ai înstrăinat departe,
 În neagra străinătate,
 Să nu dea trei ani pe-acasă.
 —Foaie verde solz de pești,
 Neică, tu mă părăsești,
 Și mă lași să nebunesc
 Cu dorul și dragosteă,
 Că nu te văd pe mată!
 —Foaie verde și-o lală,
 Mândră, nu mă blăstămă,
 Că te-a lua, neica, te-a lua,
 Pân' oiu face armată;
 Că de-aș ști că nu te-oiu lua,
 Din armat-aș dezertă
 Și-aș veni de te-aș fură,
 Noaptea, dela maica-tă
 Și te-aș duce cu neică.

Foaie verde bob năut,
 Ordinul mi s'a 'mplinit,
 Mândra rămâne plângând,
 Trenu 'n gară șuerând,
 Mândruța a leșinat,

A leșinat și plângea
 Și de neica se rugă,
 Și din guriță zicea:
 —Fă, neică, cum îi putea
 Și mă iea cu dumneată
 Și aici nu mă lăsa,
 C'a fi în paguba ta,
 Că de-i mai veni vreo-
 dată,
 Mă găsești, neică, 'ngropată!
 (Mușetești, jud. Argeș.)

8.

Depart, vere, departe,
 Două dealuri ne departe;
 Două dealuri și-o pădure,
 Și-o grădiniță cu mure;
 Când murele s'a uscă,
 Ionel s'a însură!
 (Tălpigi).

9.

—Verde trei frunze de nuci,
 Erai ici și-acuma fugi,
 Nici n'ai vacă ca s'o mulgi,
 Nici n'ai boi ca să-i înjugi,
 De ce, țațo, dar te duci?
 Că nu-i timpul să te culci,
 Nici nu-i vremea să mă-
 nânci!

Eu mă duc, bade, mă duc,
 Că mi-i teamă de bucluc!
 —Dacă, lele, ți-i pe-așă,
 Plec și eu în lumea mea;
 Dață-s lup și te mănânc,
 Te las, leleo, și mă duc,
 Că m'așteaptă puica'n târg,
 Că nu-s urs să *movilesc*,
 Și-s voinic ca să iubesc.
 (Tg. Ocna.)

10.

—Foaie verde trei masline,
 Drăguța de lângă mine
 Se iubește, dar nu spune!

—Las'o, Gheorghe, să
iubească,
Ca să nu se prăpădească!

11.

Foaie verde păpădie,
Mai băiete, măi,
Hai cu țața 'n deal la vie,
Măi baiete, măi! ¹
Nu-mi purtă mie mânia,
Că mânia așa lungă
Multa dragoste ne strică;
Că mânia ndelungată,
Multa dragoste-i strică.

Foaie verde foiceă,
Cine strică dragosteă,
Să n'aibă parte de ea,
De-ar umblă și-ar mai
umblă!

Cine strică doi cu doi,
Sară-i ochii amândoi;
Cine strică drag cu drag,
Să zacă cu capu 'n prag,
Și-atunci să-și găsească leac,
Când 'a face gardul pere,
Să guste și el din ele;
Când 'a crește grâu pe vatră,
De i-a bate spicu 'n coardă!

12.

Foaie verde ismă creață,
Puica badei cea iubeață,
Indată ce înserează,
Numai geme și ofrează.
Intră 'n casă, o apasă,
La porțiță nu cutează;
Afară mânilor-și frânge,
Intră 'n casă,—'ncepe-a
plânge!

13.

Frunzuleană de agud,
Cine naib' a mai văzut,

Cine dracu-a cunoscut,
Grădină fără pârlaz,
Om bătrân fără nacaz;
Fântână fără cărări,
Voinic fără supărări,
Dragoste fără muștrări!

14.

Foaie verde-a plopului,
Unde-i miez de-al codru-
lui,
Ii și puntea dorului.
Unde-i iarba verde, deasă,
Ii dragostea mai aleasă;
Unde-s fragi, acolo-s dragi,
Dar tu, neică, ce mai faci?
—Eu fac bine că-s cu tine,
Și fac rău că nu te ieu!

15.

Lele, nu te mărită,
C'a veni vară, vară
Și-a 'nflori tamăioară;
N'a aveă cine-o purtă!

16.

Foaie verde peliniță,
Ici în vale'n gradiniță,
Tot suspin' o nevestiță,
C'a bătut-o bărbatul
Să-i spuie ibovnicelul.

De mă-i pune pe-un
cărbune,
Ibovnicul nu ți-oiu spune;
De mă-i pune 'ntr'o fri-
gare,
Ibovnicul nume n'are;
De mă-i pune la păs-
tramă,
Nu ți-oiu spune cum îl
chiamă!

(Viltotești, jud. Fălciu.)

17.

—Tu te-ai dus și m'ai lăsat,
Cine bade ți-a dat sfat?

Sfat mi-a dat frunza de
fag,

Să iubesc cine mi-i drag¹;

Sfat mi-a dat frunza de
prun,

Să iubesc și să nu spun;

Sfat mi-a dat frunza de
nuc,

Să iubesc și să mă duc!

18.

Bate-o, bate-o și-o mus-
trează

Și-o 'ntreaba unde 'nse-
rează?

Colea 'n vale la fântână,

Cu doi voinicîi de mână;

Colea 'n vale la cișmea,

Învălită 'n chebea mea!

(Comunic. de d-l I. Nistor,

Praja, jud. Tutova.)

19.

Foaie verde liliac,

Pasere de pe harag,

Iubește-mă, de-ți sunt drag,

Nu mă blăstamă să zăc;

Ca m'ai blăstămat odată,

Și-am zăcut o vară toată.

Iubește-mă, dacă-ți plac,

Ori dă-mi drumul sa-mi

desfac!

20.

Foaie verde grâu mă-
runt,

Prin pădure-i drum bătut,
Ne-am fost dragi și ne-am
urît.

Nu știu, Dumnezeu a vrut,
Ori dușmanii ne-au făcut.

Of! cine ne-a despărțit,
N'ar aveà loc în pămînt,
Nici femeie de bocit,
Nici popă de prohodit,
Nici tîmâie la mormînt,
Să moară nelegiuit!

Pentru sfârșit, vezi No. 4,
p. 142.

21.

Mândro, de dragostea
noastră,

Mă suii pe deal, pe coastă,

Să mă uit la casa voastră.

Toate paiele pe casă,

Imi par suluri de matasă.

Imi pare casa *mahala*

Și cararea *buștiubala*,

Dumneata neagrăcerneală.²

22.

De-ar da Dumnezeu un
foc,

Să ardă muntele tot,

Să ardă pădurile,

Să rămâie dealur'le,

Să rămâie șesur'le,

Să se vadă mîndrelé;

Să se vada doi cu doi

Și noi, mîndră, amîndoi!

23.

Mă băiețe, băiețe! ³

Insoară-te, iea-ți muiere.

Nu fii dușman casei mele!

1. Să iubesc *pe* cine mi-i drag.

2. Se suprimă apoi un cântec care începe astfel:

Foaie verde de mărar,
Hai lele pe sub *umbrar*,
Că ne cată un *pândar*,
Un *pândar* și un *primar*
Și-un *tâlhăraș* de notar...

3. *Băieșel*, diminutiv masculin dela *băiet*, ca și *băiețică*.

24.

Floare mândră de bujor,
Măi bădiță, măi fecior,
Mi-ai băgat în trup mult
dor!

Mult dor dar mai multă
jele,

De tinerețele tele,
Că se trec fără de vreme,
Fără gust, fără plăcere,
Pentru hâda de miere,
Că te fierbe'n vorbe rele,
Că vii în brațele mele!

Fă, bădiță, ce-i putea,
Lasă-ți casa, nevastă,
Vin în brațe la mândră!

25.

Foaie verde și-o lăleă,
De s'ar vinde dragosteă,
Aș da calul și saua
Și mi-aș lua dragosteă,
Odată cu mândra mea!
Mi-aș lua, m'aș cunună,
Să nu mă fac fără ea;
Că te iubește trei zile
Și te lasă, vai de tine,
De mai pățești vreo ru-
șine!

26.

Nu mi-i ciudă pe gân-
dac,
C'a mâncat frunza de fag,
Dar mi-i ciudă pe omidă,
C'a mâncat frunza de
crudă,
N'a lăsat frunza să crească,
Muguri să îmmugurească,
Fete mari să se iubească!¹
(Negrileşti.)

27.

Foaie verde trei *alace*,

Fă-mă, Doamne, ce mă-i
face,

Fă-mă pasere de-argint
Și cu penele de vânt,
Să mă duc unde mi-i gând.

Fă-mă, Doamne, o pă-
săreă,

Să mă duc pe unde-oiu vrea
Și să sbor pe-unde mi-i dor
Și să trag unde mi-i drag!

(Comunic. de d-l C. D. Io-
nescu, Polovraci.)

28.

La fântâna cea de piatră,
Șede un flăcău și-o fată;
Fetișoara-i albișoară,
La cosițe-i gălbioară,
La picioare-i mititea,
La mijlocel subțireă.

Șede voinicelu 'n soare
Și roagă pe fată mare,

O tot roagă să se *joare* :
—Jură-mi, subțirică, bine,
Cum că n'ai altul pe lume,
Să-ți fie draguț ca mine!

Așă dacă cuvântă,
Și 'ncepeă a se jură;
Biserica tremură
Și crucea din vârf pică,
Îcoanele tot oftă'.

Dar icoana Precestei,
Din fîndul bisericiei,
Nu se plînge, cum se
plînge,

Ci vârsă lacrimi de sânge.
—Și, neică, neicuțul meu,
M'ai făcut de m'am jurat
Și tu ai mândruță 'n sat;
Să mi-ți sece inimă,
Cum mi-ai secat tu pe-a
mea!

(Novaci, jud. Gorj.)

1. Se suprimă apoi un cântec.

29.

Foaie verde de-arnăut,
Teişorul a 'nflorit,
Puiculiţa m'a urît!
Vai de mine, ce-oiu să fac,
C'am rămas amorezat,
N'am gazdă unde să trag!
Aş trage la gazda mea
Şi mă tem de grea beleă;
Aş trage la vreo vecină
Şi mă tem de vreo ruşine!
(Ţigănaşi, jud. Iaşi.)

30.

Foaie verde solz de peşte,
Lume, lume şi iar lume,
Când puicuţa mă iubeşte,
Lume, lume şi iar lume,¹
Toată lumea mă urăşte;
Toată lumea mi-i *tirana*,
Că port la căciulă pană.

De-ar fi lumea de zahăr,
Aş topi-o 'ntr'un pahar
Şi n'aş mai aveà habar;
De-ar fi lumea de hârtie,
Aş vinde-o la prăvălie,
Duşmancă să nu-mi mai fie!
(Tălpigi.)

31.

Nantă eşti, frumoasă
eşti,
La ce focul nu iubeşti?
—Aş ubi dar n'am pe cine,
Aş iubi dar mi-i ruşine,
Că sunt cu braţele pline!

32.

Foaie verde trei masline,
Ţaţa cea de lângă mine
Se mărită, dar nu spune;
Bine că se mai mărită,
Că mie mi-a fost urîtă;

Las-o, las-o să se ducă,
Ca să nu mai am de furcă!

33.

Foaie verde lămureă,
Tot mă *toacă* maica-mea,
Că mi-i ibovnicul rău;
Las' să fie că-i al meu!
Dacă-i rău, l-oiu îmbună,
Că mi-i meşteră limbă.
Şi-apoi frunză şi-o laleă,
Aşa doar strigă lumea,
Să-ţi amărsacă viaţă!

34.

Foaie verde trei agude,
Arde focu 'n paie ude,
Io-mi strig puica, ea n'aude.
—Ba te-aud, puiule, bine,
Dar n'am gură de răspuns,
Că-i duşmanul lângă mine,
Cu două pistoale 'n mână,
Când de când să tragă 'n
mine:
Unu 'n mine, altu 'n tine,
Să ne mântue de zile!

Variantă.

Foaie verde trei agude,
Strig la puica, nu m'aude!
—Ba eu, dragă, zău c'aud,
Dar n'am gură să-ţi răs-
pund,
Că-i duşmanul lângă mine,
Cu două focuri în mână.
Când de când să tragă 'n
mine,
Unu 'n mine, unu 'n tine!
—Copiliţă făr' de minte,
Zi mă-tei să te mărite.
Da' eu dac'am fost găsit,
Tu pe altul ce-ai primit?

1. Refren.

2. Tu pe altul, *de* ce-ai primit?

35.

—Foaie verde bob năut,
Mai bădiță, ce-ai făcut,
Pe la noi n'ai mai venit?

Iote-o lună c'a trecut,
O lună și-o săptămână
Și mi-a fost tot vreme buna!
Nu știu, bade, m'ai uitat,
Ori tu ai pe alta 'n sat!
—Ba, mândro, nu te-am

uitat,

Nici pe alta n'am în sat;
Afară de dumneată,
Nu mai am pe nimenea:
Vreme-a fost destul de

bună,

Dar ți-i cărăruica plină
Tot de spini, de mărăcini,
Că-mi stă 'n cale tot străini!

36.

Și-am zis verde de năgară,
Vai de mine, iar îi sară
Și mă bate maica iară;
Că și-aseară m'a bătut,
C'am șezut cu Ghiță mult!

37.

Of, dușmanii taie lemne,
Dușmancele-adun surcele
Și nu știu ce vorbesc ele,
De toate mândrele mele!
(Negrileşti.)

38.

Foaie verde puii de nuc,
Eu mă duc, puică, mă duc,
Eu mă duc în meliție,
Tare rău îmi pare mie,
Dar mai rău ți-a fi și ție.
Vin, puică, să te sarut,
Ca să ții un timp mai lung;
Te sărut odată bine,

Să-ți ție trei ani de zile;
Și să te sărut cu foc,
S'avem în lume noroc,
Că dacă m'oiu liberă,
Amândoi ne-om cunună!

39.

Frunză verde burungic,
Vino, Ileană, sub nuc,
Că de mâni am să mă duc.
Vin să-ți spun două cu-
vinte,
Să le ții, Ileano, minte.
Eu mă duc în bătaie,
Tu să-mi mai trimiți *hârtie*;
Eu ție că ți-oiu răspunde;
De-oiu fi mort, nu ți-aveni,
Tu, dragă, mă-i pomeni
Și cu morții mă-i numi!

40.

Și-am zis verde trei mas-
line,
Auzi, mândră, straja vine!
Să-mi ieau mantaua cu
mine
Și să-mi pui șăpçuța 'n cap,
Ciobotele să le 'ncalț,
Să mai ieau și cel băltag,
Să 'ntreb strejele ce fac!

41.

Cât oi u fi și-oiu mai trăi,
Nevastă n'oiu mai iubi.
Când dragostea ți-i mai
dulce,
Pe bărbat dracul l-aduce,
Ori nevasta mi te 'nșeală
Și te lasă 'h pielea goală!

42.

Răsai lună mai de grabă,
Să *'prevada* prin livadă,¹
Să cosesc pelin și iarbă,

1. Să se prevadă prin livadă.

Să-i dau puicăi să-mi des-
facă.

—Foaie verde arnăut,
Desfă, puică, ce-ai făcut
Și-mi dă drumul să mă duc
La mândruța de demult,
Că ți-oiu da un leu *bătut!*
—Înapoi nu-ți mai desfac,
Măcar să-mi dai zece lei,
Că nu ți-am făcut să piei,
Și ți am făcut sa mă iei;
Și nu ți-am făcut să-ți *fac*,
Ți-am facut că mi-ai fost
drag,

Cu apă dela fântână,
Să n'ai în lume hodină;
Cu trei paie dela pat,
Să nu ai pe alta 'n sat;
Cu lut galben dela prag,
Că mi-ai fost în lume drag!

(Comunic. de d-l I. Nistor,
Praja, jud. Tutova.)

Varianta 1.

Răsai lună mai de grabă,
Să luminezi prin livadă,
Să cosesc pelin și iarbă,
Să dau puicei să-mi des-
facă.

Desfă, puică, ce-ai făcut,
Că ți-oiu da un leu *bătut!*
—Poți să-mi dai și zece lei,
Că nu ți-am făcut să piei
Și ți-am făcut să mă iei:
Cu trei lemne dela gard,
De-o femeie cu bărbat,
Cu lut galben dela prag!

Varianta 2.

Foaie verde fir de nalbă,
Răsai luna mai de grabă,
Să se vadă prin livadă,
Să cosesc pelin și iarbă,

Să dau puică-i să-mi des-
facă.

Na-ți, puicuț', un leu *bătut*
Și-mi desfă ce mi-ai făcut;
Și-mi dă drumul să mă duc,
La puicuța de demult,
Că nu-s căne ca s'o uit,
Ci-s voinic ca s'o sarut!

43.

Tot ți-am spus, fată,
 ți-am spus,
La nimeni să nu te uiți,
Când or fi oameni mai
 mulți;
Când or fi mai puținței,
Să te uiți în ochii mei! ¹

44.

Foaie verde foi de fragi,
De s'ar lua dragi cu dragi
Și burlacii cu burlaci,
N'ar mai fi frunză pe fagi
Și umbră pe sub copaci!
(Negrileşti.)

45.

Foaie verde măceiș,
De s'ar face dealul șes
Și pădurea drum de mers,
Să mă duc în lumea
 'ntreagă,
Ca o pasere pribeagă:
Să mă duc, să pribegesc,
Cu puica să rățnesc!

46.

Foaie verde și-un dudău,
Mare-i dealul la Bacău,
Da'-i mai mare dorul meu;
De-aș purtă numai pe-al
 meu,

1. Se suprimă apoi un cântec c'o ușoară nuanțare pornografică.
Pentr'o dragoste cu păcate, unul șade „La Eș, la *grosul* cel mare.”

Nu mi-ar părea așa greu,
Da' port și pe-al dumitale
Și de-aceea-mi pare mare.

Dorul meu și-al dumi-
tale,

Facă-l Dumnezeu o floare,
Să mi-l port la *cheotoare*,
Să-l privească orșicare,
Să creadă că-i dorul mare
Și că-i greu pentru purtare!

Variantă.

Mare-i dealul la Bacău,
Da'-i mai mare dorul meu.
Dorul meu și-al dumitale,
Face-le-ar Dumnezeu
floare,
Să-l punem la *cheotoare*,
Tot în zi de sărbătoare,
Ca să vadă orișicare
Dela mic și pân' la mare,
Că mi-a fost credința tare
Și doru 'n lume prea mare!

47.

Frunzi verde peliniță,
Mă dusei în grădiniță,
Găsii iarba pătuliță
Și puicuța adormită.

Scoal', puicuță, de-acolea,
Că ne află maică-ta!
—Las' să știe orișicine,
Că te am de drag pe tine!

48.

Frunzi verde măturice,
Cătu-i lumea, toată zice,
Că dragostea-a să ne strice.
Toată lumea de-a strigă,
Dragostea nu ne-a strică.

Frunza cătu-i *plina* 'n vie,
Mândrii mândrele-și îm-
bie ¹,

Dela soare la răcoare;
Și dacă sunt drăgostiți,
Pe mohor stau tolăniți
Ca niște oameni cuminiți!

49.

Frunzi 'n codru cât ră-
sare,
Iese bașea 'n drum călare;
Frunza 'n codru de-a rărit,
Calul badii-a poticnit!

50.

Lumea-i rea și n'ai ce-i
face,
Leleo, nu te mai pface,
Ci spune-mi mie cu drept
Și ține mâna la piept:
Drag ți-s ție, drag ori ba,
Ori ești draga altuia?

Măi bădiță, dragul meu,
Mă jur pe sufletul meu,
De mai am pe altul eu!

51.

Câți mă văd, mă ocolesc,
Nu știu ei ce socotesc;
D'apoi nici eu n'o doresc;
Câte-mi iese mie 'n cale,
Le-a fi jind ori le-a fi jale,
Eu de mânecă le prind,
Să le mai treacă de jind
Și le petrec până 'n vale,
Să le mai treacă de jale,
Că Românul ² cu dușmani,
Is Români, nu bolovani!

52.

Frunză verde argințel,
Tudor, Tudorel,
Tu ești băiet frumușel,
Tudor, Tudorel!

1. Pronunție curentă: *înghie*.

1. Cred că *Românii*, *rumânii*, *oamenii*.

Măi băiete, iea aminte,
 Ca să fii flăcău cuminte,
 Că tânărul tinerel,
 Tudor, Tudorel;
 Tânărul cu gândul lui
 Și-alege ce-i place lui:
 Fata după chip și graiu,
 Ca și firul de mălaiu;
 Ca firul de popușoi,
 De-om trăi noi amândoi.
 Dumnezeu că ne-a păzi
 Nunta că ne-om săvârși;
 Trup cu trup noi ne-om
 lega,
 Lumea nu ne-a deslega,
 C'asă scrie și carteà.
 Cartea scrie și noi știm
 Și 'nainte socotim!

53.

Păcat, leleo, că nu pot,
 C'ăș toarce un fir de tort;
 Cred c'om putea mai de-
 apoi
 Toarce dragoste-amândoi!

54.

Bade, nu te-am bolmojit,
 Cum maică-ta mi-a stârnit,
 Că *bolmoaja* mea nu pică;
 Dacă pică, ea nu strică
 Bujorelul din grădină,
 Ori crânguța din tulpină.
 Că *bolmoaja* de-ir pică,
 Ar pică pe maică-ta,
 Care strică dragosteà!

55.

Badea Iorgu, ce ochi are,
 Vin să-ți spun o vorbă
 mare.
 Iar nevasta de te 'ntreabă,

Spune-i că în sat ai treabă
 Și nu *pici* așa degrabă!

56.

Frunză verde trei sulfine,
 Lung e drumul pân' la tine!
 Plin de spini și bolovani,
 Dar mai plin e de dușmani.
 Plec la tine 'n mâncate,
 Dușmancele 'n drum stau
 toate;
 Toate 'n drum se sfătuesc,
 Când pe-amează mă zaresc.
 Pe drum le'ntâlnesc eu iara,
 De pornesc mai în spre
 seară.
 O, bătù-le-ar Dumnezeu,
 Că-mi voesc năcazul meu!

57.

Ș'apoi verde de cireș,
 Măi bădiță Gheorghieș,
 Nu știu ce să fac cu tine,
 Sărăcuța, vai de mine!
 Nici cu maica n'o duc bine,
 Nici cu taica n'am cu cine.
 De mai intru prin grădine,
 Ci-că umblu după tine.
 Tot de dânșii n'am răgaz,
 Nici să stau la cel pârlez;
 Nici la horă, nici în sat,
 Nici pe câmpul câtu-i lat.
 Vai de *scrisul* blăstămat!
 M'am uscat ca *porghiceà*,
 M'am topit ca cânepă,
 Și-am să pier cum pier'
 noapteà,
 Dacă tu nu mă-i furà!

58.

Leleo, cine mi ți-a spus.
 În cap gând rău de ți-ai pus,
 Să-mi iei tu drăguțul meu?
 Să-ți ajute Dumnezeu,
 Cum am să-ți ajut și eu!

59.

Florile c'au înflorit,
Măndrele s'au isprăvit.
Pe vândut și cumpărat,
Geaba 'n lume-am tot um-
blat,
Că fetica frumușică
Ți se vinde singurică,
Pentru'un leu, pentru'o pară,
Pentru inimioara mea!

60.

Ci-că, mări,-a fi păcat
Parinții de blăstămat,
Că părinții nu te lasă
Sara să mai ieși din casă
Măcar câte-o lecuțică,
Dup' un lemn, dup' o sur-
cică;
Nici la apă să te duci
Și de sete te usuci;
Ori să prinzi prin cea
grădină
Hoții cari noaptea vine;
Ori să vezi pe la portiță,
Cine-ți mai cere guriță!

61.

Frunză verde alamioară,
Dragă, dragă Mărioară,
Tu să-ți lași drăguțul tău,
C'are să-ți fie cam greu!
Soră-sa mi-i dragă mie,
Ea mi-i dragă și tu lui,
Asta-i treaba dracului!
Eu nu-mi las puica de
frică,
Tu s'ascuți că ești mai
mică!

62.

Mulți mi-au zis să fac așa,
Și eu nu ziceam nici ba;
Numai una nu prea vrea
Și mereu mă îndemnă,
Mă 'ndemnă, mă sfătuiă,

Să nu mă mai duc la ea.
Imi spuneă pe la ureche,
Să nu viu fără pereche,
Că maică-sa nu mă vrea
Și-și face inimă rea!
Mă-s'afară vrea s'o prindă,
Eu mi-o sărutam în tindă;
Mă-sa 'n tindă mi-o cătă,
Badea 'n cas' o sărută!

63.

Dragi mi-s doar frun-
zele toate,
Am visat mai astă noapte,
Că eram, par'că un cuc,
Mă suiam cântând în sus
Și sburam pe la drăguța,
La drăguța 'n fața căsii
Și cântam în ciuda mă-sii.
Ma-sa că s'a supărat,
De pe prispă mi-a strigat:
—Cucule, nu mai cântă,
Că nu ești pe voia mea!

64.

Frunză verde calăpăr,
Mândra n'are astămpăr;
Io-i zic mândrei ca să șeadă,
Leleo, lume-a să ne vadă!
Dar lelea-i deprinsă 'n nada.
Leleo, când te-oiuapucă,
Vai de gurișoara ta!
Dacă nu-mi dai pace, măi,
Vai de ochișorii tăi!

65.

Frunză verde, frunză
crește,
Nu știu lumea ce voește,
Că de rău mă tot grăește,
C'am iubit o fată mare,
Fata de peste cărare
Și-am lăsat-o focului
Și pustia locului.
Că fata una gândiă
Și cu gândul rău gândiă;

Gându-i tot, ea piele rea.

Și-am iubit o morăriță,
Morăriță, porumbiță;
Câți la moară vin și pleacă,
Toți la dânsa se încearcă.

Și-am iubit o crișmăriță
Și bogată și frumoasă;
Crișmărița mă vindeă,
Că-și vindeă și inimă!

Și-am iubit o preoteasă,
Preoteasă 'mpărăteasă
Și-o fată de cântăreț,
La toate ni-am fost dru-
meț.

De dragoste-s săturat,
Că 'n dragoste n'am aflat
Ce cătam cu sufletul,
Ce umblam cu umbletul:
Ca fata săracului
Din marginea satului!

66.

Cocoară lungă'n picioare,
Ce te 'nvârți tu pe sub
soare?

Nu cumva ești tu trimeasă
De vreo fărâcătoareasă?
Cine te-a trimis, puicuță,
Mi se pare că-i prostușă.

Tu 'ntoarce-te înapoi
Și du-i veste dela noi,
Că nu-i lucru de temut,
Că de când m'am măritat,
Ibovnicul i-am lăsat;
Lă nime să nu gândească
Și de ciudă să *tânjeasca*!

67.

Ce tot stai și chibzuești,
Cum s'o dai, s'o nimerești?
Iea-mă, măi, mă ieia de
seară,

Când ți-oiu face semn pe-
afară

Și mă du, mă du departe,
Unde lumea nu desparte.

Ce-i din dor, tu să nu-mi
ștergi(?)

Acolo, bade, să mergi.
Și sa stăm, să hodinim,
În codru să logodim,
Tot în codru să nuntim,
Cu fiare, cu păsărele,
Cu frunza pe rămurele!

68.

N'apucă a se 'nseră,
Vântu 'ncet că aburiă,
Pământul se clatină,
Murgu 'n poartă se opriă
Pe puicuța mi-o luă
Și-o duceă, duceă departe
Și-o duceă, duceă pe sus,
Cum alta nu s'a mai dus;
Și-o duceă, duceă călare,
Cum se duce-o fată mare!

69.

Am o fată și-i a mea,
'Ntâmplă-se ce s'a 'ntâmplă;
Una am și mi-o păzesc,
Că dușmanii mi-o ochesc!

70.

Leleo, pentru gura ta,
Mi-aș vinde și cămeșă;
Ca să prindem noi *bârlog*,
Ți-aș da vieța mea zălog;
Ți-aș da și vieța mea:
Eu pe-a mea și tu pe-a ta!

71.

Frunză verde alior,
Ce vii, bade, târzior,
Ori de mine nu ți-i dor?
—Ba mi-i dor, puicuță,
tare,
Nu pot trece-un deal și-o
vale,

Că pe vale-s *bigajei*,
Și pe deal *îs cireșei*,
Și pe vale-s *bicajele*

Și 'ntre noi două cățele;
Ne-ar mânca și n'au măsele,
Ne-ar pierde și n'au putere.
Da' la cățele le-om da,
Zahar dulce și-or crăpă,
Doară pe noi ne-ar uita!

(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Crucea, jud. Suceava.)

72.

Și-am zis verde și-un
dudău,
Tinco, ce-am auzit eu:
Te ține mă-ta de rău,
Ca să nu te iubesc eu?
Tinco, spune mâne-ta,
Să 'ngrădească grădină,
Nici cu pari, nici cu nulele,
Numai cu vorbe de-a' mele!

(Comunic. de d-l T. Popovici, Grivița, jud. Tutova.)

73. *

Foaie verde și-o lală,
Suii dealu 'n Stârmină,
Mă uitai în Rogovă
Și-mi văzui amanta mea
Pe brațele altuiă.
D'am cuțit, m'aș înjunghia
Și pușcă, m'aș împușcă
Și pe mine și pe ea!

(Comunic. de d-l P. Ștelănescu, Dobromir, jud. Constanța.)

74.

Badeo, badeo, frunză
verde,
Mult mi-i frică că te-oiu
pierde;
Grijă n'am de cele fete,
Dar mi-i groază de neveste.
Că fetele, dragul meu,
Tot se mai tem de flăcău,
Dar nevestele-s mai rele;
Ele câtu-s tinerele,
Ce le pică, numai strică;

Dar mi-i teamă de lăsat,
Că te-or lăsa *betejat*!
(Negriștești.)

75.

Spuneai, leleo, că nu-i
bine,
Altul dacă 'n casă-ți vine.
Eu aseară c'am venit,
Altu 'n casă c'am găsit,
Sta în casă și râdeă,
Cu inima se umflă.
Și eră 'n casă să viu,
Unghia în gât să-i pui,
Că tâlharul știă bine,
Pe la tine cine vine!

(Comunic. de d-l I. Nistor, Praja-Tutova.)

76.

Na la lelea două mere,
Of, inimă, of!
Să te joci seara cu ele,
Of, inimă, of!
Na la lelea două nuci,
Unde-i sta să le mănânci
Și aminte să-ți aduci,
De-ale noastre vorbe dulci.
Că-ți gătiam o azimioară
Frământată 'n lăcrămioară,
Cu of dela inimioară!

Variantă.

Și-am zis floare de scum-
pii,
Spune maicăi, de mai vii,
Când mai vii și und' te duci,
Ca să-ți dau trei mere dulci,
Unde-i sta să le mănânci,
Tu aminte să-ți aduci
De copii și de nevastă!
De nevastă nu-mi prea
pasă,
De copii inima-i arsă!

77.

ieși, Mariță, la porțiță,

(Comunic. de d-1 H. N.
Tapu.)

De s'ar vinde urîtul,
Aş da boul şi jugul
Şi-aş cumpără iubitul ;
De s'ar vinde dragostea,

79.

Frunză verde nucă seacă,
Ia vezi mintea mea cea
seacă,
Peste multe văi aleargă ;
Ia vezi mintea mea cea
proastă,
Face capului pedeapsă.
Pedepsi-m'ar Cel-de-sus,
Că n'am minte într'ajuns,
N'aş umbla noaptea n-as-
cuns !

I.

Foaie verde avrămească,
Bat-o focul de nevăastă,
S'a apucat să iubească !
—Las'o, Gheorghe, să iu-
bească,
Ca să nu se prăpădească.
Astă-vară n'a iubit,
Toată vara ți-a zăcut ;
N'a iubit o iarnă toata
Și-o zăcut o iarnă, moartă !
(Tg. Ocna.)

2.

Mihăeș cu gura dulce,
Dar Ilenii ce-i aduce ?
Alămâi și gură dulce ;
Alămâia-i de mâncare,
Gurita de sărutare !

3.

Vecină Catrină,
Ține-ți bărbățul bine,
Să nu mai vie la mine,
Că io-s femeie miloasă,

Li descuiū și-l bag în casă.
 Și mi-l pun cu capu' n poală
 Și-i descânt de osteneală!

4.

Fugi, urîto, de-acolea,
Nu-mi pică mie belea;
Fugi, urîto, și mă lasă,
Să ieau alta mai frumoasă!
(Popești R.-Sărat.)

5.

Frunză verde iarbă neagră,
Nu mă vezi că sunt cu barbă
Și-cu mustăcioara neagră?
Că rad barba pân' la os
Și te sarut cu folos!
Sărută, neică, sărută
Și pe delături te uită,
Să nu scapi cu chica smultă
Și cu gibelușa ruptă!
Că giubeaua-i mai cârpi,
Dar cu chică n'ai mai fi!
—Bodaproste ca scăpăi,
Numai șaptezeci luăi;

Numai *muchi* de topor,
Dă, neică, ca să nu mor,
Că eu le fac, nu le fac,
Că văd bine că le trag.

(Mușeștești-Argeș.)

6.

Vezi, nevasta e o *cutră*,
Spargе oala, spargе sticlă,
Zice că barbatul strică;
Dar și omu-al dracului,
Iea răsteul plugului,
Detă 'n cornul capului,
Spargе cuibul dracului.

Vezi muierea, că e dracul,
Iea cârpa și leagă capul
Și se 'nvălește cu sacul
Și s'alătură cu patul.

După ce pleacă bărbatul,
Cum mi-o'mbocește dracul
Și se iubește cu altul!

(Idem.)

7.

Drag mi-i, vere, drag
mi-i vere,
Drag mi-i, vere, vară-ta:
Mi-i mai dragă soră-ta!
—De ți-i dragă soră-mea,
Prinde 'n horă lângă ea¹;
Dac'a râde și-a jucă,
Să știi bine că-i a ta;
De n'a râde, n'a jucă,
Să te speli pe bot de ea!
(Negriștești.)

8.

Toată noapte-am tremu-
rat,
La un colțișor de gard
Dup' un pic de sărutat;
Intr'o groapă cu urzici
Mi-am făcut pielea beșici!

9.

Foaie verde stuf de baltă,
Când eram la mama fată,
Cât eră noaptea de vară,
Mă culcam pe prisp' afară,
Cu bădița *de-a-picioare*.
Dar la colțul prispei mele,
Tot lătrau două cățele;
Nu-s cățele lătrătoare,
Ci babe fermecătoare,
Să mă farmece pe mine,
Să trăesc cu badea bine!

10.

Foaie verde de cicoare,
Azi îi zi de sărbătoare,
S'austrânsfetelastrânsoare,
Să ne lăsăm la izvoare.

Foaie verde lăcrămioare,
Făcui cu ele-o prinsoare,
Să fugă toate la vale:
Pe cari le-oiu căpătă,
Pe toate le-oiu sarută.

Foaie verde și-o lală,
Fug fetele și nu prea,
Se fac a se 'mpiedecă,
Că doar eu le-oiu sărută.

Ele fug, iar eu le prind,
Eu le prind și le sărut.
Până 'n vale la izvoară,
Nici o mândră nu-mi scă-
pară!

11.

—Foaie verde de cireș,
Mai bădiță Gheorghies,
Ce mă 'ntrebi drumul la
Eși?

—Foaie verde mărăcin,
Aș plecă și nu știu unde;
Aș plecă la puica'n țară
Ș mi-am prins picioru'n
scară!

1. Prinde-te 'n horă lângă ea.

12.

Cine vine pe la vie?
 Ilieș cu pălărie,
 Cu cordica vișinie,
 Jumătate stânjinie,
 Dare-ar la lelea să vie !
 Mândra frige de-o găină,
 Mi-o frige, mi-o rume-
 nește,
 Pentru-amează mi-o gă-
 tește !

13.

Foaie verde tiriplic,
 Trece Leana prin colnic
 Cu papucii lip ! lip ! lip !
 Râșchiind la burungic.
 De trei zile răsucește
 Și pe fus nu se zărește ;
 Răsucește de trei zile
 Și pe fus nu sunt trei
 fire.

Alta zis-am tiriplic,
 Ce să-i fac, să-i zic,
 să-i zic,
 Să vină la mine'n crâng?
 Dădui și eu pe coleă,
 Și pe mine mă 'ntâlîniă
 Scoase vin de sub mantă.
 Nu știu cum dracul făcă,
 Peste mână mă loviă,
 Paharul că mi-l vărsă...
 Că mi-a fost gura legată,
 De n'o sărutam odată !

Zis-am leana și o răsură,
 O văzui într'o trăsură
 Și mă luai după ea,
 Că doar gur' oiu sărută.
 În fuga mare am dat,
 De-o piatră m'am'piedecat,
 Tot așa mi s'a 'ntâmplat
 Și-am rămas nesărutat.

14.

Foaie verde bob orez,
 Haideți, haideți, măi băieți,
 Colea 'n deal la Băltăreț,
 Ca-s fete cu ochii verzi ;
 Tot să vezi, să le visezi !

Frunză verde de agude,
 Hai flăcăi, haideți la munte
 Și mai mici și mai mă-
 runte,
 Cum le vezi, le scoți din
 minte !

Alta zis-am artăraș,
 Haideți, băieți, la oraș,
 Că sunt fete de pripas !
 (Cosmești.)

15.

S'a dus popa la pădure
 C'un topor și c'o secure,
 S'a 'ntâlnit c'o fată mare!
 Bună ziua, fată mare !
 Mulțămesc sfinției tale !
 Dă-mi guriță de-o gus-
 tare !

- Părinte, sfinția ta,
 Eu guriță nu ți-oiu da,
 Mințile ți le-oiu fură
 Și-i păcat de dumneata,
 Dacă te-oiu scoate din
 minte,
 Că ești om în cele sfinte!
 (Negrileşti.)

16.

Leliță din târgușor,
 Ai știință că mă 'nsor ?
 — Am știință, dragul meu !
 — Și nu-ți pare, leleo, rău ?
 Nu-mi pare, bădiță, rău ;
 De-i luă-o 'n satul tău,
 Știe lelea ce fac eu ;
 De-i luă-o 'n târg la noi,
 Noi trăim tot amândoi !

1. Dare-ar *Dumnezeu*, să vină la lelea !
2. Se suprimă apoi un cântec influențat.

17.

Foaie verde avrămeasă,
Se mărită mândra noastră.
Mândro, nu te mărită,
Pân' s'a coace cânepă,
Cânepa-i *sglavocul* verde¹,
Pân' s'a coace, este vreme
Și-atunci te ieau, nu te
teme!

18.

Mariță, Mariță,
Tânără fetiță,
Eu m'aș îndură
De ți-aș cumpără
Cercei și mărgel
Pentru-a ta plăcere!
—Ba, ba, domnuleă,
Nu te supără;
Cercei am purtat,
N'am avut bărbat,
Nici amurizat!
Mariță, Mariță,
Tânără fetiță,
Eu m'aș îndură,
De ți-aș cumpără,
Mândri papucei
De cincizeci de lei!
—Ba, ba, domnuleă,
Nu te supără:
Papuci am purtat,
N'am avut bărbat
Nici amurizat!
—Mariță, Mariță,
Tânără fetiță,
Eu m'aș îndură
De ți-aș cumpără
Rochie de mătăsă
Dintr'o mie-aleasă!
—Da, da, domnuleă,
Nu te supără

Dacă-i cumpără;
Am avut bărbat
Și amurizat,
Așa n'am purtat,
Nu mi-au cumpărat!

19.

Puicuța cu ochi căprui,
Mă tot cheamă prin *radui*,
Să mă scoată din păcate²
Nu știu, m'a scoate ori ba,
Ori mai tare m'a băgă!
(Novaci-Gorj.)

20.

Frunză verde măr mustos,
Fă-te, neică, sănătos,
Ca un trandafir frumos;
Și eu să fiu sănătoasă
Ca o floare la fereastră!
(Idem.)

21.

Foaie verde sălcioară,
Aseară, alaltăseară,
Mă plimbam pe ulicioară,
Zării puica la porțiță,
Bună ca o prepeliță.
Eu mă dau lângă porțiță,
Ea se dă după porțiță;
Eu îi râd și ea îmi râde,
Inimioara mi s'aprinde!
(Țigănași-Iași.)

22.

Foaie verde și-un mărar,
Măi bădiță pădurar,
Lasă-mă sub cel umbrar,
Sub umbrar, sub cel arțar,
Cu mi-i mândra tinereă,
Să fac dragoste cu ea!

1. Cânepa-i cu *sglavocul* verde.

2. Poate:

—De ți-i mândra tinereă,
Sub umbrar nu te-oiu lăsa,
Că-i face păcat cu ea
Și măscăriți dragosteă!
(Buciumeni.)

23.

Părinte, sfinția ta,
Mă rog, ce te-aș întrebă:
Nevasta care-i frumoasă,
Iertatu-i ca să iubească?
Nevăstuica cu bărbat,
Să iubească e iertat?
—Și cu mine și cu tine,
Numai să nu știe nime;
Și cu mine și cu altul,
Numai să nu știe satul
Și să nu afle bărbatul;
Și cu mine și cu-oricine
Și cu popa din alt sat,
Să iubească i-i iertat,
Că popa nu-i dă păcat!

24.

‘Câte sate am umblat,
Ca Marița n’am aflat;
Câte fete-s și neveste,
Ca Marița nu mai este.
Mă dusei la șezătoare
Și-am văzut o mândra
 floare.
Și-am gândit că-i a mătale
Și-a fost a lelei Păunei,
Care s’a iubit cu mine.
Pusei mâna ca s’o ieu
Și-i jurai pe Dumnezeu,
Că pe alta n’o mai ieu;
Afară de dumneată,
Nu mai am pe nimeneă!

25.

Foaie verde iasomie,
Cine știe, cine știe,
Câte fete de *fetie*
Imi mai trebuesc și mie!
Protopopu-i protopop

Și tot are șapte, opt;
Și vlădica că-i vlădică
Și tot are-o ibovnică.
Dar bobocul din flăcăi,
Să nu aibă două, trei?
Ia să ți le ’nșir pe nume:
Una-i Chira Trandafira
Și-alta-i Mărioara mea,
Care-mi fură inimă!

26.

Ș’apoi, ș’apoi verde
 frunză,
Ileuța țese pânză
Și Ghiț’o chiamă din frunză.
—Taci, Ghiță, nu mai
 strigă,
Că te-aude cinevă!
Las’ s’audă, nici nu-mi
 pasă,
Mi-i ibovnica frumoasă
Și sede ’n răsboiu și țasă!

27.

Foaie verde foaie lată,
Pentr’o lele blăstămată
In *cătun* câinii mă latră;
Pentr’o lele de muieră,
Nici o fată nu mă cere!

28.

Foaie verde de stejar,
Iubesc fată de crișmar.
Foaie verde rosmarin,
Eu cer un pahar de vin,
Ea-mi întinde *chilul* plin;
—Frunză verde măr dom-
 nesc,

Scot parale să plătesc,
Spune că nu-i trebuesc:
—Frunză verde peliniță,
Strânge banii, măi bădiță,
Deseară să-mi dai guriță!

29.

Foaie verde, foaie lată,

Mănam plugul spre *bucata*,
Scoase dracul o nevăstă,
Tot din satul dumnea-
voastră !

Uitându-mă după ea,
Rupse boii *cârceia*.

Nevasta seamă-mi lua
Și din gur' așa-mi zicea :
—Măi băiete, țin'-te bine,
Ochii mei nu-s pentru tine;
De te-i uită 'n ochii mei,
Ai să-ți pierzi juncanii tăi !

30.

Mândră-i lumea, cui i-i
dragă,
Mie mi-i cerneala neagră.
De-oiu zice odată «dragă»,
Limba 'n gură mi se leagă
Cu fir de mătăasă albă,
Vin, puică, de mi-o des-
leagă !

31.

Cine știe, cine știe,
Ibovnica să și-o ție
Cu pâne și cu masline,
Cu rachiul de *discovine*;
Dimineața rachiaș,
De amează un păpănaș,
Iar seara un struguraș !

32.

Foaie verde de mătăasă,
Noaptea-i vremea 'ntune-
coasă,
Nimerii la altă casă,
Cu lumină la fereastră,
Cu femeia mai frumoasă
Și bărbatu-i dus de-acasă.
Cânderă dragostea dulce,
Pe bărbat dracul l-aduce !

33.

Foaie verde puiu de nuc,
Mă dusei Miercuri la târg,
Văzui mândrele buluc,
Mă dădui și eu în rând,
Șapte oci de vin băui
Și banii că-i isprăvii.

Și dacă banii-i măncai,
Mă pusei să vând doi cai,
De vin că mă săturai.

Acum iar mi-arde de sete
Și eu bani nu am, băiete !
Vândui moșia din *bat* !
Și maica m'a blăstămat,
Să n'am loc de sămănat,
Nici iemaș dc dejugat ! ¹

34.

Foaie verde peliniță,
In vale la fântâniță,
Rage-un bou și-o copiliță(!)
Boul rage, fata 'ngână
Și Ion așa-i zicea :
Taci copilă, nu 'ngână,
Ca să-mi strig ibovnică !

Variantă.

Foaie verde și-o sulfină,
Rage-un bou într-o gradină,
Iese-o fată și-l îngână :
—Taci, fetico, nu 'ngână,
Că nu rag eu de geabă,
Ci mă plâng și-mi spun
jeleă,

Că mi-a murit soția.
Când eram cu soția,
Măncam iarba munților,
Beam apa izvoarelor ;
De când *soața* m'a lasat,
Mănânc fânșor uscat !

35.

Frunză verde trei pan-
glice,

1. Se suprimă un cântec de viciu.

Nici o mândră nu-ți mai
zice :

—Nu mai bea banii, voi-
nice,

Că banii ți-or trebui,
Dacă iarna a veni.

Că banii se fac cu greu
Și se cheltuesc mereu ;
Că banii se fac la țară
Și se cheltuesc pe-afară ;
Că banii se fac la câmp
Și se cheltuesc la târg !

Variantă.

Frunză verde țipirig,
Purcusei Miercuri în târg
Cu șapte cai de vândut.
Lăsaî murgul într'un dos
Și plecai în târg pe jos,
Să vad caii cum se vând
Și galbenii cum se schimb
Și văzui mândrele bând.

Mă dusei și eu în rând,
Băui azi și băui mâni,
Băui patruzeci de zile,
Băui șeaua și-un taftur
Și pantalonii din ...
Nici o mândră nu-mi mai
zice :

Nu-ți mai bea banii,
voinice,

Că banii ți-or trebui,
Pe când te-i căsători !

Tot cu oca și cu lelea,
Pân' ce rămăsei cu pielea ;
Să rămân numai cu *sbărciul*,
Să seamăn cu *pricoliciul* !

36.

Dragoste nu prea 'nțeleg,
Când mă pun fete s'aleg,
Căci alesul rău îmi face,
Când toate fetele-mi place!

37.

Lelițcană din Nârtești,
Geaba te mai fudulești,
Că aseară prin noptat,
Pe drum mi te-am sărutat!
De răcnești de două ori,
Te sărut pe ochișori ;
De răcnești a treia oară,
Te apuc de subsioară ;
De-i mai racni înc' odată,
Ești a mea pe viața toată!

38.

Badea meu nu bate dru-
mul,
Tot trimite ca nebunul
Pestreini ca sa-mi tot ceară
Gurița pân' mai deseară.
Ieși, bădiță, la iveala,
Să ne punem la tocmeală ;
Eu să cer și tu să lași,
C'altfel suntem pagubași.

39.

Badeo, eu m'am săturat,
Tu să-ți cați pe alta'n sat,
Te lași de dragoste vara,
Mie-mi place 'n toată seara!

40.

Frunză verde de mătasă,
Dela noi a treia casă,
Este-un deavol de nevestă,
Nu mă lasă să țiu casă,
Dă cu spuză pe fereastră,
Să mă frigă, să mă arză !

41.

Frunză verde de cucută,
Par'c'ar fi treaba *făcută*,
Că ibovnica nu-mi vrea
Nici de *bun* ¹ nici de bătută,
Par'c'ar fi treabă *făcută* !

1. Nici de *bine*, nici cu binele.

42.

Foaie verde busuioc,
Am ajuns la *uruioc*.
Pânzi-i lată, 'n patru ițe,
Ca sa-mi fac mie catrințe.
Foaie verde măcieș,
Și bădiței *sumăies!*
Măi bădiță, maică-ta,
Nu știu, vrere-ar ori n'a
vrea,
S-i dau și ei de 'ngropat,
Că de ea m'am saturat.
Câte 'n lună, câte 'n soare,
Mi-a stărnit în gura mare;
Câte 'n lună, câte 'n stele,
Dela ea am vorbe rele.
Eu i-aș da *pânză de ochi*
Și tulpăne pe la *pochi*¹
Și-o basmă de *serafim*,
Numai noi să ne iubim,
Că doar mă-ta-i gură rea
Și îmi strică dragostea!

43.

Bădiță, la *prohitit*,
Bine te-ai fi nimerit;
Ești mai bun de cel *popit*
Decât de ibovnicit,
Că de dragostea din carte,
Niciodată n'are parte!

44.

Foaie verde foi și iarbă,
Mult puicuța mă întreabă,
Cum de-o seamă nu mă duc
In grădină lângă nuc!
S'o 'ntălnesc în cea gră-
dină,
Cătu-i noaptea mai senină,
Ori sub salcia pletoasă,
Focul inimii să-i iasă.
D'apoi mândrulița mea,
Bine-ar fi de n'ar afla,

Că dacă pornesc la ea,
Ma apucă făr' de veste,
Nu știu ce pentru neveste.
O nevestă frumușică,
Frumușică, subțirică,
Care noaptea 'n cale-mi
pică.

Când îi noaptea mai se-
nină,
Stau la dânsa în grădină;
Când e noaptea 'ntune-
coasă,
O 'ntălnesc pe lângă casă;
Când îi frig și cându-i
ceață
Și bărbatul nu-i acasă.
D'apoi, puică, lasă, lasă,
Drept la tine-am să pornesc,
Ca-i cam mult de când *ră-
resc!*

45.

La oi, la oi, măi mocane,
Măi măcane, măi,
Că-ți mor oile de foame,
Măi mocane, măi!²
Nu la fete, la părete,
Că-ți mor oile de sete.
De cu seară până 'n zori,
Tu îmi stai pe pat de flori;
Tu îmi dormi pe pragul
meu,
Oile-mi sbierau mereu!
Datoria mocănească,
Cine vrea ca s'o cunoască:
Tu să stai să le păzești,
La fete să nu gândești!
—Oile piară de foame,
N'oiu uită ce-am învățat,
Ce știu fetele din sat.
—Oile că s'or rări
Și tu tare-i păgubi!
—Rărească-se, măcar toate,
Dela fete nu mă scoate!

1. In pron. pop., *popi*, preoți.

2. Refren.

Variantă.

Bună-i brânza din bur-
 duf,
 Buf, mocane, buf!
 Bună-i și cea din găleată,
 Buf, mocane,-odată!¹
 —La oi, la oi, măi mocane,
 Că-ți mor oile de foame;
 La oi, la oi, măi băiete,
 Că-ți mor oile de sete,
 Nu te duce 'n sat la fete;
 Nu la fete, la părete,
 Că-ți mor oile de sete!

46.

Ce tâlhari îs cei flăcăi,
 Și tâlhari și nătărăi!
 Când te prinde nu te'n-
 treabă,
 De cumvâ nu ai vreo
 treabă,
 Iar când mi te-au prins în
 mână,
 Gându-i stă o săptămână,
 Cum să te mai prind' odată
 Și cu *leaca*, tu-i faci *nada*!

47.

Foaie verde fir de în,
 Leleo, de-acum nu mai vin,
 Să știu că s'ar întâmplă
 Și mi-ar crăpă inimă!

48.

Tot strigă vecinele:
 «Te culci cu găinele!»
 Prăpădi-v'ar Dumnezeu,
 Dacă-mi purtați rostul meu!
 M'oiu culcă când m'oiu
 culcă,
 Când bădița mi-a plecă;

De-oiu dormi, cum dor-
 miți voi,
 Badea n'ar veni la noi!

49.

Dacă eu te-oiu înșelă,
 Tu, dragă, mă-i blăstămă,
 Dumnezeu m'a blăstămă:
 Să mănânc din gura ra,
 Să mă ardă ochii tăi,
 Să mă leg în pătrânjei,
 Cu lanțuri de *taieței*,
 Ori să mă 'nec pe uscat;
 Iaca, cum m'am blăstămat!

50.

Frunză verde româniță,
 Am iubit o porumbiță;
 M'a cătat, m'a lecuit,
 Când a fost de 'mbolnăvit;
 Când mă durea vreun pi-
 cior,
 Imi radea din ochișor.
 Când mă durea vreo masea,
 Pe obraz mă sărută,
 Durerea mi-o alină!

51.

—Leleo, cât cei pe guriță?
 Patru galbeni și-o ca-
 trință;
 Și-o catrință mocânească,
 Să mă mai întinerească,
 Cu canafi roșii pe poale,
 Cu băieri de lână moale,
 Cu zale și cu mărgele,
 La mijloc cu floricele;
 La mijloc doi bujorei,
 Cum sunt ochișorii tăi!

52.

Sus pe cer îi lună plină,

1. Se scot aceste două versuri străine:

— Ii bună și din tejghea,
 Buf, mocanca mea!

Ziua cu noaptea se 'ngână,
Dar eu noaptea n'am dormit,

Nici un ochiu n'am ațipit,
Ibovnicul mi-a venit;
Câinii că mi l-au simțit,
Ibovnicul mi-a fugit.

Dare-ar moartea în cei
câini,

Dare-ar moartea în străini!
Nu-ți dă chip să te 'ntâlnești,

Viața să ți-o drăgoștești!

53.

Dragostea de morăriță,
Stă ascunsă prin tărăță,
Prin tărăță pe la moară,
Cum te prinde, te omoară!

54.

Vrea mândruța, ori nu
vrea,
După vrere n'oiu umblă;
Cine 'ntreabă nu-i de treabă;
Tu luă¹ și nu 'ntreabă!

7. Felurite.

1.

Liliac verde crângos,
Șede badea mânios
Și s'arată cu *ponos*.
Las' să șeadă sănătos,
Găsesc altul mai frumos;
Mai de soiu și mai de viță,
Nu ca el o rămășiță!

2.

Foaie verde sălcioară,
La Ploști pe-o mărgioară,
La casa cu trestioară,
Zace-un voinicel de boală
Și-l păzește-o fată mare
C'o lumânare de ceară!
Lumânarea s'a topit,
Puișorul n'a murit!
Nu știu, zace ori se face,
Că gurița nu-i mai tace.
—Zaci, puiule, ori te scoală,
Ori îmi dă și mie boală,
Să zăcem alaturea,
Ca doi pui de turturea:

Unul sboară și se duce,
Unul rămâne și plânge.
Să nu zici, mâne, poi-
mâne,
Că ți-i boala dela mine!
(Meria-Covurluiu.)

3.

Pe la miez de noapte,
Ce frunză se bate?
Frunza teiului
Și cu-a bradului.
Hai, teiule, hai,
Cum am să te tai,
C'un topor tăios,
C'un flăcău frumos;
C'o bardă tăioasă,
C'o fată frumoasă;
Să te fețuesc,
Să te zugrăvesc,
Să te fac icoana!...
(Idem.)

4.

I'auzi trenul șuerând,

1. Imperativ des întrebuințat în loc de *ieă*! Imprumut dela acelaș imperativ negativ: *nu luă*!

I, hai, hai!
 Eu mă duc, țațo, mă duc,
 I, hai, hai!
 Dă-mi gura să ți-o sărut,
 I, hai, hai!
 Eu mă duc, țațo, mă duc,
 I, hai, hai!
 Să ți-o sărut de pe jos,
 Să-mi pară locul frumos;
 Să ți-o sărut de călare,
 Să nu-mi pară drumul mare!

5.

Foaie verde, foaie lată,
 Eu plec, neică, în armata,
 Tu rămâi plângând la
 poartă!

Iea-mă, neica, și pe mine
 Să fac armata cu tine!
 —Bucuros eu te-aș lua,
 Dacăi fi o floricea:
 Te-aș pune'n piept la mantă,
 Aș face serviciu cu ea
 'Mpreună cu dumneată!
 Iar de-ai fi o florică,
 Te-aș pune 'n piept la tu-
 nică,
 'Ș-face-armată fără frică.
 Dacăi fi un bobocel,
 Eu te-aș pune la *capel*,
 Aș face-armată cu el!

(Jud. R.-Sărat.)

6.

Ce tot cați, leleo, prin
 sat?

N'ai copii de legănat,
 Nici bărbat de sărutat?
 Copii n'am de legănat,
 Bărbatul l-am fărâmat,
 Ca să nu-și mai dea de leac:
 La cap i-am pus un bostan,
 Să ru se mai scoale-un an,
 La picioare ițele,
 Să-i iea dracul mințile! ¹

7.

Zis-am leana trei mas-
 line,
 Ce făcui, nu făcui bine,
 Aveam car cu patru boi
 Și-l dădui pe ochii tăi;
 Alta zis-am trei masline,
 Ce făcui, nu făcui bine:
 Aveam cal și c'o trăsură
 Și-l-am fost dat pentr'o gură.
 Foaie verde trei aglice,
 Bat-o focul gură dulce,
 Sărăcie fără *price*;
 Pentr'o gură și ochi dulci,
 Rămăsei sa port opinci!

8.

Toată ziua trag cu coasa,
 Seara mă duc la mucoasa
 Și ea cată s'o iubesc,
 Nu știe că eu muncesc.
 —Iubește-mă că-ți plătesc!
 Mi-ei plăti, mi-ei răsplăti,
 Pe tine nu te-oiu iubi;
 Că mi-a plătit tatal tau,
 M'a legat de capul tau:
 —Măi baiete, fatul meu,
 Ți-oiu da galbeni cu lopata,
 De te-i logodi cu fata!
 Cu tine m'am logodit,
 De trăesc innacăjit,
 De țin traiul cu *vatrăinul*
 Și țin casa cu mucoasa!

(Tg.-Ocna.)

9.

Foaie verde poamă
 coarnă,
 Leliță Ioană,
 De-aș ajunge pân' la
 toamnă,
 Leliță Ioană ²,
 Să beau vin, să mănânc
 poamă,

1. Se suprimă apoi un cântec viciat.

2. Refren.

Să beau vin de poamă
coarnă,
Să mă plimb din cramă 'n
cramă,
Să beau vin, să frig păs-
tramă ! !

10.

Foaie verde și-o alună,
Am un pom în băătură,
L-aș tăia să-l bag în sân,
Pe-o *lamură* are-un spin ;
L-aș tăia să-l bag în tindă,
Lămurile-i bat în grindă ;
L-aș tăia să-l bag în casă,
Lămurile nu mă lasă ;
L-aș tăia să-l bag în ladă,
Lămurile-i bat în coardă ;
L-aș tăia dar nu mă 'ndur,
L-aș lăsa, poame nu face
Și de face, nu se coace !

11.

Foaie verde lemn uscat,
Maică, rău m'ai blăstămat,
Să n'am parte de-alinat !
Din picior m'ai legănat,
Din gură m'ai blăstămat,
Ca să fiu amurizat,
Să tremur pe lângă gard !

12.

Foaie verde odolean,
Cânt' un cuc, un cuculean
Și-l ascult' un căpitan
Și c'o fată de Oltean.
Căpitanu-i Moldovan
Pe deasupra-i cu caftan.
Cântă cucul pe pelin,
Că ne-așteaptă trenu 'n
drum !

13.

Pusei șaua pe doi cai,
Trandafirule,
Și plecâi la rai, la rai,
Trandafirule !
La raiu nu putem intra
De mirosul florilor,
De dragostea fetelor,
De *orcățul* broaștelor !

14.

Foaie verde viorele,
Dragă și iar dragă,
La vale, la Fântânele,
Dragă și iar dragă !
Mai la vale, pe Săcele,
Cântă-mi două păsărele.
Cântă și se tânguesc,
De dragoste-și pomenesc :
Leliță, dragostea noastră,
A rămas ca plugu'n coastă,
Vântul bate vâlrurile
Și-mi aduce dor și jele
De pe la puicele mele ;
Le iubiam de mititèle
Și le lăsam singurèle,
Cu mult dor, cu multă
jele ! !

15.

Hai de-a dura, dura, dura,
Sărută-v'ar neica gura,
Nu la toate, ci la una,
Pe care-o chiamă Păuna !
Hai de-a dura, dura, dura,
Să dăm dura nu mai una ;
Și-a mai zis badea Andrei,
Să dăm durei numai trei !
Hai de-a dura, dura, dura,
Sărută-v'ar neica gura,
Nu la toate, ci la una,

1. Refrenul se aude și :

Cumătră Ioană !

2. Refren.

3. Idem.

4. Se suprimă apoi un cântec.

Pe care-o chiama Păuna;
 Și-a zis badea Caramici,
 Să dăm durei numai cinci,
 Și-a mai zis badea Năstase,
 Sa dăm durei numai șase.

Hai de-a dura, dura, dura,
 Sărută-v'ar neica gura,
 Nu la toate, ci la una,
 Pe care-o chiamă Păuna!

16.

Florica bobului,
 Pe malul Siretului,
 Paște calul Iorgului.
 Murgul paște și nechează,
 Iorgu doarme și visează;
 Ce folos de visul lui,
 Dacă nu-i și mândra lui!

17.

Foaie verde de aclaz,
 Cine trece pe la iaz?
 Ghișor cu calul breaz
 Și se spală pe obraz
 Și se șterge cu *dulamă*,
 Să-și dea Măriuța seamă,
 Că nu i-a cusut năframă!

18.

Cântă cucu 'n *curatura*,
 Dare-ar Dumnezeu o bură
 La puicuța 'n bătătură,
 Să crească o floare *mura* ¹
 Și una mai stânjinie
 La Ghiță pe pălărie!
 (Negrilești.)

19.

Foaie verde foaie lată,
 Avui maică, avui tată;
 Taică-meu mă suduiă,
 Maică-mea mă blăstămă:
 Să n'ajung la măritat,

Să n'am parte de bărbat.

Dat-a Dumnezeuși-adat,
 Și-am ajuns la măritat,
 Mândru om că mi-am luat.

Măi bărbate, zile ai,
 Că tu vorbe bune-mi dai
 Și mă 'ntrebi de ce mă
 doare,

Și mă ții cum ține-o floare!
 (Buciumeni.)

20.

Foaie verde peliniță,
 Colea 'n vale 'n grădiniță,
 Paște calul lui Gheorghită,
 Priponit de-o lămuriță.
 Lămurița s'a uscat,
 Calu-a tras pân' a scăpat.
 Alearga, Gheorghit'-a-
 leargă,

Că dacă n'ai alergă,
 Guriță n'ai sărută,
 Că-i mândra'n loc depărtat:
 Să te duci încălecat ²!

Variantă 1.

Foaie verde alior,
 A plecat nenea Ion
 Și-a lăsat calu'n pripon,
 Priponit de-un alior;
 Aliorul s'a uscat,
 Murgu-a tras pân' a scapat,
 La Ileana a plecat,
 Drept în poarta ei a dat,
 De trei ori a nechezat,
 Poarta s'a cutremurat,
 Ileana s'a deșteptat!
 Ieși Ileană, pân' la poartă,
 De vezi ce jale te-așteaptă!
 Și-am zis verde și-un
 dudau,
 Calul meu, căluțul meu,
 L-ai trântit, l-ai omorît
 Și de asta n'a venit?

1. Cred că *murie*; *negru murii* e negrul cu lustru ca mura.

2. Să te duci *călare*.

Frunză verde lemn du-
ghit,
Murgul, ei ca i-a grăit:
Două mândre l-a iubit;
A fost voinic ostenit
Și de asta n'a venit!

Varianta 2.

Altă foaie de-alior,
Coea 'n vale la izvor,
Paște calul lui Ion,
Priponit de-un alior.
Aliorul s'a uscat,
Murgul mi s'a deslegat,
La Marica 'n poart' a stat,
Cu copita 'n poart' a dat
Și pe murg că l-a 'ntrebat:
Murgule, unde i Ion ?...

21.

Foaie verde rug de mure,
Peste deal în cea pădure,
Trec fetele la mure
Și se duc, se duc cu ele
Și flacăii la nuiiele!

22.

Oltule, Oltețule,
Ce vii tare tulburat,
Cu *plaghii* și cu butuci
Și capete de cai murgi?
Of, sacă-ți-ar apele
Și toate izvoarele,
Sa ramăie pietrele,
Sa le bată soarele,
Să trec cu ciobotele,
Sa-mi sune potcoavele,
Sa m'auda mândrele!

VARIANTĂ.

Bată-te legea de Olt
Și plaiul Craiovei tot;
Pe unde trec luntrilè,
Să bată pulberilè,
Să rămăie pietrilè,
Sa le bata soarelè,

Să trec cu picioarele,
Sa-mi văd surioarele!
(Negrileşti.)

23.

Cucuruz cu frunza 'n sus,
Sarut ochii cui te-a pus.
Și te-a pus cu patru boi,
Sărut ochii amândoi;
Și te-a pus *badia* meu
Și te-am prașit numai eu;
El te-a pus, eu te-am prașit
Și mi te-am îngrijit noi
Și te-om mânca amândoi!

24.

Foaie verde anison,
La livadă la Ion,
Porumbița n'are somn.
Păsărele cârdșor,
Toate vin noaptea de-
adorm;
Să te-adorăm la mine 'n
brața,
Sa te satur de dulceață!
(Negrileşti.)

25.

Foaie verde măr mustos,
Dela București în jos,
Crește-un merișor frumos;
Mar frumos cu frunza
deasă,

La potecuța aleasă.
Dară marul cin' l-a pus?
Ionel care s'a dus.
Și nu l-a pus singurel,
C'a fost Ileana cu el.

La cazarmă 'n meliție,
Ion nu-i dus pe vecie,
Ci mi s'a dus ca să vie!

26.

Sărută-ți-aș gurița!
—Și eu bade pe a ta!
Ochii și sprincenele
Codrul cu izvoarele!

27.

Foaie verde avrămască,
La Ileana pe fereastră,
Crește două flori albastre,
Iar una-i mai stânjinie,
La Ion pe pâlărie!
Și una-i de calapăr,
Șede la Ileana 'n păr!
(Vezi aici No. 18.)

28.

Nu sări, fată 'n grădină,
Că te ieau Sârbii de mână,
Și te poartă prin grădină,
Să se facă ceapa buna,
Usturoiu 'n căpătină
Și varză în *foloștina*! ¹

29.

Ici în vale la fântâna,
Doua fete spală lână;
Una spală, alta 'ndrugă,
Să facă lui Bujor glugă;
Una spală și suspină,
C'a scăpat salba 'n fântână;
Și-i salbă de gălbănași,
Facută de-un notaraș;
Și-i salbă de icusari,
Facută de doi primari;
Și-mi este de irmilici,
Făcută de doi voinici!

Variantă.

Colea 'n vale la fântână,
Doua fete spală lână;
Una spală, alta 'ntrugă,
Să facă lui Pântea glugă,
Să le-aducă caș și urdă;
Caș și urdă de mâncat,
Guriță de sarutat!
(Negriștești.)

30.

Foaie verde și-un dudău,

Spune, Nico, ce-aud eu;
Am aflat că-ți pare rău
Că te ibovnicesc eu.
Eu te iubesc, eu te ieu;
Când a crește grâu 'n sat,
Ai să pui *peteala* 'n cap;
Când a crește grâu 'n casă,
Atunci ai să fii mireasa!

31.

Cântă cucul, cântă,
Dar cine-l ascultă?
Două turturele,
Mici și gingășele;
Cucu-i mulțămît
Că-i căsătorit;
Da-i mai rau de ele,
Că-s pline de jele;
Bărbat c'au avut
Și mi l-au pierdut!

32.

Și-am zis verde trei alune,
De-aș mai fi odată june,
Aș ști floarea cum se pune;
Și mi-aș pune-o la ureche,
Să fiu drag numai la fete!

Variantă.

De-aș mai fi odată june,
Ști-o-aș floarea cum se
pune;
Și-aș pune-o cam pe-o ure-
che,
Duce-m'aș seara la fete!

33.

Foaie verde cucuruz,
Bate-un vântișor din sus
Cu veste și cu răspuns.
Și ce veste mi-a trimis?
Să ma duc ca s'o mai văz,
Și de-acolo ca s'o ieu,
Că-i bărbatul nătărău!

1. Sau:

Și varza în *glavățina*.

34.

Una 'n sat de mă iubeste,
Alta nu-mi mai trebește;
Una'n satdacă-mi descântă,
Alta geaba îmi tot cântă;
Dar cântecul de străin
Nu răsbate nici în sân;
Dară pân' la suflețel,
Câtă vreme pierde el!

35.

Foaie verde puiu de nuc,
Astăzi beau, astăzi mân-
nânc,
Mâni pun șaua și mă duc,
Toate mândrele îmi plâng.
Și nu-mi plâng de vorbe
rele,
Ci plâng de faptele mele!

36.

Măi mocane dela oi,
Măi mocane, măi,
Tu n'ai grijă nici nevoi,
Măi mocane, măi¹,
Tu te plimbi cu zilele,
Lângă sat cu turmele;
Pe dealul Răzorului,
Drumul trecătorului;
Ca să-ți mai uiți de nevoi,
Pui capul pe-un moșiroi;
Dragi îți sunt oițele,
Dar mai dragi fetele!

37.

Plec din deal, scobor în
vale,
Mă 'ntâlnesc cu mândra'n
cale.
—Mândro, mândruleana
mea,
Unde ti-i pornirea ta?
—Spusu-ți-am, bade, odată,

Că mă duc sara la baltă,
Să prind pește și-o svârlugă,
Deseară să ne ajunga;
Să prind *smorlă* și plăci,
Dar tu, bade, un' te duci?
—Eu mă duc până la moară,
Ca să macen făinioară,
Să faci plăcinte deseară!

38.

La umbruța fagului,
Lângă floarea macului,
Șade Micu și jălește
Și jălește și ochește,
Și ochește cam la vale
Și așteaptă puica 'n cale.
Frunză verde și-un fuior,
Sufletul i-i plin de dor
După lelea sprintenică,
Mândră ca o rândunică!

39.

Fa Marițo, un' te duci,
Numa 'n *făsta* și 'n papuci?
Mă duc, lele, la izvor,
S'aduc apă n'r'un ulcior,
Să mă spăl, să fiu *mai-mai*
Și drăguță la flăcăi!
—Fa Marițo, eu gândesc
Ca să mi te însoțesc!

Ba mai pune-ți pofta n'
cui,
Par'că nici n'aud ce spui!
Fa Marițo, badea tau
E un prost și-un nătarău;
Fa Marițo, da'-i țaran
Și se poartă cu suman,
Cu opinci și cu *tărsine*,
Nu-ți dă nimica când vine.
Eu cu șapcă și surtuc,
După tine mă usuc!

40.

Foaie verde trandafir,

Aleg floarea fir cu fir
 Și-o 'mpletescși-o răsucesc,
 Numai cât să-ți vie bine,
 Ca să știi că-i dela mine!

41.

Drag mi-a fost calul bă-
 lan
 Și bălan cu șaua neagră,
 Când i-oiu zice, hi! să
 meargă;
 Șaua neagră, frâul verde,
 Sbori și nimeni nu te vede!
 I-ha-hai, dorule, hai,
 Prea multe valuri îmi dai
 Și nu pot să le opresc,
 Când la puica mă gândesc! ¹

42.

Frunză verde avrămeasă,
 În casa moldovenească,
 Nevasta 'nșiră cu drag,
 Mărgelușe pe șireag,
 Cumpărate de bărbat;
 Cumpărate ca să fie,
 Odoare pentru soție,
 Pentru nevasta din casă,
 Ca să fie mai frumoasă!

43.

Badeo, tu nu m'ei veni,
 Dacă nu m'ei îndrăgi;

De mine, n'ai aveà parte,
 Bădiță, de-i fi de parte;
 Peste poartă și cevà,
 Nici nu te-i încumetă!

44.

Frunză verde iasomie,
 Cin' dracul mi-a șoptit mie
 Gânduri de călugărie!
 Cine dracul mi-a șoptit,
 De m'am fost călugărit!
 Foaie verde măr molid,
 Când am fost călugărit,
 Intrară focul în schit;
 Și când mă călugăriă,
 Ardeă și mănăstireă,
 Călugării îmi ziceă:
 Decât te călugăriai,
 Mai bine ochii-ți scoteai!
 (Negrilești.)

45.

—Foaie verdeși-un mohor,
 Un' te duci tu Ghițișor?
 —La Brăila. să mă 'nsor,
 C'aici fetele nu vor,
 M'au aflat că sunt dator;
 Sunt dator la doi voinici
 C'o sută de irmilici;
 Sunt dator la doi primari
 C'o sută de icusari!
 Pentru sfârșit, vezi sfârși-
 tul dela no. 29.

1. Se suprimă apoi un cântec.

B. — DOR ȘI JALE.

I. Puterea și necazurile dorului.

1.

Foaie verde de cicoare,
De oftat ce oftai tare,
Furca pieptului mă doare;
Omul dacă mai oftează,
Par'că se mai ușurează!
(Mușetești-Argeș.)

2.

Foaie verde bob *areu*,
Mândro, dorul meu și-al
tău,
De s'ar face ferăstrău,
Ferăstrau cu pânza nouă,
Ca să taie munți în două,
Ca mi-am prins amantă
nouă;

Ferăstrau cu pânza lată,
Ca să taie munți de piatră,
Să pot trece la amantă,
Ca s'o mai sărut odată;
Ferăstrău cu pânza mică,
Sa taie munții de sticlă
Să-mi văd a mea ibovnică.

De-arfisoare unde-iluna,
Sa dau cu puicuța mâna;
Și când soarele-a sfinți,
Atunci ne vom despărți!
(Idem.)

3.

Cine are dor pe vale,
Știe luna când rasare

Și noaptea câtu-i de mare;
Cine are dor pe luncă,
Știe luna când se culcă
Și noaptea câtu-i de mică!
(Idem.)

Varianta 1.

Foaie verde trei migdale,
Cine are dor și jale,
Știe luna când răsare
Și noaptea câtu-i de mare;
Cine are dor pe luncă,
Știe lumea când se culca,
Știe luna când se urcă
Și mândruța când mănâncă!

Varianta 2.

Cine n'are dor pe vale,
Nu ști' luna când răsare
Și noaptea câtu-i de mare;
Cine n'are dor pe luncă,
Nu ști' luna când se culcă,
Nici noaptea câtu-i de
lungă!

(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Bucovina.)

4.

Tot mă mustră cucuțul,
De ce n'am glas ca dânsul?
Cum oi u avea glas de cuc,
Dacă plâng pân' ce mă culc!
(Idem.)

5.

Foaie verde bob năut,
Câte puicuțe-am iubit,
La nici una n'am gândit,
Dar la asta *de-o* iubesc,
Nu e ceas să nu gândesc;
Nu e ceas, nu e minut,
Pân' adorm în asternut;
(Mușetești-Argeș.)

6.

Foaie verde de bujor,
La fântână, la izvor,
Se 'ntâlnește dor cu dor,
Se sărută înă mor!

Foaie verde trei masline,
Am avut un puiu pe lume
Și n'am știut cum se ține;
Dar acū de l-aș aveă,
Eu aș ști cum l-aș țineă:
Cu pâne și cu masline
Și cu mâna 'n sân la mine.
Și-am zis verde bob areu,
Dare-ar bunul Dumnezeu,
Să fie pe gustul meu,
Că ce-oiu iubi să și ieu.

Lasă lumea să vorbească,
Amănțelul să-mi trăiască;

Tot așa zice lumea,
Că dormim alături
Ca doi pui de randuneă!
(Idem.)

7.

Foaie verde foi și-o fragă,
Ia vezi puica mea cea dragă,
Trece drumul nu mă 'n-
treabă!

Foaie verde fir de nalbă,
I-am dat voie să și aleagă,
Să-și aleagă dintr'o mie,
Numai să-mi samene mie
Și la ochi și la sprincene
Și la dragostele mele!
(Suici-Argeș.)

8.

De s'ar face dealul șes
Și pădurea drum de mers,
Să văd de unde-am purces!
Zis-am leana alior,
Am purces depărțisor,
Că m'așteapt' un pușor,
Ca un crin, ca un bujor,
Cu gura friptă de dor;
Și m'așteapt' o puiculiță,
Ca un crin, ca o crăiță,
Cu gura de lămâiță!

9.

Bate vântul dela munte,
D'aulică, maică,
Și-mi vine cu doruri multe,
D'aulică, maică,
Vântule, mai *contenește*,
Că vântul mă pârjolește.

Vântul mări-a auzit,
Din bătaie a *tinchit*,
Dorul meu n'a mai pornit.
Ziuă-i mică, noapte-i
mare,

Dorul mă prinde 'n frigare;

Foileana iarba mare,
Mă rog, vint, dumitale,
Ca la un frate mai mare:
Intoarce-te de pe cale
Și du dorul meu la vale;
La bădița să mă duci
Și să-î spuî cu vorbe dulci,
Că i-am mai scris un răvaș,
Că i-i dorul prea vrășmaș.
Și i-am scris un răvășel,
Trimeata mai puțintel,
Să vie și el cu el;
Și i-am mai scris un răvaș,
Cam de-ajuns și de rămas!

10.

Foaie verde și-o laleă,

(Tg.-Ocna.)

Vai de mine și de mine,
De când bat drumul la tine!
Vai de mine și de mine,
De când te iubesc pe tine,
Mi s'a fript inima 'n mine!
Inimioara mi s'a ars,
Fețișoara mi s'a *tras*,
Mintea la tine-a rămas
Și-apoi tot tu zici: «te las!»
(Idem.)

Dorule pribeag,
Ce mă faci să zac!
Dorule năîng,
Ce mă faci să plâng!
(Negri!ești.)

Pe drumul care merg eu,
Nu-i fântână, nici pârau,
Nici crișmuliță să beu.
Focul dela inimioară,
Nu mi-l potolește-o țară,
Numai mândra într'o seară!
(Idem.)

Inima mea se jurase,
De iubit ca să se lase,

Foaie verde și-un bujor,
La fereastra din obor,
Bate murgul din picior.
Și nu bate ca s'adorm
Și bate ca să mă scol,
Să pun șaua binîșor,
Să mă duc *depărcior*,
La puica, cari mi-i dor ¹,
Să-mi dea guriță s'adorm!

Vai și-amar, puică-i de
mine,
Că mi-i gândul tot la tine.
Uni merg și un' mă 'ntorc,
Parcă trec, leleo, prin foc.
Picioarele merg pe cale,
Gândul mi-i la tine'n vale;
Picioarele-mi merg prin vâi,
Gândul mi-i la ochii tăi!

Foaie verde și-un costor,
Somn mi-i, mamă, ochilor,
Mult mi-i greu sprince-
nelor!

—Du-te, fată, de te culcă,
In patul lui tată-tău,
Unde mă mai culc și eu!
—Ba eu, mamă, nu m'oiu
duce,

Că nu mi-i hodina dulce.
Levicerul cel de lână,
Miroase-a babă bătrână !

Somn mi-i, mână, ochi-
lor,
Și mi-i greu sprincenelor!
—Mergi, fată, și te-i culcă,
În patul surori-ta!

1. La puica *de* care mi-i dor.

Ba eu, mamă, nu m'oiu
duce,
Că nu mi-i hodina dulce,
Că-i aşternut flori cu flori,
Amiroase-a mulţi feciori;

Somn mi-i, mamă, ochi-
lor,
Greu tare sprincenelor!

Mergi, fată, şi te-i culcă,
In patul lui frate-tău,
Mama nu te 'nvaţă rău!

Ba eu, mamă, nu mă duc,
Nu mă duc şi nici mă
culc,

Că-i aşternut tot cu flori,
Miroase-a două surori.

Somn mi-i, mamă, ochi-
lor,
Tare greu sprincenelor.

—Du-te, fată, un' te-ai
duce,

Und' ți-a fi hodina dulce:
In podul grăjdiiului,
In patul drăguțului!

Deie-ți Domnul, maică,
zile,

Acol' m'oiu hodini bine,
Cu mâna la subsioară,
Cu mâna la bărbioară,
Cu focul la inimioară!

18.

Foaie verde mărgărint,
De când umblu în iubit,
Doar cu dorul mă mângăiu
Și-l pun sara căpătăiu.

Și-altă foaie de năgară,
Am intrat în primăvară,
Dorul mândrei mă omoară.
Când o văd venind la plug,
Scot din brazdă și dejug,
Și nu-mi vine nici c'o
treabă

Vine numai de mă 'ntreabă:
—Bade, spune de ți-s dragă!
I-aș răspunde că mi-i dragă,
Limba 'n gură mi se leagă

Și nu pot să-i tăinuesc,
Să-i spun câte pătimesc
De când dorului slujesc!

19.

Foaie verde *samalare*,
Cât mi ți-i noaptea de
mare,
Mă port pe murgul călare
Pe la poarta dumitale.

Foaie verde de-o lăptugă,
Cât mi ți-i noaptea de lungă,
Mie-mi pare inițică,
Pentru tine, -o *copilică*.

Alta zis-am *samalare*,
Drum pe deal și drum pe
vale,

Drum pe la poarta mătăle!
De când ți-am zis, fată
mare,

Să-ți lași coada pe spinare,
Foaie verde și-o lăptugă,
De ești mare, ori ești mică,
Eu te-am prins de ibovnică!
(Cosmești.)

20.

Foaie verde lemn ușor,
Cine are 'n lume dor,
Duce-și viața mai ușor;
Eu am două dorurile:
Dorul meu și-al puicei mele,
Două doruri, două *grele*!
(Idem.)

21.

* Foileana ghiocel,
Dragul lelei Ionel,
Mulți s'au dus și mulți
s'ar duce,
Inima li se usuze,
Și-ei porni ca mâni și tu!
Du-te bade'n drumul tău,
Dar să-mi lași tu dorul tău;
Să nu-l lași, să mi-l trimeți,
Că io-ți știu dorul drumet;

Să-l trimiteți, să vii cu el,
Dragul lelii bujorel.

Și să vii din lună 'n lună,
Să nu mă găsești nebună;
Să vii pe la sărbători,
Pe lună de patru ori,
Că-i, bădiță, drept cuvânt,
Că mă găsești în mormânt;
De-oiu muri, să mă des-
gropi,

Cu trei dascăli și trei popi,
Să-mi ieai pânza de pe față,
Minte să mă ții în viață!

22.

Foaie verde lăcrămioare,
Hai murgule'n pas mai tare,
S'ajungem la sat cu soare,
Să-ți dau fân cu lăcră-
mioare

Și apă din *strecătoare*,
Că m'așteaptă puica 'n cale,
Cu rachiu, cu demâncare,
Cu bucatele pe masă,
Cu ocaua plină, *rasa!*

Variantă.

Hai murgule 'n pas mai
tare,
Să ajung în sat cu soare,
Să-mi văd mândra sănă-
toasă,
Ca o gherghină frumoasă!

23.

Zice verde lozioară,
Am primit o veste-aseară,
Că ibovnicul e 'n țară.
Am să-l cat din gară-'n-
gară,
C'o dragă de *hârtioară*,
Cu cerneală din dugheană,
Cu condeiu de pană neagră,
Ca să vie mai de grabă!

24.

Foaie verde și-o alună,
Tot te rog, puică, de-o lună,
Să m'aștepti la curătură,
Să-mi dai puțintică gură,
Că gurița dela tine,
Mă oftică, vai de mine!

25.

Veniți frați, veniți surori,
De mă 'mpodobiți cu flori;
Veniți surori, veniți frați,
De mă 'mpodobiți cu brazi.
Eu mă duc unde mă cere,
La casa cea de *vecere*,
Fără uși, fără ferești,
Mă mir cum să mai trăești!
Frățiori, la moartea mea,
Să-mi chemați și nevastă;
Să-mi chemați și copilașii,
Să mi-i mai sărut odată,
Rămas bun de viața toată!

26.

Foaie verde vălurèle,
La podul cu petricele,
Trece-un cârd de rândune-
nele;
Și nu-i cârd de rândunele,
Și-s ibovnicele mele,
Cari m'am iubit cu ele!

27.

Foaie verde de mătasă,
Ies afară, intru 'n casă,
Cu inima friptă, arsă;
Intru 'n casă, ies afară,
Inima-mi sloboade pară;
Ies afară să mă stâng,
Bate vântul, rău m'aprind;
Ies afară, intru 'n casă,
Să mă uit la cei din casă,
Să mă uit la cei cu milă!
Cum nu am cuțit cu mine,
Să-mi pun cuțitașu'n piept,

Să curgă sânge 'nchegat,
Dela Iana apucat;
Să curgă și mohorît,
Dela Iana dobândit!

28.

Nicușor, mustață neagră,
Vine sara și mă 'ntreabă:
Ce faci puiculiță dragă?
—Eu fac rau că sunt bolnavă;
Și sunt bolnavă de-o mână,
N'am spălat cămeși de-o lună.

Ce ești neagră, ce ești slabă?

—Sunt neagră de felul meu
Și slabă de dorul tău,
C'am fost iute la iubit
Și 'nțeleaptă la cuvânt!

29.

Dorule, mîncă-te-ar focul,
M'ai îmbătrânit cu totul;
Dorule, mîncă-te-ar para,
M'ai îngălbenit ca ceara!
(Negrileşti.)

30

Frunză verde și-un dudău,
Lele, *hai*, de dorul meu,
Auzii că ți-i cam rău.
Dar nici mie nu mi-i bine,
Când nu-i puicalângă mine,
Când nu pot să vin la tine.
Mă tot doare și mă arde,
Că bat drumuri depărtate;
Mă tot ustură, mă frige,
Inimioara 'n mine plânge,
Când la tine mi se duce!

31.

Lung e drumul plaiului,
Dar mai lung dor 'badiului;

Drumul plaiului se *gala*,
Dorul badii niciodată!
(Novaci-Gorj.)

Variantă.

Frunză verde-a bradului,
Nu-i lung drumul Giurguiului,
Da' mi-i lung al dorului!
Al Giurguiului se sfârșește,
Al dorului se lungește,
Inimioara mi-o topește!
(Jud. Argeș.)

32.

De-ar fi dorul ca vântul,
S'ar aprinde pământul!
Și-i mai rar dorul, mai rar,
Că pe-aicea-i loc amar;
Să fii, dorule, fii lin,
Că pe-aicea-i loc străin.
Când oiu fi la maică-mea,
Vin, dorule, cât ai vrea;
Când oiu fi la locul meu,
Vin, dorule, tot mereu!
(Novaci-Gorj.)

33.

Du-te, dor, până ce-i nor,
Că dacă s'a înseră,
Mai departe te-oiu mână!
(Idem.)

34.

Frunzuliță sămulastră,
Du-mi-te, drăguț' acasă,
Că te-or bate-ai voștri-acasă.
—Să mă bată cât de mult,
Eu de-aicea nu mă duc;
De pe căpătâiu umplut
Și pat bine așternut!
(Idem.)

35.

Foaie verde anison,
Scoală, Mariță, din somn,
Și-mi dă guriță, că mor.
M'ai facut din om ne-om,
Că răsar noaptea prin somn,
Nici nu-s treaz și nici n'a-

dorm!
(Tg.-Ocna.)

36.

Badeo, badeo, de-i veni,
Cărarușă ți-oiu plivi;
Ți-oiu așterne 'n cale nalbă,
Să ne vedem mai degrabă;
Ți-oiu așterne crinișor,
Să calci, badeo, mai ușor!

37.

Pentru tine, pentr'un
puiu,
Tot las ulița și suiu;
—Pentru tine, pentr'un
drag,
Tot aștept sara în prag!

38.

Iancu doarme și visează,
Murgul paște și nechează,
Puica plânge și oftează.

Iencușor, gura mătăle,
Ia scobor' din deal în vale,
Să-ți dau gurița mătăle.

Gura mea îi zahar dulce
Și-atuncea nu te-ai mai
duce.

Iancu dealul scoboră
Și gurița-i sărută!

Variantă.

Frunză verde-a bobului,
Pe malul Siretului,
Paște murgul Iancului,
Unul paște, șapte crește.

Șapte crește, șapte naște;
Murgul paște și nechează,
Iancu doarme și visează!
Ce folos de visul lui,
Dacă nu i-s mândra lui!

39.

Badeo, pentru dum-
neată,

Mult îmi arde inimă.
Bădițo, de focul tău,
Nu mănânc și nici nu beau;
Arde focu 'n paie ude
Și bădița nu m'aude.
Întru 'n casă, nu mă lasă,
Inima mi-i friptă, arșă;
Ies afară să mă stâng,
Bate vântul și m'aprend;
Întru 'n casă, ies afară
Și focul arde cu pară!

40.

Și-am zis verde treialune,
Câte focuri sunt pe lume,
Nu ard ca inima 'n mine,
Ca cuptorul roș de pâne.

Boala care mi-o zac eu,
Nu mi-i dela Dumnezeu
Și-mi este de dorul meu!

41.

Foaie verde tiriplic,
Are mă-sa un voinic,
Tot ma port și tot ma duc,
După dânsul mă usuc.
Ies pe prispă la răcoare
Și mă usuc pe picioare!
(Negrițești.)

42.

Foaie verde grâu mărunț,
De-ar fi dor pe cât urît,
N'ar încăpea pe pământ;
Dar doru-i mai puțințel,
S'a umplut lumea de el.¹

1. Se suprimă apoi un cântec confus.

43.

Foaie verde grâu mărunț,
Maică, de ce m'ai făcut,
Să trăesc nepetrecut?
De ce nu m'ai strâns de
gât?
Că, mări, nu poți să mori,
Când îți dă fetele flori
Și nevestele-ochișori!

44.

Foaie verde siminog,
La Dumnezeu iar mă rog,
Foaie verde și-o lală,
Să-mi asculte ruga mea:
Doamne, lasă luna 'n nor,
Să mă potolesc de dor;
Doamne, lasă luna 'n ceață,
Să mă satur de dulceață;
Doamne, las-o 'ntre steluță,
Să mă satur de guriță!

45.

Frunză verde liliac,
Mâni îi anul de când zac
Și n'am pe nimeni cu drag!
—Lele, vrut-ai, că n'ai vrut,
Drag de ce nu m'ai făcut?
Că-ți dam leac și-ți dam
alean,
Dacă noi ne 'ndrăgostiam!

Variantă.

Frunză verde liliac,
Pasere de pe harag,
Nu mă blăstămă să zac,
Că n'am pe nimeni cu drag,
Să mă 'ntrebe de ce zac.
Pasere de pe ogor,
Nu mă blăstămă să mor,
Că n'am pe nimeni cu dor,
Să mă 'ntrebe de ce mor;
Și nu am pe nimenea,
Să-mi ostoaie inimă!

46.

Cum pornește vântul,
măi,
Mă gândesc la cei flăcăi;
Cum stă vântul *ici și ici*,
Ma gândesc la ibovnici!

47.

Foaie verde mătustat,
La crișmuță ce-ai cătat?
—Marișica m'a chemat,
De mi-a dat zahar pisat,
Cu rachiul amestecat.
Mi-a dat de m'am săturat,
Până când m'am săturat,
De-am umblat turbat prin
sat,
De fetiță fărâmat!

48.

Câte stele sunt pe cer,
Toate dimineța pier;
Când zorile se mijă,
Mi s'a stins și steaua mea.
Stelele pier și răsar,
Io-s cu sufletul amar;
Nu știu, nu știu, ce-oiu
să fac,
Ca să pic la alta drag.
Am să-mi ieau lumea în
cap,
Să mă duc, să rătăcesc
Și să uit cum să iubesc;
Cât m'oiu duce și-oiu
umblă,
Că-atâta oiui mai uită!

49.

Pentru ochi ca mura
coaptă,
Inconjur pădurea toată;
Pentru ochi ca murele,
Inconjur pădurele.
Pentru ochii cari-mi plac,
Trei zile cu carul fac.

Lele, ochii dumneata,
Imi secară inima !

50.

Bate vântul dela deal
Și mi-aduce dor și-alean,
Dela puica peste deal ¹;
Bate vântul, *odorește*,
Pe min' dorul mă mun-
cește,
Mândrele ce mă iubește !

51.

Foaie verde trei *șfan-*
foace,
De-ar fi noaptea trei so-
roace,
Pân' te-i duce, pân' te'n-
toarce ²,
Ca să vezi mândra ce face!
Casă vezi când noaptea-i
mică,
Nu-i de dus la ibovnică ;
În loc să te hodinești,
Tot cărarea mi-o păzești,
Iar ziua când să muncești,
În picioare pirotești
Și fără spor te trezești !
(Negrilești.)

52.

Foaie verde trei masline,
Când gândesc, mândro, la
tine,
Nu știu ce arde în mine;
Nu știu dorul, nu știu para,
Că mă doare inimișora !
(Idem.)

53.

Foaie verde iasomie,
Mare-i dealul, las' să fie,
Că mi-a fost rânduit mie
Să-l tot suiu, să-l tot cobor,

Cu sufletul fript de dor !
(Idem.)

54.

Bădiță, mi te aștept,
Că mă arde nu-ș' ce'n piept;
Badiță, te-oiu așteptă,
Până ce m'ei vindecă !

55.

Frunză verde de-alămăie,
Puiul dealul văd că-l suie,
Dorul meu mi-l urmărește
Până 'n tindă, până 'n casă,
Cu dorul să-mi stea la
masă,
Iar în pat când s'a culcat
Și din pat când s'a sculat,
Î-a fost doru 'n sân băgat.
Frunză verde foaie lată,
Că de dor nu scapi de-o-
dată,
Că dragostea-i blăstămată !

56.

Puică, dac'am să mă duc,
Ca și iarba mă usuc ;
Ca și roua dela soare,
Dragoste'-a să mă omoare,
Să mor fără lumânare !
Și-apoi nu-s împărtășit
De câte-am păcătuit.
Sărutu-ți ochii frumoși,
Să ne vedem sănătoși !

57.

De când eu ți-am juruit:
Suflețelul meu iubit,
Frunză verde și-o cicoară,
Suflețelul tot îmi sboară
Ca o pasere ușoară !
—Pasere cu pana mică,
Vin la maica, vin în brațe,,

1. Dela puica ~~de~~ peste deal.

2. Până ce te vei duce, până ce te vei întoarce.

Să te leg cu nouă ațe,
Ca să stai numai la mine,
Unde-i cald și unde-i bine,
Că eu, dragă, te-oiu căta,
Cu vorbe te-oiu îmbucă,
Te-oiu hrăni în sărutări,
Te-oiu jucă în sărbători,
Te-oiu sfinți duminică,
Până când ne-om cununa !

58.

Luna-i, nene, după luncă,
Toți în sat de-acum se culcă;
Eu mă uit la lună, bade,
Și nădejdea 'n mine scade!
Luna-i sus, la *prânzișor*,
Eu aștept un puișor.
Și când luna-i mai de-
amează,
Dorul badii mă 'ndemnează;
Badea pleacă 'n cântători
Și-mi vine abia în zori !

59.

Foaie verde măcieș,
Măi uncheșe, măi uncheș,
Adă-ți luntrea pân' la mine,
Să mă duc la mal cu bine;
Adă-ți luntrea 'ncetișor
Și mă iea că mor de dor;
Adă-ți luntrea mai de grabă
Și mă trece că am grabă;
Să trec apa cu cea luntre,
Căam, badeo, doruri multe!

60.

Pentru tine, dorulē,
Am să 'nfund *grosurilē* !
Grosuri mândre cu zăbrele,
Pentru dor de mândricile.
Și-am să 'nfund și temniță,
Pentru mândruleana mea!

61.

Boala dorului te-apucă,
Te omoară, te usucă :

Ori să-l ai pe care-l poartă,
Ori mai bine să fii moartă!

62.

Treabă-i multă, ziua-i
mică
Și de dus la ibovnică,
Ziua-ți pare și mai mică.
De-o săruți, luna răsare,
De mai stai, lumină n'are
Și-apoi soarele răsare !

63.

Frunză verde și-o brân-
dușă,
Măiculeața mea mătușă,
Ia mai închide cea ușă,
Scoate ciurul din covată
Și 'ntinde bobii odata;
Amestecă-i binișor,
Ca să spuie *sositor*.

64.

Frunză verde și-o răchită,
Rău de dragostea pripiră,
Că doar graba strică treaba.
Cine m'a 'mpins la iubit,
Rău și-amarul mi-a dorit !

65.

N'apucăi cevă să cos,
Dorul mă rodea la os;
Am ieșit apoi afară,
Dorul mă ardea cu pară;
Dorul tău m'a mântuit,
Sufletul mi-a *bobotit*,
Până când te-am întâlnit!

66.

Bădiță, de dorul tău,
Somnul să nu-ți pară greu,
Să nu dormi cu nopțile
Și să numeri porțile
Și la gard nuiielele
Și găinii penele,
Și făinii firele,

Sa-ți lungească zilele :
Ziua lună, luna an,
Că mi-ai fost băiet sârman.
Eu mi te am îmbogățit,
Tu cinstea ți-ai feștelit!

67.

Frunza verde foi de crin,
Dorul nu-l pot sa-l alin,
Nici în casă, nici afară,
Nici în vânt de primăvară.

Primăvar' o rândunică,
Intră 'n casă singurică
Și prin casă că sbură.

Alei mândruleana mea,
Păsarică mititică
Și la pene frumușică!
Nu-mi cântă, ci-nii glă-
suește :

Mândra mea cum mai tră-
ește

Și la mine de gândește ?

Mândruța nici *bindisește*
Și la tine nu gândește !

Rândunică, rânduneă,
Să te 'ntorci la mândra mea.
De-i găsi-o, dragă, 'n casă,
Sănătoasă și voioasă,
Spune-i să fie voioasă,
Iar la mine să nu vie
La averi și bogăție.
Las-o să mănânce *burcă*
Și să trăească din furcă ;
Să stea până ce-oiu luă-o
Și tot eu oiu cunună-o
Pe năsalnia de teiu,
In vieța cu temeiu,
Unde cununie-a ține
Mai lungă decât cu mine!

68.

Cine focul te-a umflat,
Bârladule blăstămat !
Dar tot am să trec înnot,
Că nu-mi trebuiește pod.

Ori te saiu ca pe-un pârlaz,
Că de dor nu am răgaz !

69.

Puică, puică, eu mă duc
Și de doru-ți mă usuc,
Mă usuc și mă tolesc
Ca săracu 'n *boieresc* ;
Mă tolesc și am să mor,
Tocma 'n vremea florilor,
Când îi vremea de trăit,
Vreme de ibovnicit.

70.

Albiniță, musculiță,
Să te duci la ea 'n portiță
Și să-i spui să mă aștepte,
Ori de-o chem, să se deș-
tepte !

71.

Paște murgul în mohor,
De dorul lelei eu mor ;
Paște murgul priponit,
Catre mândră că-s pornit!

72.

—Mă badiță, un' te duci,
Nici nu mergi și nici nu
fugi ;
De ce nu ți-i *duca* ducă,
De ce nu ți-i fuga fugă ?
—D'apoi dorul nu mă lasă ;
Când mă prinde nu mă lasă
Și mă pornește de-acasă.

73.

Frunză verde bobușor,
Bate vântul tărișor
Și-mi aduce dor pe vale,
Dor încet și plin de ja e ;
Și-mi aduce dor pe șes,
Că din casă nu mai ies.
Și nu ies nici până 'n tindă,
Făr'dorul să nu mă prindă !

Și nu ies nici pân' afară,
Dorul să mă bage 'n pară.
Hai, hai, dorule, pe vâi,
C'ai să te topești pe căi!

74.

Păsăruică călătoare,
N'ai văzut tu pe sub soare,
Păsăruică, păsăreă,
N'ai văzut pe mândra mea,
N'ai văzut mergând lună,
Luna cu inima mea?
Că supt nuc de m'a văzut,
Par'că m'a și istovit
Și puicuței m'a robit!

75.

Eu credeam că dorul
pleacă,
Darelcând decând mă seacă.
Frunză verde salbă
moale,
Din creștet și până 'n poale,
Cu babe m'am descântat
Și de dor tot n'am scăpat,
Că în suflet mi-i săpat!

76.

Frunză verde măr'sălcui,
Ce mă 'ntrebi de unde viu?
Drept din codrul cel pustiu!
Frunză verde și-un arțar,
Fata cea de pădurar
M'a făcut să dau de-a drept,
Că amaru-mi arde 'n piept!

77.

Mândră-i frunza cea de
nuc,
De dorul tău mă usuc;
Vino, bade, peste-un ceas,
Cât cu viaț' am mai rămas.
De mai întârzii o noapte,
Mă găsești pe pat de moarte;
De 'ntârzii o săptămână,
Poți să dăm mână cu mână:

Eu să zac în cel mormânt,
Tu să calci cel jurământ.
Frunză verde și-un mă-
rar,

Ai să plătești sărindar.
Dar mai bine să ieai seama,
Să nu dai de mine seama!

78.

Frunză verde și-o lală,
Mult îmi cânt' o turtură;
Nu-mi prea cântă și-mi tot
cere,

Plin de suflet și durere:
Sa-i dau știre de bărbat,
Că bărbatul i-a plecat
Și ea moare-acum de dor.

Du-te 'n creasta mun-
ților,
Pe de-asupra frunzelor
Și ocheste prin desime,
Găsește-l și vin la mine;
Că cu voi și Dumnezeu,
Poate-l afla și pe-al meu!

79.

—Foaie verde odolean,
Ghițșor de peste deal,
N'ai venit la noi de-un an.

N'am venit, că n'am
putut,
N'am venit că n'avui cal.
Șapte târguri am umblat,
Șapte bice-am despletit,
• Cal pe plac nu mi-am găsit!

Și la voi dac'am venit,
Ce folos c'am mai venit?
C'am găsit puica 'n mor-
mânt!

80.

Foaie verde rug de mure,
Lungu-i drumul prin pă-
dure,
Dar mai lung prin cel oraș:

Doi te 'ntreabă, doi te
leagă,
Doi cu gura te desleagă !

Variantă.

Alei Gheorghe Gheo-
ghilaș,
Ce mai veste la oraș ?
—Nu-i prea bună, arde-l-aș !
Tot ciocoi și călărași.

Mă dusei să cumpăr pită,
Șapte, opt mă țin de chică;
Mă dusei să ieau rachiou,
Șapte, opt mă țin de brâu.
Doi te leagă, doi te 'ntreabă,
Doi trag cu biciuștele,
De-ți usucă crucile.
De le spun că sunt străin,
Par'că le-aș da tot venin ;
De le spun că sunt de-aici,
Ei mai tare-mi dau la
brânci !

81.

Frunză verde flori de
mac,
Nu știu, Doamne, ce să fac !
Mă pornesc la munca 'n
zori,
Dorul mă fierbe 'n flori.
Iar când mă slăbește-o leacă,
Plec la lelea să-mi mai
treacă !

82.

—Badeo, care ți-i zestreă ?
—Ba spune-mi-o tu pe-a ta !
—Limba 'n gură, ochii mei
Și doi frumoși hujorei !

83.

Te-aș lăsa, dar nu te las,
Că nu-mi dă dorul răgaz,
Când te văd pe la pârlaz !

84.

Vine anul, vine luna
Și gata-i și săptămâna.
Frunză verde poamă dulce,
Cum vine, maică, se duce;
Frunză verde poamă acră,
Toate-mi vine dela soacră.
Dorul cum să mi-l alin ?
Aș muri făr'un vecin !

85.

Răsai, lună, decuseară,
Să mă duc la puica iară ;
Ori răsari, nu-i răsări,
Eu la puic' oiu nimeri ;
Fie glod și fie tină,
Eu mă duc ca cu lumină ;
Fie glodul cât casă,
Eu la dânsa oiu împlă !

(Crmunic. de d-l D. Dan,
Mirodana-Bucovina.)

86.

Du-te, dor, la cel izvor
Și mi-l adă pe Ion !
Du-te dor la fântânică
Și mi-l scoală pe Georgică.
—Da' Georgică nu-i de țată,
Să-l scol dela fântâniță.
Și Ionu nu-i de domn,
Ca să-l scol dela izvor !
(Idem.)

87.

Dorule, arde-te-ar focul,
Mi-ai făcut fața ca socul
Și inima ca *duhòtul* !
Dorule, arde-te-ar para,
Mi-ai făcut fața ca ceara
Și inima ca cicoarea,
Limba 'n gură ca cerneala !
(Comunic. de d-l D. Miha-
lache, Goleștii-Badil, Muscel.)

88.

Mai lin, dorule, mai lin,
Că sunt pe pământ străin.
De-aş fi la *bârlogul* meu,
Te-aş chema să vii mereu.

Cine are dor pe vale,
Ştie luna când răsare
Şi noaptea câtu-i de mare;
Cine are dor pe luncă,
Ştie luna când se culcă
Şi noaptea câtu-i de lungă.

Eu am două doruri grele:
Dorul meu şi-al mândrei
mele!

Dorul meu îi numai dor,
Nu-l pot spune tuturor.
Am să-l cat pe oarecine,
Care-l trage ca şi mine.

De-ar fi dorul vânzător,
Face-m'aş neguţător.
Dragostei şatră i-aş face
Şi-aş vinde-o la cine-mi
place.

Iar dorul l-aş mai ţineă,

Să văd cine-l va lua!

(Comunic. de Pr. I. C. Bel-
die, Stroeşti-Bucovina. Pen-
tru vers. 6-11 vezi no. 3 p.172.)

89.

Am auzit, n'am crezut,
Țațo și iar țațo,
Că Siretu-i apă rece,

Țațo și iar țațo,¹
Cine bea de dor îi trece.

Am băut apă din Prut
Și de dor nu mi-a trecut
Și-am să beau și din Siret...

90.

Foaie verde mărăcine,
Să vezi dorul porc-de-câne,
Peste mii de dealuri vine
Și se bagă 'n sân la mine;
Mă trăneste, mă bușește,
Cu ceasul mă chinuște;
Cu ceasu' și cu sfertu',
Ca să-mi ieie sufletu'!

2. — Drăguți depărtați unul de altul.

1.

Foaie verde trei cireșe,
Sloișor de ghiață rece,
Iarna vine, vara trece
Și n'am cu cine petrece,
Căci cu cine-am petrecut,
S'a dus și n'a mai venit!

2.

Vine cucul de trei zile,
Peste văi peste coline
Și n'are pe ce se puie.
Dorul lui ca să mi-l spuie.
Pune-s'ar pe-o lămureă,
Chiar la colț de casa mea.

Fugi, cucule, de-acoleă,

Nu-mi mai face voie rea,
De jale nu-mi mai cântă,
Dorul nu-l mai îngână,
Că-s sătul de viața mea!
De jale îs prea sătul,
Dor cât am, mi-i prea
destul.

Fugi, cucule, de-acoleă,
Fugi, cucule, nu cântă,
Nu-mi mai face voie rea,
C'oiu luă pușca și-oiu da
Și ți-oiu rupe guriță,
De n'ai mai putea cântă!

3.

Frunză verde bob năut,
Inimă cu venin mult,

1. Refren.

Când să te mai văd rîzînd,
Să pun masa, să mîncînc,
Cu copilașii la rînd,
Cu mîndruța de demult!
(Jud. Argeș.)

4.

Spune-mi, puiu de rînduneă :

Inghețată e mareă?
C'am un badișor pe ea.
Și marea e apă mare,
Mi-e frică să nu-l omoare;
Și marea e apă rece,
Mi-i frică să nu-l înec!

(Comunic. de d-l At. Cristea,
Bucovina.)

5.

Arză-te focul de trin,
Cum duci pe badița lin
Și pe min' mă lași plîngân'!
Arză-te focul vapor,
Cum m'ai lasat de cu dor!
(Idem.)

6.

Pasere de pe hinteu,
Du-te un' te-oiu mîna eu,
Du-te pîn' la Americă
Și te pune pe fabrică,
Ciocăne cu ciocu 'n țigla.
Badea când te-a auzi,
El afară c'a ieși
Și când te va întrebă :
«De unde vii, păsărea?»
Tu, dragă, să-i spui așa :
«Eu vin dela mîndra ta
Și să-i scrii o cîrticea,
Î-o pui sub aripa mea
Și să-i bagi cincizeci de lei,
Să-i duc la copiii tăi;
La copii și la nevastă,
La drăguții tăi de-acasă!»
(Idem.)

7.

Arză-te, Misler¹, în foc,
Cu vaporul tău cu tot.
Da' vaporul n'are milă,
Că și pe el apa-l mîna;
Arză-te, Misler, în pară,
C'ai scos voinicii din țara
Și-ai scos și pe badiul meu,
Nu te rabde Dumnezeu;
Și-ai scos și pe badiță,
Nu te rabde Precistă!
(Idem.)

8.

America-i țară bună,
Toți voinicii 'n ea s'adună;
Țara noastră-i țara rea,
Se duc voinicii din ea
Și lasă sate pustii
Și neveste cu copii.
opiii au sărăcit,
Nevestele-au văduvit
(Idem.)

9.

Foică florii domnești,
Vai, bade, departe ești.
Eu departe, tu departe,
Nouă țări că ne desparte;
Nouă țări și-o apă mare,
Noi trăim în supărare.
Cercanel de lângă lună,
Spune-i badii voie bună;
Cercanel de lângă soare,
Trimete-mi, bade, scrisoare,
Scrisă de mînile tale.
Și mi-o trimete pe vînt,
Ca să vie mai curînd,
Că nu mai pot de urît!
(Idem.)

10.

Cracă verde de măr dulce,
De-ar fi mîndra 'n deal la
cruce,

De trei ori pe zi m'aş duce,
Ca să-mi dea guriţa dulce;
Dar mi-i mândra mult de-
parte,
Nu pot merge fără carte.
Şi-aş face de-o hârtioară,
S'o trimet la puica'n ţară.
Primaru-i în zor, nu poate
Şi notaru-i mănios,
Ne scrie cartea pe dos!
Eu de mândră n'am folos!
(Muşeteşti-Arges.)

11.

Foaie verde mărăcine,
S'a dus puiul dela mine,
Tuturor le pare bine!
Numai mie-mi pare rău :
Eră puşorul meu.

Cine-mi zice : «puiul
vine!»
Are-un galbăn dela mine;
Cine-mi zice c'a venit,
Ii dau salba dela gât,
Că puiul meu e frumos
Şi la vorbă mângaios;
Pentru el port busuioc,
Ca să-i fie de noroc!
(Suici-Arges.)

12.

Foaie verde trei căline,
Arde inimioara 'n mine
După cel ce nu mai vine.
Inimioara 'n mine-i arsă,
După cel ce-i dus de-acasă;
Inimioara 'n mine-i scrum,
După cel ce-i dus la drum!
O, săracă inimioară,
Mult mai arzi în foc şi pară,
După badea dus în ţară;
Mult mai arzi ca un tăciune,
După badea dus în lume!

13.

Foaie verde de secară,
Puică Mărioară,
Ia poftim, puicuţ', afară,
Puică Mărioară !¹
Că nu te-am văzut de-
aseară!

Scoal', puică, din aşternut,
Să-mi dai gură s'o sărut;
S'o sărut odată bine,
Să ţie trei ani de zile.

Foaie verde alămioară,
Ieşi, puicuţă bălăioară,
Că nu te-am văzut de-
aseară
Şi nu te-oi vedea de-o vară,
De-o vară, de-o primăvară.

Foaie verde de cicoară,
Gândurile mă omoară,
Că ma duc, puică, din ţară;
Mă duc, puică, spre hotara,
Spre hotarul bulgăresc,
Trec Dunărea, mă gândesc;
Trec hotarul ţării mele,
De m'apuc' un *tuin* şi-o jele,
De pe la dragile mele,
Că le lăsaî singurele,
Cu mâinile pe zăplaz
Şi cu lacrimi pe obraz;
Cu inimioara de ghiaţă,
Cu lacrimi fierbinţi pe faţă!

14.

Foaie verde trei masline,
Eu mă duc, puica rămâne,
Să n'o mai *drăgeasca* nime!
Puică, nu te supără,
Nu-ţi plângă inimioară,
Că io-mi fac datoriă,
Datoria de oştean,
Cum îi dat la Moldovan;
Datoria de soldat,
C'asă omului i-i dat,

Dela cel ce l-a lăsat!

Foaie verde și-o lală,
Puică, nu te supără,
Că io-mi fac datoriă,
Tu rămâi să faci ce-î vrea,
Cum ți-a fost voința ta.

Puică, să nu-ți paie rău,
Ca mă duc din satul tău!

Puică, n'o duce 'n sus-
pine,
Că mai sunt voinici ca
mine!

Fie, bade, cât iarbă,
Dacă nu ești dumneată;
Fie, bade, cât pământul,
Dacă nu este iubitul!

—Geaba, puică, voie rea,
Că cu tine n'oiu mai sta;
Geaba, puic'ai sta să plângi,
Ca de azi mă duc de-aici;
Mai rămâi cu sănătate,
Că mă duc, mă duc de-
parte!

—Mergi, puiule, sănătos,
Ca un trandafir frumos;
Rămâi, puică, sănătoasă
Și s'aud c'ai fost mireasă!

15.

Foaie verde de *suduc*,
Cântă cucul pe *buluc*,¹
Să știi, puică, că mă duc.

Cântă cucul pe gunoiu,
Mă duc, puică, dela voi;
Cântă cucul coalea 'n
vale

Și eu mă gătesc de cale;
Cântă cucul prin livezi,
Puică, n'ai să mă mai vezi,
Că de azi mă 'nstrăinez.

Foaie verde bob orez,
Da' tu, puică, nu te pierz'.

Foaie alta trei bujori,
Da' tu, puică, n'ai să mori,
C'a mai dat Domnul feciori
Și ochi negri, negriori!²

16.

Frunză verde busuioc,
Trece apa peste scoc
Și eu am rămas cu *of*,
Tot cu *of* și cu năcaz
Și cu lacrimi pe obraz.

Foaie verde alămioară,
Mă arde la inimioară,
De amor și de iubit,
Că Ghiță mi s'a pornit.

Altăzis-am de alămioară,
Mi-a plecat la oaste 'n țară!
Dare-ar Domnul să nu
moară,
Să-l mai văd la primăvară!

17.

Pădurice verde,
Mândra nu mă vede;
Pădurice rară,
Mândra mea-i în țară;
Pădurice deasă,
Mândra nu-i acasă
Și s'a dat de vale,
Să m'aștepte 'n cale!

18.

Foaie verde foaie lată,
Fă-mă, Doamne, ce mă-i
face,
Fă-mă pasere domnească,
La cazarmă pe fereastră,
Să văd neica cum lucrează,
Ori învață teorie,
Ori îmi scrie pe *bârtie*,
Și mi-o trimite *legata*

1. Cred că trebuie:

Cântă cucul pe *uluc*,

uluc, gard de scânduri; în jud. Tecuciu, *saplas*.

2. Se suprimă apoi un cântec de cazarmă prea nou.

Și de el tot sărutată !

(Lipia-Buzău.)

19.

Cine mă puse pe mine,
Să mă duc la mănăstire,
Să stau închisă 'n chilie.
Nici soarele să mă arză,
Nici iubitul să mă vază.
Vin, bădiță, pe din dos,
Am o porțiță de os:
Când te vede, cade jos !

(Idem.)

20.

Pasere cu pana 'n negru,
Ai umblat lumea de-a'n-
tregu,
Multe țări ai mai umblat,
Multe lumi ai colindat,
Pe la badea, n'ai călcat ?

Foaie verde mărgărint,
Păsărică ce-ai venit,
Ce-ai venit de pe pământ,
Ai fugit, dragă, de rău
Și-ai venit la locul tău.
Eu mult bine ți-am făcut,
Ciubușorul ți-am păzit
Și nu s'a *paraduit*.

Foileana trei masline,
Ce m'aș rugă eu de tine:
Fă un bine pentru mine,
Ca mi-i inimioara ruptă
Și mi-i fețișoara suptă ;
Că mi-i inimioara arsa
Și mi-i fețișoara *trasă*,
După cel ce-i dus de-acasă !

Foileana, leana 'ntreagă,
Nu-ți paie lucru de șagă ;
Sbori la Ghiță la cazarmă,
Sbori la Ghiță și-l întreabă
Și-l întreabă de i-s dragă.

Frunzuliță frunză ruptă,
De-a spune că i-s urită,
Să-i spui că sunt logodită.
Duminică mi-i nuntă

Și că-l chem la nunta mea.

Foileana foi de nalbă,
Iar de-a spune că i-s dragă,
Să-i spui că sunt sănătoasă,
Sănătoasă și frumoasă
Și doresc să-i fiu mireasă !
Și-apoi, și-apoi pășareă,
Dacă el s'a bucură,
Să-l săruți din partea mea !

21.

S'a dus puiul și s'a dus,
Floare 'n păr mândra n'a pus ;
Și s'a dus, s'a dus în lume,
Mândra floare n'a mai pune ;
Că de dorul puiului,
Pică frunza codrului,
Bujorelu-obrazului,
Răsare-al năcazului ;
Crește-mi ierbulița deasă
Și mândruța-i mai fru-
moasă !

22.

Zis-am leana mărgărint,
De ce, Doamne, n'am mu-
rit,
Când eram copil de-un an
Și nu știam de alean ?
Acuma nu poți să mori,
Când îți dau fetele flori,
Nevestele ochișori
Și dumbrava trei bujori !
(Vezi no. 43, p. 149.)

23.

Foaie verde de hurmuz,
De când puiul mi s'a dus,
Cercel în urechi n'am pus,
Nici mărgelile la grumaz,
Numai lacrimi pe obraz !

24.

Măculiță, măculiță,
Taiculă, frățiori
Și voi scumpe suriori,

25.

26.

27.

28.

Dare-ar Domnul și-ar
mai da,
Dare-ar Domnul și-aș avea
Cuțitul la mâna mea ;
Pe-amândoi i-aș înjunghia,
Și pe dânsul și pe ea,
Amantă, călugără,
Să scap lumea de-o beleă,
Că mi-a mâncat viața mea!
Pe a mea, pe-a altuiă,
Că rău, Doamne, mai iu-
beste!

Nu iubește omenește :
Iubește și-i părăsește
Și mi se călugărește,
Pân' pe altul îndrăgește,
Doamne, Doamne, ne fe-
reste !

(Idem.)

29.

Păsărică, pasărea,
Poate ești din țara mea,
Să vii sub mantaua mea,
Ca să scriu pe-aringa ta ;
Și să scriu o *hârtioară*,
Ca s'o duci la mândra 'n
 țară,
De l'ai găsi 'ndrăgostit,
Să-i spui că m'am logodit ;
Iar de l'ai găsi la masă,
Să-i spui că eu i-s mireasă,
Iar de l'ai găsi șezând
Și de mine pomenind... 1

1. Se vede contopit din două cântece; lipsă de concordanță.

30.

Frunză verde merisor,
Mă suii încetișor,
Mă suii la munte 'n sus,
S'ascult glasul păsăruicii,
Să-mi treacă de dorul puicii.

Frunză verde frunzi uscate,
Bate vântu 'n munte, bate,
Bate vântul și huește
Și cel codru-așă grăește :
—Alei fecioraș din vale,
Mult ți-i sufletul cu jale !
Nu-ți mai plânga inimă,
Că nu știi de mândra ta,
Că și eu is tot așa.

Frunză verde arnăute,
Și toate 'n lume-s trecute.

Și-apoi mândră floare-a-leasă,
Iarbă 'naltă și frumoasă,
Dusă-i limba călătoare
Și lumina dela soare ;
Toate-s duse, toți is duși
Și io-s singurel acusi !
—Codrule, codruțule,
Mult mă 'nchin, drăguțule,
Și te las cu sănătate,
Că mă duc din nou la sate
Și-apoi, dragă, 'n primă-vară,
Oiu suî din nou la tine,
Să te văd dacă ți-i bine ;
Eu cu mândra mea aleasă,
Tu cu frunzuleana deasă !

31.

Și cum iese luna, frate,
Mândra-i mândră de de-
partee;

Și cum iese stelele,
Mă ucid sprincenele.
Bate vântul nourei
Și eu mor de dorul ei ;
Bate vântul streșină,

Dragă-i, Doamne, mândra
mea,
Doamne, fă-mi parte de ea !

32.

—Frunză verde de cireș,
Măi bădiță Gheorghiș,
Lungu-i drumul pân' la Esi ?
—Lungu-i, dragă, și bătut,
De trei ori l-am ocolit ;
Nu-i bătut de car cu boi,
Și-i bătut de ochii mei !

33.

Duminică dimineață,
Plinu-i codrul, plin de ceață.
Bate vântul taricel,
Mă pusei să dorm în el
Și nu putui nici de fel,
De șuierul șerpilor,
De strigatul broaștelor,
De bătaia vântului,
De cântărea cucului.
Eu zic cucului să tacă,
El nu vrea voia să-mi facă.
Ia taci, ca să dorm o leacă !
Dar el nu vrea să 'nțeleagă !
Du-te, cuce, un' te-ai duce,
Du-te, cuce, la răscruce,
Cântă mândrii cu glas dulce
Și să-i cânti cu glas mai

gros,
Pentru-al nostru traiu fru-
mos ;
Și-i cântă cu glas subțire,
Pentru-a noastră despărțire.
Și nu știi ce-a fi făcut,
Că nu l-am mai auzit !

34.

—Marițică, un' te duci ?
—La sântăna dela cruci,
Să dau apă la doi junci
Și gură la doi voinici ;
Nu li-i lor, juncilor, sete,
Cum mi-i mie, măi băiete !

35.

Foaie verde pelinaș,
Mă tot rog și rugă-măș,
Dorului să mi-l pornească,
Domnului să mi-l pă-
zească.

36.

Aștept, mări-aștept să
vie,
Că mi-i inima pustie,
Că mă doare inimă,
Pentru badea, bădiță!

37.

Foaie verde și-o cucută,
Auzi, lele, cucul cântă,
Ieși afară de-l ascultă!
—Asculte-l pustia, frate,
Mi-a luat mințile toate:
Asculte-l, frate, pustia,
Că el mi-a luat soția!

38.

Trei gutui, trei alămâi,
Cuculeț, de unde vii?
—Dela niște vii pustii!
—De ibovnică ce-mi știi?
—Eu o știu că-i sănătoasă,
Șede la gherghef și coasă.
Nu știu coasă, ori descoasă,
Ori lacrimi pe gherghef
varșă,
Ori de dorul tău că-i pasă,
Ori vreo grijă de pe-acasă!

39-

Frunză verde și-un du-
dău,
Doamne, mult mi-i traiul
greu;
Mult mi-i greu și mult
mi-a fi,
Prin străini cât ouă trăi.
Frunză verde doi pelini,

Nu-igreu traiul prin străini,
Dar îi greu când n'ai cu cine,
Când nu-i mândra lângă
tine.

Doamne, cum puseși la
cale,

Ape seci, locuri de jale,
Munți și dealuri la hotar,
S'o duc, Doamne, mai
amar.

De-aș avea putere 'n
mână,

I-aș trânti 'ntr'o săptămă-
mână

Și-aș croi o cărăruică,
Până 'n țară, pân' la puică,
Să se curme grijele,
Să nu-mi treacă zilele!

40.

Foaie verde trei masline,
Frică mi-i că mor ca mâne,
Mă duce la mănăstire
Și toarnă pământ pe mine.

Pământu-i cu iarba nea-
gră,

Trece mândra, nu mă'n-
treabă;

Pământu-i cu iarba verde,
Trece mândra, nu ma vede.

Variantă.

De câte boli am zăcut,
Nici de una n'am murit,
Da' de asta ce-oiu să zac,
Nu știu, zău, dac'oi să scap!
Ori m'a duce 'n mănăstire,
Să toarne pământ pe mine,
Pământu-i cu iarba verde,
Trece mândra, nu mă vede;
Pământu-i cu iarba neagră,
Trece mândra, nu mă
ntreabă,
Nici «ce faci, puiule, dragă!»

41.

Foaie verde trei masline,

Mă duc, puică, dela tine;
Eu mă duc să-mi caut bine,
Dar mă gândesc și la tine;
Când mi-a fi moale și bine,
Atunci dorul m'a răpune.

Foaie verde trei *surguce*,
Tot am zis «mă duc»,
«m'oiu duc»,
De-oiu plecă nu m'ăiajunge!

42.

Eu mă duc și m'oiu în-
toarce,
Poama'n vie când s'a coace;
Eu mă duc și dacă mor,
Iar la tine am să sbor!

43.

Pentru ibovnica mea,
Nu știu ziua cum îi ea,
Nu știu somnul de noap-
teă,
Dar par'că-i mai bine-aș!

44.

Hai, Tinco, la Severin,
Sa taiem calea la *trin*;
Trenul vine și se duc,
Puica rămâne și plânge;
Trenul pleacă șuierând,
Puica rămâne plângând.
Taci, puicuță, nu mai
plânge,
Că la satul tău te-i duc!

45.

De când Ghițor s'a dus,
Trei garoafe 'n poart' am
pus.
Garofele s'au uscat,
Ghițor nu s'a 'nturnat!
Mi-a trimis Ghiță o *carte*
De trei coți și jumătate,
Să-i trimit și eu o floare;

S'o trimit pe sfântul Soare,
Sfântul Soare-i *fierbântos*,
Merge-o leacă, pică jos;
S'o trimet pe sfânta lună,
Sfânta lună că-i mai bună,
Ș'apo'-i mai îngăduită,
Duce floarea neclintită,
Ca pentru Ghiță gătită!

Variantă.

Prutule, apă vioară,
Face-te-ai neagră cerneală,
Să te puu în călămară
Și să-mi fac o *hărtioara*,
S'o trimet la mândra 'n
țară,
Să-mi dea bani de chel-
tueală
Și straie de primeneală.
Și să-i mai trimit și-o
floare;
De-o trimit pe sfântul soare,
Sfântul soare arde tare
Și strică fața la floare;
De-o trimit pe sfânta lună,
Sfânta lună fi mai bună,
Ca-i la trup mai răcoroasă
Și mi-a duc-o mai fru-
moasă!

46.

Să nu-mi mai trimiți
scrisoare,
Bădiță Ioane,
Nu fă dorul ca să sboare,
Bădiță Ioane,¹
Peste câmpi, peste paduri,
Peste văi și arături,
Că scrisoarea-i pătimașă
Și eu sunt tot păgubașă.
Că dorul din cea scrisoare
Pân' la mine poate moare.
Măcar cât de puținel,
Vino la mine cu el.

1. Refren.

Când cu gura l'ai aduce,
Mie mi-a părea mai dulce.
Dorul singur se răcește,
Iar cu tine se 'ncălzește ;
Să nu-mi mai trimiți răvaș,
Că răvașu-i năravaș !

47.

Frunză verde lemn de
plută,
Cântă cucul sus pe luncă,
Cântă cucul, se rotește,
Ghiță calu-și potcovește,
Puica din poartă-l privește
Și-l ascultă cum grăește :
Puică, nu te căină,
C'ai rămas în casa ta ;
Satul tău e ca și-un rai
Și iubești pe cine vrei,
Da'-i mai rău, puică, de
mine,
Că mă duc în țări străine,
Unde nu mă știe nime,
Fără murgul de sub mine!

Varianta 1.

Foaie verde și-un cireș,
Măi bădiță Gheorghieș,
Un' te duci și cui mă lași,
Pe mână la doi vrăjmași ?
—Eu mă duc în drumul
meu,
Tu rămâi în satul tău ;
Satul tău îi ca și-un rai
Și iubești pe cine vrei.
Iar eu plec în țări străine,
Unde nu cunosc pe nime,
Numai pușca, sabia,
Și toata muniția !

Varianta 2.

—Albă floare de cireș,
Măi bădiță Gheorghieș,
Drag ți-a fost drumul la Eș,
Și pe vale și pe deal,
Pe hotarul din Ardeal.

Dar pe mine, cum mă lași,
Pe mână la doi vrăjmași ?
—Frunză verde și-un du-
dău,
Puică, nu-ți mai paie rău,
Că te las în satul tău.
Satul tău e mare rai
Și-ai să iei pe cine vrei,
Da'-i mai rău, dragă, de
mine,
Că mă duc în țări străine,
Unde nu cunosc pe nime!

48.

Grâu 'nalt, bucata lungă,
Badea cântă frunza'n dungă.
Lasă coasa și pornește,
Pe puicuța mi-o găsește,
Pe valea Bârladului,
Câtând calea dragului !

49.

Dragă-ți trimet sănătate,
Ca să știi câtu-s departe ;
Sănătate, puiu de cuc,
După tine mă usuc ;
Sănătate, fir de iarbă,
Fără ciudă, fără vrajbă ;
Și firul de busuioc,
Sănătate cu noroc !

50.

Frunză verde și-un pelin,
Primăvara cucii vin.
Cucule, pasere sură,
Cum inima nu te 'ndură,
C'a mea mult mă mai us-
tură !
Ia te du la Neculai,
Veste mare tu să-i dai,
Că puicuța lui trăește
Și la dânsul se gândește.
Și să vină pe de-a drept,
Că eu, cucule, l-aștept ;
Vie prin cel codru verde,
Că sufletul mi se pierde ;

Ori l-adù tu pe-aripioare
Și-l înalță pân' la soare,
Pân' la soare, pân' la stele,
Pân' la dorurile mele! ¹

51.

Leană, Leană și-o laleă,
Leană, mândruleana mea,
Dac' o fi și n'oiu veni
La lună, la săptămână,
Du-te, dragă, la *comuna*,²
Să ceri dela notar *carte*.
Dela puiul de departe!

52.

Cucule, nu mai cântă,
Că și eu m'oiu supără;
Du-te, puică-i dai o veste
Și 'ntreab-o ce mai gân-
dește.

53.

Vântul bate 'n cetișor
Și-mi aduce, aduce-un dor;
Bate vânt de primăvară,
Cu miros de lăcrămioară
Și-un miros de vioreă
Și-un dor dela mândra
mea!

Vântule, tu nu mai bate,
Lungă cale mă desparte.

Vântu'n vale mi-a *tinchit*,
Inima mi-a pârâit!

Vântule, de ce mi-ai stat,
Că m'apucă iar oftat!

54.

De când plâng tot sin-
gurică,
Plânge și o turturică
Și mă 'ndeamnă ca să
plâng,

Inimioara să mi-o frâng;
Să bocesc apoi pe-afară,
Dimineața până 'n seară,
Pe drăguțul meu iubit,
Puișorul meu pierit!

55.

Frunză verde trei aguzi,
Cucule, dacă te duci,
Spune-i că io-s sănătoasă
Și tare îs bucuroasă,
Sănătos de-a fi și el
Și tot mândru cum îi el:
Nalt, frumos și subțirel,
Parcă-i tras printr'un inel;
L-au subțiat gândurile,
Că nu-și știe gândurile.

56.

Frunză verde alunică,
De când, Doamne, s sin-
gurică,
Nu-ș' ce am și tot bolesc
Și la badea tot gândesc.
Mă gândesc de dimineață
Spre bădița că-i văd ceață(?)
Numai pe la prânzișor
Vine 'n cas' un puișor.
—Puișor cu albe pene,
Puișor, nu-ți fie lene,
De mi-ai merge la oraș,
Să-mi aduci măcar răvaș.
Mergi la badea, mergi de-
parte,
Să-mi aduci măcar o carte.
Mergi la badea 'n târgușor
Și du-i dela mine dor!

57.

—Cucule cu dulce glas,
Da' badea unde-a rămas?
—A rămas în Valea-albă,

1. Se suprimă un cântec în care găsim vorba *ordinanț*, *ordonanță* (soldat de *ordonanță*).

2. Primărie, unde se dă și se primește poșta.

Ca să-ți cumpere o salbă ;
A rămas la Gângurele,
Ca să-ți cumpere mărgele
Și-o pereche de inele !

58.

Frunză verde frunzulică,
Cum nu sunt o păsărică,
Păsărică, păsăruică,
Să mă duci la cea puică,
La puicuța 'n sat, la ea,
Că-mi tot ține inimă !

59.

Goarna sună, dragul
pleacă,
Sufletul mi se înecă ;
Dar cântec de goarnă nu-i,
Că s'aude plânsul lui !

60.

M'am suit în deal la peri,
Unde-i ziua cea de ieri ?
M'am suit și pe pârlez,
Unde-i ziua cea de azi ?
Drăguțul mi l-a luat,
De când m'a îmbrățișat !

61.

Ia spune-mi, măi badeo,
măi,
De bădiță știre dă-mi.

L-am văzut la secerat
Și de tine ca 'ntrebat.
—Mai bade, să-i spui să
vie,

Duminică pe la vie,
Sâmbătă îi vreme bună,
Vineri până cât îi lună,
Joi cât umbra nu-i *culcată*,
Azi să-i spui să mi s'abată,
Că mor și mă prapădesc,
Când la dânsul mă gândesc !

62.

Ș'apoi verde măr *salcat*,

Cântă fetele prin sat ;
Unele cântă pe vale,
Că-s pline de mare jale ;
Altele cântă 'n grădină,
Durerea de-și mai alină,
Dar puicuța cântă 'n casă,
Cântă, cântă că-i mireasă !

63.

Frunză verde foi de brad,
Mă suii în deal la sat ;
Cum să fac să nimeresc,
Cum am să ibovnesc
C'o fată și c'o nevastă,
Că nu-i una, că sunt două,
Place-mi doară amândouă.
Pe cea veche s'o rătez,
Pe cea nouă s'o păstrez.

Frunza verde foi de pur,
Nici de una nu mă 'ndur !

64.

Frunză verde lemn uscat,
Rău de omu-amurizat,
Doarme noaptea îmbrăcat,
Cu ciobotele 'ncălțat.

65.

Unde văd lumină mare,
Tot gândesc că-i șezătoare.
Mă lipese pe la fereastră,
Să văd pe mândruța mea,
Pe brațele altui.

N'am cuțit la mâna mea,
Pe-amândoi i-aș înjunghia,
Și pe dânsul și pe ea,
Să se ducă vestea 'n târg,
C'am înjunghiat un voinic ;
Să se ducă 'n lumea toată,
C'am înjunghiat o netoată !
(Vezi no. 28 p. 190.)

66.

Cându-i dragostea mai
dulce,
Vine-un ordin și se duce.

Și mi-l duce ici-coleă,
Până-l trece Dunărea!

67.

Obrăjor și gură dulce,
Văd că neea mi se duce,
Prin străini ca să trăască,
Greul să mi-l amărască;
Prin străini ca să se plimbe,
Pelicioara să i-o schimbel!

68.

Tu bădiță, de pornești,
Vezi să nu te rătăcești
Prin străini, case străine,
Unde vezi că-ți vine bine,
Pe la casele cu fete,
Cu ochii lor să te 'mbete,
Să te lege-'n făr' de lege,
Să-ți descânte câte multe
Și-apoi când te-or *toropi*,
Badeo, om tu n'ai mai fi!

69.

Frunză verde alior,
Multis plin de chin și dor;
Frunză verde mărăcină,
Plin de chin că sunt străin,
Ca nevasta cucului,
Cucului, abrașului;
Tot așa-s de singurică,
Ca sârmana turturică,
Ea bărbatul tot și-l cată,
De asta-i înstrăinată!

70.

Foică ghivizie,
Spune puiului să vie,
Că s'a copt poama de vie.
Oblicit-o țarcă neagră
Și-o cară cu viță 'ntreagă.
Puiul meu când a veni,
Poamă 'n vie n'a găsi,
Obrazul meu unde-a fi?

(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Crucea-Sucea. Vezi no. 4, p. 33, vers. 42-45.)

71.

—Foaie verde mărăcine,
Eu plec, mândră, dela tine,
Ofelit și făr' de fire,
Murgul meu drumul nu
ține,
Ce-am să mă fac, vai de
mine!

—Să mi-l culci în pat la tine,
Cum m'ai culcatși pe mine;
Să mi-l culci în patul tău,
Unde m'am culcat și eu!

(Comunic. de d-l H. Țapu, Novaci-Gorj.)

72.

—Cucule, de unde vii,
De-a mea puică ce mai
știi?

—Știu că-i grasă și fru-
moasă,
Șede la gherghef și coasă;
Nu știu, coasă ori des-
coasă,

Ori strică niște mătasă,
Dar lacrimi știu că varsă.
De mătăs' ar fi ce-ar fi,
Dară strică firele,
Prăpădește zilele!

(Comunic. de d-l V. Ungurean, Suceava-Bucovina.)

73.

Când mergeam eu în gră-
dină

După lemne de sulcină,
Atunci un puiut de cuc,
Șede pe-un vârful de nuc,
Iar un pușor de cioară
Șede pe un vârf de moară
Și strigă să mă duc iară!
(Acelaș.)

74.

Puiculiță de departe,
Ți-aș trimite ție carte,

Să te 'ntreb de sănătate,
Da' puică, primarul nost'
li de felul lui cam prost,
Nu ştie carte pe rost ;
Şi notaru-i mănios
Şi mi-a scris cartea pe dos,
Da' să stau la primăvară,
Când intră *cuca* în ţară !
(Idem. Vezi no. 10, p. 186.)

75.

Tu te duci, bade sărace,
Dar eu ce focul m'oiu face?
—Tu te-i face, puică, bine,
Că mai sunt holtei ca mine.
—Fie, bade, cât lumeă,
Că nu sunt ca dumneată!
Eu mă duc, puică, de-
parte,
Tu rămâi cu sănătate ;
Eu mă duc cu Dumnezeu,
Tu rămâi în satul tău ;
Satul tău e ca un rai
Şi trăeşti cu cine vrei !
(Vezi no. 47 p. 190.)

76.

Foaie verde foi de fag,
Cântă puiu 'n deal cu drag.
Puiul cântă şi jeleşte,

Că de ducă se găteşte.

Foaie verde şi-o secară,
Grea mi-i viaţa, grea şi-a
mară,
Puiu-mi pleacă în altă ţară
Şi mă lasă 'n foc şi 'n pară.
—Frunză verde odogaci,
Puiculiţă dragă, taci,
Că nu stau decât o lună
Şi mă 'ntorc cu voie bună,
Ca să 'ncep iar dragosteă,
Puică, puiculiţa mea !

77.

Foaie verde de mărar,
După dulce şi amar,¹
C'a *picat* ordinul iar
Dela domnul ghinărar ;
Şi-a venit ordin de ducă,
Şi nimea ca să mă plângă,
Nici *tu* frate cu durere,
Nici soră cu mângâiere,
Numai de-o copilă mică,
Frunză'n codru se despică.
Taci, copilă, nu mai
plânge,
Că mă duc cu Dumnezeu,
Tu rămâi în satul tău ;
Eu mă duc de ceea parte,
Tu rămâi cu sănătate.

3. Moartea unuia dintre iubiţi.

1.

Şi-am zis verde şi-un
mohor,
Cuculeţ de pe răzor,
Nici n'ai milă, nici n'ai
dor !
Eu am milă, am şi dor,
Numai n'am aripi să sbor,
Ca să sbor pe sub pământ,

La puicuţa pe mormânt,
Să-i puiu capul pe picioare,
Să mă jăluu ce mă doare :
Mă doare 'n piept şi 'n spi-
nare,
De dorul puicuţii *meale* !
(Meria-Covurluiu.)

Varianta 1.

—Foaie verde de-alior,

1. După dulce (vieaţa dulce) *vine* şi amar.

Cuculeț de pe răzor,
Tu n'ai milă, tu n'ai dor!

Ba am milă, am și dor,
Numai n'am aripi să sbor,
Ca să sbor pe sub pământ,
La măicuța, la mormânt,
Să mă jăluu de-un cuvânt.
Să-i pui capul pe picioare,
Să mă jăluu ce mă doare.
Mă ține-un junghiu în
spinare,

Nu mă ține-așa de tare!
Rău, maică, m'ai blăstă-
tămat,

Să umblu din sat în sat,
Nebăut și nemâncat.
Că m'ai blăstămat la lună,
Ca să stau cu arma 'n mână;
Că m'ai blăstămat la nor,
Să fiu țării-apărător!

(Comunic. de d-l G. Mân-
dru, Ivăncești-Putna.)

Varianta 2.

—Foaie verde și-un mohor,
Cucule de pe ogor,
Tu n'ai milă, tu n'ai dor!
—Am și milă, am și dor,
Dar n'am aripi ca să sbor,
Ca să sbor pe sub pământ,
La maică-mea la mormânt,
Să-i pui capul la picioare,
Să mă jăluu ce mă doare:
Mă doare 'n piept și 'n spi-
nare :
Dorul ei și grija mare!

2.

Și-am zis verde și iar
verde,
Măcar unul de mi-ați crede!
Inimioara mult îmi plânge,
Cu lacrimi roșii de sânge.
Căci s'a dus și s'a tot dus,
Puicuța mea tot în sus

Și 'napoi nu s'a întors.
Bate, Doamne-un crivăț
mare

Și mi o întoarce în cale;
Lacrămile să le văd,
S'o tot văd, s'o tot des-
mierd!

(Comunic. de Păr. I. C. Bel-
die, Jorăști-Covurluiu.)

3.

Foaie verde trei masline,
Măi Costache, măi Vasile,
Ați avut o fină 'n lume
Și s'a dus pe ceea lume.
Pe cea lume cine merge,
Pe asta el n'o mai trece.

Foaie verde rug de mure,
Lungu-i drumul prin pă-
dure,

Da'i mai lung pe ceea
lume :

Cin' se duce, nu mai vine!

4.

—Frunză verde odolean,
Măi, măi!
Ghițior de peste deal,
Măi, măi!

N'ai venit la noi de-un an!

—N'am venit că n'am pu-
tut,

Că mi-a fost calu 'mpru-
mut

Și-am făcut cum am putut
Și-am luat cal de 'mprumut.

Șapte șei am *ponosit*,
Șapte bice-am despletit

Și la mândra am venit.
Ce folos m'a mai bătut?

C'am găsit puica 'n pă-
mânt.

Și-am lăsat cu jurământ,
Să merg să plâng la morm-
mânt,

Să ieau sapa și-o lopată,
Să-i dau țărna la o parte,
Să-i văd oasele 'nșirate,
De măicuța blăstămate.
Să-i văd fața cea curată,
Care-o sărutam odată!

5.

Frunză verde trei mig-
dale,

Puișorule,
Dela Mărășești la vale,
Puișorule,¹

Se aude-o jale mare,
C'a murit o fată mare,
Fată mare logodită
Și de zestre pregătită.

Trageți dricușor la scară
Și scoateți bobocu-afară.

Mănăstire, bine-ți pare,
Bucură-te țințirime,
Că mândru boboc îți vine
Și nu vine să 'nflorescă
Și vine să putrezească!

Varianta 1.

S'auzi un șgomot mare
Intr'un loc cu depărtare,
De boieri și de cucoane,
C'a murit o fată mare,
Fată mare logodită,
Cu toată zestreă gătita!
(Tg.-Ocna.)

Varianta 2.

Foaie verde salbă moale,
Ileano, Ileano,
Dela București la vale,
Ileano, Ileano¹,
Se aude-o jale mare.
Fată de negustor mare,
S'a pus la secerătoare.
Seceră până la prânz
Și nu *tinchiă* din cel plâns!

6.

Iarna vine, vara trece,
Eu n'am cu cine petrece,
Că cu cine-am petrecut,
S'a făcut lut și pământ.
Nu mă crezi pe jură-
mânt?

Hai să te duc la mormânt,
Să-ți arăt în ce pământ,
Zace scumpul meu iubit!

7.

Frunză verde foi de nuc,
Cum mi-a fost viața o duc,
Tot cu chin și cu năcaz
Și cu lacrimi pe obraz.
Să mă duc Duminică
La sfânta biserică,
Frunză verde și-un mărar,
Să plătesc la *năfurar*,
Să mă duc la țințirim,
C'așa noi creștinii știm,
Ca să plângem pe mor-
mânt,
Să se ducă jelea 'n vânt!

8.

Foaie verde foi de praj,
De-aș ajunge până Marți,
Să-mi desgrop puica 'ntr'un
ceas,
Să-i văd fața cea curată
Și s'o mai sărut odată!

9.

Frunză verde stuf de
baltă,
De când draga-mi șede
moartă,
Nu mai știu dacă trăesc,
Ori îmi pare c'aiuresc;
Nu mai știu că mai amgând,
Cât mai stă draga 'n mor-
mânt! ²

1. Refren.

2. Se suprimă apoi un cântec nou.

10.

Frunză verde popușoi,
Noi om fi tot amândoi.
De-acasă, la țintirim,
Că și-acuma ne iubim.
Patruzeci de zilișoare,
Umblare-oiu pe ulicioare,
Cu *cățuie* de tămâie,
Draga mea ca să învie.
Și la groapă mult oiu
plânge,
Cu lacrimi focul l-oiu
stânge.
Lacrămile s'a 'ncălzi,
Draga 'n mormânt le-a
simți!

II.

Frunza 'n codru nu tră-
ește
Și la anu 'ngălbinește;
Iarba 'n câmp, că-i iarbă
verde
Și la anul tot se pierde,
Și puicuța mi-a pierit,
Când anul mi s'a 'mplinit!

I2.

Frunză verde foaie lată,
Câtu-i lumea 'ngândurată,
Alta nu-i ca mine 'n lume,
Fără seamăn, fără nume ;
Alta nu-i mai obidită
Și ca mine prăpădită !

13.

Trecù luna, săptămâna,
Draga mea *mi-s*¹ ce tânjește
Și de viață nu gândește ;
Cum s'a 'ndură Dumnezeu
Și-mi strânge odorul meu,
De prin sătișor cules,
Ca un bobocel ales !

I4.

Dimineța 'n răsărit
Și seara pe la sfințit,
Multe pasări s'au ivit,
Și frumoase și urite,
Și cu pene mohorite.

Păsăruici cu viers frumos,

Să cântați lelei duios.

Dorul mi l-au priceput,
Cântările-au început,
Stau pe prispă și le-ascult.

Frumos zice uneleà,

Amar plânge altelea ;

Cu sârmana turturică,

A plâns și inima mea.

Ea-mi plângea, se tânguia

Și din gur' așa-mi zicea

Și cu cântec cuvântă :

—Bărbăteul meu iubi

Cum așa te-ai despărțit.

Cum așa te-ai despartit,
Când moartea mi te-a ră-
pit!

Sufletelul meu e-o rană,

Că-s prea tânără vădană.

De când bărbatu-mi pie-
riră,

Mulți pe lume mă petiră,
Dar n'am vrut, c'am fost ju-

Să rămân nemăritată.

Păsăruică, vin la mine,

Că eu, draga mea, te-oi ține

Numai cu zahar si miere,

Că pe mine mulți mă cere.

• Zile să-ți dea Dumnezeu,

Să trăești, să cânti mereu.

Să-ți plângi soțiorul tău!

15.

Frunză verde bob năut,
Toate trec, toate se duc,
Toate rămân la pământ,
Ce-am iubit, nu pot să uit,

1. Poate *nu-s'ce*, nu știu pentru ce.

Par'c'a fost un jurământ,
Până m'o băgă 'n mor-
mânt,

Eu pe mândra să n'o uit!

(Comunic. de d-l D. Miha-
lache, Golești-Badii, Muscel.)

16.

Frunză verde de susaiu,
Coboară, badea pe plaiu,
Coboară, badea, coboară,
Că puicuța se omoară;
Coboară, n'ai cobori,
Puiculiță n'ai găsi!

4. Dragoste stricăta.

1.

Frunzi verde cucuruz,
Bădiță, unde te-ai dus,
De nu-mi mai trimiți răs-
puns?

Nici pe lună, nici pe soare,
Nici pe pasări călătoare.

Foaie verde și-un harbuz,
Bate-un vântișor din sus
Și-ți trimit, badeo, răspuns;
Bate-un vântișor de vară
Și-ți trimit o vorb' amară:
Să-ți spun, badeo, -adevă-
rat,

Măicuța m'a măritat!

2.

Foaie verde nucă seacă,
Toate crângile se pleacă,
Se așează pe pământ,
Ce-am iubit nu pot să uit.
Cât oiui fi și-oiui mai trăi,
Militar n'oiui mai iubi.
Militaru-i om șiret,
Te lasă cu doru 'n piept.
Cândedragostea mai dulce,
Iea mantaua și se duce;
Și el pleacă șuierând,
Tu rămâi, dragă, plângând!
(Jud. R.-Sărat.)

3.

Amar puică, amar dragă,
Amări-ți-s'ar gură,

Pe cum este inimă,
C'aș'a fost ursitoareă,
Să-mi petrec rânduială!
Ursitoare, ursitoare,
M'ai ursit la greea dogoare,
Și dogoare far' de foc,
Ca omul făr' de noroc!

Foaie verde bob năut,
Ursitoare ce-am avut,
Cu amar le-am petrecut;
Cu amar și cu năcaz,
Tot cu lacrimi pe obraz,
Pentru'un puișor cu haz!

Foaie verde siminoc,
Of, noroc, noroc, noroc,
Când te-aș prinde la un roc,
Să-ți pun paie, să-ți dau foc!
(Mușetești-Argeș.)

4.

Frunză verde mărăcine,
Vorbit-am, puică, de tine,
De trei anișori de zile,
Ca să ții la neica bine.

Și iar verde matostat,
Ai ținut să n'ai păcat,
Dar acum satul vorbește,
Că puica mă părăsește,
Mă părăsește, mă lasă,
Ca să se facă mireasă.

Foică, ori-ce-ar fi,
De-aș ști că m'ai părăsi,
Eu din sat că m'aș tot duce,
Pentru că ți-i gura dulce.
Dar eu, puiule, nu cred,

Dintre toate câte-aud,
Că mătale, trup subțire,
Să mă părăsești pe mine!
Gândește, puică, gândește,
Că neicuța te iubește.

Și iar verde solz de pește,
Trei luni ne mai despărțește
Și voia ți se 'mplinește,
Că eu ți-am făgăduit,
Ce mătale ai voit
Și dacă m'ai parăsi,
Nici un bine nu va fi.

Foică trei sulfine,
N'ascultă sfaturi străine,
Că nu-s, puică, pentru tine!
(Idem.)

5.

Foică și-o laleă,
Păsărică turtureă,
Păsăreă din păsărelē,
Turtureă din turturele,
Frumușeă din frumușele,
Spune mie vestea ta,
Ori nu ești din țara mea?
Păsăruică, păsăreă,
Turturică, turtureă,
Păsăreă din păsărele,
Turtureă din turturele,
Frumușeă din frumușele,
Spune tu mândruței mele:
Pâne să nu mai frământē,
După mine să nu cânte;
Hainele din *tinerime*,
Spune-i să le 'nșuie bine,
Șă le urce 'n șapte care,
Să le ducă 'ntre hotare,
Să le deie foc și pară.
Ca să meargă fumurile
Peste toate drumurile,
Să se 'nvețe mândrele,
Să se 'nvețe puicele,
De bărbat a despărți,
Cum m'a dat mândra pe
mine,

La mult rău de lângă bine!
(Comunic. de d-l I. E. Torouțiu, Bucovina.)

6.

Mărită-te, Veto, bine,
Fie-ți gândul tot la mine;
Că și eu m'oiu însurā,
Gândul tot la tin' mi-a
sta!

(Mușetești-Argeș.)

7.

Foaie verde foi și-o fragă,
Ia vezi puica mea cea dragă,
Trece drumul, nu mă 'n-
treabă.

Foaie verde fir de nalbă,
I-am dat drumul să-și a-
leagă,

Să-și aleagă dintr'o mie,
Numai să-mi samene mie;
Și la ochi și la sprincene
Și la dragostele mele!

8.

Foaie verde odolean,
Bată-l focul de Oltean,
Cum își *trage* coasa 'n deal
Și cosește leuștean.

Leuștean, cine te-a pus,
Pică-i-ar mâna de sus,
Foc la inimă mi-a pus.
Foc la mine, foc la tine,
Foc la noi, la amândoi!
(Vezi no. 15, p. 123.)

9.

Cuculeț dela cetate,
Spune mândrei sănătate,
Să-și caute 'ntr'altă parte,
Că cu min' nu se mai poate,
Că cu tine ce-am avut,
De mine s'a desfăcut (!)

Cuculeț dela pădure,
Du-te la mândra de-ispune,
Să nu se mai poarte bine

Cu haine luate de mine,
Că mie capu-mi răpune,
Că sunt năcăjit pe lume!

10.

Foileana de bujor,
Cărărușă la ocol,
Crească iarbă și mohor,
Eu să zac, să nu mă scol.
M'am iubit c'un domnișor;
Dar măicuța de-a aflat,
Vorbă taică-meu c'a dat.
Tata rău s'a supărat,
De mânuță m'a luat,
'N-mănăstire m'a băgat,
In chilia mohorită,
De toată lumea urită
Și de toată blăstămată.

Mă uitai pe la țâțână,
Văzui afară lumină,
Văzui soare răsărind,
Fete și flăcăi jucând
Și de multe tăinuind.
Cu toții se veselii',
Unul numai tot oftă!

Dare-ar Dumnezeu un
vânt,
Să dea ușa la pământ,
Să nu mai fiu unde sunt!

11.

Frunză verde busuioc,
Tot eu om fără noroc;
Eu cu mândră, eu bogat,
Tot eu fără mândră'n sat;
Nu mi-i că s'a măritat,
Dar s'a măritat în sat,
Dela mine peste vale,
Plec la mândra pe cărare,
Eu mi-o văd și ea mi-o vede
Și eu plâng, ea nu mă crede;
Las' c'așă mi-a trebuit,
C'am lăsat ce-am capuit!

12.

Frunză verde-a macului,

Unde-i iarba câmpului
Și verdeața codrului
Și izbânda dorului!
Ș'apoi altă foaie verde,
Dorul nostru nu se vede,
Nu se vede, c'a 'nghetăt,
De când mi te-ai însurat!

13.

M'am gândit, m'am so-
cotit,
C'a aveă dorul urît
Și dragostea un sfârșit.
Dragoste ce-am avut, frate,
Gândeam moartea ne-a
desparte!

14.

—Foaie verde sălcioară,
Mărioară, surioară,
Scoală, soro, în picioare
Și-l întreabă de ce moare.
—Ia, de jele, ia de dor,
C'a fost mă-sei rău fecior;
Ia de dor și ia de jele
Și de alte amăgele,
Amăgele prefăcute,
De muieri înnărvite,
Păcate neisprăvite!

15.

Am iubit și-am să iu-
besc,
Măcar să mă prăpădesc;
Am iubit o Moldovancă
Și-o curvă de Craioveancă.
Moldovanca m'a uitat,
Craioveanca m'a lăsat,
Da' eu n'am nici un bănat,
Că iubesc pe alta 'n sat.
De iubit eu m'oiu lăsa,
Când mi-a sună scândură,
Popa cu cădelnița,
Aleluia, veșnică,
Dascalul, clopotnița,
Trage clopotele-așa:

Danga, danga, danga, da !

16.

Foaie verde mătustat,
A picat Ion la pat,
De un an nu s'a sculat,
Nici nu mai iese prin sat.
Și el a picat la pat,
Cum mândra s'a măritat !
Se căină și se văită
Și tot strigă: Maica mea,
Câți doftori sunt pe pă-
mânt,
Nu mă scapă de mormânt;
Câți doftori și vrăjitoare,
Nu mă pune pe picioare.
Dar mai este-o vrăjitoare,
Care vrea să mă omoare.
Pe aceea s'o chemați,
Dacă vreți să mă scăpați;
Să chemați ibovnică,
Care știe pricină.
De m'a sarută la gură,
Mi-a slujit de *legatura* ;
De m'a sărută la ochi,
Eu n'am să mă mai deochi;
Să mă sărute 'n obraz,
Ca să nu mai zac de azi;
Că de cât m'a descântă,
Mai bine m'a sărută.

17.

Foaie verde lemn de fag,
Nu știu, nu știu, ce-oiu
să fac,
Oiu să pic la pat să zac,
Că mândra mea m'a lăsat,
M'a lăsat, s'a măritat.
Și n'ar fi nici un bănat,
Dac'ar fi mai depărtat.
Dela noi a doua casă,
Inima mi-i friptă, arsă ;
Ies afară și-o zarec,
După ea mă 'nnebunesc ;
Intru 'n casă să mă culc,
Ii aud glăsuțul *dulc*

Și nu-mi vine să mă culc.

M'aș rugă la Dumnezeu,
Să moară bărbatu-său,
Să rămân eu ca s'o ieu,
Că altfel mă chinuesc,
Până când mă prăpădesc !

18.

Am văzut cucul cântând,
Tot cântând și băstămând,
Să n'aibă loc pe pământ,
Băstămând ibovnică,
Că i-a secat inimă,
Că-i lăsat la ofticat.

Cuce, ești frate cu mine,
C'am pătit și eu ca tine !

19.

Foaie verde puiu de nuc,
Alei, Doamne, ce-am fă-
cut,
De-am dat dragostea 'n-
prumut
Și-acum cu ochii mă uit ;
Aș da car cu șase boi,
Să ieau dragostea 'napoi ;
Dragostea e lucru mare,
Nu-ți dă pace la mâncare,
Nici hodină la culcare,
Fără numai supărare
Și-ți tot dă vânt de ple-
care !

20.

Foaie verde nucă seacă,
Puiculița mea cea dragă,
Cum trece și nu mă 'n-
treabă !
Par'c'o roagă cinevă !
Nici n'o rog, nici n'o pof-
tesc
Și ca dânsa mai găsesc,
Mai de neam și mai de soiu,
Nu ca dânsa din gunoiu ;
Mai de soiu și mai de viță,
Nu ca dânsa, copiliță,

Și se poartă cu rochiță!

21.

Foaie verde și-o alună,
Pe sub soare, pe sub lună,
Trece-un șoim c'un șarpe'n
gură.

Și nu-i șoim cu șarpe 'n
gură,

Și-i bădița Ionel,
Care m'am iubit cu el!

22.

Vara-i mare, noaptea-i
mică,

Mi-am făcut o ibovnică
Și-am lăsat-o să mai crească,
Minte'n capsă dobândească.

Dara ea s'a măritat,
Nu la noi, ci în alt sat.
Nu mi-ar fi nici un bănat,
Dac'ar fi luat bărbat,
Să nu fie-un blăstămat,
Să mănânce nespălat,
Să se culce ne'nchinat!

23.

Dinaintea casei mele,
Trece-un pârâias de jele.
Și nu-i pârâias de jele,
Și-s chiar lacrămile mele!

Dete Lina să se spele,
Dă de lacrămile mele
Și ea știe de ce-s ele!

(Voinești-Iași.)

24.

Trece badea prin luncuță
Și nu-i zice nimicuță,
Parcă nu i-a fost draguță.

Foaie verde fir și nălbă,
Trece badea prin dum-
bravă

Și nimica nu mă 'ntreabă,

Parcă nici nu i-am fost
dragă!

25.

Verde și-o lumânărică,
Toate 'n case mi se strica.
Când cu gândul n'am gân-
dit,

Dragostea s'a năruit.

Frunză verde și-o lală,
Rău mi-a mers cu dra-
gostea;

Nu știu, eu oiu fi greșit,
Ori lumea m'a pismuit!

26

Foaie verde trei lălele,
Luminata dintre stele,
Iubita inimii mele,
Cum erau noi într'o vreme!
Cât eram noi de iubiți
Ca doi vișini înfloriți,
La izvoare răsădiți!
Florile s'au scuturat,
Doi iubiți s'au depărtat.

Variantă.

Aud codrul răsunând,
Și voinicii șuerând.
Am fost și noi doi iubiți,
Ca doi merișori *floriți*;
Florile s'a scuturat,
Noi doi ne-am înstrăinat! ¹

27.

Colo 'n deal la mănăstire,
Cânt' o miresă și-un mire;
Da' el cântă, nici nu-i pasă,
Mireasa de-acu și-o lasă.

—Mănăstirea și cartea,
Că asta mi-a fost parteă;
Clopotele și rasă,
Jelea și vieța grea!

28.

Frunză verde fir de linte,

De-aş fi cât piatra de munte,
N'aş iubi *copil de curte*,
Că ştie năravuri multe.

Când e dragostea mai
dulce,
Bate'n palme şi se duce.
Dela trei şi pân' la patru,
S'a 'ncheiat, puicuţa, sfatul,
Râmâi dara sănătoasă,
Eu am alta mai frumoasă!

29

Frunzuliţă sămulastră,
Puică, dragostele noastre,
Au rămas pustii pe coaste,
Să le vezi, nu le-ai cunoaşte!
(Comunic. de d-l D. Miha-
lache, Goleştii-Badiei, Muscel.)

30.

Vin la baba, să-ţi gă-
cească,

Vin la baba, vin,
Inima să-ţi veselească,
Vin la baba, vin!¹

Să-ţi cate baba 'n ghioc,
Să-ţi găcească de noroc!

De ţi-a fi norocul mare,
Să ieai fată de primare;
De ţi-a fi norocul mic,
Să ieai fată de calic!

31.

De-a cântat un puiu de
cuc,

Intr'un vârfuleţ de nuc,
Mi-a venit gând să mă duc,
Unde-i pânea mai gustoasă,
Unde-i copila frumoasă;
Unde-i pânea mai pe plac,
Ca să vin puicăi de hac!

5. Jalea celui ce n'a nimerit bine cu căsătoria.

1.

Foaie verde stof de baltă,
Lasă vântul să mă bată
Şi soarele să mă ardă,
Că eu sunt cea vinovată,
Căci m'am cerut măritată!
Să fiu de bărbat muştrată
Şi de soacră blăstămată
Şi de copii supărată
Şi de lume judecată.

Decât mă făceam o fată,
Mai bine-o stâncă de piatră;
Mă puneă la mănăstire,
Se 'nchină lumea la mine;
Decât mama mă făcea,
Mai bine gātu-mi rupea
Şi mă trântia la pământ
Şi n'eră să mă frământ,
Decât mă făcea o fată,

Mai bine eram o piatră
Şi mă puneă la fântână
Şi mă numiam «apă bună»;
Apă bună şi mai bună,
Mă chem «floare din gră-
dină!»

Apă bună şi mai rece,
Cine bea, de dor îi trece!

2.

Foaie verde trei lălele,
Mă 'nsurâi, luai muiere,
Luai maina mamei mele.
Mă bucurâi la avere
Şi mă 'nşelâi, dragă vere.
Mă bucurâi la pământ,
Nu mă uitai la urî!
Of, pământ, pământ, pă-
mânt,

Te prefăcui în argint,
În argint și în aramă
Și nu-mi dădui de loc seamă.

Sărace argint bătut,
Cum te făcui de băut
Și-ți dădui drumul pe gât.
Argint, cum te-am prăpădit,
Aramă, cum te-am băut!
Acum stau și mă gândesc,
Cum s'o dau s'o nimeresc,
Urita să n'o 'ntălnesc;
Cum dracul să n'o 'ntălnesc,

Cum focul să mă păzesc,
Că doar cu dânsa trăesc.
Când mă chiamă s'o pri-

vesc,
Mai, mai, mai să 'nebu-

nesc,
Să mor, să nu mai trăesc.
Fugiți, lume, de pământ,
Să nu dați peste urît!

(Tg.-Ocna.)

3.

De urît mă duc în lume,
Urîtul fuge cu mine;
De urît mă duc de-acasă
Și urîtul nu mă lasă!
Fugi, urîto, de pe vatră,
Că pun câinii și te latră;
Fugi, urîto, după ușă,
Că-ți scot ochii cu cenușă!

Variantă.

Fugi, urîto, de pe vatră,
Că pun câinii și te latră;
Fugi, urîto, dela mine,
Că eu nu sunt pentru tine;
Dupa mine multe vine,
Mai frumoase decât tine.

'Nchide, mamă, ușa bine,
Că uite, urîta vine
Și nu se lasă de mine;
Ori o 'nchide, ori o lasă,
Că urîta-i după casă!

4.

Foaie verde și-un căr-
bune,
Însoară-te, măi nebune,
Însoară-te, foculeă,
Că soție eu ți-oiu da
Potrivă de seama ta,
Ți-oiu da pe muiera mea,
Mă libemetesc de ea.
Tu i-ai da cu căldură,
Ea te-a luă cu vorbă;
Tu i-ai da cu fierbințeală,
Ea te-a băgă 'n nebuneala,
Și de-ai da cu arsură,
Ea ți-a potoli gură!

5.

Foaie verde trei smicele,
Ținerețe ca a' mele,
Petrecute-s fără vreme,
Fără gust, fără plăcere,
Fără nici o mângâiere,
Pentr'o curvă de muieră.

Ia vezi curva de muieră,
Cum îmi umblă *baturile*
Și zice că strânge lemne
Și ea strânge buruene
Și le face mănunchile
Și le fierbe 'n trei ulcele,
Trei ulcele din trei sate,
Din satele părăsite
Și le fierbe 'nădușite,
Pentru Ghițșor gătite.

Ghițșor când a gustat,
Limba 'n gură s'a umflat,
El de-abia mi-a cuvântat:

Așterne, măicuță 'n pat,
Ori în pat, ori în crivat,
Că Ghiț' al tău s'a gătat,
Trei curve mi-l-au mâncat:
Două curve din Bârlad
Și una de-aici din sat.

Cântă cucul pe pelin,
Ghițșor vârsă venin;
Cântă cucul pe cicoară,
Ghițșor trăgea să moară;

Cântă cucul pe uluce,
Pe Ghiță la groapă-l duce!
(Vezi no. 21, p. 66 și no.
45, p. 96.)

6.

Foaie verde de costor,
Mi-i bărbatul băutor,
Mi-a băut cincizeci de poli
Și-o sută de *gonitori*
Și 'ncă mai rămas dator
Cu treizeci de gălbiori!

7.

Foileana de sulfine,
Arde inimioara 'n mine,
Arde și nu mi se stânge
Și n'are gură să strige;
Arde, nu se potolește,
Nimănui nu se *căinește*,
Nimănui nu jeluește,
Cu uritul greu trăește,
Că-i urît, posomorît,
Care te bagă 'n mormânt!

8.

Când eram la mama fată,
Mâncam turtă coaptă 'n
vatră
Și-mi eră fața curată;
Mâncam turtă cu cenușă,
Mi-eră fața ca o rujă;
Iar de când m'am măritat,
Grija casei m'a luat,
Copiii m'a 'ncunjurat,
Catatura s'a schimbat!

9.

Creșteți flori și 'mbobo-
ciți,
Căci mie nu-mi trebuîți,
Hai, gâde, gâde, leana,
Sultan, sulimana(?)
Pân' și lobodana! (?)
Și creșteți-mi cât gardul,
Că eu mi-am mâncat capul
Și mă *teme* bărbatul!

Creșteți flori cât gardu-
rile,
Să vă bată vânturile
Ca pe mine gândurile!

10.

Foaie verde iasomie,
Par'că dracul mi-a zis mie:
«Iea nevastă cu moșie»,
Să fiu slugă, nu soție.
Mă bucurai la avere,
La străchini și la ulcele.
Ulcelele s'au stricat
Și-am rămas cu toanta'n pat!
(Negrilești.)

11.

Foaie verde de bujori,
Dacăș fi dintre feciori,
M'aș duce prin șezători,
De-aș fi tot cu fete mari,
M'aș iubi cu ori și cari,
Dar așa-s om însurat
Și mă culc cu toanta 'n
pat;
De-i văd umbra pe pereți,
Mă bagă în spărieți;
Când îi văd pe pernă capul,
Ma bine-aș vedeă pe dracul;
Când o văd în tinda casei
Și spre mine 'ndreptând
pașii,
Atunci mor, mă prăpădesc,
Cad la pat, mă 'mbolnăvesc.
Doamne, strânge-o, ori
pe mine,
C'atuncea a fi mai bine!

12.

De cine mi-e dor și sete,
Departe de mine șede,
Dar de cine mi-i urît,
Iacata-l-ai c'a venit.
Fugi, urito, și-midă pace,
Că dragostea ta nu-mi
place,

Că-i cu bolduri și cu ace.
Fugi, urito, de pe vatră,
Că pun câinii și te latră;
Fugi, urito, de pe prag,
Să vie cine mi-i drag,
Că pun câinii și te *bat*!

13.

Zis-am leana și-o cicoare,
Când fusei frumoasa floare,
Mă duceam la șezătoare,
Mă 'ndrăgi fecior din sat,
Frumos, tânăr și galant!
Lui măicuța că m'a dat!
Dacă eu m'am *ogârjit*,
Floarea feței a pierit,
Bărbătelul m'a urît!
(Negrițești.)

14.

—Frunza verde mărul,
Un' te duci tu, dorule?
—La voi, pușorule!
Da' la noi la ce mai vii,
C'a venit uritu 'ntâi
Și s'a pus la căpătâi.
Când m'am dus ca să mă
culc,
De urît n'am mai putut.
Dac'am văzut și-am văzut,
La *potricaraș* m'am dus,
După leacuri de urît. .
Potricărașul mi-a spus,
Că leacuri de urît nu-s,
Că leacul uritului
E'n fundul pământului;
Că uritul n'are leac
Decât scândura de brad,
Două cuie să le bat,
Să văd uritu 'ntrupat.
Doamne, Doamne, Domn
ceresc,
Dă-mi și mie ce gândesc! ¹

15.

Cuculeț, pasere sură,
Nu-mi mai cântă'n bătătură
Pe proțapul carului,
Pe coarnele plugului;
Nu-mi ieai seama traiului?
Că port cuțitele 'n brâu
Și pușca-i sus la obloane;
Să nu crezi că-s mort de
foame!

16.

Foaie verde și-un harbuz,
Câte flori pe iaz și 'n sus,
Toate cu mândra le-am pus.
Și le-am pus cu jurământ,
Să nu ieasă din pământ;
Că mi-i trupul nădușit...
Numai floarea-soarelui
Și cu leninul-Domnului,
Că-s la poarta raiului:
Sa 'nftorească, să rodească,
Dumnezeu să le plivească,
Pe mine să mă 'nlesneasca!

17.

—Foaie verde peliniță,
Ce te-ai supărat, leicuță?
Nu m'am supărat, nei-
cuță,
Dar să-ți spun adevărat,
Pentru ce m'am supărat:
Pentru dragul ² de bărbat,
Vine dela crișmă *bat*,
Și mă iea la cercetat;
Nu mă 'ntreabă ce-am
mâncat,
Ci mă 'ntreabă ce-am lucrat.
Eu îi spun de depănat
La cânepă și bumbac,
Să-i fac pânză să-l îmbrac.
De-i pun masa să mănânce,

1. Se suprimă apoi un cântec.

2. De nominativ în batjocură; se zice, de pildă, în blăstăm: „N'ai mai apucă ziua de mâine, — dragul mamei, — să n'o mai apuci!”

El mă suduie de cruce,
De cruce, de lumânare,
Și de mama cui mă are !

18.

Eu, nevastă, te-am luat,
Și tu cum m'ai înșelat.
Erai una la părinți
Ca Precista între sfinți.
Tu erai, care jurai,
Că pe altul nu mai ai.
Te-am crezut și te-am luat,
Tu n'ai păcate te-ai băgat,
Dar acum mi te-am prins,
Că nu mai ești cum mi-ai
zis.

Rea ai fost la maică-tă
Și tot rea la casa ta ;
Rea ai fost, rea ai să fii,
Și tot rea ai să rămâi !

19.

Foaie verde lemn de
spine,
Nu mi-i mândra lângă mine,
Și mi-o ține-un mare
câne
Și cânele-i mocănesc,
Nu mă lasă să-i vorbesc.

20.

Foaie verde trei ciuperce,
Cum n'am știut ce-oiu
alege ;
Trei ciuperci și-un lemn
dubit,
Am ales, dar am greșit;
Lemn dubit și iarbă grasă,
Mi-am băgat nădufu 'n casă;
L-am băgat cu lăutari
Și nu-l scot nici cu jândari;
Mânânc fără plac la masă,
Nu mai prind carne pe oasă.
De-ar da Dumnezeu și-ar da,
Pământul dac' ar crăpă,
Urîtul s'ar cufundă,
Și de urît oi u scăpă !

21.

Foaie verde siminoc,
Aș da bordeiului foc,
Să ardă cu grinzi cu tot,
Cu dușmanul la un loc.
Toate păcătoasele
Și-au găsit noroacele,
Numai una, vai de mine,
Să nu aibă parte 'n lume,
Să fiu cu brațele pline,
Tot cu mândru lângă mine!

22.

Strugurel frumos de
poamă,
Cine oare și-ar da seamă !
Numai unul Dumnezeu,
Imi știe năcazul meu !
Că măculeana m'a dat
Unde eu n'am căutat ;
Că măicuța m'a trimes
După cine nu-i de-ales,
Dup' un tont, dup' un
nătâng
Și de asta 'ntr'una plâng !

23.

Cumpăr străchini și ulcele
Tot urît nevestei mele ;
Și moșoaice și blidar,
La nevastă-s tot amar ;
Și-un castron am cumpărat
Și-am fugit cu el în sat
Și l-am dat la o femeie,
Urîtul ca să mi-l ieie !

24

Frunză verde poamă
mare,
Toată lumea de sub soare
Are-o zi de sărbătoare,
Numai eu n'am nici o tihnă,
Nici o zi pentru odihnă,
Că muncesc și munca-i
grea

Și bărbatu 'n crișmă bea.
Bea-l-ar șerpii și veninul,
Cum în crișmă bea tot
vinul ;
Bea-l-ar otrava și focul,
Cum mi-a mâncat el no-
rocul ! ¹

25.

Foaie verde și o sulfină,
Smulge-o floare din gră-
dină :

Cum nu crește și s'usucă,
Cum mă usuc eu, mămucă!
Când m'ai scos din satul
meu

Cel văzut de Dumnezeu,
Și m'ai dat printre străini,
Prin străini, prin cei
hapsini!

Vai de floarea care-i smulșă
Și 'n grădina altui pusă !

26.

Plâng așa și mă gândesc,
La ce oare mai trăesc
În lume fără *canun*,
Când gnica ² nu-mi pare
bun.

Mi-a părut și mie-odată,
Când eram nemăritată,
Pe vremea de fată mare,
Când eram ca și o floare,
Ca o floare înflorită,
Iar acuma vestejită,
Cu amar și cu năcaz,
Cu lacrimi pe cel obraz!
Cu inima friptă, arsă,
Și tot singurică 'n casă !

27.

Frunză verde ismăcreață,
Mă sculai de dimineață
Și m'am dus la maica 'n sat,

Ca să-i spui unde m'a dat,
Că bărbatu-i fără lege,
N'ascultă și nu 'nțelege,
Și mă bate ca pe-o coasă
Și-mi spune că-s puturoasă;
Și de asta, lumea toată,
Mărturie-a da vreodată !

28.

Maica mea, măculița
mea,
Rău a fi de dumneata
În ziua de judecată,
Unde merge lumea toată,
Pentru că m'ai măritat,
Dup' o fiară de bărbat.

Ce-ai gândit, n'ai nimerit,
Și eu că m'am *potrivit* ;
Fetele să nu asculte
De-a' maicelor vorbe multe,
Iar de-ar nimeri la rău,
Să le blăsteme mereu !

29.

Cine vrea să se cunune,
Rău face de viața-și pune³;
Cine s'a mai cunună,
Acela viața și-a da.
Că și eu m'am cununat,
Cu hapsinul de bărbat.

30.

Frunză verde frunză
deasă,
Am ajuns și eu mireasă,
Cu flăcăul cel urît,
Cu flăcăul cel *statut* ;
Dumnezeu că m'a bătut
Și măicuță m'a făcut !

31.

Păsăruica mea măeastră,
Vin și-mi cântă la fereastră,

1. Se suprimă apoi un cântec nou.

2. Pron. pop. pentru *nimica*.

3. A-și pune vieța (în primejdie).

Cum cântă badea odată,
Când eram nemăritată !

32.

Cine s'a mai mărită,
Dare-ar Dumnezeu și-a da,
Ca să aibă partea mea,
S'aibă partea din *fetie*:
Bun' a fi, bună să fie,
Da-i păcat că n'a să fie ! ¹

33.

Toți or bea și-or veseli,
Numai eu m'oiu *pusii*,
Că urita-mi șede 'n cap,
De urită nu mai scap !

34.

Bun a fost cine-a scornit,
Banul pentru târguit ;
Unde-s bani, să târguesc,
Ce cu inima poftesc ;
Cine are bani, să-mi iea
Dela casă pacosteă !

35.

Frunză verde ca nucă',
Unde șade urit',
Mult îi negru pământ'.
Foaie verde ca nalbă,
Unde șade dragosteă
Mult îi verde pajiște !
Frunză verde de agud,
Decât traiul cu urit,
Mai bine moarte 'n pământ ;
Decât traiul cu năcaz,
Mai bine moarte ntr'un
iaz.

(Comunic. de d-l L. Mreje-
riu, Cotrăgași, jud. Suceava.)

36.

Frunză verde iarba
neagră,
Vălcuțo dragă,
Ce ți-i cămeșuica neagră,
Vălcuțo dragă ?
Ori soponul scumpu ți-i,
Ori apa departe ți-i,
Ori focul pe ghiață ți-i ?
—Nici apa nu mi-i departe,
Da' n'a fost noroc și parte;
Nici focul n'a fost pe ghiață,
Da' trăesc cu rea viață ;
Nici săponul nu mi-i
scump,
Da' mi-i bărbatul urit !
—De ți-i bărbatul urit,
Iea țarnă dela mormânt,
Și presoară 'n așternut
Că se scoală mut și surd ;
Și-i așterne ițele,
Că-i iea dracul mințile !
(Idem. Pentru sfârșit, vezi
sfârșitul dela no. 6, p. 165.)

37.

Mă 'nsurăi de tinerel,
Tinerel, *nevăcut*,
Și nesătul de iubit,
Că plâng noaptea 'n aș-
ternut.
Și plâng *reznat* de perete,
Tot cu gândul după fete !
(Comunic. de d-l P. Dani-
lescu, Dumbăier-Vidin.)

38.

Cucule dela pădure,
Dă-mi un cal și arme bune.
Să mă duc pe ceea lume.
Mămuca când m'a vedeă,
De departe m'a 'ntrebă :

1. Se suprimă apoi un cântec; cuprinde vorba *paceaură*, *paceavură*,
femeie cu apucături rele.

2. Refren.

—Copiliță, ce-ai pățit,
De și 'n pământ m'ai găsit?

Stai, mamă, să-ți po-
vestesc,

De traiul meu ce-l trăesc ;
De jalea traiului meu,
Plâng și pietrele 'n pârau;
De dorul mândruței mele,
Plâng pietrele 'n fântânele!

(Comunic. de d-l V. Ungu-
rean, Bucovina.)

39.

Când eram la mama fată,
Mâncam turtă coaptă 'n
vatră,

Turtă rasă 'n răzătoare
Și la față ca o floare.
De când îs la maica lui,
Nu-s nici vrabie, nici pui,
Nice puiul nimănui.
Mânânc pâine și beau vin,
Strâng la inimă venin.

(Vezi no. 8, p. 205.)

40.

Foaie verde pelinaș,
Luă-te-ar dracu' de naș,
Cu cine mă cununași !
Cu propteaua gradului,
Cu urita satului !
—Luă-te-ar dracu' de fine,
Dar n'au fost ochii la tine?

Ba ochii la mine-au fost:
A fost vremea 'ntunecoasă,
Mi-a părut toanta frumoasă!

41.

Și iar verde de trei fagi,
Vorbă cu mine să-ți faci,
Sau nădejdea să mi-o tragi,
Că nădejdea dela mine
E ca struna cea subțire.
Când tragi de ea și nu ține.
Urît îmi este urîtul,
Dar mi l-a dăruit Sfântul; •

Căci a lăsat Dumnezeu!
Ce-am urît să fie-al meu!

(Comunic. de d-l H. N.
Țapu, Oltenia.)

42.

De s'ar vinde urîtul,
Aș da boul și jugul,
Și-aș cumpără iubitul ;
De s'ar vinde dragostea,
Aș da iapa și șaua ;
Dragostea de fată mare,
Mai rar, dragă, cine-o are!

(Idem.)

43.

Zis-am leana foi de tei,
Când eram noi amândoi,
Eră lumea mai blajină
Și eră traiul cu tihnă.
Dar de când tu m'ai urît,
Toată lumea s'a 'nrăit,
Și trăesc cu amărit.

Foică și-un dudău,
Trăesc bine, trăesc rău,
Știe numai Dumnezeu !

44.

Insuratu-m'am de mic,
Și-o luai eu ibovnic ;
Insuratu-m'am la vreme,
Și-o luai fără plăcere !
(Hănțești.)

45.

..... mi-aș căciula mea,
Că tare proastă eră :
Mă rugă fată de soiu
Și eu, prostul, nu vrusei ;
Veni una din gunoiu,
M'a pus dracul, mă prin-
sei !

..... mi-aș căciula mea,
Făcui capului belea !
Făcui trupului osândă,
Și sufletului obidă !

(Idem.)

6 Jalea celui muștrat și pismuit

1.

Foică liliac,
Mare-i satul, eu nu 'ncap,
Singur mă mir ce-oiu să
fac !

Cămeșă nu i-o îmbrac,
Nici paharul nu i-l beau,
Nici averea nu i-o ieu !
(Țigănași-Iași.)

2.

—Foaie verde de secară,
Lelioară, Mărioară, ¹
Ia ieși, draga, pân' afară,
Ca-ți arde casa cu para !
Las'o, bade, ca să ardă,
Si ardă pân' la pământ,
Să mă mai scâp de urît ;
Că mi-i traiul amărit !
(Negrițești.)

3.

Trece trenul șuierând,
Rămâne maica plângând,
Din inima suspinând.
Rămâi, maică, sănătoasă,
Dacă n'ai fost bucuroasă,
Să mă vezi sara prin casă,
Dimineața stând la masă,
Cu toți frații dimpreună,
Cu Ileana mea cea bună! ²

4.

Foaie verde măracine,
Rămâi, satule, cu bine !
Eu mă duc, satul rămâne,
La dușmani le pare bine,

Numai mie-mi pare rău,
Că-mi las sătșorul meu,
Unde m'am născut și eu !
Câte lacrimi am vărsat,
Făceam o fântână 'n sat :
Apă dulce și ușoară,
Să bea dușmanii să moară,
Să bea și dușmanca mea,
Să plesnească fierea 'n ea !

5.

Frunzuleana mătustat,
Maică, cin' te-a fărâmat ?
Două fete din cel sat !
Și cu ce te-au fărâmat ?
C'o *așchiță* din porțiță,
Cu gherghini din trei
grădini,
Cu lumini de sub sprin-
cene,
M'au băgat în boale grele.
Rogu-te, nu te 'ncercă,
Maică a mă desfărâcă ;
Fărâmat îs, fărâmat,
Cu cuvântul m'am legat,
Cu inima cununat ³!

6.

De, de, de! murgule, de!
De, de, de! căluțele,
Vie moartea să te iea,
Că n'am unde te lăsa, !
Te-aș lăsa la maică-
mea,
Maică-mea îi *bobitoare*,
Dimineața cum se scoală,
Își pune bobii în poală

1. Refren.

2. Se scot patru versuri ce nu-și au rost:

Trenule, n'ai avea parte
De șuruburile toate
Și de șina de sub roate,
Că m'ai lipsit de amante,

3. Cu inima-s cununat.

Și te lasă mort de foame
 Și pleacă printre vecini,
 Și iea banii pe minciuni ;
 Te-aș lăsa la taică-meu,
 Taică-meu îi om bătrân,
 Nu știe così la fân ;
 Nu cosește, nu prășește,
 Numai galbeni socotește,
 Pe tine nu te hrănește.
 Te-aș lăsa la soacră-mea,
 Soacra-mea îi curv'aleasă,
 Și de tine ei nu-i pasă.
 Te-aș lăsa la frate-meu,
 Frate-meu îi om bogat
 Și s'a pus primar în sat.
 Dimineața s'a sculat,
 La *comână* c'a plecat,
 Să ție cu satul sfat
 Și pe tine te-a lăsat
 Nebăut și nemâncat !
 (Negrilești.)

7.

De cât la mamă și tată,
 Mai bine în lumea toată !
 (Tg.-Ocna.)

8.

Foaie verde și-o lală,
 Maică, măculița mea,
 Mă rog nu mă blăstămă,
 Că n'am făcut nimic !

9.

Frunză verde de urzică,
 Nu-i seară ca să nu-mi zică
 Dușmancele peste drum,
 Dușmanca nu-i lucru bun.
 M'a legat, m'a fărâncat
 Și din urmă mi-a luat
 Și în foc a descântat.
 Dare-ar bunul Dumnezeu,
 Să-mi asculte glasul meu :
 Cu ploaie focul l-a stâns
 Și cu vântul mi l-a 'ntins.
 Paie 'n cap că și-au aprins

Dușmancele mele toate,
 Sărăcuțele netoate !

10.

Frunză verde măr dom-
 nesc,
 Popa, nunii dănțuesc,
 Când doi tineri se iubesc ;
 Pe urmă lumea-i desface,
 Dragostea 'n ur' o preface !

11.

Plângea fata și zicea :
 Maică, măculița mea,
 De mă tai, tai cu custură,
 Maică, tare mă ustură ;
 De mă tai, tai cu briceag,
 Maică, tare mi-a fost drag,
 Ca un dulce porumbel,
 Mititel și frumușel,
 Ca un dulce ingeraș,
 Drăgăstos și drăgălaș !

12.

Frunză verde și-o or-
 zoaică,
 Vai de dânsa, sgripturoaică,
 Sgripturoaică, cataroaică,
 Toată ziua nu mai tace
 Și nici o treabă nu face.
 Maică, măculița mea,
 Taci și nu mă blăstămă ;
 Lasă-mă să blastăm eu,
 Să vă bată Dumnezeu,
 Pe tine, pe fiul tău,
 Că v'a pus dracu 'n purceș
 Pe mine de m'ați ales !

13.

Badeo, badeo, frunză
 verde,
 Mult mi-i frică că te-oiu
 pierde ;
 Grijă n'am de cele fete,
 Dar mai groază de neveste.
 Pentru fete, dragul meu,

Ii ca ori și ce flăcău,
Dar nevestele-s mai rele,
Cu câtu-s mai tinerele :
Ce le pică, numai strică ;
Nu mi-i frică de stricat,
Dar mi-i frică de lăsat,
Că îl lasă *betejat* !

14.

Frunză verde iarbă deasă,
Visai că eram mireasă,
Cu petală de argint,
Lungă până la pământ.
În ureche doi cercei,
Doi ghioci mai mărunței,
Și gătită și 'mpletită
Și stăteam la rugăciune
Și eram la iertăciune.

Dar maica, măicuța mea,
Cu *capul* nu mă iertă¹
Sta pe jălț și-mi tot vorbiă;

Nu-mi vorbiă, ci mă
 mustră :
—Maică, eu te-oiu blăs-
 tămă,
Și nu te-oiu mai deslegă!

15.

Frunză verde și-un
 dudău,
Indure-se Dumnezeu
Și de sufletelel meu,
Ca să moară soacră mea,
Să moară de boală rea,
Ca să mă mai scap de ea.
Lovî-o-ar în ochi albeața,
C'are să-mi mănânce viața;
S'o lovească gâlcele
Și toate *motâlcele* !

16.

Foaie verde foaie 'n-
 voaltă,

Mult e Chița supărată,
Supărată *'nșovonata*,
Par'că-i inima de piatră,
De se mir' o lume toată !

Alta zis-am foaie 'nvoaltă,
Ce stai, Chițo, supărată,
De se mir' o lume toată ?

Ce stau, bade, supărată,
De se mir' o lume toată?

Mă-sa nu mă lasă 'n poartă
Și mă muștră ziua toată.
La fântâna nu mă lasă,
Ca pe-o biată păcătoasă.

Ce ești neagră, ce ești
 slabă ?

Ce sunt neagră, ce sunt
 slabă ?

Sunt neagră de felul meu
Și slabă de dorul tău.

Și nu-s neagră de demult:
De când trăesc cu urît
Și sunt suflet năcăjit.

Foaie verde măr molid,
Nu mă mai ținea, pământ,
Că măcar că ești pământ,
Nu cred să mai fi văzut
Așa suflet amărit !

17.

Creșteți, flori, și 'mbo-
 bociți,

Că mie nu-mi trebuiri ;
Va faceți cât gardurile,
Să vă bată vânturile
Ca pe mine gândurile,
Că mă muștră fetele.

Am pus peteală pe cap,
Să mă mustre cel bărbat:
Unde șede florile,
Au să șadă *ghioantele* ;
Unde stau *spelcuțele*,
Au să stea cucuiele !

(Pădureni, Putna. Vezi no.
9, p. 205.)

1. Odată cu capul, cu nici un chip.

7. — Jalea celui îndepărtat dela ai săi.

1.

Duce-m'oiu și n'oiu veni,
Să văd cine m'a dori;
De-a fi cine mă dori,
Înapoi c'oiu mai veni,
Iar de nu m'a dori nime,
Duce-m'oiu prin străinime.
Frunză, iarbă 'mpărătească,
Cine doar să mă dorească?
Grădina cu frunzele,
Pajiștea cu florile
Și privighetorile.

Dimireața m'am sculat,
Numai lor m'am închinat;
Dimineța m'oiu sculă,
Și lor m'oiu închină;
Eu mă 'nchin, ele se 'n-
chină,

Se cunoaște că-s străină;
Și de străină ce sunt,
Nu văd iarba pe pământ,
Nici soarele răsărind!

(Țigănași-Iași.)

2.

Cine n'are dor pe lume,
Vie să-i dau dela mine,
Că am dor cât un izvor,
Seacă trupușor de om!
Și am dor cât o fântână,
Seacă trupul făr' de milă!

(Comunic. de d-l I. V. Nistor, Praja-Tutova.)

3.

Jelui-m'aș și n'am cui,
Jelui-m'aș codrului,
Dar codru-i cu frunza deasă
Și de jalea mea nu-i pasă;
Codrul are frunză verde
Și de jalea mea nu crede;
Jelui-m'aș la surori,

Dară ele-s lut între flori;
Jelui-m'aș la vecini,
Că mi-s buni, că mi-s
străini...
Ce mi-i drag în lume,
frate,
Tot mi-i dus, tot mi-i de-
parte!

(Comunic. de Păr. I. C. Beldie, Jorăști-Covurlui.)

4.

Amară-i vieța mea,
Și nu știe nimenea;
Aș muri, moartea nu
vine,
Aș trăi și n'am cu cine;
De-am avut, de n'am
avut,

Am trăit cum am putut,
La nimenea n'am cerut,
C'asă Dumnezeu a vrut.

De-oiu aveă, de n'oiu
aveă,

Oiu trăi cum oiu puteă,
Nu-mi ajută nimenea,
C'asă este scrisa mea!

(Comunic. de d-l M. Lupescu, Zorleni-Tutova.)

Variantă.

Foaie verde arnăut,
De-am avut, de n'am
avut,

La nimenea n'am cerut.
Și-am făcut cum am
putut

Și-am trăit cu ce-am avut.

5.

Plângeți frați, plângeți
surori¹,
De mă 'mpodobiți cu flori;

1. Vers. 1 se aude și: „Veniți frați, veniți surori.”

Plânge-mă, maică, cu dor,
Că și eu ți-am fost fecior,
Ți-am scos boii din ocol
Și plugul de sub șopron.

6.

Câte stele pe Bănat,
Atâtea gânduri mă bat,
Să-mi vând casa și pă-
mântul,
Să rămân numai cu *bătul* ;
Să-mi ieau cal și *țoale* bune,
Și să plec cu mândra'n
lume !

7.

Foaie verde clopoței,
Ce mai dor de nepoței ;
Foaie verde și-un mohor,
Ce mai dor de frățior ;
Foaie verde trei bujori,
Ce mai dor dela surori ;
Alta zis-am mucșunică,
Ce mai of de ibovnică !
(Tg.-Ocna.)

8.

Foaie verde mătustat,
Spune, maic', adevărat,
Când eram micșor băiat,
Cum raibă m'ai blăs-
tămat,
Ca sa n'am noroc în sat,
Nici în sat, nici în vecini,
Decât numai prin străini !
Nici în sat, nici în moșii,
Ci numai peste câmpii.
Din picior m'ai legănat,
Din gură m'ai blăstămat,
Să mor de pușcă mpuscat
Și de sabie tăiat !
(Jud. R.-Sarat.)

Variantă.

Frunză verde matostat,
Rău, maică, m'ai blăstămat,

În brațe când m'ai purtat,
Și m'ai blăstămat cu foc,
Ca să n'am nici un noroc,
Nici în sat, nici 'n vecini,
Numai parte de străini !
(Curtea-de-Argeș.)

9.

Mureș, Mureș, apă lină,
Cine bea apă din tine,
Să 'nstrăineze ca mine.
Străin sunt, Doamne, pe
lume,
Ca și floarea din pădure;
Străin sunt ca paserea,
N'am milă la nimenea ;
Străin sunt ca puiu de cuc,
N'am milă pe un' mă duc.
Străin ca min' altul nu-i,
Decât puiul cucului.
La tulpina nukului,
Fără aripi, fără pene,
Nici sa sboare n'are vreme.
Eu n'am aripi de argint,
Ca să sbor pe sub pământ,
La măicuța la morinânt,
Să mă jăluu de-un cuvânt:
Ieși, măiruță, pân'la poartă,
Vezi străinii cum mă poartă,
Că-s desculț și desbrăcat,
Nebăut și nemâncat,
Nespălat, nepieptănat,
Ca un mare *condemnat*.
Străinii se pun la masă,
Ochii mei tot lacrimi varsă;
Străinii se pun la cină,
Ochii mei nu au hodină !
(Idem. Pentru vers. 15-18
vezi no. 1, p. 194—4.)

10.

Foaie verde când și când,
Mult umbli, maică, plân-
gând,
Eu plec și te las oftând,
Din ochi negri lăcrămând!
(Idem.)

11.

Foaie verde și-un pelin,
 Taicuța îi om bătrân,
 El a pus satul la bir.
 Nu l-a pus ca un creștin
 Și l-a pus ca un mazil.
 El de frica birului,
 Luă drumul Giurgiului,
 Trecu apa Nistrului (*sic*).
 L-a luat *jândari* din spate,
 Și îl duce 'ndărăt, frate,
 Întorcete-te 'ndărăt, frate,
 De-ți iea bilet și cu carte,
 Și treci în străinătate (!)
 Trecu Nistrul mai de tot,
 Mi-l luă un dor de piept.
 Frunză verde de *aframeasă*,
 De copii și de nevastă.

De-a fi dor dela copii,
 Să pun șaua și să mîi;
 Iar de-a fi dela nevastă,
 Să las calul să mă pasă,
 Și eu să mă *odinesc*,
 Că neveste mai găsesc,
 De copilași mă topesc!
 (Jud. Argeș.)

12.

Frunză verde foi late,
 Bată-te, străinătate,
 Prea m'ai *streinat* departe,
 Că n'am mamă să mă cate,
 Taicuța-i bătrân, nu poate.
 De străinătate multă,
 Mi-a căzut lumea urîtă;
 De străinătate mare,
 Mi-a căzut lumea *amare*!
 (Idem.)

13.

Frunză verde mărăcine,
 D'auleu, frate peline,
 Amărită-i frunza 'n tine,
 Cum e inimioara 'n mine,

Ca mă duc prin țări
 străine.

Nu e tată, nu e mumă,
 Singur în țară străină
 N'am dela nimenea milă;
 N'am mamă și n'am copii,
 Geaba, Doamne, mă mai ții.

Foaie verde și-o lală,
 Amărită-i frunza ta,
 Cum e inimioara mea.
 De străinătatea ta,
 De singurătatea mea!
 (Mușețesti-Argeș.)

14.

Foaie verde de sufină,
 Voinic în țară străină,
 Tot se plînge și suspină,
 Și suspină pîn'ce moare,
 Că pe lume noroc n'are,
 Precum am avut și eu
 Parte de norocul meu!

(Comunic. de d-l I. E. Torouțiu, Bucovina.)

15.

Foicică trei smicele,
 De dorul de nemurèle,
 M'sa umplut trupul de
 jele

Și inima de durere!
 De jalea trupului meu,
 Plâng pietrele în părau;
 De jalea inimii mele,
 Plâng păsări în cuiburèle,
 Și pietrele 'n vădurèle!

(Idem. Pentru vers. 5-10,
 no. 38, vers. 9-13, p. 209-10.)

16.

Frunză verde de măr
 dulce,
 Ieși, măicuță'n deallă cruce,
 Să te uiți cum ne mai duce!

Ne duce, ne suie 'n tren,
Trenul pleacă şuerând,
Maica rămâne plângând.

Foaie verde trei grămate,
Trenule, 'n avere-ai parte
De şuruburile toate
Şi de şina de sub roate,
Ce ne-ai străinat departe,
În neagra străinătate.
Nu văd mamă, nu văd tată,
Par'că sunt făcut din piatră;
Nu văd fraţi, nu văd surori,
Par'că sunt făcut din flori.

Foaie verde sălcioară,
Săbioara-i surioară,
Căluşelu-i frăţior,
Şi puşculiţa-i măicuţa!
Foaie verde foaie lată,
Maică, inimă de piatră,
Cum să te mai văd odată!

(Idem. Pentru vers. 5-6
vezi nota 2 de sub p. 211,
vers. 4-6, p. 189 şi 44.)

17.

Foaie verde de trei crini,
Bine pare la străini,
Când îşi vede podul plin
Şi pe mine lăcrămând,
Dela inimă oftând!

Şi iar verde mătosat,
Spune, maic' adevărat,
În ce apă m'ai scădat?
Ori în apa dela iaz,
Ca să fiu tot cu năcaz;
Ori în apa de Joi sara,
Ca să umblu 'n toată ţara,
Să umblu în lung şi 'n lat,
Pân' la *oceanu* 'ngheţat,
Să calc cu picioarele!
Cât aleargă soarele!

(Idem.)

18.

Foaie verde foi de nuc,
Venî vremea să mă duc,
Să mă duc din satul meu,

Şi ziua bună să-mi ieu
Dela frunza de pe munţi,
Dela iubiiţii părinţi,
Dela frunza de pe brazi,
Dela iubiiţii mei fraţi,
Dela flori de *bisioc*,
Dela fete dela joc;
Dela flori din grădiniţă,
Dela mândra din uliţă!

(Curtea-de-Argeş.)

19.

Frunză verde mărăcine,
De ţi-i dor, maică, de mine,
Lasa lucrul patru zile
Şi vin, maică, pe la mine;
Că nimica nu poftesc,
Numai să mă jăluiesc,
Cu străinul cum trăesc.
Cu străinul trăesc bine,
Nu taie lemne pe mine
Şi taie pe-un tăietor,
Rău e, maică, *striior*.
Străin sunt, străin îmi zice,
N'am milă pe un' m'oiu

duce;

Străin ca un puiu pe cuc,
N'am milă pe un' mă duc;
Sunt străin ca paserea,
N'am milă la nimenea!

(Idem.)

20.

Foaie verde foi de nuc,
Se duc oile, se duc,
~~Şi se duc şi nu mai vin,~~
Pân la sfântul Costandin,
~~Se duc şi nu mai vin iară,~~
Pân la dalba primăvară!
(Idem.)

21.

Foaie verde trei grămate,
Trenule, n'ai avea parte
De şuruburile toate
Şi de şina de sub roate.

Trenule, n'ai aveà parte,
Că tare m'ai dus departe,
În neagra străinătate !

Nu vad maică, nu văd
taică,

Numai o stâncă de piatră,
Și din piatră nu fac taică

Și din stâncă nu fac
maică ; ~

Nu văd frați, nu văd surori,
Numai munții plini de flori;

Nu văd surori, nu văd
frați,

Numai munții plini de
brazi ;

Și din flori nu fac surori,
Și din brazi nu mai fac

frați !

(Tălpigi. Pentru vers 1-7, p. 216, vezi no. 6, vers. 8-20. Pentru sfârșit, sfârșitul aceluiaș ; vezi și no. 7, vers. 20-2, p. 143.)

22.

Și-am zis verde trei
masline,

Alelei frate peline,
Amărită-i frunza 'n tine

Ca și inimioara 'n mine.
Inimioară ca în mine,

Să n'aibă nimene 'n lume.
Și-am zis verde trei masline,

Cine e străin ca mine ?
Numai tufa din pădure

Este streioară' ca mine,
Darnici dansa nu-i străină,

Că-i dă ramuri și tulpină
Ca șapte frați dintr'o mumă!

(Idem. Vezi no. 13, p. 216.)

23.

Foileana mărăcine,
Amăritu-s, vai de mine,

Că n'avui parte pe lume ;
Amărit și supărat,

Că-s voinic înstrăinat,

N'am masă ca să mânânc,
Nici n'am pat ca să mă culc,

Nici hodina nu-i hodină,
Dacă-s în țară străină !

Nici mâncarea nu-i pe plac,
Dacă-s străin și sarac.

Nici paharul nu-i pahar,
Ci-i pahar plin cu amar.

De beau un pahar cu apă,
La inimă pun otravă ;

De beau un pahar cu vin,
La inimă pun venin !

24.

Foaie verde de pe deal,
Trecui Prutu 'n celalt mal,

Dădui de jele și-amar.
Trecui Prutu 'n ceea parte,

Dădui de străinătate .
Trecui în țară străină,

Să cerc pânea de e bună,
Fie pânea cât de bună,—

Dacă-i în țară străină,
Unde nu-i tată și mumă,

Ți se face clisă 'n gură.
Trecui în țară străină,

Să vad apa dacă-i bună;
Băui apă din izvoare,

Mă gândii la surioare,
Văzui apa că-i amară !

Fie apa cât de bună,
Dacă-i în țară străină !

Fie pânea cât de rea,
Ție-ți pare ca miereă,

Dacă ești în țara ta !
Cu mă-tă, cu soră-tă,

Cu tat'-tău, cu frate-tău!

25.

Foie verde mătrăgună,
Iea-ți, puiule, ziua bună,

Dela cer și dela lună,
Dela măicuța cea bună !

Foaie verde bob urez,
Ieși, măicuță, de mă vezi,

Ieși, măicuță, pân la poartă,

Și vezi dorul cum mă
poartă;
Și mă poartă 'ntr'un pi-
cior,
Ca să fie *dulcu* dor;
Ieși, măicuță, de mă vezi,
Cât îs grăiele mai verzi,
Că dacă s'or seceră,
Ai prea vrea și n'ai putea,
Și-i tot plânge și-i oftă,
De călătoria mea!

26.

Foaie verde trei masline,
Cărarea pe ceea lume,
Cine-o bate, nu mai vine,
Că-i de dūs și nu-i de 'n-
tors,
Pentru omul cel frumos.
Cine doarme 'n mănăstire,
Acela-i al morții mire,
Și îl bagă 'n mormânt,
Il astupă cu pământ:
Iarba verde 'n creștet crește,
Carnea pe el putrezește!

27.

Și iar verde foaie lată,
Iar îmi vine câte odată,
Să mă suiu pe munți de
piatră,
Să văd mamă, să văd tată,
Par'că sunt născut din
piatră!
Iar îmi vine uneori,
Să mă suiu în munți de
flori,
Să-mi văd frați, să-mi văd
surori,
Par'că sunt născut din flori!
Nu văd frați, nu văd su-
rori,
Mori de jele, mori și mori!

28.

Foaie verde fir năgară,
De-aș ajunge pân' la vară,

Să 'nflorescă floricele,
Să mă căin către ele;
Să 'nfloresca bujorei,
Să mă mă căin către ei,
Ca la frațiori de-ai mei!

29.

Foaie verde crin pătat,
Rău, maica, m'ai blăs-
tămat!
Nebăut și nemâncat,
Tare sunt 'nstrăinat!
De bătaia vântului,
De pulberea drumului!
(Cosmești.)

30.

Foaie verde lemn uscat,
Rău, maică, m'ai blăs-
tămat,
Nebăut și nemâncat!
Rău, maică, m'a 'nstrăinat!
De când sunt încăzărmat!
Foaie verde și-un dudău,
Sărmanul sufletul meu,
Cum înoată 'n sânge rău,
Ca șarpele prin dudău.
Și-iltă foaie de orez,
Vin, măicuță, de mă vezi,
Până-s oarzele mai verzi,
Ca dacă s'or face clăi,
Să vii, maică, să mă iei!
Inc'o floare de *taciune*,
Unde-s, maică, nu mi-i
bine,
Așternutu-i mărăcine,
Și pernița de ciuline!
(Idem, Pentru vers, 11-2,
vezi aici no. 27, vers. 11-2.)

31.

Foaie verde și-un susaiu,
La fântâna lui Mihaiu
Mă pusei și ospătai.
Ospătat-am, ospătat,
Că n'am putut ospăta,

Din pricina maica-meă.
Mă ucide-un dor de-acasă,
De copii și de nevestă.
De nevestă nu mă 'ndur,
De copii nici nu mai pot,
Fript mi-i sufletelul tot,
Hai, murgule, hai așa,
Că mi-i mult de maică-meă!

69.

La fântâna din pripor,
De trei ori eră să mor
De gură friptă de dor.
De dorul de ibovnică
Și de soră-meă mai mică,
Și de-un drag de frățior,
Că l-am lăsat micușor.
Foaie verde trei migdale,
Taicuța care ne are,
Mi-a trimis mie scrisoare,
Că-i mare, merge 'n picioare,
Foaie verde pui de nuc,
Și mână boii la plug!
(Negrițești.)

33.

Frunză verde de cicoare,
Prute, Prute, apă mare,
Mult vii tulbure și mare,
Fă-ți apa neagră cerneală
Și *stobunu*-o hârtioară,
Și cireș un condeieș,
Ca să-mi scriu răvaș la Eș,
La frate-meu Gheorghieș;
Să-mi mai scriu o *hârtiuța*
Și la draga mea măicuță;
Să mai scriu o hârtioară,
La draga mea surioară,
Și la micul frățior;
Dragul badii frățior,
Dar de badea nu ți-i dor?

Nu mai spun eu tuturor,
C'amărit eu am să mor!
(Țigănași-Iași.)

34.

Foaie verde trei grănete,
Trenule, a' tale roate,
Tare m'au mai dus departe,
Departă 'n străinătate,
Unde nu-s frați, nici surori,
Numai munții cu ninsori.
Nu văd surori, nu văd frați,
Numai codrii mari de brazi!
Amară-i ziua de azi!

(Buciumeni. Vezi no. 27,
p. 219.)

35.

Doamne, dela mână
străine
Nu mai mânânci bună
pâne! ¹
(Tg.-Ocna.)

36.

Vino, Chiro², vino,
Vino înapoi,
Că tu ți-ai uitat,
Batista pe pat!
— Ba eu n'am uitat,
Că vrând am lăsat.
De-a fi țara 'n pace,
Batiste mi-oiu face!
— Vino, Chiro, vino,
Vino înapoi,
Că tu ți-ai uitat,
Mantaua pe pat!
— Ba eu n'am uitat
Și eu am lăsat;
De-a fi țara 'n pace,
Mantauă mi-oiu face!
— Vino, Chiro, vino,

1. Se suprimă apoi cunoscutul cântec :

Ceasurile *bate* una,
Când am zis „mă duc“ mă duc, of!...

2. Poate că *Chiru*, Chirule.

Vino înapoi ;
 Oîile tale
 Sbiară prin ocoale !
 — *Sbeie*, sbeie, sbeie,
 Dracul să le ieie ;
 De-a fi țara 'n pace,
 Altele mi-oiu face !

Vino, Chiro, vino,
 Că bărbatu-ți (?) zace,
 Nimic nu ți-a face !
 — Zacă, zacă, zacă,
 Boala să și-o facă ;
 Că el de-a muri,
 Bărbați oiu găsi !

Vino, Chiro, vino,
 Vino, înapoi,
 Copilașu-ți plânge,
 Domnul ți l-a strânge !
 Plângă, plângă, plângă,
 Domnul să mi-l strângă ;
 De m'oiu mărită,
 Copii oiu avea !

(Idem.)

37.

Foie verde odolean,
 Mă trudes, puică, de-un an,
 Să fac pelinul zahăr,
 Dar mi-a fost truda 'n
 zadar,
 Cî pelinu-i tot amar ;
 Și dușmanul frățior,
 Să mi-l bag în sânișor,
 Și dușmanca surioară,
 S'o lipesc la inimioară.
 Foaie verde trei grădate,
 Din dușmani nu mai faci
 frate,
 Pân'o da din piatră lapte!
 Și dușmanca surioară,
 S'o lipești la inimioară !

38.

Foaie verde și-un dudău,

Amaru-i sufletul meu,
 Ca otrava de pelin,
 Varsă foc, varsă venin ;
 Mă trudes și zi și noapte,
 Să fac din străin un frate,
 Dar străinu-i tot departe !

39.

Foaie verde rug de mure,
 Ardă-te focul pădure,
 Netăiată de secure,
 Dacă mă desparți de lume!
 Foaie verde odolean,
 Bată-te crucea, de deal,
 Dacă mă desparți de neam!
 Și-am zis verde trei mas-

line,

Jelui m'aș, n'am la cine,
 Că-s străină, vai de mine!
 Jelui-m'aș codrului,
 Codrul are frunza lui,
 Și nu crede nimănui ;
 Jelui-m'aș câmpului,
 Câmpul are peliniță
 Și la dânsul n'am credință;
 Jelui-m'aș la cumnate,
 Cumnatele-s supărate,
 Mie nu-mi face dreptate !
 Jelui-m'aș la surori,
 Surorile au soție¹
 Și ele nu-mi crede mie
 Năcazul din *vadanie*;
 Jelui-m'aș la străini,
 Umplu satul până mâni ;
 Jelui-m'aș la vecină,
 Dar vecina-i ca ciulina
 Și te 'nțeapă ca albina;
 Jelui-m'aș casei mele,
 Casa mea-i plină de jele.
 Și-aștept mândra primă-

vară

Să mă răcoresc pe-afară,
 Să răsără berbenei,
 Să mă jăluesc la ei,

1. Mai de mult femeile ziceau : „Soția mea” = „Bărbatul meu”.

Ca la frătorii mei ;
Să răsăie viorele,
Să mă jăluesc la ele,
Ca la surorile mele !

(Pentru vers. 33-9, vezi no.
28, p. 219.)

Variantă.

Jelui-m'aş şi n'am cui,
Jelui-m'aş codrului,
Codrul are crângi uscate
Şi la dânsul n'am dreptate;
Codrul are frunză verde
Şi pe mine nu mă crede;
Jelui-m'aş câmpului,
Câmpul are peliniţă,
Nici la dânsul n'am credinţă;
Câmpul are iarbă verde
Şi pe mine nu mă crede;
Jelui-m'aş, jelui,
Jelui-m'aş la străini,
Da' străinu-i tot străin
Şi pelinu-i tot pelin;
Pelinu-i rădăcinos
Şi străinu-i mânios;
Şi mila dela străin,
Ca şi umbra dela spin :
Căci când vraise te umbreşti,
Mai tare te dogoreşti.
Şi m'oiu lasă n'primăvară
Şi-oiu ieşi între hotară,
Şi-or răsări ghiociei
Şi m'oiu jelui la ei
Ca la frătorii mei ;
Şi-or răsări viorele
Şi m'oiu jelui la ele
Ca la surorile mele.

Ies din casă, catla munţi,
Intru 'n casă n'am părinţi ;
Ies afară, cat la brazi,
Intru 'n casă, eu n'am fraţi!

(Comunic. de d-l L. Mre-
jeriu, Zorleni-Tutova.)

40.

Prutule, apă vioară,
De ce ți-i apa amară ?

Cine bea apă din tine,
Fie străinul ca mine.
Cine-i străinul ca mine ?
Numai cucul din pădure!
Nici el nu-i străin ca mine,
Că şi el, doar, tot mai are
Pe draga privighetoare,
Cântă noaptea pe răcoare
Şi tot are desfătare ;
Dar străinul, vai de mine,
Nu mai ştie de cel bine ;
N'ai cu cine te-ajută,
Sara şi dimineaţă,
Peste zi totdeauna !

Mă rog, mparte, ca să vii,
Să mă ieai dintre cei vii,
Şi să mă duci între morţi,
Unde se hodinesc toţi ;
Să mă hodinesc şi eu,
C'acolo-i binele meu !

41.

Foaie verde liliac,
Mâni ți anul de când zac
Şi n'am pe nimeni cu drag,
Să-mi puie mâna la cap,
Să mă 'ntrebe de ce zac!
Că n'am fraţi şi n'am surori,
Să plivească cele flori ;
Nu am fraţi ca să cosească,
Floricelele să crească,
Mai la urmă să 'nflorească.
Şi n'am drage surorile,
Să culeagă floricele,
Să le facă mânunchete,
Să le dea 'n mâinile mele!

42.

Foaie verde şi-un dudău,
Aist an nu este-al meu,
Că mi-a cântat cucul rău ;
Şi mi-a cântat pe pârlez,
Tot a trudă şi-a năcaz
Şi-a lacrimi pe cel obraz ;
Şi mi-a cântat pe butuc,
Cântecu-i c'am să mă duc,

Să mă duc de pe-aist loc,
Că-i un loc făr' de noroc.
Și nu-i vina locului
Și-i vina norocului,
Că norocul când a vrea,
Scoate om dela beleă;
Că norocul când s'a pune,
Scoate om dela rușine!

43.

Foaie verde rug de mure,
Ardă-te focul, pădure,
De s'ar face-un drum prin
tine,

Să mă suiu la mănăstire,
Să văd cârduri de copile,
Plișchiindu-și papucii,
Blăstămându-și părinții,
Să-mi văd și amanta mea,
Răzâmată de-o *popreă*,
Blăstămând pe maică-sa :

Of, cine m'a dat la schit,
N'ar aveă loc în pământ,
Nici pace de odihnit ;
N'am fost de călugărit
Și-am fost de căsătorit !

44.

Doamne, decât prin
străini,
Mai bine 'ntr'un pâlc de
spini,
Ziua tot să mi-i rărești,
Noaptea să te odihnești.
Rău e 'n liftele străine,
Nici n'ai apă, nici n'ai pâne,
Și nu-ți este de ispravă,
Dar te umpli de otravă ;
Iar de-a fi miere și vin,
Tu te umpli pe venin !

45.

Foaie verde iarbă grasă,

Trecui podul pe la leasă¹,
Mă ajunsse-un dor de-acasă,
De copii și de nevastă,
Dela dragii mei părinți,
Dela frații mei iubiți.
Și cum stau și mă gândesc,
Nu știu unde să pornesc.

Și-aș porniși-aș tot porni,
Dorul oare-*ă* cui a fi ?
De-ar fi dorul dela frate,
Să fac murgul numai lapte²;
De-ar fi dor dela surori.
Să fac murgul numai flori³;
De-a fi dorul dela muma,
Să fac murgul numai spumă;
De-a fi dorul dela tată,
Să fac murgul numai apă ;
Dar de-*ă* fi dela copii,
Să pun șaua și să mâiu ;
De-a fi dor dela nevastă,
Să las calul să mai pască,
Și eu să mă hodinesc,
Că neveste mai gălesc,
Dar părinți, frați și copii,
Nu mai gălesc în vecii !

Variantă.

Foaie verde iarbă grasă,
Leano, dragă,
Trecui podul pe la leasă,
Leano, dragă³,
Mă-ajunse un dor de-acasă,
De copii și de nevastă ;
De copii, inima-i arsă,
Denevesta, zău, nu-mi pasă.
Dau la murgu' în prîpon,
Neveste mai gălesc eu.

Trecui podul peste tot,
M'ajunser un dor cu foc.
Și de tată, și de mama
Și de-a' mele surioare,
Și de ai mei frați mai mari,
Că îi știu că s'într'armați. (!)

1. Trecui podul pe la (locurile unde este o) *leasă* (coșer.)

2. Să fac murgul numai *spumă*.

3. Refren.

Foaie verde fir de linte,
 Ei is în *roata* 'nainte,
 Unde-i focul mai fierbinte
 Și negriți și nespălați,
 Nebăuți și nemâncați !

46.

Of, of, of, frate peline,
 Amară-i frunza de tine !
 Pelin beau, pelin mânânc,
 Pe pelin sara mă culc.
 De amar și de pelin,
 Zău, mi-i sufletul plin.
 Auzii prin cei bătrâni :
 Bună-i pânea prin străini ;
 Bună-i pânea și miezoasă
 Și la mijloc veninoasă.
 Auzii și n'am crezut,
 Dar acuma am văzut :
 Bună-i pânea și *miezoasă*
 Și la mijloc veninoasă !

47.

Ici în vale, la fântână,
 E-o mândreță de sulfină
 Cu trei flori la rădăcină.
 Eu mă plec și ea se 'nchină,
 Și văd bine că-s străină !

48.

Și-am zis verde rug de
 mură,
 Cuculeț, pasere sură,
 Ai facut mult bine 'n lume,
 Mai fă unul pentru mine:
 Du-te la maica și-i spune :
 De mai are-un fiu ca mine,
 Să nu-l blasteme-așa bine,
 Cum m'a blăstămat pe mine,
 Să fie de chin în lume,
 Sa umble din sat în sat,
 Ca corbul din brad în brad,
 Nebăut și nemâncaț,

Nebăut și *nespălat*¹
 Și să 'nsare² pe la gard !

49.

Foaie verde măr mășcat,
 Spune, maic',-adevărat,
 Cu ce apă m'ai scădat ?
 Numai cu apă amară,
 Dem'am vânturat prin țară;
 Ori cu apa dela iaz,
 Să fiu de părinți rămas;
 Ori cu apă dela scoc,
 Să nu am nici un noroc ?

50

Dunăre, apă vioară,
 Face-te-ai neagră cerneală,
 Să te puiu în călamară,
 Ca să scriu o hârtioară,
 S'o trimit la maica 'n țară,
 Sa-mi dea bani de cheltueală
 Și cămeși de primeneală,
 Și cal bun de călărie,
 Să mă duc în bătălie !
 (Vezi începutul dela no-
 45, variantă, p. 189.)

Variantă.

Foaie verde lozioară,
 O să-mi cat *de-o* călimară,
 Ca să-mi scriu *de-o* hâr-
 tioară,
 S'o trimet la taica 'n țară,
 Să-mi trimeată primeneală,
 Și bani pentru cheltueală,
 Să-mi ieau cal de călărie,
 Să mă duc în bătălie,
 Să mai ies și la câmpie,
 Tot în *fruntea*¹ dinainte,
 Unde-i armata mai iute,
 Și sângele mai fierbinte.
 Sângele soldatului,
 Bate pieptul murgului;

1. Cu *Cămeșile* (rufe) nespălate.

2. Să 'nsereze, să 'nnopteze.

1. Poate : *front*, *linie*.

Sângele păgânului,
Bate coama murgului !
(Tg.-Ocna.)

51.

Și-am zis verde alior,
Colea 'n vale la izvor,
Imi șuier' un voinicel.

Ce șuieri, bădiș',-a jale,
Ți-i grea pușca în spinare?
—De când am pornit de-

acasă,
Mi-am lăsat carul pe câmp
Și cu boii prinși la jug
Și nevasta mea oftând
Și copilașii plângând !
Ca mi-i dorul dela tată,
Pentru o pușcă încărcată,
Lăsai boii înjugăți,
Și părinții supărați !

Variantă

Pentru o pușcă *ruginoasă*,
Lăsai casă, lăsai masă,
Lăsai nevastă frumoasă
Cu doi pruncușori în brața.
Unul zice: «mamă, mamă»,
Altul zice: «tată, tată !»
Tatăl tău îi dus să vie,
Căcolo 'n Plevna, 'n bătrânie
Și de venit nu se știe !

52.

Și-am zis verde și-o ci-
coare,
Căcolea 'n deallă dealul mare,
Câte cara, cu *poboară*,
Toate suie și coboară,
Numai carul Iancului,
Șede 'n vârful dealului ;
Nici nu suie, nici se lasă,
Că-i plecat Iancu de-acasă ;
Nici nu suie, nici coboară,
Că-i plecat Iancu din țară !

53.

Floricea din poiana,

Doru-mi-e de biata mamă,
Doru-mi este și nici prea,
Că i-a fost gurița rea,
Totdeauna mă mustră ;
Las', măicuță, că-i vedeă,
Că mi ei plânge urma mea,
Că-i lucră și n'ai putea,
C'ai mănca și n'ai avea !

54.

Dușmanii, dușmanii mei,
Parcă-s haite de câni răi,
Niște sluți, niște dihanii,
Parcă-s *noaje* de jigânii !

55.

Frunză verde măr uscat,
Dragostea mi s'a stricat,
Incurcată, prea 'ncurcată,
De-o nevastă blăstămată,
Cu pelin și mărăgună,
Doar de m'a vedeă nebună !

56.

Rău de omul cu femeie,
Nu poate 'n casă să steie,
Dar mai rău i-i fără ea
Că tot bate cărarea.
Bate 'n deal și bate 'n vale,
Pân' ce mi-o 'ntâlnește 'n
cale;

Rău de holteiul din sat,
Rău de omul ne 'nsurat !

57.

- Fir de lână și mătasă,
Dacă ții cu mine casă,
Să știi c'asă nu trăești,
Noaptea să-mi *trebaluești*,
Și sa-mi tot *îmborboești* ;
Fire-ai treaz, ori fire-ai *bat*,
Cum nu dai peste-un bărbat,
Să-ți arăte cum mai este
Umbletul după neveste,
Să-ți spuie cu spusa lui,
Cum mai cați nevasta lui !

Să-ți vorbească de iubit
Unde pop' a miruit.
Dorul foc să mi te-apuce,
Unde omu-și face cruce ;
Ascultă-te-ar Dumnezeu,
Cum ascuți de sfatul meu,
Nici mai mult, nici mai puțin
De cum noi astăzi trăim ;
Nici prea mult, dar nici
de loc,
Că mă arzi pe mine 'n foc!

58.

Foaie verde solz de pește,
Varsă Prutul și huește.
Dare-ar Domnul Dumne-
zeu,

Să-i sece izvoarele,
Să-i rămâie pietrile,
Să le spele ploile,
Să lucească soarele,
Să trec cu picioarele
Pe la frați, pe la surori,
Că de când nu i-am văzut,
Carnea pe mine-a scăzut :
Nici o litră, nici un dram¹,
Nici măduvă la ciolan !
(Vezi no. 22, variantă, p. 168.)

59.

Foaie verde și-o sulfină,
Vint-o pasere străină,
Nu cobește, nici nu strigă,
Mândrulița, mândruliță.
Eu mi te văd străină,
Fă-ți cuibul sub streșina,
Ada-ți tină dela puț
Și încheagă-ți un cuibuț.
Dacă vrei, îți fac eu tină,
Că și eu is tot străină,
Și-s sătulă de venin,
Că stau pe pământ străin.
Pasaruică, pasărea,
Crede de plăsoarea mea !

60.

Frunză verde, frunză
verde,
Pe lume cine mă vede ?
Străinul vede și tace,
N'ar aveă pe lume pace ;
Nu tace și-ți face rău,
Nu l-ar răbdă Dumnezeu !

61.

Răbdă robul în robie,
Că 'ntre oameni va să fie ;
Eu cu capul n'aș răbdă,
Când n'aș fi prin partea mea!

62.

Frunzuleana și-o ver-
deață,
Mă sculai de dimineață,
Mă suii în delușor,
Mi-a venit de-acasă dor.
Mă lasai în jos, pe vale,
De-acasă m'apucă jale ;
De-am plecat încet spre
crâng,
Imi veniă par'că să plâng,
Să plâng și să mă bocesc,
De *veleatul* ce trăesc,
Prin străini și prin dușmani,
Ca floarea prin bolovani,
Unde-o lume te urăște
Și alta te *buchisește*,
Fără popă creștinesc,
Că-mi vine să 'nebunesc !

63.

Mult îmi plac frunzele
late,
Amar și străinătate!
Decât omul prin străini,
Mai bine mâncat de câni ;
Că 'n străini nu afli loc,
Nici să te 'ncălzești la foc.

1. Nu mai am nici o litră, nici un dram.

Am crezut, și vai de mine,
Că 'n străini oiu da de bine!
Cât amar m'am înșelat,
Câte țări am colindat,
Câte lacrimi am aflat,
Ca partea mea n'am
aflat (!)

Și nici cred c'am să gădesc,
Dare-ar Domnul să trăesc !
Să mă 'ntorc în satul meu,
Cu mila lui Dumnezeu !
Să-mi văd maică și pe tată
Colo 'n partea 'ndepărtată,
Să-mi văd frați ca niște
brazi,

Și-ale mele dulci surori,
Prea frumoase, mândreflori.
Că străinul prin străini,
Nu găsește decât spini.
Jelui-m'aș și n'am cui,
Jelui-m'aș codrului ;
Codrul huie a pustiu,
Și eu glasul nu i-l știu !
Jelui-m'aș apelor,
Apeilor, izvoarelor,
Dar și apa-mi pare rece,
Eu o 'ntreb și dânsa trece!
Jelui-m'aș norilor,
La cei nori, cei călători,
Ei mă 'mbracă 'n umbra
deasă

Și de mine nu le pasă.

Amarită turturică,
Ca și mine singurică,
Arată-mi tu calea dreaptă,
Și spre casa mea mă 'n-
dreapță ;
Să mă 'ndrepti spre satul
meu,

Că și eu lui Dumnezeu
M'oiu rugă și pentru tine,
Suferința să-ți aline !

Rău e gustul de pelin,
Mai rău traiul de străin ;
Decât pe străin pământ,
Mai bine 'n negrul mor-
mânt !

64.

Frunză verde foi de mură,
Din deal dela curătură,
S'aude-o şuierătură,
Și-i şuierul de străin.
Din deal vine legănat,
Un sărman 'nstrăinat,
Și dac' aș ști cum îl chiamă,
L'aș chema de bună seamă !

65.

Frunză verde de arțar,
Rău de mine, rău și-amar ;
Stau așa și mă chitesc,
Spre pădure că pornesc,
Văd păsările sburând,
Aud pe-altele cântând ;
Aud două păsărele,
Colo 'n tufa de nuiele.
Nu mai pot s'ascult de jele!
Pleccapul, văd lacrămioare,
Mă gândesc la surioare ;
Dau s'ascult o turtură,
Tristă ca inima mea,
Limba 'ntoarce, limba 'n-
toarce,
Cântecul ei lacrimi stoarce ;
Turturica-i pe arin,
Cântă, cântă, că-s străin ;
Cântecul i-i dor și foc,
Eu străin far' de noroc !

66.

Rău de omul prin străini,
Ca de-un spiculeț prin
spini ;
Când soarele-l dogorește,
El tânjind se prăpădește !

67.

Ș'apoi, ș'apoi frunză
verde,
Cine colo 'n deal se vede?
Merge-un voinic și tot
cântă,

C'un chin mare mi-l
frământă;
Suie dealul, suie sus,
Jos la umbră că s'a pus,
Sub umbră de fag uscat,
Și se uită 'ndepărtat
Cătu-i zarea câmpului
Și privește 'n țara lui,
Să-și vadă măicuța vie,
Stând la casa ei pustie !

68

Rău de puil cucului,
Rău de omul prin străini,
Rau de floarea 'n mărăcini.
Că ciulina, mărăcina,
Nu-s date de Dumnezeu,
Ca străinul lucru rău !

69.

Foaie verde și-un dudău,
Doamne, poartă-mi gân-
dul meu,
Du-l în țara mea drăguță,
Du-l acasă la măicuță,
Unde 'nstrăinat nu merge,
Unde gândul se 'nțelege !

70.

Frunză verde alior,
Mult is plin de chin și dor ;
Frunză verde mărăcini,
Plin de chin că sunt străin,
Ca nevasta cucului,
Cucului, abrașului,
Ca sârmana turturică,
Tot asă is singurică ;
Ea bărbătelul și-l cată,
Și-apoi viață 'nstrăinată !

71.

Frunză verde și-o gher-
ghină,
Geaba ești când ești străină,
Dimineța în grădină
Bucurie n'ai de flori,

Nu vezi frați, nu vezi su-
rori,
Bujorelul tot mă chiamă,
El mă chiamă să-mi dau
seamă ;
Crinișorul tot mă strigă,
Suferința să-mi mai plângă,
Și mă chiamă florile,
Florile, surorile,
Să-mi mai ostaie din jele
Și din lacrimile mele !

72.

Rea ți-i viața, viața grea,
Când n'o ai în țara ta.
Fie pânea cât de-amară,
Bună-ți pare în cea țară;
Traiu-i chin și doru-i dor,
Pe pământul alturor !

73.

Frunză verde baraboi,
Eu cu tine suntem doi,
Și-apoi buni tot amândoi.
Colindarăm amândoi,
Țara 'n sus și țara 'n jos,
Și la urmă, ce folos !
Măicuța ne-a adunat
Și la școală ne-a băgat,
Să 'nvățăm carte ne-a dat,
Ba noi carte-om învăță,
Când a crește grâu 'n casă
Și-a bate cu spicu 'n masă;
Când a crește grâu 'n tindă,
Și-a bate cu spicu 'n grindă !

Variantă.

Frunză verde baraboi,
Ne-a făcut maica pe doi,
Unul Miercuri și-altul Joi
Și-a umplut lumea cu noi.
Dac' ar fi făcut mai mulți,
Am fi frați și peste munți;
A făcut mai puținei
Și-a umplut lumea cu ei.
Foaie verde lozioară,

S'a luat maica prin țară,
 Cu straietele subțioară,
 Să ne strângă grămăgioară,
 Să ne dea la Eși la școală.
 Noi școală om învăță,
 Când a crește grâu 'n tindă,
 Ca să bată spicu 'n grindă ;
 Când a crește nalba 'n casă
 Și i-a bate floarea 'n masă,
 Păpușoiu mai bun prin
 lunci,
 Atuncea și nici atunci !

74

Taci, cu *cina* nu mai da,
 Nu mai da, nu mai cântă,
 Că tot așa mi-ai cântat,
 Până m'ai înstrăinat !

75.

Maică, maică, ce suspini?
 —Dară cum n'oiu suspină,
 Că am avut un fecior,
 L-am trimis la munți cu
 flori ;
 El s'a dus la munți cu piatră
 Și și-a ales altă fată,
 Și el mie mi-a trimis,
 Pe trei spice de secară,
 Să mă duc la dânsul iară ;
 Eu înapoi i-am trimăs,

Pe trei spice de ovăs,
 Că n'am putere de mers.
 El mi-a trimis pe-un păun¹,
 Să ma duc, să mi-l cunun;
 Nu știu eu l-aș cunună,
 Ori mai rău l-aș blăstămă ?
 —Taci, fată, nu fii nebună,
 Pân' acuin ți-a fost drăguț,
 Da' de-amu ți-a fi firuț !

(Comunic. de d-l V. Ungurean, Suceveni-Bucovina.)

76.

Și m'am trezit în străini,
 Ca iarba crescută 'n spini :
 Și m'am trezit prin duș-
 mani,
 Ca iarba prin bolovani !

77.

Of, amar și vai de mine,
 M'am născut străin pelume,
 Ca iarba prin mărăcine !
 Strainel ca mine nu-i
 Decât puilul cucului,
 Dar și cucul bine are,
 Că i-i sturzul văr *primare*,
 Și i-i mierla surioare,
 Și se iea prin codrul mare
 Și-i trece de supărare !

8. Jalea orfanului.

1.

Trecui punte peste
 punte,
 Până la lelița 'n munte.
 Trecui podul de aramă,
 Rău-i, Doamne, fără mamă;
 Trecui podul cel de piatră,
 Rău-i, Doamne, fără tată ;
 Trecui podul cel de spini,

Rău-i, Doamne, prin străini!
 (Comunic. de d-l M. Lupescu, Zorleni-Tutova.)

2.

Foicică de bujor,
 Am un dor și am să mor,
 Suind calea pe *pripor* ;
 Foicică alți bujori,
 Mă suii la munți în zori,

Mă suii la munți cu flori,
Să-mi văd frați, să-mi văd
surori ;
Mă suii la munți 'n piatră,
Să-mi văd mama, să-mi
văd tată.

Altă foaie de *grânată*,
Făcui ochișorii roată,
Cuprinsei o lume toată,
Și văzui pământul roată ;
Dar n'am văzut pe al meu
tată.

Mă uităi și luăi seama,
Dar n'am văzut nici pe
mama,

S'a fi prăpădit sărmana !
Mă uităi și printre brazi,
Văzui tineri ne'nsurați,
Ne'nsurați, necununați,
Unde-or fi oare-ai mei
frați !

Mă uitai și printre flori,
Văzui fete și neveste,
Văzui flori, văzui bujori,
Văzui și cele surori,
Ma prindeau calde sudori,
Mă luau grele flori.

Foaie verde mătustat,
Părinții mi-au raposat,
Frații 'n lume au plecat,
Surori mi s'au depărtat,
De ei m'am înstrăinat,
Of, Doamne, mare păcat !
(Negrilești.)

3.

Și-am zis verde foaie
lată,

Mă suii pe stâlp de piatră,
Să vad mamă, să văd tată;
Nu văd mamă, nu văd tată,
Și văd șesul plin de iarbă,
Par'că m'am născut din
piatră.

Alta zis-am trei bujori,
M'am suit pe stâlp de flori,
Să văd frați, să vad surori,

Nu văd frați, nu văd surori,
Și văd câmpul plin de flori,
De-mi vine năduf să mori !
(Vezi începutul dela no. 2,
p. 229.)

Variantă.

Și-am zis verde crinișor,
Așa-mi vine uneori,
Să mă suiu pe deal cu flori,
Că n'am frați și n'am su-
rori ;

Floare albă, rourată,
Că n'am mamă și n'am tată,
Că-s pe lume 'nstrăinată !

4.

Struguraș bătut de piatră,
Rău e, Doamne, fără tată;
Struguraș bătut de brumă,
Rău e, Doamne, fără mumă;
Foaie verde peliniță,
D.-aș avea o măiculiță,
I-aș fi *bojma* la portiță !

Variantă 1.

Frunză verde mărăcini,
Rău e, Doamne, prin
străini;
Struguraș bătut de brumă,
Rău e, Doamne, fără mumă;
Struguraș bătut de piatră,
Rău e, Doamne, fără tată !
Bată-te focul noroc,
De te-aș prinde la un loc,
Să-ți dau foc cu lemne
verzi,
Că ce-ți spun, tu nu mai
crezi;
Pe de-o parte cu uscate,
Că avui pe lume parte
Numai de străinătate !

Variantă 2.

Strugurei bătută de piatră,
Rău e, Doamne, fără tată;

Strugurei bătuți de brumă,
Rău e, Doamne, fără mumă;
Că la toți le-ai dat noroc,
De mine ți-ai bătut joc,
Și m'ai pedepsit cu foc !

(Comunic. de d-l C. Rădulescu-Codin, Rucăr.)

5.

Foaie verde stuh de baltă,
Străinul fără de tată,
Că-i dus pe lumea cealaltă,
La podețul de aramă
Și-s străin fără de mamă ;
La podețul cu bujori,
Și-s străin fără feciori !

6.

Foaie verde pădureț,
Oleo-leo, frate răsleț,
De ce nu vii sa mă vezi,
Cum ne razăm' de păreți ?
Cum te plânge maică-ta,
Cum te-a crescut cu tată,
Și n'ai milă de dânsă ;
Cum te plâng surorile,
Pe toate cărările,
Se usucă lemnele,
Se scutură florile !

Cum te plânge cea 'mai
mare,

Cu rochița lată 'n poale,
Curg lacrimi până 'n paf-
tale !

Cum te plânge mijlocia,
Cu rochița vișinie,
Vișinie, stacoșie,
Cu lacrimi până 'n bărbie!
Cum te plânge cea mai
mică,

Frunza 'n codru se despică,
Cea de vie se usucă !

(Țigănași-Iași.)

Variantă.

Frunză verde pădureț,
Oleo-leo, frate răsleț,

Ce te ții așa măreț,
Că de când te-ai răsletit,
Pe la noi n'ai mai venit ;
Vino la noi dumneată ;
Nu mi te strigă mă-tă,
Cum te strigă soră-tă,
Că știu, bade, cam ce-ar
vrea !

7.

Măi badiță Gheorghieș,
Vino colea sub cireș,
Să ne plângem amândoi,
Ca doi oacheși porumbei.
Nici eu n'am, nici tu n'ai
maică,
Amândoi fără de taică ;
Eu săracă, tu sărac,
Dragă-ți sunt și tu-mi-ești
drag !

8.

Frunză verde leuștean,
M'a lăsat maică de-un an,
Prin străini, prin cărările,
Vai și de zilele mele !
Făr' alean, fără *canun*,
Suflet fără gnica bun !

9.

A zis luna către soare :
—Mergi, băiete 'n pas mai
tare,

Că vine Dunărea mare !

- Las' sa vie să mă măie,
Că n'am tata să mă ție,
Nici n'am frați să mă mân-
gâie,

Nici mamă, să mă bocească,
Nici surori, sa mă jelească,
Nici n'am mamă, nici n'am
tată,

Par'că sunt facut din piată!
Nici n'am frați, nici n'am
surori,

Par'că sunt picat din nori !
(Comunic. de d-l L. Mre-
rejeriu, Crucea-Suceava.)

10.

Ce îi rău pe lumea asta,
Dacă îți moare nevestă,
Copilașii plâng pe vatră
Și strigă «mamă»! și «tată»!
Taci cu tata, nu mai
plânge,

Că la loc mam'oiu aduce!
Măcar să fie cucoană,
Da' noi nu i-om zicemamă!
Că mama ce ne-a făcut,
S'a făcut negru pământ.
Nici o poamă nu-i cu gust,
Ca mama ce te-a născut ;
Nici o poamă nu-i *dulcie*,
Ca mămuța cea dintâie ;
Dar nici una nu-i amară,
Ca mama de-a doua oară !

9. Felurite.

1.

Foaie verde de mohor,
Pasere de pe ogor,
Mu mă lăsă'n drum să mor,
Că n'am pe nime cu dor ;
Nu mă lăsă'n drum să zac,
Că n'am pe nimeni cu drag!
(Zorleni-Tutova.)

2.

— Foaie verde sloiu de
gheață,
Leapădă-ți pruncul din
brață,
Dacă vrei să mai ai viață,
Nu-i păcat de Dumnezeu,
Că-i născut din trupul meu,
Ba i-oiu face-un legănaș,
Intr'un vârful de paltinaș,
Ploaia că mi l-a scaldă,
Vântul mi l-a legănă,
Când a ninge mi l-a'n-
cinge,
Vântul iernii mi l-a stânge.
(Țigănași-Iași. Vezi no. 38
și variantele, p. 87-8.)

Variantă.

Foaie verde și-o alună,
Iese măicuța la lună,
Cu pruncușorul pe mână:
Dragul mamei, copilaș,

D-aș avea un toporaș,
Ți-aș face un legănaș,
Intr'un vârful de paltinaș.
Când a ninge, tu ai suge,
De-a plouă, tu te-ai scaldă,
Și vântul te-a legănă !

3.

Inimioară, inimioară,
De-ai fi bolnavă de-o sara,
Te-aș scoate, te-aș da afară,
Și te-aș face *ciosvârcioara*.
Inimioară, stăi pe loc,
Că-ți pun lacăt la mijloc ;
Inimioară, nu mai bate,
Dacă n'ai noroc și parte !

4.

Și-am zis verde fir de
scaiu,
Inimă de putregaiu,
Cum n'am cuțit săte taiu.
Sa văd în tine ce ai ?
Și'ncă verde și-un dudău,
Șapte gârle și-un pârâu,
Nu-mi pot stânge focul
meu.

Inima mea multe știe,
Dar n'are timp să le spuie!
Și-am să mă duc într'un
loc,
Să pun bordeiului foc,

Si ardă cu grinzi cu t6t,
Cu duşmanii la un loc;
Căramida să rămăie
Dumşmanilor de tamăie !

(Comunic. de Păr. I. C.
Beldie, Jorăşti-Covuluiu. Pen-
tru vers. 1—4, urmează ur-
mătoarea.)

Variantă.

Foaie verde şi-un susaiu,
Inimă de putregaiu,
N'am cuţit ca să te taiu,
Să văd în tine ce ai ;
Să curgă sânge 'nchegat,
Dela amar căpătat !

5.

Dealul dela răsărit,
Ardel-ar un foc pârilit ;
L-am arat, l-am boronit
Şi nimica n'a ieşit,
L-m sămănat arnăut,
Nici un fir n'a mai ieşit.
L-am sămănat *bisioc*,
A ieşit pară şi foc !

6.

Foaie verde tipirig,
Când eram copil mai mic,
Aveam semne de voinic,
Din de când m'am făcut
mare,

Trupul meu hodină n'are,
Nici la umbră, nicila soare.
Mi-i hodină de călare,
Şi somnul la cheotoare¹
Şi mâncarea de picioare !
(Jud. R.-Sărat.)

7.

Foiliţă bob năut,
Când zisei «mă duc,
mă duc» !

Se fac mândrele buluc
Şi mă 'ntrebă und' mă duc?
Eu le spun: la Câmpulung,
Să-mi cumpăr un cal po-
rumb,

Lung în trup şi scurt
în gât,

Cum e bun de călărit ;
Fie şi mai mărişor,
Numai iute de picior,
Să mă duc cu mândra 'n
sbor.

Când oi trece Prahovă,
Să nu se ude scară ;
Nici scară, nici potcoavă;
Nici colţul la ipingea,
Că mă ceartă mândra mea!

(Comunic. de d-l D. Miha-
lache, Goleştii-Badiei, Muscel.)

8.

Inimă cu venin mult,
Când să te mai văd răzând?
Inimă, nu mai oftă,
Că n'oiu trăi cât lumeă !
Şi-oiu trăi de-o vară, două,
Şi ne-om topi ca o rouă,
Ca roua pământului
Şi ca iarba câmpului !
(Curtea-de-Argheş.)

9.

Săraci brazi *încetinaţi*,
Voi la ce vă legănaţi !
Cum să nu ne legănăm,
Când noisinguri rămânem !
Lă Sântă Maria mare,
Tulesc oile de vale
Şi rămân stânele goale !
Rămân stâni fără stăpâni,
~~Strungute fără oiţe,~~
~~Scaune fără băciţe,~~
~~Munre fără oi mărunte.~~
(Suici-Argheş.)

1. La cheotoare *de casă* ; în ihovnicie.

10.

Foaie verde de molid,
Doamne, ce mai m'ai făcut,
Face-m'aş negru pământ!
De ce, Doamne m'ai urzit,
Să fiu de fete urît,
De neveste urgisit,
De flăcăi noaptea bătut ?
Mamă, de ce m'ai făcut,
De ce nu m'ai omorît,
De ce nu m'ai strâns de
gât,
Când eram copil mai mic ?
(Tg.-Ocna.)

11.

Grea beleă şi boală grea,
Vai de măicuţiţa mea ?
Ce muncesc, nu folosesc,
Mă mir cum de mai trăesc!
(Idem.)

12.

Copiliţă cu părinţi,
La ce focul te măriţi,
Că mila dela părinţi,
Anevoie o mai uiţi,
Dar mila dela hărbat,
Când vine din crişmă bat,
Dă cu pumnul după cap.
Unde-i cocul va sta focul,
Unde îţi stau spelcele,
Au să stea cucuiele.
Unde-s cingătorile,
Au să steie ghioantele.
Ieri erai cu fetele,
Azi eşti cu nevestele,
Mâni vei fi cu babele,
Pieri-ţi-ar fi numele!

(Pentru sfârşit, vezi sfârşitul dela no. 17, p. 213.)

13.

Foaie verde solz de peşte,
Trage-mi, mândro, şi-mi
găceşte,

De ce codru 'ngălbeneşte
Şi voinicu 'mbătrâneşte !
—Codrul pentru vreme
grea,
Voinic de inimă rea !

Variantă.

Foaie verde solz de peşte,
De ce codru 'ngălbeneşte ?
Codrul de zăpadă grea
Şi puiul de voie rea !
(Comunic. de d-l Gh. Buhuş, Arsura-Fălcu.)

14.

Oi, sărace gânduleţ,
Gânduleţ, mult eşti drumet,
Că te scoli pe mânecate,
Şi-abiă *pici* la miez de
noapte;
Că purcezi prin cântători,
Şi te 'ntorci de-abiă în zori!

15.

Cât e omul tinerel,
Dorul se primblă cu el ;
Dacă omu 'mbătrâneşte,
Dorul se călătoreşte !

16.

Foaie verde de-alunică,
Vara-i noaptea mititică,
Valeo, lupul mă mânâncă!
Lupule, nu mă mănă,
Pân' ce-a răsări lună,
Să dau mâna cu puică,
Şi-apoi, lupe, mă-i mănă,
Şi pe mine şi pe ea.

Lupule, nu fii nebun,
Nu-mi mănă puica din
drum;
Lupule, nu fii turbat,
Nu-mi mănă puica din sat!
(Ţigănaşi-Iaşi.)

Variantă.

Foaie verde alunică,

Şapte văi şi-o vale-adâncă,
Valeu, lupii mă mănâncă.

Lupule, nu mă mănă,
Pân' a răsări lună,
Să dau ochii cu puică,
Cu puicuţa Catincă,
Să-mi desmierde guriţă !

Lupule, nu fii nebun,
Nu mănă oameni la drum;
Lupule, nu fii turbat,
Nu mănă oameni în sat !

17.

Foi verde trei masline,
Vine cucul de trei zile
Şi n'are unde se pune ;
S'ar pune pe-o rămureă,
Aproape de casa mea !

—Fugi, cucule, de-acolea,
Că te-oiu lua c'o nuiă ;

Măcar să mă ieai c'un
drug,

Eu de-aicea nu mă duc.
(Țigănaşi-Iaşi.)

Variantă 1.

Frunză verde trei masline,
Vine cucul de trei zile,
Şi n'are pe ce se pune
Şi trage 'n gazdă la mine,
Că el crede că mi-i bine
Şi eu n'am înimă 'n mine!

Se pune pe-o lămurea,
Mai dinjos de casa mea.
Eu zic cucului să tacă,
El se suie sus pe cracă,
Şi tot cântă 'n gura largă.

—Fugi, cucule, de-acolea,
Că vine soţia mea
Şi-a lua puşca şi-a da,
Şi ți-a rupe aripă,
Şi nu-i mai putea sbură !

Variantă 2.

Pe sub deal, pe sub
pădure,
Vine cucul de trei zile

Şi n'are pe ce se pune.
S'ar pune 'n pădurea verde,
Pădurarul că mi-l vede ;
S'ar pune 'n pădurea deasă,
Pădurarul nu mi-l lasă ;
S'ar pune 'n pădurea rară,
Pădurarul mi-l omoară !

18.

—Cucule, pasere sură,
Muşcă-ţi-aş limba din gură,
Ce te primbli prin bă-
tătură ?

Vara vii, vara te duci,
Mă mir iarna ce mânânci ?
—Mănânc putregaiu de fag
Şi zic codrului cu drag ;
Mănânc putregaiu de teiu
Şi cânt codrului temeiu ;
Mănânc putregaiu de soc
Şi cânt codrului cu foc !

(Țigănaşi-Iaşi.)

Variantă.

—Cucule, haiducule,
Nici de muncă nu te-apuci,
Mă mir iarna ce mânânci ?
—Mănânc putregaiu de fag
Şi beau apă dintr'un lac
Şi cânt codrului cu drag;
Mai beau apă din fântână
Şi cânt codrului cu milă;
Şi beau apă din izvor
Şi cânt codrului cu dor ;
Mai beau apă dela scoc
Şi cânt codrului cu foc.
Căşa am fost rânduit,
Toată vara să vă cânt,
La Sân-Pietru să mă duc !

19.

De-ar fi cucul om voinic,
Eu l-aş prinde ibovnic,
Şi l-aş purta cum îi place,
Tot cămeşi subţiri i-aş face.
Dar mi-i cucul păsăreă,

Nu ştie durerea mea ;
Dar mi-i cucul sburător,
Nu s'aprinde pentru dor.
Cucule, nu mai cântă,
Că mi-i şecă inimă !
(Țigănași-Iași.)

20.

Foaie verde arnăut,
Câte flori sunt pe pământ,
Toate merg la jurământ,
Numai spicul grăului
Și cu vița vinului
Și cu lemnul Domnului,
Sboară 'n naltul cerului,
Stau în poarta raiului,
Și judecă florile,
Unde li-s *mirosmele* !

Le-au luat coacele,
Să prefacă apele,
Să stropească straiile !
(Idem.)

21.

Neagră-mi este inimă,
Neagră-mi este ca tină ;
Ca tina de vară,
Călcată de cara
Și de dobitoace
Pe la iarmaroace !

22.

Foaie verde trei smicele,
Pe de-asupra casei mele,
Trece-uncârd de rândunele ;
Și nu-i cârd de rândunele ;
Și-s chiar gândurile mele,
Și mi-s tineretele,
Cu toate dragostele !

23.

Eu mă rog, măicuța mea,
Domnul multe zile-ți dea ;
Să trăești, să-ți vezi odorul,
Maică, să-ți vezi puișorul !

24.

De năcazure și de ciudă,
Obrăjiorii mi se udă ;
De amar și jele grea,
Mi se trece *peșiță* !

25.

Frunză verde foi de mure,
De-ar fi drumul prin pă-
dure,
M'aș duce cu puica 'n lume ;
Dar mi-i drumul prin oraș
Și mă 'ntrebă de ravaș.
Prin oraș cum oi u intră,
Toți încep a mă întrebă.
Stăpânirea te-a ajuns
Și te vezi pe loc cuprins :
Doi te leagă, doi te 'n-
'ntrebă,

Doi cu bețele te bate
Pân' te scot din sănătate !
Toți prind a mă cercetă,
Și eu a mă închină,
Închină lui Dumnezeu,
Pentru sufletelul r. eu !
Că nu le sunt vinovat,
Nici c'un pășor din gard ;
M'aș rugă lui Dumnezeu,
Să-mi asculte ce zic eu :
Blăstămat să fie 'n lume
Cel care-a face ca mine,
Să-și cate fete străine.
Să te bată Dumnezeu,
Când pornești din satul tău !

26.

Amar puică, amar frate,
Amar sufletelul meu
Și paharul care-l beau !
Dimineața când mă scol,
Cu jele de dor mă spăl,
Cu pelin verde mă șterg !

27.

Foaie verde iarbă grasă,
Pe cea vale 'ntunecoasă

Trece moartea firoasă,
C'o suliță și c'o coasă,
Se pune pe colț de masă
Și cere sufletul din oasă.

Mă rog, moarte, mă
mai lasă,

Că nu mi-i puiul acasă,
Și îmi este dus la coasă,
Să cosească fân și flori,
Să-mi viē de sărbători ;
Să cosească fân și rouă,
Să se rupă coasa 'n două,
Să cumpere alta nouă,
Să meargă s'o oțelească
Și fierar să nu găsească,
Că doar să se zăbovească,
Zilele să le lungească.

Și iar verde iarbă grasă,
Mă rog, moarte firoasă,
Mă rog ție, mă mai lasă,
Măcar să mai intru 'n casă,
Să stau cu frații la masă,
Să-mi las tainele la vii¹,
La bărbați și la copii !

28.

Foaie verde grâu mărunț,
De amărită ce sunt,
Nu văd iarba pe pământ,
Nici luna pe cer mergând,
Nici stelele *sclipuind* !

29.

Foaie verde și-o lală,
Sărmana inima mea,
Iar a prins a mă durea,
Nu mă doare, cum se
doare,
Mă doare, să mă doboare,
Când mi-ar ști-o cinevă,
Maica-mea ori soră-meă,
Mi-ar tăia-o și-ar vedea,

Că curge sânge din ea ;
Și-ar curge sânge 'nchegat,
Că-i din streini apucat !

30.

Sărmanul sufletul meu,
Mult înoată 'n sânge rău
Ca șarpele prin dudău ;
Cu gura paște otavă,
Cu coada varsă otravă ;
Cu gura paște pelin,
Cu coada varsă venin,
Vai de voinicul străin !
(Vezi no. 1053.)

31.

Foaie verde trei *sfațoaice*,
Dela Galați mai încoace,
La crâșmuța din pârlouge,
Ce mi-o vinde trei tur-
coaice,
Trei turcoaice, trei ar-
mence,
Trei lelițe craiovence,
Este vin de trei *soroace*,
Cine bea, copii nu face!
Dară maica a știut,
A știut și n'a băut,
Și pe mine m'a tăcut,
M'a făcut în desmierdări,
Și trăesc în supărări !

32.

De amarul vieții mele
Și lui Dumnezeu i-i jele ;
De năcazul meu în casă
Și lui Dumnezeu îi pasă ;
După chin, după durere,
Vine și o mângâiere.
Foaie verde și-o lală,
C'am găsit pe mândra mea !

1. Să-mi las tainele la cei vii.

33.

Cântă cucul primăvara,
Bucură lumea și țara,
Dar să cânte și mierlă,
Eu tot nu m'oiu bucură !

34.

Foaie verde și-o cucută,
Toate păsările cântă,
Ies mândrele și le-ascultă.
De-ar ieși și mândra mea¹,
Cum îi cântă patimă,
Patima ei de *fetie*,
Și neica² de feciorie !

35.

Auzi, puică, popa toacă,
Ieși afară și te roagă,
Și te roagă la popă,
Ca să-ți ierte greșeală ;
Și popa la Dumnezeu,
Să-ți ierte păcatul tău,
Care ți l-am făcut eu !

Părinte, sfinția ta,
Spovedește pe puică,
Și nu-i da păcate multe,
Că de mine sunt făcute ;
Și nu-i da păcate grele,
Că-s pătaș și eu la ele !

36.

Merg la cofă să beau apă,
Nu beau apă, beau otravă ;
Merg la cofă să beau vin,
Nu beau vin, ci beau
venin.

Nu-i păcat de Dumnezeu
Să nu găsesc un flăcău ?

37.

Dacă n'ar fi lacrimă,
Omul cum ar suspină,

Când îl doare inimă ?
Dacă n'ar mai fi oftat,
Doamne, ce s'ar fi n'tâmplat,
Pentru'un suflet blăstămat !

38.

Frunză verde frunze nu-s,
Bate vântul cam pe sus !
Ș'apoi, Doamne, Dum-
nezeu,
Rogu-te de chinul meu,
Și trimite-mi foc și pară,
Cum n'a fost, să ard' o țară,
Să ardă și casa mea,
Și să scâp de grijă grea !

39.

Lăcrămioare, lăcrămi-
oare,
Inima rău mă doare,
Și-mi vine să 'nebunesc.
Că de geaba mai trăesc ;
Și-mi vine să mă omor,
Pentru'un pui de soțior !

40.

Inimă, inima mea,
Ia nu te mai căină,
Că degeaba mă bocesc
Și rău mă mai tânguesc,
Că ce-i scris, scris a să-ți fie,
Cât ți-i inimioara vie ;
Ce ți-i scris nuse mai șterge,
Pân'ce la groapă n'ăi merge !

41.

Cine cântă 'n cea gră-
dină,
Lină, Lină,
Nu știu cântă ori suspină,
Lină, Lină³,
Ori suspină și bocește,

1. E sărit de bună seamă un vers, care poate fi : *Ar auzi, sărmană*.
2. Și-a neicăi.
3. Refren.

Și pe cinevă-mi jălește !
 Las', leleo, pătania,
 Și uită jelania,
 Ce-a fost nu mai sgândărî,
 Și dureri nu-ți mai vărî !

42.

Foaie verde curpănaș,
 Mai la vale, pe *hogăș*,
 Crește iarba și nu crește,
 Inima mi se topește.
 Burueana-i înflorită,
 Floarea-i floare răsădită
 Și de bărbat horopsită !

43.

Frunză verde foi de nuc,
 Am văzut un puiu de cuc,
 Sta pe creangă și cântă,
 Streinii mi-l blestemă,
 Să-și ducă traiul din greu,
 Și-aist puiu din cuc sunteu,
 Și trăesc cumu-i mai greu !

44.

Frunză verde iarbă grasă,
 Grea îi vremea de mireasă,
 Că nu poți să ieși din casă,
 Să te duci pân' la fântână,
 Să te iea vre-unul de mână;
 Ori să pleci în deal la vie,
 Să 'ntâlnești pe cine știe !

45.

Frunză verde și-un pelin,
 Doamne, ție eu mă 'nchin,
 Mă 'nchin cu inima toată,
 Că-s 'n casă blăstămată,
 Pentr'o fată, pentr'o fată!
 Doamne, de mă-i judecă,
 Osânda mi-ai ridică !

46.

Nu gândi la cel pețit,
 Că te cred înebunit.
 De peștești una ca mine,
 Se vede că nu ți-i bine.
 Vin' încoco să-ți descânt,
 Să se ducă toate 'n vânt,
 Ca să știe un pământ ¹;
 Sa știe măicuțele,
 Cui să-și dea fetițele !

47.

Frunză verde foi de fragă,
 Cine spune că i-s dragă,
 Acela s'a săturat
 De iubit și de umblat ;
 Eu iubesc, dar nu așa,
 Cum iubește altelea.
 Astăzi vine și mâni pleacă;
 Rămâi cu inima seacă.
 La mine cine-a venit,
 Dragostea l-a prăpădit ;
 Cine ² mi-a pășit pe prag,
 Nu-i mai zice alta «drag».

48.

Leana, Leana și-un bujor,
 Mai la deal de drumușor,
 Curge, maică, un izvor,
 Izvor cu apele reci,
 Decând ochii mei mi-s seci;
 Isvorul cu apele
 Și cu pietricelele,
 Toate-mi sunt șiroaiele,
 Șiroaie din ochii mei,
 Din sufletul meu scânteii !

49.

Părinte blagoslovit,
 Noi de-o seamă ne-am
 iubit,
 Și-am venit să te 'ntrebam,

1. O lume întregă.

2. Cui, celui ce.

Poate să¹ ne cununăm ?
Ori cumu-i la carte scris,
C'am visat ast' noapte-un
vis:
Casă nouă, pânză mare,
Și eu mergeam pe-o cărare!

50.

Cântă 'n vale o turturică,
Păsărică frumușică!
Păsărică, nu cântă,
Că mai rău mă-i supără,
Că tristă-i inima mea!

51.

Frunză verde mere crețe,
Sărmanele tinerețe,
Cum se duc pe rând, pe
rând,
Și mă lasă 'mbătrânind,
Fără dor, fără putere,
Fără nici o mângâiere,
Duc și duc năcazuri grele,
Toate gândurile rele!

52.

Frunză verde măr dom-
nesc,
Geaba 'n lume mai trăesc,
Geaba mă mai *anunesc*;
Când credeam că mi-i mai
bine,
Văd uritul lângă mine!

53.

Doamne, Doamne Duim-
nezeu,
Un lucru făcut-ai rău,
Un lucru n'ai nimerit,
Când scrisul mi-ai hotărît:
Că mi-ai scris urit *descriș*,
Ce nu ți-a trecut prin vis!

54.

Frunză verde și-o alună,
Primăvara cum răsună
Păsărelele 'n pădure,
Hai la fragi și hai la mure,
Să ascult și-o păsăreă,
Care-mi seacă inimă
Și-mi alină durerea!

55.

Cine-și blastămă feciorul,
Ajungă-l de dânsul dorul;
Cine-și blastămă fecioara,
Să mi-l doară inimioara;
Cine inima mi-l doare,
Se usucă pe picioare!

56.

Fa, lele, un' mi te duci,
Numa 'n fâstă și 'n papuci ?
—Mă duc pân' la biserică,
Ca să scot o *părtică*,
Să plătesc un sărindar,
De jale și de amar;
Să videm de-i rău ori bine,
Cele patruzeci de zile,
Să s'aleagă pulbereă,
Cum s'a stâns inima mea,
De capul tâlharului,
Că-i tâlhar cine te face,
Să nu ai în lume pace².

57.

Frunză verde poam' a-
mară,
Tot mă arde-un foc și-o
pară;
Nici n'am lăcrămi, mult
aș plânge,
Nici n'am lăcrămi, c'aș bocî,
Până mi s'ar potoli!
Dar focul mi se *puiește*,

1. Poate s'ă.

2. Se scot două versuri dela sfârșit fără înțeles.

66.

Cucule, cuc cântător,
Iea zi-mi o leacă cu dor;
Zi-mi de dor, și zi-mi de

jele,
Pentru tinereti de-a' mele;
Zi-mi de jele și năcaz,
Pentr'un suflet și-un obraz.

Cucule, pribeagule,
Iea zi-mi o leacă de dor,
Că-mi vine, Doamne, să
mor;

Cucule, pasere sură,
Sărută-te-ar neica 'n gură,
Zi-mi de dor și zi-mi de
jele,

Cât îmi par zilele grele!

67.

Frunză verde foi de brad,
Toate frunzele îmi cad;
Cad pe deal și cad pe vale,
Sufletul mi-i plin de jale.

Zilele ca frunzelă,
Or cădea sărmanelă!

68.

Frunza verde trei smig-
dele,

Înainte casei mele,
Curge un părăuaș de jele,
Iese mândra să se spele,
Și-a dat lacrimi de a' mele!
(Vezi no. 936.)

69.

Frunză verde și-un
dudău,
Murguleț căluțul meu,
Ce te uiți la mine rău?
Ori ți-i greu de trupul
meu?

—Nu mi-i greu de trupul
tău,

Ci mi-i greu năravul tău,
Că tu beai cu mândra 'n
pat,

Și eu stau neadăpat!

Variantă.

Frunză verde și-un dudău,
Murguleț căluțul meu,
Ce te-abați din drumul tău,
Ori ți-i bine, ori ți-i rău,
Ori ți-i greu de trupul
meu?

— Nici mi-i bine, nici
mi-i rău,

Nici mi-i greu de tru-
pul tău,

Și mi-i greu naravul tău;
Pe la câte crișme treci,
Pe nici una n'o petreci,
Cum ajungi tu cârciumă,
Mă legi colo de-o nueă,
Și-apoi beai cu mândrelă
Și eu rod nuelele.

Cum ți-i drag ție cu vin,
Așa și mie cu fân;
Ți-i drag cu faina 'n sac
Și mie cu torba 'n cap!
(Bumbești-Gorj.)

70.

Frunză verde și ună,
Cine-a zis întâiu doină,
Mâncc-i casa temniță,
Și hodina uliță!
Fie-i casa tot pustie,
Și femeia 'n văduvie;
Copii mici pe lângă vatră,
Să nu știe cin' li-i tată;
Copii mici în legănuț,
Să nu știe cin' li-i tătuț!
(Comunic. de d-l L. Mre-
jeriu, Crucea-Suceava.)

1. Se scot aceste două versuri cărturărești:
Codrul tremură de vânt
Și românu' de mormânt.
2. Nici nu mi-i bine, nici nu mi-i rău.

71.

Și-am zis verde și-un
 arțar,
 La umbra unui stejar,
 Ș. de Lina c'un *jăndariu*,
 Și jăndariul șuieră,
 Dar Lina face-o 'ntrebare:
 Ce șuieri, voinice, -a jale,
 Ori ți-i grea arma 'n spi-
 nare ?

—Nu mi-i grea arma 'n
 spinare,
 M'a ajuns un dor și-o jale
 Chiar de dorul dumitale !

Și-am zis verde nenisor,
 Ici în deal pe delișor,
 Trece-o față și-un fecior.
 Dar feciorul șuieră,
 Iar fata face-o 'ntrebare :
 —Ce șuieri, voinice, -a jale,
 Ori ți-i grea pușca 'n spi-
 nare ?

Nu mi-i grea pușca 'n
 spinare,
 M'a ajuns un dor și-o jale,
 Chiar de dorul dumitale !

(Comunic. de d-l I. P. Po-
 povici, Grivița-Tutova.)

72.

Câte lacrimi am varsat,
 Făceam o fântână 'n sat :
 Fântâna cu trei izvoară,
 Să bea dușmanii să moară,
 Să bea și dușmanca mea,
 Să se stângă focu 'n ea !

(Comunic. de d-l P. Da-
 nilescu, Dumbăier-Vidin.)

73.

Frunză verde de priboiu,
 Mândro, ce nu muriam noi,
 Când ne prinblam prin ză-
 voiu

Și beam vinul din' butoiu,
 Mâncam miere de pe roiu,

Și ne iubiam amândoi ?
 Cântă cucul lângă noi
 Și mierluța șuieră,
 Mândra 'n brațe ma strân-
 gea

Și dulce mă sărută :
 Ea pe mine, eu pe ea ;
 Ce dulce dragost' eră,
 Și nimenea n'o știă !
 Numai eu cumândra mea !

Foaie verde măr *salceu*,
 Mori, mândro, să mor și eu,
 Sa nu ne mai pară rau
 Și ne 'ngroape pe amândoi,
 La mânăstire 'n zăvoi,
 Un' ne iubiam amândoi,
 Să răsără trandafir,
 De pe unul rosmalin ;
 Trandafirul să se 'ntinză,
 Rosmalinul să-l cuprinză !

(Comunic. de d-l P. Ștefă-
 nescu, Dobromir-Constanța.)

Variantă.

Foaie verde ca spanacul,
 La poenița cu lacul,
 Cum cântă cucul, *sileacul* !

Foaie verde de trifoi,
 Hai, Leano, să murim noi,
 Să ne 'ngroape pe-amândoi,
 La mânăstire 'n zăvoi,
 Să cânte cucul pe noi !
 La capul tău să răsăie
 O tufă de trandafir ;
 La capul meu să răsăie
 O tufă de rosmalin.
 Trandafirul să se 'ntinză,
 Rosmalinul să-l cuprinză !

(Comunic. de d-l C. Rădu-
 lescu-Codin, Hărtiești-Mus-
 cel.)

74.

Domnitor pe șapte sate,
 Judecă-mă, fă-mi dreptate ;
 N'am avut în lume parte !

Judecă-te-ar Dumnezeu,
Că doar nu ți l-am dat eu!
(Comunic. de d-l Al. Morariu,
Pătrăuți-Bucovina.)

75.

Foaie verde ca sălătă,
Ia vezi piatra că e piatră,
Șade 'n apă și nu crapă,
Șade 'n apă jumătate,
Și-o calcă carul și crapă,
Inima mea multe rabdă.
— Rabdă inimă și taci,
Ca pământul care-l calci;
Rabdă inimă și tu,
Că vezi vremea cum e-acu!
Muncești azi și muncești
măine,
Să trăești cu puica bine!
— Puică, ce pământ ne ține!
Foc la mine, foc la tine,
Foc arde inima 'n mine,
Arde, arde, nu se stinge,
Nici când plouă, nici când
ninge,
Nimenea nu-l poate stinge:
Dâmbovița, Ialomița,
Numai puica cu gurița
Face limba unghișoară,
Și-o pune la subțioară,

Scoate foc din inimioară
(Comunic. de d-l C. Rădulescu - Codin, Hârtiești-Muscel.)

76.

Foaie verde adolean,
De ce, Doamne, nu muriam,
Cînd eram tânăr *durlan*,
De băteam la Lina 'ngeam,
Gură cu gură vorbiam,
De ieșiă, de ne iubiam?
Frunză verde usturoi,
Să fi murit amândoi,
Cînd ne purtam prin zăvoi,
Și ne iubiam amândoi,
Cîntă cucul peste noi
Și mierlița șuieră,
Lina 'n brațe mă strîngeă,
Ea pe mine, eu pe ea,
Ce mai dragoste eră!
(Comunic. de d-l Șt. St. Tuțescu, Piersăcea-Mehedinți.
Vezi no. 1192.)

77.

Frunză verde de hămei,
De azi nu mai sunt holtei.
Astăzi nu sunt cu flăcăii,
Măni oi sta cu 'nsurăței,
Și poimăni cu uncheșei!

C. — MUSTRARI ȘI BLESTEME.

1. Neînțelegeri dintre iubiți.

1.

Frunză verde grâu frumos,
Cine trece vealea 'n jos?
Ionică cel frumos!
Ion trece șuierînd,
Puica rămâne plîngînd,
Cu lacrimi până 'n pământ;
El din gură cîntă:
— Taci, dragă, nu mai oftă,

Că eu de m'oiu liberă,
Pe tine nu te-oiu lua,
Și ți-oiu rupe inimă,
Pe-a ta și pe-a maică-tă!

2.

Foaie verde bob de linte,
Ileăno, fată cuminte,
Ce nu ești ca mai 'nainte?
Că te știe, puică, satul,

Că tu umbli cu 'nșelatul,
Nu mi-i mie de 'nșelat
Dar mai tare-mi de păcat,
Că te vede Dumnezeu
Și te-a osândi la rău !

3.

Foaie verde arnăut,
De când tu că m'ai urît,
Pe la noi n'ai mai venit,
M'am uscat, m'am prăpădit,
Carnea pe mine-a scăzut.
Dac' oiu sta s'o cântăresc,
Nici o litră nu găsesc ;
Nici o litră, nici un dram,
Nici măduvă la ciolan, ¹
C'a mâncat-o un dușman!

(Pentru vers. 7—9 vezi no.
1077, vers. 10—2.)

4.

Fa Ileană, fa Ileană,
La inimă mi-ai pus rană.
Nu mi-i rana de cuțit,
Ci mi-i rana de cuvânt ! ²)

5.

Frunză verde lozioară,
Sub poale de luncșoară,
Muștră-și badea de-o fe-
cioară :
—Taci, badeo, nu mă
muștră,
Că nu-mi este vina mea,
Și e vina maică-mea,
Că m'a făcut frumușă,
De mai plac și altui !
(Negriștii.)

6.

Foaie verde mărgărint,
Nu-mi mai sta, bădiț', urît,

Că urîtul nu-i de-o zi,
Și mi-i, neică, cât oiu fi ;
Că urîtul nu-i de-o noapte.
Și urîtu-i pân' la moarte !
(Țigănași-Iași.)

7.

Foaie verde iasomie,
Tot ți-am zis, bădiță, ție :
Măi bădiță, măi bădie,
Mai lasă-te de beție,
Pun'-te pe gospodărie,
Că ai tarle de moșie.
Din bani ce ți-or prisosi,
O rochiță mi-ei tocmi
O rochiță foc și pară,
Cine m'a vedea să moară;
O rochiță vișinie,
Să-ți fiu dragă numai ție !
Pe min' nu m'ai ascultat,
Când am zis, n'ai cumpărat,
Ci ai luat una verde,
De sunt dragă cui mă vede,
Și pestelcuța cu pui,
De sunt dragă ori și cui,
Badea mie și eu lui !
(Buciumeni.)

8.

Foaie verde trei masline,
Să știi, puicuță, prea bine,
Că te las, dragă, pe tine,
Te las și mă duc în lume,
Să nu-ți mai aud de nume;
N'am nici o pica pe tine,
Dar tu vezi că-i rău de
mine,
Un rău trece, zece vine,
De ți-a fi, mândro, de mine
Si nu mă mai cați prin
lume !
Ci să ieai aminte bine,
Că de-oiu zăbovi un an,

1. Se suprimă apoi un cântec.

2. Vezi T. Pamfile, *Firișoare de aur*, Povestiri și legende din popor,
p. 28-9

Mă găsești la oi cioban,
Iar de-oiu zăbovi mai mult,
Mă găsești mândră 'n pă-
mânt,

Mort de dor și de iubit !

Ascultă, bădiță, bine,
Ica aminte dela mine,
Dac' ai zăbovi o lună,
Mă găsești pe câmp nebună;
Dac' ai zăbovi un an,
Mă găsești moartă 'ntr'un
lan.

De mult dor fără alean,
Mă găsești pe vr'o tarlale ¹⁾,
Moartă de chin mult și jale,
Și de dorul dumatle !

(Tg.-Ocna.)

9.

Foaie verde lozioară,
Am primit o veste-aseară,
Că ibovnicul se 'nsoară.
Insoare-se sănătos,
Bată-l focul mincinos,
Bată-l focul, bată-l para,
Că m'a iubit toată vara,
Și-mi spuneă s'astept la
toamnă.

Uite toamna c'a venit
Și el că s'a logodit.

De-a fi luat-o frumoasă,
Dumnezeu să-i ție casă ;
De-a fi luat-o urită,
Dumnezeu să nu-i ajute,
Sădea Dumnezeu să moară,
Ca să mă duc la pomană,
Să mănânc din colivioară
Și să-i beau din gărăfioară,
Să-i fie țărna ușoară,
Ca o petricea de moară !

10.

Uite, mamă, mișelul,

Cum îmi poartă inelul ;
Eu îi zic ca să mi-l dea,
El îmi spune că mă iea.
Când aș ști că m'ar lua,
Singular m'aș spânzura,
De cranga agudului,
Ori de cranga nucului ;
Decât cu el să țin casă,
Mai bine veste să-mi iasă!²

11.

Foaie verde și-o lală !
Ibovniculea,
Tot ai zis că mă-i lua,
Ibovniculea ³,
Ba la toamnă, ba la vară,
Ba 'n mândruța primăvară.
Vorba ta nu-i cu temei;
Cum vad eu, tu nu mă iei,
Eu, drag', am sa mă mărit,
Ca iar toamna a venit ;
Că nădejdea dela tine,
Ca ghiața de Prut subțire,
Treci pe ea, te-i cufundă ;
Așa tu te-i însură
Și pe mine mă-i lasă !

12.

Foaie verde siminoc,
Bată-l focul de noroc,
De-aseară de când te rog
Și te rog cu bunătate,
Să te văd că-mi dai dreptate!
Eu te rog și tu mă vezi,
Și năcazul nu mi-l crezi !

13.

Mai bădiță, măi bădiță,
Cum nu mai dai pe uliță ?
Nu uită ce-al învățat,
Că ți-o fi mare păcat !

1. Intrebuințat în neștiință pluralul cuvântului rar tarlă.

2. Să se vestească de nenorocirea întâmplată.

3. Refren.

14.

Foaie verde de-alămăie,
Te ținui ca 'n colivie,
Ca să-mi dai gurița mie ;
Geaba beau, geaba mânânc,
Geaba mă mai duc la târg,
Cu cine vreau nu mă culc;
Că ce beau nu-mi priește,
Ce mânânc nu-mi folosește,
Ci mai rău mă chinuește!

15.

Foaie verde de aclaz,
Puică, nu mai face haz,
Căci ca mâni am să te las,
Cu coastele pe zăplaz,
Și cu lacrimi pe obraz !

16.

Rău faci dacă-mi zici
să plec,
Și să știi că am să mă 'nec,
Nici în scoc, nici în bul-
boacă,
Unde omul nu se 'neacă ;
Dar când dragostea-i-iseacă,
Cu zile omul se 'neacă!

17.

Ș'apoi verde-i trunza 'n
tei,
Dacă spui că nu mă iei,
Nu te-ascult, nu mă gân-
desc,
Cu piciorul te 'ntâlnesc,
Cu gura o să-ți vorbesc.
Dacă mi-ai lua piciorul,
La greu te 'ntâlnesc cu
dorul;
De-i lua ce mi-ei lua,
Pe tine nu te-oiu uita !

18.

Frunză verde rămurică,
Ia ascultă, nevestică,

Eu te las, de-acum te las,
Și tot singur'ai rămas,
Când eu vin, când vin la
tine,
Tu nici nu te uiți la mine;
Dacă-ți spun vre-o veste
dulce,
Tu-i dai zor și ea se duce!

19.

Frunză verde lozioară,
Spune-mi, lele Mărioară,
De mă-i lăsa ca să-ți puu,
In suflet dragostea cuiu !

20.

Frunză verde foaie lată,
Cată, badeo, geaba cată,
N'ai să mai ai tu ca mine,
Cât ai căută de bine !
Dar dacă nu mă ascuți,
Să trăești de-acum ani
mulți,
Să-ți iei fată de 'nsurat,
Vre-o nevestică din sat,
Nici mai 'naltă, nici mai
scurtă,

Sa nu aibă viață multă.
Și-apoi soțioara ta
Să nu aibă viață 'n ea,
Să zacă, să te *bolească*,
Pururea să tot bocească,
Și să moară la Crăciun,
Pentru că ești nu știu cum,
Și s'o 'ngropi pe la Florii,
Șr pe altele să ții ;
Să jălești pân' la Ispas,
Din Ispas în ziua Cruci ,
Cînd, bădică,-i vremea
muncii ;
Să bolești și tu din greu,
Până când te-oiu sculă eu :
Scoală, badeo, scoală sus,
Că fapta ta te-a adus ;
Scoală, badeo, scoală și-mi
spune,

Că n'ai ascultat la mine!
Scoal' și scapă de bolit,
Vine timpul de iubit.

21.

Badeo, nu știu ce om
ești,
De-așă tot mă *morcotesti*,
Că nu-ți dau tot ce tu-mi
cei,
Ori pe semne nu mă vrei!

22.

Măi bădiță, 'ndură-te,
Inima usture-te,
Nu plecă, nu mă lăsa,
Că mă află maică-mea!
Și atunci vai de viața mea!
Și de află satul tot,
Te-a face lumea netot,
Și pe mine o netoată,
Și, badeo, nu-s vinovată!

23.

Frunză verde buruiănă,
Ileană, Ileană,
De ce-mi ești așa vicleană,
Ileană, Ileană¹,
Eu, drăguță, nu știam,
Că nu mă *inturlucam*
Cu o fată, cum ești tu,
Odată cu capul, nu!

24.

Foaie verde foi de nuc,
Valeo, leleo, mă usuc;
Frunză verde stejărel,
Nu mă lăsa singurel,
Bolnav, netămăduit,
Că, lellico, te-am iubit;
Te-am iubit și te iubesc,
Și ca tine nu găscsc,

Bat-o focul, seară, bată,
Bit-o focul, bat-o, lună,
Când te-a scos în drum ne-
bună!

Frunză verde meri domi-
nești,

Gând de ai să te pornești,
Să te duci în satul tău,
Nu mă lăsa 'n chin și
greu;

Nu mă lăsa ofilit,
Și cu sufletul negrit.
Dă-mi vre-un leac, strân-
ge-mi cel dor,

Dragostea de frățior.
Dă-mi vre-un leac de ini-
mioară,

Dragostea de surioară;
Dă-mi vre-un leac, vro
doftorie,

Dă-mi dragostea de soție,
Că poate mi-a fi mai bine,
Dac'or rămâneă cu mine!

25.

Trag nădejde azi și mâne,
Că m'oiu logodi cu tine,
Și-am trăi, trăire-am bine,
Dar eu văd că n'am cu cine,
La nuntă nu te gândești,
Că 'ntr'una mi te bocești.
Dela casă până 'n vale,
Iți curg lacrimi de jale;
Curg lacrimile cu foc,
Că n'ai de părinți noroc!

26.

Ia ascultă, lele, ascultă,
Geaba 'ntre noi vorbă
multă;
Mai bine s'o rătezăm,
Și dragostea s'o curmăm,
S'o legăm cu *uruioc*,
S'o bocim cū *busuțoc*,

Să ne punem la tocmeală,
Să nu ne dăm de sminteală!

De mă vrei, ori nu mă
vrei,
Tu cărarea poți să-ți iei ;
Cărarea și drumul tău,
Unde te-a'ndreptă'mnezu!

Spune-mi, leleo, ce-ai
gândit,
Când în fața mi-ai ieșit;
Spune, gândul să ți-l știu,
Ce-ai vorbit seara târziu.
Să mă bară Dumnezeu,
Dacă mă gândesc la rău ;
Că tot eu îs vinovat,
Tot eu bun de blăstămat !
Că aseară n'am venit,
Și altul că m'a pândit,
Și la tine a venit !

Leleo, nu te sinchisești,
Pe mine mă chinuești;
Nu te lași pe mai târziu,
Seara ca să pot să viu
Să te-aștept să ieși din
casă,
Când în casă stați la masă,
Când mă vede toți vecinii
Și mă amunța cu câinii,
Când mă vad vecinele
Și-mi scornesc pricinele,

Badeo, spus-ai ce mi-ai spus,
Dar nu ştiu ce 'n gând
 ţi-ai pus.
Badeo,spus-ai,spus-ai,vere,
Că mă ieai pe la Sâmbuzene.
Şi Sân-Petru c'a plecat
Şi la mine n'ai mai dat.
Las' pe altul ca să-mi vie,
Că vine Sânta-Mărie!

Badeo, tu vii în pustiu,
Că eu nici nu vreau să știu,
După tine n'am să viu !
Dunărea să se deșerte,
Și fetele să te-aștepte ;
Și soarele de-a pieri,
Atunci, badeo, te-oiu iubi!

Zis-a badea c'a veni,
Luna pâ'n'a răsări,
Luna că a răsărit,
Și badea nici c'a venit.
Badeo, rău m'ai înșelat,
Că eu mult te-am așteptat,
Până luna s'a 'nălțat,
Bată-ți focul de plecat !

Frunză verde odogaci,
Faci, Gheorghită, taci,
Geaba tu mi te-ai jurat,
Taci, Gheorghită, taci³,
Că pe alta n'ai în sat.
Eu dragoste ți-am aflat,
C'ast' noapte mi-ai colindat,
Pân' ce-a răsărit lună.

2. Cu secura 'n mână gata pentru păcate mari.

3. Refren.

Și nu da la toți nădejde,
Căci s'or strânge la un loc,
Și ți-or pune casei foc¹!

3.

Nu ți-a fost, neică, păcat,
Nici frică de blăstămat?
M'ai iubit și m'ai lăsat,
M'ai iubit ca pe-o copilă,
M'ai lăsat ca pe-o străină,
Nu ți-i milă și blândețe
De-ale mele tinerețe?

4.

Și-altă foaie mătustat,
Trandafir neretizat,
Câte fete-am sărutat!
Și-altă foaie mărăcine,
Dar euvăd, neică, prea bine,
C'o să mă 'nșeli și pe mine,
Atunci, neică, mi 'nșelă,
Atunci când ai numără
Coamele la trei cai murgi
Și iarba la nouă lunci;
Nici atunci și nici atunci,
Când a face plopul nuci
Și răchita mere dulci;
Dar nici atunci, băiețele,
Când a face plopul pere
Și răchita micșunele.

5.

Nu ești, mândro, vred-
nică,
Să intri 'n biserică,
Nici la popă să te uiți,
Nici crucea ca s'o săruți,
Că biserica-i sfințită
Și tu, mândro, ești greșită!

6.

Cine iubește și lasă,
Trage-l, Doamne, la pe-
deapsă,

Trage-l, Doamne, osân-
dește,
C'acela geaba trăește.

Foileană și-o aguda,
Acela-i ca o omidă,
Strică frunza și-o pălește,
De păcate nu gândește!
(Cosmești.)

7.

Foileană trei masline,
Auzii, puică, prin lume,
De-auziam, nu-mi părea
bine,
Că-ți ieai dorul dela mine!
Nu știu, fire-adevărât,
Că s'aude rău prin sat;
Dac'a fi și n'oiu muri,
Oiu veni și te-oiu vedeă,
Cu cine, te-i mărită!

8.

Foaie verde și-o alună,
Tot mă rog, puică, de-o
lună,
Să m'aștepti la curătură,
Să-mi dai puțintică gură,
Că gurița dela tine,
Mă oftică, vai de mine!
(Negriștești.)

9.

Frunză verde micșuneă,
Numai luna și o stea
Au fost mărturia mea!
Și-am zis verde trei masline,
Jură, lună, pentru mine,
Că nu m'ai văzut cu nime!
—Ba eu nu jur pentru tine!
Las' sa jure stelele,
Că-s în toate serile,
Eu și-aseară te-am văzut,
La o umbră de arin,
Pe brațele lui Marin.

1. Se suprimă apoi un cântec prea nou.

Și-am zis verde alior,
Pe brațe la Simion,
Și-am zis verde trei crăiță,
Pe brațe la Iordăchiță ;
Iar verde și-o *săghică*,
Te sărută Ionică !

10.

Cine-și uită cuvântul,
Inghiți-l-ar pământul !
Cine-a uită dragosteă,
Aibă *parte* partea mea !

11.

Foaie verde trei *surguci*,
Spune-mi, Niță, un'te duci,
Casă-ți dau trei mere dulci,
Unde-i sta să le mănânci.

Să-ți aduci aminte, a-
duci.

Spune-mi, Niță, când mai
vii,

Ca eu să mă pregătesc,
Și calea să ți-o găsesc,
Cu năsip de cel mai mare,
Să vie bădița *tare* ;
Cu năsip mai mărunțel,
C'ai fost ibovnicul meu !

(Pentru vers. 1-7, vezi no.
592-3.)

12.

Leleo, dacă-ți pare rău,
Mută-ți casa la pârâu,
Și-o 'ngrădește cu urzici,
Ca să nu mai dau pe-aici,
Iar cumvâ de-ți pare bine,
Hai, lellico, după mine !

13.

Zis-am verde-a bobului,
Să nu crezi flăcăului,
Că flăcău-i mare căne,
Peste multe dealuri vine.
Face noaptea jumătate,

Până umblă pe la toate,
Iar când ajunge la tine,
Se luminează chiar bine !

14.

Puică, de-o samă de
vreme,
Nu-ș'ce ai, parcă ți-i lene!
Intr'o vreme mă chemai
De pe drum și mă luai,
Acum vin și plec flămând,
Plec și nu mă vezi tânjind !

15.

Măi bădiță Gheorghieș,
Ia te uită 'n măcieș,
Cum mai cânt' o turtureă,
Tristă ca inima mea !

Turturică singurică,
Bade, ție nu ți-i frică,
Că te-a bate Dumnezeu,
Cum bate pe orice rău
Care draga lui și-o lasă
Și de dânsa nu-i mai pasă ?
Am să plâng ca turturica
Toată ziua, ziulica,
Pân' s'a 'ndură Dumnezeu,
Dumnezeu de plânsul
meu ;

Vai, sărmanul turturel,
Greu și-amar a fi de el,
Noaptea plânge, ziua
plânge ;

Așa mi te-aș blăstămă,
Dacă tu nu m'ai lăsa !

16.

Pentr' un suflet chinuit,
Păcatu-i orânduit ;
Pentr' un suflet care pleacă,
Păcatul nu-i dat să treacă,
Jumătate, nici o leacă.

Măi bade, bădița meu,
Ai s'o duci pe lume greu,
Duce-o-ai în lumea astă,
Ori în lumea cealaltă,

În ziua de judecată,
Dare-ai seamă de-a ta faptă,
Și-ai lua de ea răsplată !

17.

Haide, țațo, eu mă duc,
Viață cu tine nu 'ncurc ;
Incurcat-ai inimă,
Și-ai smintit-o și pe-a mea.
Mulțămesc lui Dumnezeu,
C'am să plec din ochiul
tău !

18.

Zis-ai, lele, că nu-i bine,
Altu 'n casă dacă-ți vine.
Eu aseară am venit,
Altu 'n casă am zărit,
Sta pe pat și tot râdeă,
Inima mi se umflă.
Eră 'n casă ca să viu,
Unghia în gât să-i pui,
Că tâlharul știă bine,
Cine 'n casa ta îți vine !

19.

Foaie verde și-o sulfină,
Stă la poartă și suspină,
Ca o crânguță de plop,
Când ploile curg potop ;
Tot tremură, sărmanica,
Și plânge ca turturica,
Că-i rămasă, singurica ;
Dar omul ce lui își face,
Nimeni nu-i poate desface !

20.

Și dacă, dragă, pornesc,
Ca și când mă pomenesc,
Că de altul te 'ndrăgești,
La mine nu mai gândești.
Dac' aș ști că faci așa,
Și eu alta mi-aș căta,
Că, Doamne, largă-i lumea !

21.

Dacă, leleo, mă-i uită,
Odată oi strănută,
Și odată de-oiu strigă,
Fetele că s'or uită.
Odată de-oiu șuieră,
Ele m'or încunjură.
Că tu de te-ai *sfundosit*,
Nici eu nu te-am prăpădit,
Primavara nu-i plecată,
Pentru o floare scuturată !

22.

Cine trece pârău',
Cine-l latră dulău',
Cine strigă la portită?
Așteapt' o leacă, bădiță,
Să mestec mămăligă,
Să potrivesc *fiertură*,
Să mănânc și să mă culc,
Că trezită, netrezită,
Dragostea ni-i veștejită !

23.

Dac' așa și-i *pornirea*,
Așa chibzueala ta,
Dac' ai fi la chibzueală,
Cum mi-ai fost și la
tocmeală,
Geaba mai ești flăcăuș,
Dacă ce mi-ai luat, lași
Făr' un pic de aldămaș !
De-o vreme mamei mă cei,
M'ai cerut ieri cu temei,
Și astăzi te-ai răsândit,
Că ești om nechibzuit !

24

Puică, de mă-i îngropă,
Cu altul tu te-i lua,
Pe mine mă-i blăstămă.
Nu mă blăstămă, că-i rău,
Ca să blastămi un flăcău,
Și te-a bate Dumnezeu !

25.

Frunză verde lozioară,
Pentru tine, Mărioară,
Pentru tine ard în foc,
Și tu strigi că n'ai noroc.
Pentru tine, pentr' o rea,
M'am uscat ca o cureă;
Pentru tine, pentr'o slută,
M'am uscat ca o cucută.
Sorocirea mi-a fost bună,
Dar mintea mi-a fost ne-
bună !

26.

Geaba-ți spui, nici vreau
să știu,
Nici la tine n'am să viu,
Că 'nvățatu-i șugubăț,
Șugubăț, da'-i cu desvăt,
Că se știe 'n lumea toată,
Că ești fată blăstămată !

27.

Frunză verde păr negruț,
De trei ani mi-ai fost drăguț,
De trei ani și jumătate,
Mi-ai fost drăguț cu dreptate.
Dar amu, de-o săptămână,
M'ai lăsat pentr'o minciună !
—Cine-a făcut minciună,
Să-l usuce Vinereă,
Vinereă din postul-mare,
Căceea usucă tare.
M'aș fi dus de-atunci din
prag,

Nu m'am dus că mi-ai fost
drag;
M'aș fi dus dela portiță,
N' m'a lăsat a ta guriță !
(Comunic. de d-l I. E. Torou-
țiu, distr. Rădăuți, Bucovina.)

28.

Foaie verde mărgărint,
Eu pe câte le-am iubit,
Frigurile nu le prind;
Numai una mi-a *udit*,
Zace lată 'n așternut,
Tot *crăcește* să mă duc;
Las' să zacă cât de mult,
C'am rugat-o și n'a vrut.
Trandafir cu trei boboci,
Veni vremea să mă rogi,
Acuși nici eu nu mai poci !
(Comunic. de d-l P. Ștefă-
nescu, Dobromir-Constanța.)

29.

De-ai aveà credință,
N'ai aveà căință,
Puică drăguliță.
Mi-ai fost ibovnică
De copilă mică :
N'ai avut credință,
N'ai avut căință,
Și m'ai înșelat,
Cu flăcău din sat,
Și tu m'ai legat,
Ca calul la gard.

3. Muștrări și blesteme din partea celor pă- rășiți în dragoste.

I.

Foaie verde pui de nuc,
Pe cel deal, pe cel colnic,
Merge-o mândră și-un voinic,

Voinicelul șuietând
Și puicuța suspinând.
—Iea-mă, bădiță, călare,
Că nu mai pot de picioare !
—Puculiță, te-aș lua,

Dar mi-i murgul mititel
 Și 'n picioare subțirel,
 Abia duce trupul meu,
 Trupul cu pacatele,
 Mijlocel cu armele!

—Fire-ai, maică, blăstămată,
 Dacă m'ai fost facut fată.
 Firea-i, bade, blăstamat,
 Dela maica m'ai luat,
 In răi codri m'ai băgat.

Să te duci, bădiță, duci,
 Până-i cădeă rob la Turci,
 Cu mânilor în butuci,
 Cu picioarele'n cătuși!

Murgul să se poticnească
 Si în gât să te trântescă,
 Mâna dreaptă să-ți scrintească,
 Mâna stângă să-ți-o frângă,
 Să-ții frâul cu dinții,
 Să m'ai calul cu mușii,
 Și să-ți blastămi părinții.

Unde-a fi drumul mai greu,
 Să te ajungă dorul meu;
 Unde-a fi calea mai grea,
 Să te-ajunga jalea mea!

Să te'nșori de nouă ori,
 Si să faci nouă feciori:
 Ei să treacă șuerând,
 Când te-or auzi gemând,
 Și la urmă o domniță,
 Să-ți care-apă la temniță!

(Vezi sfârșitul dela no. 11
 p. 43.)

Variantă.

Foaie verde avrămască,
 Pe ulița armenească,
 Este-o șatră țigănească.
 Ciocănește, bocănește,
 Puiul calu-și potcovește,
 De grea cale se gatește,
 Puica-mi stă și mi-l privește
 Și din gură-și-i grăește:
 — Să te duci, puiule, duci,
 Nouă țări și nouă mări;
 Pe la jumatat' de cale,
 Să-te ajunga-o ploaie mare,

Murgul tău să poticnească,
 In pamânt să te trântescă,
 Mâna dreaptă sa-ți scrintească,
 Mâna stângă să-ți-o frângă,
 Să-ții dârlogii cu dinții,
 Pe drum să te duci ca mușii.

Să te 'nșori de nouă ori,
 Si să ieai nouă surori,
 Și sa faci nouă feciori
 Și la urm'o copiliță,
 Să te poarte pe uliță,
 Să te-aducă Dumnezeu
 Și pe la bordeiul meu,
 Să te miluesc și eu
 C'o cojiță de mălai,
 Uscată de nouă ani,
 Sa cunoască fiecare
 Ce-i blastăm de fată mare;
 Să cunoască ficcine
 Ce-i blăstămul dela mine!

2.

Foaie verde de trei nuci,
 Te duci, puiule, te duci,
 Dar pe mine cui mă lași?

—Pietrilor și lemnelor,
 Pe mâna dușmanilor.

—Fără milă și păcat,
 M'ai iubit și m'ai lăsat;
 M'ai iubit ca pe-o copilă,
 M'ai lăsat ca pe-o străină.
 De te-oiu prinde-a blastămă,
 Tu ca frunza te-i uscă.
 Cât ai fi, cât ai trăi,
 Fată mare n'ai iubi.

Voinicel, ~~bătu-te-a para,~~
 M'ai îmbatrănit ca ceara!

3.

Cântă cucul, se rotește,
 Ghiță calu-și potcovește,
 De grea cale se gatește,
 Iar Șerbana mi-l privește.
 —Iea-mă, bădiță, cu tine,
 Că poate ți-oiu prinde bine.

De ți-i rușine cu mine,
Fă-mă brău pe lângă tine.
De ți-i rușine și-așa,
Să mă faci *oblon*¹ la șea,
Să mă 'nvălești în mantă,
Ori fă-mă o tabachere,
Să mă bagi în sân la piele.
Dacă-ți vine și-așa greu,
Fă-mă botșor de său
Și mă pune 'n sânul tău;
De-i vedeă că mă topesc,
Sufală, să mă răcoresc!

4.

Foicică bob năut,
Eu mă duc la Câmpulung.
Foicică foi mărunte,
Rămân mândrele la munte.
—Du-te, neică, duce-te-ai,
Unde-a sta apa, să stai,
Nici acolo să nu stai,
Să te mai duci nouă *ai*,
Nouă ai pe nouă cai,
Și mândruță să nu ai.
Căutând să ostenești,
Ca mine să nu găsești...
Să mi-o porți, neicuță, 'n
roabă,
Să vie și pe la mine,
S'o cinstesc tot cu grăunță,
Să știi că ți-am fost dră-
guță!

5.

Și-oiu jăli, mări-oiu jeli,
Fața pân' mi s'a pâlî.
Până ochii mi-or secă
Și limba n'a cuvântă.
Și-oiu jeli să mă jelească,
Și-oiu trăi ca să trăească
Traiul meu să mi-l cunoască!

6.

Frunză verde sălcioară,
Dragă Mărioară,
Adu-ți aminte de-aseară,
Dragă Mărioară²,
Vorba de pe prisp'afară :
Că tu mie te jurai,
C'altu 'n lume nu mai ai,
Și eu ție m'am jurat,
Că nu am pe alta 'n sat,
Și că noi ne om însoți,
Dacă toamna a veni!
Amin, draga mea soție,
Amin, drag, așa să fie!

7.

Foaie verde trei alune,
De-oiu plecă, drăguță, 'n lume,
Ce-ai să faci tu fără mine?
Să te-ajungă dorul meu
Cu vrerea lui Dumnezeu;
Să te-ajungă, să te frigă,
C'asă-i omul care strică!

8.

Amuraș, amuraș,
Vedeă-te-aș călugăraș.
Peste patruzeci de zile,
Vedeă-te-aș la mănăstire,
Cu mâna pe la icoane,
Cu ochii pe la cucoane,
Punând mâna pe psaltire,
Și cu ochii la copile;
Cu ochii pe carte sfântă,
Cu gândul la ceea mândră!

9.

Haide, nani! puiul mamei,
Tu ești copilaș pe lume,

1. De sigur : *oblână*.

2. Refren.

Si eu mamă cu rușine;
 Tu, copile, faci *măraz*;
 Eu nu mai pot de nacaz;
 Fire-ar tat' to-afurisit,
 Că m'a lăsat și-a fugit!

10.

Dragostî-te-ar Dumnezeu,
 Cum mi-ăști drag în gândul
 meu,

Să tot cați pe cine nu-i,
 Să slujești străinului,
 Să bați drumuri, cărări multe,
 Nime 'n lume să te-asculte;
 Să n'ai somn, să n'ai alean,
 Că ești suflet de dușman!

11.

Bădiță, lucru rău,
 Ustură-te-ar Dumnezeu,
 Cum mi-ai ars sufletul meu!
 Și să-ți dea după gândire,
 Să trăești, cum ești din fire,
 Să tot umbli 'n lung și 'n lat,
 Si tot să ai de umblat!

12.

Doamne,—adună tunetete
 La un loc cu trăsnetete;
 Casele cu cele fete,
 Și le tună, le detună,
 Cari n'au inimă bună;
 Le tună și le trăsnește,
 Cari 'n păcate trăește,
 De iubește *frunzărește*,
 Dragosteă și inimă.
 La dragoste când purcede,
 Ca ea alta n'ai mai crede!

13.

Negru zace la 'nchisoare,
 Cu fiarele în picioare
 Și tot strigă 'n gura mare,

Că tot el dreptate are!
 Las' să șadă mult și bine,
 Ca să știe ori și cine,
 Că-i blăstămat dela mine
 Și l-am blăstămat și eu,
 Că nu-i faptă de flăcău,
 Să n'o mai ții pe cea veche,
 Păcat greu, fără pereche!

14.

Dacă maică-ta nu vrea,
 Eu în casă n'oiu intră
 Și mi te-oiu mai blăstăma:
 Să ai parte la 'nsurat,
 Ca mine la măritat.
 De-i luă-o mai urită,
 Facă-ți Domnul de ea parte;
 De-i luă-o mai bogată,
 Dumnezeu să te despartă,
 Să bați pe la casa mea,
 Să te știe și lumea!

Variantă.

Foaie verde peliniță,
 Copiliță fără minte,
 Zi mă-tei să te mărite!
 — Insoară-te dumneată,
 Să văd ce mândră-i luă;
 De-i luă-o mai frumoasă,
 Dumnezeu să-ți ție casă;
 De-i luă-o ca și mine,
 Dumnezeu să-ți facă bine;
 De-i luă-o mai urită,
 Dumnezeu să nu-ți ajute!

15.

Frunzuliță de doi nuci,
 Să te duci, bădiță, duci,
 Unde-i găsi plug de cuci,
 Rândunele sămănând,
 Păsăruicele grăpând
 Și cioara cu traista 'n spate,
 Cărând la plugari bucate!

Să te duci, bade, mai mult,
Să te tot duci nouă țări,
Să te 'nsori de nouă ori
Și sa faci nouă feciori.
Celui mai mic fecioraș
Să-i pui nume Gligoraș,
Să te poarte prin oraș
În căruță calicească,
Lumea să te miluească ;

Să vii la bordeiul meu,
Să te miluesc și eu :
C'o cămeșuică albuță,
Să știi că ți-am fost draguță;
C'o bucată de mălai,
Făcută de nouă ai !

(Comunic. de d-l L. Mrejeriu,
Bucovina. Pentru sfârșit, vezi
sfârșitul la no. 1, p. 254 urm.)

4. — Muștrări din partea fetei silite la măritiș.

1.

Frunza verde trei masline,
De ți-i dor, maică, de mine,
Lasă-ți lucrul pe trei zile
Și viho, maică, la mine.
Vin', maicuță, de mă vezi,
Multe eu ce pătimesc,
Cu străinii cum luptez,
Bine 'n lume nu găsesc.

Frunză verde de lemn creț,
Vin', măicuță, de mă vezi,
Până-ș grăiele mai verzi,
Că dacă s'or seceră,
Pe mine m'or depărtă,
Ori mă-i mai află, ori ba,
Tot de mine-i întrebă :

N'ați văzut o fic'a mea ?
— Am văzut-o peste Prut,
Se bociă peste-un mormânt,
Și bociă și blăstămă,
Și ochi negriă lacrămă
Și din gura blăstăma :
— N'ar aveă loc în pământ,
Cel care m'a logodit,
Nici tămăie la mormânt
Nici popă la prohodit !

(Pentru vers. 9—13, vezi no.
30, p. 219, vers. 11—14.)

2.

Frunză verde rug de mure,
Cuculeț dela pădure,
Mult m'am mai rugat la tine
Să nu mai vii pe la mine.
Ci să te 'ndrepti la maică,
Să-i grăești din gur' așa :
Că-i am spus de multe ori,
Să nu-și uite de feciori,
Să nu-i blăstăme prin zori.
Da' să-i blastăme pe seară
Și pe vânt de primăvară.

Blăstămați de ea să fie
Duhurile din pustie,
Iar feciorii să-i rămăie
Sfinți ca fumul de tămăie !

3.

Măiculiță, maica mea,
Rogu-mă, m'ai ascultă :
După cine vreu m'ai da.
Și m'ai da în sat la noi,
Ca să mă mai vezi de-apoi ;
Și m'ai da pe un' mi-i drag,
Să-mi fie pe lume larg.
Că nevasta c'om urit,
N'are loc nici în mormânt ;

Că uritu-o 'nchide 'n casă,
Și nu-i da drumul să ieasă.

Și-îpoi, maicuța mea,
Mult, maicuța, te-aș ruga,
Nu mă da pe după deal,
Ca la deal ți-i pasul rar,
Și te bate vanturile
Și te-apucă gândurile;
Da' m'ai da, maică, pe șes,
Că la șes ți-i pasul des,
Și ți-i ziua cu 'nșeles!

4.

Frunză verde rug de mure,
Cuculeț din cea padure,
Ia mai lasa-ți pădurea
Și te du la maica mea,
Spune-i că mi-i viața grea.
Și mi-i grea că stau pe vale,
Pe-unde curge val de jale;
Jalea de străinătate,
Jalea fetei măritate.
Și te du la maică-mea,
Grăește-i pe limba ta:
Zi-i sa cânte, să descânte,
Și pe mine să mă uite,
Maicele sa prindă minte;
Să le prindă grijele,
Unde să-și dea fetele!

5.

M'a cerut flacău din sat,
Frumos, tânăr și *galant*
Și măicuța nu m'a dat.
Și-a venit un craiu din lume
Și m'a dat maica pe mine.
Nici luna n'am împlinit
Și la maica am venit,
În grădină am sărit,
Florilor m'am jeluit.
Măicuța când m'a văzut
Și în casă m'a băgat
Și din gură m'a 'ntrebat:
—Bine-i, fico, la bărbat?

— Eu zic, mamă, că mi-î
bine,
Pân'a da venin din mine!

6.

Maică, inimă de piatră,
Să mai vii la mine-odată;
Că nimica nu voesc,
Numai să mă jeluesc,
Să-ți spun patimile mele:
O zi bună, zece rele,
Așa trec zilele mele,
Cu amar și chinuri grele!

7.

De ar fi blidul de pământ,
El s'ar sparge mai curând;
De-ar fi blid de tinichea,
Nu s'ar sparge, maica mea!
Lingura de ursitori,
Nu se sparge până mori!
(Țigănași-Iași.)

8.

Foaie verde trei oglinzi,
Am fost una la părinți,
Și părinții plini de-avere,
Și-așteptau cine m'a cere.
Și-a venit și m'a cerut
Unu'n lume nevăzut,
Nevăzut, neauzit,
Dup' acela m'au pețit.
Foaie verde mintă creată,
Nu-mi da buna dimineată.
Plangi, măicuța, plangi
mereu
De norocul ce-l am eu.
Numai stau și mă gândesc,
Și cu lacrimi cât trăesc,
Unde pică, lemn despică!

9.

Frunză verde și-o laleă,
Maică, măiculeana mea,

Gândește la viața mea !
 Că eu, maic'am așteptat,
 De-a fost zi, de s'a 'noptat.
 Nu mă mărită departe,
 Că din sat în altă parte
 N'oiu să pot să vin mai des,
 Să-mi las casa și să ies,
 Și cu traista 'n șold să plec,
 Și pâraie tot să trec.
 Că 'n vecini nu poți petrece,
 Și mai bine mă în nec.
 Și 'n sat la noi sunt flăcăi,
 Și mai buni și de cei răi.
 Maic', alege după plac,
 Și ce-ai zice am să fac,
 Iar la glasul tău eu tac !

10.

Frunză verde de dudău,
 Rău faci, maică, maică, rău,
 Că ascuți pe-un nătărău,
 Că acela doar nu-mi place,
 De mă măriți, rău ai face.
 Și-apoi eu de bună seamă
 Într-o noapte am să-mi fac
 samă,

De gărneța din grădină,
 Când a fi noaptea senină.
 Să mă plângi și să mă 'ngropi,
 Cu dascăli și cu trei popi ;
 Nici pe deal și nici pe vale,
 Pe-o îndepărtată cale ;
 Mormântul să-l faci pe șes,
 Unde morții pot să iasă.
 Că eu, maică, maica mea,
 M'oiu preface 'n pășăreă,
 Și-oiu cântă toată noaptea,
 Și-oiu cântă, cântare-oiu tare,
 Ca s'audă mic și mare,
 Până la șapte hotare ;
 S'audă și mamele,
 Să nu-și bată *mendrele*,
 Unde nu vor fetele !

11.

Zis-am verde floare mare,

Ia scoboar', Ghiță, mătale,
 Ia scoboar' din deal în vale,
 De-ți pune puica la cale.
 Ia scoboar', Ghiță, de vezi,
 Că de azi nu mă mai vezi.

Foaie verde trei lămâi,
 Dacă vii, dacă nu vii,
 Tu dela mine să știi,
 Că cu plâns și cu oftat,
 Părinții m'au măritat,
 După om bogat m'au dat.
 Alta zis-am lămâită,
 De ești, Ghiță, cu credință,
 Pune șaua pe murgu',
 Și iea drumul de-alungu',
 Tot de-alungul, tot la vale,
 Și-ai să dai de-o nuntă
 mare.

Nunta joacă la răcoare,
 Mireasa plânge de moare ;
 Nunta joacă legănat,
 Mireasa plânge 'nfundat.
 legea de-om bogat
 Și de lege lepădat,
 Mare dragoste-ai stricat..
 Foaie verde și-o sulfina,
 Rău-i în lume străină !

12.

Frunză verde lemn de brad,
 De când m'a *incocintrat*,
 Am lăsat puicuța 'n sat,
 Fără grijă, nici bănat.

Frunză verde înăr molid,
 Cine n'a ține cuvânt,
 Frunză verde și-o laleă,
 Of și-amar de viața mea !
 Lăsați puica tinereă
 Și jurai pe Preceastă
 Să mi-o fac de nevesteă.
 Și-altă foaie samalare,
 Mă chitiam la 'nsurătoare.
 Când întrai în satul meu,
 Mă podidi dorul greu.
 Când acasă la porțiță
 Zării puica pe uliță

C'un băiet și c'o fetiță.
 Bună ziua, puiculiță !
 Mulțămim ție, bădiță !
 — Ținuși, lele, cuvântu' ?

Nu te rabde pământu' !
 — Ba nu-l rabde pe tată,
 Pe tata și pe maică,
 Că mi-au stricat dragosteă !

5. Felurite.

1.

Tot mă muștră măicuță,
 Că beau banii cu puică.
 Las', mamă, nu mă muștră,
 Nu mai face voie rea,
 Că bani-s din punga mea,
 Să fac cu dâșii ce-oiu vrea,
 Să beau cu cine-oiu puteă,
 Să-mi mai *tocnesc* inimă !
 (Hănțești.)

Variantă.

Tot mă muștră măicuță,
 Că beau banii cu puică ;
 Măicuță, nu mă muștră,
 Că nu-ți beau averea ta,
 Ci eu beau din punga mea.
 Și-oiu mai bea cât oiu aveă,
 Și-oiu mai bea cât mi-o
 plăceă,
 De-a vrea punga și mândră.
 Că dacă m'oiu însură,
 Tot oiu vrea, n'oiu mai
 puteă ;
 Oiu mai bea și n'oiu aveă,
 Si-a fi greu de capul meu !
 (Tg.-Ocna.)

2.

Fata mamei,
 Unde-ai fost aseară ?

Maica mea, maica mea,
 În grădin' am fost !
 — Fiica mamei,
 Ce-ai făcut acolo !
 Maica mea, maica mea,
 Flori am adunat !
 — Fiica maicăi,
 Dar cui i le-ai dat ?
 — Maica mea, maica mea,
 Amantului meu !
 — Fiica maicăi,
 Focul să ți-l ardă !
 — Maica mea, maica mea,
 Ploaia să mi-l stângă !
 (Negrilești.)

3.

Măi bărbate, blăstămate,
 Dumnezeu cum nu te bate,
 Cum mă bați și tu pe mine,
 Că nu te iubesc pe tine,
 Cu două paie de-*ovasc*,
 Că cu altul mă iubesc ;
 Cu două pai' de secară,
 C'am iubit și-alaltă seară,
 Și-am ieșit la el afară !

4.

Deseară se lasă sec,
 Mă duc, mamă, să mă 'nec,
 Unde-o fi balta mai lată,

Să-mi încapă zestrea toată ;
Unde-o fi balta cu tină,
C'am ramas fată bătrână !

5.

Cine face 'ndrăgostirea,
Of, Doamne, of !
Fie-i sfânta pomenirea,
Of, Doamne, of !
Iară cine mi-o doboară,
Ardă-l focu 'n inimioară,
Arde-l, Doamne, și-l omoară !

6.

Foaie verde și-o laleă,
Rândunică păsăreă,
Poate ești din țara mea,
N'ai văzut copila mea ?
— Foaie verde bob năut,
Am văzut-o peste Prut,
Se bociă peste un mormânt,
Se bociă, se despletă
Și din gură blestemă :
— Mâncă-te-ar viermii de
mamă,
De păcat ai să-ți dai seamă !
(Vezi no. 1, p. 258.)

7-

Măi băiete, băiețele,
Ascultă-mi vorbele mele,
Cu limbă de moarte spuse,
De Domnul la cale pusă.
Ești fecior neînsurat,
De niminea blăstămat,
Nici de mamă, nici de tată,
N'am fost, maică, blăstămată,
Și am fost și măritată
Cu cine n'am vrut să fiu,
Prin străini și loc pustiu.
Tu nevastă să nu-ți iei,
Dacă nu i-ai plăceă ei,
Să nu ieai, maică, de silă,
C'ai să-i plângi fetei de milă.

Cum pe mine m'a luat,
Zilele mi-am lepădat !

8.

Frunză verde foaie lată,
Nu m'ai ascultat odată !
Nevăstuică, draga mea,
Ascultă-mi povața mea :
Cu altul nu mai umblă ;
Nu mi-i ciudă că-i umblă,
Dar mi-i ciudă că-i umpleă
Satul cu minciunile,
Fața cu tăciunele,
Și cu spurcăciunile !
Las' apucarea spurcată ;
C'ai să mergi la judecată !

9.

Foaie verde vioreă,
Fa nevast' ascultă 'ncoă :
Când o fi la moartea mea,
Să-mi chemi tu ibovnică,
Sa-mi ție lumânareă,
Să mor cu ochii la ea;
Iară după moartea mea,
Tu să nu te cerți cu ea,
Las'o 'n pace, săracă,
Nu-i mai amări viață,
C'am trăit bine cu ea.
Să mă duci cu șapte popi
Și știi unde să mă 'ngropi ?
În poarta bisericii,
Unde trec nevestele
Și aprind tăcliele,
Să le văd luminele,
Că mi-au scurtat zilele !

(Comunic. de d-ID. Mihalache,
Goleștii-Badei. Muscel.)

10.

Foaie verde mărăcine,
Arză-te focul pădure,
Și toate lemnele 'n tine,
Sa-mi fac drum la mânăstire.
Pe dealul mânăstirii,

Auzii călugării,
Blăstămându-și părinții:
Cine i-au călugărit,
N'ar avea loc 'n pământ,
Nici o cruce la mormânt.
Că pământu-i arătare,
Frică de Dumnezeu n'are.
Nici frică și nici rușine,
Nici nu se teme de nime.

Face-m'ăș călugăriță
Și nu mă 'ndur de coșite,
De coșite gălbioare,
Lăsate 'n jos pe spinare!
(Comunic. de d-l L. Mrejeriu,
Bucovina.)

II.

Ține-mă, măicuță, bine,
Până is încă la tine;
După ce mă-i mărită,
Multă cale mă-i câtă,
Mă-i câtă prin lumea deasă,
Cu inima friptă, arsă;
Mă-i câtă prin lumea rară,
Mă-i câtă cu jale-amară!
(Comunic. de d-l Al. Morariu,
Pătrăuți, Bucovina.)

12.

Trandafir mândru 'nflorit
Ce-am gândit, n'am izbândit;
Am gândit să te am frate,
Cu credință și dreptate,
Si cu dor și cu durere,
Cu dreptate casei mele!
Si-am zis leana trei lălele,
Tu ești dușman casei mele,
Si gândești a-mi face rele.
Foicică de dudău,
Dare-ar Domnul Dumnezeu
Tocmai după gândul meu.
Ce gândești a-mi face mie,
Deic-ți-le Domnul ție;
Ce gândești la casa mea,
Să fie la casa ta!
Și-ar da Domnul și-ar mai da,
De gândești asupra mea,
Cu pismă și voie rea,
Trăsească-te sânt'-Ilie
Cu ciudă și cu mânie,
Cu ciudă și răsbunare,
Că-mi vroești răul prea mare.

D. HAIDUCEȘTI.

I.

'Foaie verde castravete,
Sub poala de codru verde
O zare de foc se vede.
Nu știu, zare-i, ori foc mare-i,
Ori pară de lumânare.
Nu-i nici zare, nici foc mare,
Nici pară de lumânare,
Ci-s haiduci de-ai codrului
În prejurul focului,
C'o mioară în frigare,
Să le fie de-o gustare!
(Comunic. de d-l S. Manole,
Bârlad.)

2.

Geme codrul, geme,
Geme că i-i rău,

Că-l plouă mereu,
Și-l plouă de varsă,
Codrului nu-i pasă:
Sus i-i frunza deasă,
Jos îi umbra groasă,
De flăcăi aleasă!

(Meria-Covurluiu.)

Variantă.

Geme codrul, geme,
Geme că i-i rău,
Că-l plouă mereu;
Și plouă de varsă,
Codrului nu-i pasă,
Că i-i frunza deasă.
Sus e frunza deasă,
Jos e umbra groasă;

7.

scurtă,

8.

9.

10.

Variantă 1.

1. Dana este, *vasculina*.
2. E vorba de pocnirea din frunze de teiu.

Varianta 2.

Unde-aud cucul cântând
 Și mierlița șuierând,
 Mă fac broască la pământ,
 Mă 'ntind ca un puin de lup,
 Pe mândra să mi-o apuc,
 În brațe ca să mi-o strâng,
 Oasele să i le frâng!

(Comunic. de d-l P. Ștefănescu, Dobromir-Constanța.)

11.

Codrule, cu frunza lată,
 Nici un vânt să nu te bata!
 Ce bine mi-ai prins odată,
 Când de poteră fugiam,
 Sub umbra ta m'ascundeam!
 Puneam masa și mâncam,
 O ploscuță destupam,
 Pe mândra mi-o sarutam!

(Comunicat de d-l D. Miha-lache. Golești-Badei, Muscel.)

12.

Frunză verde trei gutui,
 Trei gutui, trei alămâi,
 Arde-te-ar focul *fașii*,
 Ție-ți dete frunza 'ntâi!
 Și mie nu vruși să-mi spui!
 Să-mi ieau armele din cuiu,
 Flinta de sub căpătâiu,
 Să le'ncing pe lângă mine,
 Să vezi, codre, mi șade bine!
 Cu doispre'ce după mine,
 Toți *armati* și 'mbrăcați bine,
 Cari 'ndrăznesc la pădure!
 Mult sunt negri și părliți,
 Dar fug cu poteră'n dinți!
 (Acelaș.)

13.

Foaie verde bob năut,
 Toată lumea m'a urît.
 De unde ieau nu mai duc,

De când eram copil mic,
 M'a văzut că sunt haiduc.
 Adevăr că sunt haiduc,
 Unde duc, nu mai aduc.
 Pe unde apuc, mănânc,
 Pe unde 'nsărez, mă culc!
 (Acelaș.)

14.

Frunzuliță trei granate,
 Sunt voinicel cu dreptate,
 Mâncat de străinătate!
 Ici în codru m'aș abate
 Să fac din ursu' de-un frate,
 Pe vidră de-o verișoara,
 Pe vulpe de-o surioară,
 Ursu-mi știe vailē
 Și lupul colnicelē
 Și vidra vadurilē
 Și vulpea potecilē,
 Pe unde trec mândrelē!
 (Acelaș.)

15.

Foaie verde trei lalele,
 Măi Vasile Bolocene,
 Tot ți-am zis, bade, ți-am
 zis,
 La *trezie*, la beție,
 Să te lași dela hoție;
 Căci cu bani de pe hoție,
 Nu mai ții gospodărie.
 Cu banii de pe hojit,
 Nu te vezi gospodărit!
 — Decât să ma duc la
 muncă,
 Mai bine să intru'n luncă,
 Căci cu bani de pe muncit,
 Nu mă simt eu mulțămît!
 (Negrilești.)

16.

Foaie verde și-o alună,
 Când eram copil de-o lună,

23.

Ce-a mai fi în deal la vii,
De gem codrii și câmpii ?
— S'au ivit vreo cinci copii,
Câte cinci cu pălării,
Imbrăcați în straie verzi,
Intră'n codru și nu-i vezi :
Cu șalvari portocalii,
Cumpărați dela Sibii :
Is cătane *potirești*,
Dai cu pușca, nu-i lovești,
Tot de cei cu pușca lungă,
Cari dau chiorîș la pungă !
(Pentru vers 11—2, vezi aici
no. 17, p. 267.)

24.

Oltule, Oltețule,
Schimbă-ți, schimbă-ți apele,
Slăbește-ți vârtejile,
Mai oprește-ți apele,
Să rămâie pietrelē,
Să trec cu picioarelē !
Oltulē, Oltețulē,
Oltulē, râu răvărsat,
Ce-mi vii așa turburat,
Și cu sânge încheșat ?
Tot cu sânge de haiduci
Și căpestre de cai murgi ?

Variantă.

Apoi, dragă Oltulē,
Oltulē, Oltețulē,
Oltulē, căne spurcar,
Ce vii tare tuiburat,
Cu sânge amestecat ?
Au la coadă te-a plouat ?
Și-apoi vii, și-apoi aduci,
Aduci *plăghii* și butuci,
Trupușoare de voinici
Și căpestre de cai murgi !

25.

Oleleo, ciocoiu, ciocoiu,
De te-aș prinde la zăvoiu,

Cu măciuca să te moiui,
De piele să te despoiu ;
Cu pielea capului tău,
Să'mbrac buzduganul meu !
Oleleo, ciocoiu spurcat,
Când eram cu mândra 'n sat,
Ceream bani pentru iernat.
Să ți-i fac la secerat¹.

Eu ceream bani pentru
muncă

Și tu mă puneai pe fugă ;
Eu ceream pentru împrumut,
Tu te-ai pus și m'ai bătut !

Foaie verde foaie lată,
Oleleo, liftă spurcată,
De te-aș mai prinde vreo-
dată,
Am să-ți jupoi pielea toată !
Cu pielea capului tău,
Să'mbrac buzduganul meu !

26.

Foică solz de pește,
Primăvara când sosește,
Lumea toată 'nveselește,
Zăpada că se topește,
Mugurașu 'mbobocește.

Scoală, maică, te gătește,
Cu cotul, cu foarfecă,
Să-mi croești *dulamică*,
Să-mi croești o *dulămiță*,
Verde ca frunza de viță,
Că la vară-i *răsmerița*.
Să-mi croești un *comănac*,
Verde ca frunza de fag,
Ca să-mi fie cu el drag.
Foaie verde de alună,
Să smulg fagul din tulpină,
Să rămâie'n loc fântână,
Să spăl arma de rugină !

Pentru sfârșit, următoarea :

Variantă.

Foaie verde și-o alună,
Când eram copil de-o lună,

1. Să mă plătesc de ei prin muncă la secerat.

Semănam o *prubă* bună,
Smulgeam bradul din tulpină
Și fagul din rădăcină,
Iar în loc făceam fântână,
Fântână cu apă lină,
Să spăl arme de rugină,
Când m'oiu vedeà la nevoie,
Să mă lupt cu ele'n voie.
Când oiu da, să intre bine,
Să nu' mă întreacă nime,
Nici *Turcan*, nici Ungurean,
Nici Moldovean gălățean,
Nici pașă țarigrădean!

(Pentru început, vezi începutul
cântecului dinaintea acestuia.)

27.

Foaie verde bob năut,
De când maica m'a făcut,
Codrului m'a dăruit,
Soare de nu m'a văzut;
Nici luna, nici soarele,
Numai căprioarele
Ca și surioarele.
Eu mă plec să le sărut,
Ele dau dosul și fug;
Unde curg din cer tunând,
Ploi în codru răpăind,
Ape pe *făgaș* viind!
(Viltotești—Fălciu.)

28.

Foaie verde și-un dudău,
Murguleț, căluțul meu,
Ce oftezi așa de greu?
Ori ți-i greu de trupul meu?
Ori ți-i foame, ori ți-i sete,
Ori ți-i dor de codru verde?
— Dragul meu stăpân voinic,
Nu mi-i jele de nimic:
Trupușorul ți-i ușor
Și de jele n'am să mor,
Nici de foame, nici de setc,
Dar mi-i dor de codrul verde.
Unde huie pușca plină
Și străinul ți se'nchină,

Și se'nchină 'n fața ta
Sărutând *alămură*!

29.

Foileana bobului,
In mijlocul codrului,
Imprejurul focului,
Stau băieții codrului,
Mândră masă pregătesc
Cu ospăt împărătesc,
Cu miel fript înădușit
Și cu vin de Odobești,
Tot să bei, să nu plătești!

30.

Fă, Doamne, zilele mici
Și nopțile rândunici,
Să mă văd scăpat de-aici,
Că mie mi s'a urit
Tot umblând pe supt pământ,
Cu fiarele *zuzanind*
Și la șare *ciocanind*!

31.

Mă suii pe deal, pe lunci,
Văzui oameni, femei, prunci,
Cu plugurile la munci.
Atunci mă gândii și eu:
Numai plugușorul meu
L-a înțălinat Dumnezeu!
Dare-ar Domnul Dumnezeu
Să umble și plugul meu,
Săbioara s'o fac plug,
Flinta, iataganul lung,
Stramurariul să-i împung,
Să trag brazda dracului,
La ușa bogatului!

Variantă.

Toate plugurile umblă,
Numai plugușorul meu
L-a înțelinat Dumnezeu.
Dare-ar Domnul Dumnezeu
Să-mi pornesc și plugul meu,
Să trag brazda dracului
Prin casa spurcatului;

O brăzduță dela munte,
Să ție ciocoiul minte
Și s'asvârl un sămănat,
Tot cu sânge-amestecat ;
Și să samăn poterași
Și să samăn Românași,
Sămânța de plumb și fier,
Ca să crească pân' la cer.

Mi-am vândut o cămeșioară
Și-am luat o săbioară.
Plugușorul meu cel bun,
Cum s'a prefăcut în tun ;
Dar și-așa oiu tot ară,
Să mă scap de cea beleă.

Nu mai plânge, Măriuță,
Vezi de băieți și căsuță,
De băieți și de copile,
C'au ajuns în rele zile,
Și să plângeți moartea mea,
Că-i în țară piază rea.
Iacă mergem să arăm,
Țelina s'o despicăm ;
Voi aveți să mă urmați
Și de sus să secerați.
Nu plângeți, sârmani de voi,
Domnul Tudor fi cu noi !

32.

Zice leana mărăgărint,
De când mama m'a făcut,
Prin păduri m'am rătăcit,
Codrul părinte mi-a fost,
Pădurea mamă mi-a fost,
Am trăit tot fără rost.
Dar acuma ce-am făcut ?
La lumină am ieșit,
La satul meu am ajuns,
Iacă potera m'a prins ;
Și de spânzurat mi-a pus.
Să strângi, soro, ciolănele,
Să le pui în sân la piele,
Să mergi în codru cu ele,
Să le'ngropi lângă stejar,
Să se simtă'n codru rar,
Că mi-a fost traiul amar !
(Tg.-Ocna.)

33.

Foaie verde iarbă grasă,
Dela noi a treia casă,
Stau vânătorii la masă,
Nici nu beau, vici nu mân-
cau,
Numai la pușcă gândiau.

Iară unul ce zicea ?
— O, voi frați, voi vânători,
Din cei negri codrișori,
Hai să bem și să mâncăm
Și să nu ne întristăm
Și să luăm puștile,
Să'mpănăm pădurile,
Vânând căprioarele ;
Și să umblăm și câmpii,
Să'mpușcăm și iepurii,
Să ochim gardurile
Să'mpănăm și satele,
Să le furăm fetelè,
Cu ele să ne iubim,
Atunci să ne veselim !

34.

Codru mare de-a'nfrunzi,
La umbră m'oiu hodini,
Și-oiu bea apă din pârâu,
Să mă scap de-amar și greu !

35.

Frunză verde și-un dudau,
Astăzi beau și mâne beau,
Mă mir bani de unde ieau ;
Banii nu-i mai isprăvesc
Și cu coasa nu cosesc,
Nici cu sapa nu prășesc,
Numai codru mi-l păzesc !

36.

Ploaia curge, clocotește
Și haiducul se gătește.
— Mă rog, codre, dumitale,
Ca la un frate mai mare,
Mai apleacă-ți poalele,
Să-mi acopăr armele,

Puşca şi pistoalele,
Buzduganul, iataganul,
Că de când le-am cumpărat,
Nici un ban n'am câştigat.

Când aud cucul cântând
Si mierluşca şuerând,
Ma fac broască la pământ
Si mă uit în jos pe câmp,
Si mă uit şi mai ascult,
Că tare-mi mai este dor
Ca să văd vi'un călător.
Călătorul îi departe,
Adă-l, Doamne, mai aproape,
Să-i răscumpăr din păcate;
Adă-l, Doamne, lângă mine,
Să-l lovesc odată bine,
În moalele capului,
În casa sufletului;
Să-i sparg cuibul dracului!

(Pentru vers 12 4, vezi no. 1320).

37.

Frunză verde lemn dubit,
Alei, codre îndrăgit,
Mult pe lume te-am iubit!
Tu-mi eşti frăţiorul meu,
Cu tine trăesc şi eu;
Tu să mă aperi pe mine,
Că eu sunt frate cu tine,
Când m'a câtă poteră,
Să m'ascunzi sub poala ta,
Şi să mă răsbuni pe mine,
Când ciocoliul pe-aici vine,
Că 'ntine mi-i hrana mea,
Când îmi trece cineva!

38.

Şi-apoi verde şi-un burete,
Măi băiete, măi băiete,
N'ai ce bea, n'ai ce mânca,
Deţi-i inimioara rea?

— Nici mi-ifoame, nici mi-i
sete,

Ci mi-i dor de codrul verde;
În cel codru să mă duc,
Să-mi ieau nume de haiduc!

39.

Foaie verde şi-o lală,
Maica mea, măicuţa mea,
De ce, maică, mai facut
Să fiu de lume urit,
Şi de lifte urgisit
Şi de codru îndrăgit?

40.

Foaie verde fir şi-o nalbă,
Taica, maica tot mă'ntreabă,
Care munca mi-i mai dragă!
Munca cea de vitejie,
Cu cal bun de călărie
Şi cu flori la palărie!

M'a trimis taica la coasă,
Coasa grea şi iarba rea,
Cu mâncarea 'ntârziă.
Izbii coasa 'n păducel
Şi-o rupsei dela *caţel*
Şi-o făcui de-un baliăgel,
Ca să fiu frate cu el.

M'a trimis tata la sapă,
Dar nici asta nu mi-i dragă,
Că-mi mănca puterea toată.
Coada lungă, gura lată,
Oiu să te-asvâră în poiată,
Mâncă-te-ar rugina toată!
Şi-am să-mi fac o sabioară,
Ca s'o am de surioară;
Cu sabie şi băltag,
Par'că ţi-i codrul mai drag!

41.

Foaie verde *bobornic*,
De geaba mai sunt voinic,
Că n'am arme să mă'ncing,
Şi cal bun ca să-l înching!

42.

Drag mi-i codrul, drag că-i
verde,
Aici nimeni nu mă vede;
Hai cu mine'n codru, puică,

Să fugim pe cărăruică.
Să nu cați că sunt tâlhar,
Sunt tâlhar, ei, și-apoi dar.
Am și puști, am și pistoale,
Am și bun' ascunzătoare,
Colo'n codru cu verdeață,
Loc ascuns de *frumusață*,
Dar îi rău că n'am cu cine,
Si de-aceea hai cu mine ;
Colo'n codru să domnești,
Să domnești, să'mpărătești.
La nime să nu gândești !

43.

Foaie verde peliniță,
Gătește-mă, măicuțiță,
Cu cal bun și c'o căruță,
Și de-o dragă pușculiță,
Și de-o mândră săbioară,
S'alung dușmanii din țară !

44.

Alei Doamne Dumnezeu,
Auzi-mi și glasul meu,
Glasul meu, durerea mea,
Amarul și jelea grea.

Frunză verde foi uscate,
În Moldova nu-i drepate,
Foc și pară 'n lung și 'n lat,
Pentru'n câne blăstămat,
Pentru vodă cel hain,
Duca Vodă cel fieros,
Cu cei mari prietenos,
Cu cei mititei *cânos* ;
'S-sărăcit și prăpădit,
Tare mi-s sărac lipit.
Fără casă, fără masă,
Nici pământ de dobitoare,
Mă mir, Doamne, ce m'oiu
face !

Fără hornă, fără foc,
Cu moșoaica goală'n foc.
Doamne, du-l și-l du departe,
S'aibă dracul de el parte ;
Doamne, du-l și-l du mereu,
Să pot răsuflă și eu !

45

Bade, tare-i grea pușcă,
Da-i mai grea suveicuță ;
Pușcă'ncarcă și ocheste,
Unde inima-ți dorește.
Cu suveica nu-i așa,
Că se'ncurcă țeviă !

46.

Frunză verde flori de mac,
Puișorul meu cel drag,
Auzi, maică, a venit
Iar vremea de haiducit,
Că Turcul vine potop,
Ca să bată'n Sevastop.
Iar de-a cere Moldoveni,
Noi ne-om face dumbrăveni !

47.

Frunză verde busuioc,
De-acum nu mă tem de loc,
Pușculița mea c'un foc.
Unde-mi pun halicele,
Acolo-s puterile.
Unde pică *hultneala*,
Acolo i și mântueala.
De n'am prav, tot am *condac*,
Și tot nu rămân sărac !

48.

Cine'n codru viețuește,
Acela *tifericește*,
Da' nu singur, cu mândră.
În codru, cu mândra lui,
Pe sub umbra fagului,
În puterea dragului !

49.

Rămâi sănătoasă, lele,
Nu mai pot de dor și jele ;
Eu mă duc în codru verde,
Unde urma mi se pierde,
De-unde pot să haiducesc,
Lumea să mi-o răscolesc,
Să vântur și satele
Uade-s blăstimatele,

Unde satele mi-s pline
De blăstămate ca tine.
Și-apoi, lele, să pornesc,
Eu gâtul ți-l răsucesc,
Cu-atâta să mă vestesc ! ¹

50.

Foaie verde foaie lată,
Sună valea, sună toată
De trâmbiță și *dobas*,
Că-i ceata de poterași,
Sa ucidă din secure,
Pe tâlharii din pădure.

Funză verde și-o mărgea,
Poteră, nu mai cătă,
Poterăși, nu mai umblați,
Prin pădure nu cățați,
Că de urma lor nu dați ;
Hoțul nu-i la locul lui,
Nu-i în *ghizunia* lui ;
Cine-l pune și-l ascunde,
E o fetiță, și ea unde !

51.

Foaie verde foi de fag,
Codrule, tare-mi ești drag,
Că răsuni când zic de jale,
Până'n deal și până'n vale,
Până la puicuța'n cale.
Și tu zici, de zic din fluier,
Șuieri tu, dacă eu șuier.
Frunza'n codru cât trăește,
Voinicii se veselește.
Frunză verde poamă coarnă,
Am să mor cu codru 'n
toamnă !

52.

Frunză verde foaie lată,
Petrecui o vară toată,
Prin codri plini de verdeață,
Codri plini de *frumusață*,
Cât avui și frunza plină,
Ziua mi-a fost mai senină,

Dar acu-i frunza deșertă
Și pădurea parcă-i moartă ;
Când ciocoiul mai trăește,
Codrul par'că 'ntinerește;
Prin codrii de-l întâlnesc,
Simt pe lume că trăesc !

53.

La poală de codru verde,
O zare de foc se vede,
Imprejurul focului,
Stau acușa locului,
Stau haiducii codrului,
Ghimici, Ocnea și Oituz,
Căpitanul lor Modruz.

Stau vreo zece, cincispre-
zece,

Și tot frige un berbec,
Și din ploscă beau vin rece ;
Berbec mare și frumos
Și la carne prea gustos.
Unul focu-l descântă,
Altul mări că cântă :

— Frunză verde frunză rară,
De-oiu ieși în primăvară,
Dela codru pân'la Prut,
Nimeni nu ne-a cunoscut,
Că trăim, ne veselim,
La nimica nu gândim,
Decât doar pe la ciocoi,
Să le luăm din nevoi,
De dureri să le dăm leacuri,
Pentr'o bună pistolaș (?)
Să-l purtăm cu capul gol ;
Din Focșani la Dorohoiu
Țara-i plină de ciocoi !

54.

Dare-ar bunul Dumnezeu
Să fie pe gândul meu,
Să trăesc măcar un an,
Să pun mâna pe dușman,
Să-l jupesc, să-mi fac suman.
Cu pielea de pe picioare,

1. Să mă fac vestit, cunoscut în lume.

Să-mi fac teacă la pistoale,
 Și cu pielea de pe dânsul,
 Să-mi fac sac să duc ovăsul!
 (Comunic. de d-l I. E. Torouțiu,
 Solca-Bucovina.)

55.

Foaie verde sălcioară,
 Căprioară, surioară,
 Salta-te 'n două picioare,
 Roade mugurul pe poale.
 Unde-o fi codrul mai mare.
 Roade poala codrului,
 Să fac roată ochiului,
 Să văd lunca Oltului,
 Gura Topolopului
 Și drumul bogatului.

Măi bogate, măi bogate,
 Cum nu treci în ceea parte,
 Să te scot din sănătate,
 Să te curăț din păcate!

56.

Jele-i, Doamne, cui îi jele,
 Jele-i Doamne, codrului
 De armele hoțului,
 Că le plouă și le ninge
 Și n'are cine le 'ncinge,
 Că, mari, cine le-a 'ncins,
 În temniță l-a închis.

Frunză verde samalare,
 Ma rog, codre, dumitale,
 Ca la un frate mai mare,
 Apleacă-ți ramurile
 Și-mi apăra armelè,
 C'au rămas, sărmanelè,
 Și le plouă și le ninge
 Și n'are cine le 'ncinge!

(Pentru sfârșit, vezi începutul
 no. 37, p. 271.)

57.

Foaie verde măr domnesc,
 Și tot stau și mă chitesc,
 Să mă las, să nu iubesc

Și să mă călugăresc!
 Și iar stau la socoteală,
 Gându-i tâlhar și te 'nșeală:
 Decât la calugărie,
 Mai bine în haiducie!

58.

Foaie verde merișor,
 Pe drumul dela Târgșor,
 Se plimbă hoții pe el.
 Să 'ntâlnească vr'un boier,
 Să-l întrebe ce i-i mersul,
 Să-l asculte ce i-i versul.
 (Comunic. de d-l H. N. Tapu.)

59.

Foaie verde și-o alună,
 Cât fuse de-o vreme bună,
 Cu soare și cu căldură,
 Tot urcam și coboram
 Și plaiul cutreieram,
 Tare bine mai trăiam!
 Cu banii ciocoiului,
 Făceam haină trupului,
 Făceam armă hoțului
 Și cântam sufletului.

Frunză verde samalare,
 Mă ajunse blăstăm mare
 De boieri și de cucoane,
 De cucoane văduvite,
 Jupănese sărăcite.

Bate vântșor din *miață*,
 Sufletul în mine 'nghiață;
 Bate vântul cu zăpada,
 Gândurile stau grămadă,
 Să las calea codrului,
 S'apuc valea satului,
 Cât mi-i greu sufletului.
 Și-apoi iar pe primăvară,
 Să intru'n codru cu *pana*!

60.

Foicica bobului,
 De frica ciocoiului,
 Și de-a grecoteiului

De bani 'mpăratului
Lăsa munca câmpului,
Lăsa viața satului,
Luai calea codrului.

Lasaiu casă, lăsaui masă,
Lăsa nevastă frumoasă,
Dar mă duc cu Dumnezeu
Și nici ei nu-i pare rău.
De-o vrea bunul Dumnezeu,
Iar mă 'ntorc în satul meu !

61

Frunză verde și-o răchită,
Văzui pădurea 'nverzită,
Foicica 'nmugurită
M'apucă dorul de flintă,
De flintă, de pusculiță,
De cuțite ascuțite
Si le pun la cingătoare,
Să mă urc în codrul mare !

E. O S T Ă Ș E Ș T I.

I.

Foaie verde lozioară,
Prutule, apă vioară,
Face-te-ai neagră cerneală,
Stuhul tău o penișoară,
Ca să scriu o hârtioară,
S'o trimet la maica 'n țară,
Să-mi dea bani de cheltueală
Și străie de primineală
Și-un cal bun de călarie,
Ca să plec la bătaie,
Unde nu cunosc pe nime,
Numai murgul de sub mine,
Unde-i sânge până 'n scară.
Sângele Muscalului,
Până 'n coama calului;
Iar sângele Turcului,
Până 'n glezna murgului,

Frunză verde și-o mătasă,
Rămâi, maică, sănătoasă !
(Zorleni-Tutova. Vezi no. 50,
p. 224.)

2.

Și-am zis verde și-o alună,
Dragu-mi-i seara pe lună,
Venind dela *caraula*,
Cu săbioara pe mână,
Cu pușculița pe spate,
Cu *capela* la o parte.

În neagra străinătate,
Toți mă 'njură și mă bate,
Nimenia nu-ți ține parte,
Că tata-i bătrân, nu poate,
Frații nu țin la dreptate,
Surioara-i măritată,
Și mama-i înmormântată !

(Comunic. de d-l Șt. St. Tu-
tescu, Catanele-Dolj.)

Variantă.

Foaie verde și-o alună,
Drag mi-a fost seara pe lună,
Viind dela caraulă,
Cu capela pe-o ureche,
Trağând acasă la fete !

3.

Ah, mare, mare sărată,
Lasă-mă liber¹ odată,
Să-mi văd mamă să-mi văd tată;
Lasă-mă fără de sorți,
Să-mi văd frățiorii toți;
Să-mi usuc picioarele,
Să-mi văd surioarele !

(Comunic. de Păr. I. C. Bel-
dei, Jorăști-Covurluiu.)

4.

Foaie verde trei castane,
Dela București la vale,

Trece-un tren cu cinci va-
goane¹,

Încărcate-s cu mantale,

Cu mantale și tunici.

Acolo-i tunica mea,

Care m'am servit cu ea,

Din copilăria mea !

(Comunic. de d-l M. Lupescu,
Zorleni-Tutova.)

Variantă.

Foaie verde trei migdale,

Dela București la vale

(Dela Mărășești la vale)

Trece-un tren cu opt vagoane,

Încărcate cu mantale ;

Cu mantale și tunici,

Pentru flăcăiași voinici

(Pentru regimentul cinci).

În vagonu-al treileă,

Este și mantaua mea,

Cu galoanele pe ea

(Care-am *soldășit* cu ea).

Și-oiu sa mă îmbrac cu ea,

Să încep a comandă,

La dreaptă și la stânga !

5.

Foaie verde de susaiu,

Mai ast' toamnă mă 'nsurai,

Mândră nevastă luai ;

Când să stau să mă petrec,

Vine ordin ca să plec,

Și să plec la Călărași,

Vede-l-aș pustiu și ars.

Să rămâie numai parii,

Să se 'nțepe ghinărarii,

Ghinărarii și maiorii

Cari-au cătănit feciorii ;

Colonei și ghinărari,

Și cei de-au scris militari !²

Variantă.

Foaie verde siminoc,

Dare-ar Dumnezeu un foc,

Să ardă Brașovul tot,

Să rămâie numai parii,

Să se 'nțepe ghinărarii,

Ghinărarii, căpitanii

Și cei de ne-au scris pe noi !

6.

Foaie verde foaie lată,

Fire-ai, maică, blestemată,

De ce nu m'ai făcut fată,

Să nu mă iea în armată.

Maică, m'ai făcut fecior,

Să dau țarilor ocol,

Să fiu rob al tuturor !

(Jud. R.-Sărat.)

7.

Frunză verde verde nucă seacă,

Mâne toți recruții pleacă,

Cu părinții să-și petreacă,

Dar cu mine n'are cine,

Că eu sunt străin pe lume !

Să vii, maică, să mă cați,

Între Olt și 'ntre Galați,

Printre rânduri de soldați,

Stând în arme răzămați,

Nebăuți și nemâncați,

Și de nimeni întrebați.

Rău, maică, m'ai blestemat,

De-acasă când am plecat,

Tot oftând și lăcrămând,

Căci pe mine m'a ursit

Să trăesc tot amărît,

Ca nimenea pe pământ !³

(Aceleș.)

8.

Foaie verde iasomie,

Mi-a venit ordin și mie,

1. Se zice și *fargoane*, dela *fargon*, *forgon* *furgon*, trăsură la regimen-tele călări pentru încărcatul paielor ș. a.

2. *I-au scris la sorți*.

3. Se scoate apoi un cântec de compunere prea nouă și nedibace.

Să mă duc în neliie,
Să las pe mândra pustie,
Să nu știu cui să rămâie !

Foaie verde bob piperi,
Regiment de artileri,
Arde-te-ar focul din cer ;
Și cu foc și cu pucioasă,
Că las mândruță frumoasă
Și mă departez de casă
Și mă duci ca în căruță,
Și mă lași fără mândruță,
Și mândruța ca a mea
Nu e'n sat la nimenea !

(Mușetești-Argeș.)

9.

Foaie verde de trei sfați,
Să vii, mândro, să mă cați,
Între Prut și'ntre Galați,
C'acolo suntem chemați,
O sută și doi soldați,
Stăm în arme răzemați,
Nebăuți și nemâncați.
Ține caii de căpestre,
Duce dorul la neveste ;
Și eu duc caii la apă,
Și duc dorul dela tată ;
Și eu șterg caii de spumă,
Și duc dorul dela mumă ;
Cai 'mpodobiți cu flori,
Și duc dor dela surori ;
Cai 'mpodobiți cu brazi,
Și duc dorul dela frați !

(Pentru vers 1—7, vezi no.
7, vers 7—9.)

10.

Frunză verde de bujor,
Plânge-mă, maică, cu dor,
Că și eu ți-am fost fecior,
Ți-am scos boii din obor,
Ți-am plugul de sub șopron
Și-am plecat să fac ogor.
Dar o brazdă de-am arat,
Potera m'a 'ncunjurat
Și m'a prins și m'a legat

Cu curele 'ncrucișate
Și mi-au pus ranița 'n spate
Și capela la o parte....
Potera și jumătate !

— Măi, neamțule, un' mă
duci ?

Tocma'n graniță la Turci,
- Să fur caii Turcilor,
Să duc dorul mândrelor ;
Să fur caii de căpestre,
Să duc dorul la neveste ;
Să fur caii de frânele,
Să duc dorul mândrei mele !

Frunză verde flori de tină,
Suspină, maică, suspină,
Suspină și pentru mine,
C'am ajuns în țări străine,
Să mănânc de căpătat,
Să beau apă de furat,
Să gândesc cu milă'n sat,
La neveste cu bărbat,
La fete de măritat,
La flăcău și de'nsurat !

(Rucăr.)

11.

Foaie verde foaie 'nvoaltă,
Mă rog, rugă înfocată,
Cu gurița 'nferbântată,
Cu inima usturată,
Cum nu mă mai fac odată,
Cu Ruxanda la poiată,
Să-i spun focul din armată.
Am jurat-o la plecare,
Să-mi trimită de-o scrisoare,
Nu știu, juratul s'a prins,
Dar scrisoare n'a trimis !

(Hănțești.)

12.

Rau, maică, m'ai blăstămat,
De-am ajuns și eu soldat,
Stau în armă răzămat,
Nebăut și nemâncat,
Și de ofițeri muștrat.

Când e soarele 'n chindie,
Mă scoate la teorie ;

Când soarele-a luminat,
Eu, maică, am dezertat,
Of, Doamne, mare păcat!

13.

Și iar verde de mohor,
Plânge-mă, maică, cu dor,
Că și eu ți-am fost fecior.
Cât sunt grânele mai verzi,
Vin, măicuță, de mă vezi,
Că dacă s'or seceră,
Ai veni, nu mă-i află,
Și te-i băgă în pământ,
De-i vedeă pe unde sunt.
La o poartă de'mpărat,
In suliță răzămat,
Nebăut și nemâncat
Și de ofițeri muștrat!

14.

Foaie verde iarbă neagră,
La cișmeaua cea de piatră,
S'au strâns fetițele roată,
Se'ntreabă una pe altă:
— Ce să facem, noi, surată,
S'au dus flăcăi'n armată,
Rămânem nemăritate!
— Foaie verde foi de foi,
Să ne rugăm la ciocoi,
Să dea drumul la flăcăi,
Să ne mărităm și noi!
(Cosmești.)

15.

Foaie verde avrămească,
La regiment, la fereastră,
Șede Ghițșor la masă.
Nu știu, scrie, ori cetește,
Ori la mine se gândește!
(Acelaș.)

16.

Jele-i, Doamne, cui i-i jele,
Jele-i, Doamne, maicei mele,
Că m'a crescut așa mare,
Hasnă de mine nu are.

Jele-i, Doamne, cui și cui,
Jele-i, Doamne, câmpului,
Câmpului și codrului,
Da' mai jele-i murgului,
Murgului, sirepului,
Că mi-a fost el frățior
Și la bine și la rău,
Și la greu năcazul meu
Jele-i, Doamne, cui i-i jele,
Da'-i mai jele, puicei mele,
Puicei mele tinerete,
C'o 'nvățăi a strânge 'n brațe
Si-acuma mi-o las acasă,
Cu lacrimi fierbinți pe față,
Cu coatele pe zăplaz
Si cu lacrimi pe obraz.
Tot mă'ntreabă cu năcaz,
De ce-o las și un' mă duc?
Un' mă duc și când mă 'n-
torc?

Eu îi zic ca s'o mângâiu:
Puiculiță bălăioară,
Să știi, puică, că-s cătană,
Eu mă duc la cătanie.
— Ba te duci la bătalie
Si de-i veni, nu se știe!
Și când a zis «nu se știe»,
Curg lacrimi până'n bărbie!

17.

Foaieleana foi de foi,
Sărării de noi,
Bată-va crucea, ciocoi,
Sărării de noi¹,
Cum ne strânge de prin văi,
Și ne mână ca pe boi,
Și ne tunde ca pe oi
Și ne duce la războiu.
Alta zis am leana foi,
Oleo, lifte de ciocoi,
Da' ne-or trece pe la noi,
Si ne-om strânge-odată noi,
Din Craiova 'n Dorohoiu,
Si ne-om curăță de voi!
(Cosmești.)

M'a dat tata *caciular*,
Am venit la șapte *ai*,
Găsii casa grajd de cai,
Bătătura mucegai!

24.

— Foaie verde pădureț,
Vinde, taică, boii toți,
Și mă scoate dela sorți.
Și vinde vacile toate,
Și ne lasă fără lapte,
Taică, ne duce la moarte!
— Taica nu vă poate scoate
Dela sorți și dela moarte!

Varianta 1.

Vinde, maică, boii toți
Și mă scoate dela sorți!
— Dela sorți și dela moarte,
Maica nu te poate scoate!

25.

Plânge-mă, maică, cu dor,
Că și eu ți-am fost fecior,
Ți-am scos boii din ocol,
Pe Boian și pe Bujor.
Pân' nu mă suiam pe gard,
Nu puneam funia în cap,
Și dacă mi-i înjugam,
La deal pe ogor plecam,
Două brazde că trăgeam;
Când mă dam cu brazda 'n
vale,

Iaca potera în cale.

Bună ziua, măi Ioane!
— Trăiți, domnu' căpitane!
— Măi Ioane-ai fost plugar,
Ia mai fii și militar;
Trage plugul mai la vale,
Să viu să te ieau călare.

Plugul la vale trăgeam,
Si călare mă suiam,
La cazarină că plecam.
Acolo cum am ajuns,
S'au apucat de m'au tuns.
La bărbier porunciă,
Perișorul mi-l tăia,

Perișor cel gălbior,
Cum șede pe jos *potmol*!
Foaie verde trei *surguce*,
Vin, măicuță, de mi-l strânge,
Și mi-l strânge-n trei
basmale,

Și-l scoate la zile mari,
L-arată la fete mari.
Care-a plânge și-a oftă,
Acea-i amanta mea!

Varianta 1.

Foaie verde de areu,
Sărman perișorul meu,
Părul meu cel gălbior,
La căpitan sub picior.
Iea-mi-l, maică, și mi-l
strânge
Și mi-l strânge mânuchele,
Și mi-l pune'n sân la piele,
Și-l plânge, maică, cu jele,
Și mi-l pune'n cingătoare,
Și mi-l scoate'n sărbătoare,
Să mi-l plângă fetele,
Fetele, nevestele!

Varianta 2.

Foaie verde alior,
M'a făcut taica fecior,
Să pasc boii de *pripor*,
Pe Ghilan și pe Bujor.
Foicică de mălai,
Decât, maică, mă făceai,
Mai bine mă lepădai,
Că *basna* de mine n'ai!

26.

De m'oiu duce'n meliție,
Să nu-mi porți doruțul mie;
De-i dori și tu și eu,
Tot de mine-a fi mai rău!

27.

Foaie lată de grănată,
Bată-te focul, armată,

Că mult mai ești blăstămată,
Că m'ai scos din lumea toată,
M'ai dus cale îndepărtată;
M'ai scos afară din țară,
Unde am o surioară.
Surioară bălăioară,
Mi-am lăsat-o bolnăvioară,
Doamne sfinte, n'o omoară;
Doamne sfinte și părinte,
Rogu-mă să ieai aminte,
S'o ngrijești ca un părinte.
De ai gând s'o ieai la tine,
Mă rog, iea-mă și pe mine.
(Buciumeni.)

28.

Neamțule, hătu-ți credința,
Că tu mi-ai mâncat sămânța;
Tu-mi mâncași copiii mei,
Că nu-mi căutași de ei.
Cum din prunci s'au ridicat,
Tu la oaste i-ai luat.
I-ai făcut mari și voinici,
I-ai descălțat de opinci,
I-ai încălțat cu ciupici,
Și mi i-ai dus de pe-aici!
(Tg.-Ocna.)

Variantă.

Neamțule, hătu-ți credința
Și ți-ar fi pierit sămânța!
Cât is pruncii mititei,
Neamțul nu cată de ei;
Dacă pruncii se ridică,
Neamțul la măsură-i strigă,
Și-i descălță de opinci
Și mi-i duce de pe-aici!
(Acelaș.)

29.

Foaie verde trei grante,
De trei ani și jumătate,
De când port ranița'n spate,
Cu curele ncrucișate,
Și prin față și prin spate,
Cu mâncări, cu băutură,
Și multe de-adunătură!

30.

Când te uiți pe-acest pă-
mânt,
Fel de fel de traiuri sunt,
Dar mai greu și mai amar
Nu-i ca cel de militar.
Dimineața li se dă
Câte-o ceașcă de cafeă,
Sărmanul s'ar pune jos,
Că îl trece os prin os,
Dar nu-i singur, cu armă,
Și mai este altceva!

31.

Foaie verde păpădie,
Bată-te focul domnie,
Și cel ce-a zis meliție,
Vine ordin și mi-l serie.
Când e dragostea mai dulce,
Vine ordin și mi-l duce;
Când e dragostea'n temei,
Atuncea, Doamne, mi-l iei!

32.

Foaie verde iarbă grasă,
Peste cea pădure deasă,
Mare ploaie se mai lasă!
Nu știu, ploaie-i ori ninsoare,
Ori lacrimi de față mare,
Și-i ordin de liberare.
Mai ar. vre o donă-trei zile
Și dau ranița'n primire
Și pușca la magazie,
Și mă'n sor, să-mi ieau soție.
Nici prea scurtă, nici prea n-
naltă,

Să se mire lumea toată!

(Pentru vers. 9—11. vezi nota
p. 279.)

33.

Foaie verde de mohor,
Plânge-mă, maică, cu dor,
Că și eu ți-am fost fecior,
Ți-am scos boii din obor

Și plugul de sub șopron,
Și-am arat cât am putut
Și vremea m'a ngăduit.

Și semănam busuioc
Și-a ieșit pară și foc ;
Și sămănam trandafir,
Și-a ieșit numai un fir.

Maică, măicuța mea,
Firul tu mi l-ai vedeà :
Dac'a crește drept în sus,
Să știi, maică, că m'a tuns ;
Iar de-o crește mai plecat,
Să știi, maică, c'am scăpat !

Variantă.

Frunză verde de mohor,
Plânge-mă, maică, cu dor,
Că și eu ți-am fost fecior,
Ți-am scos boii din ogor,
Și plugul de sub șopron,
Și trăsei o brazdă, două
Și semănai busuioc,
Răsări pară și foc !
Dac'a crește drept în sus,
Să știi, maică, că m'am dus ;
Dac'a crește mai plecat,
Să știi, maică, c'am scăpat !
(Durăști.)

34.

Frunză verde de scumpie,
Mă suii în deal la vie,
Mă uitai la răsărit
Și văzui tot pustii.
Numai una nu-i pustie
Și-aceea-i cântălarie,
Șede-un ofițer și scrie ;
Și nu scrie bunătăți,
Ci scrie flăcăi la sorți !
Bate-i-ar pustiul sorți,
C'au luat flăcăii toți,
Pe toți flăcăii să-i ieie,
Numai pe Gheorghe nu-l ieie.
Când aș ști că l-ar lua,

Singură m'aș spânzura,
Delătura drumului,
De ața paingului !

Variantă.

Zis-am verde de gutuie,
Mă suii în deal la vie,
Mi uitai spre Slobozie,
Văzui casele pustii,
Numai una nu-i pustie
Și-aceea-i cântălarie,
Șed primari, notari și scrie,
Flăcăieși la melițe.
Săracii bieții tlăcăi,
Cum mi-i strânge de prin văi,
Cu primari, cu vătășei,
Și mi-i mână dinapoi,
Ca pe-un tăbănaș de boi ! ¹

35.

Crește iarbă și cu grâu
Și nu-i iarbă și cu grâu,
Numai sânge pân'la brâu.
'N-sângele soldatului,
Bate pieptul calului.
Bate vântul papura
Și-mi pornește tabăra,
Tabăra de soldăței,
Mult îs nalți și subțirei,
Și la piept cu năsturei,
Să treacă glonțul prin ei !

36.

Foaie verde de mătășă,
Măicuța nu-i acasă, -
Eu las treaba și mă duc,
De-a drept în țară la Turc.
Ca să scap puicuța mea
De păgân, inimă rea.
Să-i strivesc pe toți, coleă,
Să nu-mi vie să mi-o iea,
Mie mi-a dat Dumnezeu,
Puicuța pe placul meu,

1. Se scoate apoi un cântec neînchegat.

Dar Turcului rog să-i dea,
Tot plumbul din pușca mea,
Să meargă pe ceea lume,
Să nu-i mai aud de nume !

37.

Și mă chiamă Busuioc,
Soldat mândru cu noroc,
Bate toba, goarna sună,
Toți soldații mi s'adună,
Goarna sună, toți gândesc,
Și'ntre dâșii ce grăesc ?
Ci-că Turcul, liftă rea,
Ne-a secat și Dunărea,
Ci-că Turcul, neamul rău,
N'ascultă de Dumnezeu.
Sa-l învăț s'asculte eu,
Cu pușca și cu halice,
Unde-oiu da, Turcul să pice ;
Cu pușcă de cea domnească,
Unde-oiu da, să nimerească.

Carole, Măria Ta,
Să ne treci și Dunărea,
Să mă plimb prin cei Balcani,
Să'nspăimânt pe cei dușmani,
Să'ntălnesc pe Dumnezeu,
Și să-i spun câte știu eu,
Câte știe neamul meu !¹

38.

Las' să zică, las' să zică,
Lumea toată că mi-i trică,
C'am căciulă de curcan,
Băineta pentru dușman.
Las' să zică așa și-așa,
Că io-mi cat de treaba mea !

39.

Badea Gheorghe face-un
 șant,
Ca să-i cadă Turcu'n laț :
Șapte Turci și c'un Tătar,
Ca să scape de amar ;

Șapte Turci și-un Basbuzuc,
Să-și scape viața de Turc !

40.

Mândru, mândru toporaș,
Hai, măicuță la oraș,
Să te duci la căpitan,
Să-i spui c'ai un băietan,
C'a'nvațat muștrulueala,
Și să pice la'nvoeală.
Să-mi dea drumul pân'acasă,
Pân la mândra mea frumoasă !

41.

Că băietu-i chinuit,
La iubit și la sorțit.
Și-a cui doară-s vrerile,
De nu vin și fetele,
In 'scadroane pe la noi,
Să facă doi pași 'napoi,
Să înă'ntorc și-iș sărută,
Tocmai pe iubita mea !

42.

Frunză verde leuștean,
Uite dracul căpitan,
Că mi-ı luat ce-am avut,
De nimeni nu m'am temut,
Dar și eu te-oiu blăstămă,
Până când n'ai mai lua !

43.

Unde-i șirul și mai mic,
Badea nostru-i mai voinic ;
Unde-i șirul singurel
Badea-i și mai voinicel,
Taie Turci și Turci de-odată
Si vadă țara scăpată ;
Și taie, Muscalul vine,
C'asa a trăi mai bine,
Că Muscalul când se 'ntoarce,
Și de sufleteț te stoarce !

1. Vederat, o compoziție nouă.

44.

Fuse badea 'n bălălie,
Pe unde mi-a fost să fie,
Nu știu badea ce-a făcut :
S'a bătut nu s'a bătut,
La Plevnă, la Griviță,
Unde Osman se'ntărtă,
Vai și vai de pielea lui,
De capătul Turcului,
Turcului, păgânului !

45.

Foaie verde busuioc,
Rău mai e când n'ai noroc.
Pleacă badea 'n melițe,
Tot cu răs, cu veselie,
Pleacă păsărelele,
Cu ele gândurile.
Frunza 'n codru vestejește,
Puica la el se gândește.
— Foaie verde foi de nucă,
Carnea 'n trup mi se usucă,
Nici nu știu cât am de furcă,
Nici cămeșa de cusut,
Nici horbota de'npletit,
Nici la horă de gătit.
Când la horă, badea nu-i,
Și eu mor de dorul lui,
Eu mă uit pe la portiță
Și el nu-i nici pe uliță.
Sara mă duc în grădină,
Pe vremea când dânsul vine :
Badea 'ncoace, badea nu-i,
Și eu mor de dorul lui !

46.

Nu mai plânge, nu oftă,
Maică, măicuța mea,
Că doar traiul de soldat,
Il petreci fără oftat.
Geaba plângi, te văicărezi,
Că, măicuță, nu mă pierzi,
Și ca mâni iară mă vezi.
Nu-i nici Turc, nici Ros în
țară

Și-oiu veni la primăvară,
Nu-i nici *Poleah*, nici Tătar,
Și ca mâni în satu-s iar !

47.

Răi mai sunt cei căpitani,
Tot mai răi, tot mai dușmani,
Cine focul i-a adus,
Ibovnicul de mi-au dus,
Pe drumul Bârladului,
Tocma 'n toiul dragului !

48.

Foaie verde foi de soc,
Tot eu sunt făr' de noroc ;
Unul am și l-or luă,
L-or luă, l-or îmbracă,
Cu el Brăila s'o iea,
Brăilă și Dunărea,
Bătălia-i *șugă* rea !

49.

Frunză verde baraboi,
Ce-am ajuns, ce-am ajuns noi !
Noi cei mari în cele sate,
Suntem oameni cu păcate.
Nu știu, Doamne, ce-am
făcut,
De-așa rău ne-ai fost bătut ;
Nu știu, Doamne, ce păcat,
Că prea rău ne-ai blăstămat,
Să intru în cea armata,
Să pierd ziua, noaptea toată.

50.

Galbenă frunză uscata,
Bat-o focul de armata,
Goarna sună, goarna sună
Și voinicii se aduna.
Când voinicii se pornesc,
Stau în drum și mi-i privesc.
Fetele 'n drum se bocesc,
Că ibovnicii pornesc
Și neveste tinerele
Li bocesc, bocesc și ele !
Că-s vadane de bărbați,

Cu copii nebotezați.
Cine-a fi, cine-a scormit,
Cum ochii nu i-au plesnit,
Că miliția-i o pară,
Care-ți face via' amara;
Arzi în foc fără noroc,
Că miliția-i un foc!

51.

Foaie verde leuștean,
Aman, bre Osman,
Scoală, Osman, te deșteaptă,
Aman, bre Osman¹,
Că ți-i Plevna 'ncunjurată,
De Români cu spata lată!

52.

Dela Plevna până 'n vale,
Șapte drumuri și-o cărare,
Și-un izvor de apă rece,
Cine bea, de dor îi trece.
Am mers singur și-am băut
Și de dor nu mi-a trecut!

53.

Tot orașu-i cu noroc,
Numai Plevna arde 'n foc.
O, săraca Plevna noastră,
Cine-a fost s'o stăpânească:
Rusul cu țara rusească!

54.

Frunză verde busuioc,
Tot orașu-i cu noroc,
Numai Plevna arde 'n foc.
Hosman-Pașa-i la mijloc,
Sta 'n mijloc și-mi se gândia,
Și din gur' așă grăia:
—Săriți Turci, săriți *ogalii*,
Că ne-a 'ncunjurat Muscalii,
Cu tunuri, cu *bombarale*,
Cu sulita la picioare,
Strălucind ca mândrul soare,
Când îi vede Turcul, moare!

1. Refreu.

55.

Foaie verde puiu de nuc,
Am simțit un dor de Turc;
Mi-aduc bine-aminte, măi,
Unde-a fost bătaia 'ntâi.
S'aud tobele bătând,
Și goarneau răsunând
Iar dincolo de pârâu,
Crește iarbă și cu grâu;
Nici nu-i iarbă, nici nu-i grâu,
Numai sângele la brâu.
Sângele soldatului
Bate pieptul calului.
Și pornește tabăra,
Tabăra de soldăței,
Mult is nălți și frumușei,
Și la piept cu năsturei!
(Vezi no. 36, p. 282.)

56.

Frunză verde și-un susai;
Mai bine nu mă făceai,
Maică, măicuța mea,
Ca să-mi duci tu jelea mea,
Grija căpitanului
Și seama arcanului!
Cu gândul la bătalie,
D'apoi, maică ce o să fie,
Ce-o să fie, a să vie!

57.

—Foaie verde romăniță,
Copiliță, copiliță,
Ce tot plângi, ce tot suspini,
Parcă rămâi prin streini!
—Frunză verde alior,
Măi bădiță, badișor,
Măi bădiță, fără tine,
Toate 'n lume mi-s streine:
Și vecina și maică,
Și vecinul și taică,
Fără numai dumneată!
—Mândră, mândruleaua mea,
Geabă plângi și te căinezi,
Geaba tot te vâicărezi,

N'are cine să te-asculte
 Și ca tine fete-s multe.
 Că nici plânsul nostru nu-i,
 În puterea nimănui,
 Făr' a căpitanului.
 Căpitanul când sosește,
 Iarba 'n vale vestejește.
 Când aud goarnă sunând,
 Văd frunzele 'ngălbenind,
 Și pe vale și pe deal,
 Pentr' un rău de căpitan!

58.

—Tu, Doamne, Măria Ta,
 Ascultă și ruga mea,
 Pe voinici nu-i mai lua!
 Toți te roagă, toți și eu,
 C'un flăcăieș am și eu.
 —Fa femeie, ia ascultă,
 Nu mai bate cale multă;
 Feciorul ți-l l-oiu lua,
 Măcar fără voia ta!

59.

Prutul vine, Prutul trece,
 Dare-ar Domnul să se 'nnece,
 Și umflă-s'ar Dunărea,
 Tocmai când s'or înturnă!

60.

Din târgul din răsărit,
 Vestea mare c'a venit,
 Dar nu-i mare, vestea-i rea,
 Turcul trece Dunărea,
 Grecul bate-alături.
 Cu Turcul ochii nu da
 Și tare se fuduliă.
 Grecule, lua-te-ar, dracul,
 Moartea căpitanului,
 Și grija dușmanului,
 Într'o bună dimineață,
 Ți-oiu lua ție din viață!

61.

Pușca și pistoalele,
 Imi fac toate boalele;

Bie-ar fi și-o săbioară,
 Unde-oiu da cu ea, să moară!

62.

—Frunză verde crinișor,
 Fosta-i, bade, roșior,
 Frunză verde toporaș,
 Fosta-i bade călăraș,
 —Leleo, fost-am căciular,
 Cu căciula mocănească,
 Cuglonțu 'npușcă domnească,
 Din Brăila 'n Calafat,
 Lele-o, dragă, m'am plimbat,
 Cu pușca, cu raniță,
 Ca să păzesc graniță,
 Și-am trecut și Dunărea;
 Goarna c'auziam că sună,
 Domnul Carol ne adună,
 Ne-a sunat cu trâmbiță
 Pe câmpul din Griviță.
 Când trâmbița răsună,
 Osmănel că tremură;
 Când sunat-a' doua oară,
 Osmănel eră să moară.
 Bate pușca, tunul bate,
 Bate Plevna de departe,
 Și-ți mai spun, lele-o, poveste,
 Că Plevna azi nu mai este.

63.

—Alej, Furcule hain,
 Apucă-te-oiu de tain!
 Pentru plata lucrului,
 Trupul bazbuzucului;
 Pentru osteneala mea,
 Ai să-mi dai tu pielea ta;
 Pentru osteneala noastră,
 Să ne dați vieța voastră;
 Și din Dunărea la vale,
 Să te puiu să-mi cânti de jale!

64.

Unde-i Dunărea mai lată,
 Acolo-s voinicii gloată;
 Unde-i Dunărea din mal,
 Tot innoat' un mândru cal,

Innoată și s'opintește,
Până la uscat răsbește !

65.

Frunză verde lemn de tei,
Sărmanii, bieții flăcăi,
Cum mi-i strânge ca pe boi,
Și mi-i duce la răsboi.
Cel ce-a stârnit «hai la sorți»,
Putrezi-i-ar osu'n gros,
Și sângele la țăntari,
Și carnea la tabăcari,
Să facă hamuri la cai
Și curele la Muscali.

Pentru o pușcă *ruginoasă*,
Lăsai masa, lasai casă;
Lăsai nevastă frumoasă,
Cu doi copilași în brațe.
Unul striga «mamă, mamă!»
Altul striga «tată, tata!»
—Dragul mamei, nu strigă:
Tatăl tău e 'n batălie
Și ne-a trimis o hârtie;
Ci-că îi lovit la o mână
Și zace de-o săptămână;
Și-i lovit la un picior,
Și-a umplut lumea de dor!

66.

În armată stai ca 'n cușcă
Și cu gloanțe și cu pușcă,
Pușca-i iar de *pușcarit*,
Pe ciocoi de capuit;
Pușca-i bună în codru verde,
Unde nimeni nu te vede!

67.

Cine nu se *cătunește*,
Nu știe lumea cât trăește,
Nici n'are de povestit,
Că traeste chinuit.
De plouă ploaie cu foc,
Cătana nu stă pe loc;
De plouă ploaie cu sânge;
Cătana merge și plânge!

(Comunic. de d-II. E. Toroușiu,
Poeni-Bucovina.)

68.

Foaie verde de bujor,
M'a făcut maica fecior,
Să fiu tatei ajutor.
M'a scris Neamțu 'n cătănie,
M'a scris cu cerneală albastră,
Când eră să-mi ieu nevastă;
M'a scris cu cerneală verde,
Când mi-eră mai drag de fete;
M'a scris cu cerneală neagră,
Când mi-eră lumea mai dragă.
—Neamțule, unde mă duci?
—Tocma 'n graniță la Turci.
—Să port caii de căpestre,
Să duc dor dela neveste,
Și să port caii de frâne,
Să duc dor dela copile.
Arde-te-ar focul pe tine,
Cum arde inima 'n mine!

(Comunic. de d-I C. Rădulescu-
Codin, Ardeal. Pentru vers 11-16
vezi p. 277, No. 11, vers. 14-25.)

69.

Haide, haide, să jucăm,
Pe dușmani să-i alungăm;
Măi dușmane, fugi din țară,
Că-ți dau foc și-ți dau și pară!

(Comunic. de d-I V. Ungu-
rean, Bucovina.)

70.

Luminate Impărate,
Stăi pe loc și nu te bate,
Și judecă, fă dreptate,
Că-s cătane ne'nvațate,
Nu știe seama la toate;
Și-s cătane tinerele,
Și nu știi a face rele!

71.

Foaie verde pui de nuc,
S'au strâns mândrele buluc
Și mă 'ntreabă un' mă duc.

Eu le spui : «în bătălie»,
Ele plâng și mă mângâie
Și mă 'ntreabă când mai vin.
Eu le spun : «la primăvară»,
Ele plâng de se omoară !

(Negrileşti.)

72.

Foaie verde trei granate,
Șese ani și jumătate,
Decând port arma pe spate,
Cartușiera la o parte !

(Comunic. de d-l G. Buhuș,
Arsura-Fălciu.)

F. FELURITE.

1.

Foaie verde de *molotru*,
Veni postul lui Sân-Petru,
Părăsi cucul *bungetul*
Și mierlița *frăsinetul*
Și turtureaua vâlceaua,
Și lelița *moloteaua* !

(Țigănași-Iași.)

2.

—Cucule, tu un' te duci?
Vara vii, vara te duci,
Mă mir : iarna ce mânânci?
— Mânânc putregaiu de fag
Și beau apă dintr'un lac
Și cânt codrului cu drag !
(Meria-Covurluiu.)

Variantă.

—Cuculeț dela pădure
Cu gușa plină de mure,
Vara vii, vara te duci,
Mă mir iarna ce mânânci?
— Mânânc putregaiu de fag
Și beau apă dintr'un lac
Și zic codrului de drag !

3.

Frunză verde și-o laleă,
Oltule, pe matca ta
Dare-ar Maica Precistă
Și Sfânta Duminică,
Pe unde trece punteă,
Și se 'nalță pulbereă,

Să 'nverzească richită,
Să 'mpuieze *ursoaică*,
Să dau eu cu flinta 'n ea ;
Că ieșit un port în sus
Cu *malotele* de urs ;
Și-a ieșit un port la vale,
Cu scurteici de căprioare !
(Jud. Muscel.)

4.

Foaie verde matostat,
Dela Jii pân' la Banat,
Codrul mi s'a lăudat,
Că-și ține codrul frunză
Verde ca primăvară.
Codre, nu te lăudă,
Că ții trunza și iarnă,
Verde ca primăvară,
C'o veni Vinerea mare,
Te-i pâlî, codre, pe poale ;
Și-o veni luna *Undrea*,
Crivățul te-o desbracă,
Păcat de hăinuța ta !
(Acelaș.)

5.

Foicică trei granate,
Frățioare codre, frate,
Ce fecior de lele ești,
Primăvara 'mbobocești,
Iarna te călugărești ;
Primăvara-mi ești frumos,
Iarna-mi ești tot mânios !
(Acelaș.)

6.

C'altă foaie trei smicele,
Codrule, hainele *tele*,
Le-aruncă vântu 'n vâlcele,
Zace zăpăda pe ele!

(Acelaș.)

7.

—Foaie verde și-o laleă,
Ia mai cântă cuculeă!
— Ba, ba, ba, voiniculeă,
C'am cântat la Severin
Pe-o creangă de rosmarin
Și m'am umplut de venin!
— Ia mai cântă, cucule!
— Nu mai pot, voinicule,
C'am cântat la Ialomită,
Pe-o crangă de peliniță,
Și m'am uscat la limbuță!
— Ia mai cântă, cucule!
— Nu mai pot, voinicule,
C'am cântat la Calafat,
Pe-o crangă de lemn uscat
Și gurița mi-a secăt!

(Hănțești.)

Variantă.

—Ia mai cântă, cucule!
— Nu mai pot, voinicule,
C'am cântat la Severin,
Pe-o crangă de rosmalin,
La boierul Constantin,
Numai pe-un pahar de vin
Și nici ăla nu fu plin!
— Cântă, cântă, cucule,
Că ți-oiu da apă din scoc
Și pâne din iarmaroc.
— Ba nu pot, voiniculeă,
Că mi-i seacă guriță,
Mi-i secată limbuță,
C'am cântat la București,
La curțile 'mpărătești;
Boieri la masă cină,
Gurița mea le cântă,
Masa plină se găsiă,
Bucate bune eră,

Vin de cel bun se află:
Fărâma eu n'am gustat,
Cu vin nu m'am adăpat,
Vorbă bună n'am aflat,
Pe mine m'au alungat:
«*Hucu*, pasăre, de-acoleă,
«Că ți-oiu rupe aripă!»
Și-am plecat, vere, plecat,
Amărit și supărat;
Am plecat în altă lume,
Că-s strein ca vai de mine!

8.

Lată-i, Lată-i Dunărea,
Și-a trecut neica prin ea,
Cu trei cai alătura.
Unul roșu ca focul,
Altul negru ca corbùl;
Pe celalt mai mititel,
Neica călărea pe el!

9.

Lată-i, Lată-i Dunărea,
Și-a trecut neica prin ea;
Și-a trecut c'o șeică veche
Și c'o floare la ureche;
Și-a venit c'o șeică nouă,
Și cu flori la amândouă!

10.

Foaie verde mărgărint,
Doamne, coboar' pe pământ
Și vezi Cuza ce-a făcut!
Că ne-a dat pământ la toți,
Să nu mai fim slugi la hoți;
Și ne-a scăpat din nevoi,
De robie la ciocoi!

11.

Frunză verde de pastramă,
Să nu bați săracu 'n seamă;
De l-ai băgă azi și mâne,
El te pune pe tăciune,
Umple satul de minciune,
Tot-umblă din casă 'n casă,
Cu câte-o minciun' aleasă!

12.

Frunză verde de susaiu,
Pe cea guriță de plaiu,
Ar' un plugușor cu cai.
— Surule și Ortoman,
Buni-ăți fi la căpitan!
Cum trag caii dela roate,
Inimioara-mi rupe, frate;
Cum trag caii dela hăț,
Buni ar fi de niște hoți!
Surule și Ortoman,
Buni-ăți fi de căpitan!
La luați flăcăi aminte,
Să nu mă dați de necinște,
Să mi-i dați în seama mea,
Să mă duc la Raiova!

13.

—Frunză verde de cicoare,
Mă rog, codre, dumitale,
Lasă-mă la umbra ta,
Să mă iubesc cu mândră,
Că mi-i mândra ostenită,
De șapte poțeri gonită!
— Voinice, voiniculeă,
Supt umbră nu te-oiu lăsa,
Că ți-i mândra tinereă,
Și-i face păcat cu ea,
Și mi-ai veșteji frunză!

14.

—Ce te legini, plopule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu vârful tot la pământ?
—Da' cum nu m'oiu legănă,
Dacă mi-a trecut vremeă
Și-a venit iarna cea grea!
Vântul bate vâlurèle
Și-mi aduce dor și jele,
De pe unde-s păsărele.
Vântu-mi bate 'nnădușit,
Frunza-mi pică la pământ
Și mă lasă amărît;
Vântu-mi bate cam domol,
Păsările se duc stol

Și mă lasă amărît,
De mă clătin la pământ,
Făr' de ploaie, făr' de vânt!

Variantă.

—Ce te legini, codrule,
Codrule, codruțule,
Ce te legini, puiule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu crângile la pământ?
— Mult mă legănez în vânt
Și mă plec către pământ,
Că toți pleac' și toți mă lasă,
Fug toți de iarna geroasă!

15.

Foileană și-o răsură,
Cuculeț cu pană sură,
N'am grăit gură la gură,
Să nu-mi cânti în curătură,
Să cânti la lelea pe șură?
Cuculeț cu mintea 'ntreagă,
Ce tot cânti la noi pe creangă:
Nu-mi vezi inima pribeagă!

16.

Foaie verde trei sârbuci,
S'a dus cucul de pe-aici,
Și și-a lăsat puii mici,
Puii mici, lâng'o tulpină,
Să-i crească mamă streină.
Vine cucul într'o vreme,
Găsește puii cu pene;
Cucul de părere bună,
Cântă 'n codru de răsună!

Varianta 1.

Frunză verde toporaș,
S'a dus cucul la oraș,
Și-a lăsat puii golași,
Și-a venit mamă streină
Și crește puii cu milă.
Pitulicea, ba'to crucea,
Tot se duce 'n curătură,
Să le-aducă 'mbucătură,
Și să crească puii mari
Și să cânte prin frunzari!

Varianta 2.

Frunză verde de pelin,
S'a dus cucul cel bătrân
Pe opt ani la Rusalim
Și-au rămas puii flămânzi.
Dar măicuța cea bătrână
A luat puii de mână
Și-a sburat pe rădăcină,
Și-a sburat între ogoară,
Și-a cules găunți din țară
Și-a dat la pui să nu piară!
Dup' un an cucu-a venit,
Puii lui că și-a găsit;
Și-a găsit puii în pene,
Și n'au vrut să-i zică «nene»!
Cucul rău s'a supărat
Și la cer că a sburat
Și de-acol' a cuvântat
Și cerul s'a bucurat
Și puii s'au supărat;
Și începură tare-a plânge:
Din inimă curgea sânge!
(Comunic. de d-l I. E. Torouțiu, Volovăț-Bucovina.)

17.

Și-apoi verde alior,
Coea 'n vale la izvor,
La izvor cu apă rece,
Două glasuri mi se 'ntrece,
Cântă două păsărele,
Că-s suflete tineréle;
Și tot cântă, cânt' așa,
Că vine primăvară!

18.

Găci pe găci și mulți fluturi
Și în codri mulți muguri,
Mă lovesc grele gânduri,
Să pun piciorul în scară
Și să trec în altă țară,
Dorul Savinei m' omoară!
Că-i frumoasă, lată 'n șele,
Si se poartă cu *petele*,
Sufletul inimii mele!

19.

Foaie verde de-alunică,
Am o dragă ibovnică,
Intr'un codru, frunza pică,
Se mlădie, se usucă!

20.

Frunză verde liliac,
Sărmana frunza de fag,
Mult îmi spune c'am să zac;
Sărmana frunza de teiu,
Mult îmi spune c'am se *pieiu*;
Sărman cuculeț de șes,
Mult îmi cântă de purces!

21.

...-ți legea ta de Lină,
Mi-ai mâncat o pungă plină,
Mi-ai mâncat și m'ai lasat,
M'ai lasat fără pacat!

22.

...-ți legea iarnă mare,
Mi-ai mâncat multe parale;
...-ți legea iarnă lungă,
N'am lasat un ban în pungă;
'Tu-ți legea, iarnă geroasă,
Că n'am cap să ies din casă;
Ies afară să taiu lemne,
Pun toporul pe surcele,
Bag mâinile 'n sân la piele,
Mă uit la vite cu jele.
Sar în țarc, nu-i fân de leac,
Mă uit la vite cum rag.
Cine-a fost Român de treabă,
A scos vitele la iarbă;
Cine-a fi Român de soiu,
Scoate 'n primăvară boi,
Dar cine-a fi blăstămat,
N'a scoate nici un mânzat!
(Negriilești.)

Varianta.

Of, pustie iarnă mare,
Mi-ai mâncat multe parale!

Toate vitele îmi rag,
Că nu este fân de leac.
Plec la boierii din sat,
Să-mi dea fân pe secerat,
Să-mi mai dea cum mi-au
mai dat,

Pe-o falcie de prăsit,
Că nu-i vreme de gândit !

23.

Foilița baraboiu,
La moară la Dorohoiu
Merge-un car cu șase boi,
Incarcat cu papușoi.
Dar în urma carului,
Ciocoiășul satului.

— Buna ziua, mai țărane !

— Nu-ți mulțămesc, mai
cucoane !

— Mai țărane, tu ești beat !

— Stai, tu ciocoiu blestemat :

De trei zile n'am mâncat

Și tu îmi zici că sânt beat !

Dar ciocoiul ca dracu',

Să nu-și uite naravul,

Puse mâna pe oblânc

Și scoase un bețișor,

Și da una, și da două,

Pân' la patruzeci și nouă !

— Văleu, văleu, măi cucoane,

Văleu, văleu, rău mă doare !

Dar țaranul ca dracu',

Să-și deprindă naravul,

Pune mâna sub scortuță

Și scoate o măcicuță,

Nici prea lungă, nici prea
groasă,

Numai cam căpăținoasă.

Ii da una, îi da două,

Pân'la patruzeci și nouă.

— Valeo, valeo, măi țărane,

Valeo, valeo, rău mă doare !

Și porni pe drum la vale.

Ajunge la crișmușoară :

— Măi Ioane, Balabane,

Scoal' și-aprinde-o lumânare,

Dă-mi rachiu de trei parale
Și mă friacă pe spinare ;
Valeo, valeo, rău mă doare !

(Țigănași-Iași.)

Variantă.

Foaie verde baraboiu,
La moară spre Dorohoiu
Merge-un car cu patru boi,
Încărcat cu popușoi.

Dinapoia carului,

Vine Grecul satului.

— Bună ziua, om din sat !

-- Latri, ciocoiu gulerat !

— Măi țărane, tu ești beat !

— De trei zile n'am mâncat,

Nici pe ochi nu m'am spălat !

Și-apoi Grecul satului,

Cu naravul neamului,

Puse mâna'n turetcuță

Și scoate o bicișcuță ;

Cum mi-o scoate, cum por-
nește,

Pe Român de mi-l croește :

Trage-i una, trage-i două,

Trage-i opt și trage-i nouă.

Iar țaranul satului,

Cu naravul dracului :

— Elei, Grecușor bălțat,

Da' aici nu-mi ești în sat,

Ci'n puterea câmpului,

În mâna Românului,

Și grăia și tot grăia,

Și din drug că îmi scotea

O pretcuță cioturoasă,

Cioturoasă, noduroasă,

Ca să-l usture la oasă,

Cu dreaptă c'o aducea,

Pe spinare că-l croia.

I-a tras una, i-a tras două,

I-a tras nouă zeci și nouă.

Și i-a tras, mări, i-a tras,

De ajuns și de rămas,

Ca să prindă Grecul minte,

Să nu fie ca'nainte !

24.

Foaie verde brădăţel,
 Țânțărășule!
 La umbră de stejărel,
 Țânțărășule¹!
 Hodinește-un voinicel,
 Ce mi-l chiamă Costăchel.
 — Cine cântă, fată'n luncă?
 — Costăchel, mămuca!
 Cânt'a jele, să se ducă,
 Costăchel, mămuca²!
 (Tg.-Ocna.)

25.

Și-am zis verde și-un bujor,
 Cărărușa la izvor,
 Merge-un frate și c'un sor,
 Tot vorbind și sfătuind,
 Pe maică-sa căinând:
 — Și-am zis verde avrămască,
 Sărmana măicuța noastră,
 Când s'ar face la fereastră,
 Să ne-asculte taina noastră,
 Taina noastră cea frățească,
 Dumnezeu să ne-o păzească!

26.

Și-am zis verde de năgară,
 Este-un nuc cu frunza rară,
 Cântă cucul de s'omoară!
 Sus în vârful nukului,
 Cântă puiul cucului,
 Iară jos pe-o rădăcină,
 Cântă maica cea bătrână.
 Și-așa cântă de cu foc,
 De stă călătoru'n loc;
 De ce stă, tot ar mai sta
 Și tot ar mai ascultă.
 Spune cucului să tacă,
 El se sue sus pe cracă
 Și tot cântă de te seacă,
 Ca la inimă pribeagă.

Las' să cânte, c'asă știe,
 C'asă-i bine'n pribegie!

27.

Florilor, voi zorilor,
 Mai încet din revărsat,
 Că m'apucă ziua'n pat,
 Și mi-i murgul de furat.
 Să-mi aduc murgul din câmp,
 Să-i pun șeaua, să mă duc,
 Să mă duc ca să-l petrec,
 Prutul dincolo să-l trec;
 Să-l prefac în câțiva lei,
 Să mă duc la frații mei!

28.

Frunză verde lozioară,
 Mândrișoară bălăioară,
 La nukul cu frunza rară,
 Cântă cucii de s'omoară.
 La rădăcină de nuc,
 Cântă un dușman de cuc,
 Și spune c'am să mă duc.
 Iar în sus, pe-o rămurea,
 Cântă și o turturea,
 Tristă ca inima mea,
 Ciugulindu-și penele,
 Ca tine sprincenele!

29.

Foaie trei granate,
 Ce frunză se bate
 Pe la miez de noapte
 Cu fiori de moarte!
 Frunza teiului,
 Și cu-a plopului!
 Vorba lor începe,
 Dar cine-o pricepe!

30.

Foaie verde și-un bujor,
 Mă rog, domnu' perceptor,

C'am să trăesc, n'am să mor;
 La anul dacă trăesc,
 Banii birului plătesc.
 Ba-mi pare că i-am și dat,
 Pentr'o zi de secerat,
 Primărașului din sat,
 Cîte una de-adunat
 Și una de *cînatu*ra,
 La domnul din prefectură!

31.

Foaie verde trei lămâi,
 Văzu fete peste Jii,
 Cu rochițe cafenii,
 Cu brăie portocalii,
 Cu bluzele naramgii,
 Cu țafele durdulii.
 Tu, murgule, ici rămâi,
 Ici te beau, ici te mănânc,
 Nu te mai duc eu acasă!
 — Iancule, n'o fi păcat?
 Multe-orașe te-am purtat;
 Te-ai trecut Oltul vărsat¹,
 Făr'de luntre, făr'de pod,
 Și nimic nu ți-am udat,
 Nici colțul dela mantă,
 Când te-am trecut cu mândră,
 La mândruța dela Jii,
 Care-ai sărutat-o'ntăi.
 Nu-i de-al meu suflet păcat,
 Sa mă dai pe-un sărutat?

32.

Foaie verde grâu răur,
 Toată vara strâns-am unt:
 Când a fost la cântărit,
 Șapte sute n'au ieșit,
 Stăpânul m'a suduit.
 Ce făcuși banii, măi căne?
 I-am cheltuit, măi jupâne!

N'am putut trăi pe lume,
 Fără cal nebun sub mine,
 Fără *disagă* sub mine,
 Fără puiu fript de găină,
 Fără ploscă la *ciochină*,
 Cu vin de Drăgășani plină!
 (Comunic. de d-l Fl. Cristescu, Șe.arcea-deal, Teleorman.)

33.

Toată vara adăstai,
 Să-mi vie ziua lui Mai,
 Să-mi văd câmpul ca un rai
 Și Boranul plin de cai,
 Să îmi văd de galbină,
 Cu toți mânjii după ea,
 Coborînd după *ceșmea*.
 (Acelaș.)

34.

I-auzi, țapo, cucul cântă,
 Ieși afară de-l ascultă,
 Că mi-i inimioara ruptă!
 Foică lozioară,
 Vine Săm-Pietrul de vară,
 Și plec cu cucii din țară,
 Și mi-i inima pustie,
 Că mă duc în pribegie,
 Și te las în satul tău,
 În seama lui Dumnezeu!

35.

Foaie verde de-alunică;
 Peste deal, în cea vâlcică,
 Sunt doi pui de rîndunică.
 Unul zboară și se duce,
 Altul rămâne și plînge.
 — Stăi, măi frate, nu te duce,
 Pân' mi-or crește-aripele,
 Să luăm câmpiile!

1. Revărsat, vărsat peste maluri.

III. STRIGATURI.

A. Strigături glumețe.

1.

Cătu-i vara de frumoasă,
Nu pusei mâna pe coasă;
Cătu-i numai umbra groasă
Și pivnița răcoroasă
Și nevăstuica frumoasă!
Of, leliță, doar'odată,
Să leși ușa mai crăpă,
Perdeaua mai ridicată
Să viu și eu câte-odată,
Să te văd cum ești culcată!
Dar de-i fi culcată bine,
Să mă dau pe lângă tine,
Să mă joc cu țâțele,
Ca cu gutuițele!

(Comunic. de d-l C. Mărgă-
ritescu, jud. Roman.)

2.

Sună, sună și răsună,
Sună, sună, că nu-i bună,
Sună, cioboțica, sună!

3.

Iaca una, măi băieți,
Lelița cu părul creț;
Iaca una, iaca două,
Lelea cu rochița nouă;
Iaca două, iaca trei,
Lelea cu ochii câprii;
I-auzi trei și i-auzi patru,
Lelea a'ndrăgit pe altul;
I-auzi patru, i-auzi cinci,
S'a dus lelea de pe-aici;
I-auzi cinci și i-auzi șasă,
Și de mine nu-i mai pasă;
I-auzi șase, i-auzi șapte,

Dragostea de astă noapte;
I-auzi șapte, i-auzi opt,
Și de doru-ți nu mai pot!
I-auzi opt și i-auzi nouă,
Mi s'a rupt inima'n două!
I-auzi nouă, i-auzi zece,
Și de doru-ți nu-mi mai
trece.

Și'ncă una peste zece,
Înimioara'n mine-i rece!
Și iar una două,pre'ce,
Hai, puică, și mai petrece!

Variantă.

Iaca una, iaca două,
Lelea cu rochiă nouă
Și cu barizelul verde,
Să fii dragă cui te vede;
Cu pestelca vișinie,
Să-mi fii dragă numai mie!

4.

Vai de mine, n'am opinci
Și mândruțe am vreo cinci;
Vai de mine, n'am ciobote,
Și mândruțe am vreo șapte;
Vai de mine, n'am bordei,
Dar mândruțe câte vrei;
Șapte sunt copile mici
Și mai am mai mari vreo
cinci;

Mai am și bătrâne fete,
Alea mă tot trag de bete.

5.

Frunză verde și-un spanac,
Nevăstuică cu bărbat,
Fă-mi și mie loc în pat,

Să văd cum e însurat.
De-o fi bine, să mă'nsor,
Dacă nu, să stau fecior!
(Negrileşti.)

6.

Foaie verde mărgărint,
O să mă las de iubit,
Şi să m'apuc de furat,
Să fur nevastă din pat,
Să las patul leşinat,
Şi bărbatul ofticat,
Bătându-şi cu pumni 'n cap!
(Acelaş.)

7.

Bate brăul¹ tot pe loc,
Că-i dracul sub oboroc;
Bate brăul pe hodină,
Că-i dracul sub rădăcină;
Bate brăul voiniceşte,
Că dracul se prăpădeşte
Şi n'are nici o nădejde!
(Hănţeşti.)

8.

Cine joacă legănat,
Să nu credeţi c'a mâncat!
(Negrileşti.)

9.

Cine joacă scuturat,
Pe-acela l-a *apucat*;
Iartă-i, Doamne, greşală,
Că s'a 'nfruptat Vinerea,
C'a tăiat mă-sa mătă,
Şi i-a mâncat codiţă!
(Acelaş.)

10.

Spovedeşte-mă, părinte,
Dar nu-mi da păcate multe,
Că-s cu leliţa făcute;
Şi nu-mi da păcate grele,

Şi mai dă şi mândrei mele,
Că-i şi ea părtaş' la ele!
(Acelaş.)

11.

Iu-iu-iu! podea uscată,
Bea Gheorghe, gura-căscată!
Săptămâna ce-a trecut,
De cap ți-ai făcut,
Dar asta care vine,
Poate-i bea şi tu mai bine!
(Acelaş.)

12.

Treaz, beat,
Cum s'a întâmplat;
Dar răchiu nici n'am gustat,
Iha! dă-i căţeaua,
Cu ghiontul scoate-i măseaua!

13.

Una măi! două măi!
Hai la trei şi bate-acum!
Câte una ce-a rămas,
Dup' aceasta nu mă las!

14.

Bate stângul, ține dreptul,
C'a făcut lelea băietul!

15.

Copiliţă fără de minte,
Zi mă-tii să te mărite!
— Insoară-te dumnetă,
Că şi eu m'oiu mărită,
Tot în sat cu dumnetă,
Straie albe oi u purtă,
Tot în ciuda dumnetă!
(Negrileşti.)

16.

Sus, sus,
Puiu de urs!

17.

Mă dusei la horă
Cu țarolă nouă,
Țarola cu clopoței,
Darag mi-a fost întâi și 'ntâi !
Cu țarola zurnai, zurnai !
Cu căciula numai, numai !

18.

Foaie verde de pelin,
M'am jurat să nu beau vin,
Pân' n'a fi paharul plin !
M'am jurat să nu beau țuică,
Pân' n'oiu mănca fripturică,
Să-mi meargă mâncarea 'n
tihnă !

19.

De pișcat și de mușcat,
Nici popa nu dă păcat !
De-ai băgat mâna în sân,
Hai la popa Constantin ;
Părinte, blagoslovește,
Că și tu iubești neveste !

20.

O plăcintă
Și-o 'nvărtită,
Când s'a coace,
Svârle-o 'ncoace !

21.

—Ce ai, Leleo, în cofiță ?
— Lapte gras de bivoliță,
Să mânânce Ioniță !
— Cât dai, Leleo, laptele ?
— Cinci lei oca, domnule !

22.

Foaie verde bob năut,
Taica mă mânâ la târg :
Nu știu boii să-i înjug.
Eu i 'njug cu coadele,
Ei mă 'mpung cu coarnele !

Plugul este-o goangă rea :
Niște vite omorîte,
Niște brazde 'nșiruite !
De s'a face¹, nu s'a face,
Mai mare foametc-om trage !

23.

Leleo, ți-am dat o basmă
Și azi te vād fără ea ;
Cine ți-a mai da basmă,
Să se destrame ca ea !
Hop așa, hop așa,
Tu-mi erai a mea !
Aseară ți-am dat inel,
Și azi te vād fără el ;
Cine ți-a mai da inel,
Să-i treacă trupul prin el !
Hop așa, hop așa,
Vino 'ncoace, fa !
Aseară ți-am dat mărgel
Și azi te vād fără ele ;
Cine ți-a mai da mărgel,
Să se 'nșirue ca ele !
Hop așa, iar așa,
Durduleana fa !
Aseară ți-am dat cercei,
Și azi te vād fără ei,
Hop așa, iar așa,
Cum te-aș sărută !

24.

Mocăncuță dela oi,
Cu catrința din trei foi,
Hop, hop, hop !

25.

Iacă una, iacă două,
La dumbravă pică rouă ;
Iacă roua s'a luat,
Ibovnica m'a lăsat !

26.

Bate-o, bate-o la pingică,
Să moară dracii de frică ;
Bate-o batc-o și mi-o saltă,

1. De s'a face [recolta, ori] nu s'a face.

Și mi-o saltă 'ntr'un picior,
Că mai este-un drăcușor !

27.

Las' o 'ncet,
C'o doare 'n piept,
C'a iubit un suprefect.
Dar primaru-i ține parte,
C'a iubit-o astă noapte !

28.

Foaie verde de cucută,
Dac' ai fi vre-o pricepută,
N'ai da gura necerută !
(Dobrogea.)

29.

Cine are ibovnică,
Tare-i pare noaptea mică,
Plăpumioara ușurică,
Pernioara micșurică ;
Cine ibovnică n'are,
Tare-i pare noaptea mare,
Plăpumioara grea 'n spinare,
Pernioara *drob* de sare !
(Acelaș.)

30.

Cine joacă și nu strigă,
Face-i-s'ar gura strâmbă,
C'asă-i jocul românesc,
Obiceiul bătrânesc,
Să strigăm de veselie,
Chiuind de bucurie !
(Acelaș.)

31.

Tot din ușor, măi voinici,
Că mi-s fetele cam mici,
Și de mână, nu le strângeți,
Că mânuțele le frângeți.
— Ba le-oiu strânge, de-oiu
jucă,
Să-mi răcoresc inimă.

Că-s micuțe dar drăguțe,
Și cu degete subțiri,
Cu obraji de trandafiri,
Și cu ochi de desmierdat,
Gurița de sărutat !
(Acelaș.)

32.

Tot pe loc, pe loc, pe loc,
Să răsăie busuioc,
Busuioc dela fetiță,
Să le sărut în guriță !
(Viltotești-Fălciu.)

33.

Tot pe roate, pe schimbate,
Și cu stângul mai departe ;
Cu dreptul mai înapoi,
C'asă-i chipul pe la noi !
(Acelaș.)

34.

Ușurel și legănat,
Cum lelița m'a 'nvățat ;
Legănat și ușurel,
Mor fetele după el !
Ușurel cumu-i mai bine,
Mor fetele după mine,
Dar să-mi spuie, li-i rușine !
(Acelaș.)

Variantă.

Ușurel și legănat,
Cum lelița m'a învățat ;
Ușurel și mărunțel,
Ca frunza de pătrunjel !

35.

Și-i dă drumul să se ducă,
C'a mâncat un miez de nucă,
Și-i dă drumul să porceadă ;
Lumea nu cumvă să creadă
Că mă am cu ea de bine,
Și mi-o țin pe lângă mine !
(Viltotești-Fălciu.)

36.

Sede draga la portiță
 Și mă strigă din guriță
 Și cu mâna semne-mi face,
 Să mă duc să nu-i dau pace!
 (Acelaș.)

37.

Unde-s ochi ca murele,
 Se opresc trăsorele,
 Și sorbesc păharele!

38.

La pământ cu picioru',
 Să resară mohorù',
 Să resară câte-un fir,
 Să se facă trandafir,
 Trandafir de mănăstire,
 Dragile badei copile,
 Copilițe tinerele,
 Fără dinți și far' măsele!
 (Comunic. de d-l V. Ungu-
 rean, Bucovina.)

39.

—Ce ai, Leleo, pe la poale?
 Zurgălăi, bade Ioane!
 Dă-mi și mie-un zurgălău,
 Ca să-l pun la antereu!

40.

Fie-opinca cât de bună,
 Ca ciobota nu mai sună!

41.

—Cum te chiamă, băiețele?
 — «Sărut ochii» mă chiamă,
 Lele!
 — N'ați un gologan de cinci,
 Vin și mă sărut aici!

42.

Tot pe loc și iar pe loc,
 Să dea Dumnezeu noroc!

43.

Hai cu una, câtu-i bruma;
 Hai cu două, câtui roșă;
 Hai cu trei, uite-o nu-i!

44.

Intre două, nu te plouă,
 Dar cu una totdeauna!

45.

Vine Lelea dela moară,
 C'o găină neagră 'n poală!

46.

Suscumetriță, jos cumetriță,
 Mai încet cu dragosteă,
 Că s'aprinde pajișteă!

47.

Na, na, na, și nu ți-oiu da,
 Numai că ți-oiu arată,
 Inima că ți-oiu strică!

48.

Las'o măi pe Măriuța,
 Și haidem pe la Anița,
 La Anița crișmarița,
 Că ne dă vin cu cofița!

49.

Hopai, țupai, țupa, ța,
 Las'o la *pârdalnică*,
 Nu-mi mai strică dragosteă;
 Vezi-ți mai bine de-a ta,
 C'o să moară, săracă!

50.

Frunză verde alamăie,
 S'a suit Ion la vie,
 Cu trei flori la pălărie
 Și-a zis Ilénii să vie,
 Că nu-i mai poartă mânia!

51.

Foaie verde lozioară,
De-o vară, de-o primăvară,
Se culc' nevestele-afară ;
Barbații se duc la plug,
Eu rămân să le sărut !

52.

Câți flacai cu pălărie,
Toți ai dracului să fie ;
Numai ibovnicul meu,
Să fie-al lui Dumnezeu !
(Negrilești.)

53.

Foaie verde de cicoare,
La ccrșmuța cea din vale,
Vinu-i bun și oca-i mare,
Crișmărița-i *hădă* tare,
Beau voinicii de-a călare.

Foaie verde de-alunică,
Crișmărița-i frumușică,
Numărând la bani din punga,
Beau la vin cu vedrele,
Și-și deșeartă pungile !

54.

Trandafir cu doi boboci,
Tu te mânii, tu te 'ntorci,
La urmă vîi și mă rogi !

55.

Pentru tine, -o desmierdată,
Mîncăi Vinerea odata,
Sîmbata o ajunai,
Pîna ce te sărutai !

Variantă.

Pentru tine-un desmierdat,
Vineri de dulce-am mîncat
Și Sîmbăt' am ajunat !

56.

Tot atunci, atunci,
Vulpea cu papuci,

Ursul cu nadragi,
Și tu cu mulți dragi !

57.

Nu pot schimbă ițele,
Cum joacă fetele !

58.

Sai, puicuțo, sai pe luntre,
Ne-apucă tat'tău pe punte ;
Sai, puicuță, sai oboru',
Ca ne 'mpușcă vîntătorul !
(Negrilești.)

59.

Decât o *chită* de in,
Mai bine-o vadră de vin !

60.

Ține-o, ține-o, n'o țineă,
Și-i dă drumul, hai pe ea ;
Hai cu neica pe șoseă,
Cu papuci de catifea !

61.

Bun-i vinul, bine-mi place,
Nu știu viei ce i-oiu face ;
Ia oiul bea cât oiul putea,
Și-oiul plăti când oiul avea !

Varianta 1.

Bun-i vinul, bine-mi place,
De parale nu-ș' ce-oiu face ;
Eu oiul bea cât oiul putea,
Și-oiul plăti când oiul avea !

(Comunic. de d-l M. Lupescu,
Zorleni-Tutova.)

Varianta 2.

Bunu-i vinul, nu-i ca apa,
Nici friptura nu-i ca ceapa ;
Eu oiul bea cât oiul putea,
Și oiul plăti când oiul avea !
(Acelaș.)

62.

Bine-i omul sănătos
Și calare și pe jos !

63.

De când n'am pus briciu
în barbă,
Barba că mi-a cărunțit,
Păru 'n cap mi s'a albit,
Fetele mari m'au urît,
Nevestele m'au 'ndrăgit !
(Buciumeni.)

64.

Coalea 'n vale pe hătaș,
Prinde mâța iepuraș.
Nu știu, prinde ori se face,
Gândace, gândace !
Negrilești.)

65.

Zur ! zur ! zur ! mărgelele,
Prăpădii inelele
Prin toate poienele,
Da'-mi gasii ursitele !
(Acelaș.)

66.

Ce-ar mai fi, să fie,
Mortul să învie,
Uncheșii să crească,
Boii să vorbească,
Om șă nu iubească !

67.

Să trăească cine bea
Și gineriu' soacră-mea !

68.

Noroc și bine,
In pânțece la mine !

69.

Tot pe loc și pe odihnă,
Ca dracul pe rădăcină !
(Buciumeni.)

70.

Frunză verde nalbă neagră,
Puiculița mea cea dragă
Invălită 'n basmă neagră !
Ce să fac s'o desvelesc,
Inima să-mi potolesc.
(Comunic. de d-l G. Alv. Să-
doveanul, Bucovina.)

71.

Foaie verde fir mătăasă,
Geaba mai mă duc acasă,
Că n'am nevastă frumoasă !
Nici nevastă, nici copii,
Voinic fără căpătâi !
(Buciumeni.)

72

Cât ouu fi și-om mai trăi,
Mocănaș n'oiu mai iubi.
Cându-i dragostea mai dulce,
Te lasă și la oi fuge,
Iea găleata și le mulge,
Pleacă cu ele, se duce !
(Tg.-Ocna.)

73.

Foaie verde busuioc,
Țineți hora c'am să joc !
(Acelaș.)

74.

Foaie verde și-o cicoare,
Hai cu coada, măi putoare !
(Acelaș.)

75.

Foaie verde solz de pește,
Hai la dreapta soldățește !
(Acelaș.)

76.

Dragul tatei Ionel,
N'ai murit de mititel ;

Și-ai murit acuma, mare,
Când n'are tata parale!
(Acelaș.)

77.

Asta-i jocul de jucat
Nu-i plăcintă de mâncat;
Asta-i jocul să-l jucăm,
Nu-i plăcintă s'o mâncăm!
(Comunic. de d-l V. Ungurean, Bucovina.)

78.

Zi-i, zi-i, cioară¹ din vioară,
C'am un foc la inimioară!

79.

Buduiu, buduiu,
Lapte'n cuiu,
Mămăligă nu-i!

80.

S'a dus racu să se'nsoare,
S'a 'ntălnit c'o broască'n cale.
—Un' te duci tu, răcușor?
—Mă duc, broască, să mă'nsor,
Că-mi trebue ajutor
Și-aici fetele nu vor!
—Iea-mă, răcușor, pe mine,
Că ție ți-oiu prinde bine,
Că am moară după casă,
Cu *chiscoaia* pe fereastă.
—Pe tine nu te-oiu lua,
Ci eu alta mi-oiu cătă,
Că n'ai cap de *comănac*
Și picioare de ciorap!
—Stăi, răculeț, nu te duce,
Că te-oiu ține'n cântec dulce.
Dimineața *oac! oac! oac!*
Și pe seară *miorc! miorc! miorc!*
Cum îți este ție drag
Și *broștimii* mai pe plac!
—Broască, de cântecul tău
Mi-am lăsat cotlonul meu.

Eu pe tine nu te vreau,
Că n'ai cap de comănac,
Nici picioare de ciorap,
Mijloc n'ai de cingătoare,
Capul nu-i de legătoare,
La gât tu nu porți mărgele,
In degete n'ai inele,
Nici nu ești făcută bine,
Pentr'un voinicel ca mine!

81.

Nu mă călcă pe opinci,
Că eu știu ce vrei să zici;
Nu mă călcă pe opincă,
Că știu eu ce te mănâncă;
Nu mă călcă pe ciobotă,
Că știu eu de ce ți-i poftă;
Nu-mi tot face din picior,
Că știu eu de ce ți-i dor!

Varianta 1.

Nu mă călcă pe picior,
Că ți-oiu pică pe *ciptor*!

Varianta 2.

Nu mă călcă pe opinci,
Că te fac de le mănânci!
(Viltotești-Fălciu.)

82.

Hai noroc și sănătate,
Că-i mai bună decât toate;
Hai noroc și bucurie,
In deal la *bostanărie*!

83.

Cine are azi rușine,
Nu știe gustul la pâine;
Cine strig' «amar și chin»,
Nu știe gustul la vin!

84.

Cine strigă căzăcește,
Pânză vara nu ghilește
Și-o ghilește la Crăciun,
Când îi gerul numai bun!

85.

Trei gutui, trei alămăi,
De când s'a dus dumnealui,
N'am dat gură nimănui.
Dar aseară pe 'nnoptat,
Of, am dat la un băiat.
Dar băiatul dracului,
Mă spuse bărbatului,
Și bărbatul blăstămat,
Nici o palmă nu mi-a dat,
Dar grija nu mi-am luat¹!

86.

Hopai, hopai, hopa sus,
Că lelița mi s'a dus.
Nu mi-i ciudă că s'a dus,
Dar nu-i ciudă că n'a spus,
N'a lăsat nici un răspuns,
Nici guriță de ajuns,
Mijlocel de desmierdat,
Ochișori de sărutat,
Și pe urmă m'a lăsat
Ca un cal împiedicat²,
Mai depărțișor de sat!

87.

Arde-i două la pământ,
Că acolo-i locul sfânt!

88.

Foaie verde lemn de fag,
Valeo, valeo, ce-oiu să fac,
Mi-a picat bădița drag
Și n'am cu ce să-l îmbrac.
Am o leacă de fuior,
Incălcitu-i pe mosor.
Am o leacă de bumbac,
Și nu știu cam ce să-i fac;
Și mai am pe urm' un sac,
Dar și sacu-i boieresc
Și n'apucă să-l platesc!

89.

Când eram cu șapte dragi,
Mi-eram ulițile largi;
Iar de când stau singurică,
Și'n ogradă mi-i tot frică!

90.

Foaie verde porumbei,
Ce făcui și ce dresei,
Primar și notar fusei,
Socoteală nu-mi dedei.
Oiu da-o la primăvara,
Cu capul la mândra'n poală;
Ori oiu da-o mai la vară,
Cu capul la inimioară!

91.

Am un leu și am să-l beau,
Și-am să-l beau cu gustul meu,
Dar nici leul nu-i al meu!
Ba-i al meu dela bunica
Și-am să-l beau cu ibovnica!

92.

Azi e-Ajunul, mâni Cră-
ciunul,
Să taie *tica* grăsunul.
Mi-a da șoldul, mi-a da spata,
Și la urmă mi-a da fata!

93.

Ilenuțo, spune-mi mie,
Imi dai gura cu chirie,
Până la Sântă-Mărie,
Când s'a coace poama 'n vie?

94.

Bunu-i, bunu-i vinișorul,
Dar mi-a băut sumăiorul.
Dac'o fi tot bun așa,
Am să-mi beau și cămeșă,
Și-am s'o beau cu mândra mea!

1. Nu mă socotesc cu totul scăpată.

2. *Împiedecat*, la păscut.

95.

Bate-o, bate-o din călcaie,
Și n'o lăsă ca să steie,
Cum nu-ți lași ibovnică,
Pe brațele altuiă!

96.

—Cine trece pe la vie?
—Ilieș cu pălărie!
—Și un' se duce Ilie?
Tocmai la călugărie,
Și n'au fetele de muncă,
De mi-l lasă să se ducă!

97.

Foaie verde trei alune,
Mânile pe piept oiă pune,
Și din gură oiă tot spune
C'am iubit și-am fost iubit
Și-am fost tare fericit,
Tot cu mândra după gât!

98.

Frunzuleană și-o alună,
Decât cu căciula bună
Și cu amanta bătrână,
Mai bine căciula rea
Și amanta tinereă!

99.

Ia te uită la genunchi,
Că-s făcuți în patru muchi;
Ia te uită la picioare,
Că-s fofezi de rășchitoare!

100.

Hai pe loc, pe loc, pe loc,
Să răsăie busuioc,
Bucuioc dela *Viana*
Sămănat de baba Ana;
Busuioc cu floricele,
Fugi la dreapta, baițele!

101.

Foaie verde iară grasă,
Vremea mi-i de dus acasă,
La copii și la nevastă!
Da'-i cam vânt și cam furtună,
În crismă mi-i vremea bună,
Cât oiă fi cu oca plină!

102.

Foaie verde mărăcini,
Am un an și patru luni,
De când mă porți cu minciuni;
Amsă-ți dau vro câțiva pumni,
Să te sature de minciuni!

103.

Fetelor nu vă uitați,
C'aveți să ne dăochiați,
Și la noapte, de venin,
Avem să ne 'mbolnăvim!

104.

Uiuiu și tralala,
Mă cunoaște mândra mea,
Nici n'o chem și ea-i afară,
Nici nu-i cer și ea-mi dă pară.
Cum mi-arată țatele,
Mi se'ncurcă ițele.
Când mi-arată sânișorul,
Mă pârlește 'n suflet dorul!

105.

—Frunză verde pălămidă,
Badea meu parcă-i obidă;
Imi cere câte puțin,
Și eu de-abia mă mai țin!

106.

Leleo, flăcăul bogat,
Nu-i Român de lepădat,
El cu boi și el cu vacă,
Te iea pe tine săracă;
Tu cu ochi și cu guriță,
Țineți amândoi căsuță!

107.

Hai Ileano la Galați,
Să trăim necununăți,
Să spunem că suntem frați!

108.

Cine strică casa-i rău,
Și îl bate Dumnezeu;
Cine strică dragosteă,
De mult i-a picat steauă!

109.

Frunză verde frunze late,
C'ești, badeo, *masaratale*?
Badea îmi tot cere gură,
Una-i dau și alta-mi fură,
Dar asta nu mă ustură!

110.

Drag mi-a fost în viața mea,
Drag țiganul cu scripcă,
Dar acū, bătrân așa,
Dragă mi-ar fi și cobză!

111.

Măi mocane dela oi,
Ce tot vii vara la noi,
Cum în sat toți s'au culcat?
Io-ți dau lapte, tu ce-mi dai,
Că-ți pasc oile prin scai?

112.

Frunză verde busuioc,
M'am fost dus la iarmaroc,
Unde-s de vânzare toate
Și-am umblat cu «doar' și
poate».
Puică vream de cumpărat
Și 'ncă alta de lăsat.
—Măi Române, ia să-mi spui:
Măndre, de vânzare, știi?
—Măi voinice, n'ai noroc,
Măndrelele se vând pe loc,
Și se dă-arvuna 'nainte,
Dacă vrei să fii cuminte!

113.

—Frunză verde și-un dudău,
Ileano, de dorul tău,
Mă duc în crismă să beau,
—Poi, nu-ți bei binele tău,
Și-mi bei argințelul meu!

114.

Frunză verde iasomie,
Zis-a badea c'a să vie;
Badea nu-i, că eu m'am dus,
Și la mine l-am adus!

115.

Lelițo, tare mi-i foame,
Dă-mi să mănânc două
poame!
Două poame, două țâță,
Dă-mi și limba din guriță!

116.

Cine știe slovă veche,
Mă sărută la ureche;
Slova veche azi se uită,
Și se uită sărutatul,
Făr' de unul în tot satul!

117.

Cine trece 'n iminei,
Tu badiță, ce mai vrei?
C'ai cerut și-aseară gură,
Când eram în bătătură,
Și ți-am dat de-o sărutare,
La popasul din cărare!

118.

Cum nu sunt o floriciță
La o fată frumușică,
Floriciță, călătoare,
În zile de sărbătoare!

119.

Frunză verde trandafir,
Na-ți, leleo, din ist chimir
Sapte galbeni sa-ți ieai salba,
Și în cap batista albă!

120.

Mândruleana mea cu dor,
Nu mai trage din fuior;
Fă fuiorul canura,
Nu mai trage cânepa;
Fă camăși de burangic,
Fă-mi și mie un ilic!

121.

Fata azi nu se mai cată,
De țăcate și bogată,
Toți se uită 'n ochii ei
Ca la cei doi bujorei,
La mărgele și cercei!

122.

—Mamă, lasă-mă în sat,
Ca vecina m'a strigat,
—Bate-o focul de vecină,
Nu se cată prin grădină!

123.

Frunză verde artăraș,
Mă urcai în zărzaraș;
Zărzărașul s'a uscat,
Românașul m'a lasat!

124.

Frunză verde teiu dubit,
Cu tine cât am trăit,
Ai fost, lele, cu dreptate,
Cum e pe la noi în sate!

125.

Vântul bate cu furtună,
Mândra mea par'că-i nebună;
Eu o știu, mi-o strâng în
brațe,
Și mi-o leg în patru ațe,
Ea nu vrea, nu vrea de loc,
Și eu văd că n'am noroc!

126.

Unde-s tinerețele,
Ele, sărăcuțele,

Mă purtau și le purtam,
Cu ele mă fuduliam!

127.

Frunză verde liliac,
Sărmanul omul sărac!
Plugușorul dacă-și pune,
Sămână grăiele bune,
Grăul bun, bună secară,
Și-i răsare-un foc și-o para!

128.

Când e omul singurel,
Nu-i mai rău nimeni ca el;
Când trăește omu'n în gloată,
Rau o duce viața toată!

129.

Maiculița vitrigă,
Te pune la *indrică*,
S'o dascănți sara c'un băț
Și noaptea c'un făcăleț,
Iar ziua s'o pui la hăț!

130.

—Frunză verde grăușor,
Mi-ai venit cam târzior!
—Târziu, că venii pe deal
Și *valea-i* din mal în mal!

131.

—Cum nu te mai văd olog,
Să stai noaptea în *bârlog*!
—Ia, mai umblu ca să scap
Și-o să-mi ieu lumea în cap!

132.

Fetișo, fapta ți-i grea
Și-am să-ți dau osânda mea;
De-ai făcut, să-mi dai pe mână,
Gura ta pe-o săptămână!

133.

Bine, Doamne, c'ai lăsat,

Să trăească omu 'n sat,
C'altfel s'ar sălbătici
Și'n puțin s'ar iroxi¹!

134.

Lelițică dela Eși,
Nu pune bumbi la cămăși,
Că bumbii ascunse țin
Bogățiile din sân !

135.

Nu știu-a fi ori nu păcat,
Când te-apuci de sărutat
Și pe vară și pe fină,
Ori a fi numai o vină !

136.

Joacă, leleo, joacă bine,
Văd că trași mereu la mine;
Joacă că ți-oiu prinde bine,
Când m'oiu prinde lângă tine!

137.

Crișmă'n deal și în crișmă'n
vare,
Nu-i lucru de cautare;
Crișmă'n margene de sat,
Nu-i lucru de lăudat !

138.

N'am nici vin și nici rachiu,
Zilele să mi le țiiu.
Am o mândră, mândra mea,
Căre-mi mai ține viață.
Când mi-i sete, o 'ntâlnesc
Și setea mi-o potolesc,
Din sufletul fecioresc !

139.

Ia grăește către mine,
Mândro, că tu știi mai bine:
Ce 'nsemnează dragostea,
De mă țuhăești așa,
De cu seară până'n zori,
Mai ales prin cântători !

140.

Dac'aș face tot puțuri
Și-acarete cu țurțuri,
Păcatul nu mi-i iertat,
C'o fetiț'am sărutat
Și fetița cu bărbat !

141.

Toate-s bune, bune fie,
Cu flori și cu veselie,
Toate-s mândre, toate, toate.
Când în toate-i sănătate !

142.

Vorba mea se duce'n vânt,
Și voi trageți la pamânt;
Vorba mea doar nu vă doare,
Trageți cătu-i sărbătoare !

143.

Ia te'ndură și mă lasă,
Că-mi-i inima acasa;
Ia te'ndură și mi-o pică,
Și mi-o lasă fără frica !

144.

Dac'ar fi să mă prefac
Și ce-ar fi să mă prefac:
Face-m'aș un merișor,
Să mă puie'n sânșor.
Și dac'aș fi mândră floare,
M'ar pune la țâțșoare !

145.

Frunză verde și-o peteala,
Mândra m'a dat de sumiteală;
Eu o chem în deal la mine,
Ea-mi răspunde că nu vine,
Dorul meu eu să i-l duc,
Până când nu mă usuc !

146.

De avere nu mă plâng,
La copii averi să strâng;

1. Și 'n puțin[ă vreme] s'ar (pierde).

Am nevastă și căsuță,
Și vin pentr'o plosculiță!

147.

Peste mine ce-a venit!
Nevasta s'a îndrăgit
De-un ȝigan cu cobza mare,
Care-o ține în cântare!

148.

Pentr'o *sleamă* de rachiu,
La crișmuțan deal mai viu,
La rachiu aș da mai rar,
Viu la fata de crișmar!

149.

Geaba cați la *udatură*,
Când n'ai vin în băătură,
Și crișmarul te despoaie,
Dacă n'ai vin în *casoale*!

150.

Mă-sa n'o lasă la poartă,
Că se poartă cum se poartă
Că se dă după porțiță
Ca să-mi poată da guriță;
Fată vrednică ca ea,
Pe lume nu s'a află!

151.

Lasă grija banului,
Banu-i ochiul dracului!
Puișorii nu-i mai prinde
Și la boieri nu-i mai vinde,
Ci mai bine-i jumulește,
Să mâncăm și să bem vin,
C'asă *pus-am* să trăim!

152.

Mândro, iar la 'mprumutat,
Am venit la sarutat!
Că la toacă înapoi,
Ți-l aduc iar înapoi!

153.

Ziceți câtu-i hora largă,

Că-mi joacă puicuța dragă;
Ziceți iute, zicere-aș!
Cât are draga *coraș*!

154.

Leleo, leleo, mă usuc,
La vlădic' am să mă duc,
Ori trimit un puiu de cuc,
Ca să ceară voie bună,
Ca să te sărut o lună;
Să mai ceară și *perman*,
Ca să te sărut un an!

155.

Dacă-ți place fata mare,
Să te-aștepți la supărare;
Dragostea de nevestică
Îți aduce mare frică,
Iar dragostea de vădana,
Nu te lasă nici c'o rană!

156.

Că lelița-i lucru rău,
Se jură pe Dumnezeu
Că pe altul n'a iubi,
Cu altul nu s'a 'ntâlni!
Ochii știu și gura gură,
Gura spune, ochii fură,
Când te fură și pe tine,
Fură și pe alții bine!

157.

Mâna-i rea, că-i lucru rau,
Glasu-i dat de Dumnezeu,
I-ăuzi, ia!

158.

Hai cu toți, flăcăi și fete,
Să 'nvărtim hora cu sete;
Azi cu toții, pân' de-apoi,
Iar de seară câte doi!

159.

Plăcu-mi banii, bogăția,
Dar ia lasă-i la pustia;

Cu avere n'ai ce face,
Când fetele nu-ți dau pace !

160.

Grădinele-s plini de flori,
Fetele roesc la hori,
Și-apoi zici că nu trăesc,
Fetele te învârtesc,
Fetele te 'ntineresc !

161.

Vinul rău te otrăvește,
Dar tu vezi de potrivește,
Nici prea-prea, dar nici de
loc,
Dacă vrei să ai noroc !

162.

Doamne, Doamne'n Nico-
rești,
Tot să stai și să trăești,
Cum trăești în Odobești ;
La vecin, *deja* cu vin,
La vecină, plosca-i plină.
La cumătra de-ai intrat,
Nu mai știi când ai plecat
Și mai ai și de umblat !

163

Hai să dăm cât mai putem,
Să 'nvărtim cât mai vedem,
Că dacă s'a însera,
—S'a însera și s'a 'nnoptă,
S'o tulim încetinel,
Dar acasă nici de fel:
Pe la casele cu fete,
Sprintene și 'ncinse 'n bete !

164.

Când lelea te părasește,
Vinul că se oțățește ;
Am să-l beau acum mai bine,
Cătu-i lelea lângă mine !

165.

Valeu, valeu, fa leliță,
Ia vino pân' la porțiță,
In pestelcă și 'n catrință,
Să fii fată de credință !

166.

—Să mă lași să te sărut !
—D'apoi preamultmi-ai cerut !
—Da' nu vrei, de ce nu poți ?
—Pentru că nu las pe toți !

167.

Fa leliță ochșancă,
Păcat că ești Moldovancă,
Și păcat că-s Moldovan,
Că n'ai să pețești un an !

168.

Să mă bată Dumnezeu,
Că nu sunt vrednic și eu !
Unii joacă câte-o fată,
Eu joc doua dintr'odată !

169.

Tot le joc pe rând pe toate,
Pe fine și pe nepoate ;
Dar să văd la isprăvite,
Că doar jocu-i pe plătite !

170.

Ochii și sprincenele,
Aistea-s belelele !
Pentru ochi, pentru obraz,
Ți-i mai greu și mai năcaz !

171.

Decât să ștezi c'o urită,
Să te căești vreme multă,
Duce-ai bine c'o fetiță,
De ți-ar da ori nu guriță !

172.

Mereu lumea mă întreaba
Și-i răspund că n'are treabă,

Că-s voinic și joc *natânga*
Și la dreapta și la stânga !

173.

Hai la joc, la joc, fetiță,
Că mi-i sete de-o guriță,
Jocul eu că l-oiu purtă,
Și gura ți-oiu sărută,
Și pe-o parte și pe-altă,
Și pe-a ta și pe-a'lteia !

174.

—Spune, fiico, un'te duci
Și seara târziu te culci ?
—Maică, ce fel de'ntrebat,
Nu știi că mă duc în sat ?
Maică, măicuța mea,
De-ai ști, nu m'ai întreba !

175.

Flăcăul pentr'o guriță,
Cată geaba la portiță.
Lucru-i greu până ți-o sterge,
Că pe urmă treaba merge !

176.

Păcat că nu-s cununat,
Că de mult te-aș fi lăsat.
N'am mai face logodnă,
Bună seara, draga mea !

177.

Numai lin și lin și lin
Ca soarele pe senin,
Ca luna prin *nourèle*,
Ca dorul mândruței mele !

178.

Cine tace,
Rău mai face
Și acela de om nu face ;
Să cântăm
Și să jucăm,
Să cântăm,

Sî chiuim,
Astăzi să ne veselim !

179.

Haideți fete și neveste,
Ziua de-astăzi nu mai este,
Joc ca astăzi n'o să fie,
Nici chiar la Sântămărie ;
Brău de-acesta, cu noroc,
Nu găsești în iarmaroc !

180.

Mult îmi place brăulețul,
Să-l învărt cât sătulețul,
Și să bați colea cu sete,
Cum ai fi legat cu bete !
D'apoi cum !

181.

Frunză verde alior,
Mult aș da să fiu doftor,
Nu'n spitale urgisite,
Ci la fete îndrăgite;
Meserie-am învățat
Cu nevestele din sat !

182.

Unde-i vinul mai gustos
Și traiul mai drăgostos,
Unde-i locul nimerit
Pe pământul înverzit,
Subt copaci, pe la răcoare,
Acolo grija că moare !

183.

Mă grăesc vecinele
C'am băut găinele ;
Dară când m'oiu mânia
Și cocoșul mi l-oiu bea !

184.

Frunză verde trei alune,
Dragă mi-i crișma 'n pădure,
Făcută numai din bârne ;

Vinu-i bun și pipărat,
Nu-l pot bea de supărat;
Vinu-i bun și oca-i mare,
Bea voinicii de călare;
Vinu-i bun și oca-i mică,
Beau voinicii de se strică !
(Pentru sfârșit, vezi no. 53, p. 300.)

185.

Foaie verde tir de crin,
La crișma lui moș Marin,
Beau călărașii la vin.
Călărașii ne 'nvățați
Beau cu caii deslegați.
Dar Marița crișmărița,
Scoate vinul cu cofița
Și mi-l toarnă prin pahară,
La vin, măre, se omoară.

186.

Badea ci-că-mi are treabă
Și de asta nu mă 'ntreabă
Ce mai fac, ce *robotesc*,
Cu cine ibovnesc.

187.

Frunză verde bujorel,
Rea ți-i viața singurel;
Cum nu dat-a Dumnezeu,
Șapte fete pe-un flăcău !

188.

Ochii văd, inima cere,
Ce folos când n'ai putere;
Intre mine și 'ntre ea,
Șade dârză maică-sa !

189.

Să beți, să mă pomeniți,
Cât în lume-o să trăiți;
Zile mari eu le fac hram,
Că altă pomană n'am,

190.

Ineluș, *învârteguș*

Gâci pe cine ochi-am pus ?
Și bătea și dârdăia;
Am pus ochi pe dumneată !

191.

—Placu-ți fete, ori nu-ți plac,
Intrebare eu nu-ți fac.
—Placu-mi fete mi-ar plăcea,
Că doar asta-i treaba mea !
Isa, isa-sa !

192.

Măi voinice, dumneata,
Ascultă-mi și ruga mea,
Acasă ți-i nevasta ?
Spune-i ca o chiam' a mea.
Nevasta mea nu-i acasă,
D'apoi că și-a ta-i frumoasă !

193.

Ia dă 'ncoace plosca ta,
Că doar seamănă cu-a mea !

194.

Cine bea și nu se lasă,
Rău-i pentr'o crișmăreasă.
Cine nu-mi bea un pahar,
Bun ar fi de-ar fi crișmar !

195.

Fetei dela târgușor,
Nu-i plăcui că-s ajutor;
Și fata din satul meu,
Tot îmi strigă că nu beu,
D'apoi da !

196.

Leleo, dă-mi cofița 'ncoace,
Dă-mi și nu te mai prefăce,
Ca să sorb din sorbitură,
Iar de seară 'n băătăură,
Am să ți-o pun eu la gură !

197.

Foaie verde lăuruscă,

Zice cuscrul catre cuscră :
— Am un leu, pe-acela-l beau,
De placul lui socru-meu,
Iea și tu vin de-o pară,
Pentru biata cuscră-ta !

198.

Frunză verde și-o răchită,
Am mâncat aseară pită,
Pită dela fată mare
Cu piper și scorțișoare !
Frunză verde merișor,
Am băut și vinișor,
Dela puica din ulcior,
De credeam c'am să și mor !

199.

Cine bea și veselește,
De pacate nu gândește.
Dumnezeu s'a veselit,
Când pamântul l-a zidit,
Dar n'avea cine să fie
Cu dânsul la veselie !

200.

Câte-au fost, câte s'au dus,
Nu sunt stele pe cer sus ;
Câte-or fi, câte-or veni,
Până când s'o isprăvi !

201.

Fetele m'a 'ncărunțit,
Nevestele m'au albit,
Dar cine m'a 'mbătrânit ?
Fără mândra de pe vale,
Fără nevasta din cale !

202.

Lelițico, cap ușor,
Ce, nu crezi că-ți mor de dor ?
Leleo, pasere ușoară,
Nu-mi veni la inimioara.
Floare, floare de pe plaiu,

Nici cât firul de malaiu !

203.

Frunză verde poamă neagra,
Zi țigane, zi să meargă,
Zi mai tare, zi așa,
Sa ne vadă și lumea ;
Numără bătaile,
Să răsune văile !

204.

Cine, maică, mi-a fost tată
Să-l cinstesc o viață toată ?
Cine-a fost, maică, părinte,
Gândurile i-au fost sfinte,
Zău așa !

205.

Eu Român cu cinci copii,
O'ntâlnii, aseară 'n vii.
Eu Român cu fată mare,
O 'ntâlnii pe la carare ;
Ce 'nvățați la tinerețe,
Mi-a slujit la bătrânețe !

206.

Frunză verde merișor,
Toate mi-s cu prețul lor,
Dar gurița n'are târg,
Că fetele nu se plâng,
Nici de fel !

207.

De'nsurat m'oiu însură,
Și nevastă mi-oiu lua,
După cum mi-i voia mea !
— Da' bădiță, ia mai stai,
Că ți-s vecinii cam răi !

208.

Ia nu fii așa de rău,
Ca te vede Dumnezeu.
Și mă tem, s'o supără,
De nu te-i astâmpără.

Lasă şaga mai de-apoi,
Când om fi noi amândoi!

209.

Frunză verde ismă creaţă,
Nevestica cea isteată,
Cum de n'am şi eu mustaţă,
Că şi dânsa mult te 'nvaţă!
Drumul!

210.

Leleo, rogu-te frumos,
Ca să-mi vii la *firtimos*;
Leleo, bine te-am rugat,
Dar să-mi vii pe la 'nnoptat!

211.

Fruză verde busuioc,
Tot eu omul cu noroc:
Una las, alta 'ntălesc,
Altele mă zăpăcesc!

212.

Iu-iu-iu!
—Nevestică subţirică,
Nu ţi-i frică de nimică?
—Ba mi-i teamă, teamă mi-i,
Când de când să nu mai. vii!

213.

Omul când nu judecă,
Tioaga i se 'ntunecă;
Când a dat de ce i-i dulce,
Nici cu popă nu l-ai duce,
Ia aşă, aşă!

214.

Ş'apoi doar ce mai poftesc?
Aş vrea iar să 'ntineresc!
I-auzi mă, ruşine mă!

215.

S'a dus iarna cu omăr,
De-acù nu mă mai îmbăt.

Vine vara, săracă,
Şi-oiu să beau cât oiul putea!

216.

Neiculiţa mea vecină,
Crede-mă că n'am eu vină,
Şi nici că m'am săturat,
Dar mi-i frică de bărbat,
Că bărbatul ţi-i cam rău
Şi mă prinde la *dudău*
Şi-a fi vai de capul meu!

217.

Cine are viers şi cântă,
Ii pare ziua mai scurtă;
Cine are vărs duios,
Pare-i traiul mai frumos!

218.

Cât am suflet, cât am gură,
Ţi-oiu veni în băătăură.

219.

Scumpa nenii Mărioară,
De te-oiu prinde 'n ulcioară,
Tu cu zile n'ai scăpa,
Zilele nu ţi-oiu lua;
Ţi-oiu fură eu altceva,
Ce se fură de flăcăi,
Dar nu de flăcăii răi,
Auzi, leleo, măi!

220.

Trăsnească-te Dumnezeu,
Că nu-mi faci pe placul meu;
Trăsnească-te mai de-apoi,
Să ne luăm amândoi.
Acum dacă te-a trăsni,
N'am pe cine mai iubii!

221.

Dragostea prin cele tinde,
Niciodată nu se prinde;
Numai dragostea de-afară,
Nu-ţi pare de loc amară!

222.

Fata mea-i fată de treabă,
Numai de gură mă 'ntreabă.
Știu că-i place, tare-i place,
Și i-oiu da că n'am ce face!

223.

De omul sărac e bine,
Că pleacă pe la vecine,
Tot câtând să se 'mprumute,
Pe vecină s'o sărute!

224.

Fetele de pe la sate,
Se las' a fi sărutate;
Iar cele dela orașe,
Poartă dragostea 'n răvașe
Și de mine-s păgubașe!

225.

Frunză verde ghiocei,
Vina nu-i a bădicăi,
Că bădica s'a lăsat,
Vecina l-a fărâncat.
Cartea semne că-i nebună,
Omul care se răsbună,
D'apoi nu-i de răsbunat,
Când dragostea mi-ai stricat?

226.

Ce te uiți așa, Ifrime?
Lasă-ți puica lângă mine,
C'o să ți-o joc și eu bine,
Cum a fi și lângă tine,
Uite-așa!

227.

Dacă ai vreo bogăție,
Grijă trebuie să-ți fie;
Grijă, mândră, nu aveă,
Că ea-ți poartă grija ta!

228.

Bat fetele mărunțele,
Că ci-că-s fete și ele;

Flori la cap și flori la sân,
Nu le chem' și ele-ți vin!
Lume, lume!

229.

Frunză verde peliniță,
Dragă mi-i o copiliță,
Cu obraji ca doi bujori,
Cu doi hoți de ochișori,
Nu-i așa? Așa e mă!

230.

Lelea noastră cea frumoasă,
Sede ziua mânioasă,
Sede și se tânguește,
Iar seara ibovnicește!

231.

De când lelea-i măritată,
De jurământ îi lăsată;
Cu ibovnicul dintâi,
Duce viața cu temei;
Cu bărbatul s'a 'nvechit
Și dragostea a 'nceput!

232.

Hai cu toți să dăm la pește
Și să tragem voinicește,
Și-apoi, ca să avem noroc,
Bate, măi, numa 'ntr'un loc!

233.

Bată-l focul de bărbat,
Că de când m'am măritat,
Seara nu m'a sărutat;
Dar îi bun și m'a 'ntrebat:
Mândrulețul cui l-am dat?

234.

Nu mai plângă, zău așa,
Că și tu te-i mărită,
Și-ai găsi și tu bărbat,
După chipul tău aflat!

235.

Ce folos că ești frumoasă
 Și frumoasă, voinicoasă,
 Cu ochi negri, două mure,
 Veveriță din pădure.
 Că-mi ești ~~vulpe~~ cam șireată,
 Care 'nșeală lumea toată,
 Câte unul rând pe rând,
 Și nu-i poartă nici un gând,
 Că-i păcat pentru 'nșelat
 Și chin mare ci-că 'n iad !

236.

După fete nu umblă,
 Că le poartă Sâmbăta;
 Eu pățitu-s, eu și zece
 Și m'am fript în apă rece
 Și durerea nu-mi mai trece !

237.

Cându-i vremea de *batute*,
 Fetele nu-s fudulite;
 Când le cei și nu 'ndrăznesc,
 Și pe urmă întră iară,
 Parcă se feresc de pară !

238.

Mândra mamei de fetiță,
 Să ieși până la portiță,
 Să gonești hoțul din poarta,
 Să-l gonești până 'n pădure,
 Dar să vezi să nu te fure !

239.

Fată mică, mititică,
 N'are frică de bădică;
 De-i înalt și mladios,
 Pentru lelea-i tot frumos !

240.

Când ești cu'n urît la muncă,
 Inima ți se usucă,
 Puterile se sleiesc
 Și perii ți 'năpârlesc !

241.

Frunzuliță aluneă,
 Drăguliță draga mea,
 Te-aș lăsa, dar nu mă 'ndur,
 Nu mă 'ndur ca să te fur !

242.

Un' te duci tu, fa fetică ?
 Pân' la moară, măi bădică,
 Să mai macen dragosteă,
 S'o mai dau și altuia !

243.

Măi Jidane, dă cu noi,
 Că miroși a usturoi,
 Dar să nu te uiți la fete,
 Că le bagi în *spărie* ¹

244.

Nu mai plânge, măi badiță,
 Că de-abiă-s o copiliță;
 Nu-ți ascult nevoile,
 Dacă-ți curg lacrimile,
 Nu-mi place nici un flăcău
 Și mă crede Dumnezeu !

245.

Frunză verde frunzică,
 M'am trezit la ibovnică,
 Când plecasem înspre moară,
 Cu sacul pe subsioară !

246.

Mândruleană, mândra mea,
 Dă 'ncoace supărarea,
 Și eu ți-oiu lăsa pe mână,
 Cântecul și voia bună !

247.

Dac' a fi și 'n iad așa,
 Cum se află 'n casa mea,
 Când a fi să mă sfârșesc,
 În cer am să mă trezesc,
 În locaș dumnezeesc !

1. Obișnuit: *spărieți*.

248.

Dacă-i spui că nu-ți mai
place,
Ea nu-ți mai dă de loc pace,
Orice-ai spune, orice-ai face !

249.

—Măi bărbate, lucru rău,
Par'c'ai fi și-acum flăcău,
Până azi nu s'a 'ntâmplat
Acasă să fi 'noptat.
Și nu știu când s'o curmă
Cu ticăloșia ta !
Și-apoi dac'aș vrea și eu,
Aș aduce 'n locul tău !
— Ba la asta n'ai gândi,
Că bine n'ai nimeri !

250.

Crișmăriță blestămată,
Ia să-mi dai o *limonată*,
Dar s'o ieai dela răcoare,
Că ți-oiu da o sărutare !

251.

Drăguța nesărutată
Ca vita neșeselată ;
De nu-i ceri guriță azi,
Mâni îți face vreun năcaz !

252.

Am o boală și-am să mor,
Că-i boală de bădișor,
Și-am să mor, că vreau ceva,
Care-mi are bădiță !

253.

Fata mamei, nu te duce,
După cel cu buza dulce,
Ori după omul frumos,
Că frumosu-i puturos
Și tu n'ai nici un folos !

254.

Pentr'o fată de oraș,
N'aș strică un bujoraș.

Pentr'o tată dela târg,
N'aș jură că n'am s'o plâng !

255.

Seara bună mi-aș lua,
Nu mă 'ndur de dumneată,
Că ți-i dulce guriță !

(Comunic. de d-l D. Dan, Bucovina.)

356.

Frunză verde de omag,
A dracului foame trag,
Pentr'un om care mi-i drag !
(Acelaș.)

257.

Bate vântul, mări, bate,
Bate vântul peste munte
Și-*aminoasa*-a doruri multe.
Bate vântul vâlurele,
Și-amiroasă-a dor și-a jele,
Dela locurile mele !

(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Crucea-Suceava.)

258.

Arde-mi-te-ar focul Jii,
De trei ori te ocolii,
Ce cătai, nu mai găsii.
Cătai șiruri de mărgele,
Și papuci cu găurele,
Cum îi plac puicuței mele
(Acelaș.)

259.

Frunzuliță trei masline,
Niciodată nu e bine,
Să-ți ieai nevasta cu tine.
Foaie verde și-o laleă,
Când te-i duce undevă,
Și-o fi și ibovnică,
Și-i vorbi ceva cu ea,
Și te-a vedeă nevastă,
Și pricina că-i gată !

(Comunic. de d-l H. N. Țapu Novaci-Gorj)

260.

Dați copii cu gurile,
C'am gătat minciunile;
Bagă mâna după ladă,
Scoate la minciuni grămadă;
Bagă mâna'n șecătau,
Scoate la minciuni mereu;
Bagă mâna pe sub pat,
Că mai e un sac legat.

(Acelaș.)

261.

Auzit-am, auzit,
Neică, neiculiță,
Auzit-am o minciună,
Neică neiculiță ¹,
Că Mureșu-i apa bună,
Cine bea se și cunună.
Hai să bem, mândro, și noi,
Sa ne luăm amândoi!

(Comunic. de Păr. I. C. Bel-die, Stoenest-Bucovina.)

261.

Sub stejarul rățezat,
Șade Ghiță jos culcat
Și-i cată Raruca'n cap.
Las' să-i cate, nu-i păcat,
Că i-a fost amurizat!

(Comunic. de d-l T. Popovici, Grivița-Tutova.)

263.

De-aș fi gras cât un buriu
Și cu barba pân' la brâu,
De dragoste tot mă țiiu.

(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Crucea-Suceava.)

264.

Cum n'aș fi și eu catană,
De-ar fi pușca de tocană,

Patronțașul plin de zamă;
Cui n'aș fi și eu răguta,
De-ar fi pușca de cucută,
Patronțașul plin de urdă!

(Acelaș.)

265.

Pentr'un puiu care mi-i drag,
Trei zile de vară fac;
Pentru care mi-i urît,
Fac un ceas și-mi pare mult!

(Acelaș.)

266.

—Florică naramgie,
Mult îmi zice lumea mie,
Că tu-mi ești drăguță mie!
—Lasă lumea să vorbească,
Numai puiul să-mi trăească!
—Și vițelul de sub vacă
Și puica care mi-i dragă!

(Acelaș.)

267.

Foaie verde de năut,
Toate vin, toate se duc,
Ce-am iubit nu pot să uit,
Până m'o băgă 'n pământ.

Iea-mă, Doamne, și mă
pune,

Unde-s nevestele bune,
Și bărbații duși în lume,
Să fie țică de prune!
Iea-mă, Doamne, și mă lasă,
Unde-s neveste frumoasă
Și bărbații duși la coasă!

(Comunic. de d-l I. Niculau, Coropcenii-Vaslui.)

268.

Foaie verde murele,
Frumoase sunt unele,

1. Refren.

Și nu le știu vorbele,
Când se duc cu pânzele,
Să mă duc după nuiiele,
Să-mi petrec ziua cu ele!

(Comunic. de d-l H. N. Țapu,
Novaci-Gorj.)

269.

Cine joacă și nu strigă,
Face-i-s'ar gura strâmbă,
N'ar mai avea mămăligă,
N'ar mai avea bani în pungă!

(Acelaș.)

270.

Ia mai zi măi scripcăraș,
Că ți-oiu da un creitărăș;
Iar de-i zice binișor,
Eu ți-oiu da un *puișor*;
Și de-ai zice cu alean,
Ți-oiu svârli și-un gologan.

(Acelaș.)

271.

Zi, badeo, cu fluierul,
Că ți-oiu coase gulerul;
Astăzi, mâne, coase-l-oiu,
Cu telega cu doi boi!

(Acelaș.)

272.

Foaie verde trei măsline,
Fata care joacă bine,
Strânge-o, neică, lângă tine,
Strânge-o bine de mijloc,
C'ai prea subțire cu toc!

(Comunic. de d-l D. Mihala-
che, jud. Muscel.)

273.

Vecina de lângă casă,
Niciodată nu te lasă!

274.

—Un'te duci tu, măi Gheor-
ghiță?

—La Craiova, Niculiță!

—Gheorghită, dacă te duci,
Puiculiței ce-i aduci?

—Am să-ți ieau, puică, cercei
Să te 'mpodobesc cu ei;
Și-amsă-ți ieau, puică, mărgelile,
Să te 'mpodobesc cu ele!

275.

—Frunză verde *apărici*,
Ce lucrezi Catinc' aici?

—Lucrez la cămeșa ta,
Cu așică de-o pară,
Cu fluturi câți a'ncăpea!

276.

Frunză verde teiu dubit,
Dumnezeu m'a potrivit
Intr'o groapă cu urzici,
Ce-mi făcu pielea beșici.
Mă dusei la sărutat,
Nu puteam de scărpinat,
Și-am stat numai pe la gard!

277.

Frunză verde paiu secară,
Mărioară dela gară,
Cum ai rămas tu vădană?

—Da's vădană și frumoasă,
Cu trei copilași în brațe.
Unu-l chiamă Constantin,
El știe drumul la *trin*;
Unu-l chiamă Neculai,
El știe drumul la rai;
Unu-l chiamă Ghiorghieș,
El știe drumul la Eș!

278.

Viorică, vioreă,
Ce-ai crescut în calea mea,
Așa 'naltă subțireă,
Potrivă de seama mea!

279.

Tot ușor, că-i binișor;
În fundul paharului,
Sănătatea omului!

B. STRIGĂTURI MUȘCĂTOARE

1. În ciuda fetelor și nevestelor.

1.

Ce mă răzi, lelișo, hăi,
Că mi-s pantalonii răi?
Am acasă două oi,
Și mi-oiu face alții noi!
(Viltotești-Fălciu.)

2.

Săraca nevastă-mea,
Când îi ard câte ună,
Cum zic eu, zice și ea!
(Comunicată de d-l M. Lupescu, Bogdănești-Suceava.)

3.

Frunză verde trei aluni,
În grădina cea cu pruni,
Fac fetele rugăciuni,
Sâmbătă, Duminică,
Să se poată mărită!

4.

Mărită-te *borhotină*,
Nu ședeă față bătrână,
Că și dracul s'a 'nsurat,
Și tu nu te-ai măritat!

5.

Cât am *vint* prin nouă sate,
N'am văzut c'aici *căscate*;
Cât am umblat pe la munte,
N'am văzut c'aici urite!

6.

Săracii boii cornuți,
Cum însoară niște muți!
Săracele sutele,
Cum mărită slutele!

7.

Iu-iu-iu pe Dealul gol¹,
Că mireasa n'are țol,
Da' i-a face mirele,
Când a tunde cânele;
Și l-a tunde după cap,
Ca să-i pară țolul lat;
Și l-a tunde la spinare,
Ca să-i facă țoțul mare!

8.

Fetele dela Galați,
Cu papucii cărărați,
Cu boi buni de plugărie,
Ară fâlcii de moșie.
Șoldarana,

1. Dealul gol e colțul de răsărit-miazăzi al moșiei Țapului, o parte nisipoasă.

Soldarana,
Ghioldaruna
 Na la țuca, țucărele,
 Na!
 Fetele din Buciumeni,
 Cu nasul de buruieni!
 Șoldarana
 Șoldarana
 Ghioldarana
 Na la țuca, țucărele,
 Na! ¹

Fetele din Cernicari,
 Cu nasul mâncat de cari.
 Fetele dela Odaie,
 Cu buricul ca de oaie.
 Fetele din Bivolari,
 Par'că-s fete de ciurari.
 Fetele din Negrilești,
 Svârle cu craci'n ferești!
 Fetele dela Nârtești,
 Dă gurița pe ferești!

9.

Șezi cu mine, nu cu altul,
 Măi Mărando, măi,
 Ți-a mâncat lupul mânzatul,
 Măi Mărando, măi! ²
 Și vaca din bătătură
 Și-ai rămas cu limba-n gură!

10.

Du-te-acasă și te la,
 Ilenuță, fa,
 Că poate te-i mărită,
 Ilenuțo, fa! ³
 C'un flăcău de seama ta.
 Să faci gardul de mărar,
 Cu parii de leuștean,
 Să viu la voi tot mai rar;
 La urmă de pătrunjel,
 Să nu mai viu nici de fel! ⁴

11.

Ici îi tină, ici îi glod,
 Ici mi-i bărbățul mort.
 Ce să fac ca să-l desgrop?
 Ia să 'ntreb pe protopop!
 Protopopul ce mi-a spus?
 Cine moare putrezește,
 Care-i viu se veselește!
 Și să beu și să mânânc
 Și pe pământ să mă spurc!

Varianta 1.

Ici îi tină, ici îi glod,
 Ici mi-i bărbățul mort,
 Cum să fac ca să-l desgrop?
 C'o să-i vând izmenile,
 Și să-i port pomenile;
 Și să-i vând și pălăria,
 Să-i ridic și panaghia!

Varianta 2.

Ici îi tină, ici îi glod,
 Ici mi-i bărbățul mort,
 Ce-oiu să fac ca să-l desgrop?
 I-oiu vinde izmenile,
 Să-i ridic pomenile;
 Și-oiu să-i vând și-o pălărie,
 Ca să-i dau o leturghie.
 Dar decât l-oiu desgropă,
 Mai bine-oiu bea și-oiu mîncă!
 (Viltotești-Fălcu.)

12.

Zis-am leana trei lalele,
 Am o cârnă de muiere,
 Vai de păcatele mele,
 M'a 'mbătrânit fără vreme!
 Alta zis-am iarbă grasă,
 Când ai nevastă frumoasă,
 Tot binele ți-i în casă,

1. Refren.

2. Refren.

3. Refren.

4. Se suprimă o variantă ce cuprinde vorba *fizură*, corupție din *frizură*.

Lumea-ți pare mai frumoasă,
De sărăcie nu-ți pasă.
Iară eu cu cea *zăluda*,
Nici Dumnezeu nu-mi ajută !
Nici mâncarea nu-i mâncare,
Nici purtarea nu-i purtare,
Umblă ca o *aratare*,
Nici un Dumnezeu nu are!
(Negrilești.)

13.

Femeia care iubește,
Spală noaptea și cârpește,
Dimineața leagă capul,
Să n'o priceapă bărbatul!
Dar bărbatul dracului,
Dă în cornul capului,
Sparge cuibul dracului!

14.

De când bărbatul s'a dus,
Nici un fir n'am pus pe fus,
Cinci oacă pe gât s'au dus.
La un fund de poloboc,
Am lăsat furca zălog.
Mai dă, domnule, o cană,
Am scăpat fusul pe vrană!

15.

Bată-l focul de bărbat,
Că n'a făcut patul lat.
Să 'ncapă și celalalt,
Celalalt care mi-i drag.
Și l-a făcut dintr'o blană,
Să n'aibă nici o pomană.

16.

Scurta, berca dela Eși,
N'are poale la cămeși;

Iară cea din Dorohoi,
N'are poale dinapoi !
(Negrilești.)

17.

Hora-i mare, fete n'are,
C'au murit de gălbinare;
Câte una ce-a rămas,
A pus tulpanul pe nas!

18.

Mă dusei la soacră-mea,
Să văd zestre ce mi-a da :
Soacră-mea cum mă vedeă,
Ea la masă mă puneă,
Dar mâncare ea ce-mi da ?
Mămăligă pe-o surceă,
Lapte acru 'ntr'o luleă !

19.

Ieși, nevasta, de sub pat,
Că de-acum nu te mai bat,
C'am pus *gârbaciul* pe *moiu*,
Și te-oiu bate mai de-apoi!

20.

Sărmanul, bărbatul meu,
El muncește și eu beu ;
El muncește la Galați
Și eu beau c'un dorobanț ;
El muncește la Brăila
Și eu beau cu *sahamila*¹;
El muncește cu sudori
Și eu beau cu roșiori ;
Câte păhăruțe beau,
Atâtea ciomege ieau ;
Eu le beau și neplătite,
El le dă nesocotite !

21.

Merge nora la fântână
Cu cămașa soacri'n mână

1. Se pronunță *sahagnila*.

Și-o afund'odată 'n baltă
 Și-o aruncă peste poartă :
 —Ține-o, soacro, că-i spălată!

22.

Harnică-i nevasta mea,
 Harnică-i, dracul s'o iea,
 Că 'ntr'o lună țese-o lână
 Și 'ntr'un an țese-un su-
 man. ¹

23.

Ca nevasta cu bărbat,
 Când mai are șapte 'n sat,
 Pe sub pat nu mai încap,
 Prin tindă se trag de cap.
 În cel colțișor de vie,
 Acolo nu se mai știe.
 Șapte stau la cheotoare,
 Cinci își dau palme pe-afară !

24.

—*Teleleu* pe la Hârlău,
 Dar la Huda, sburdă urda !

25.

Lionică, puîu de curcă,
 Vin la țata de te culcă !
 (Vizurești.)

26.

Tacimireasă, nu mai plânge,
 Că la maică-ta te-oiu duce,
 Când a face plopul mere
 Și răchita vișinele,
 Iar răsteul micșunele
 Și proșapul mere dulci,
 Atuncea și nici atunci !

27.

—Cuconiță, dumneată,
 Borș cu *crupe* ai mânca ?

—Aș mânca și cu tărăță,
 Numai să-mi zici cuconiță !
 (Jud. Tecuciu.)

28.

Câte fete 'n sat la noi ;
 Toate-s bune de cimpoi ;
 Numai una-i mai frumoasă,
 Și aceea-i căpăținoasă !

Variantă.

Câte fete 'n sat la noi,
 Toate-s bune de cimpoi ;
 Mai este una de popă,
 Aceea-i bună de tobă !

29.

Fetele dela Galați
 Poartă coc și păduchi lați,
 Dar fetele din Brăila
 Îți tot cer *încoa'* căciula,
 Pân' ți-o vând în trei parale,
 De-și cumpără portocale !

30.

Oi, săraca fata mea,
 Cu mătura nu ști' da,
 Bucate nu ști' *găta* !
 Dar la joc se ști' ndesă !

31.

Săraca nevasta mea,
 De e bună, de e rea,
 Eu îmi țiiu casa cu ea.
 Toată ziua la oglindă
 Și gunoiul după tindă.
 Pune boii la tânjală,
 Imi scoate gunoiu-afară !

32.

Foaie verde foicică,
 Are maica de-o fetică ;

1. Se suprimă apoi o strigătură.

Când îi poruncesc de muncă,
Își iea perna și se culcă,
Ori gândește tot la ducă.

Foicea de lepădat,
Eu o 'ntreb de măritat,
Ea-mi strigă că n'a mâncat :
Se *tepșește* lată 'n pat
Tot gândind la măritat
Și tot dorind de bărbat.

Mândrulița mea, mândruță,
Drăgulița mea drăguță,
Toată ziua se ogîndă
Și gunoiul până'n tindă ;
Hai să prindem șase boi,
Să mai scoatem din gunoi !

(Vezi aici No. 31.)

33.

Frunzuliță dintre vii,
Are mândra niște ii;
Trei sunt rupte, patru sparte,
Două nu se țin pe spate !

34.

Omu'n lume multe vede:
La o casă șapte fete,
Și fântâna sub părete,
Apă 'n cofă nu se vede,
Cănele moare de sete !

35.

Are baba, ce să zic,
Are baba un bursuc,
După dânsul mă usuc !

36.

Joacă, puică, nu te da,
Că te-a istovit muncă,
Toată ziua torci pe nas,
Ca pisica n'ai popas.
Noaptea săpi prin bătătură,
Cu iubitul gură 'n gură !

37.

Aseară mersei la baltă,
Să trec în partea cealaltă.
Când să trec, mă 'mpiedicai :
Ce găsii când mă plecai ?
O furcă c'un fus în ea
Și-o urzeal' alături, ea,
Festelită și încălțită,
De țesut neisprăvită !

38.

Noră 'n casă de-oiu luă,
A aveă cine mă la
Și cine mă pieptăna !

39.

—Hai, lele, să ne iubim !
—Unde să ne întâlnim ?
—La părul cel retezat,
Unde asear' am așteptat !
—Hai, neică, să ne luăm,
—Ba mai bine-așa să stăm,
Că mai am vreo două fete,
Cari nu-și încap în bete !

40.

—Lelițcano, din Ploești,
Cu bărbatul cum trăești ?
—Trăesc bine, ca cu dracul
Că și-aseară mi-a spart capul ;
Și mi l-a spart c'un băltag,
Că am gură și nu tac !

41.

—Du-te, fată la viței !
—Ia lasă-mă, mamă-hăi,
Mâncă-i-ar lupul viței !
—Du-te, fată, la flăcăi !
—Tot o fugă, mamă-hăi,
Să-i ajung, că-s nătărăi !

42.

Iu-iu-iu la Călmățuii,

Luai fata lui Țuguu ;
 Și-o luai și-o pieptănai,
 Dar la gură n'o cătai !

43.

Nu-mi da, lele, cu piciorul,
 Că, ca mâne-ai să-mi duci
 dorul !

44.

Când eram la mama fată,
 Mâncam turtă coaptă 'n vatră.
 Iar de când m'am măritat,
 Numai bătai am mâncat !

45.

Sus e cerul, jos pământul
 Și tu, proasto, n'ai știut-o !

46.

Ia vezi, bat'o Dumnezeu,
 Cum cată la mine rău !
 Eu îi spun că-i șade bine,
 Ea svârle cu cârpa în mine ;
 Eu îi spun că-i șade rău,
 Ea svârle cârpa'n pârau !

47.

—Hai, nevastă, la prășit !
 —Valeo, rău m'am bolnăvit !
 —Hai, nevastă, la băut !
 —Bodaproste, mi-a trecut !
 Fă 'nainte că te-ajung !
 Hai, nevastă, la cules !
 —Valeu, boala m'a întors !

Variantă.

—Hai, nevastă, la prășit !
 —Baiu ! rău m'am bolnăvit !
 —Nevastă, la secerat !

Nu-mi pune și tu oftat !
 —La coasă nu mă mai duc,
 Pentru tine mă usuc ;
 Mă' în ¹ crîsmă ca să beu !
 —Iaca mă gâtesc și eu,
 Să beau de necazul meu !

48.

Foaie verde foaie lată,
 Omule, eu sunt mai moartă,
 Cânepa pică de coaptă !
 Iea-ți coasa și gresia
 Și-mi cosește cânepă,
 Și mi-o vinde fără preț,
 Că eu Lunea nu lucrez.
 Marți e zi de sărbătoare,
 Miercurea-i de fată mare,
 Joia-i rău de dobitoace,
 Vineri nici dracul nu toarce,
 Sâmbăta ne *ghilosim*,
 Duminica ne gătim !

Variantă 1.

Măi bărbate, fii cuminte,
 Iea cânepa și mi-o vinde,
 Și mi-o vinde făr' de preț,
 Că eu Lunea nu lucrez,
 Marți îi zi de sărbătoare,
 Miercurea-i de fată mare,
 Joia-i pentru dobitoace,
 Vinerea iar nu se toarce,
 Sâmbăta la periat,
 De chite m'am speriat,
 În pivniță tot m'am dus,
 Pe fus nici un fir n'am
 pus !
 Bat-o focul, bat-o, cană,
 C'am scăpat fusul pe vrană,
 Când în dosul pivniții,
 Iaca sacul cu călții,
 Luați sacul de-acolea,
 Că-i dau foc, pe legea mea !

Varianta 2.

Bar'o focul cânepă,
Că mi-a scurtat cirța mea !
Iea-ți, bărbate, coasa ta
Și te du la valea rea,
Și cosește cânepă ;
Și-o cosește mai de sus,
Să n'am ce pune pe fus.
Iea-ți, bărbate, calul tău,
Și-ți du cânepa la *ghiol*,
Poate c'o da Dumnezeu
Și-o veni apa pe mal,
Și-o trage cânepa 'n *ghiol*,
Și n'oiu face nici un țol !

49.

Nu pot țese, nici să cos,
La horă mă 'ndes, mă 'ndes,
Iar la furcă dorm și b..

50.

Soacră, soacră, poamă acră,
De te-i coace cât te-ai coace,
Poamă dulce nu te-i face !
De te-ai coace-un an și-o vară,
Tot ești acră și amară !

51.

...S'a 'ntâlnit c'un Turc că-
lare ;
—Bună ziua, Turc călare !
—Nu ți-i toanta de vânzare ?
—De vânzare-i sârmană !
—Dar cât mi-ei cere pe ea ?
—O sută de lei bătuți,
Celelalte mărunțele,
Că am nevoie de ele.
Turcul sta, tot socotiă,
Toanta plângea și oftă.

—Taci, toanto, și nu mai
plânge,
Că-i fi doamna curților
Și stăpâna slugilor !

52.

Măriucă, *pânză 'ncurcă*¹
Plânge în palme și-o des-
curcă !

53.

Fata mare, joacă 'n joc
Și nu poate face-un foc.

Variantă.

Fata mea-i bună de joc,
Și nu știe face foc,
Știe numai ce-a 'nvățat :
Cum să stea la sărutat !

54.

'Avut mama o copilă,
Gura mamei, gură,
Și-a dat-o la 'nvățătură,
Gura mamei, gură¹ !
Casa nu mai mătură,
Străchinile nu spală,
Puse oala să se *lea*,
Și-o puse de Vinereă,
Să se lea Duminică !

55.

Când s'ar țese *fanza* 'n
baltă,
Fără ițe, fără spată,
Ar țese și-a mea netoată !

56.

Pusei pânza după casă,
Câți or trece, toți s'o țeasă !

1. Poreclă.

2. Refren.

Țes o natră, rup o spată ;
Țes un cot, îl svârl în pod,
Cine mi-o 'nodă un fir,
Îi dau un pahar de vin ;
Printre ițe, printre spată,
Paște-o iapă deșelată ;
Printre ițe, printre sul,
Paște-o iapă și-un cal sur !

59.

Iarna grea, femeia rea,
Mi-au mâncat puterea mea !

60.

Câte sunt, leleo, pe tine,
Toate-s făcute de mine ;
Numai tulpănașul tău
Acela-i de bărbat-tău ¹.
De-i câtă, lelițo, bine,
Și-acela-i făcut de mine !

61.

Oi, săracă coadă lată,
Ce spurcat mare te poartă !

62.

Sărmana nevasta mea,
Puse oala să se lea,
Și-o puse de Vinereă,
Să se lea Duminica,
Dar o *brâncă* de purceă,
De oală se scărpină,
Oala că mi-o răsturnă,
Nevastă-mea lăcrămă !
Taci, nevastă, nu mai plânge,
Că te-i unge când a ninge,
Și te-i la, când a plouă !

(Pentru sfârșit, vezi sfârșitul
dela no. 1872.)

Varianța 1.

Frunză verde de lală,
Săraca nevasta mea,

Puse oala să se lea ;
Au crescut bureți sub ea.
O *lupchită* ¹ de purceă,
Dete oala peste ea,
Și-o opări bine—ha !
(Comunic. de d-l D. Miha-
lache, Goleștii-Badiei, Muscel).

Varianța 2.

A dracu', nevasta mea,
Puse oala să se lea
Și iarba crescă sub ea.
Puse oala și-un cazan,
Că nu s'a lăut de-un an !
Și veni un porc *răpat*,
Dete oala peste cap !
—Fire-al dracului de porc,
Eu credeam că suflă 'n foc !
(Comunic. de d-l N. I. Dumit-
rașcu, Boureni-Dolj.)

63.

Oi, săraca nevastă,
A pus furca pe teigheă
Și s'a pus la *refeneă*.
—De când bărbatul s'a dus,
Nici un fir n'am pus pe fus,
Trei ocă de vin s'au dus !
Dar tâlhărașul de fus,
La bărbat s'a dus și-a spus :
—Bărbate, nevasta ta,
A pus furca pe teigheă
Și s'a pus la *refeneă*.
Un fir pe mine n'a pus,
Trei ocă pe gât s'au dus !
Bărbatul cum auziă,
Drept la crișmă că trăgeă.
—Nevastă, nevasta mea,
Las'o la *părdalnică* !
—Na bărbate-ocă și bea !
Arz'o focul cânepă,
Mai bună-i *americă* !

1. Acela-i *făcut* de bărbatul tău.

2. lu pron. pop. în Țepu.

64.

Oi săraca baba mea,
Cum îi place mazereă,
Iar la bob face potop !

65.

Bată-te focul, lăcustă,
Că m'ai făcut fără *fastă* ;
Fără *fastă*, fără polcă,
Fără popusoiu de poftă !

66.

— Joacă, fată, ce-i jucă,
Du-te-acasă și-i mănă,
Că ți-a fript mă-ta mătă !
— Lasă-mă, bade să joc,
C'am rășnit în *tăbăltoc*
Și-am pus mâncarea pe foc,
Să-mi fie pe Joi de joc !

67.

Asta-i, asta-i leliță,
C'o cunoaște bădiță.
Și 'ncă și cu ochii-i face;
«Ia vin, vin, bădiță 'n coace!»
Și-i arată grădină,
Grădina cu cotituri,
Bună de tăvălituri !

68.

Pe dealul la Dărmăneasa
Mi-a mâncat lupul nevasta,
Și-o cătai cu lumânarea
Și-i găsiu numai spinarea !

69.

— Tranda, manda, unde-i
Sanda?
— Ia taci, tată, binisor,
Că-i la Niță pe *cuptor* !

70.

Foaie verde popușoiu,
La târgul din Moviloiu,

S'a dus tata cu opt boi
Și din opt a vândut doi,
Mi-a luat rochie de mătăsă,
Că poate ară și 'n șasă !

Are tata șase boi
Și din șase-a vândut doi,
În târgul din Moviloiu,
Să-mi iea mie papuci noi,
Că și'n patru faci aratul !

Are tata patru boi
Și din patru-a vândut doi,
La târgul din Moviloiu,
Să-mi iea salbă și cercei;

Aratul de popușoi,
Il poate face cu doi,

A rămas tata cu doi
Și s'a dus la Moviloiu
Să iea pălării de soiu.

Acum are iapă sură
Și fetiță 'n bătătură.
Iapa, bade, ți-o dau ție,
Și fetița, leleo, mie !

Lelișoarele pudrate
Parcă-s cățele cu lapte.

71.

Lelițo din Valea-rea,
Lelițo, lelițo fa,
Când erai și nu te dai,
Lelițo, lelițo fa, ¹
Nici o ceapă nu plătiai;
Acușa te ruminești,
Mai și două le plătești.
Ești dragă flăcăilor,
Ca uliul găinilor !

72.

Frunză verde talpa cioarei,
Se mărită fata Chioarei,
Și-o cunună moșul Strună !

73.

Fata popii din cel sat,
Și mai ieri s'a lăudat,
C'are zestre șase boi ;

Doi nainte, doi la roate,
Doi la mijloc nu mai poate;
Dinainte-ai ursului,
Dinapoi ai lupului,
Cei din mijloc dragului,
La mijloc nu sunt de loc!

Fetele din Cotul-morii
Sunt sărace și fudule,
Se iubesc pe-un sfert de pâne
Și de zece bani măsline.
Sultan, Suliman,
Păscar, năvodar,
Mărândică, dragul meu.

74.

Strigă, strigă, să s'aducă,
Fetele din Valea-lungă;
Ca oițele la strungă!

75.

Asta-i lelea ori nu-i lelea,
Ori îi mama ciumelor
Și boala flăcăilor!

76.

De-ar mai veni Sâmbătă,
Să-mi mai văd ibovnică,
Supărată, vai de ea,
Culegându-și cânepă!
Culegând-o mai de sus,
Să rămâie jos de-un fus;
Culegând-o blăstămând
Și de mine pomenind!

77.

Foaie verde și-o laleă,
Mărită-m'aș, mărită,
Dar n'are cin' mă luă!
Mărită-m'aș, vai de mine,
Dar nu mă iea nici un câne,
Măcar unul gulerat,
Să se cheme că-i bărbat!

78.

Hai, lelițo, 'n București,
Să-ți fac salbă de ciuperci
Și papuci de castraveți,
Să-ți dau vin din oale goale,
Și ciomege pe spinare!

79.

Tata zice să mă 'nsor,
Să-i aduc de ajutor,
Iar măicuța nu mă lasă,
Să-i aduc pe naiba 'n casă! ¹

80.

După lelea mă omor!
De-o văd vacile 'n obor,
Fug, de par'că le omor,
Și gândesc că-i boala lor.
Iar un vițeluș târcat,
C'un curmeiu de gât legat,
Mi l-a rupt de mi-a scăpat,
Și-a fugit pân' a crăpat!

81.

Insoară-te, bade, 'nsoară,
Că barba mi te 'mpresoară,
Și să ieai dragă frumoasă,
Ca să ții cu dânsa casă,
Dar să nu-ți ieai vreo urită,
Ori de-o ieai, dă-o de râpă,
Că-ți dă mămăligă crudă
Și nu-ți trebuie nici urdă.
Chiamă mâța s'o mănânce!
Mâța zice «miau» și fuge,
Și-atunci să te văd ce-ai zice!

82.

Foaie verde și-o *săghică*,
Am o ibovnică mică,
Nu mănâncă mai nimică,
Decât borș cu mămăligă!

83.

Fetițico, fată mare,
Să nu-mi mai umbli 'n cărare;
Poți să-mi bați cărările
Și să-mi treci pâraiele,
Să mă farmeci, sa-mi descânți,
Ori de dragul meu să-mi cânți,
Pân' a fi să te pețesc.
Te-oiu peți când te-oiu peți,
Când coada ți-a înalbi,
Ca toți știm, cum și tu știi,
Ce fel de poani' ai să fi!

84.

Foaie verde *sularea*,
Harnica-i nevasta inea,
Harnică-i, dracul s'o iea!
Până țese-un cot de pânză,
Mănănc'o vadră de brânză,
Și-o putinică de lapte,
Cât ar duce-o zece 'n spate,
Trei cununi de usturoiu
Si-o mierță de popușoiu!

85.

Pusei pâna când da frunza,
Și-o gatiu la Sân-Văsăi,
Si-mi părû că mă grăbii.
Din Paște până la Sânzene,
Țesui un crac de izmene;
Dar când a fost de croit,
O palm' a mai trebuit!

86.

Frunză verde foaie lată,
N'am tindeche, n'am nicispătă,
Și pâna-i gătită toată!
Cu vătalele nu dau,
La țesut ziua nu stau,
Că cânepa te omoară
Și țesutul te doboară!

87.

Lelito, cu dinte pus,

Ce tot cați cu nasu 'n sus?
Știi, că-i lucru necurat,
Dinte de ți-ai cumpărat!

91.

Tănără-i la băutură!
Numai n'are dinți în gură!

92.

Lelițo, un' te trezești,
Și mi te tot tânguești,
N'ai pestelcă, n'ai flaneă,
Crezi că asta-i vina mea?
Și lelițo, tot îmi zici:
Eu de ce am bernevigii;
Berverigii mi-s de-acasă
Și nu umblu cu mătasă!

93.

Dacă vrei, nevestă hăi,
Să mai placi la cei flăcăi,
Vrei să placi, atunci să faci,
Ruminele subțirele,
Și-apoi să te dai cu ele,
Că și eu m'am ruminit
Și mai tare m'am sluțit!

94.

Eu te joc și te-a jucă
Mai pe urmă soacră-ta!
—D'apoi soacra-i gură rea,
Și-mi-o joc și eu pe ea!

95.

Aoleu și vai de mine,
C'aș jucă și n'am cu cine;
Toți flăcăii s'a 'nsurat!
Și eu nu m'am maritat!

96.

Mândră noră la fecior,
S'a uitat mândra 'n cuptor.
Două săptămâni nu sunt,
Soacra-i moartă și 'n pamânt¹!

1. Se crede că dacă nora, când intră întâiu în casa soacre-sei, se uită în cuptor, soacra va muri curând; de aceea soacrele au grijă să le-astupe gurile cu câte ceva!

97.

Au fost vremile de mult,
Dar acum nu mai sunt :
Nevestica niciodată
N'o vedeai la crismă bată ;
Nevasta nu bea un dram,
Acum bea un chilogram ;
Sângeaca mi-o dă de dușcă,
Ca o cremene de pușcă !

98.

Bărbate, bărbatul meu,
Milui-te-ar Dumnezeu,
De luat, mi te-am luat,
Dar altu 'n loc nu mi-ai dat.
Numai unul, numai doi
Și-apoi altul mai de-apoi ;
Bat'o focul năpastea,
Că-mi vine și-al patrulea ;
Bat'o focul văduvie,
Câți mai sunt de-acum să
vie !

99.

Iauzi, mamă, câinii latră,
Dighi, dighi, da !
Pețitori intră 'n sat,
Dighi, dighi da !
Fă, mamă, plăcinte moi,
Ca să intre și la noi,
Să le dăm de băutură,
Ca să nu mă cate 'ngură,
Să se ducă vestea 'n sat,
Că și eu m'am măritat !

100.

Floarea-i mândră, fa fetiță,
Dar urită la peliță,
Că doar floarea mi-a înflorit,
Și pelița s'a sbârcit !

101.

Frunză verde foi de mură,
Căutai pe draga 'n gură,

Nici *tu* dinte, nici maseă
Nu afli'n gură la ea !
Frumoasă-i și rumeneă
Obrăzor cu roșior,
Și sprincene din dughene !

102.

Ce tot strigi în gura mare,
Că-i lucru de farmăcare ?
Ba, leleo, nu-i farmăcat,
Dacă tu te-ai apucat,
Să te dregi cu rumineă,
Cum nu face nimeneă !
Dresurile strică rău
C'asă vrea și Dumnezeu.
Să trăească cum i-i dat,
Cum Cel-de-sus l-a lăsat !
Să nu-i strice chipul sfânt,
Fetele jos pe pământ !

103.

Trece toamna, trece toată
Și tu tot nemăritată !
Vremi de iarnă că-s venite,
Ia, să-ți faci și pe ursite :
De-i visă cu pălărie,
N'așteptă că n'o să-ți vie ;
Dacă fi c'un căciuloiu,
Să știi că iai *văduoiu* !

104.

Fetele se 'ndrăgostesc
De cine *innimeresc*.
Nevestica tot alege
Și nimica nu 'nțelege !
Iar bărbatul de-o simțește,
Vai de dânsa ce pățește,
Că, ferit-a Dumnezeu,
Ea nu s'a gândit la rău !

105.

Hai drăguță, hai de mână
Și te spală la fântână,
Că de când te ruminești,

1. Refren.

2. Vederat o compoziție nouă.

106.

De când mi te-ai boierit,
Fața ți s'a geluit,
La cămeși nu prea ai poale,
Si fierbi apă rece 'n oale !

107.

Foaie verde fir de linte,
Văd c'ai prins un pic de
 minte,
Că te-ai facut om cuminte!
Câneică să nu mai pui,
De belendre să nu-mi spui!

108.

Frunză verde alămăie,
Lelea-i 'naltă și lălăie,
Nu se spală cu leșie ;
Frunză verde portocală,
Dimineța când se scoală,
Niciodată nu se spală.
Când se spală, apă n'are,
Că doar lelea-i fată mare,
Nu se spală, cum vă spun,
Decât numai cu săpun.
Baț'o focul dragostē,
Cum îți iea și mințelē !
Lelea mea nu-i puturoasă,
Dar dragostea nu mi-o lasă,
Nici afară, nici în casă !

109.

La lelița pe tulpă,
Un păduche-i căpitan ;
La lelița printre coade,
Un păduche-i la iscoade !

110.

Are mama două fete,
Apă 'n cofă nu se vede!
(Vezi No. 34, p. 323.)

III.

Fata de cum iese 'n joc,
Par'că-i rușinoasă foc¹,
O 'ntâlnești pe vreo iuliță :
Nici nu-i vorbă de guriță.
Lasă ochii în pământ
Și pleacă ca dusă 'n vânt,
Iar apoi la ea acasă,
Ai pleacă dar nu te lasă !

112.

Când îi vremea mohorită.
Umblă stelele-o (?) urită
Și 'ntrebă de casa mea,
Eu dau fuga c'o nuiă,
Vai și vai de urită !

13.

Frunză verde trei mărgele,
N'are lelea cioboțele!
Cum să aibă, când le-a dat
Pe vin roș și pipărat!

II4.

Frunză verde toporaș,
Lelea are-un băiețaș,
Băiețaș făcut din flori,
Cu unul dintre feciori;
Băiețașul îi voios,
Că și taică-so-i frumos!

115.

Mândră, mândră, mândră ești,
 Și cam mi te fudulești !
 Mândră, mândră, ce-o să fie,
 Când umbli cu fudulie,
 Când te 'nbraci tot cu mă-
 tasă,
 Și nu ai făina 'n casă ;

Când te 'mbraci tot cu scum-
pete,
Și n'ai nimica în părete !

116.

—Măi băiete, băiețele,
Vin de vezi fetele mele !
—Moșule, nu-i de venite,
Că le știu din auzite,
Că ți-s fetele 'mputite !

117.

Leleo, iea-ți *polatiă*
Și mi te du la badea ;
Leleo dacă nu te duci,
Iar de rău ai să te-apuci,
Ca tot umbli *trenchea-flenchea*
Și nu-ți cați și tu perechea ;
Ce tot umbli troncănind,
Că te văd îmbătrânind !

118.

Frunză verde leuștean,
Nevastă, să-mi faci mintean,
Oblu și *nerascroit*,
Cum și mă-ta a făcut !
—Eu de-oî toarce, zău și piei,
Mai bine din târg să-ți iei !

119.

Lelica ca o păpușă,
Cu gunoiul după ușa,
Movicele, otilele,
Azi le spală mâțele
Și le spală cam avan,
Ba le-ajută și-un motan,
Că nu-s spalate de-un an !

120.

Fetele dela Vaslui,
Fac dragoste cât îs pui,
Iară cele de la Eși,
De dragoste n'au cămeși !

121.

Ciudă mi-i pe fetele,
Că-și piaptână coadele,
Piaptână, le răghilează,
Și pe ceafă mi le-așează,

122.

Măi bărbate, ia dă-mi pace,
Că eu burcă nu pot face ;
Frunză verde și-un susaiu,
Nu pot plămădi malaiu,
Nu pot face murueală,
Fără numai ulueală !

123.

Decât cu urita 'n casă,
Mai bine cu cea frumoasă ;
Decât apă pe laviță,
Mai bine vin în cofiță !

124.

Măi băiete, băiețele,
Vin și la fetele mele !
Am o fată 'nchiorchioșată,
Nu-i nimica, că-i bogată,
Și-a mai fost și măritată !
Măi băiete, vin la mine,
Dacă vrei să trăești bine,
Că fetele mi-s frumoase,
Numai doar că-s puturoase !

125.

Mândruțo, odorul meu,
Trăsnî-te-mi-ar Dumnezeu,
Că te dai cu suliman,
Când mă vezi că port suman !

126.

Mândra mea-i ca nimeneă,
Că se dă cu rumineă ;
De-o săruți, îți faci beleaua,
Ca ea-ți dă și rumineaua !

127.

Buna-i cânepa din baltă,
C'o văd putrezită toată,
Bat'o focul, să mi-o bată !

128.

Frunză verde și-o urzică,
Cu cămeși de *america*,
Lasă naibei cânepă,
Fă-ți cămașa de hasă,
Tot așa !

129.

Cum nu se fac iarmaroace
Pentru cari n'au noroace,
Din Pobrejini pân' la Cruce,
Că și fata mea s'ar duce !

130.

Ba la plug eu nu m'oiu duce,
Mâna să mi se usuce,
Că, bade,-un obraz subțire,
La arat nu se prea ține,
Cum se ține coalea'n casă,
Unde cânti și stai la masă !

131.

Fa nevastă, eu mă 'nec,
Unde-o fi pârâul sec,
Iar tu de ciudă te 'neacă,
Unde-a fi și-a fi bulboacă !

132.

Bărbățele, bărbățele,
Ce duci tu grijile mele !
Dacă ești băiet sărac,
Ce-ți trebuie baibarac ;
Dacă ești Român calic,
Ce-ți mai trebuie ilic ?

133.

Frunză verde de mălaiu,
De tinerel mă 'nsurai,
Tinerică mi-o luai,
De-o sută cincizeci de ai,
Nu poate roade mălaiu,

Numai ghiață dacă-i dai,
Și aceea de-o mestecai !
Iar când iese în ocol,
Vitele se strâng *posmol*,
Socotesc că-i boala lor.
Numai un vițel bălțat
Cu curmeiu de gât legat,
Tot s'a tras pân' ce-a scăpat
Și a fugit pân' ce-a crăpat !
(Comunicat de d-l Mrejeriu,
Bucovina.)

134.

Frunză verde matostat,
Tinerel m'am însurat,
Am luat fată de bogat,
Cu vacă și cu mânzat.
Am dat vaca pe țesut
Și mânzatul pe cusut,
Bravai gazdă m'am făcut !

135.

Verde frunză peliniță,
Draga neichii copiliță,
D'astă vară sugeai țâță,
D'acum dai neichii guriță.
Zice maică-ta ceva,
De ce-mi dai mie gură ?
Maică-ta nimic nu zice,
Că știe că-i gura dulce !
(Comunic. de d-l H. N. Țapu,
Novaci-Gorj.)

136.

Mândra mea de peste vale,
Mi-a părut frumoasă tare ;
Când o văd în gura șurii,
Mi-a părut mama-pădurii,
Aș lua muchia securii,
S'o pălesc în fundul gurii.
Când o văd sara pe pat,
Par'ca văd un drac plouat ;
Când o văd la foc șezând,
Par'că văd un urs jucând.
Vinde, tată, șapte boi,
Și du pe toanta 'napoi !
—De-ai vinde și doisprezece,

Toanta 'napoi nu mai merge!
(Comunică d-l L. Mrejeriu,
Crucea-Suceava.)

137.

Lelea-î mică şi-o furnică,
Şi iubeşte de pârleşte,
De-aceea nu poate creşte!
(Acelaş.)

138.

Nu jucă, fată, urseşte,
Că afară viscoleşte
Şi făina se găteşte,
Şi afară viscoleşte!
(Comunic. de d-l I. Neculau,
Coropcenii-Vasluii.)

139.

La părau cu tufele,
Spală lelea rufele,
Şi le'ntinde pe surcele,
Căni hărăie la ele.
Strânge-ţi, lele, rufele,
Că-mi turbeaza cănele
Şi apucă vaile
Şi-mi prăpădesc oile!
(Acelaş.)

140.

Ui, leliţă, cu bariz,
La ce focul te măriţi?
Că mila dela bărbat,
Ca frunza de păr uscat:
Când te pui să te umbreşti,
Mai tare te dogoreşti!
Dogori-te-ar pupăza,
Sâmbătă, Duminică,
Ca să te poţi mărită!
(Acelaş.)

141.

Ş'altă foaie de dudău,
Fata care joacă rău,
Nu-i păcat de Dumnezeu
S'o pui punte la părau,

S'o treacă şi bun şi rău!
(Comunic. de d-l D. Mihală-
che, Goleştii-Badiei, Muscel.)

142.

Nu ştiu, boii să-i înjug,
Ori la popă să mă duc:
Părinte, sfinţia ta,
Hai la mine cu goană,
Că îmi pierie soţia!
Dară popa ce-mi ziceă?
Omule, nu fii un prost:
Nevasta la crism'a fost,
A băut şi s'a îmbătăt,
Şi-a picat moartă la pat!

143.

Du-te-acasă, fa mucoasă,
Şi te la, te fă frumoasă.
Dă te-i la, când a plouă,
Că ţi-i chipul tău de-aşa!

144.

Leliţă dela Piatră,
Cu fes, cu tulpan legată,
Nu te ţine-aşa măreată,
Că ţi-i pielicica creata;
Feţsoara ţi-i sbârcită,
Câtătura catrăniată;
Nu te ţine-aşa fudulă,
C'ai rămas fată bătrâna!

145.

Mi se duc vederile,
Că mă dor mâselele,
Şi-mi pică mâselele,
Că mă râde fetele.
Şi dinţii mi s'au iărit
Şi tlăcăi nu m'au iubit;
Şi mâselele-au să cadă,
Şi eu tot nemăritată!

146.

—Ia vezi gură păcătoasă!
—La feţsoara frumoasă;
—Ia vezi că avere multă!

—La o toantă și-o *zăludă* !
 —Ia vezi fată pricepută !
 —Las' la dracul, că-i urită !

147.

Și de-ai ști și de-ai pricepe,
 Minciuna de un' se 'ncepe !
 Dela baba cea urită,
 Dela fata cea *stătută* !
 Oleo, baba satului,
 Cum mi te-aș da dracului,
 De fuiorul capului !

Și umblă din casă 'n casă,
 Tot câte-o minciună lasă ;
 Și umblă printre vecini,
 Cu capul plin de minciuni !

148.

Pleacă omul la prășit
 Și nevasta la băut !
 —Stai, Române, fără minte,
 Ia sapa și *fă* 'nainte,
 Și zorește de prășește,
 Că nevasta te *sosește* !

2 În ciuda feciorilor și bărbaților.

1.

Uiuiu pe Dealul gol,
 Și mireasa n'are tol,
 Da i-a face mirele,
 Dac'a tunde cânele !

Uiuiu, pe valea goală,
 Că mireasa n'are oală;
 Nu-i nimica dacă n'are,
 Că i-a face din spinare !

(Vezi no. 7, p. 319.)

2.

Și se miră neamul meu,
 Ce flăcău m'am făcut eu,
 Cu *turul* nădragilor,
 Fac pârție vacilor,
 Și când merg pe cositură,
 Îmi dau *pașele* 'n gură !

3.

Frunză verde mărgărint,
 O să mă las de iubit,
 Și să m'apuc de furat,
 Să fur nevastă din pat,

Să las patul leșinat,
 Și bărbatul ofticat,
 Bătându-și cu pumnul 'n cap !

4.

Popa jură că nu fură,
 C'un picior de găscă 'n gură !

Variantă.

Cârciumar cu dinții rari,
 Noaptea fură, ziua jură,
 C'un picior de găscă 'n gură !

5.

Hora-i mare, flăcăi n'are,
 C'au murit de galbinare.
 Câte unal ce-a rămas,
 A pus căciula pe nas !

6.

Măi bărbate blăstămate,
 Vin pe vatră să-ți dau lapte !
 Și în mân' o lămuriță,
 Ca să te aperi de mătă !

1. Păr.

2. Te ajunge din urmă.

3. Se suprimă apoi un cântec orășenesc.

7.

Flăcăul ce nu iubește,
La părinți îmbătrânește,
Iară cel care iubește,
Iute se căsătorește!

8.

Săracii ițarii mei,
Cunt se uită la femei
Și femeile la ei!

9.

S'a dus Chiriac la luncă,
Să taie Mariței furcă,
Și-a tăiat o săptămână,
Și-a tăiat o strâmbătură;
Mai bine ședea o tună
Și tăia o furcă bună,
S'o dea Mariței în mână,
Să toarcă seara pe lună!

10.

Hai la mere, hai la pere,
Nu te mai însură, vere,
Că și eu m'am însurat
Și-am găsit ce n'am cătat!

11.

Nu mai râde, lele, hăi,
Că mi-s pantalonii răi;
Am acasă două oi,
Și le-oi tunde până Joi,
Și mi-oiu face alții noi!

12.

Ține fruntea, surdule!
—Hai cu coada, blegule!

13.

Oi săracul omul prost,
Bun odor la cas' a fost!
Io-i pun borșul nesărat,

El zice că-i pipărat;
Eu mă rog: «*ara'm* uitat¹»,
El: «*pip*er la c-a-mi turnat!»

14.

Cine'n horă nu se prinde
Și la fete nu se 'ntinde,
Acela-i un nătărău,
Doarme noaptea 'n *bălegău*,
Și din flăcău cum a fost
Rămâne un rău și-un prost,
Rămâne un blăstămat,
Pân' și fetele îl bat,
Și mi-l lasă ne'nsurat
Și cum îi mai rău în sat!

15.

Ce-a-i pus, Marițe, la foc?
—Varză verde cu bojog,
Fac bărbatului mâncare,
Zarzavat cu seu de oaie;
Destulă mâncare fac
Pentr'un bărbat blăstămat,
Iar pentru ibovnicel,
Coaste fripte de purcel,
Și gură cât o vrea el!

16.

—Hai la joc, genunchi goale!
—Fugi de-aicea că mi-l foame!
Iar dacă ni'oiu sătură,
Jocul eu ți-oiu arătă!

17.

Bea bea bea, de-ți fă giubea,
Că și tar'tău a băut,
Giubea nu și-a mai făcut!

18.

Sărmanul Românul prost,
Bun odor la cas' a fost!
Vine dela crișmă bat,

1. Săraca [*de mine*], am uitat.

Își pune sumanu 'n cap
 Și se culcă pe sub pat,
 Nebăut și nemâncat,
 Nemâncat, neînchinat,
 Par'că-i un Român stricat
 Și de nimeni fărâncat.
 Sărută peretele,
 Gândește că-s buzele ;
 Sărută picioarele,
 Gândește că-s țițele !

Variantă.

Oi săracul omul prost,
 Bun odor la cas' a fost !
 Vine dela crișmă bat
 Și se culcă noaptea 'n pat,
 Și aprinde-o lumânare,
 Dete de patru picioare !
 —Măi bărbate, fii cuminte,
 Cum ai fost și mai nainte,
 Că femeia multe face,
 Bărbatul vede și tace !

19.

Iuiuiu fecior de popă,
 Ai ajuns să bați din tobă :
 Bate-o, bate-o, măi cumnate,
 Bate-o, bate-o pe săltate !

20.

Ce mi-a dat în gând să fac,
 Bărbatul să mi-l îmbrac,
 Cu două cojiți de rac !

21.

Joacă, joacă, pân' la toacă,
 Joacă joacă Ardeleanul,
 Care și-a băut sumanul
 Și-a rămas numa 'n ilic,
 De-o să-l iea dracul de frig !

22.

Frunză verde de costor,
 Mi-i bărbatul băutor,
 Mi-a băut cincizeci de poli,
 Și-o sută de gunitori !

23.

Maica mea m'a măritat,
 Ca să am și eu bărbat,
 Dară lucrul dracului,
 Că-s bărbat bărbatului,
 Și stăpân pe capul lui !

24.

Badea-i cât un moșinoiu,
 Știulete de popusoiu,
 Și tot vine pe la noi !

25.

Frunză verde și-un mărar,
 Cântă popa în altar,
 Rugăciunea i-i cam rară,
 Că popa-i căuiu de-aseară !

26.

Frunză verde liliac,
 Mi-a rămas badea sărac,
 N'are-opinci, n'are suman,
 Și-apoi ci-că-i Moldovan ;
 Nici târsâne la opinci,
 De altelea ce mai zici !
 Noi avem, noi avem !

27.

Părințele, nu veni,
 Nu mă mai blagoslovi,
 Nu-ți lua ochii pe carte
 Și cetește mai departe,
 Părinte, să fii cuminte,
 Când umbli cu cele sfinte !

28.

Nu gălesc nici o pădure,
 Coadă să-mi fac de secure.
 Bună-i coada de mohor,
 S'o potrivești la topor,
 La casmă, de păpădie,
 Bărbătelul vrea să-i puie !

29.

Bate-o 'n sus și bate-o 'n jos,

Flăcăușul meu frumos.
Are mama un flăcău,
Să-l păzească Dumnezeu,
Flăcăuș fără păreche,
Cu rapăn după ureche.
Face trebile din gură
Și-i voinic la băutură.
Din pat nu-i vin' să se scoale,
Pe la fete dă târcoale;
Și-i voinic la cea mâncare,
Și-ar mai vrea să se însoare!

30.

Bate popă, bate, bate,
Cu neveste măritate;
Părinte, nu te uită,
C'aceea-i nevasta mea;
Și nu-mi este de altă,
Dar mi-i frică de beleă,
Așa, mări!

31.

În biserică la el,
Toți ascultă frumușel.
Cântă 'n strană, dă la joc,
Parcă nu-i dascăl de loc!

32.

Bea căciulă, capu-i gol,
Încolo 'mbrăcat pistol;
Antereul fără coate,
Umbra Românilor cum poate!

33.

Domnișorul din Galați
Mi-a picat aseară 'n laț;
Tânguie că-i noaptea lungă
Și n'avea lețcaie 'n pungă.
Tânguire-aș tângui,
Că și el s'a 'ndrăgosti
C'o fetiță dela sat,
Că cu-acestea-i învățat,
Ci cu el m'am apucat,
Și cu vorba l-am adus
Și pe fugă mi l-am pus,
Pe drumul Gălașului,

Pe valea hătasului
Și l-am gonit c'un dulău,
Să-l învăț dragoste eu!

34.

Cui le plac fetițele,
Le plac și catrințele,
Dă catrința-i mai întâi,
Că flăcăii-s nătărăi!

35.

—Mai Ioane, măi Ioane,
Ce mai fac oile tale?
—Ia mai pier și mai rămân,
Și sămânța le-o mai țin!
(Comunic. de d-l D. Dan,
Prichelca-Bucovina.)

36.

—Foaie verde și-o lăleă,
Joacă și nu prea jucă,
Că cămeșă nu-i a ta!
Când oi merge-acas' ți-o ier,
Și rămâi cu treanța ta!
—Mai am una de bumbac,
Ruptă 'n c.r și după cap;
Mă dusei la soacră-mea
Și-o găsii c'o treanță rea;
Cea mai bună și-o cârpiă,
Șapte gheme și-o andrea
Și-alta nu-i mai trebuia!

(Comunic. de d-l H. N. Țapu-
Novaci-Gorj.)

37.

Ilie, gură căscată,
Ce tot umblă, ce tot cată,
La moș Gheorghe sub poiată?
Moș Gheorghe-l prinde și-l bate,
Lina sare și-l desparte:
—Lasă, tată, nu-l mai bate,
Ți-o fi ginere 'n dreptate!

38.

Olele, ce-am fost ajuns,
Să fiu la lume de răs!

Olele, ce om am fost,
Și-am ajuns un lucru prost!

39.

—Omule, bărbatule,
Nu umblă cu zăbovite,

Că făina-i pe gătite!
Fa femeie făr' de minte,
Iea pestelca și 'nainte,
Du-te la târg și mi-o vinde,
Că alta n'avem ce vinde;
Iea pestelca și tulpanul
Și le dă cu gologanul!

3. Felurite.

1.

Și-am zis verde solz de pește,
Apa 'n vale nu cotlește,
Omul prost nu 'mbătrânește,
Înâlbește cel cu fire,
Bunăoară ca și mine!

2.

Are popa șapte găște,
Găste are, gânsaci n'are,
Tralala.
Are popa șapte vaci,
Vaci el are, buhai n'are,
Tralala.¹
Are popa șapte iepe,^{*}
Iepe are și cai n'are.
Are popa șapte curci,^{*}
Curci el are, curcani n'are.
Are popa șapte fete,
Fete are, flăcăi n'are.
Are popa gălbănași,
Galbeni are, cinste n'are!

3.

Fa femeie, tu ești *bală*
Și casa-i nemăturată!
Pune-oiu mâna pe baltag
Și ți-oiu da vreo două 'n cap!
—Măi omule, nu fi prost,
Fii în minte cum ai fost;
Măi bărbate blăstămate,

Stai pe loc și nu mă bate,
Că dacă m'oiu desbătă,
Eu casa ți-oiu mătură.
Să pui boii la odgon
Și calul de ajutor;
Să pui boii la tanjală,
Și să dai gunoii afară!

4.

Mocăncută dela oi,
Cu catrința din trei foi,
Hop! hop! hop!

5.

Stați boieri și ascultați
Și dreptatea mea să-mi dați,
Ci *io-s* fecior de boier,
M'a bătut un bărbier
Cu cureaua briciului,
Tot pe lungul trupului.
Judecați cinstiți boieri,
Să scăpăm de barbier.

6.

Țoaie verde poamă coarnă,
Fă Ileană din poeană,
Zaboveste pân' la toamnă,
Că mă 'nsor să te fac doamnă,
Te fac doamna curților,
Stăpâna argaților,
Banherița banilor
Și *gazda* bătailor!

7.

Băui una, plătii două,
Nița face cămăși nouă !

Băui două, plătii trei,
Nița cată de copii ;

Băui trei și plătii patru,
Nița-și farmecă bărbatul,
Cu apă dela Bârlad,
Și cu mărăcini din gard.

Băui patru, plătii cinci,
Eu, Nițo, mă duc de aici.

Băui cinci și plătii șase,
Plății șapte,

Cine, mândro, să te-aștepte!

Băui șapte, plătii opt,
Nițo dragă, nu mai pot !

Băui opt și plătii nouă,
Mi-ai rupt inima în două !

Băui nouă, plătii zece,
Mie, mândro, nu-mi mai trece,
Că nu știu cum oiui petrece.

8.

Mândro, de dragostea
noastră,

Mă suii pe deal, pe coastă,
Să țină uit la casa noastră !

Toate paiele pe casă

Imi par suluri de mătăasă,

Imi pare casa măhală,

Și cărarea *bnstiuhală*,

Dumneata, neagră cerneală !

9.

Când aud că-i sărbătoare,
Mi-i ușor pe la picioare ;
Când aud că-i zi de lucru,
Mi se îngreunează trupul.

10.

Foaie verde și-un dudău,
Ileano, de dorul tău,
În crișmă nu pot să beau.
De-i veni c'o vorbă rea,
M'oiu descinge de-o curea,
Și ți-oi da vreo câteva ;

De-i veni c'o vorbă bună,
Ți-oiu da paharul din mână !

11.

Foaie verde artăraș,
Mi-a fost drag un ciobănaș,
El seara mi-aduce caș,
Dimineața urdă dulce,
Mă sărută și se duce,

12.

Foaie verde trei lălele,
Despăgubește-mă, lele,
De părăluțele mele,
C'am slujit un an pe ele,
Desculț și fără obiele !
Nici suman și nici căciulă,
Numai cu luleaua 'n gură ;
Cine mă vedeă pe drum,
Toți ziceau că-s un nebun !

13.

Și-al nukului verde puiu,
Vândui vii, vândui moșii,
Tot cu tine le băui ;
Vândui boi și vândui cai,
Tot cu tine le mâncai.

14.

Lasă-l, fa, ca să se ducă,
Că sufletu-i se usucă ;
Că și eu am fost ca el
Și fugiam încetinel
Și veniam încet la tine,
Maică-mii îi părea bine ;
Și tu suflet îndrăcit,
Cum dracul te-ai fost gândit,
Să nu-l lași să iasă 'n sat,
Dimone, împielit !

15.

Altă foaie de mătăse,
Io-s fată de preoteasă,
Mulți mă cer și nu mă lasă,
Maica-mi spune că-s prea
mică,
Nu-s bună de ibovnică !

16.

Cum nu țin oamenii oare
Numai zi de sărbătoare,
Sâmbătă și Vinerea,
De Joi până Miercură,
Sărbătoare Marți și Luni,
Vai de oamenii nebuni !

17.

Foaie verde și-un părang,
M'am fost dus Lunea la târg,
Marți îi rău de dobitoace,
Miercuri nici maica nu coase,
Joile-s cu cruce 'n carte,
Cine coase n'are parte;
Vinerea-i îngreueată,
Că-i de Dumnezeu lăsată.
Cine toarce Vinerea,
Nu-i ajută Preceastă,
Și Sâmbăta când n'o ții,
Rău-i, Doamue, de copii,
De bube și obrinteli,
Și grozavă 'n daraveli.
Duminică aș lucra,
Dar nu mă lasă popă,
Pe muncă am să pui mîna,
Când a trece săptămîna !

18.

Vrea măicuța, ori nu vrea,
Pe tine mi te-oiu lua,
Te-oiu lua, ori te-oiu fură,
După cum ți-i vrerea ta !
C'apoi la omul sărac,
Doar nici vitele nu trag;
Înjugă fără resteie,
Și jugu-i fără bulfeie !

19.

Așa zice popa nost',
Să nu mergi la fete 'n post !
Dar preoteasa zice-așa,
Să veniți la fata mea !
(Comunic. de d-l V. Ungurean,
Bucovina.)

20.

Frunză verde-un toporaș,
Mă iubește-un notăraș,
Notăraș că-i fecioraș,
L-aș lua, nu-mi găsesc naș !

21.

D'apoi dacă nu știu bine,
Cine s'a îndrăgit de tine :
Tu bogat c'un bou și-o iapă,
Cu fata popii de-o teapă !

22.

Bun a fost cine-a scornit,
Banul pentru târguit!
Ce să coși și să muncești,
Mai bine să târguești,
Decât să te chinuești !

23.

Hai, Joeană, valea 'n sus,
Să te vînd, să-mi ieau *burnuz*;
Decât oalele cu lapte,
Mai bine burunzu 'n spate ;
Decât oale cu smîntână,
Mai bine mînuși în mîna !
(Comunic. de d-l T. Popovici.
Grivița-Tutova.)

24.

Fata moșului să placă,
Ori is vorbe, ori îi șagă,
C'am văzut aseară 'n vie,
Un uncheș c'o *băbătie* !

INDICE ȘI GLOSAR

A

Abdulah—pașa, s. p. 83.
află, v. a—; nu s'a aflat= nu s'a pomenit una ca asta, p. 104.
afrămeasă, s. planta *Gratiola officinalis* L., numită și *avrămeasă* sau *avrămască*, p. 33 și 216.
alămură, s. poate chimirul, curelele ș. a. podoabe bătute în nasturi de alamă, p. 2. și 269.
alace, s. pl. planta *Triticum Spelta* L., p. 146.
alică, s. aglică, planta *Spiral Filipendula* L.=*Filipendula hexapetala* Gilib., p. 45.
amant, s. și adj. p. 27.
amare, adj. fem. sing. p. 216.
amari, ? a robi—, p. 38.
Americă, s. America, p. 186.
americă, un fel de pânză albă proastă, p. 326 și 333.
aminoși, v. a—, a miroși, p. 316.
amiroși, v. a—, a miroși p. 175; florile aminoasă (amiroasă) și eu le aminîds (amirîds); pron. pop. mai ales: agnîros.
amor, s. p. 100. Și sub formele corupte: hamor, amorîu, hamûr, amuraș, ș. a.; mai mult pentru ibovnic decât pentru dragoste.
apărîci, s. pl. ? p. 318.
apucă, v. a—(boala) pe cinevă;

apucat (de boală), p. 296.
arătare, s, nălucă, slăbătură, unul care numai înfătoșarea o are de om, p. 321.
arătos, adj. chipos, măreț, p. 24.
Ardeal, s. 134 și 190.
areu, s. probabil numele unei flori, p. 172.
Argeș, s. p. 91.
armânt, s. arme, totalitatea lor la un om înarmat, p. 47.
așchiță, așchiuță, dim. dela așchie, p. 211.
așternut, s. plapomă, ogheal, dar mai ales pat sau culcuș făcut gata pentru culcare, având jos ceva de așternut și sus ceva de învălit, p. 57.
avan, adj. om—„al dracului“ p. 40.
avrămească, s.=*avrămeasă*, p. 97.
azmă, s. azimă, p. 128.

B

Bacău, s. p. 55, 149 și 150.
Badiu, s. p. 81.
Băduleasa, s. p. 83.
băiețică, s. sing. masc. vocativ: Ia-a ia, băiețică (măi băiete), uite ce am eu! p. 145.
bainetă, s. baionetă, p. 283.
Balcani, s. pl. p. 283.
bălegău, s. bălegar, gunoiu, p. 336.
băltag, s. Vezi *Industria*, p. 86.

băltăgi, v. a—, a bate cu băltagul, p. 86.

Băltăreț, s. p. 157.

Bănat, s. p. 215 și 288.

bâr ! interj. cu care se mână oile, p. 100.

Barbu, s. p. 96.

Bârlad, s. 77, 182, 193 b, 204 și 284.

bârlog, s. de obicei, ascunzătoare a ursului, dar și casă, *așezare omenească*, în termen modest : îmi am și eu bârlogul meu ! p. 153, 155 și 306.

bârnet, s. p. 92.

Basbuzuc, s. p. 283.

bat, adj. în pron. pop. pentru *beat*; fem. : *bată* = beată, p. 234.

bât, s. băț, p. 215.

bate, v. a— ; a ajunge până în... p. 166 ; despre câni : bat (lutră), p. 206 ; a jucă : a bate (cu piciorul la pământ), p. 314, 315 și 338.

Bătrâna, s. p. 74.

bățut, adj. ban—, neschimbat, întreg, p. 149.

beldim, ? p. 132.

bernevigi, s. pl. vezi *Industria*, p. 91.

beșică, v. a—, a face beșici. burbonile, a se spuzi ; urzicile mi-au beșicat mâna ; durerea mi-a beșicat sufletul ; p. 98.

beteji, a—, a se— ; a căpătă un beteșug (rană fizică sau morală, mai ales), p. 154 și 213.

bicâjei, s. pl. și *bicâjele*, s. pl. p. 153.

bindisi, v. a nu = a nu-i păsa ; nici nu bindisesc = nici nu-mi pasă, p. 182.

bisioc, s. busuioc, p. 217, 233.

blagoslovi, v. a=a bate, p. 93.

blândețe, s. pl. a-i caivă cu— ; a-i li—de cineva, p. 251.

boală, s.—cânească, porecla dragostei. vezi *Boli și leacuri*, p. 97.

boancă, s. poreclă Țiganilor și de

aici și fetelor urite, p. 135.

bobitor, adj. mai ales *bobitoare*, bătrână ce dă cu *bobii* pe ciur, p. 211.

bobovnic, s. planta *Veronica Becabungă* L., n. 271.

boboti, v. acelaș ca și *a beșică*, p. 181.

boieresc, s. muncă pe pământ boieresc ; pl. *boierescuri*, p. 182.

bold, s. țep de spin, p. 69.

boldurile, s. pl. țâțe—, cu gurguie mici ca gămălia boldului (acului cu gămălie), p. 120.

boli, v. a zăcea (ușor și pe picioare mai ales), p. 66, 104 și 247 ; subst. *bolit* = tănjit, p. 101.

bolmoajă, s. farmec, făcătură, p. 151 și 106.

bolmoji v. a face bolmoaje, p. 108.

bombară, s. p. 285.

Boran, s. p. 294.

bostănărie, s. pepenărie, harburărie, p. 302.

bou, s. a face (dar mai ales a nu face) boi bălțați cu cineva = a (a n'o) duce la bun sfârșit, p. 249.

brahat, adj. ? p. 52.

Brăila, s. p. 181, 284, 286, 321 și 322. Prin jud. Brăila am auzit zicându-se în mod constant târgului : *Ibrăilă* ; mă duc la I-brăilă.

brâncă, s. denumire porcului : o —de porc mă tot grohăie, p. 326.

brăvai, interj. p. 333.

Brașov, s. p. 276.

brea, interj. *brea* ! p. 67.

Breb, s. p. 43.

broșcoaică, s. lacătul, p. 27.

broștime, s. p. 302.

bucată, s. — de pământ, p. 100.

buchisi, v. a—, stropși, tescu, a uci-de, p. 226.

București, s. p. 168, 196, 276. 289 și 328.

budău, s. budăiu, p. 111.

bugean, adj. cal—, p. 43.
Bujor, s. p. 169.
buluc, s. p. 188.
bun, adj. gras, p. 58.
bună, adv. a nu-i fi a—, p. 64.
bunget, s. p. 288.
burcă, s. p. 182.
burnuz, s. p. 341.
buși, v. a (se)—, a (se) izbi, p. 75 și 185.
buștiuhală, s. nămilă, p. 145 și 340.
Busuioc s. p. 61.

C

Căciodată, adv. câteodată, p. 126.
căciular, s. dorobanț, infanterist, p. 278.
căciuli, v. a se—, a-și lua căciula din cap spre rugămintă; fig. a se plecă, ploconi, închină.
cadână, s. p. 123.
cadriu, adj. p. 89.
caic, s. p. 75.
Calafat, s. p. 286 și 289.
Călărași, s. p. 276; e cu putință și *călărași*, garnizoană cu călărași.
Călina-Malina, s. p. 55.
Călmățui, s. p. 323.
Călugără, s. fem. p. 190, neuzitat de altfel.
Calul împărătesc, p. 93.
Câmpulung, s. p. 233.
cânepiu, adj. de colorarea sămânței de cânepă, cenușiu-închis, p. 137.
cănos, adj. rău la inimă, p. 272.
cântă, v. a—, p. 9.
cantaragiu, s. p. 98.
cântători, adv. în—, pe vremea cântatului de cocoși pentru ziuă, în zori, p. 135.
cântec, s. p. 3, 4 și 14; —*bătrânesc*, p. 9 și 19.
canun, s. soartă, scris, p. 231; fără nici un canun [bun], p. 208.

canuni, v. ase—, a se chinuț, p. 241.
cap, s. a pune—ul cuivă, a-i pri-leji moartea; a-l ucide, p. 61.
capel, s. 165.
capelă, s. 275.
Căpitanu, s. p. 98.
căpuș, v. a—, a prinde pe cineva prin surprindere, după multă trudă; a *găbăși*, a *găbi*, a *găbui*, p. 200.
caraulă, s. pază de noapte în sate, *strajă*, p. 175.
carboavă, s. p. 36, 37; astăzi are acelaș înțeles cu *rubla* sau *pataca*=5 lei.
Cârcea, s. p. 120.
cârceie, s. vezi *Industria* ad. voc.
careu, s. o figură, o formațiune defensivă a infanteriei împotriva cavaleriei, care a rămas în regulamentele noastre până prin 1908. Trupa formă un pătrat, pe două rânduri, cu fața în afară, p. 38.
Carol, s —Vodă, Domnul—, p. 129, 283 și 286.
cărțicea s. dim. dela *carte*, scrisoare, p. 186.
câșligă, v. a—, p. 68.
catătură, s. *cătat*, *căutătură* [cu ochii], fel de a privi, dar și fel de a se întâiși, expresie. mină, p. 81, 124 și 205.
cât-coleă, adv. aproape (în urmărire): fugiă el, dar și eu: cât-coleă în urmă-i, p. 39.
cățel, s.—de coasă, p. 271. Vezi *Industria* ad. voc.
Catincuța Gendrulesei, p. 48.
catolnic, v. a se—, a cădea în păcate grele, mai ales în ceea ce privește posturile, cununiile, hotezurile; dela *catolnic*, cor. din catolic, p. 241.
cățuie, s. tălgerel de tinichea, dar și un hârb cu jeratec cu care se afumă cu tămâie (se tămâie,—cază), p. 197.

cătun, s. sat mic, *cotun*, dar și parte din sat, *cot*, p. 159.
cătuni, v. a se—, a se cățăni, a se face ostas, cătănă, p. 287.
cealmă, s. p. 77.
cea-lume, s. lumca cealaltă, lumea de apoi, p. 98.
ceauș, s. p. 26 și 126.
cercănel, s. dim. dela *cearcă*n, *geană*, cerc, p. 186.
cetlui, v. a—, legă strângând succesiv.
Vezi Boli și leacuri ad. voc., p. 75.
ceunar, s. cel ce are sama (grija) ceaunilor cu lapte la fierț ori prins, p. 86.
chiară, adv. chiar, p. 115.
Cheascu, s. p. 75.
cheotoare, s. „butonieră”, p. 150.
chepeneă, s. probabil *chepeneag*, p. 62.
chil, s. chilogram, litru, p. 159.
chilimbar, s. Munții chilimbarului, p. 89.
childă, s. în—, în pildă, în ciudă. Mă plimb [îmbrăcat frumos] în childa ei [care zicea că n'am haine], p. 118 și 139.
chîpos, adj. măreț, p. 20.
Chira, s. are *Chira socoteală*; p. 63. vezi Gh. Ghibănescu, *Traista cu vorbe*, Iași 1906, p. 379—82.
chiscoaie, s. p. 302; vezi *Industria* ad. voc.
Chișinău, s. p. 267.
chirdosi, v. a—, a pierde cu încetul, p. 75.
chituci, s. pl. p. 49.
chiul, v. a—, p. 9.
chiuitură, s. p. 3.
chivniță, s. p. 49.
cină, ? p. 229; poate *cină*, prânzul de seară.
cine, pron. orișicine, p. 109.
ciobănaș, s. constelația, p. 130.
ciocârți, v. a—, a tăia în bucăți, p. 16.

ciochină, s. curea la harnașament; în oștire este *ciochinarea*, curea de legat dăragii și „pachetajul”, p. 294.
ciohodar, s. p. 21.
ciolpan, s. p. 60.
ciopăți, v. a—, a tăia în bucăți, p. 45.
ciorogârlă, s. p. 75.
ciosvârcioară, s. dim. din *ciosvârtă*, p. 232.
cium, s. mas. dela *ciumă*, p. 37.
clăti, v. a—, p. 120.
clenciu, s. țămburușul dela cataramă, p. 118.
coadă, s. păr împletit, viță, p. 92.
coarjă, s. coajă, p. 108.
coc, s.—de păr, p. 234.
codi, v. a se—, a *otârni*, a zăbovi din lene sau din nehotărîre, p. 134.
Codreanu, s. 70;—și *Mocanu* p. 40.
comână, s. din *comună* primărie, unde vine poșta, p. 212.
comănac, s. p. 59, 61, 268 și 202.
comândă, v. a—. a griji de sufletul unui răposat, punându-i *prânzurile*, pomenile; a-i purta comăndul; dela *comăni*, ceea ce bătrânul își păstrează pentru a face față prin moștenitori acestor nevoi; p. 39 și 61.
comună, s. p. 191 b; vezi *comână*.
condac, s. p. 272.
conocaș, s. p. 55.
Constantin-pașa, p. 81.
conteni, v. a—, a înceta, p. 173.
copilică, s. dim. p. 175.
Copilul român, s. p. 90.
corabe, s. corabie, p. 74.
coraj, s. curaj, voce bună, p. 45.
corași, s. pl. vezi coraj; p. 45.
Corbea, s. p. 24.
corhană, s. coastă spinoasă, prăpăstioasă, p. 79.
corlată, s. iesel, p. 90.
coronat, adj. cornorat, p. 72.
coș, s. p. 105.

cosicioară, s. dim. *de la cosiță*, p. 60.

Coste, s. p. 86.

Costea, s. p. 85.

Costin, s. p. 90.

cot, s. cot de sat, parte de sat, p. 139.

cotlon, s. bortă în malul apei, sub pânza apei unde se aciuiază racii, p. 51.

cotoc, s. motan; *druc* sau *drug* de năsalnic.

crăcană, s. bifurcație la copaci; p. 116.

crâci, v. a—, a strigă urît, p. 254.

Craiova, s. p. 168, 278 și 318.

creminar, s. dela *cremine*; altfel gros, penitenciar; p. 44.

crin, s. Munții crinului, p. 80.

crintă, s. p. 54.

crivat, s. pat portativ, cu tăblii la capete, p. 67.

croncan, s. p. 58.

crupe, s. pl. urlucală, p. 322.

cruntă, v. a—, a muiă ceva în sânge, p. 76.

cucă, s. p. 194.

cuibar, s. cuib.

culcat, adj. umbră — ă, aplecată, lungită, din pricina soarelui gata să apună, p. 192.

cumu, adv. cum, p. 116.

cuptor, s. a pică pe — cuivă, a merge la casa lui în urma unor relațiuni prea apropiate și a-l silii să te iea de femeie, de nevastă, p. 302 și 329.

curatură, s. p. 167.

curmă ? p. 124.

cutră, s. p. 156.

Cuza, s. p. 289.

D

Da, v. a [frunză], p. 267.

dacă, prep. p. 109.

dalair, s. p. 74.

dalgrăta, ? p. 118.

dârlâi, v. a—, p. 14.

danș s. întâiul joc ce se face la nuntă, alcătuit din nuntașii cari scot mireasa din casă; ei ies prinși de mână, p. 65.

de, prep. în unire cu *un*; *de-un d'un*, un, p. 19, 20, s. a.

decusearu, adv. începutul nopții, p. 52.

degiughean, adj. p. 43.

dejă. s. vezi *Industria*, ad. voc., p. 319.

depărcior, adv. dela depărțitor, p. 174.

descovine, s. rar; des: descovină, p. 160.

descriș, s. scris, soartă, p. 240.

descălecă, v. a—, a ajunge într'un loc și a rămâne acolo, p. 55 și 57.

dighi, interj. p. 330.

dimon, s. dela *demon*, p. 340.

Din, s. p. 9).

disagă, s. dășagă, p. 294.

divan, s. p. 41.

Dobrogea, s. p. 65.

Dolca, s. p. 86.

Dolj, s. p. 120.

domnie, s. Domn, scaun domnesc, p. 94.

Doncilă, s. p. 93.

Donici, s. p. 83.

Dorohoiu, s. p. 273, 278, 292 și 321.

Dragomir, s. p. 75.

Drăgășani, s. p. 294.

Dragoș, s. p. 67.

drăgi, a—, v. a în—, p. 187.

drege, v. a—, a preface bănturile, punându-le apă, p. 62; a drege glasul, a se pregăti pentru vorbire, dar mai ales pentru cântare, tușind întâiu, p. 92.

dresuri, s. pl. substanțe pentru dat pe față, pentru a drege sbărcurile; petele și alte urme ale vremii, p. 330.

drob, s.—de sare; adv. tare (ca un drob), p. 298.

dubas, p. 93.

Duca-Vodă, p. 272.

ducă, s. dus, dusă : am prăpădit
o mulțime de vreme : mă rog,
o ducă (dusă) și-o venită pân'
la Bârlad, nu-i lucru de șagă,
p. 182.

dughie, s. p. 279.

duhoare, s. dogoare, p. 81.

duhot, s. dohot, p. 184.

dulamă, s. p. 167.

dulc, adj. dulce (fig.), p. 201 și 209.

dulciu, adj. fem. *dulcie*, p. 44
și 252.

dulmăcă, a se—, p. 104.

Dunăre, s. p. 74, 81, 187, 193, 224,
231, 249, 267, 283, 284, 286 și 289.

durdă, s. p. 63.

durdulean, adj. numai ca vocativ
unui *durduliu*, gras, rotofeiu,
p. 297.

durlan, adj. p. 120, 244.

durn, adj. nebun, într-o ureche,
p. 121.

E

Eș, *Eși*, s. Iași, p. 64, 71, 77, 80,
112, 121, 149, 157, 191, 190 b, 229,
307, 321.

F

Face, v. a—, a se pomeni, a se
găsi, p. 36 ; p. 114 ; a—[farmece],
p. 148 ; a se duce, p. 335.

făcut, s. fărâncare, în expresia ;
„parcă i un—“.

făgaș, s. loc de scursoare pentru
vite, oameni, lemne, p. 269.

faideș, ? p. 65.

Fântănele, s. pl. p. 166.

fargon, s. p. 276.

fâstă, s. fustă, p. 113 și 170.

făt, s. p. 112.

Fătu, s. p. 74.

feție, s. vremea de față mare, p.

107, 159, 184, *159, 209, 238.

feri, v. a—, a face scăpat pe cineva,
a-l lăsa nesupărat, p. 86.

fierbântos, adj. fierbinte, p. 181.

fiertură, s. bucate fierte pentru a
însoți pâinea, mămăliga : orice
fiertură e *udătură*, dar nu orice
udătură (ca : ceapa, maslinele,
brânza) este fiertură ; p. 253.

firtimos, s. ziua numelui, palron,
p. 313.

flăcăime, s. p. 119.

florit, adj. înflorit, p. 202.

Foca, s. p. 134.

Focșani, s. p. 273.

foloștinu, s. frunză, mai ales de
varză murată, p. 169.

frăsnet, s. pădurile de frasinii,
p. 288.

frunte, s. p. 224.

frumusăța, s. p. 272 și 273.

frunzări, v. a—, ciupi de ici și de
colea câte puțin, p. 257.

frunzi, v. a—, a înfrunzi, p. 118.

fugulița, s. fuguța ; a da—, a veni
repede, p. 76.

Fulga, s. p. 86.

furcarie, s. p. 9.

G

Găbui, v. a—, a prinde la strâm-
toare, pe nevestite, p. 47.

galant, adj. p. 259.

Galați, s. p. 85, 276, 277, 305, 321,
322. și 338.

Gângurêle, s. pl. p. 192 b.

gândură, v. a se—, a se îngân-
dura, a cădea pe gânduri, p. 23.

gârbaciu, s. băț de bătaie, de o-
biceiu nu așa strujit, p. 81 și 321.

gasda, s. p. 333.

gată, v. a—, a găti, pregăti, p. 31,
47, 130, 177.

gătej, s. p. 61.

geaba, adv. p. 102.

Gendruleasa, s. Calințuța Gendru-

lesei, p. 48.
gelui, v. a fură, p. 85.
Ghenghelinii, adj. pl. codri—, p. 57.
Gheorghită, s. Căpitan—, p. 52 ;
 —Zătrean, p. 43.
ghileală, s. alifie albă de dat pe față ; un fel de vopsea pentru înălbire oalele crude, p. 89.
ghilosi, v. a se—, a se spăla, cu-răți, griji, face frumos, p. 324.
Ghimici, s. p. 273.
Ghinghii, adj. pl. codri—, p. 55, 57.
ghiol, s. lac, p. 325.
ghioldarana ? p. 320.
ghiont, s. p. 213 și 234.
Ghițisor, s. p. 67, 78 și 204.
ghizunie, s. vizunie, (din vizuină, p. 273.
Giurgiu, s. p. 177 și 216.
giuru, v. a—, a jurul, a făgădui, a pune chezașie, p. 19.
glas, s. viers. p. 14.
glăvălină, s. dela glavă, după cum căpătină dela cap, p. 169.
goangă, s. p. 297.
gonitor, s. mânzat de doi ani, p. 205, 337.
grănată, s. p. 230.
Gorj, s. p. 120.
greșea, s. greșală, p. 109.
greu, s. greutate, p. 175.
griji, adj. purcel—, făcut gata de pus în frigare, p. 44 ; om mărturisit și împărțășit, dar mai ales împărțășit ; *grijanie*, p. 72 ; cel ce și-a făcut *grija*, cel ce și-a dat de pomană tot ce are nevoie pe lumea cealaltă.
grindis, s. dela grind, piept de deal, p. 20.
Grivița, s. p. 284 și 286.
gros, s. ocnă, penitenciar, temniță. p. 149, 181, și 264.
grebănat, adj. adus de gre[a]bă, p. 89.
grosar, s. slujbaş la gros, p. 25.
gustare, s. gust, p. 110

H

Hac, s. a veni cuiva de—, p. 30 ; leafă, p. 42.
hăd, adj. urit, slut, p. 300.
hăi, interj. p. 131 ; *măi*, p. 177.
hălbără, s. volan, dantelă, o fâșie de pânză cusută pe poalele rochiei numai pe o margine, p. 134.
hălaciugă, s. p. 265.
Haimanale, s. pl. p. 111.
Handu-turc, p. 267.
hanger, s. hamger, p. 37.
hapcă, s. cu—, cu nemiluita, fără număr, p. 71.
hapsân, adj. rău la suflet, p. 208.
haraciu, s. p. 83.
hărăgi, v. a pune haragi la vie, fasole, p. 126.
hărăni, v. a—, a hrăni, p. 75.
Hărlău, s. p. 322.
hârtie, s. *hârtioară*, *hârtiuță*, scrisoare, scrisorică, p. 48, 148, 188, 220.
hasnă, s. noroc, parte, ajutorință, mulțămire, p. 278 și 280.
hat, s. moșia din—, moșia vecină, p. 160 ; p. 60 ; a umbla haturile (hăturile, lăturile, lăturile), a umbla (despre femei) în curvie, p. 67, 201.
hățaș, s. drum pentru venitul și dusul cirezii la păscut ; el este mai lat decât un drum obișnuit, p. 338.
hiclean, adj. viclean, p. 48.
hodină, s. odihnă, p. 56.
hogaș, s. hățaș, dar ceva mai mic, p. 104, 239.
horhotină, s. femeie groasă, urâtă, greoaie ; în batjocură se spune și fetelor urite și bătrâne, celor lenoase, p. 319.
hojma, adv. totdeauna, p. 230.
Hosman, — s. Turc, p. 267 ; — Pașă, p. 285.
hrăni, v. a—batoza, a-i răni sno-pii la val atât cât trebuie.

hrăchi v. a—, hrăpi, răpi.
huciu ! huș ! uș ! interj. de alun-
 gat găinile, p. 289.
Huda, s. p. 322.
hultan, s. p. 66.
hultueală, s. ceea ce se puue la o
 încărcătură de pulbere de vânat,
 (cârpe, hârtie), ca să nu lase
 praful să curgă, p. 272.
hurmuz, s. p. 113.

I, Î

Iana, s. p. 177.
Iancu, s. p. 131, 178, 225 și 294 ;
 —Jieanu, p. 59, 126.
ibomnic, s. ibovnic, p. 121.
ibovnică, s. p. 27.
ibovnică, v. a se—, p. 27.
ici"și ici, adv. din când în când,
 cât de cât.
iertat, adj. persoană care din pri-
 cina vrăstei, sau dintr'un legă-
 mânt nu mai are legături tru-
 pești, p. 55.
Ilieș-Vodă s. p. 71.
îmborboi v. a se—, bosumflă p. 225.
împăgănat, adj. p. 71.
împănă, v. a—, a umplea un loc
 cu—; ca să prind hoțul am îm-
 pănă pădurea cu poterași, p. 41.
împuiă, v. a—, p. 288.
împușit, adj. fig. leneș, puturos
 peste măsură, p. 332.
încazarmă, v. a , p. 219.
încetănat, adj. cu cetină (despre
 brazi), p. 233.
încocintră, v. a—, a concentra, p.
 260.
îndopă, v. a , a îmbuibă, a ghif-
 tui cu (măncare, cînste), p. 88.
îndrica, s. a pune pe cinevă la in-
 drică, a-l aduce în stare să— ;
 în—mea, în ciuda mea, p. 306.
îndrugă, v. a—, a răsucl cu druga;
 vezi *Industria* ad. voc.
îngână, v. a se ziuca cu noaptea,

a fi în zorii zilei, p. 164.
îlesni, v. a—, a ajuta, p. 206.
innemeri, v. a—, p. 330.
înșelă, v. a—, a pune șeaua, a în-
 șeuă, p. 89.
înstrâmtorot, adj. prins, surprins,
 p. 89.
înraî, v. a—, p. 210.
într'ajuns, adv. deajuns, p. 110.
intrulucă, v. a—, p. 248.
înveghia, v. a se—, p. 250.
învârteguș, ? cuvânt de joc copi-
 lăresc, p. 311.
Ion, s. p. 77.
Iordan, s. p. 133.
Iorgu, s. p. 167.
Iovan, s. p. 89.
Ioviță, s. p. 89.
ispovedi, v. a se , p. 119.
itean, dela Itu ?, p. 44.
iubeț, adj. pățimaș în dragoste,
 p. 100.

J

Jăiu, s. Jiu, p. 264.
jarcă, s. piele, în înțelea de batjo-
 cură, p. 54.
jândar, s. jandarm, p. 207, 216
 și 243.
Jianu, s. Iancu—, p. 59, 126.
Jii, s. Jiu, p. 126, 267, 288, 294.
județ, s. judecător sau termen din
 administrația veche a satelor, p.
 140, 141.
jurui, v. a—, a făgădui, p. 20 ; a
 (se) jură, p. 89.

L

Lăcomaș, adj. lacom, p. 48.
laiță, adj. fem. dela *lău*, *lăiu*, p. 79.
lălău, adj. *lălăiu*, înalt și dăbălă-
 zat, bleg, p. 331.
lamură, s. ramură, p. 166.
lăptă, v. a—, a alăptă, a da țăță,
 p. 23.

lăsă, v. a—, a scoborî, p. 178.
lăstar, s. p. 115.
lătura, s. p. 121.
leana, dela *foileana*, p. 97.
leacă, s. puțin, p. 163.
leasă, streșină, p. 223 ; a turnă leasă, a face să cadă mulți, ca un zid, p. 60.
legat, adj.—în farmede, p. 137; scrisoare—ă (închisă), p. 188.
legătură, s. cataplasma, p. 201.
leliță, s. puui de—, p. 44.
lelițană, s. p. 106.
lepădat, adj. popă—, răspopit din pricina unor lucruri îngăduite până la un loc de lume (patime), dar neîngăduite de lege, p. 97.
leriu, s. vreme, p. 103.
lespede, s. — la inimă, greutate, p. 104.
Letin, s. p. 63. Astfel se numește în popor și satul *Latinu* de pe râul Buzău, din jud. Brăila.
libovî, v. a—, p. 54.
lihemetî, v. a se—, a se lăsa sătul (fig.) de ceva ; mi-i lihamete, p. 204.
Lina, s. p. 43.
lingurice, s. — a pieptului, p. 95 și 118.
limonată, s. p. 316.
lovitură, s. p. 316.
lobodana, s. p. 205.
lungare, s. p. 102.
lupit, adj. p. 326.

M

Macare, s. p. 72.
Măgdălinii, adj. pl. codrii—, p. 55.
malotea, s. p. 288.
măculeață, s. dela maică, p. 181.
măi-măi, adv. frumos, mai ales în limbajul copiilor, p. 170.
mahală, s. ceva mare și diform. p. 145.

Mălina, s. *Călina*—, p. 55.
malotiță, s. dim. dela *malotea*, p. 65.
mâncă, v. a—, p. 92.
mâncătură, s. mâncare, demâncare, p. 41.
Manole, s. Meșterul—, p. 19.
mânzare, s. oaie—, p. 85.
maramă, s. p. 45 ; se aude și *măhramă*.
Mărășești, s. p. 196 și 276.
măraz, s. mai ales la pl. mărăzuri, mofturi, marafeturi, p. 257.
Marcu, s. p. 42.
mări, interj. p. 21.
marmagiu, adj. vin—, p. 39.
Mârșac, s. căpetenie tătarască, p. 90.
măsărătate, s. un nesățul, dar mai ales un nesățios, un nesuferit, p. 305.
măscări, v. a—, a ocări cu măscări (porcării), dar și a ocări urit ; a necinști o idee, o femeie, p. 42 și 159.
matale, pron. p. 145.
melodie, s. p. 14.
mendre, s. pl. a-și face—ie, a-și face gusturile.
mereană, ? p. 65.
merticar, s. cel ce iea vama sau uiumul la moară cu merticul (a zecea parte din vechea haniță).
Meșterul-Manole, s. p. 19.
miază, s. miazăzi, p. 274.
mîcșorel, adj. p. 28.
mieros, adj. p. 239.
Micu haiducul, s, p. 79.
miezos, adj. p. 224.
miorc ! interj. strigătul broaștelor p. 302.
Miorița, s. p. 79.
miroasnă, s. și *miroasmă*, p. 236.
mi-s, mi-ș. Se zice : și cum veniam, unde *îmi și* (mi-ș) începe o ploaie de credem că s'au dărmat cerurile ! În multe locuri.
Misler, s. p. 186.

mistui, v. a — ceva, a ascunde, p. 49.
mițuț, v. a —, a tunde mițele la cârlani, p. 53 ; a trage de păr (mi'e!).

Mocanu, s. Codreanu și , p. 40.

Modruz, s. p. 302.

moiu, s. muiare, îmnoiu, îmmuiat, p. 321.

Moldova, s. p. 80.

molotru, s. p. 288.

morcoti, v. a—, a pisă pe cineva cu vorbele, a-l bhotocări, a-i da cu gura, p. 248.

motâlcă, s. umflătură, p. 213.

movicele, ? p. 272.

movili, v. a—, p. 143.

Moviloiu, s. p. 327.

muguri, v. a—, a îmmuguri, p. 66.

mură, s. p. 167.

Mureș, s. p. 317.

Muscal, s. p. 129 și 283.

muștrulueală, s. și *muștru*, instrucție, teorie, exercițiu, p. 283.

N

Nabădai, s. pl. a băgă în—, a băgă în draci, în sperietii, a înspăimânta, p. 106.

nadă, s. înnădire, deprinderă, p. 152 și 163.

năduf, s. obișnuit, : căldură în văzduh, dar și supărare în respirație, înecăciune și supărare morală, greutate în viață, p. 20.

nădejde, s. sprijin, sprijoană, p. 36.

năfurar, s. p. 196.

namezi, v. a—, a face nămeaza, p. 250.

nant, adj. înalt, p. 146.

nătânga, s. un joc, p. 310.

năzări, v. a i se—, a i se părea, p. 46.

nechez, s. nechezat, p. 46.

Neculcea, s. Badiu și , p. 81.

Nedea-Voinicul, s. p. 39.

nestricat, adj. nevătămat, p. 60.

ni, adv. ni... ni, când... când, p. 94.

nicuță, s. denumire copiilor : vin la mama, nicuță, p. 138.

noajă, s. cârd de lupi, p. 225.

nuntă, s. gloată de nuntași, p. 64.

O

Oblici, v. a—, a se abate, a veni, p. 193.

oblon, s. p. 256.

oborî, v. a—, a doborî, p. 63.

ocean, s. p. 217.

ocean, s. p. 76.

ochiș, adj. oacheș, p. 126.

Ocnea, s. p. 273.

odini, v. a—, a hodini p. 216.

oft, s. oftare, supărare, durere, p. 35.

Oituz, s. p. 273.

ogârjit, adj. prăpădit, slab, slăbit, p. 206.

olori, v. a— a bate vântul încet și neregulat, p. 180.

Olt, s. p. 59, 62, 268, 274.

Opriș, s. p. 31.

orcât, s. orăcăit, p. 166.

ordin, s. p. 29.

ortoman, nume de cal, p. 44 și 290.

ostoi, v. a , a se potoli, p. 132.

ovăsc, s. ovăz, p. 261.

P

Puceavură, s. femeie cu obiceiuri rele, p. 209.

paceaură, s. paceavură, p. 209.

păciui, a se—, a fi pe pace cu cineva, adj. *păciuit*, în pace, p. 83.

pacurar, s. cioban, p. 100.

paing, s. paingăn, p. 282.

păiș, s. pl. planta *Stipa pennata* L., p. 335.

pală, s. val de—, p. 68.

palat, s. poate *polat*, *polatie*, case de slugi (culegere din Nazăru-

Brăila).

pământurile, s. pl. p. 14.

Pântea, s. p. 169.

pânză, s. p. de ochi, cea care se pune mortului pe ochi, p. 162.

pără, prep. pâr', până, p. 25.

părădui, v. a se—, p. 189.

pârdalnic, s. expresii : las'o dă-o) la pârdalnicu' (pârdalnica), în-colo, p. 103, și 326.

Pârlici, s. p. 95.

participă, s. anaforă slujită pentru dușmani, ș. a.

păs, s. unde-i păs, unde-i pasă, p. 33 și 95.

patrontaş, s. cartușieră, p. 317.

păstăcioară, s. dim. dela *păstare*, *păstaie*, p. 127.

Păun, s. p. 92.

Păunaș, s. p. 87.

pică, v. a—, a sosl, p. 44, 151, 194, și 234 ; picură ploaia, streșina), p. 56 și 131.

pică, s. ciudă, p. 245.

picior, s. pop de horn, p. 81 ; a dormi de-a-picioarele, a dormi doi inși pe un pat : unul cu că-pătâiul la un capăt și celalalt la celalalt capăt, p. 59.

pieliceă, s. pielică, p. 52.

peliță, s. a fi peliță de—, neam de—, p. 80, și 100.

peteală, s. p. 165.

perdeă, s. p. 52.

pimniță, s. p. 85.

pintenat, adj. p. 79.

plăghie, s. p. 168 și 269.

plasă, s. streșină, p. 33.

plaviț, adj. fem. plăviță, p. 79.

plecăfel, adj. aplecat puțin, plecat într-o parte, p. 102.

plecătoare, s. oaie —, cea care nu are miel și este nevoie să fie dată la un alt miel spre a o suge, sau oaia care este dată de supt unui miel a cărui mamă a murit. Se mai chiamă și *aplecătoare* ;

ea se prinde cu *cața*, un băț lung, care are la capăt un cârlig ; p. 85.

Plevna, s. p. 284 6.

plin, adj. p. 150.

Ploști, s. p. 164, 323.

pocladă, s. p. 59.

podidi, v. a—, p. 58.

pognet, s. pocnet, p.

pogni, v. a—, a pocni.

pohoară, s. povoară, p. 225.

polatie, s. p. 326.

Poleah, s. p. 284.

pomană, s. a purtă pomenile, a le face, pentru un mort, după rânduiala lor, p. 25.

ponos, s. p. 164.

ponosi, v. a— haine, a strică haine prin purtare, p. 80 și 195.

popalnic, s. p. 111.

Popovici, s. p. 91.

popreă, s. p. 223.

porghice, s. vezi *Industria* ; p. 151.

pornire, s. înclinație, aplecare, p. 253.

porunci, v. a—, a comandă, a toc-mi haine din nou și pe măsură.

posmol, s. credem că potmol, p. 333.

poteraș, s. dela poteră, p. 107.

potiresc, adj. p. 268.

potmol, s. șade—, unul lângă altul, p. 280.

potopi, v. a—, a mânca până la sfârșit, a sfârși mâncând, a bea până la uscat ; au potopit lăcustele câmpurile, p. 82, și 108.

potricuraș, s. farmacist, p. 206.

potrivii, v. a se—cuivă, a face după spusa aceluia crezând că așa e bine, p. 208.

potrografie, s. corupție din *fotografie*, p. 66.

poturi, s. pl. p. 126.

Prahova, s. p. 223.

prânzișor, s. vremea pe la 10 ore a. m., p. 181.

prânzi v. a—un mort, a-i pune

pomenile, prânzurile.
prav, s. praf [de pușcă], p. 63.
prepeleac, s. p. 54, vezi *Industria*.
prevedea, v. a se—, p. 148.
price, s. pricină, p. 165.
pricoliciu, s. p. 161, *poghibală*, o arătare de om.
prileji, v. a se—, a se întâmplă, p. 22.
primare, adj. primar, întâiu; văr—, văr bun, p. 229.
prindere, f. stare, om cu—, om cu avere, p. 1.
pripor, s. p. 225.
priviniță, s. corupție din *prevenție*, p. 68.
prohiti, v. a—, ceti (încet, în gând), p. 162.
prosădi, v. a—, p. 33.
Prut, s. p. 89, 107, 185, 189 b, 218, 220, 226, 262, 246, 273, 277, și 286.
prubă, s. probă, fel, p. 267, 269.
pui, v. a se—, a se întinde (despre foc), p. 240; a se împreună (despre lupi și câni).
puhoiu, s. șivoiu de ape, p. 22.
puișor, s. un ban, p. 318.
pune, v. a—capul, p. 61.
punere, s. p. 121.
punoiu, s. puhoiu, p. 66; altfel *puroiu*.
pupază, s. un fel de colac, p. 91.
purtă, v. a—pomenile, a le face după rostul lor, p. 25.
purtat, s. port, p. 65.
pușcă, s. a da din—, a da foc cu—, p. 139.
pușcări, v. a—, p. 287.
pusnic, s. p. 56.
pustii, v. a se—. p. 269.

R

Radu, s.—lui Anghel din Greci, p. 32.
racoreală, s. p. 75.

rădui, ? p. 158.
rână, s. într'o , într'o râlă, pe un șold și într'un cot, p. 86.
rând, s. rândueală, rost, p. 100.
rări, v. a (o) rărl, a veni tot mai rar, p. 162.
ras, adj. plin-ochiu despre un vas), până sus, ca și cum ar fi ras, p. 176.
răsmeriță, s. p. 268.
răvăci, v. a—vin, p. 94.
resmă, v. a se—, p. 239.
roată, o unitate de ostire veche, p. 224.
roboti, v. a—, în expresia: „ce mai faceți, ce mai robotiți? (întrebare celor ce mai mult șed, sărbătoarea).
roi, s. p. 243.
Rogova, s. p. 154.
ruginos, adj. p. 225 și 287.

S, Ș

Săcele, s. pl. p. 166.
săghică, s. planta *Cephalaria transsilvanica* Schrad., p. 252 și 328.
Sahastru, s. p. 90.
Săiu, s. —pârcălab de Bârlad, p. 77.
sălcat, adj. p. 125, și 192 b.
sălceu, adj. p. 243.
salamanlăc, (voră turcească), p. 76.
samalare, s. p. 60, 175.
sămăluit, v. a—, a asemăna pe unul (de departe) cu altul: U, bată-țe norocul! Tu ești? Te-am sămăluit cu Gheorghe; p. 85.
samasalăc, (voră turcească), p. 47.
sândâc, s. ladă, p. 49.
Șandru, s. p. 73.
Sârb, s. p. 169; zarzavagiu.
șărbuci, s. pl. p. 290.
săti, v. a—, a cerne cu săta, p. 93.
sava, interj. săvai, săvai, săvâi, săvâi, p. 52, 60, 63, 64.
săvârși, v. a se—, a muri, p. 54.
Savina, s. p. 91.

sbârciu, s. sbârcitură, p. 161.
sbenguî, s. a se—, a face nebulii,
 a se jucă, p. 24.
sburătăci, v. a—, a aruncă cu pie-
 tre (bolovani, bulgări) într'un
 pom spre a-i da fructele jos,
 p. 33.
sburătări, v. a—paserile prin ogra-
 dă, ca să le prindă, a le alungă
 chiar svârbind în ele spre a le
 cotozoli, p. 3.
sburatec, adj. fugaciu, p. 90.
schimbălă, s. schimb, schimbare,
 p. 25.
sclipui, v. a—, p. 237; adevărat, a
 face treabă printre picături :
 n'am început să torc; așa doar
 câte ceva de-am putut sclipui
 vreo două caiere.
scripică, s. p. 48.
scumpete, s. p. 125.
sec, adj. uscat, p. 109.
secătău, s. p. 317.
secetî, v. a—, a potoli, p. 94.
șeică, s. p. 108.
serafim, s. prapor de lemn obișnuit
 cu 7 chipuri de îngeri, ce se
 scoate la morți, p. 162.
Sevasto[pol], s. p. 272.
Severin, s. p. 289.
șezătoare, s. p. 9.
Sibii, s. p. 268.
sfandosi, v, a se—, a se alintă, a
 se arătă ceea ce nu este, p. 253.
sfânțoaică, s. p. 180 și 237.
sflichiu, s. p. 117.
șfară, s. p. 20.
sgâlțâitură, s. treniur, cutremur,
 p. 97.
sglăvoc, s. p. 158.
șicui, v. a , a căptuși cu șieac ?
 p. 49.
sirecan, adj. unul de care e *halal*.
 A mâncat, *sireacul*, (sirecanul ,
 de credem că nu se mai satură.
sileac, adj. p. 243.
sirep, adj. p. 278; fem. *sireapă* și

suru-iapă (iapă-sură ?)
Siret, s. p. 73, 167, 178, 185.
sleamu, s. o câtime foarte mica,
 o „bucățică“, o fărâmiță, p. 308.
șleau, s. drum vechiu, bătut, um-
 blat, p. 265.
Slobozie, s. p. 282.
smigdeă, s. smiceă, p. 242.
sminceă, s. smiceă, p. 67.
smomi, v. a—, a momi, a atrage,
 a înduplecă, p. 106.
smorlă, s. un fel de pește mărunt,
 p. 170.
soață, s. p. 160.
socrie, s. p. 91.
șoldarana, ? p. 319.
soldăți, v. a—, a face serviciu mi-
 litar, p. 276.
sor, s. soră, p. 290.
soroc, s. an, recoltă ?, p. 237.
sosi, v. a—, a ajunge din urmă,
 p. 335.
sositor, adj. bob , p. 181.
șoșoti, v. a—, foșni (despre frunze),
 p. 45.
soție, s. soț, p. 221 și 235.
șovirgii, ? codrii—, p. 55.
șoverjâi, ? p. 57.
Spahiu, s. p. 75.
spelcuță, s. dim. dela spelcă, spîlcă.
 i. c. de cap, p. 213.
sprijini, v. a—, a se—, p. 94.
Stanciu, s. p. 37 și 59.
Stârmina, s. p. 154.
staroste, s. p. 139.
starpă, adj. oaie—, p. 85.
stat, s. statură, p. 65.
ștat, s. stat, p. 39.
stătut, adj. vită —ă, vită istovită,
 care a căzut sleită de puteri în
 toiul muncii, p. 89; om —, om
 bătrân; mai ales despre flăcăi
 și fete, p. 335.
steajăr, s. parul ariei, p. 42.
Ștefan, s.—Vodă, p. 63, 80 și 84.
stohan, s. stuhăriș, p. 220.
străinime, s. p. 214.

strălucios, adj. p. 24 și 93.
strămurariu, s. p. 269.
strate, s. pl. *straturi*, p. 130.
strică, v. a vătămă, răni, p. 68.
streină, v. a—, a înstreină, p. 216, și 217.
striior, adj. fem. striioară, p. 217 și 218.
strigă, v. a— în joc, p. 19.
strigăt, s.—în joc, p. 3.
Strunga, s. p. 267.
stufos, adj. p. 105.
subseară, adv. p. 105, 138.
Suceava, s. p. 84.
suduc, ? p. 188 și 267.
suflet, s. plin de—, gâfâind; a venit plin de—(repede), p. 183; a venit într'un suflet, repede.
șugă, s. nesățios; mai ales în zicala „șugă rea”, p. 284.
sularea, ? p. 329.
sulimana, ? p. 205.
sultan, s. p. 328.
sultant, ? p. 205.
sumăieș, diuin. dela *suman*, p. 162.
suptiori, s. pl. p. 108.
surgece, s. pl. planta *Delphinium Ajacis* L., p. 205.
șușă, s. șoseă, p. 35.

T

Tăbălloc, s. săculeț, p. 327.
tăbănaș, s. dela *tabon*, cireadă, cârd, p. 282.
taclit, s. p. 111.
Tăhan, s. p. 64.
tăieței, s. pl. p. 170.
tain, s. p. 206.
tăinicie, s. taină, p. 138.
Țaligrad, s. Țarigrad, p. 78.
Tănislav, s. p. 74.
tânji, v. a—, p. 153.
țăr. interj. se chiamă găinile.
tăraș. s.—ul porții, p. 107.
tare, adv. repede: vin mai tare, p. 253.

Tărgșor, s. p. 274.
Țarigrad, s. p. 64, 85, 129.
tarle, s. pl. tarlale, dela tarlă, p. 245.
târmă, s. probabil *durmea*, broboadă albă, de formă isoscelică cu horboțică în față, p. 132.
țărniă, s. praf, pulbere, p. 50 și 138.
țarolă, s. opincă ?
Tatar, s. p. 77, 91, 283, 284.
târsână, s. p. 170.
teleleu, s. fără căpătăiu, p. 322.
teme, v. a—, a fi gelos; femeia își teme bărbatul, p. 205.
temică, s. dim. dela teamă, p. 130.
teșșean, s. teșșan, platou mic, p. 66.
teșși, v. a se—, a se lepși, a se trânti cu lenevie în pat, p. 323.
tesac, s. p. 108.
teșchereă, s. pungă, p. 70.
teslui, v. a ciopli din teslă, p. 27.
tiferici, v. a—, a fericici, a nu-i păsă, p. 272.
ține, v. a— calea, a ațineă calea, a sta în calea cuivă, p. 132.
tinchi, v. a—, a contenii, încetă.
tinerime, s. tinerețe, p. 199.
ținteș, adj. țințat, cu țință în frunte.
tiran, adj. p. 147.
tiv, s. tivitură.
țoale, s. pl. *haine*, p. 215.
tocă, v. a—, a cicăli, p. 147.
tocmi, v. a—, împăcă, a împăciul, p. 141, 261.
Todiran, s. p. 66.
Topolog, s. p. 274.
top, s. top de postav. val, p. 64.
toropi, v. a—, a coplesii, p. 193.
torbă, s. tolbă, geantă, p. 242.
trage, v. a—coasa, a o ascute, p. 199; a se—, a slăbi, p. 174.
tranda, ? p. 327.
tras, adj. slab, p. 189.
trebălu, v. a—, a face treburi mici și mărunte pe lângă casă, p. 225.
trece, v. a se—, ofili (la față, la

peliță), p. 236.
trenchea-flenchea, adv. p. 332.
tretină, adj. fem. p. 44.
trin, s. tren, p. 189 b.
tropeie, ? p. 41.
tu, pron... nici tu... nici tu..., p. 194 și 330.
țuca, ? p. 320.
Tudor, s. p. 83 ; Domnul—, p. 270.
țuhăi, v. a—chinul, frământă în zadar, 307.
tuiu, s. p. 187.
tuli, v. a o—, p. 233.
țuluc, s. viță de păr, p. 54 ; verbul a *țuluci*, a trage de țuluc.
tuma, adv. tocmai, p. 40.
tur, s. și *turi*, *fund* la pantaloni, p. 91 și 335.
Turc, s. p. 81, 129, 283 și 284.
turcan, adj. p. 269.
Turcia, s. p. 81.
turcoman, s. p. 39.
țurloi, s. și ca poreclă pentru picior, p. 87.

U

Udătura, s. tot ce se mânâncă cu mămăligă, chiar când nu e fier-tură (lapte, ciorbă), d. e. brânză, nuci, p. 308.
uđi, v. a—, a scăpa, p. 254.
ului, a se—, a se zăpăci, p. 116.
umbră, s. locul de sub un copac care obișnuit este umbrat, p. 116.
Undrea, s. Decembrie, p. 288.

uruic, s. a ajunge la—, a ajunge la sfârșit ; uruicul sunt cele din urmă fire din urzeală, cari fiind prea apropiate de sul, nu se mai țese, p. 162.
ușânic, s. p. 60 și 111.
ușui, v. a—, a *hucii*, a alungă pa-serile cu *uș* !
Uța, s. Vasile—, p. 56.

V

Văcu, v. a—, a trăi bine ; văcuit, trăit în mulțămire, p. 209.
vădanie, s. văduvie, p. 221.
vașmocan, s. poate baș-mocan, p. 52.
vatraiu, s. p. 165.
veleat, s. vieață, traiu, p. 226 ; verb : *veletui*, și adj. *veletuit*, trăit [bine].
verigă, s.—la ușă pentru a închide, p. 42.
Viana, s. Viena, p. 304.
vișor, adj. p. 77.
viță, s. soi, neam bun ; om de viță [aleasă]. p. 43.
Vlad, s. popa—dela Bârlad, p. 55.

Z

Zălud, adj. prostit, tâmpit.
Zătreanu, s. Gheorghiță—p. 43.
zuzăni, v. a—, p. 269.
zurbavă, s. gâlceavă, p. 70.
zurnai ! interj. p. 297.

CUPRINSUL

Cevă despre cântecele de țară . . . Pag. I

I. Bătrânești.

Pag.	Pag.
1. Meșterul Manole . . . 19	24. Codreanu 70
2. Corbea 24	25. Șandru 73
3. Radu lui Anghel din Greci 32	26. Ghițior "
4. Voinicos străin 33	27. Bătrâna 74
5. Voicu 35	28. Tanislav "
6. Stanciu 37	29. Ion 77
7. Căpitanu 38	30. Săiu, pârcălabul de Bâr-
8. Nedea Voinicul 39	lad "
9. Codreanu și Mocanu . . 40	31. Miorița 79
10. Marcu 42	32. Micu Haiducul "
11. Lina 43	33. Badiu și Niculcea . . . 81
12. Gheorghiță Zătreanu . . "	34. Donici 83
13. Catincuța Gendrulesei . 48	35. Tudor și Vochița . . . "
14. Căpitan Gheorghiță . . 52	36. Coștea 85
15. Chira 54	37. Coste 86
16. Călina-Mălina 55	38. Păunaș 87
17. Iancu Jianu 59	39. Ioviță 89
18. Stanciu "	40. Copilul român 90
19. Busuioc 61	41. Popovici și Savina . . 91
20. Ștefan Vodă 63	42. Calul împărătesc . . 93
21. Todiran 66	43. Doncilă "
22. Dragoș 67	44. Pârlici 95
23. Pribeagul 70	45. Barbu 96

II. Doine.

A. Dragoste.

Pag.	Pag.
1. Puterea dragostei . . . 97	4. Îndemnuri la dragoste 126
2. Lauda ibovnicului și a ibovnicei 110	5. Dragoste cu piedici . 141
3. Dragoste nehotărîtă . 121	6. Dragoste cu glume . . 155
	7. Felurite 164

B. *Dor și jale.*

	Pag.		Pag.
1. Puterea și necazurile dorului	172	rit bine cu căsătoria	203
2. Drăguți depărtați unul de altul	185	6. Jalea celui muștrat și pismuit.	211
3. Moartea unuia dintre iubiți	194	7. Jalea celui îndepărtat de ai săi	214
4. Dragoste stricată . . .	198	8. Jalea orfanului. . .	229
5. Jalea celui ce n'a nime-		9. Felurite	239

C. *Mustări și blesteme.*

	Pag.		Pag.
1. Neînțelegeri dintre iu- biți.	244	3. Muștrări și blesteme din partea celor păra- șiți în dragoste . . .	254
2. Dojeniri făcute celor necredincioși în dra- goste	250	4. Muștrări din partea fe- tei silite la măritiș .	258
		5. Felurite	261
D. <i>Handucești</i>			263
E. <i>Ostăsești</i>			275
F. <i>Felurite</i>			288

III *Strigături.*

A. <i>Strigături glumețe.</i>	295
---	-----

B. *Strigături mușcătoare.*

1. In ciuda fetelor și nevestelor	319
2. In ciuda feciorilor și bărbaților	335

Indice și glosar.	342
---------------------------	-----

GREȘELI

Pag.	Coloana	Rând	In loc de	Să se cetească
2	—	17	qui'l	qu'il
2	—	19	cercetat-o	cercetă-o
25	2	37	ba bace-mi	baba ce-mi
28	1	11	micsorel	micșorel
28	—	38	spânzurătoarea	spânzurătoarea
28	—	39	logodnica	logodnica
28	—	40	spânzurătoarea	spânzurătoarea
30	1	34	Și u	Și unu
32	"	26	Băbuscă	Băbușcă
49	"	21-22	sandâc	sândâc
53	2	12	mituie	mițuie
63	1	9	îndrăzniă	îndrăzniă
64	"	15	Tăhanului	Tăhanului
66	2	15	ușânici	ușânici
71	"	16	busducănit	busdugănit
77	1	21	si	ci
83	2	9	tot	totul
85	"	7	pimnită	pimniță
86	1	15	Nu-s'	Nu-ș'
87	"	1	turloaie	țurloaie
101	"	25	ma	Înima
102	2	21	tulpițică	tupițică
109	"	37-38	Din ochi negrii cuvân- tând și din gură lă- [crămând	Din ochi negri lă- cramând și din gură cuvântând.
132	1	10	ostaoaie	ostoaie
139	"	37	p.isti	puști
149	2	25	măceiș	măcieș
156	1	19	'mbocește	'mbobocește
180	"	13	țoace	țoalice
217	"	rândul 23	să se șteargă	
218	"	20	216, vezi No. 6	vezi No. 16, p. 216
229	2	9	firuț	finuț
241	"	23	fînțește	sfînțește
242	1	32	936	23 p. 202
244	2	24	no. 1192	aici no. 73
245	1	18	1077	58 p. 226
249	"	36	amunță	amuță
250	"	3	fînțit	sfînțit
252	"	28	592-3	76 p. 154
269	"	16	dinaintea acestuia	No. 16 p. 266
271	"	21	1320	10 p. 265
273	"	9	dobas	dobași

